

Donatāts
Lomonosovs
Klopota

Evadijums.

No 1158. gada sapot Vāci nāca uz Baltiju jau, divus pusotra simta gadu (t. i. līdz 1290. g.) aristokrācija ziņot cirkņos par brīvību un pakotārbu. Tik 1586. g. iznāk pirmā Latv. grāmata (Enchiridion). Latv. vecā rakstniecība (no 16. gadsimkuma līdz 18. gadsim., šeit vidum) ir viscaur garīga daba. Tā darbojies tik vecns mīnams Latvietis, māstājs Vilh. Rein, cers, kurš sacerejis dažas garīgas dzesmas. β, no 18. g. sīmtena vidus — 19. g. sīmtena vidum tā atrodas zem vecā Skandīna espaidēm. Tās periodes bei, dramajā pusē (t. i. 19. g. sīmtena pirmajā pusē) parādās jau daudz Latviešu, to starpā redzīgais Bndrikis, ko varētu par Latviešu meistardziesmi, neku jeb rimnāru laukmetu dīvēt.

Tā ka Latvieši vēl palika bez skolas mācības un šādā vīzē varēja pē savas rakstniecības celšanas tik visai maz pēdalītes, tā kad vecās literatūras pirmajā laukmetā ir vīzi rakstniecī tikai Vācī un protēt vīnigi no garīdneku kartas, no kam tad arī šīs periodes viscaur garīgā daba pate no sevī saprotama. Vīnigais dīrnis Latvietis, Tu, kuma mācītājs, Vilis Skāneers ar savām garīgām dzesmām parādas te kā ārāis brīnims. Līdz ar viscaur garīgo dabu nes šī periode arī vel nepatstāvības, negatavības rīmes. Tā vīzi rakstī tikai tulkojumi — pārcelumi un vīzi kopā saņemot.

16

bet izrādās kā eksotisks, no arzenes, no Vācijas
še parstādīts stādins. Apatradzājamās vellas es,
dabīšana paristamās dreijas šķirās, kā: epikā, li-
rāka, dramatiskā etc. še vel zināms ^{pilnīgi} jāpēcēš.
Ka jū, tad varam še tik pamēnit vajūt litriskas
un didaktiskas maksasdreijas pasākumus. Un
še tad arī tik garīga litriska, garīga didaktiska.
Viss rāda tik vel ^{latv.} stostošos garīgo literatūru. Bet
ko še nebūt nedrīkstam pērmēt un kas is,
tassa šis periodes spožumu un vīras velakās latv.
literatūras, jēb pareizaki rakstniecības vīrēvēro,
jāmašo stāša-akmeni, - ta ir še pirmo reik latv.
valodā kulrotā bibele! grāmata grāmata!

Bet, pirms tas notika, pirms latvešiem
rakstniecību cēla, pirms pēe tās paši latveši
drīvi pēedaliņas, vaj ^{šādi pēerunā} pa tam latveši bija bes jēb,
kadēem gara anglēm? Nē! - Pau kopš vērnānēem
latveem latveši saēereja un drēdāja savas spai,
stāš darnas - drēsmas, keica ^{un klauzijas} savās brīnīgās teikas
pasēkas, usēva un mēneja savas atkapīgās miklas,
ēperna rimās pamērbu pēlūs sakamvārdus un
parunas ^{un} bija spēēgi atklab lastās kā zēet bas
vārdās. Vārdū sakot, šēem jau sen bija sava gan
ne rakstās, bet mutes vārdās un atmūnā usglabata,
pēēopta un ēēnita literatūra - butnēē, ta.
Ja ir tik drīvības spējīga, ka ta pat vel iādēem,
kur mū jau ne vēēu garīgā, bet arī laicīgā - dailā

(Cf. *finl. VII*) no vortur gā' lafan). — Tā tad isti dures keši,
 kas laiki, "tā vortur gāt labu" — saka Schiemanūs tur
 144. l. p. zīnams tīk atkecotes no angstakām kar.
 tām, Vācesem, — in Landa n' tūmalt jf zūmft der
 Rūstūnk, "Gottschlāndijā" fūc Pūslānd in Gābūmft
 gākomūmā; t. i. pāc Vācesēm! Vārds, "Deeva zemi,
 te, "Gottschlāndijā" pīmo reiz mīnēts kadā vēstulē, ka
 Kūzemes leelkunga Gotthards Kethlers vēstījīs
 Kūzēnu cēram Doanām IV, Būcesmīgajām (1533-1584),
 kur sacīts, lai tas, t. i. Doans IV, neapstākot vīna,
 t. i. Kūzemes leelkunga, "Gottschlāndijā, Deeva zemīti.
 No pašēnu Latvēcēm šis vārds varbūt jau daudz,
 daudz agrāk mīnēts, kā tas lemjams no kādas
 vīnu jo vecas dziesmas:

Deevnūs kāpe kūmelā,
 Es kāpsliti pāluoju;
 Man Deevnūs zemi dēva

Pāc to kāpslā³³ tūojūmī. Spr. 301. l. p. N: 15.

Abur vīnla Sittān — . . . To laiņ dzīvoja netīkūmōs,
 besdarbība un plītesānā un samā tātāja līgsmība
 ispildīja vīnu dzīvības caturu un nostīma pēnā,
 namo darbu nāpētrītu pavīram pēl malās. Šē
 salīdzināms arī Pankens' romāns, "Din un
 Kelles". Pā leelai daļai valdīja leela isvērtība — ja,
 nīcība tā saucotā labākā sabiedrībā un atkāšanās
 no katolu ticības (katolicisms), kas cetur spēja
 dzīvītu mādināt un garus modrināt, pīcē Vīdēmas

un Kuvzemes nebija esakumā ar vīrsaur labām
 sekām. Daudz kas no katolicisma atgām formām
 naktūcijas un protestantisms vel ne-espēdas tik
 dziļi sedzīvotāju vidīs, ka tas savu audzinātāja
 spēju būtu vērejis jau darbināt. Šohe trūka, mā,
 c. taji bija reti atrodamī un decemriēl it vīrsai daudz.
 kart garīga gana amata ejiņa vīri, ka tik aris
 labums, ne sevīk, is dzemul, y atdzina ^{inso} zemē. Kas
 svecem bērnem gorbēja dot labācu audzināšanu,
 kas varak sncēdza, nekā zemē sevastā gatavība
 brun, nekū makslās, dzersēnā, jāšanā, mēdišanā
 un zobinu cīvšanā (Fuffan), tam tas vajadzēja sūtīt
 vaj un us Rīgu, vaj pat us atzemi, lai tur tee
 macitos to, ko dzemtene nevareja dot. (Cf. Schiemann
 p. 145). Bēzū un ari vīrs is leetas jau leelkan,
 ga valdības pirmās gadūdesmitās saka krocēni par,
 verstees, tagad tiklab skolām kā ari bāznicām
 iscelotees, tad konier tās bija pilsēta skolas, kas
 zemneekam, latveetum vel nebija pē- ejamas. Un
 tā palcek zemneeku isglītības stāvoklis it kopat
 kā vīru teesku stāvoklis, kā mēs to ēē 16. gad.
 simtēni atrodam, ari vel 17. u. 18. gadsimtēni
 pēc savas dabas tas pats un sncēdza vel pa labai
 daļai 19. gadsimtēni sevšā.

18. gadsimtēna sākumā Kuvzeme un Vidzeme
 eeeta daudz caur, zemola kapu un mēri, kas pēc
 tam no 1709-1711 plosijas zemē. Na mums nule

zīnātece agrāko gadāsmēnu bedģee apstākļi kapa
 caur tam vel no augšu dzīti - bedģakci. Tīri bail
 kop, vīnu lauku zīnas lasot. Kars īpostija pilsatus,
 muižas, mājas - visvairāk Vidzemē, - moris aprīja
 ēdzīvotājus tā Vidzemē kā Kurzemē. Tīrpata un
 Narva bija pavīsam īpostītas, Valka, Valmiera,
 Rēsis bija no zemes vīrsus kā norūdūšas, meesti.
 nūs Koknese un Smiltene pavīsam veirs nūs,
 cela no jūna. Tagad Smiltene gan atkal pāclūses,
 bet Koknese vel ne. No 50 Igaunijas macētājiem
 palika tā tīr kādi 15 pēdzīvības, no teem 80
 Vidzemē bija tā tīr kāda trešā daļa kaupīta.
 No pilsatu - Jēlgavas un Lēpajas ēdzīvotājiem
 bija puse nomīrsuse. Muižas, mājas stāveja tuk-
 šas, bārnīcas palavītas, lauki gādeem neapstrādā-
 ti. Nebija neviena, kas lai strādātu. Dvīz pēbeļ,
 drojas merim bādī. Strādneeki blāndījas apkarī,
 maīzi ubagōdāni, skrāndās ķerpūces, saldāni un
 bādī cēsdāni un apskaudāni tos, no kars jētvaj
 moris aīsrāvūši. Nebija aba maīzes kaudēļ, ka
 darba nebija. Kur nebija darba, tur nebija arī līku,
 ma un kur līkamu neatrada, tur neatrada arī
 tīrcunni. Bēstājas cela panīkšāna un meļovīka,
 tīr pamārit un lenam atspīrga zeme, atspīrga
 ēdzīvotāji. Kurzemē atspīrga ātrak nekā Vidzemē.
 Protī, ka nebija pīrmkarī no kara bresmām tā
 pēmeclēta kā Vidzemē un bes tam tā bija no

larka gala no dabas bagātaka zeme, tā ka tā jau sen par „Deva- un maizes zemi” apzinēta. Tā kā tas neso nekaveja, ka Kurzemē likumīgā ziņā valdija leslakā nekavība, tā ka radas sakamvarb: Viņi Vovorsūnig tas pūslūndar vofjilt tīa pūslān. Dr: Kurzemneeku nekavība Kurzemneekus ustur. (Cf. K. Kundziņa Vecais Skendors savā - - p. 9. un Brouse, Pūslvunt nūntar tūn Garzūgān).

Sebzū Vidzeme no kara. un nepa-šekām tīk loti leni atspingā, tomēr tā bija velenā ziņā Kurzemēi preekšā. Proli; tur jau varoja manit zīmanu likumīgu karību, kas rīkoja sadzīvian jēmas to atkrstīt. Tau Zveedru valdības larkā, 17. gad, sīmtēnā sākumā, islaida zemneekēm likumus un manija atkistvānos no labu. Bet pēc Zveedru larkēm, caur valdības māru gāja vīrs atkal atpakaļ. Tēm, neeku likumi stāveja tīk vel us papīra un driz tos arsmīrza pavīstam. Par veevigo likumu palīka atkal veev veeais, sen pēejūntar vradums: Latve, šēm, zemneekēm ne-est nekadu likumu, nekadu šeesību; pēc likuma ne-est Nevācēt vīkas eits kā tīk save kunga ipašūms, leeta, ar no kungs varot darīt, kas un kā tam patikas. Tā usskatu atrodam Skendora larku - 18. gadsimtēni tīklat Vidzēmē kā Kurzemē. Kungi drīksteja savus zem, neekus ne tīk veev isandēlet, ismainit un darīnat sītam, kam grib, bet tos pīvīca un padūca ar tīngū.

Pēc labu strādnieku, kas bija apprecējis, ciet maks. sajuši kadus 30 rub., ja tas amatu prātis - 100 rub.; meitas maksājušās 10 rub. gabalā, bērni 4 rub.; bada gādīs varējuši veselū gromoni pas 100 rub. da, lant. (Cf. K. K. Vec. Sanders, p. 10 un Eckardt Livland im 18. Jhrh. I. 425).

Nu nav jādoma, ka Kurzemē un Vidzemē ceen labi lauki bijuši. Verdzība bijuse agrak arī Vācijā un pat Francijā. Tikai tur to tik ceeti nesajuta samdel, ka tns nebija kada dzimumu, tautu un karstu starpi, bu. Bebiu Vācēsi un Latveši, ^{strogofiski} turu radniecīgas tautas, tomēr senāceji Vācēsi istrojušes pret Latveš, šem it kapak, kā kad ēe butu bijuse darvāna starp balteem un melneem, ieb balteem un dzelkneem oaj sarkaneem. Bet arī nav jādoma, ka kalpta šejenes zemēs vīcans bija sveša, na dīga nīknuma - launu, ma angli; ne, ka bija barbariski ^(un parleei, naīnās) usskati, angli, kas to lauku dīga un valdīja. Pē Vidzemes un Kurzemes muižniecības bija šee usskati, šī parleeiba aīs gadu smtenu ilgas valdības pargājuši meesās un asonīs, šee usskati, šī parleeiba, ka muižniecū karba ceelka process valdīšanas un ka Nevāci radīti process kal, pošanas - tik driz kā Latvešus, zemniecūs daudz maz atsvabinas, kad Vācēsi - muižnieki vīru ceetā ceelūs verdzība. Pē Latvešū un Igaunu apstakli, jind nūft mūs šee šovānāi, pntānu mūs šee nū, šūlīju genie (kada beskaunība) šee katvānu ab,

zārkstān (Cf. Descartes, I. 327). Kad merkela spredums,
 ko arīdān Descartes (I. 414) atzīst par pātesu un
 karsnu, skan par 18. gadsimteni: Vēnā zinā bija
 vīri mūžniecības = cābeedības locēkli, kā launer
 kā laber, lence kā berge, kā isglītotee kā neisglīto,
 kee, vīroši un seveši, vēns prāts, proti, ka
 Latveši un Dgauni, no kuru nabādības teem bēga,
 tība pluda, esot pilnīgi bez jebkādam teesbām un
 brīvībām. Nebija nekāds greks, ar teem apretes, kas
 un kā patikas, sevīski lūxumi, kas kartoku isture,
 žanos pret zemniecēm, butu ^{bijis} par apsmecklu pret
 sen seno mūžniecības vāru un valū. Tā bija no
 sen senem lauceem bijis, mūžniecī to bija man,
 tojši no mestou kungeem — no ordenu valdības,
 viss, ko pa tam stāpām bija Polu, Zveednu un Kree,
 un valdības zemniecēm par labu nolūkūšas un
 gadajūšas, kāpa iedzests un tīk dīk, eik iespējams,
 ar smīkst. „Teem kungeem” patīka kāda dzīve tīk
 loti, ka kee nemaz eītadi un labaki nevēlejas un
 tūkstoi un atkal tūkstoi dergu neznajā un ne,
 (un nādīkstojā ^{ar}
 vāseja) sedomātes, ka si kūsana vāsetu kādreiz
 parvērtees, ka kas vāsetu kādreiz oī, eītadaki
 but vaj nebat. „Rūf nūrygt Zārkstān”, as mūžigem
 lauceem bija vecos dokumentos lasams, dzīve,
 aradūoni un lūxumi līkas to apstipronam, as
 mūžigem lauceem. (Cf. K. K. V. Skenders, p. 11).

Pa apdomajam tā tad, ka Latvešu lūxens kādā

veidā no gadsmiteņa un gadsmiteņi palika nepār,
 vestes tas pats vecais, pateisi un mūžīgam lai,
 ceem līkas iestepjāmes, tad mums šī jābrīnas,
 ka vel kāds vīrs vareja usskates un us brīnīti,
 go sedomū nāst, ēai, us mūžīgam laicēam' pee
 vergu kēdes jēb varām peekaltai kautai di'brnat,
 gādāt literatūru, avoklat vel laicīgu, daslu litera,
taun? Mēs sāubūtūmes, bet nekā velidē. Šis vīrs
 stāve tēšam mūsu preekšā vīrā sava auguma
 un gara leelumā. Tas ir pilnīgs un vesels vīrs,
 kurš veselu gadu smitēni savam laicam stēdzes
 pa preekšū. Tas nav neceus efts, kā fath. Fredr.
 Stender, pa latviski pa laicam saucēts Vecais
 Stenders. Ar to esākas jaunā ^{jaunā mērotā} ērā, (jaunus laicmets,
 jaunā periodē Latv. literatūras vēsturē. Tas ir tas
 vīrs, kas Vācu misijas nodevānu (Latvešū) Ralti,
 jās krastās tik pareizi uskērs, kā neceus preekš
 oira un veta kāds pee viņa. ^{m. p. Ebbefeld, M. rals} Aplamās, greizās
 domas, kas gēndrē nekū pasaules vēsturē nav
 sastopamas, bet kas šē zemē tapa isplatītas un
 sāca vīspār valdit, proti, lai miljoni sedzūto
 perjēntu tik mazas saujinas vācu ^{gorasas un cerāsas,} valodai
 pārvācotos, kas līdē šim ^{isgatojate} sevīšē šai 19. gādesmē,
 nī bija nolēmts un ko centas panāst, kādas domas
 Stenderam nekād nav prātā nākušās. Akurāt
 otradi. Viņam bija vēnīgi pareizars uskats, ka
 tam, kurš pee kādas kautas cet, tai vest kultūru

un izglītību, jaunu dzīves kārtību, ka tam tad
 kautai jākalpo, ar to jāsakust, kā to pr. p. darī,
 ja Vācēji, kas dibināja Krievu valsti un rakusa
 ar krieviem. Šķendrs tā tad bija pašlatvojiess.
 To krievu arī viņa napa usrakots. Tā ir Lato.
 valodā un skan: Šķendrs Latvys. No ka smela
 Šķendrs šo esakatu un pašleceību, kas taču stipri
 atšķiras no viņa laiskabeidru esakatem un pār,
 leceibes? Kuo tas jēma sirdī un dišū stradat
 preekā Latvešiem, kuru liktenis bija tik bedrīgs
 un kas nākotnē arī nesolijas laboties, bet us mūši,
 geom laukiem tā līkas but nolīkts? Lai us šo
 jautājumu varētum atbildēt, tad manst nu vis,
 pirms dusku jāusmet aers us koreizējām gara
 kustībām un izglītības stavoklīm. Nakas-Europā.

18. gadsimtais, kurā Šķendrs dzīvoja un darbojās,
 ir jau karsti kas, us kuru koit V.-Europas apgais.
mība (Aufklärung). Ši apgaismība atsmetas vispirms
Anglijā, sevišķi līdz ar Locke's sensualismu. Ši
 kustība tad paret us Franciju un top tur no
 enciklopedistiem nojēmta. Ši laukmeta dabi ir
 vairak destruktīva nekā konstruktīva, un viņa
 filosofisku rakstneeku ropelas pastas gandrīz
 vienīgi protestībā pret parītasu, us seikt, sa,
 puvāšu būšanu valstī un barnicā. Paunā ma. ta
 riek tad us Vāciju un anglijas ^{slējas} paestāmas
Leibniz-Wolffā idealismam. Vācijā valda solaisk

Lai gan ^{tas} militāro cētās kas mūžnovecībai vel deva preeks^o
 rasu, tad kores pilsonu veetas - amatus dodams,
 kas ceteroja veenlīdzību un keeras preeksā nedereja
 nevada kartas-preeksōroetā, jebšu kas amantotās
 kartas-preeksōroetas ceenija. Un to pašu veenlīdzību,
 kas lai būtu visiem likumu preeksā, caveda dail,
 virdigais Keizers Pāpsts II. Šis savās usskatās ļoti
 brīvprātīgais kungs nenitejas censtees, no viņa
 apceretos, no viņa apgāsmības filozofijas laska ka,
 pinatos ideālos brīvības un keesības ideālus isvest
 dzīvē. Tās atceļa dzimtbūšanā un rādija kā cavis savu
 reformas darbību, ka Valtarsis neusbūva ļaunumam
 valsts-satversmē, keesubūšanā, kartu preeksōroetā ne
 vis par velti un ka ne vis par velti Rousseau's bij
 usstatījis arigo cilvēku veenadību - līdzību par valsts
 pamatu un viņu laicīgu labklājību par valsts aug,
 staro mērķi. Rousseau's protī mācīja (kā prof. Jāch.
 millers issaīzies) ideju no ik kuras personas po,
 līstiskas suverenitātes (dišķendzības). Tā tad bij
 apgāzejas jaunlaiku idejas sludinātes un tā arī jau
 celš no viņu isvēcānu ussācsts. Ka šīs idejas ne,
 nāca aršmaršībā, peļ tam bija Francijas enciklo,
 pēdīsti pa savai daļai palīdzīgi. Visu to vareja mīru
 skendēra asars prats ceerot un tad lant, ka eri
 Latvecīs nākotnē pāvostība us labu droši veen
 notīks. Debšu nu arī šīs idejas, kas ceerovānija jau,
 nu larsku, netepa no visiem preejūntas un līdzdalītas,

tad tek centas vīsi pēc izglītības, zinības un ap-
 gaismības. Tās jaunās mācības sēka pamarit unī,
 versitātes, skolās un namos, kur audzināja bērnus,
 isplatītees. Biežas skolas vispārums pieešā augsta,
 kān kartām. Alonvāparūnes laski bija no bērnu
 isaudzinājuši drīzak lelles nekā istenus cilvēkus.
 Tagad grubeja pēc Rousseau atgrieštees atpakaļ, pēc
 dabas. Audzināšanai nu bija būt dabīgai un pra-
 tīgai. Bet ne tik veen caur skolām un grāmatām
 grubeja isplatit isglītību. Toriz isceļas ori seheedvības,
 kas eroandzija par savu uadevumu apgaismības is-
 plātību. Tās bija cilvēku draugu beedvības, vāc. Frāi-
 mur, vāc. Freimasoni, angliški freemasons jeb illumi-
 natu (apgaismotu) ordenis (sevišķi Bavarijā). Tās
 ordena zari, ^{iet} ložās isplatījas vīzā V. Eiropā, Frān-
 gāvā Skandona laisku tādā freimasonu ložā isceļas
 un Skandons pats, kā leetas, kāi pēdērejis. Tīnī
 ložās cenšoties, isgādāt atrišānu cilvēku godam un
 cilvēku beedvībai, nonāca ^{pamarit no} ~~pēc~~ tām mantām, kas
 vīzai cilvēki pēdēreja, ^{un} drīz ori pēc tīm, kas istarza
 ik kuņas kantas sevišķi ~~ap~~ īpāšānu, no celā koka,
 no cilvēces, nonāca tadā veidā pēc tī milžu koka
 zarcem, pēc sevišķām kantām. Anglijā un Francijā
 rosijas ori tāi vīzā papieešā un tad sekoja
 ori Vācijā. Tā pamodas pamarit kantas aprīna,
 esāna kantas drīve atkristītees. Vācijā bija sevišķi
 Lessings, kas centas selt vācu patapriņu un kantas.

x/ gaismas = brīdī
 jeb gaismas = brūn,
 nekā ordenis.

aprīni un atraut sevus kautējus no aklas paskat
 darīšanas svēšiem, īpaši Francūzēm. ^{un atlant ar šiem svēšiem ložās.} Trešo vīza
 vīna laika ir raksturots vīna derkums, pēc kura
 tam cenšams pēc pateiktas ir varak vīta, nekā
 tā pate, kād tā jau rokā. Kad lasam vīna Hamburg,
 gas dramaturģija vīna navigos nebrukums Francū
 literaturai un vīnu raksturošiem, kād kopam lēti
 kārdināti ticēt, ka kas ais leelas argūtnes daudz,
 kaut to, kas Francūzēm labs, nesarets un to, kas pēc
 vīnēm slēkts, perspilē. Bet jā apdomājam, ka
 vīna laiku Vācu godi, Vācu valoda un literatūra bija
 tā novartā un mēnata, ka Friedricha L. pilgalma
 vīro gāja pa francūzai, ka Valtarres, kas dzīvaja
 pēc Vācu ķēnma, us mājām rakstija, vīri vana,
 jōt kuc pa francūzai, vāisiki runājot kuc ar ziv,
 geom un kūdēšiem, kād varam gan ^{labi} seprast Lestna
 dusmas un argūtņi pret vīcu, kas atlecas us Fran,
 cūzēm. Tā camr tamlidrīgēm gadījūšiem jau 18. gad,
 sūnteni modinaja kaitiskums centēšus un tā kop
 mums seprokams, us kucešes dabon mūsū angsti
 apdaornatais ~~skendrs~~ ^{ceosimūšis} ~~arvīkstība~~ un dzemli us sa,
 veim Latv. centēšiem, us laicigas Latv. literatures
 dibināšām. Un kād kas vel meta savas garžās
 acis us austrumū, kād kas redzeja, ka šis apgars,
 mēlas stāvī arī kucp jau krita un krajas. Kucevijas
 valdneški, zom kucešiem šē seprokam austrumū,
 Pēteris L. un Katrīna II., bij it kopat kā Vācija

1) šē atkūl leels kopelns romantism, kura pirmā incela tautības jaut.
 jūmū

Frīdrihs 2. un Fāņeps II., īstēni savā laikā celā rā,
 dikāji, kam par visām lētām savas valsts un savu
 pavalstnieku labklājība gulejā pēc sirds. Tom vīnu
 valdības kāpa Kreevijs par leļvelsti Europas au,
 strumās un tam bij arī pceesō nākamā Latvijas,
 K. i. Kurzemes un Vidzemes un labas Vitepskas guber,
 nijas dalas, lētēna but par nozīmi, kas svay smagi
 jō smagi. Vidzeme nāca jau Nystādtes mēra liscu,
 mā (1721) pēc Kreevijas. Kurzeme kāpa gan vel lētē
 gādesmēna beigām valdīta no pašas leļvelcungeem
 un pēestajās tīk 1795. gadā, tā tad gadu tīk pceesō
 Skendera naves, pēc Kreevijas, bet tā jau sen štā,
 veja zem Kreevijas pasparnes. Pēc pēc ismītušās
 Kettleru gīmenes nāca tīk caur Kreevijas pēc,
 palīdzību Latvēcā Birona (Irispates sarūneeka
 dela) cēlts (1737) no Kurzemes leļvelcungeu tīona. Un
 beidzamais Kurzemes leļvelcungeu Pēteris atdeva
 šo Beava zemīti jau mīnekā gadā (1795) Kreevijai.
 Tā tīkai, ja apsvēram vīzus šos apstākļus un
 gadījimus Europā, mēs varam mūsu Skendera us,
 stasānos atrast par iespējamu un no tam pat
 smeltes saprāsānā pceesō mūsu tagādnes. Šen,
 des pēc savīnājes apgaismības idejas ne tīk veen
 pa savam studijū gādēm Tenā un Hallē, bet
 arī vel pēcak savās vīra gadēs, dzīvodams kadu
 laikā Vācijā dažādās vēstās un pat Kopenhagēnē
 sejmīdams profesoru. Un Latvijā pašā bija jau

sākuse gatavoties - estabees garigaka dzīve. Pa
 meža laiku mūsu mācītāju veltā pienāca no
 atzemes jauni spēki. Ēm šiem atradas skolēni
 no vīciem, kā Spenero un Franke, kas savam loka
 no dzīvu sirdsteologiju. Tā celas Vidzemē (1740)
 Klaukuteišu brāļu draudze (ko Grafs no Cincendorfas
 1727. gadā, Spener. Frankešs gara apdvests, dibināja
 Vācijā). Kutzemē šī brāļu draudze ne-eevešās, tapec
 tur arī neiscēlas ^{virnas} velakās jūkas un isvertības, bet
 ta arī nedabon baudīt šīs jaunās draudzes labos
 augļus. Tā islej mūsu Skenders teešām asaras,
 ka Kutzemē ne-esot gandrīz neveenas skolas, ko
 ustrādīt, kamēr tās Vidzemē gandrīz pee ik kuņas
 barmicas atrotokees. Un tās bija brāļu draudzes
 augļi. Tāc mūsu Skenders arī Kutzemē ar saņem
 apgaismības centēneem ^{nevis} veens pats. Paņ preesō
 Skenders un vel vīna laiku arī Kutzemē dzī,
 vajūši vel estī vīri, kuņem Latv. kantas garīga
 labklājība guleja pee sirds. Tee bija Kutzemes
 superintendenti Grāvens ^{Jukums} un Baumanis. Grāvens
 savu lark' uscauca Kutzemneceem: sacerdotium
 non est otium, sed negotium. Zemneecu un ta
 dzīvi nožēloja arī pantiņos, kā:

Oh memne Kuripps Lūmne,
 Inim Labau isind his Lūmne:
 Oh kņigt voff muf ten Lūmne
 Und frucht his Saktal und Zūmne,

Rūf' grabst' tē' tam p'fuffen t' r'nn p'fufft,
 All'm'n' von Gottabrosch' v'rnst' d' d'v'f' v'ist'.
 Un' Baumanns' žēlojas - sūtras, ka ļoti maz no
 reungu puses kopot p'ekšē' Latv. garīgas labkla,
 jības darīts, ka reti kāds s'cajot dāžu darīstīdi,
 gu' Rungu labām p'ekšāzīnem. Tā' tak bija p'ekšē'
 Skenders' daut' maz' kas eestrādets un tam celš' ^{brangi} druska
 līdznats. ^{procajā} Tēbū' (Latviesiem' red' nebija' skolu -
 p'rtmās' celas' v'p'rtmās': Vācembroka' un Sunastē, kad
 tuc' Skenders' bija' par' mācītāju, tā' tad' pēc' 1766.
 gada - lomas' jau' bija' v'rtrojes' lasīt - prateju' skaitis.
 To' kamēr' 17 gados' (1727 - 1744) t'v' ar' p'ntam' 1000 eksemplāru
 no' Latv. dziesmu' grāmatas' p'rdēva, tad' tās'
 jauno' izdevumu' 10 gados' (1744 - 1754) p'rdēva' jau'
 6000 eksemplāros'. Pēc' tam' jau' pastāvēja' Tēlgavā'
 - dzinams' gan' koreiz' t'v' p'ressā' Vācēm - augstaka
 skola, ko' bestāmais' leclokungs' Pēteris' pārveida
 par' gymnāsiu' academienu 1775. gadā' un' v'spēda
 sava' laika' centēnēm' tā' v'rgānkako' zīmogu. Pēc'
 šīs' sestādes' bij' arī' Skenders' kads' laicu' par' sco.
 lotāju' ~~Ar' v'rdū,~~ ja' mēs' v'zam' tam, ko' līdz' šim
 aplūsojūšī - ~~Europā~~ un' mūsu' k'rtēnē' - vel
 reiz' nosmetam' acī, tad' redz'am, ka' kas' laics, kurā'
 mūsu' Skenders' bij' ar'c'mats' darboties, bij' ^{ar' šē' zīmēnā' zīmā} apgārtums',
 kas' un' cauri' laicējās' garab'vīstības' laic'mets'. Gara' is,
 glītības' garīmas' stari' isplātes' eesānūnā, dzinams'
 p'ees', t'v' gaurī' lenitūnām' un' apspīd' p'p'ekšē'

tik angstākos kalngalus, angstāko sabiedrību, apakšā
 leja smauķē kauta vel tamišā mānticībā. Parādas
 arī daži mākoņi, lai jaunā gaisma, kautas isglīti,
 kas saule, apsegta; bet saule - isplatītājās isglīti,
 kas gaisma kas sadala, veenmer angstāci kapda,
 ma. Pate kauta vel negrūt mostees un arī vel ne,
 modītees, lai arī saule lai saivni acis spidetu,
 ja no angstāci radi pēc tās venovsapi un to nemo,
 drina, lai saprotamā valodā neussauc: laiks mo,
 stees, celtees. Tādēem modinātojiem un celtojiem
 peeldzināmi tee viri, kas ais pakeesas šovaku ni,
 lestočas gādājūsi par Latv. garīgu labklājību, par
 vīru isglītību un liberāciju. Dāžus no tādēem vi,
 reem nēs jau ^{sastapņējkā: kancelin, šūroķerū an šo keicamo vīru skolū,} šmaja, visveicākajā Latv. rakstneem,
 kas peridē mācījamees parit un nu stāv mūsu
 preekšā visoverojamākais no vīneem, zem kupa
 eespaideem atrodas vīrē tagād no mums aplūko,
 jameis literāturās lācsmets. Šis vīrs ir Skenders.

Vīrs Skender aprakst šī lēt. tūpīgoprofū, saka G. F. Skenders.
 Dr. Limmersmans (Zimmermann) savā Latv. lētē,
 tūvas vēstūvī (Hauptstadt unar lēt. Lit. Goff.), un ipš
 vīrē tūpīgoprofū tūpīgoprofū (lasī kalak tūl. VIII)... Šā
 sprēda tū gadus pēc Skendera naves, tā tad tagād
 preekšā ^{vairāk 100} kādēem 90 gādēem. Šā nos pa labai dalai
 arī vel iodeem sprēst, jebšū ar dāžēem sebildējumēem - dāžām
 eesvūnām; jo iodeem kas gan no ^{dan} vēstūvīem Latv. rakst,
 neesēem valodās istenkā (genuin. tātē) aissneegts,

1714-1796.

pat pārņēmts, pārņemts. Bet caur tam mūsu ap-
 brīnošana par Šķanderi neceļ mazumā - ne top ma-
 zānā, bet tā vel aug, jā apdomājam, ka Šķanders
 saka rakstīt presē vācraic nekā pusotrasimt
 gadem un ka vācraikas no viņa dzeesnām, it tā,
 pat kā pē Vācsem dažas ^{un arī dzeesmas} dzeesmas, it tīri
 - var burt - par tautas dzeesnām kļuvis, ko vel ēdēem
 dažiis un tās laudis dēd par dāta un gan tās, kā
 pr. p. „Brāli, kād tās rozes zēd”, „Iau vīri ceemi
 pūcecajas”, „Tu, dāta ceema meitina”, „Ē bīzes
 galā” etc. Tīri viņa Šķanders lūd ēm tīri no loti
 neņem sarņēpts. Latv. valodu, kas presē viņa
 bija ^{visvairāk} tīri tīrihas nolūku labā nākuse rakstā, Šķanders
 un arī presē lai rīgeem isglītības nolūkeem cēla
 ceemā, godā, to savās rakstās kā sevāldidams un
 lektodams, kā ^{retais} neveens presē viņa. Vel neveenam
 pūms viņa nebij isdeves, Latv. valodas bagātība
 un spēku, skaņu un jaunkumu tā parādīt, kā vī-
 rom. Neveens arī jau nebija peclis tīri dāndā laika
 un valas to semācokes un ispētijot, studējot, kā
 vīns; neveens jau arī nebij ^(jeb tīri retais bija) ar kadām spēkā spēdo,
 iēm garadavām apbalvots, kā vīns. Tas bija pr.
 mais, kas bija ^{pec Manželius dzeesmas} macīpes pa latviski domāt. Vīns
 saģājs ar latvisēm cilvēgi un laipnigi it kapa
 kā presē viņa tīriekers un glīeks, sevāroja jo
 smalski viņu (Latv.) sevāžās un sevādams, klausijas
 viņu dzeesnās un dzeesānā un tā tīri pilnigi

esmacijas Latv. valodas garu, istembu (genitīvi).
 Un tos angļus, no kas tā sakraja, kas velas savās
 rakstās deva baudīt Latvešiem, kas viņa acīs bij
 itencei kunģu, marzes kēvi? Viņa rakstās Latvešu
 atrada pirmo burtu, kas tam arī jau šai seuliņa,
 reja nodarēt. Lāvu Latv. studiju pamācums Skenders
 izstrādāja gan praktiski, maksimāli, gan teoretiski,
 t. i. viņš sasarakstīja gan garīgas grāmatas, kam bija latīdēt
 praktiskā dzīvē (^{kalpot} ^{abimam} ~~stiklīgam~~ ^{svētkumam}, gan arī lai,
 cīgas grāmatas, kas bija gara izglītībai, Latv. Dzeijas
 nosībai nodomātas un gramatiskā un loģiskā tas
 izstrādāja līdzekli (aparātu), kas ~~to~~ ^{to} ~~latī~~ ^{latī} ~~dareja~~
 viņa pēnācījiem rakstnieceiem. Skenders bij arī
 pirmais, kas pēģēra vērību Latv. sentīvu gara
mantām. Dau savas Latv. gramatikas pirmajā is,
 devumā (1761) tas nes Latv. sakānu vārdu un mīslu
 krājumu un tās otrajā izdevumā (1785) atrodas kā
 pēnēri un pēraugi Latv. tautas dzēsmes un pēllī,
 kums ar Latv. mitoloģiju. Tā tad redam, ka tas
 ar pēvēru teksti darbu pēvēri nosācis. Literatūras
 īcu celdams tas āisjēn no pamāta, vispirms no,
 grēndēdānces jau pēvēsā ^{atru} ^{namās} literatūras,
 pēvēsās tētas rāžojumās un sevēn tā no tēem
 kāšu svaidījumu pēvēsā savas pašā Latv. Dzeijas.
 Viņam, lūx, nav vis, kāvēn tas bija ~~kr~~ ^{kr} ~~st~~ st ~~ys~~ ^{ys} ~~na~~
 cītājs, pagānu gara rāžojumi par igūnu, lai tas
 būk isnīernāts. Ne, viņš tos krāja un dzēsa no

keem Latv. mīklas vārdu dzeenu, lai iis Latv.
 dzeenu dzeivas gara pilns savai dzeenu kokslei
 liktu pa latvīxi atskanēt. Vīnš, jau ne, pakeši
 apgaismots vīns, ^{pac mīsu garīgu dzeenu, vāgīgu} īsto poietis. Un ka tad vīns amīdru
 ar pilnu teesbu aprīnēts par Latv. ^{laicīgas} literatūras
 dibinātāju un ^{tas} pirmo meistarū. Tā ka mēs ēē
 it īpaši gribam rādīt, cik tal Skenders Latv. daļās
 literatūras dibinātājs, cik tal tas prozē tāš kā piē,
 mais strādājis, tad par vīna garīgu rakstēem
 marak kavēsimas, jo nu sāk dāitā laicīgā literatūra nēst parvāru.

1. Garīgi raksti. Visvecākajā Latv. rakstniecībā laicī,
 metā presē uca Skenders bij nējamī Latv. rakst,
 necības laukā ^{pa leclavai} nēvīgi rāzājumi garīga satura. Tur
 jau vīru skēdramāce, vīru leclavē dātib jau bija pa-
 dāviti: bībele pāstulvota, dzeenu- un lugšānas-grā,
 matas sacerības un rāvāstības, spredīcū- un mācī-
 bas-gramatas (kā: katpīsmi un bībeles-stasti) apgā,
 dātas un īdolas: komeš Latveši bij ar vīzām tāim
 vel palīkūši mānu un ^{nejiņas} mūksības pilni. Skenders
 gribēja arī ēē keem no savas puses līdēt. Tas sa,
 careja jō dāudz garīgu rakstu, tūredams dēvbiļību
 par vīras gudrības esakumu un pamatu un vēle,
 dānces us ēē pamata turpināt Latv. garīgo attīstī-
 bu un pēangšānu. Un, kā redzēsim, vīna garīgu
 raksti dāzā vīnā īsēvras no kadeem agrākajā laukā,
 metā. Arī savās garīgās rakstos Skenders rēpē-
 mīrst, prata erlašānu.

Pēcavēsimies nu vīzītiņus pēc viņa garīgām
 dzeesmanu! Dažas no tām radušās pašā rakstveidā,
 ka gātas sākamā. Ka Skenders jau agri bijis visēmu
 kā dzeesmu pratejs paristams, to redzam pēc
 "Kursenes jaunās prelīgās dzeesmu grāmatas", ko
 superdents ^{intāns} F. Raumanis ^{kuršenes} Latvcešēm, labakas sapra-
 šānas dēļ, apgādāja no 1752-1754. g., kus Skenders bija
 par useitīgu palīgu. Tā ir ka trešā Kursenes dē.
 gr., ka pate, ko superdents Grāvens ^{skāten} preekō to
 gādāmu (1744) bij otoreitā apgādājis. Tā bija tīk jās,
 labota cāns numūream un citādi un pavarvota
 cāns dažāin jaunām dzeesmanū. Blakus Rauma-
 nūm, kas kādas 14 dzeesmas bija esakotājis un ar F. B.
 aprimejis ("Mīlars Fering atves man" u. c.), ko pārlebo,
 šānas un pavairošānas darbu usjēmas Skenders, ne
 veeu nesaprotamas vektas paska. Irodams, bet vi
 tadās dzeesmas, kas bija bes atskanām, pāsterzi,
 dāms ar atskanām ("Kas ves mums trūkst esēš
 dzīvības") un citas pavīsam no jaunā sacerēdams
 un ar G. F. S. aprīmedāms ("Raudāt, actīnas, ak rau,
 dait, gals ir jāsū jaukumam", "Nāc, c. l. v. eks, aprang
 mīronū" u. c.). Skenders nu nesūtājas, ied un kud
 gan veeas dzeesmas pāsterzi, gan jaunās pāt,
 celb, tulkot, gan arī pakštāvīgi sacerēt, līdz us
 mūša bergam isnāca tō pūlūm angļū: "Jauna
 isskarvota dzeesmu grāmata ^(Līdz ar veltām latvianām) pirmā daļa 1783. g.,
 otra 1792. g. Skenders pirmās daļas preekšvārdōs

nosaucē šo par savu „pēdīgo”, „par visiem to grūtāko”
 darbu, pēc kura tas „dāzās deņas un neskats stundas,
 kur citi lustejas vaj' saldi dusoja”, tas Latvešiem
 „pa labu stradajis” esot. „Pēt jūsu svetīšana man ir,
di' rūpeja”. Šķendera nolūks bija, laudim darīt sapro,
 tamu veco Dzeesmu grāmatu ar tās „grūteem, no,
 sapratigēem, samrēteem vardeem” un pasniegt Lat,
 vešiem jaunū ar „200 tā' iskaistrotām Dzeesmām,
 ka visi vardi pēc vārds ect.” grāmatu Šķenders no,
 vel Kurzemes leelkungam Pēterim, kas viņu, no
 darbu preekš „Latvešiem pamudinajis” un kam
 viņš jo silti pēc vārds leek, „Latvešū panīksmū
garū celk' caur katricām un skolām,” „kas tos no
mūlpibas un panīksānas arā' issantū pēc atbrīšanas
un laimes”. Tad viņš' issaucas: „Kreevu zemes Pēteris
lapa leels, no tīk savus esnaidneekus usvaredams,
 bet īpaši' savām kantām labus likumus un tīku,
 mus dodams. Lai šī' leelā' valdneeka garš pilda
ar tīk Kurzemes Pēteri Latvešiem par labu.” —
 Ši' šē' pēc garīgām Dzeesmām parādas Šķendera
 ne veemreiz veen issaestā' pārleestā, ka tīk tada
 Deeva pēlcankšāna un pēclugšāna atnes svetībū,
 kad zavam Dzevam tuvotajies nenaskarta vis' no
 galvas emarstus pāterus veen, bet to vārds
 skaidri seprot, savē' prabi' apcer un ar leem savu
 vārds' nastina. Tamdēl' arī Šķenders lūkojies pēc
 Dzeesmām vīzvarak' no garšū, seprotamū un pa,

reizņu valodu. Un kam arī šai zīnā atļāim it labi
 veicas. Pāgrozījumi viņa pārtradatās dziesmās reizām
 jo eserojumi un vārdiņi no labas, kautē no
 citam ne veemes piejūti. P. p. pirmā spā,
 tās paristamajā dziesmā: „Gar, mana vīds, ar
 stengjān, Pēcē Deeva savu ķerķān, Pēc šis gais,
 minas plaukšān, Lēc skauet Javu saukšān” (P. Tur.
 eckera sacerēta). Pēc Stendera tās skan tā: „Pīds,
 mostees un nekavē, Ar vīda dziesmu elavē To
 leelu Raditaji Un lauvā žēlotaji. Ar vīdeem apo,
 strofeem un darān sludu tāēn ~~gānā~~ Tūreckera
 pantinam leelako dzēijas spēns, kamdēl, ka šis
 dzējners tāēn aļkaks un spēlizers nekā Sten,
 ders. Tād atkal Tūreckera:

onomato-
 pōija, skau
 cant imacošā
 skanām kā
 upel vīds
 gānān

„Lai Deavu vīzi lēdē un keie, kas vīzās veetās
 spēj darit, kad tam tīk, tīk leelas angstas leetas,
 Ho mātes measinām mūs dzīvus ustusej's,
 Kas vīzu labu mums vel pagad novēlejs?
 Pēc Stendera: „Lai vīzi Deavu keie, vīz's dara leelas leetas,
 Lai vīnu elavejām, vīz's žēlīgs vīzās veetās” -
Tūreckera: „Gods Deavam veen ar pakēkšān,
 Kas mums tādō žēlīgs rādas” -
 pēc Stendera sākas: „Gods Deavam debess angstā”.

Tas gāvāi nepakēkēgs darbs, jau parastās dzēs,
 mas vaudzīt pāstāzīt, pāslakot. Tā' tad arī ne,
 skatōtees us skaidrako ^{bet notāktako} valodu Stendera dzēsmaš
 nav varejūsās eejūt vēcō, ^{un mūvāim jāuno} dzēsnu veku draudzēs

un baznīcās, kā sacerstājs bija gan to cerējis un
 vēlējis. Dau no teem pāris pirmēsem vasam
 tos emestus noprast. Stenders vaj un bija stipri
 pēģrozījis, pāstārsijis jau emilētas ^{cerastās} vēstas, vaj
 arī pavīsam abmetis nost pulks vecu eopatriku,
 ēos un emilēto dzeemu, kas malitājiem un
 draudzem tā bij cerastās, ka negribeja ^{viss} tās vaiss
 pēceest, nedz arī pāstārsitā veidā pēclast.
 Ar dzeemām, ko daudz lasa un dzeed, it īpaši
 ja tām patikamo mēdros, apron tā, ka tās
 driz prot no galvas, pāceēt arī visas viņu kļu,
 das tā, ka arī tās pēdigi kop mīlas un ieklan,
 sas pat jānki. Bet tam Stenders bij isten eeklupis
 bresmās, arstārdams Tūceera nemēstīgās
 dzeemas. Gan vrsō tām bija devis šus tūs drus,
 ku poverzaku velodu, bet šokees laupijis agrako
 dzeij,sko košumu un sparū, kā jau nupat mēs
 paši pārlēcinajamēs. Poprojam daudz no Sten,
 dea dzeemām (zevī ^{grāmikas} ki otrā dalā) nodereja marak
 (koprigai) dzeedašanai, bet varak lasīšanai. Stenders
 jau mēdra dzeva vārdus ikdoenišķai dzīvei pēmeēt,
 tos iskaidrot ar pēmeēsem no dz. ves, skatōkes us
 pēin Latvēiu stāvouli. Arī dzeemās tam bija šis
 paradums, tā ka tās dabija tadā veidā laicīgaku no,
 vrsū, laicīgaku dabu, nekā tas pa laicām pasests
 garīgās dzeemās. P. p. kadē pautmō no dzeemas
 , dzeva gēdašana par mūsu tēmu zemi" iskaidoto

Dziesmu otrajā daļā:

"Ar lūstos mums netūkst, kad kautas bērni sanāk,
Ar jaukām dziesminām veens otru dančos panāk.
Tā' esam mēs visur ar zīnu laimīgi,
Pēc mēs'un dvēseles ēit un tur debēsī."

Skanders, veenmar isēdams us, prāta a'lasānu,
prāta atzīšanu, prāta p'ee-angānu un kā vel vi,
na paroles neskan, domājas to arī Deeva vardos
panākt, būdams parlecināts, ka arī tur cepitas
sīri pasaulīgas pamācības nebut nekavē istu deev,
bijību. P. p. viņa 12. grāmatas pirmās daļas peeliku,
mam ir vītraksts: "Cēla rādītājs us Tārsnu dī,
vošānu". Te jāneas cauram cauri jānkas ja jānkas
garīgas un laicīgas mācības. P. p. "Kad tu sev seenu
ismenkē — skat. Vārsnu. 44. l. p.

Tādas un kauldīzīgas mācības par seenu un bēr,
neenu, par ēātību un kaupību, par grāmatām un
prāta a'lasānu stc. astopamas Skandera laicīgās
rakstos viscaur. — Tik dažās draudzēs Skandera dziesmu
grāmatu peejēma p. p. Liel. Aulē un estuo. Czarnevskis
sprēcā, ka Skanders, caur savu dziesmu grāmatu veen
sev butu nemvstbu emrautojis un saka, ka ta ne,
esot vis, caur Latvceļu pašu nesaprašānu tapuse no
tik daudz draudzēm atturēta, bet tik caur, dažā
vadoņu eevādānu pe veen vecām būšanām turo,
tees, no dažā skaudības un uspaīšanās, ka tee paši
ne-estot to grāmatu rakastijāsi, no veltīgas kaupības,

Zemniecīšu palīdzēt jauno grāmatu roņrokt, "no
 katoļības, par viņu labumu gēdat" un "no nezināt
 līvēšanās" gar katām lektām, kas celušās pašu ze,
 mē un vidū. - Lai nu gan ne vīceaus varam Czar,
 nevisim dot katoļību, tomēr mums jāatziest, ka
 viņa spriedums preekst ka laika jo ^{raksturojums} ~~karaktēristiski~~.

* "Sveikas gudrības grāmātinā" ionāca 1774. gadā. Tā
 ir ka pate, ko Skenders peemru Lavakera rakstīdams,
 ka esot tā (Lavakera) pirmo grāmātinu Latvešiem
 pārtulpojīs. Tā ir ^{if 100} tādā augstāca t. c. b. mācība, par
 cēla rādītāju no sveitu mūžību, lai "milais Latvešis"
 no "katoļības pēe savas dvēseles lektām tirtu pamu,
 dinats un sev to debesīgu gudrību sirdī espreestu."
 Grāmātinai divi daļas ar četrām nādālām. Pirmā
 pasnēd: isas garīgas dzesminas par datāem bibe,
 les pantivēm, gandrīz visas no Lavakera "rokas
 grāmātinā" (Idolas) tulvotas, esārdamās ar "sveitu
 lugānu" preekst labitaja, nobaigdamās ar mācību
 pēe grāmātinās pabeigšanas. Tri te Skenders dautz
 kart norāda, ka tiešba nav v. v. kart kada galvas
 mācība, nedz arī kada arīga esraša, ne, tai ja,
 mājā esvoku sirdī:

Gan kas laime, kistots lent, of. Vēstn. 44 l. p.
 Latvešim divē beezī veau aen preekstā tureta. Vins
 jēnu palīgā pat jo krekns un stypns vārds, kad
 grīb jo garši un rimīgi p. p. par beonu audzina,
 sānu pamacit: kā tu beonus audzina - - Vēstn. 45 l. p.

grāmatas otrajā daļā usejamas dažās „jaunes un
 kas dzesmas”. Beigu nodalā atrod „angstakas gane,
 un zinges no ņeras cešanas un navs. Tās tulco,
 kas no „grāmas pūstboncontata, tur Tot ņesu gr,
 nant.” – Īi. Tetas gudrības grāmata” gan nav neko
 savīski sverojama; bet tomēr tā savā laikā bijuse
 vārdut vairak izplatīta, nekā, izskaidrotā II. grāmata.

„Ecliras divpādomit svetas dzesmas” (1789) (ko Vācu
 valodā sacerijuse ņliza von der Recke, borkamias Kutze,
 mes leelmates jeb leelkundres² māsa, savulaik tālu
 parīstama rakstnece) Skendrs tulkojis pa latviski
 un darīnājis kād Kurzenes leelkundrei, „kas to Lat,
 vēsū leetu nesmāda, bet ar kas romniskā valodā
 darīn reiz zēlīgi saramatees neatsaujas”.

Pirmo vārdut skerp ceteru Skendra gatijem nek,
 skerp gan sejom, „sveti stasti” ar klat palkūtām
 „macibām” un „svetām domām”, jeb „kazā bibele”, ko
 daudz laudis un zodeen parīst, kas isnāca Skendra
 rakstneeca darbības sērumā (1756), kad kas no Līndes
 jau bij’ arzājis no ņerui. Tā sarakstīta un ne vīr
 tik tulkota pce Dāna Hūbnera Vācu „kazās bibeles”,
 kas valodu valodās bija tulkota „tā vīzā pasaulē
 parīstama. Grāmatai 52 stasti no vēcās un 52 no
 jaunās derības, 3 no vēcās baznīcvestures, kad 14
 līdzības per ņerui valētrū, pastoras dzesas apraksta, un
 palkūtumu ar sveteem apcerējumeem pas dakeem
 indēnsīkas dzīves gadījumeem. Katram stastam beigās

1) Dzinna grafene ņedem.

2) Annas Doroteas, kurās pami nekliis lūkojams ņliza, Kurzame.

isa pamācība pantinās. ^{inten} ^{Jur.} Superintendenta Baumanis, kas šo grāmatu palīdzējis apgādāt, jau ekspresā to pasūtīdams, teic, ka tā, Latviešu burticai par labu pieņem un godu dāvēsot "un nosauce to par "gaismu, kurai Deivs Latviešiem, kas nu smalcin, ies lasīt, lūcis atspidēt, lai viņu prātā spodrinātos, viņu sirds tīrību vadītas par Deeva un tuvāku mīlestības". Patiesi, šī, mazā bibele^s laidure Latviešu gara dzīvē jo drīz las sarakus, kas sniedzas eesā pācīs jaunais lasītājs. Vēl šodien^s vecu lauru atminā tur smeltās mācības un zvētās domas. Kenders pats novēlējis šo savu darbu, preksā Latviešu Cīnās "Kustemes mūitneceem, lai viņi ar labu prātu to peminātu un tam palīdzētu, jaunu esāktu darbu" vēst galā. Šis, jaunais esāktais darbs" bija viņa Latviešu gramatika, par no velak vadi vardi.

"Tās kristīgas mācības grāmata" (1726) tam pašam nolūkam izredēta, proti, Latviešiem par svētu is, skaidrošanu". Te usejāmas it vias tās mācības, kas usaugušām kristīgam cilvēkam no savas tēvības jazin. Ko grāmatas preksā Kendera paša rīnētā bildīte vāda, kuru (skolotāju) ar bērneem ap galdu pie grāmatām sešam, to saka garce preksā vardi, kas Kenderam no svāds nākušī, pludūšī, stastidami, ka viņš šo grāmata senakstījis tēvības un cētības isskaidrošanai Latviešiem, lai tie apdomātu Deeva

celus pēc Latviesu tautām. Kā cilvēks paprieks bēns,
 tad zēns, tad pūris esot, ceļam kas pēc pilnīgu prātīgu
 vīru topot, tā Dievs vedot arīšanu Latviesu tautas jo
 deenas us pīcēšanu līdz pilnīgai atbrīšanai un ^{svētīšanai} svetīšanai.
 Aprakstīdams tad, ^{cik} marz vel kurosmē Latviesi
 protot lasīt, kāds skolū kurosmus vel atrodotees,
 usmudinādams, lai vecasi bērneem neatraujot to
 vīrdargako mantū, proti: mācību, - vīns rāda, esot
 kam ista kristīga ticība pastāvot, proti: esot kas,
nas dzīvošanas. Poprojam vīns tuc pat pīcēšanā,
 dōs mēca, ka „kristība, pētari, bārnica, bīkts, Die,
va galds, vīra ticība bes istas atgriešanās un labo,
 šānās ir tīri mānesli.” Kas bārnica cēt, svētījums
 banda bes apdoma, pelāndams, ka catur to veen
 jau peeteekot, tee veen jau labu darot, bet pats
 palees kāds bijis - tam ir blāžu ticība. Tads us,
 nembas is kādas nekādas vestas rest, gavel, bīl,
 dem kalpot, zomus darit; bet pratu cīlat, ~~atīr,~~
 di valdit, savus evādumus atmet, no kādēhas,
dzeršanas atstātees - us to ve ausi nepagriez.”
 Dievs ir līdz šim kāds nepaprasānas larkus
^{pacēti} nesit; bet tagad larkus atgrestees un jaunu dzīvo,
 šānu esant. Dieva valdība netop usspeekta, nav
 ori sepnī, vej us beelela atronama. Ta ir jāmeklē;
 ta ir mūžīga larkme, pēc kuras jādzēnas, deenās
 un naktīs jārupejas.” Pēc kādas sīvsusgas atgrie,
 šānās ir beeli svētījumi, kas mūs esot vīra laba

stipriņa, sirdi satarza, Deevam un mūrībai ceņģi
 pretim cet." "Tadā veidā pēc savas arīd strādāt —
 no to šī grāmata sarakstīta. Lascet ta ar seetu
 rym; pardomajiet un spēziet to vadus dīģi sirdis
 un darait pēc teem. Macait savus bernikus lepat
 no mazām deņām." — Grāmatai ir čētras daļas: I.)
 "Lūtee elasti (t. i. šī bībeles stasti) no vecās un jaunās derības. II.
 "Lūetā bernu maebā (katekisms). III. Lūetās bernu ma,
 eības ^{istatānd} (t. i. katekisms) ^{istatānd}. IV. Visvetaļee Deeva vardi, kas
 bībelē stāv un skolas bernam jāmacas, t. i. bībeles
 pantim. Skenders te jomas daļās vētās pēc bībeles
 stastom un katekisma maebām pārlabot valodu.
 Pēctais baulis tam skan: Tev nebūs slapskavam
 but; sestais: Tev nebūs laulību gānit, tāvu veizē
 sestā lūģāna: Kēļauj mums kardīnāšānā krist;
 otrajā rēķbas loceklī: Kas Pilatus laskā nomocit,
 pēc kruske koka murt. — Tā pēctasidams Skenders
 noskida vētām arīdru us neelēm. Turklāt man,
 celus un Adolphi katekisma valoda bija tā jau esak,
 nojures laudis, ka mūsu deņās katekismu pārlabo,
 jāt nekurpās ^{tā krusmācās iedevānās} pēc Skenders, bet pēc vīspitmarās
 veču vecās valodas. Skenders bija tāvu kristīgas
 maebas grāmata sarakstījis vīzvairak pēctēsko,
 lām, būdams tāi arībā, ka tāš gadu no gada vārtak
 celīstees, — pēctē kadām skolim, kur skolas berni
 neveer skandriki lasit, jāukus mēldimūs vārtak
 un pātarus un bernu maebā skanīgi ismacas, bet

kur arīdriem Devas vardi un kristīgā mācība caur jau,
 tašanām un atbildešanām isskaidrota un bērni pēc
 prota, cilāšanas cēradināti sap; bet tas bija sava
 laika Latv. skolās un skolās bērnu noturējis pēc
 augstu, caur to katrīma isskaidrojumi iznīca
 par garām un grūteem, kas no galvas mācīties,
 un tie patīca pulcā veētās bērnu protam nesapro,
 tami. Tā - isskaidrojumi - bija jūmti plāšāki, di, lakti
 un augstāki, varrak preciski mācītājiem un skolotā,
 jiem, nekā preciski veentesīgu bērnu dabas. Valoda
 - cēvorojot to laiku - gan bija laba, domas arīdriem
 it parerzas, bet kolārk, kur tikko esāka skolās
 mācīt un kur bija maz, maz deenās ja-cēvar
 esvetijamo bērnu mācība, kur tas pat pavīsam
 bes jēvkādas mācības pējīma un esvetija, kolārk
 nebija nebut espējams iest cauri visus jautājū,
 mus un atbildes. Bībeles stāstiem, kas ^{ieskaitīti} un
 reprotami stāv beigās īpaša nodala par tam, kā
 Vidzeme un Kurzeme tapuse pēc kristīgas mā,
cības. Arī jau mināteem esmesleem šī, kristīgas
 mācības grāmata' gan vispār tālu neizplatījās
 skolās un draudzēs, komer tā bijuse savā laikā
 cēvesta Tērples. Sunakstes skolās, kā arī Lēpajis
 apgabālā; ta reizē reizām pārlabota un no jauna
 iznācuse, 1807. g. no jauna A. D. Skendera ar vīrsrakstu
 'Kristīga mācība'; ceturto reizē tā rakstās espēestā
 1850. g. un proti pēc šīs reizes espēciski pārlabota

no vccā Skendera dela-dela. Tā' īi rakstneca dermums
ē parādes jau trešajā angumā. /

Bes šiem jau peminētiem garīgiem rakstiem
Skenders vel sacerējis vaj' jeb tulkojis darās lugsānas,
pamācības un ticības mācības gabalus Baumannā
Dzeesmu grāmatā un artos. Jau vecuma deenās, kad
tam peestajas mācītāja amatā par palīgu ka delo
Aleksandrs, velakais jaunais Skenders, kas peescopa
jō prōjam savu nūlo evādunnu rakstijā grāmatas.
Tad isnāca no vīna daži sīkaki raksti. Tie bija
sevīši Vācu un Lātrnu valodā saskandinati-rīnēti
kateķismi: Jūtafēimūs in Švopri un, Cateķismus
melicus, kas parādijās lantīs 1781. un 1782. g. Tis grā,
matas Skenders sarakstijā kēndēl, ka us lantēim,
kur trūca (Vācu) skoln, ^{ma, dāimēas} berni ticības mācības,
tās usteica daudzkart tr' ar muti' pēe Lūtera kateķis,
ma, pašī nemaz nezīnadami, ko; jō kēim trūca
iskaidrotajā. Dzeesmās saskandinādams kateķisnu,
Skenders domāja, ka katā veidā tr' klab' berni kā vecaki
veeglaki paturēsot kristīgas ticības kodolu, ko pēe
ka larka dēišānās menleja. varrak gara iskopibā
us tārnu dēivosānu. Tā' tad vēledamēes, lai berni
mācības pēe larka parādīt ticību dabās, dēivadami
pēe bernu mācībām, sēdzejis Skenders it vīrus 5
galvas gabalus. Lātrnu valodā kas ēv kateķisnu
pēcās pārcelis ne vī' pēekšī mācības, bet tr' kai
pats grībedams ēi valodā meginātes. . Skendera

nolūks savā laikā to katolicismu sarakstot" - saka
 K. Kundziņš - "bijis labs un terdams, viņš uvert arī
 dažu labumu caur to panācis. Bet mūsu laikam tas
 vairs nepatiks un nepatīks. No veena gala līdz otram
 veenā gabalā par katru divosānu mačidamas, pāris
 dzešmas pedigi apnīkst, parādes par sansām un seclām,
 šām trūkst īsta spēka, kas pēc sirds ķeras, kas tik
 us pratu runā. Un kadās jau nav nekādas īstās dzeš,
 mas. šīnu laikā nevens to grāmatīnu cauri neit,
 lasis. Tas nākas no tam, ka mēs esam mačijūšes
 Lūtera katolicisma ielīkšānā ne vis. šūnās nesaprotā,
 mas' leetas atrast, bet dīli apšleptās vortīgas tici,
 kas patēstības, kas Skendera laikā varak vaj marak
 līkas but norūdītes." - Bet se gandrīz pārkapstam
 Latv. literatūras robežas, jo tā veens, kā otrs no šēnu
 katolicismu ir svešā, estā valodā. Tomer, tā na daži
 gabali no šēnu sastopami arī Skendera Latv. rakstās,
 tad mūsos nācas gan, ir par šēnu se dažus vārdus
 sacit, jo varak šandēl, ka caur tam mačamees jo
 pilnīgasi pazit savu rakstnieku.

Tā nu katam dautz mar iepazīnušes ar savu Šēn,
 dera garīgojism rakstam. Gan šē necejam Latv. literā,
 šurā tik cevarojānu veedu, kā vīna laicīge, t. i.
 poretīvece un zinatursvece vārojumi, tomēr arī no
 vīneem nenolecdzāmi var redēt, estē labi un smalki
 Skenders pazīns Latvešus un vīnu dīves vārdības
 un kadā veidā un kadā eelā tas gotījis rūpēces un gīdēt

par viņu dzīves un labošanu — prāta izkopšanu un garīgu
 attīstību. Tas ir labi zinājš un cerotāja, ka Latvieši
 nelīkai bija pieņēmuši visvairāk ārgo pusi no
 visstīgās ticības, ko tīri tūredami it kā par kādām
 klaušībām, kas Dievam, vaj pad tīkai „barnickungam”
 jānoceļ, gan ar gara tumsības, gan ar tērdi, ka
 „barnickungis” pa lielākai daļai citu nekā no viņiem
 nepagūreja, kā tīkai, lai viņi arigi atnāktu Kristī,
 gas ticības paradums un isprēdība tās līcāmus.
 Skendrs tāpēc viņiem dzinās un ceatās, pādavit kri,
 stigas ticības mācības Latviešiem pieņemamas un sa,
 prolamas, tās deonīkai dzīvei piemērojamus un is,
 ska. Dodams cauc praktiskam — no dzīves jēnkam
 piemēram, dzinās un ceatās laudis tā pasakubinat
 us modriņu pašu pārdomāšanu par ticības ceatām,
 ja, dzinās un ceatās cauc prāta atzīšanu modinat
 un vaitot, „indstīcību”. Dieva vārdu grāmatas pirmo
 skendera sacereja, sarakstīja visvairāk tīk mācītā
 jēam un dievkalpībām, bet skendrs tās jēmas sacē,
 set un sarakstīt sētas laudis — „tēam mīlāam Lat,
 vēlēam”, kungu, māizes tēvēam”.

2. Laiģigi raksti, kas sadalāmi⁴¹⁾ laiģigas
 jēt daļes dzējas rāžojamās un zinātriskās rakstās.

a) Laiģigas dzējas rāžojāmi. Ja ar pilnu tēstību
 literatūras vēsturē it īpaši lēk svaru no daļes li,
 kēatūru, tad nu te mums aplūkojāmi, pārmēkle,
 jāmi un sijājāmi tē skendere rāžojāmi, kas lo ce,
jo tēvēam

celuši Lato. Džeismineeku - Džeineeku kartā, kas tam
 sevīšņi semantoloģiski Lato. kantas ardi, kuši usēka,
 tami par Lato. ^{Jaunās laicīgās} Literatūras pamatu, sans kušēm
 tas topis par Lato. laicīgās literatūras dibinātā,
 ju un pirmo merķesu". Jan pēc veelas, gan arīga
 veida Skenders Dzeija nošķiramas xadas trīs nodā,
 las, kurām varēta dot xādus jeb kamilidriņus usrak,
 etus, kā: 1) Odas jeb, kā pats Skenders lās nosauc "aug",
 etas Džeomas un zinges; 2) liotiski-lidauktiski Dzejoli-
-pēc paša Skenders - "zinges", ~~zingu~~ lūstes abas nodālas
 kopā ar "zingu lūstes" un 3) pasakas un stāsti.

1) ^{Odas} Augstas Džeomas (un zinges) "v. svairak mekleja,
 mas, Augstas gudrības grāmatas" II. daļā, par kuru
 tami larka jo severojamo rakstu darbu velak izrak,
 nirkos rakstos vel sevīšņi runasim. Tur ēis odas
 jeb "augstas Džeomas" pēskēenas maē bām, kas pasuceptes
 I. daļā. Pate pirmā Džeoma, kas ^{bez laubim} vadas esam, original,
 cesānās: Tueta Dzeva ligavona,
spskandota gadība!
Tavas garšmas skaidra zina
garšu pratu dzeudina;
Tu no debess mīli dota
Bilveetas augeta roka etc.

Te Džeineeku, kā datodam, apdzēd "augstu gudrību".
 Ši Džeomna pēc savas esjemas ^(Humming) pēskan
 tā pēc Schillera, An tū Franča
Frānda, Jōnans Gūldaufnūku,

1) jeb sava jūsmi
 yuma - noskaidro

1) Še škai jo ziki pasakumini laicīgā literatūrā pirmo Skendera, kā: sk. Vossius
 apveicinuma dzejolis no 1631. g. (sk. Bara, Vesta. 1897. №3.) un (kā doma) H. Adolphi dzei.
 jol. 7 uz Ritz. Ceļkunga Fr. Kastmura vārda deenu 1685. g. (sk. Hagarin d. Cēh. 44. Gesellsh.
 Artau, 1906). Deptāna tulkoā Tāja Kavela "gandy Džeoma" (1703. g.) un sk. Baumana laimes vēlojums stabās
 vēstures vārdi.

Zoftar mūs Dlystam,
 Oho batontan fūnnotonūntan,
 Grūndliffa, Irin Grotlytffam. - -

Ta skatli neuvatu preti - jo Skenders Dzešanma sacereta jau preecō 1774. gada, kad Schillers vel biža purka - , tad jau veens otrs katu gatavs, preejunt, kad Skenders savu odi par „angstu gudrību” katu dzejojis pec Schillera, „Ar tri traūkā”. Otradi, t. i. ka Schillers vortu hut mūs Skendri sev par pasau, gu jēms, zīnams nenāx neveenam ne pratā.”

Lai gocerāmes pec zīs mēras nomaldīšanās atkal atpakaļ, karami pec paša Skenders adām jeb „angstām Dzešanmā”. Tur tad atrodam kadas „angstas Dzešmas” par dabu, par Dzevu un tā būsām, par pasaulis radību, par cilvēku un tā nodevumēem, par mūšību un eistēem kadeem un teem līdzīgem preeksimēem. Tās Dzešmas, pec kurgām nav līdz ar mēldimū minēt Vācu valoda vācu Dzešmas sākums, gan kurgamas par paša Skenders saceretām - par originalēm, kā par. p. „Tā angsta gudrība”, par ko jau runajām, tad: „Tās rīts”, „Tās vakars”, „Pasaulis radīšana” (radība) un „Dzeva gimis”. Tās samērā droši veen arī tās la, bakās zai krajumā, kā vortem „Tās rīts” un „Dzeva gimis”. Tulkojumū ir ļoti svababi un, var sacīt, jebū ne viscaur, taču vortu veltām jō brangi, jō labi izdevušes. Lai eecerāmes arī tās grūtības, ar kurgām tulkojām kolakū bij” jālinas. Pirmkast tem

Droši vel citā mūs ocl Skenders Schillersam pa preecēm, preti estolovā andzemašanā. Skenders eens savām emģem centās latv. estot rēci andzemat pirms Schillera vortu. Dīs rīffliffa fozafing un blaufpungafflaffat.

bija veennēr jārauga originala dāvēis grūtas do,
 mas darit pieejamas un patikamas sētās lauvū ga,
 ram un garšai, — tās veennārsācās — dāvēis pat pra,
 stās — vārds ēterpt. Otrkert, par tadem augstern
 preešmāteem dzeedadams, kas centās, cik spēdams,
 ēterpt originalu valodas augstumu un celumu,
 kas gribēja arīdzan isvarīties un issargāties no
 pārak nodeldeteem, indeanīxīgēm vārdeem un
 isteicēneem. Nu, zināms, nācas orzoi grūti, šādas
 prasības, kā āis abas, ēverot un ispildit veennādā
 jaunumā un labumā veennā reizē un tā tad netri,
 nīvisnes, ka ori šendrs ikreiz nav spējis, pēmi,
 netās grūtības pārvarēt. Līkadamses us ^{tas} tam, ka
 katrs ķerkums par sevi būtu lēti saprotams, vīnš
 veizām islavds no aemū arā domū sakarū; un
 grūbedams dot valodai augstu un celu raksturu, vīnš
 to veetām pēdarījis par nedēvēju un sensu. Ori
 ne vīzns vīnam isdeves rakstīt tik saprotamā
 valodā, ka vīna ta larka Latvešēem nebūtu bijuse
 par grūtu, bet vīscans veegli saprotama. Vīss kas
 atkeecams pa lehai daļai arīdzan no jau mīnetām
 „augstām dzeesmām”, kuņas taramas par origi,
 nākem. P. p. šē dāži pēntūni no odas, kuņai, Deva gīmis³
 par vīsvācstu:

Tavs gīmis ir kas sveķarv prats — cf. Vērsim. 50 l. p.

Nav leedzams, ka te isteiktas loki' dēzlas domas
 it veennārsā un taču jaunā valodā. Tikai celās

jautājums, vai tālākā Latvijas spēja vīnas pilni-
gi seprast? Stendersam pašam, zināms gan, šādi
rāžojumi dara 4-5 gadu, rādīdami arī no savas
puses, ka dziejneks ar teem arī bijis sevam lai,
kam arste. Dzees talu prokēā. Lidzīgi pentiņi
sastopami arī vektu vektām vel citās „augstās
dzeesnās.”

Dau no mazām deenām un pat līdz lēlam, siv,
mam vecumam Stenders bijis lēls dabas mīlokajs
un ceentājs. Ka kas tā, to aplecuma starp citu arī
kāds pants, kas jo norinnujs prokē vīna peša berni-
jāunības, kā atīdām augstā vecuma. Tās atonāms
vīna jo teecamajā, „Rīta dzeesnā” un skau:

„Te vektēvs bernu vada” - - Versm. 57. l.p.

Te redzam, kā tas pats savē jaunībā - bernībā maci-
jes, dabas notikumās un brīnumās manīt un sevā,
dīt mūs aplaimotajā deeva spēku un gādību un to
apceest savā prātā un paturēt savē deestbijīgā rīdī-
tādā garā kas tad arī ceentes macit un audz, nat
savus bernus un bernu-bernus; tadu pašu garu kas
randrījis eedest - eedestit arī sevem, mīlcam Lat,
vešēem” cam savām augstām dzeesnām, dabas ap,
neksteem u. c. Tā tad dzējiska jaukuma un skai,
stama vīnā eejim droī pirmo vektu kād „augstās
dzeesmas” jeb adas, kurās apdzēed dabas un kas
jaukumus it vecncaī, kas ne-eepr, nat it nekades
augstas gudrības jeb filozofiskas domas un apceest,

ģimūs par dabas noslēpumiem, parad^{im}u mēru un liku.
 mēru. Šāds pirmais raksts, ko Šanders pārcēdis
 Latviešiem, jau apzēd dabu, ir dabas apzēdājums,
 proti it pravais selojums, Rāms lauks pēc pērko,
na bresmas. Tas ir tulkojums no Vācu valodas
 pēc Heinrich von Brockes (+1747).¹⁾ Brockes atrada
 šo vācu teksti pašā laikā, ko tas aplūkoja ar dev.
 bijīgu sirdi un kurā tas aptināja Dieva doļens. Savu
 dziesmu krājumu (9 sējumos) tas nosauca par „Die
Doppel-Abendmessen in Gott“ tamlēl, ka tas ligoni
 dabu baidot, vienmēr sava radītāja atgādinājas, un
 ko tas allaž atvāda kā ^{u. r. u.} veinīgo preeku ekleju mīro
 zemes. Šā rakstās nomanāma mīlestības pilna
 nodāšanās dabai un apcerīga nogrēdesāšanās kairi.
 Par paraugu tam par vīdām lietām bija Angli node,
 vejuši Angli, unon parastās dabas-aprakstus tas
 elveda Vācu dzējā. Šanders un kad no šī krājū,
 ma I. daļas 152. l.p. pārtulkojis šo „Rāms lauks
pēc pērko na bresmas” un tā tulim caur šo jau
 perrādījis savu pārcēzo takti pārtulkojamas vee,
 las isvēlē. Brockes ^{Savrup} ^{sis} ~~šo~~ savu dzējojuma līka ^{atvērē}
 ni iespēstā rakstās 1752. jeb 1753. g. Pēc tam tas
 evedots gramatikas pielikumā un trešo reizi
 „augstākū dziesmu un zingū” starpā ar usrakstu:
 „Garša jaunums pēc pērko na bresmas”. Šanders
 saka, ka tas ar šo dziesmu gribējis rādīt, ka nabaga
 Latviešu zemnieku valoda spēj iestēt arī бага,

1) Kallwa, Gottscheda un Hagedornu lauks šāds

2) tas tulkojis angli dzējveca Thomeasa The seasons gadskārtas, Jofotijāna
 Leclerc Donalaitis, Frenštij Lambūls, Vāji Dvalis v. Klūsts.

tas, angstakas domas, ja tikai rakstotājs labi es,
 macijees tās likumus un tās garu labi un pareizi
 sapratus un peesavināties. Un nav leedzams, ka
 Skenderam bešau jo jauki isdvees, ē rārit Latv. va,
 lodas spēju; jo gan retā kadā es tā dzeesomā parādas
 Latv. valoda tik bagata, speeriga un lunkana, kā
 ēimī poemiā, aprakstot, kā pec karstām saules dec,
 nām usnān pookona garis, kā veesuls brako, perkons
 tuc un zibeni šaudas, kā tad negaris atkal pama,
 zam pāreet, perkons nostajas un daba un e. lveici,
 ja pat vīri dzivneski spurgti uselpo. Vār arive,
 dret, ka Skenders nekād nav rīmis, paškritiku
 leetot. Tas velakos isdevumās dažās veetas pārtai,
 zijis - pārlabojis; jo tas jau pats atzinās, dreedadams:

„Kad kadā leetā mīsejies,
 „Tad ceetā prātā neteepees.
 „Kams alosānas dažādas,
 „Kas gudrs is, divz labojās.“

Arī savās vecās gadīs Skenders vel pec Brookes tul.
 košanas keeles. P. p. savā gramatikā (1783. g. otrā is,
 devumā) tas pānceet savā poietikā, kam vīroreksis:
 „Alun tuc Poesie“, garaku poiemu „Gottes Allgauen“,
 vāvot. (Arī Brookes). Dees vīrus.“ it keicamū tul,
 kojimū līt ^{ar}originalu no šī dzejneeka. Arī te
 vāvot pagēmeenūs vāvota daba. Lai Klausamers:

„Leelais Dees: es ēimī veetā

„Brīnījs is katrā leetā“ - cf. Sk. gr. 302. l. p.

Īi poēma sacereta, kā Šteubers saka "zins Anofans,
 Anfang des Götter in pinou blaubau" (par Heitaja
 godināšanu ta roku darbās). Tur pat respektā ari
 vel otra vel garaka poēma, Gotthas Gröfse, Deeva
 leelums. fina ganz fraya Vubaopstizung des Götter:
 Erkel, tau kann Wrauff mit Blaubau etc". Tapet
 lida ar originalu blakus. Ta skan:

Ak tu deelums ne encedrams,
 Keda ar domām mērojams,
 Kupa vidus ir vrus,

Ara malas nav ne kus! - - cf. ib. 306. l. p.

Īi - vīns saka - esot sacereta "zins fokantausz
 tas Gröfse Gotthas (dēl Deeva leeluma atzīnības).
 Abas poēmas ir, ^{poētiska - beizā} ~~poēma~~ veiz rakstās respektas.
 "Sagta pind vourf allan von mir vuzguzvuztan Blagun
 tas Driftkūnf vūbzvuzvuztat ind vuzvuzvuztan pīl
 vuz vūta vūfuzvuzna' tas saka ar droīn pavāp,
 vūnu.

Fimis, kā ari citās "augstās Dzeesmās" jeb odās
 ar teologiski-filozofisku saturu nav semivā neco
 daudz mazaka dzelijiska nozīme, nekā citām īi
 mūsu dzelijiska Dzeesmām. Tās covejojamas sevīņi
 vel kaudēt, ka Šteubers caur tām pēvādījis, cik
 dzilas domas un cik augstus vajēgumus var ari
 Latv. valodā izsēst un sēsept un īstēkt. Drukēem
 dabas aprakstēem un dailēem telojumēem pūškota
 arītan, augstā Dzeesmā (oda). Usmadināšana Tos

"Deva darbus vera nunt", kapat jau mineta rika
 dziesma un vel citas, kapat ari dazas dziesmas
 "Linga lustes". Tak par tam runasem ⁷⁰⁰⁰ kuzplekam
 seviski. Ka jau parleesmajames, Kendera, augstas
 dziesmas" ar teologiski-filozofisku saturu atskan
 la pate valoda, ko E. Glueks seva bibeles tulka,
 jumā, paccis pāri par dzimtasānu, vordzību,
 bet ie la skan vel daudz skaidrāki un jaunāki
 nekā tur (pee Glueksa), it kā eludinādama, ka ari
 steam milsem Latvoseeni nass veiz brīvst. kas, garšmas
 un isglitības laski un ka tes ne but nav aris vi;
 sai talu. Pa, Kendera, augstas dziesmas" dves un
 isphust ari kas pats celars, idealais bibeles saturs,
 Ar kai glitā dzejiskā veidā. Tens, un ie vel pr. p. Jan,
 dera, atugsto zingis no savem berneem un berneber,
 neem (cf. Linga lustes II. S. 26), ko kas sirmā vecumā (1787)
 vāciski sacerejis un tad ari latviski postulkojis. Pakavesi,
 mēs vāciski dūscin pee la atgadijuma, kurš
 šij, augstai zingei" par celonu. Kendera me, la
 dzivoja Dānijā. Tās pārnākums pee tava sevst se,
 cela tiri zvetsku un preeku devas, ne tik vien
 pašā gimenē, bet ari citus - pee draugiem un pazi,
 stamem. Kendera draugs un ceem-tajs Tēcs, kel,
 sas kungs Jelgavā, lida tam 22. augustā 1786. g.
 granatu, rakstodams, kas preecejoties līdz, ka viņa
 manta kalo celu larmīgi nobraukuse, kada savetze,
 šonās pee tik ilgeem gadem esot kešām telojama;

šķiršanās gan būšot grūta, bet kas protis mums ma-
 cit, kā jānārst, (kas domājas no Skandera rakstu: Gudru,
 kas ņēva šūn uofon jofonit jufotē šūn froubat),
 kas pats arī zinas, kā jāšķiras. Ņū pakesi, šķiršanās
 nākamū vasarū bijā tīri bedu un asarū bīdīs. Bet
 Sanders us to jau bijā pamazām satarsijees, leni sa,
 vā garā pāolicis un vīru, ka šķiršanās bīdīm tuvo,
 jokces, bijā savā stādī sejtis, ko sacerejis ipasā Vācu,
 Dzeesma, kas pa latviski no vīna aprīneta par „aug,
 šū zingī”, ko bijā savāem bērueem un bērnu-ker-
 neem par penīnu sadzejojis. No savā veena bērva
 šķirokces kam nāc prātā, ka dīr būšot no orzeem,
 orzeem pavīsam jāšķiras, no mūžīgā Tēva mājām
 jā-est. Savāem bērueem kas atskajot savū pīraks,
 zīmi, lai tee ceenqi savā tēva pedās stargatū pu-
 reir atkal ar vīnu setīktas vīnā saulē. Tak, lai skau,
 samces pašū dzejojūmū:

Schnell entfliehe dich goldener Tag,
 dich mein Fuhrer find
 Ueber Wäasser und Dallen zu mir rufent
 Mein Hoff.

Sin find wuff wuff fuor die Buntan,
 Du fin usintaw fliaff;
 Wuff gatroff, if pagna ipowu abffind,
 Zie wold blawet.
 So wufft' if wuff wuff die Wäseman
 Und der Dalk entfliehe;

Glück und Pönneg und Drück der foderkunter
Wirt mapf pfer.

Werten Silberpfeifen zu geben

Ōpu dus uofu foub; ar ēo pautimē sēkas
Arkaī Latv. kulkajums: Pau mans zomums maram velkas
Ōvon rapu rād - - cf. ^{Veizman. 52. l. p.} K. Kundina U. R. 95. u 96. l. p.

Skandera draugam Jelgavā, Tešām un ģimnazijs
profesoram Kūtneram, šī „gotrokofofiffal List” -
„kīva dzeesma” jājuse dzēti pēe arēd un veens no
fcom issauers: „Deavs natūri mums mīsu. Zemes
dzeesmīneeku” vel ilgi, ilgi!” Un teesām, lai ar mēs
atristances: katē angsts, skaists gars, kāda stīpa
pakausānās us deevu un kāda sūta cētrba mums
dveš preti no šīs „angstās zinges”. Tā ir gan des
atstānām un toues to nemat nemana, t’k veegli
ta rīk tā valodas kā domu zīnā un ir pēeskaungo,
pēemīngō jūsmu satvērsmi ^{nostānām} (Skunmīng) ta mōbi,
nat mōdīna. X

Pēe odām jēb „angstām dzeesmām” zingam
mums nu ja-aplūsko Skandera dzeesmas jēb it veen,
katē „zinges”, kā vīns” kāis pats spērnējis.

G. Zinges’ resp. Dzeemas.

Tās ir, kā jau moneks vīsvārēdē gan līvīskā gan
didaktiskā ^{formā} satvērsmē. Vīnu pīrmaso kajūnis is,
nāca 1774. g. ar vīsvārēstu: „Jannas zinges”. Tā ir
pīrma dala ar 60 dzeesmām. Tā isnāca vel 1783.
g. Šīs pats satvērjums, pērlabots un pavarēots is,

nāca otrā izdevumā 1785. g. ar nosaukumu: Linga
lustes. No jauna to izdeva vel ^(savādam 11332.) 1849. g. Otra daļa izkoja
 1789. g. Turklāt vel 1782. g. iznāca humoristiski satī,
 riskās, Jauna gada vēlēšanas. Tiklāt us šo dziesmu
 daudzumu kā ar' uz viņu vērtību skatoties, mums
 jā-atzīst, ka ar' pilnu tiesību Penders šīsām esam,
 gams ne veen pas Latv. laicīgās, daļās literatūras dibinātāji jeb
 pirmo meistaru (Altmanstun), bet arī par Latv. laicīgas
 mākslas-tīkās šēnu. ~~Ar tas laimes vērojums kums,~~
~~gam Bachmanus no šķēlētus Vossius 1631. g. ir~~
~~gam, cik mēs zinām, tādā šim vāpīromekas lai,~~
~~ezas līnīkas rāžojums Latv. valodā, toner tas tīkai~~
~~kā unikams uslūkojams un krit' citāti maz swanā~~
~~pee Latv. laicīgas mākslas-dzēijas seksānās. To esmu~~
~~šēn' gaidmā vīlēs, rakstōs līkdamus cešpest Baznīcas~~
~~Vestnesā 1897. godgājumā. (Ita Curlandicē applaudebat~~
~~shalehior Vossius, Rīgā, Liv. In: M. Andreae Rivinui,~~
~~alvas Bachmanūs Coelum Terrestre Poeticum. Lipsiae~~
~~1631. Quar. 4°. (Berlin, Kgl. Bibl. Xc 7964) S. 263 unter~~
~~den 'Carmina adoptiva':~~

Kā šee zemneek' ar' aršān, sēsān' maks stradat
 Us vair', kad viņ' us zēn' no to grīb est, dzivat,
 Jā' aīdren Rungz Bachman' seksān' zeva jauna god'
 Ir stradaj's ar' las'šan', rakst'šan' deen' un rakst',
 Kad viņ's seksān' veert' ar' god' domi' dzivot' lab'
 Un kad šōdren' ir tas preeeg' un godig' deen',
 Seksān' jūs dābt' no jūs strad'šan' god' un preek' veen, -

Es jūms sac' lat' launi, veslib' deves jūms dool,
Ka jūs dautz laik' vaiš' dzīvot eksān deava god'.

Terodrami pētam,
kada latv. rakstu-
valoda bija pirmas
Skendera vrotānā,
nāš

Vestruiska, lai ne arī cīta nosīme šēem penta,
metoem droši is. So šēem eet pec pateesības par
kadeem 150 gādeem atpaxal latv. laicīgas rakstnes,
e-las saksānās. Bet nu atpaxl pec Skendera!

Darīkat isa-las tās domas, ka Skendera zin,
ges-dzeemas līdzīgi Latv. dainām atrādusās tam.
Tā isplakbu un ceeniku jeb it tepat peejimbas un
ceentās, ja pat, ka tās gadījuma, ja Skendera rakstās
espeestās zingū lūstes jeb zingēs lūtu nosūtās,
Latvju dainu krajeji grūti lūtu varejūši isācēt,
kuoas Skendera zingēs, kuoas Latv. dainas? Šo jai,
peejimū lai nu vīspīrums ismaklejam, t. i. kadā
zinā Skendera zingem lūtu Latvju dainu īpašība?
Lai ar šo jautajimū vērtum skaidrē, mums
nu drusku jāpervavejas pec Latvju dainām.

Latvju dainas un dabas dzeemas.

Latvju dainās ^{un t. d. dzeemas} mes atradam dzeijisko fantaziju
jeb operi tās tās nā dabas skanī, ^{un īpaši unīnīt,}
^{skaidrē} ~~skaidrē~~ ^{un caur tam abā Latv. leu-}
^{izpildē} ~~tas~~ ^{tas} liivka ^{to} peeteek tam, ko mes vīnotal apzīne,
jām par liiviskas dzeijas uodevumū, jō nos vaja,
drīgs, ka ^{un jōt} ~~šods~~ ^{preclāšana} cīkot no dzīves sareģe,
jūmeem līdz ideāla atkal-ecarādīšanai (ko mēs
vēlamees) notek arveem caur nošķīramū kalas
ejōšū domū vīkni; ka gul tā, kā liivks dzeijōls
šo vīnotal var panākt, kā ateevīpa isīdīre us at.

sevīķu ideāla pasaulmūskata galotni, daudzskart
 ori vīnās nenomanāmās apceres ^{ta gultā} vīzēnās jeb
^{stundīngan} jostīņās, kuru vadību seprotaja daba, ^{atjēmuš} nomadā
 esošai apstīnai. Šīs darnas, kas tik caur maziņo ^{dreimā} gļerms-
 skatu ^{siarjā} nesēģo nozīmī, kuru tās mums daudzskart
 rāda un kušcem trk vel klausītajās laimīgo acu,
 mīrkle jūsmas ^{dreimā} dod klāt nozīmī, šīs darnas
 pasmeidz aba objektīvu līrku, kurā beģā sedaba,
 klastīnātu jūsmu siltums kā vadītājs spēks darbo,
 jāš dabas-aplūkošanas-apceres un refleksīvu gaitā.
 Šīs darnas ir kā uogrenidojums vispārīgā laika un
 tautas vispārīgā jūsmu satversmē un tās isaka
 vispārēlēcīgā būvīgumu un skarstumu šīs
 tautas robežās. Ne kā redzams pavadēns, kuru
 savos atsevišķās pīles, bet kā redzama satū,
 retajā saskaņā, harmonijā, ko veselai melodijai
 piejītam klāt, tā Latv. tautas līrikā pavada doma
 pavada garamlīvās veidas. Šīs istonās kešās ^{precīzācīm erošās}
skatās, Latvju darnās, kas dreedamas no tautas krūts
 isrit, isplūst, meklējama līriska dzeija vīsevišķā
daba un īpašība, kānīs erangams mūsu precīšā
vispārīgākais bezgalīgā atspīdums galīgajā. Līri
 nekād nepremīretam, ka mums Latvju darnās ja,
 taic-jāslavē ķešāmībai ^{īstēmībai} tuvekā dzeija. Šo ēi narvā
 un dabīgā darle panāk zināmā ziņā ķešni is,
 angstāko šāi laukā. Jan keša, ka tik ko iseel savus
precīšmētus no sānās ķešāmības arā, bet ka dod

Neom ideālas pasaulis mēru un esen^{tu} bū ideālas pasaulis, kas, kuņa tani ar materialo pasauli sakust kopām veidā.

Kā mēs kada lēla gļernstaja īpašām stilam dāvājam gandrīz vairāk vērtību, nekā kadam viņa ^{pašmatam} padarītām mākslas darbam sevišķi, kāpat mums Lāto. Kautas-livikas raksturs daudz vairāk esam, jans, nekā veena otra nevainojama darva. No at. sevišķiem pērauga. ceņigiem rāžojumiem un daudz citiem, kam atsevišķi tik rasi sika vērtība, mēs sastatām maksliģas intencijas, individuēli isvestu, šās fantazijas visumu jeb veselumē kopā, kas kā kada, kā tavisī šī dāvā garīgā Lāto. Kautas individualitāte mūs darbtne un apģaro. Tō mēs varbūt ne pēe veenas atās kautas dreesmām ne, ^{saitojam} pēe dāvājam tik lōti, kā pēe Lātocešu, hēs ap. brinojam tavisī kautas livika nevismelāmo rā, šības spēku un tīvi apstālbstamē par hās rāžojumu lēlo daudzpusību.

„Da garšā, rasainā vasaras ritā ee-ējam mēzā, tad mūsu acis pēvekt sūkstoši spožu rāsaspi, leam, kas kā garšās, epidošās punktuņas - padziņas karajas visās preekšmetās - lapās, skujās, zālē. Kūr tad garšma kada, kā vajaga, kas hās stāto tadā krāsū garšmā - zilas, zēlas, sarkanas - un tadā garšmas stiprumā, ka nevēens dārgakmens nevar at tām mērotēs.”

"Aplūkojot šīs raras pilcenis man daudzkrat,
saka Būtkners, "nākušās pretā Latvešu mazās
tautas dziesmas". Ta estadi darādi Drejnecdarhu
salīdzināšanai jēmtum piemēru, kad mēs varbūt
domājam pē lēni mēdzosās upes, pē krāsošās udeus,
gāzās, pē majestētiskas straujas, zila ezera, skai,
dra avota dūzak, nekā pē raras, pē udeuspīles,
neem. Bet šē šīs piemērs (šī ^{brīdā}) uspešās ne,
atlasami."

"Ši vārdnīca nepastāv un šī tikai gandrīz ne,
pārredzamā daudzumā (mans raksts ska. ta 6000
original. dziesmas, un katrs jauns vārdums nes
jaunas dziesmas), nedz arī tikai vīru loti sīkā
leclumā; jo vīru vārdums pastāv no 4 īsām
rindinām ar katru divi vārdi, un daudzkrat vel
mazāk; ne, daudz vairāk līdriņas šīs dziesmas
rasai lamdēl, ka tās kopā kā šī (rasa) pēķeras
vīseem pēķēsmeķem, kas tik gul mūsu (acu pēķēcā) ^{šē}
redzes aplūkā. Pē katras leclā kopā atrasta kāda
povečska puse un garšmā vīlētā. Un kāpēc ne?
Katrai leclāi var arī sava povečska puse lecl,
tikai ik katram var aēs, to atrast. - Tā kā rase
mēžu sekotāj svētku drēbēs un arī gan pat sauseem
zaseem var košūnu pēķēst, tā dād dziesma
Latvešu dzīvei patu gloriiju, katu svētkošanu ^{patu dzīvē} sacelgūnu
(dzīvē), kā, cik es zinu, šāi plāšumā nevēca kauta
to navareku usvādit.

„Ka! pēc visu Latviesu dzīves un brīvības
 apstākļu pārvegas īe spidošee pilsēni.” Tūk.
 tal Rūtkners. Un ilgi pēc tā laikas dziesmu lasi,
 juma (lectūras) un ilgi vēl, pēc tam kad laikas dzies,
 mīnēka siltu jūsmu notēkstee vēsti jau ar smirdsti,
 palcek mums atpauzē dzīla poeziska sajūsmā
 un fantāzijas vārdjums, līdzigs metāla zvana ska,
 nīm, kas no daudz tūkstotēem mārēm un gandrūz ar,
 mīrstēm sītenam sakrājēs par vārēm ^{īstām} ^{no} tālas
 arskanējās pagabnes saucēm. Nu tad arī sapro,
 tams pats no sevis, ka īe dzejiska personība, vīza
 laika, īis pateesībā sakusējais viduklis no īis manas
īe atvērtās līrskās pasaules, ^{parādas} ^{arīdām} tās pašas
 robežās kāzēni kā tāt viduklis, kā īo augsti
dzejisko tūkstotēkastīgo dīmantu un pērlu dzej,
neeks, parādas, taču ne kā sevīks īndīvdzīsmis,
kā vēens elvēks, bet kā vīza laika sejmēka
 kopā.

Pēc arīga veida ^{īi} ^{Tautas-dzeija} (Latvju dānās sadaluma dīvi
 rēvīkās kopās, kā: īdzesmās (p. p. gann, kēku,
 līnu-, kāzē ^{īstām} etc. dzesmās), ko arī tepec, ka tās
 vīvna rak pastāv no ēstām vīndīnām, par tēta.
 stīkēm sauc ^{un} īzīngēs, romānēs jeb vīslabāk
dārnās, kam allar savs evelojāms garums,
 stāsta sakurs. Tās vīktošo stāpību tā tad stāp
 dzesmu un dānu mēs vēsam īevārdīt īsamā
un stūpūmā, kad tās pēc īzesmas un lēlākā

gājuma un plašuma (ekspanzija), kas tas pēc
 darnas (zīmes) sastopams. Dzeesma grib caur beebu isumu,
 kāšu caur savu mēmumu tik brēt nojaukt, kas
 neatvērtā sirdē drusmejas, kamēr darnai patikas zi-
 namā justnīgā plašuma (gājuma). Dzeesma rāda, proti,
 vairāk eksē sevī koncentrēto vārduprāta eksēibu, kurā
^{sikā} knapā - nospeestā klusībā var daudzkrat kart tikai
 pēc it arīgem preekšmetem un tanis apzinēt, ka
 nospeestā vārds nevar izrunāties un elpas dabūt, bet
 kā savā sirdē nospeestā tautas-mestēra savas asaras
 notie tik pēdruknēi, kā skumju neatraidāmāi
 beebinecei.

Nevens manis uztināja,
 Kuro es gauri novandāju,
 Gan zinaja pēdruknēi,
 Kuro slauciju asarās.

Ti ipasība tautas-dzeesmu, kas arī c. kad' tā jau
 liriskā ^{stīra} nakt' svarā, atsonama sevī šķī' dzeemās ar
 dažādām nokrāsām (nūansēm) un viduspaķapēsem.
 Dzeesma kā darnā paliek vītravak dzeedamas Dzeesmas
 (dreijola) stavoklī skēvam. Tās aba dzeedamas, ja, tām
 vajaga pavādamas dzeedāšanas un bes' ois kāš' t'ko
 domājamas. Tās ustura pa daļai tautrosus darbus
 un notikumus, kurās tauta sajūt savu pašās dzi-
 vību, dzīvā atmiņā. Kās ^{karoni} (issaka pa daļai dažādu
 karbu jūšanas un dzīves skatus (situācijas), līdzdi,
 nosānu dabai un vītravakem cilvēku apstākļem -

gusānām, un skandma dažnēdatādās precībās, jeb beidz
 un skumji skanas. Tāpēc tad ^{si} kantas-dzeesmai (k.i.
 Dzeesmai un dārnai kopā) ne tik ļoti veģāga Dzeesmi,
 nekā personību kā kadm vest precisā, jeb vārdit, nekā
 daudz vairāk vispārību - vispārdevisumu seģit, kas
 dažādi premil, patik, arskustuma veenādas jusmas
 un tā nu arīdān eēt no mutēs un muti. Kā Latv.
 kantas-dzeesmai - k.i. Dzeesmai un dārnai - šī vispār,
 tība, šīs vispārdevisums keētām ir, ^{par} precisē tam
 runā kāš vispārīgais isplatiņums kantas mutē,
 no ka velakā cīvīlīzācijā to novēlāmas.

Atkīrdamās no Vācu Dzeijās un preģlārdamās
Grecsu un Latvian Dzeijā Latv. kantas-dzeesmas ne
 tik ļoti dzenas pēc visēem kādēem līdēklēm, kādi
 sēe atonami Vācu kantas-dzeijā, kā: alliterācija,
assonance, atskanas etc. Visi tāti maksimāģi līdēklē
 sastopami Latv. kantas-dzeesmās velākī un nodas
 kas dīzrak, kā leekās, veģaušī camr veenādē gramā,
 Arī nu jēt zīntaktisku būvī, p.p. Rūttn. 66:

Spēru kāju āholēi,
 Vespēvuse rāvceņēi,
 Roku devu brālīšām,
 Bedevuse kautesām.

Tā isnāk ar šivas gramatikas īpašības šīs atska,
 nās un ^{nas} patēsī nodomas. Bet gan droši ar
 nodomu leebatas šīs alliterācijas un assonances
 dārnā, kā: Nu sala, nu sala, nu šivi sala, - .

Nāens no jō svarīgāem ^{iss.} Latv. t. dziesmu liksmāem
 ir tas, ka ^{pr. p.} otrās rindas beidzamās vārds ir labā, kas
 var z. lbi peļjint vāj atnest. P. p.

--- Sācāla jūstina līdz dibenamij. Tad: X

--- No arāja ^{pr. p.} mestināmij, etc. Tēc vārdi nebut
 nedrīkst ^{pr. p.} kat pr. p. akkuratīvi pl., kā: dibenus, meš,
 tonas, kam nevar ne z. lbi peļjint ne atjēmt. Drvi
trochajus nedrīkst arī tā rādīt no trivz. lbi un
 veenz. lbiņa vārda, ka veenz. lbiņa vārda pec
 trivz. lbiņa, kā: abelei birst, bet šīkai pavēri birst
 abelei; ^{betli vārds} us udena, us arāja ^{etc.} un ne otrādi. Tās un teem
 līdzīgu liksmāem isjēmt, Latv. t. dziesmu pantini
 ir gan visvairāk, neskatoties us ritmu un pantināem,
 des arjēem savjēem, līdzīkēem. Pantinu skats
 pec dziesmas pa daļai veemes tas pats; kā jau ķerks,
 to ir palākam ēstou. Pec dārnām - Latv. romānēem - ^{vārdmā} vārdmā
 pantinu skats, zināms, nenoteikts. Kau paristamā
 visgārkā Latvju dārnā ir: Veona pate mūs' mārnā --
 Tāi šo pantinu. ^{un vārdmā vārdmā} Loģisks un estētisks pantinu sk.
 kopojums pec dziesmas ir peerādams un pastāv
 visvairāk eski parallelisms membruum un
 proti; visdārnākā veidā. (Cf. Bvelnsterne ltt. ķerks).

Pemēri: Nav senlīte nojājuse,

Rasa rāles galvā, - - (Cf. Lott. Pāmpļgots III)

Dārnā satos savā dīcijā blakus fragmentāriska,
 jām jeb lēcainajam arī zināmu ekspantiju, episku
plāsumu un episki dījai šīk dabīko (raksturogo)

4) hi... joma... meita 7, Rose / Pupa 5, (kaina) (viss...), 41 / Ligo, la... 57
 6) Kaja... mēsa, 7) tū, ar zila... 8) vācēdi, 9) vācēdi, 10) vācēdi, 11) gļona... 12) p... 13) p...
 meit... (P... 14) p... 15) p... 16) p... 17) p... 18) p... 19) p... 20) p...
 13) K... 14) P... 15) E... 16) p... 17) p... 18) p... 19) p... 20) p...
 (m... 17) p... 18) p... 19) p... 20) p...
 21) p... 22) p... 23) p... 24) p... 25) p... 26) p... 27) p... 28) p... 29) p... 30) p...
 31) p... 32) p... 33) p... 34) p... 35) p... 36) p... 37) p... 38) p... 39) p... 40) p...
 41) p... 42) p... 43) p... 44) p... 45) p... 46) p... 47) p... 48) p... 49) p... 50) p...
 51) p... 52) p... 53) p... 54) p... 55) p... 56) p... 57) p... 58) p... 59) p... 60) p...
 61) p... 62) p... 63) p... 64) p... 65) p... 66) p... 67) p... 68) p... 69) p... 70) p...
 71) p... 72) p... 73) p... 74) p... 75) p... 76) p... 77) p... 78) p... 79) p... 80) p...
 81) p... 82) p... 83) p... 84) p... 85) p... 86) p... 87) p... 88) p... 89) p... 90) p...
 91) p... 92) p... 93) p... 94) p... 95) p... 96) p... 97) p... 98) p... 99) p... 100) p...

romānu vārdu atgānsanos, atgānsanos (repetitīva)
 ar vācēdām acētām (partijām), kā tas pr. p. redzams
 darnās: Viena pate mūs' māsina, Ligo, la va, us
 ndena etc. Skat. cētus piemērus manā, Orepici

Epiteta ornamentu

Kamēr ^{karla ka jo bagātīgi ori pēc Indesiem acētāpama} dziesmai ^{pat. sacīju, domu} nenoliedzami ^{u jēgā orijū, domu} sekauvārdam ^{panākis} lietai
 daba, kamēr ^{reiz} darnai ^{reiz} nerak ^{reiz} romānu un balla.
 Du ipāsta.

Vicu kopā saņemot varam īsi un stūpi teikt,
 ka Latv. dārnas, visnotal Latv. t. dzēra, vāpāriģi uska,
 skarsko mazak ta klasiskā tīrībā, nekā dautz vairak
 ta blaus-cespaidās ^{nasēt} us vāpāratu. Da kamdēl preskō
 tīri skarskā un eslā icilā, Grecsi dod preskōvoku
 karigajam un peunilgajam (grācijai) jeb angotkai,
 skara (rūl) un ceenigajam, Indesī - brinīškājam
 un fantastigajam, Skandinavi-lcelajam un breesni,
gajam, vel citi padīgi-jokainajam (atjantigajam)
 un nainajam, - kad Latveši partajam leegajam un
 zēri (arigrābīgajam (vāpārat)). Da Jan-Pauls no senās
grecijās saka, ka ta esot zeme, kur vīdās eslās un
devu namos (lvas-stigas kā usstatitas veja-kokles
pašās no zēvī skanejūsās, kad Latvju zeme ir poi,
stāskās rasas-lāsēs epidvā / it pašās no zēvī udra,
koti un zeltoti skanošū (dzesmū un darnū, zēvī kas
pēc Rūttnera Latvju dzēvi dad preskō kadē glorijū
 un vaidījumu, kā tas nekur cētus (uāvrs restāpams).
 Tai glorijai ir tada vārsu grāzūba un ta mūtā kadē
garvmas stiprumā, ka pēc Rūttnera Doniānu neveens

Latvianakas

dargakmens ar ko nevar mērotas. Un šī lēcņ un
skumīgi arzgalu prēsķometu apdreedabaja tanta ^{saos} ~~lētā~~
ar kadu tieku, ~~šis~~ kas deevus ne caur raudu, bet
caur prēsķu-deenam islidzina un veeisgus svetkus
ar zāļu nastām un ķeiceju, vleeju un locstaju dzeesmiām
sarīkoja, šī tanta ar saveem deevuņēem jānķeki
un kūvaki, eestaki sadraudzejasas nekā jākāda eta,
tanta kas šivi no deevībām veeu apdēivotā daba, ^{gantrīs} (katrā koksā un
ķozē deevu un tā namu eevija, šī tanta, kurai
prēsķi vīcēm jāntajūnēem un vēlēšanām, it kā gau,
drīz prēsķi it katras pušķitas, katrs deevs par cil,
veku pārvertas, un kur laicīgais-dabīgais vīrus
bija pār-laicīgais-pār-dabīgais, tanta, kas no saveem
košēem ozolajēm lani-lēcņi apšūnīota, kurai deevī,
bas ^{pašās} eta par etu dvūvas ares pušķoja un pašās
tās apgāja, svetija (: Deevuņō gāja rudzu lauku, Lasma
gāja auru lauku; Saule brida ratu lauku etc.),
ķivai kada tanta, dabas rīta-sēpnī nagoimuse, vareja
zemes pavasara-dzīvi tik neskastamās dzeesmu-zvaigzvēs,
kā Latviju darvēs, atjāunot un šivis, ^{dzeijas} ~~mirušās~~ raras
pīlēnās pat sēpes ar laumas-lasmas gōstu pee
prēsķēem sarīstīt. Tā ūslūkoja dzeijotais Latvēstis, vel
būdams tik no pasaulis jānķeklō, tagadni un pagātni,
dabu un deevus ar modrām un mīlēģām acīm;
-deevīni, kūcēm tas ķiceja un ar kam tas kā ar sev
līdzģēem apgājas, dabas mārnas un eslvēe arķēra,
kā vecaki un mīļākā un māsa, tā jāuno sirdi-

un kas parāda savu, es' savos prescīmetos.

No speciāla espaida izceļas mīlestība un līdz,
dabība; bet patiesā mīlestība ir arvencu objektīva
un samainās un saucās ar savu prescīmetu, es,
dzīvē. „Visās tautas dziesmās un visur rīta kāpšanās”
saka Žan Pauls — „kur cilvēks vel patēri jām līdz,
dabītu, — p. p. beonu un mežāru stastās, ^{un} tautas
dziesmīnēcīs un vel varak pēldzējīs ētrīs svan,
gelistīs glēznokajīs grib sneigt šīs savu prescīmetu
un ne sevi un savu sastatījumu un glēznošanos
kopus un pindzēlas.” Tēšam argrabj šī Latv. pat,
arīmaršība, ka ne vena venciņa pedina no Latv.
būtneša paša ka rēkājumīs nav pamauama.
Un, tu deivs, ar kadu nāgrēndēšanos savā prescī,
mekā un ar kadu lektīkītu (objektīva tātī) kēv
Latveša svengā, skūnijā dabastēta pec savem
prescīmetem, kašu pec dzīves beedreem.

Latv. jaunbasskateens vīzēs it kāpat kā Greecu
visvarak us ķermens (lektu) pasauli; kamī aba
ir spēgtaki vīlēcni nekā garīgajā pasaulē; un
tas dod Latvešēm kā Greecem apbrīnojāmu is,
veicību plastīkā. Bet vel varak! Ar mitoloģija
Latvešēm kāpat kā Greecem dota apdeavota daba,
poētiska deavīnu brīze, kurā lai šīk eadzīvo
un apdzīvo; kas nav vis nu šīk kā destojāma. Tē
var tā kad šīkai telot, kur e tāim tādām vel jā,
mūdula jeb pat jā. apbrāhē; kur apdeavot, kur e, ti

tikko apdvēselot, dzīvat, un vareja ar deveem
 pildīt un sveikt kalnus un brāzes un upes un
ozarus un kosus, kas eiti ar mokām personificē
 un dvēseli cepuš. Tā Latveši dabu ja līdz ar grieķiem
 lēlo preeksīroku, caur ko visi vīri ^{presimts un} darnās
seveteleē skati (^{glernas} brāzes) un keļi, ķermeni ir dzīvi
 un darloti (sveikt), un visi vīri grii keloti-kes,
menoti. Nijkus cel katru liu - kovli solokajam
epam un draimai tuvac. Bestrot, ja skarstums-
zis pāmeņa un kuršuma senāidonees - tkai
kā genijs, visu specu līdzmēnā (līdzsvarā), tik
dzīves pavasari (it kā gadskartas) pavasari reed:
kad tam vajadzētu mācēnā (^{josla} conā un tuc, kur daba
un elvens vel atrodas virjānkakā saskana, vis,
plūsgaki savas rozes plaucet. Ja veenkarsūms
peeskot skarstumam: kad tas beem Latocēim
kadā kastā it pats no sevis par daļu ticis. Un
Latvji darni garīgā plastika vareja kapat visus krāsm
gredzums atmest, it kā ķermeni garīgā plastika
pee grieķu leleem, kas tepti tik savas veelas
veonigā krāsā. Tāpec mēs ari, Latv. darnās, ja mēs
sās pee beem visu dartes veidēem (simboliska,
klasiska, romantiska) pārmeceļam, atrodam
visvairāk klasisko veidu, jebien vi simboliskais
daudzskat pastopams. Tik romantiskā dartes
forma, man domat, kaņis vismazāk usejama.
Ja pedīgi par grieķu tautasdziesmju isplēšas mērs,

jaunība un ceurība, kād isplūst pār Latvian: paccetīgas skanīgas, leģums, (cartams) un pārjē, mums (Pūpūny). Bet es sō kam šis isteni veē, nadas - līdzīgas vācetu but, ka is - atskaitot jau pāorunalo plastiku - šisclīgā grācija. Tā, kā stāv ar Neandera zingem?

G. Fr. Neandera zinges.

Vispirms ēē rodas jautājums: cik tal Neandera zingem ar Latvju daruām vada līdzība, ko dzīvot no dāzes puses apļeccinām. Pa nu Neandera zingēs šuvak eskratamees, kād atrodam vispirms, ka šis šēd 1% šikāi tulkojumi no Vācu valodas un proti pec Gellerta un Neandera parangem, vāc šu Wulfson un Gellert un Neander, kā šas pats ševa (cf. ša Latv. gram. 2. isdev. 281 l. p.). Šarp ša 113 zingem ir šik 11-12 originali. Šā šad isteni šoti maza dala, ko vāc vācetu pārmeršlet, vā šis Latvju daruām līdzīgas vā šē. Un šuvak aplūkojot šad isvādas, ka vāc šēpā šik vācna vācniģa zingē, kas ar šēšni isšacētu nolūku Latvju daruām pascaldariba. Ši vācniģas pēmiars nav šuvklat nekād nācis šautai - laudim paristams, jo šas kā mēģinums ševcetols vācna vācstā šēb šoicēkā, Man šis šuvjē, šuv šas vācā pas Latvju daruām šēšjē, kas šē nams šēšēk pa vācēski un isnācis ša Latv. gram. 2. isd. VI. dala, šalgavā 1783. Šē kam šad Neandera šuv pas dzēšmu un zingē šē daruām, šuvās šas šēl

neprot stungri isšīrīt - runājis un veenu parista,
majās Lato. daudzilās sacērtu Latoju darnu, proti:

Uzauge leņķona veltis pavala - - (cf. p. 279 cf. Lett. Kunstl. III)
in extenso peevēd's, kas saka: „Iri zunguļa Līngu
juba ir pilnā arīdne šī Līngus sauparotīgā n' švoin
šū jaunā vopu būnārogāffuont vopu vopu. It
ir ab' gatraffan, lūftu ir švoinas šū lūftipāu šū.
gu vopu vopu? Šī „zinge“ - darva - skau:

„Uzauge ozolius plavmalinā - (cf. St. p. 280 - cf. arī Lett. Kunstl. III)
„Švoinis šū šū lūftipāu vopu vopu vopu“ kas šad (Lyric III).
saka un tā nobēdā šo š.

Da vīsas švoinas „zinges“ ir šaurā (genre) butu
sacērtas, šad butu pilnāgi švoina runat no vīnu
līdzīguma, ja pat, no samarnīšanas ar Latoju dai,
nām. Bet ir šad vel palīstu ^{veidlojums} švoinas pāri:
vel proti par velti zem švoinas zungu meklešu
šadas, kas švoinā atlīdzināta Latoju dzeemas,
kā: ganu dzeemas, kalnu dz., kāzu dz., apdzēdaia,
nās dzeemas etc. Tā šad par šadu etc, ja pee švoinas,
švoinas zungu un Latoju darnām - t. i. Latoju dzeemām
un darnām kopā - vīnā no veenat šas - līdz šas,
kas līdz pārmarnai švoina etc. Švoinas šo veeni,
go jau peevēsto peevēstū mēs neatrodām pee
veida un švoina nedz vīspārigi nedz arī švoinā -
(švoinā švoinā) - ne šo vīspārigi līdz šū švoinā
švoinas zungu un Latoju darnām un dzeemām.
Švoinā patecā līdz šū, šo vīnu švoinā atrodām,

Pa ir vīnu gandrīz vienādi lelā isplatība laudīs.
 Un tā nenākas vis no Devis un kadasleelas Skendra
 zingu poietiskas un estētiskas vērtības, bet it vien,
 kerī no koreiz pavirsmi tūkstotiem kantari tik
 līdzīgam pasaulīgu jeb laicīgu zingu-dzeesmu kraju,
 meem. Lasīt Latvieti jau bij' cēmacijās un dzeedā,
 ja svešdienās ar vislelako tīksmām un dzevbijību
 no savas 'dzeesmu grāmatas'. Ja tas nu arī gūterija ar
 laicīgām dzeesmām celīgsmoties, tad tam nebija
 preesā tam neceenas grāmatas, ko jēmt rokā. Tē un
 tam Skenders deva savas 'Zingu lūstas' (Tēlgavā, pēc
 J. V. Steffenhagen, Cēn. Leela: Kunga grāmatu Spedeja.)
 1785. un otru daļu no tām 1789. Un Latvieti pēc
 tām kēra, kā issalēnāis ket pēc maizes kumosa,
 lai tas arī cik sapalvis - sauss būtu. Savas dzeesmas
 un dāmas, zēnams, Latvietim jau bija, bet tās ne,
 bija vel kratas un neguleja grāmatu veidā tā preesā.
 Turklāt tās tapa no nopietnēm, galven nokārejšem
 laudim, ar nepareizas kristīgas aizgūtības, nosauk,
 tas par, blānu dzeesmām, no kurām pēc labas
 teesas esot jākaunas. Pa un Latvieti bija reiz no,
 duses patīka, pēc grāmatām vērtēs, tad tas tūkstai,
 kārodams pēc tamlīdzīga, ko paša tāntas dzeesmas
 encēdra, vareja tūkstai pēc Skendra 'zingem' vērtēs.
 Un ja nu pat vecaki un nopietnaki laudīs tēnis
 atrada labas, tīkslīgas mācības un parleceinājas,
ka šis 'zinges', p. p. ja tēnis lasāms, kā:

„Tas karamnesis gul mirstās spalvās,
 Pēds akmuus apakš manas galvas,
 Viņš stāv, es gluži kluss.

Ko negausis te muld par nakti!

Lai tur pee savas naudas vakti!

Sekš kāpa vīri dus” -

modināja pēctiņu, meetiņu pašāpziņu, kad tee
 ne vien labprāt klausījās, kad jauni laudis, mei,
 pas un puši, tās dziedāja, ne, tee dziedāja kad paši
 daudzkārt lido. Ko Skenders ar savām „Zingu lustem”
 gribēja parādīt, to kas garši issaka savā presē,
 varda „Zingu lustju” I. daļā, 1785, kā: X

„Gins nospāruņu maunu lathiffu Otan” - cf. Loh. Kaudlypik III.

Tā kad ori pee intencijas jeb nolūka starp Skendera
 zingam un Latvju darīnām debessaugsta starpība.
 Skendera zingam ^{gandrīz} viscaur didaktiska daba, tās vis,
 var rak isēt us tīklīku, us etisko. Latvju darīnām
 turpreti nav gar tam, kas arpus dzējas, ^{gandrīz} nekādas
 daļas, tavis dzēja nepārdad vis savu prindzinti;
 bu ^{pas} ~~cauc~~ tēcu virumu. Skenders jēu kokli rokā
 dēl arpus dzējas-uzdevuma guloša nolūka, didakt.
 fiska un etiska labad, tautas-dzēsmeneis jeb
brutneis turpreti dzēd savu dzēsmu, savu dai,
 nu - dzēsmes - darīnas labad, tam nav nekādu bla,
 kas-nolūku, kas negrib nekādu algu, kas būtu ar,
 pus dzēsmas - darīnas. Tas pēckopj dzējju dzējas
 labad, dzēd tā kad, ja ar Goethes vārdeem runājam;

Dzied kā patvaņš koka zariņš: - "viss tavs dzogul' jūgt,
 kur in tavi zudārgam uopinat;
 Ein Lind, tavs mūs tav jūga stūngt,
 Jā Lof, tavs jūgļiņ' lūpat."

Tas, ^{aizskāru} re skandēna tīx dabas skanās, kas vel nav no
 parvā cela nomaldzēes; tam dzēja vel veenigi cee,
 nījāmā un rīkotāja - valdītāja kundze, kas nav vel
 gromuse par dzēnamu kalponi, kā tas pee tēn,
 dēra noticis. Tāx šē skēdēvum nav nekas par tam
 pārmokams. Skūpat otradi. Mums tam dzēvum ar at,
 zēnu jūpateicas. Skēdēvū pee zava dēvāktēvū un
 etvā vūzēne savās zēngās lai kam domaja: Dze,
 naites vūpūvums pee dzēva valstēbas, kad jūms ari
 tā kas pēskritis. Un kas bija, loti gudri. Jo kā lai
 tīx nabagi, nebrivi un nomoliti laukvīri, kad Lat,
 veēi skēdēvū laukvīri bija, butu spējīgi, dzēvū dēi,
 ias dēl beudēt. Tēam jūn savā beudēgā busānā par vūzām
 laukvīri vajādēja pamācēbas, tīklīgas spēcēnāšanas
 un stiprināšanas. Pēskē lai pēskē butu pee tīvas
 dātes, kas butu bes pamācēgas un morālītēbājas
 pēgāršās, lai celgēmotas caur augstāku dzēvū,
 vūrs kas jūn pagēt brīvums, līdā zīnamam paka,
 pēenam iglītētus un valīgus cilvēkus. Un kad
 Latveēi bus vaitē tapuši par brīvum cilvēkiem,
 kas var par savu laukvīri pavēlet, kad tēem tēēam
 ari rasees dzējēvū, kas tīkai pee skāstā dzēnas,
 dāli dātes dēl, dzēvū dzējās labad pēskopj.

Es, Skenders, ar zaveem Latviesiem deenīrēt vel ne.
 esmu tik tal; man no nebrīveem un vergēem vel
 tik jānsauzina cilvēki. (Kadā no zaveem oriģina,
 leem zarp, Tūkuma zingem otrā daļā) ar vīrsrakstu
 „Čelvenka vertība” Skenders speciģi uzsauē; Tu, Čelvens,
 Deva līdētā - cf. Lat. Kunstlyriks III, Skenders at,
 meta tā rakot poētisko brīvību, kapa nebrīvs līdē
 ar nebrīveem, lai tas tīrlīgi brīvus darītu. Tās
 nemeņleģa tā kad sevās, zingēs estētiski skaisto,
 kā tas citādi dzejjā, kā jau darlē, parastā, kat ne,
 tas dzinās tik pec tīrlīgi labā. Tās negriķeģa
 bnt tik loti dzejneēks, kā morales studinatāģis,
spred, vortāģis. Tūoklat pamaciģais un moraliģetāģis
vrozēens dzejjā bija vīna laika pajēmeens - pa-
 rādums; Skenders bija tāi zvnā tik sava laika
 beens, tas atradas, skatotēes us poētisko nebrīvību,
 sava laika valģos. Tāmdēl, kam arī prekšā mums
^{estētiskā} tik vel augsts vēsturisks un it ^{morāls} silens estētisks
 kvars un vertība. Ta zingēs mēs esvaugam, kā Opica
 un pec-opica, Gellēsta (psendopoietriģā nonāk mūsu
 Baltiģis strastās. *

Ta nu vispirms Skendera, zingū vēsturisko verti;
 un paturam acis, kad mūs loti intresē, dabūt zvnat,
 ka Skenders vel patstāvīģas Kvrozēmes leelcunģu
 valsts dzejneēks. Tas jātās pas vīzām lectām kā Kvs,
 zemneēks un ceveeto savu „Ķingu luetģi” tik 1. kā
 2. daļā, Kvrozēmes zingēs pačā prekšā. Ta tas ap.

dzied nā kvests patriots savu zingū vajuma t. da,
 lā' pec meldina: Tena tū Hōnne tū vuzandne Oet'
 vispirms Kuzzeni: 'Kuzeme mila Deeva zemite!

Vel kavi apklaj' Deeva paspaone!

Kungi un laudis aug kā ozoli,

Paiši un meitas zed ^{ka magoni} -- cf. Kuzem. p. 53.

Lai zingē tas teic Kuzeme kā Deeva zemiti, maizes
 zemiti, ceemu zemiti, t. i. kā zemiti, kur jauki ceemo,
 pes un pedigi to teic kā tevu zemiti.

No tad tur rekošām zingem, 2. harzes = tēvi un
 3. Laimas = tēvi garši noptams, ka Skotlers jūbas
 ori kā nevarigu, ar bildinamu dzimtblawžu, ja ne,
 gribam teikt vergu, - dzējneses. Pirmais tas leek
 savam pārskajamcem sacit:

Pūs Kungi klausaites: cf. Latt. Kunstlyrik III.

Otrajā tas atkal leek teem kungus, valdneskus sla,
 net un teikt, kā: 1. Lai Deesma skan no laba Kungu gada,
 „Tee mūsu Laimas tēvi ir,” - cf. ib.

Pa tadi apstakli un busānes, kadus šee pantsni
 rāda, mums dara maz preeka, tad sajātam karzi,
 namu lopnamu un kavejames ar leclarku t. l. t. t.
 pee Deesmam jeb, zingem, kadas tas, kuras, Zingu
 lustju 2. daļa starp, Kuzemes zingem' vispirmas,
 kā: „1. Latvešu gavošāne par to jaunū dzimtu =
 Poinci.” - „Zelta deliņš, Deeva dots!”

„Esi tevu-zemes gods!” cf. ib. un 2) See dzimtu Poinci
 Tūpla...

— Te viņš isgatz vīzas savas skumijas par Kuzemes

koopinums.

2. Kuzgome mīla, maizes zemīte!
 Donas un lauki visur gailē,
 Kūpli ar pilnām Deera dāvanām
 Ar mūsu svešiem labi palnītiem!
 Kuzgome mīla - maizes zemīte!

3. Kuzgome mīla, ceema zemīte!
 Brālīši brāļus mīli apmeklē.
 Karašas, peemīnš, seers un medutīnš,
 Tas mūsu bagats ceema varasīnš.
 Kuzgome mīla - ceemu zemīte!

4. Kuzgome mīla, tēvu-zemīte!
 Lai mūžam gafo mūsu Dzimtene!
 Lai visās malās ligošanas skaun,
 Stabulos, zīnģes, dauči aridgan.
 Kuzgome mīla - tēvu zemīte!

Pirimes

✓ Sabastos kinnak. ✓ Seit.

Markizets	✓ R.	100.	—
Leubs		500.	—
	LR	600.	—

bedīgo stāvokli un busānu. Krievijas valdnieku,
 t. i. Cēzarim ciltij Krievijas pēdējais ar zirdi un
 dvēseli, visticam pēdējais Cēzarim no
 Prusij ciltis. gan viņš tam dāvā (dedicē) dāras
 savas grāmatas, gan viņš to lūdz pārstatīt ar,
stāvēt Latvešus, „pacelt viņu uzai nospresto garu”;
„palūgt Krievijai par to pašu valdnieku, kāts
Prusijai bijis Pēteris Leļajs”. Un kāds leļķis,
 gan pēdējais tona mantinēšs, kad, augstās
 zingēs Krievijas issaka savas un visas Krievijas
 vēlesānās un vības, kā to no jām pēvēstām
 zingēm dzirdējam.

Ari leļķa kultūrvēsturīga nozīme Krievijā, zin,
 gem. Tā noprotam no daudz vēstām, ka Krievijas pr.
 p. leļķis zārtības draugs un nepērlabīnams brand,
viņa un krogu-dzīves cenā, dzīves bijis, ka viņa
 lauku zemnieki gan apaiš smago leļķu nastas
 nopušās, sak ar patāpionu, ka Krievijas šē jēmas
 c. l. dzīvot, no sava stāvokļa krievu dzīvi apspēžot,
 issakās, ka negribētu maruītes, ka ar savu stāvokli
 būtu c. l. dzīvot, lai t. i. k. v. m. n. ne aplam dzē,
 „Lai posta Leļķis atņem,
 „Tad visiem bus dzēsgan”. (Cf. 2. pantim paša
 sacerča zingē „Latvešu gaviļēšana”... „Leļķa krievu godība”
 2. daļā p. 12). („Labs zemnieks”)
 „8. Man isaid seši braji” - cf. ib.

Lix simpatis, līdzjūtīgs un līdzceetīgs šē Krievijas Latvešim!

Un kā tas nostājās pret pašam brandīna-brandīna,
 nu, nenogudāms precīzā vest vīdabaidītajākos pec,
 mērus! Tā' pr. p. zingē, Brandīners (hel. fl. vīns vīns,
 mul' nīn Jēns, of pfn): „9. Tirdzestem mīost reevina” - ib. Kēp. II.

Zingē „Vascliba” (vīn sū pūft nūt rām) tas Teic
 veselību kā satības alga: „7. Ak kā es us to gādātū, -- ib.
 „Labs puisis” (hel. Frāntu, vīns vīn Rofu blūfu)
 ir tas no ka var sacīt: „3. Brandīns vīnam reebānu,
 Dipe zausmas dara” - ib.

Bardot zingē „Janna Vasaras dziesma” (vīn Zīfāns un
 sī Zīfāns) tas visam dzerejam:

„9. Koskes, dzerejs, pratu cēlā, -- ib. ^{centamur,}

Jā redzam, ka ^(contenus) ^{centamur,} ^{kontenus,} ^{kontenus}
 tagad tik satības-veidības dībrnot veicoma, Skenders
 jau prokō gandrīz pusotra vīnka gadem arskustina.
 jis un ar vīnu spēku pret sīvo karojis. Un pilnīgi
 garš kulturas-skatu tas atves par Latviesū zem,
 mēca dzīvi vīnās laicās savā garajā zingē (origi,
 nalā) „Labs saimnieks”. Tas leek labam saimneš,
 kam ar pēcklajigu lēpnamu sacīt:

„4. Kā' ika ir ar stursteni” -- ib.

hēs te dabonam pilnīgi pārskatu par koreizējam
 lauksaimniecības darbeem, kad lasam, kā:

„9. Par malcu zemā gādaju, -- ib.

Jūs pūtas Jūs kesa, no līvka iē nemana ne mēca, bet no
 katras vīdības idīrd moralizētāju didakt. zēi, tak
 lada, kas iē sacērojis latvīšu „georgica”, precīzi ka

lai sapnā nojoms. Bet Skenders zin savai ģēnākai pa,
 dot arī šo savu garo māstus: poizemmu caur tam, ka
 šai peclis mēdijus: „Kas kait man sevā sētina?”
 Šai „stastu dziesmā” labais sarmnecks istasta savu
 dzives gartu, kā tas no nabaga andreksna caur čaklu,
 mu un taurību kapt par turigu sarmnecku, kam
 istabe ar stucelēni, glaza logem un poda vrasni, kas
 tolarv brja gan netas leetas zarmnecku mājās. Tur
 astaitita pulta (kas rāda tūribu un kartību) un mīkoti
 spļoēni. Tam pašam, zili svarkē mugurā (sarmnecke
 prot vārsot) un stūpāimī kamroli ar spūzām pūgām -
 „kropitām”. Ša sarmnecke, bodes drānām ispuškota
 kā Vācēte, šai kurpes kajā, kalpi isgostē kā ban,
 denceki, kalpones isvecpūšās - ar leclām saktēm etc.
 Beori lase grāmaku, kā mestari un „dzied jauki kā
 engeli jaunās mēdijās”. Karmuēni to gan skauzot un
 ne cerēdot par tam, ka tas neturotes pēc kēnu - kēnu
 (zinams sluktām) eerasām, bet tas palāndamēes us
 dzēvu par tam ne uēca nebedājot. Tikri par, posta
 leclibām, kas kožot līdz smāxēnem” arī šis, labais
 sarmnecks radzas. Zinams, ar šo „labo sarmnecku”
 Skenders gorbējis vīzēm c. teem sarmneckēm rēdit
 labu pūcēšzīmi.

Tiklab kultūvesturisku kā arīdzen estētisku
 intēri dod mums šas apstaklis, ka Skenders, zin.
 gēs’ usejamas arī mitoloģiskas pēdevas. Tur eastaps,
 kā: Sauliti, Larņu (Larņas = māti), Liktani, Laumas.

Hei ne ar epu
 galēni

māti, Laumas valsti, Paku-māti (Paku-māmuliti),
Mēga-māminu, Sūki, Lampurui etc. Da pat, pēc
 mitoloģijas analogijas tas varo pat, ja tān vadas
 vajadzība, personificēdams porētiskus numina
 (deivitas), kā: Vasēlības māmiņa (2. daļa p. 45), Zelta-
māmiņa, Leņbas- (ib. p. 47), Milestības-māmuli (ib. p. 52) etc.

pr. p.: „M Milestības-māmuli,”

„Dod man jēl tādū Zeltēni,”

„Kā es sev vēlejš,” — — —

Cik jauci joprojam vīnš eved deivīgās māmiņas
 dzesmiņās, kā pr. p.: „Kad Paku-māte pūpo,

„Ms rožu lapināms,

„Un vēsmēš vīnu šūpo,

„Tads jaukums neskatāms.” (1. daļa p. 31)

Seb.: „Žūžu, Reņņu, pūpo!

„Mēga-māmin, šūpo

„Manu māru engeli,

„Actinas emidzini.

Dijs, pallasja:;:

Latv. pseudo-kritiki, kritiķi, kas jaunajā latvā
 mitoloģijā Latv. dzējā pērtotresē, neevā un vajā,
 varētu caur ēa angsti ceon. māstāju un dzējneku
 loksēs pamācītes.

Sajēmsim^m Stenders „militās” un „gandū” zingēs kopā.
 Tānī sa dzējneka dāvanas parādas vīrkošākā pr.
 nōbā. Teesa gan, ai tānī kāvī un traucē mūs daudz.
 Kart vēcāis nepareizais — zilbiju skaittais — rītums,

ari tanis atduramces no dažeem tagadejā dzejjā ne,
 pērlaižameem ^{it vāciskaj} istaiēcmeem, sastopam dažus nove,
ceļiūs vārdus, tomer vīspār un caur caurim jēmoļ
valoda jā glīta, spegga un dzejjīvka tā, ka ari tagād
vel daži, ne, daudzi no mūsū, īressunīceem varetu
ēt skolā pe ī meštara. Pa ēitadi Skenders ari
nodōdas drīdautrīkojēem sīkumeem un epīskajām
plāinmām, tad tomer daudžās zīngēs, sevišķi savās
tulkojīmās tulkotās, kas kā tadas ķarvni ari ne pār,
spējamas, tas īslaužas cauri lītz sīdīdībenīgai
lītvīkai. Tas jau perīstams, ka Skenders lītvīka vī,
vairāk ēeverojama sīvenīgās jūsmītas labād un jau,
no, da, to glēznu dēl, kadu tur usējū gandrīz vī,
caur. Nēlādamaes, kā jau dīvdējam, ar savām zīngēm
pulcs vārtak paņānt, nekā tīk laudis papreeci,
nak veen, tas pakura veemēr keis un ne īslāitē vī
no acim mīlestības dēvīgo spējū, kas ē īlvēku vādā
tīri kā no jaunū. Tas tā tad dēed:

- „ Ataras klusas pec līgavīnas ”
- „ Augstakas vādā tīkuma zīnas ”
- „ Nekā qudrīneeka ”
- „ Lēpnas maestbas ”
- „ Un kaelvaldīneeka ”
- „ Brūnas bīstamas ”

Pāteei, kada sīdīdībenīga lītvīka īsskan no sekojam
dzejjōlem un cīk jaunī Skenders māk tanis ap,
dēedat zēltenītes darīlumu, kā:

21. Dauska Zellenite.

Spēn usin šlorant fronzim.

„Skaska tā, kā rozīte” — cf. Lett. Kunstlyr. IV.

Tešām vīrai jāuki ānīs zingīs apšēdats zeltēnes
darlums, skastums. Bet ka vel vairak nekā skai,
stums, darlums zeltēni pušķo krūms, to lasam
pantūnā, kā: „Bet v. s. s. īs jāukums remaksi

„Īs mēstas svomimū,

„Ta iraid skaidra (īškista), godīga

„to pilnu krūmu.”

Ķadā cītā zingē krūmu darbīs zīkaki aprassta
pantūnā, kā: „Bet jau kāda strādnece,

„darbs tai vedas mokas,

„Agri celas mēstene,

„Tudal peelēk rokas.

„Dau no berne malsta

„Lasa gramatīnas,

„Smalki vepji pe vātūnā,

„Īun (- īuj) pe vektu zingas.”

It patīkami, jāuki skan skendera kokles ori datās
īerās zingās, kā pr. p. Dzintēnes preminā, kad
„Indriķa raudās” un „Ilzes raudās”. Īvi nesasne,
Dzama skastuma un kūstošas skāņu pilna
ir bertama Dzema:

30. Ilzes raudes. Ju diņam fronzim.

„Īē brzes galā” — cf. Lett. Kunstlyr. IV.

Īs preminās atokan krūlab prekās kā bedāis
eilveka īnds — ekšēnes kā ekšēnes skāņas, pat
manama īnds — ekšēnes kā ekšēnes īskanēšana

un tā tad tauts sastopami viskošācek līdriņas
 dziesmas ziedi. Un tee arī, atkairinot katrā zingē at,
 roņamo ~~svēso~~ ^{rotīvu} ideju, kas gan patāpināta no svēcēm
 paraugem, Skendersa originali, cirkat talcojumi
 var originali būt. ⁴⁾ Un lokāl'iesānā, par ko šē us,
 skatams svēso ziņstu jeb vēlū pēmerojums latv.
 kantas-garām un garšai jeb gaumei, Skenders turams
 par nepārspējamu meistaru. Gan Teesa, šis Skenders
 zinges tā pēc formas kā valodas daudzkāst it
 līdz debesim talu atsūcrās no Latv. kantas-dziesmas
 - trīslab dziesmas kā dainas -; bet pēc jūsmām
 jeb zirdosatvermes (^{naeffektu} Skimannung), ko tās tautai, lau,
 dīm modināja vismazākais torciz, kad tās isnāca, tad
 turvojas tās ^{hak} (it stīpri Latv. kantas-dziesmai un ispla,
 tījas tautā gandrīz it kopat kā kantas-dziesmas.
 Sebīn pēc Skendersa zingem arī negādījis ketām kas,
 kas kantas-dziesmā kas rācsturīgais, proti jebkurās
 cenšanās pēc efekta jeb esparīda tīnkūms un
 tamlīdīgā veelas vispārdeība, kā tur, kur veens
 dziesmānsēks jeb būstnēks nobēstā, otrs gan vērpto
 pavēdeenu talas atkal usjēma un talak vospa,
 tad domes ligojas Skendersa zinges allāšim viduveju
 jeb vidusmēra usskatu līmeni (niveau), un kur veens
 Skendersa zingi līdz galam isdredāja, tur usāka to
 otrs no ^{jauna} esakūms, lai nu arī no savas puses to
 līdz galam isdredatu, tā ka tai jau pilnīgi pa,
 beigtas, gatavas, ceks sevis noslēgtas dziesmas ipāstā

4) Būrgera Ballades no Angļu valodas.

un ne Latvju dārnū un dziesmū inspirationā (tekstā),
 fragmentariskā un lecanā daba. Stendras zinges
 jau maxslas un ne dabas-dzeija, kā Latvju dārnas.
 Bet kā terests, attiecības us veclu un ustakatu li-
 meni, kas tanis valda, sabekas Stendras zinges un
 Latvju dārnas savā starpā daudzskait. Tā pr. p.
 Latvju dārnās nosjamas loti daudz bārnu dziesmas, -
 un pee Stendras atrodam marakas kadu peeglan,
šanos pee tām pr. p. zingē, Bārnu (kel. fin
notig bonimimindijun konu):

Veens bārnu bij pee sarmneka -- cf. Lett. Kilgr. IV.

Bet tiri maxsligā un Latvju dārnām pavīzam
soešā ipāšiba nepaliek ori še not. Pee tām
ka Stenders šim bārnu licis dāžāds pakā,
peenus, kā: cūkgan, mūžas pusis, vagar, ka,
gats virs, labs kēds, sromgal etc. avanset,
peemotina kas nu pee pasacynu (fabula) dzēj,
neeka vīzes moralī, kā:

12. Še, jāuni laud, mac tes, -- cf. ib.

Tapat ar ķarsni issacitu moralī beidzas zingē, ceema
meita (fin Wändijun, but anf ffon frakt):

„Pee dailas ceema meitinas
Šan mmižneeks tikoja. --

Pee tām kad škelmīgā meitā ar mmižneeka zingu
arsskrejuse projam, skan bagās, kā:

5. Tā ustneeku jā māni,
Kas glūn pee meitinas. -- ib.

i. i. parmetriskais,

Tamliedzigs) Skendora zingās daudzārt un daudz us,
ejams. To Skenders peesavīnājis kā pajēmeenu
no Koreszejas Vācu dzeijas, kā to Brookes, Gel,
lests, Neanders u. c. reprezentēja. ~~Arī~~ no viņa, zin,
ga kastām, h. i. lelakām viņa zingu nodalām,
var ^{noņemt} viņu saturu. Tā atrodam pirmajā daļā: I.

Kurzemes zinges. II. Slasti (mēs ^{dažas} kērtam romānses).

III. Milbas zinges. IIII. gandu zinges. V. Maestbas. VI.

Precebas zinges. VII. Lustēšanas zinges. ¹⁾ Otrā daļā:

I. Kurzemes zinges. II. Slasti (h. i. ^{dažas} romānses). III. Dabas

zinges. IIII. Tirkuma zinges. V. Milbas zinges. VI.

Precebas zinges. VII. Kāru zinges. VIII. Danču lustes. ²⁾

Pakavēsimies nu vel drūcin, pē Skendera, haci-
bām un „Tirkuma zingam”, tās sajūndamī kopā.

Par visām lietām šē Skenders cildina visprieņus grā-

matu lasisānu: „Ēemijamas ligavīnas,

manas mīlas grāmatas” - kas dzēd.

Tam krīt arī svārā ne mazā drūdība:

„Ne gots, ne mahta nav tā jauns,

Kā isredzēts un godīgs draugs” - cf. Cicero, De finibus malorum et bonorum

Saprotams, ka tas lecliski atrist arī Dziesmu spēku:

„Pēc angstas kartas nedzenos,

Kad man is Dziesmēna,

Tad savā kartā preecajos

Pēc meza padome” -

Ka Skenders istk cilvēku draugs, „katru kaut kā cēni
an nover, cilvēcas vēstī, lo jau dzirdējāms, kā:

1) Zingu lustes, pirmā daļa (60 zinges) isnāca 1774, 1783, 1785 un 1849.

2) Otrā daļa (53 zinges - pavisam 113 zinges) isnāca 1789. g.

„Nesmo na smādi cilvēku,
Lai būtu Dievs zin kas,
Dievs mīlo katru kautrīnu,
Kā savas radības.”

Vinam cilvēks ir debess mantinieks. Trī pas godu
viņš dzēd, kā: Bet istais gods, tas parādas

Diešs goda tikumeem, -- cf. *W. 211* p. 57.

Tas dzēd par cilvēku mīlestība, par veselību, par
„zelta cerību”, par „poeteceību”, „zelta rātību” etc. Tas, palāndamies
us Deavu, ir A bešbedīgs, dzēdādams: „ko es daudz mantas bedoju!”

Dievs dā man marīti,
Es savus dātus padaru
Un dūru pavāni.”

Lai jō sparīgi savus lasītājus dītu un skubīna,
tu us A tikumeem, tas jēmas los bārtit no ne,
A tikumeem, rātīdamās kam šo launās zēkas.
Pār dzēdājām, ar kadu zēdību un arīgātūi tas
karoja pret dzērienu. Dzērijs viņam pārovsās
par „lopi”, „argāna dieva gūni”, kop par „plīku
pasaules atnesli”. Ne vien no brandvīna, bet arī
no vīras ētas negausības, kā pipešānes-emēce,
šāvas un leekom tikumeem jāat ir katram
kocētnam cilvēkam. Tīdi un ne arīgā apkarbē
un apstaklās visnotul jāmēklē istā laime:

Cilvēks, laimu meklēdams,
Mēklē zīrsainā. -- cf. *W. 211* p. 57.

Tā ka Deava reīs nedro ne bagātība ne augstība,

tad nav arī nekāda cemesla, bagātneekus un angst,
 manus apskauš, jo: „Vinas deenas Teesas. Kungu
 Teesas-kungus Teesās,
 Tāt negeldis angstība,
 Kas īe dzem pēc mcesas.” —

Ē varam vel arī sajimt kopā ~~un bet~~, prece, bas
 un „lustešānās” zingēs, „kāzu zingēs” un danču lustrās,
 kas arī sevā zinā sader kopā. Lai usmetam arī tām
 ē vel dūskū acis. Stenders, pats būdams līdz pat
 sītamam vecumam ar jāntou gasu un līgsmu pratu,
 vēlejos ar zīm „zingem” arī Latvceimū jāntouinat
 un aeligsmot, scubinadams tos us peeklapigeem
 preeceem un tā vandrīdams saldinat un dai, lot
 vīnu zūro grūto mūžu. Šīs zingēs neko nepaliek
 pakal, dzesjivkā jānkumā vīna no manus jau aplū,
 rotām mīlestības-, mīlēbas zingem. No „prece, bas”
 un „lustešānās” zingem vīzvairak bijušās eecenstas
 un vel bagadim dzird veltām dzedam: „Brāli, kad
 tās rozes zēd, Lai mēs puākus karsam” un „Es pal,
 dees Deevam preecajos (Kā beins par pīraqu)”.
 Ar „kāzu zingem” — kā to jau vīna preekšvards
 dzirdējam — Stenders gribējis apkarot un iskaust
 Latvju apdzēdasānās dzesmas, kā tās Latv. kāzās
 parastās un etāv jo tuvā sakarā ar kāzu evašām.
 Tavis valda ^{gan} jo zingto laukās humors; tomēr nav
 lēdzams, ka nav arī veizām lūt, loti rupjās.
 Tas kād un kas cemesls, kadēl tās Stenderam ne,

patikūšas un tas pret tām ustatājs, bet ka sacāt
berni ar visu mazgājamo vārdu ^{vēl} isgaris arā.

Ar „dancu lustem” — kā to arī jau no pāša
dzejmeņa ka precīzardās dabūjam zināt — kas
citas Latviesus skubināt un radināt us dailām,
nevainīgām deijim un notālām rupjo, kaitīgo kraugu
preeku vectā. Tāx visproumak — kā to viņš pats
issacījis — kas gribējis bērnu ar „skolas danci” peel, un
elabīnāt skolās, ka tee atzīdamies dreedatu:

Tu skolā! tu skolā!

Tu mūsu laime zel.

Kad mēs labi macamees,

Tad mums preemus eel.

Caur to tad gājis — kā jau dzirdējam — tik labi, ka
nu bērni, kas preesē tam bija skolu ustatājiši par
mocerlu veetu un ar norādātenu varēem tūp nā,
kuši, kur bijis sevests skolu daners, ar varu lauru,
šees no skolu un caur vīnem arī māju laudis ma,
eijšees šo danci. Par tam nav nekads brīnumis,
jo Latviesi ir deiju mīlotāji, par kam leceņa vīru
pašu kautrīkās deijas, kā: Dandabūs u.c., kā:

Dui leca dangā, dui dubunā,

Uštubas vidū sasakacejas. Taut. dz.

„Dabas zinges”, kas pēlīdrinamas augstām zingem,
odām, augstas gudrības grāmata, eejem „Zinga lustju”
otrāajā daļā sevīšu nodalū. Tās parīstamavās, dabas
zinges” bijušās: „Ziedu mēnesis” it sevīski, tad „Paunas

vasaras dziesma' un „Bīšu skola”. Tās turamas par
tām jaunākām šai nodalā. X

Pedīgi dziejiskiem sacerejniekiem pēceņojas vel
kada vecā Skēndra grāmata, kas celuses 1782. g.
un velak caur jauno Skēndri no jauna iznākuse.
Tās ir „Danna gada vēlēšanas”, kur v. Skēnders, „smecelās
pateestva isteica” (Ridendo dicere verum), jo „lai gan
labas macības, kā smeceli isskatas, tās tomēr no
pratigsem top ceenitas”. Tur kadas nekadas laumas:
vēlēšanas, „vecakeem, brālīm, māsai, zeltēnītei, draugam,
kungam un gaspārīai sacereštis vēli vīru labu, bet
„lai tas nel. ktu tk būnūm agri celtes un lauku
pec darba arī pajkokes”, „ceenigam maestojam”,
„debesu vaditajam”, „lai tas tk parlesu nekū,
netū un tūlī, debesi neastiegtū, kad zemneeskū,
no verdu nāo tūlī parlausgi, lai labak rājot tos
dzenejus un launos usraugts”, „launam kungam”,
„lai tas nobeidrot grūtās esānas, pirms pagasts
postā ejot”, „pilsatūeskam”, „lai tas zemneeskū
godā tuot”, „vagarēm un junkuram”, „lai metot
nost to resno pātāgu” u. t. j. p. Kā vēdzam, joci,
gas, gozobrigas, zobgaligas vēlēšanas, bet vīras pil,
nas nopeestnas pateestibas, kas attecas us tā
launa zemneeskū dzīvi un likteni. Arī te Skēnders
nostajas kā Labuceiņu pārstājājs, kas nekavejas grai,
rit nebusānas, it īpaši, kad tās isest no augstuma,
ņem. X

Kritiskas apskats jebAtskats uz Stendersa zingam unreizām.

Ja Stenders arī savā valodā reizām ceļās Latvijā darīnām pēstleņamēes, tā savīski atbēcētes us deminutīveem, kā: kumelīns, ligavīna, bāris, zēl, tenste, māmiņa, metrona etc., kā arī drān atbēcētes us dāžēem cēteem pr. p. vārdeem no mitoloģijas, kā to jau agrāk vādiju, un arī citādi no tautasdreijas valodas patāpinājis vārdus, kā: līga, tautas, zelta-iāitka, zelta-saulē, zelta-cerība, zēdu-mēnesis, deava-venite u. t. p., kād tomēr cāstap atīkāt vīna zingēs vārdus, kas Latvijā darīnām pavīsam ^{jeb pa dāļai} sveīi, kā: (ban, dīnceks), prīncis, jūncurs, lūstes, kautu-springes, zinges, marķts-trāllīnceks etc. Pēš tam Stenders nav savās zingēs t. k. loti pēekopis trochaisko un daktīlisko dīzīanos, kā tā Latv. valodai pēe, krīt, bet vīsvārān ^{ar lelu īvēstīlī} cēstojis kas Latv. valodai sveš, jēbū ne vīrai nepazīstāmo, bet arī reizām sateksa, mo jāmbriko metronu. Jān tēsa, Stendersa panti, nōs dāndzēst sēstōpāna zēlbi sēstīrāna - tā sēuk. tāis syllabisms - , ne-cēvērojot pēe tam accentua, cīju un kas cēved tā kād īo kludu Latv. laicīgajā jēb dāiles literatūrā, kā tā no pāiā sākumā cēvēs, sūses garīgajā rakstnēestā un tā vel līdī tāi dēe, nai tā vēenā kā otrā parādas un nav no tēm vel pavīsam pārita. Teorijā - kādā savas gramat. kas nodalā pā poizīju - Stenders jān atīst īo pro. zōdijas nepāvēzību, bet praktiski kas īo līkumu

tācu pārskapis. Leļakās nēlidas un maldības skēnders
 zingēs ir nepareizā prozadija un daļēnā rupjā,
 pat, prastā valoda. Tās atkecotces us prozadiju,
 mums jāceks verā, ka skēnders tās nepareizību pa,
 jēms no Vācesem, pē īem ka atkal cevesures
 caur Franču espaidu; jo Franču metrikā, caur
 Franču valodas īpašību - caur akcentu us beidra,
 mās zilbas - usspēsts valda jau aprimekars syl,
 labvums ^{vevncāpja} jēbrīlīju skatīšana. Tomer skēnders īmī
 zīnā grescojis deuti maren, nekā vīri vīna pēkstī
 gājeji un tuvace pēnāceji. Skatotces us vīna nēzām
 prastā valodm, nēdrīkstam arsmīst, ka tas tā arī
 dreesmās, kā vīrōs savōs estōs rakstōs vīspvums
 pēc tam ceutces, ka nēizglītotee ietas laudis tō vārdm
 saprast. Caur tam kas tad nāc, ka kas nav ar īkreis
 īvairījēes no rupjākēem vārdēem un īstakecēem,
 labi zinādams, ka ka ^{laika} laicītajem tēe nēmar ceet,
 klansīzees rupji vaj grasti, bet bus tūspretī sapro,
 samaci. Tā kad daži vārdi, kas mums tagad leskās
 but rupji, kolark bija pēlurģi savā vektā. Skēnders
 zingēs apgrēzot, nēdrīkstam mērot ar mūs dēnu
 mīrausku, bet mums jāatceļas garā atpaccal vīna
 laurā. Tad kē spēsim paverzi atsit vīna zingto,
 specīgo valodnēka garu un garīnaki ēvārdzīt vīna
 leslās dējneeka davanās, ka kas kolark jau spējis
 rāzot tadus dābus, sacēst tadas „zingēs” - mīzas
 svaidītas dreesmās. Tad labaki sapratīsim un arī,

3) Tū vīna maren
 cepusi
 kan namanat apgrē
 ar sarkanbaltu dēnu
 kīle
 un vārdidāns sēmeje

1) Kā pē. p. Jādrīkara vārdē līgavīna aprast. ta: Tū bija vārdzīmī sarkanbaltis
 2) Vēsem mes kopī dāncojēms,
 Tā bija lūstas dēna,
 ītes tēzējam līdz vācēsam
 Pē mēdus un pēc pēma.
 3) Un acis rūģēlōn,
 Tās angumōnē bij smūdrī staltē
 Un vīnas vōta glīzē.

haldināsim ta vādas un maldības.

Kā jau teikts, Skenders ringes gan originali, gan tulkojumi, jeb pareizrāci pārveidojumi - lokalizē, jumi, kas grūti isīstājami no originaliem kādēl, ka drozņeks nav tos pat ^{visus} aprīņojis, kas darīts tik „Zingu lustju” otrajā daļā. Skenders jo veikli parstā, dijis svešu zemju gara stabiņus latviešu zemē, padarīdams tos patīkamus Latv. gaumei. Aprīņojot to originalu - kā jau teikts - 11, nekaitot līdz „kāzu ringes” un „dāņu lustes”, kas iras originali. Turklāt vel leņķās būt originali kādas 7 ringes „Zingu lustju” pirmajā daļā. Tā ka originali neko neisīstājis no tulkojumāiem, tad ne esam us šo stas, jebū nevadū sevīšu nerūku grezūši. Pau teikts, ka Skenders tulkojis Broekes, Skanderu, Gellertu u. c. tāla ka Vācu rakstniekus, kas tagad gan ar, mirsti, bet kamēr - kā pārlecinājams - esamgi, ka tos arī tagad lasa, ja nu ne tā mīlo un ceini, kā kolārū, kād vel nebija labāku.

g.) Pasakas un stasti.

„Pasakas un stasti” ir karsni tee, ar kam Skenders Latv. laicigo rakstniecību usācis, grūbodams latviešus „peclabināt”, „gudras mācības vīdi” respest. Tā ir patē pirmā grāmata, kas Skendram no aršiemem pārnāku, sam tulū tāpa itdota jēlgavā 1766. g. Tavs mīlūs Latviešus var smurīdams, kas to ~~varastijis~~ aršomē būdams to varastijis valas brīdīs ar daudū darbošā,

nos "Latvešu teiktai no prata c. lašānu un gudrēnu padomēni", lai šee līdzību gudrās mācības sevā galvā varētu paturēt; jo tādā mācībā, ko jānūs cīl, vērš ^{kā} kādā bildē redzot, letak sepevītocees pratā un selīpot sirdi, nekā tādā, kas desmit vērš sacīta vārdeem ~~caur~~ pa veenu ausi ee. jōt, par otru isejot.

Pasakām un stāstiem beigās izskatās to mācības, lai lasītājs tās veeglav apķertu, saprastu un paturētu.

Tāpec lasot pasakas un stāstus, virvarrak jārauga, šees no tū sekošā pasleptām mācībām un jālecot tās vēdā; tad veentesigāis lasītājs tāpiēt, jo deenas gadracs tāptu un sevā pratā ar Deeva palīgu augstīn pee. augstī. — Pasakas bez mācībām esot kā smuks bet akls zirgs; stāsti bez mācībām, kā skunstīgā snīkora beidvēseles, ^{mānīkēni (mānīkēni)} kas gan leekas kā cīlveki esam, bet kam tāču nav dvāšas. Javās pasakas un stāstus šķendērs sacerejis pee Vācu pasakneera ģellesta parangeem un raksteem, ne bet ne tos šķikai tā šķirni parcelandis, bet svaba, di apstrādādams, ^(kā Lafontons dzīve un c. fabulās) Latvešu dzīvei piemērodams un darīns gabalus, pr. p., miklas un "par lašām jōt blānu šieibām", no sevis peebīkdams klāt, lai "Latveši no pratu apdomātu un, tā sakot, rokām grabtu, ka tadas leekas šieibas nekīn, kas vīru cīlvektu apkaunē." Otrā pavairotā un pārleto, tā isdevumā, kas isnīca šķendēra leksikona gadā, 1789, no 383 lapu pusem, kas pevisam 80 pasakas

un 69 stasti un bergās daļās Skendera pašā, miclas
 un nodala par „blenu kērbām”. Šī grāmata sarak,
 stāta tik veegli saprotami, esu veen iespējams.
 Tani ceveetotās macības, gan cildena gudrību, gan
 apsneej mūlvi, gan skubina us pacēstību, gan at,
 baida no pārgalvības, gan norāj Dzeveju, gan us,
 kaic sātību un dod vel citus teem lidzīgus padomus.
 Pate valoda itī latviska, slidz ar visām rupjībām
 (no laivju mutes noklausīta), us kurām atdusances
 sevīši dandz macības. Bes tam valodai pārmetama
 nepareizā - Vācu valodas - vardu karš ka. Pie Lat,
 veesēm, pasakas un stasti” romantaja jo leelu pe,
korānu, leelaku nekā visā citā Skendera rakstī,
 pat varbut „Zingu lūstes” neijimot. Par viņām - pa,
 sakām un stasteem - by” esko, Kitaues Zeitung ā
 no 12. februare 1789 lasams, ka Skenders Latv. valoda
 un kautu iskopdams taisot epochi („грозд мурек”)
 un ipai no arzemnekiem, peurvas zini” esot is,
pelnijses, caus savām pasakām kas lidzinokees
Vācu un Frānē pasaknekiem Jellerbam un La,
fontainem; bergās peeminets, ka dveku mūlvi.
neesem un spolmeistareem par tam vūpēees, ka
laudz paši lasitu varrak kodu derigu varstu. Pie
leelu un mazu - laivju prata un saprašānas ca,
ceveka, šī grāmata jau kolavk pašām rakstneekam
senesuse. Latvešu Jellerba” vardu un palikuse lidz
īobaldeen par Latv. kautas luterliti.; Pā vasaru -

ganos, pa zemu — vakaros pēc ratiņa, mēs dzirdam
vel skandera pasakas, minlas un stastus." Cf. K.V. p. 70.

3. Zinatniski raksti.

Skandera zinātniskās rakstās raudzīts noīkst
divi zinātniskās no populār zinātniskām (cf. Pava,
sava Jāņa Latv. rakstniec. vēsture). Pēc pirmajiem
pieskaitīti šād skandera divi leļee valodniecīge dar-
bi, kā: Latv. gramatiķa un vārdnīca. Bet arī tie nav
tīri visai zinātniskām nolūkam kā viēvārān prak-
tīskai vajadzībai sastatīti. Vāgām rakstus pēc
tamī leļotās metodes divi zinātniskās un popu-
larās jeb praktiskās noīkst. Šā skandera laīku
tīri tal vel nebija, ka pr. p. gramatiķu šolāik kulu
rakts sarakstīt pēc divi zinātniskās, vāvārdāg,
mātrīko īsleļeījas metodes, kāda ka novās tīrai
ar zāīdrīnāmās valodniecības īsleļsānos. Pēc šēn,
dera sastopām ^{tā kā} gām tīrai praktīski, populārī
zinātnīski rakstī.

Arzomē, Braunsvērgā budams „ar vīceem skolū
darbēem un pretīnēem nedarbēem“, kas bija pār-
varami, skandera tonēs bija spājis pīkstapt pīe
darba, kas vīspīromā galā laīpīriaktu dzīvētēnei
pār labu. Šis kas, protī, pāberda savu Latv. gra-
mātrīku un līka šo arī turpat leļķūngā bārōm
namā respekt rakstās ar sevīki pīekās šām
leļķēm būteem. Pī, Neue volltāndigere Lett.
Grammatic“ īsnāca Braunsvērgā 1761 us 220 lapu

pusēm ar divi pielikumiem. Tās nodalās tur
 pārrunāts par ortogrāfiju, etymologiju, sintaksi,
diakontu, idiotismu un poēziju. Pirmajā pie-
 likumā sevsetota īsa vārduca ar sakāmeem var-
 deem un dažānu mišlām, otrajā kādas dzesmes.
 Otru reizi to izdeva 1783. Šķēdors pats šoreiz būdams
 Hamburgā rakstīja tai proekšovardus un dedificēja
 šo grāmatu Kurzemes mužniecībai, kurās rokās at-
 rodoties Latv. Lektens un kurai jāsaugas us tām,
 ka tās apakšmēksi, pefjondamies labākās tikums,
 no laba prāta darītu to, kas tam citādi spēstam
 jadarot. Šis viņa darbs neesot vrs nelatvā radces, ^{audzīs}
 kadās mēnesās, bet caur Adolphi gramatisku pamu.
 dīnats latvā ceņāces ilgās gadlās, no maistaja ama,
^{Lindē} ~~tas~~ cesakot līdz šim. Pēdīgi tas vēlas, ka Latv. drauc,
 ūn gani maistos no šīs grāmatas labaki apskopt
 Latv. Lianu, atrast drošāku ceļu us Latv. vrdim,
 caur kam tam rastos vairak ista proesa savā amatā.
 Sebīn Šķēdors pats rakis tik pabeiktis Adolphi us,
sākumu, koms tas usskatams mazak par macēkli,
 bet vairak nesēi par maistācu. Atīstams un teicams ūen,
 dera gramatikas bagatīgars un relatīvi pilnīgais
 saturs un praktiski popularars, garšars istrada,
 jims. Tani ne vrsn apstīnīgaki, garšāki un plāšāki
 isskaidroti tee valodas likumi, kas jān aridzau
 agraki estēem Latv. gramatikom bija parīstami,
 ne, arī pavisam jaumi sverojumi un ispētījumi

un veselas jaunās nādas par Latv. valodas radniecību
ar Slāvu un Lietuvi valodu, par Latv. valodas savadi-
bām - idiotismu un isloksnēm. Tur sa usejam
 pat leetas, kas ^{isti} ieņemas pāri par gramatikas
roberžām un usdevumcēm; tak tās cecevat ceceva
par Skendera daudzpusīgo garu un citu pamatīgi
tas separācēs ar Latv. sautu un tās gara mantām:
Catalogus proverbiorum, tad miscelas, mitologija,
kantas dziesumu, da. un krajum. un pedigi Latv.
poistika līdā ar datēcēm Skendera patā dzījoju.
meem. Teesa gan, ⁱⁱ gramatika sarakst. la arzemneeku
un citu Vācēšu vajād. bai, košēm nācas mac. tas
pa laboriski, tak tam tāt spriegts dz. vs gar,
kas gadu desmitēm arst. dzes savam laiskam
prencsā un paredz Latv. nākamā garīgo vajād. bū.
 Skendera gramatikas otrā isdevums ir gandrīz par
 no lapu pusēm beztaks par pirmo, jebū 170 lapu
 pušu beztā Latv. - Vācu vārdnīca, kurā pirmajam
 isdevumam bija vlat, un šim otrajam atlasīta vort.

Savās vecumā deenās Skenders bija vel tik jaunus
 un spriegts garā, ka tas tad sarekstīja ne veen
 „Zingū lustji” otro dalu, bet tai pašā laikā, 1789. g.,
 isdeva Jēlgavā pēe Steffenhagena savu leelako un
 slavenako darbu, proti, savu vārdnīcu, „Lettsches
Lexicon in zween Theilen”, divi dalās, par visam us
 vortak tā 1000 lapu pusēm. Tur un bija vort tas,
 ko Skenders cauru mūžu Latv. vārdū druvā makslojis,

1) Cf. ori. Biel. Lett. Spr. I. 22. l. p. un manu Zūr Juffluffen tur Lett. Jovrunmentik.
 Drvpat 1878.

un salasijis, sabrats un savants, kā zassot, veenā
pajumtē. Vācu-Latv. daļa ar 773, Latv.-Vācu ar 404
lapu pusem, kopā 1177 lapu puses.

Šau sen laikus Skenders bija pēc šas strādajis,
menlādams, lasīdams, krādams un vēlīdams. Ten,
dara draugt, jau piemēnka ^{ib} beestās pādomeces
(Gustrozath) Tēcs Jelgavā, bija palīdzis, pēdabūt
leelkunga ^(Pēteris) un mušūneestū pēc šīs grāmatas ap-
gādes. 1786.g. 30 septembrī nospreca (us Tēcs un v.
Hlovena rīpcianas) Kurzemes saeima (Landtag); Joda,
jamam un augstceemītam Skenderam kop peestīrti
1000 dālderu, lai šas varebu saun derigo vardu-grā,
matu lūct vaustās espeest, par rimi, cik loti šes,
Kurzemes valdība, vīna maektus darbus un pūli,
nos znam ceemī, ko šas par rapelnīces par
labu vīrai šēvu zemei. Veenu trešdalu dāva leels,
kungs, divi trešdālas mušūneestū. Par tam tad
Skenders arī saun vādnicu, kād ta pēc šim gādēem
šapa pabeigta, ^{veltojus} dedificējis Kurz. leelkunga Pēterim,
valdībai un vīrai mušūneestū. Ar drīli arzjembu
arī šas pateikas vīcem par šo palīdzību, ko šec
peestīruši un nerim savā nomā veemā neko citu
vīrs zemes vēleest, kā vīru vīru kopīgai gādībai
par labu vīrai šēvu zemei novēlet savu no švōd
mīlto ^{Latv.} šaulu, kas šapat kā cetas radīta pēc Deeva
zīmja, kārot kāro pēc švōd un prata apgaismētas,
kas notura vīru zemi, bet kas līdz šim šix brīnam

vel palasta, gan savā akrišānā, gan tišumās un
 divēs erašās. Turpat Skenders ar vāda kalak, ka
 vispirms vajāgot separiteles ar Latv. vecām erašām,
ispitīt vāru ar īpcedumus, ismanīt vāru dvēseles
darvi un kad raudrīt beim edestit skandrus
nojēgumus, labaku skrumu un cenšanos un caur
tam pacelt vāru kautu us angstaku isglītības parkāpi.
 Bet lai to spētū panākt, jāprotot peetcekoši
Latv. valodu, pe kam līdz ar satiksmi ar Latvee,
īem esot nepececašama gramatika un vardnīca. X

Tūc pat zovnigi un dedzigi Skenders tur īssakas:
tas esot gitejis, ekams no īs pasaulēs īstrotēs,
savā Latv. darbā padarīt vel to vajādīgāko, proti,
sastatīt kreestnu, usticigu, erik spējams pilnigu
vardnīcu, kas ne trik veer ^{darvū} macstajiem, keesas,
nungsam, dastrocem, bet ir zemkopjiem un dabas:
pētītajiem varētū līdzēt. Vīnā dvēsele līgsmojātes,
ka tas panācis savū zīvīvēlānos un spalnu pe
malas līdzāms tas teic deeva žēlastību, kas tam
vecumā devuse spēku, peerēdēt, ka īs darbs
espeests un ludz to pašu žēlīgo deevu, lai tas
Latv. beim apgaismības darbu vestū žēlīgi galā.

Tīnams, promos eksemplārus no īsnācūšās,
ceverojamās grāmatas Skenders salin nosūtījā
valdības locekļem kā arī draugam Tečām. Pis-kā citi-
no cirds pateikdamies, abstraktijā Skenderam 2. dec.
1789 tiri pravecā vardus: Dūnu vardu varētū trik

tad no Kurzemeskām un Latvīšiem tīk ar mīlesti,
 kad (kadā valstī pārgrozīšanās) tādā valstī revolūcija
 isceltos, camē to vīra Latv. valoda nākamām ciltīm
 ismītu un isputēlu no zemes vīrus. Bet pirms tam
 vajadzēlu pā.ēt kādam gadu sūkstotim, un kād arī
 valoda pate ismītu, vīras grāmatalas toner vel dīvotu.
Skendera vārds un līdž ar tā vārdu Kurzemes vīrs ne,
mīrs nekā laudis un pēc gadu sūkstotim pēc nācēji
mani apskaudis, ka man larmē bijusē reizē un kopā
dīvot ar šo godajamo laurīn šēvu un larmigo kaulas
apgaršmotāju.

Tā tad šī tā saucamā, Kurzemes vārdnīca Skendera
 darbam un vārdam īsti ušķūse vīroni, kas vel nav
 savītis līdž mīsu dēnām. Ko Skendera draugi solāik
 daudzināja no Skendera vārda neuzstības, kas tēšām
 pēpildījās un daudzināms vel tagad. Vīrs pirms aprādīto
 pilsīm auglī senācās pēc Skendera pašā. Latv. valodu
 zinatniski pētīdams un apstrādādams, kas vīrongi
 varojā sasneegt kādu pilsītu kā praktiskā lesto.
 iānā, kadu atrodam vīra Latv. vārstās. Bet šī grā,
 mata celne arī nevidkamu pēc mīnu Kurzemes tā laika
valdības vīrcam, lelkungam un mīrīnēkēcam, kas ar
 devīgu roku palīdzejūši pēc šī darba, ko pašū zemes
 berus pašū zemes laudim par labu sastādājis ar savu
 galvu. Skendera gramatikas un vārdnīcas darbi dēvejuši
 ciltīm ciltīm un audrū audrēm pirms tam, ko las pats
 vārdnīcas pēcēšvārdās karsti vēlejes: Latv. lautas

„dvēseles un vārds celus usmardēt”, to spēcēdumus un
 aispēcēdumus isklaušinat, „vīna vecu vecās savāšas
 pasūt”, „vīnem skaidrākus nojāgumus, labākas domas,
 kreitnākas cēnsānās sepotēt”, un tadā vārda vīru Latv.
 pantu celk us angstāku gara un isglītības - attīstības
 limoni, vest pee garīgas un laicīgas labklājības par
 svetību vīrai dēvībēnī. ~~X~~ Tēc darbi biža Kēndarān pašēn
 nodēvējūsi, lealo grāmātu pulcē savastot un Latv. rakst.
 neēstēn no jāuna nodēvīnot, caus ēcēn darbēn ses
 pamudrējā nākamās pa-audzes, esānlo darbu telak
 nopt Latv. valodas zināšanā. Kēndara valodas pūlōni
 vīstīm vel leali dēvējūsi Latv. valodnēc. bāi: ^{Flasēlburga gramātika un lek. Rozēnlāgura pētījā} Bīelēnsterne
Latv. sprache un gramātika, Ulmāne - Brasche leksikoni
 nav arī vērīgē, kņcēn Kēndara tā savot pedas ēvle. y.
 Ko pīrmais Latv. literatūras vēsturnēcē, Dr. Līnnes,
 mans spēcēz par Kēndara nopelnēn Latv. valodas
 un literatūras lauskā, jān agrāk dēvdejēn: „Caus G. F.
 Kēndarān Latv. rakstā valoda dabujā sevī ipāšā eslūmē
 un sparā, un slēva un tīcāi dēvīnēcēn un cīcēn
 rakstnēcēn īstī dēvīgā - ~~X~~ Un Bīelēnsterne spēcēz:
 „Ar vēcō Kēndarān esācās parvān jāuns lācēnēts gan
 Latv. rakstnēcēbas, gan vīnu attīstības (kultūras) vēstūrē,
 gan arī Latv. gramātikas vēstūrē”, Kēndara leclā. y garā,
 ar Latv. valodas un tēntas garā celārdāncē, to us vīdām
 pūcēn dēvī ismeklēdamis un vradāmis par to sev
 bagātas zinā, zinājā ipāšūs līkumūs uscēt un us,
 celk, kur senāk tīc dāvūs vīkus pēdīmājūmūs spējā dot.”

Atskaitot šos divi ceļos darbus, Skandors Vācu
valodā esarakstijā vel daudz cita zinātnisku darbū
un aperejumu, kas neizņemjas zovīši no Latviešu
 un tautiņ, mums šē gan no mazaka vāra, kas,
 kas cenšamies Skandora darbu pārskatu sastā,
 tik it pilnīgu, nevaram vī it parvaram pē malas
 atskat. Arnesim to starpā tikai tos ceļojamākos,
 kā: ^{1. g. p. r. m. s.} Gatvorkan ību in Lavateroffen Anschriftan in der foing,
kaik. Islavotais Sveices teologs Lavaters, vīrs ar dzīlām
jisānas spēkēm, zovīnīgu tiektu un dzījnēska dava,
nām, bet kas brīžem bez mēra plūda pāri, kļuva
 ēg gādus vēs budams paristams ar savu pirmo grā,
matīnu, Anschriftan in der foingknit (Predezes mūzīkē)
 1769. g., kurš sava larka netiebai pretim, ar šo
 laicītu nobērtokces vīrs, nemirstot, — jēnās zovīdis un
 domas pacelt no korstīgas tiektas ceļtu un nāka,
 mītu mūzīkē. Pulkis lasija šo grāmatīnu un Skandoru
 tā tā patīka, ka tas nojēnās to arī Latviešu pa,
 gādāt — pārtarīt. Pē kada gada kad isnāca šis grā,
 matīnas otra daļa. von Bolšovings, kas šo bijā lasijis,
 skubīnāja Skandoru, to (kritīzēt) apspēcēt. Tā kad
 radas 1771. g. Skandora jau minētās Vācu raksts:
Gatvorkan — — . Tam motto: „Pārbandēt tos garus!”
 Skandors apspēcēda Lavatera otro grāmatīnu. Spēcēdums
 ir stingrs, baogs un ass. Tas (se. št.), „vīzēlo asarām”
 pirmās grāmatīnas sacēstāju, ka tas ar savu otru
 rakstu parvaram tā noklīdis no cēla, ecēldams

„patiesības” vēstā savus „isdomajumus” un to, ko zvēce
 raksti vāda „līdzība” (no nākamā mūža) jēmdams burtiski,
 „vārdu pa vārdu”. Lavaters savā slavas dziesmā (mūvētā
 rakstā) pr. p. apdzied mūžīgās dzīvošanas laimi ar
 šādām līdzībām: „Zj laika palbu tūpud daltu -- (of. K.K. p. 72 u. 73.)

Skenderam nu visvairāk nepatīk šis: aplaimās līdzī;
bas un bes apdoma issacīte spredumi par vīnu pa,
 sauli, kā sakot bes mīra jokošanās ar mētasšanās
 ar skatīšiem, mūžīgi leclēm, „mūžīgi mazīem,
 ar sīmtēm lūkstošēm zvargēm un pasaulē, kurās
 oens pats cilvēks radot, vadot, ar dedzīnot un -is,
miernot, kur veenas neceļas adatiņas galā neviskai,
 tami centiljoni garšmas staru laistīšotēs, kā ka
 pas zobodams issauc: Hier skarret Tim mūd Witz

Suf Herru Lavaters Nadelspitz!

un usaicina, pa garšu celot” no Lavatera paradīzi.
 Bergās kas vīras Lavatera aplaimības tepat aplaimi
 atraida, sacīdams, ja vīnā saulē vīrs tā' būšot, kā
 Lavaters macijis, tad nepelugšot vairs Deavu, bet
 Lavateru, tad negribēšot valam lapt no launa, bet
 no Lavatera. Tadu savu skaļinumu Skenders pats at,
 Fasno, sacīdams, kas notēkot Deavam par godu un
 Anvaram pas laba: -- Ar vārdu, kā Skenders jō žvi
 apkarojā slavenā Vācu teologa aplamos un mēz pa,
 matotos spredumus par vīnas saules drīvi.

Us tam rakstrijā Lavaters Skenderam vēstulī' no
 Cūriches, 9. jūnijā 1771. Tas esot Skendera, domas' lasijis,

negribot ar to peletēcs. Tas tik kundot Skendron apdo-
 mat, arig tas savas „domas” (Gutbrunau) mūsu vīru kunga
 un meistara Devas Kristus varda utrakotijis, vaj tas
 varot Deeva preecā aplēcemat, ka esot zaru rakstu
 Devas Kristus ~~un~~ len bas un mīlestības garā rakotijis.
 Tas negribot to vis zēv dēl, bet Skendera dēl zināt.
 Tikai aris mīlestības un ežēlošanās tas leekot Skenderam
 dūskū apdomatēcs. Tas negribot ispreest, vaj šis (ti. š.)
 no tīras pateesības mīlestības to jēmes apvainot
 un peesmeest, tās evarigakās veetas ta rakstā un ta
 domu pamatus apregdams. Devas pats to isēkītjot.
 Tam tik esot gaudēi zēl, ka Skenders ne esot no pašā
 rakota nopratīs, ka tam (Lavateram) ne pratā nenākot,
 Deeva gadu arkāot. Tas grībot vīru pamest pec Deeva
 pratā un Deevu lūgt, lai Tas Skenderam eedota mīlesti-
 bas un len bas garu. Skendera „domas” tas grībot lenā
 garā lasit cauri un no tām macētes. Lai Deavs abem
 palidzot. Lai Skenders pas vīru kundot Deevu, vīnš
 pas šo lūgēot un lai šis parbūkojot, vaj varot eava
 rakstu (Gutbrunau) nel labā pratā Deeva preecā ap-
 skatit. Vīnš šo aptkampjot, šim vīru labu no zind
 novēledams.

Mo šo Lavatera vestuli, kur tiklab krīstīga pa-
zemība, kā unkrīsta garīga angstprātība ismanama,
 Skenders ^{gandrīz} ab. lēdja, tik pec kada gadā, 3. martā 1772.
 Tas eeka, tas domājot, ka pienākotēcs patees un iplabit
 un teem, kas no tās noklīduši, celu parādīt. Deeva

preeksā vīnu atkarsojot tas, kas tikai pateesību
 gotē un mīlo. Apdomīgi lasītāji esot ar to vīnu
 pretis (kā katš eeks, Drāff. Bibliothek XI. 1 nekstijis)
 un kas Kungs Derus Kristus arī erot tā' darījis (pee
 pateesības), no Deeva nema isdīdams pārdevejis un
 nandas mījejus. (Pāna ev. 2, 14-17). Nekur ne esot nepee,
 klajīgā veidā sverīgās leetas apsedris, tik naidzīgis
 peerādīt, ka vīna (Lav.) pamati' kas pamateem esot
 un pee kōdeem lēmumēm varot ar vīna (Lav.) ap;
 lamām lidzībām noklūt, kādas dāmas no tām varot
 iscelties. Ja Lavateerām leekoties, ka kas esot padaudz
 arskārts, tad lai' islasot tik vel to, "slavas dzeesmu".
 Tas ne esot Lav. pretneeks, bet Draugs, kas esot to
 arstāvejis pret katu, kas jēmes kerkt, ka Lavateers,
 grēdams ar katām aplamām lidzībām tiešu arstā,
 vet, to pee pateesības sajan^{est}skot. Tas ceenijot Lav.
 dāvanas un nopelnus un ka pača grāmātinās pirmo
 daļu, ko arī latviski pastulkojis,² kas grēkot to
 tik us istā cēla usvest, kur ka (Lav.) gotē, kas ceen
 vīnu (St.) apmacees, jo skatīrak atspideēt. — Lava,
 tera pirmo grāmātinu serandzīdams kas esot preecat
 preecājies un preeksā ka Deevu ludzis vēledamees, kaut
 jēl kas varrak us pateesību preeksā apgaismotā' prata
 lūkotu, nekā us tam, ko pašām repātikas sacotē, ee,
domatees un isdomat. — Pē tāš patās vēlēšanās kas
 ir tagad palceesot. Lai Lavateers savas augstas dāvanas
 tik pareizi leetojot, tad vīna (St.) dēesle preecāoties

1) Kuru mēs jau parīstām.

2) Ja ka "Lietas gudrības grāmātinā", ko jau pee Stendera gar. rakstiem aplūkojām.

un par to no vīds Deovu lugišot un pats vīns bes
 viltus peedersšot pee ka draugeem. — Bergās Stenders
 lutz savu par 27 gadem jaunaku draugu us apusthela
 vārdeem arbrādīdams: „Heveena acs nav redzejis a. t. p.”
 lai tas savu uguai tik boivunum pilnās leesmās ne,
 rakustu, bet lai ka rāmji degtu, epidedama un sil,
 didama un apkampj to ar kaisnu sroti.”

Ōimū pee šis polemikas ilgaki kavejees tamlēl,
 ka šī Stendersa satiksšanās ar Lavateru, sava laika
 slavenako teologu, jo ceverojamā un tad gotbedams
 rādīt divu katu slavenu un teicamu vīru spēkosā,
 nos. gan te sateekas dzivojis vīrs (57 g. veeš) ar 30
 gadis veeu jauneklī; tamlēl tas drīkst ovi šo pa,
 macit un pāsmacit. Tas jau še pee jauneklā un
 vīra parādījas abu dabu dažādība. Lavaters ir velak,
 vīrā un slavā nācis, nespeja savu „siguns leesmu”
 saturet rāmu un Stenders, sava mūža galā par tām
 pašām leesām rakstīdams tik pat rāmji, rakstīja
 ar pratu un preešō prata, kā savu atbildi Lava,
 teram, lai gan ir vīra dabā jūšanas leesma bri,
 zām šur kur pašaudrijās. Šbi bij ceverojami Deeva
 vārda macitaji.

Lavateram rakstīdams, Stenders bija pominējis
 kadu Nācu rakstu, kas tam esot jau gatavs un kas
 drīz isnāksōt. Tas bija vīra „Abstrakt zur Religion
seitens des Ungläubigen zur Frömmigkeit und Können,
Lipsen; kas 1772. g. pirmo reizi isnāca atspūstē, divi

1) Tā Lavatera vārdle kā šī Stendersa atbilde atrodas Jēlgavas
 muzeuma bibliotekā, pee Stendersa rakstheem.

dalās no kadam 472 lapu pusm. Tas Skendera leela, kas un svarīgākais teologijas raksts. Tādas patē, sību arstāvēdams, pats kas tur aplēce, nājis savu 4; cību. Tā grāmata itī rāda Skendera teologijas stāvokli. Grāmatas preksīvardās sacīts, kā tā cēluses. Arzēmēs dzīvojot Skenderon gadžies satrētes ar kadu smalsi mačtu, gadru ministri, kas pēc Valkarē ^{parānēšana} ~~vēlēt~~ ^{smē}, joes pēc reliģijū un ticības leetām. Pēt šo kas esot savu arstāvēšanas rakstu sarakstijis un to dāzēlu drangem rātijis. Tē skubinājūi, to līct es pēest un tā pēenācuse pēc pirmās dalas pēt, neticīgum, briv, garcem (Iraign-pār) otra daļa vlat pēt, naturalisms. Skenders kas tā isīrij: Brivgari, „neticīgē” jēb dersti, arī tā saucamee stiprē gari, esot tē, kas pavirjam at, šīrijot Deevu nost no pasaules, ka Tās tīk arpus pē, saules esot, ne vīs pašā pasaulē, gar kuru Tās ne, leenotēes ne znet, kā pulstentēisitājs, kas pulstotoni sarījojis un isvīlē, lai eēt, „naturalisti” esot tē, kas sajaucot Deevu ar dabu (natura); Deevs esot patē daba, daba pats Deevs. Vini ^{dāzē} atmetot jēb kuru ticību un Deeva gādību, tēpē ka Deevs atšīrijēes no pasaules un cēl, neem nost; šē - naturalisti - turotēes gan pēc ticības, bet pēc tadas no dabas cēdzimūšās, pēc prata rapro, tamās, ne vīs pēc kristīgās ticības, kas cam īpašu Deeva tēlastību parādijēs cilvēkōs un ne esot vīs ne, nada pēerādama filozofjās patēestā, bet Deeva gara spēks, kas svetis dara vīzus, kas tam tic. Kristus

filozofju un franču drocti un brivgari

taicis: kaacit un sludnabal! ne vrs: peerādeet!

Viss' rakstā valda Skendera gara žirgkēla un spē,
 eska. Nomanā, ka vrsam tā leeta, ko arētā, ir vrs
 leeta. Tās arī gan šie, ka vrsā neticēta un bešdesvāta
 nākuse no jāmū loarnu mac. bām, kas ir kūtremē
 rākot eeveestees, un ka vrsas jūkas celutās no jau,
 nās filozofijas; tak varnigi pee tam ne. esot pasi
 filozofijas meritari, Leibnits un Wolfs, bet šo ap,
 lancee macerli, kas bes apdonna sajaucot teologiju
 ar filozofiju.

Caus šo rakstu kapa Skendera vards ir arzenēs
 vairak paristams. Kažalauču avīze, Galafota Josthauy
 to uskeica par nodoligu, kas datot dautz pārdomat.
 Kad berlīnētis - barons Thierschens - caus kadu bro,
 iuru mudnaja, lai katos lasot ^{io} Skendera grāmatu;
 tas znot dautz, kas caus to atgreczūšees un kadu
 draugs tam srosnigi pateices, ka tam ceteris šo grā,
 matu; no debas ticības kas esot atkal un atgrecsts
 pee vestigās ticības. - Citi rakstijūši Skenderam pa
 iām, kāgodami vel šuvakas zinas dāzās leetās; citi
 atkal pat no talcees braukūši, ar to ceparsitees
 un isonnatees par tā, noslepumeeni. Šee, noslepumi;
 ar kuceem Skenders causu mūžu kaut eik nodarbojees,
 lika dāzēem domat, ka raksts par ticības pateesthu
 - Huffert un Raligron etc. peederot pee freiman,
 visu grāmatām. Ar vardu, šai garajā rakstā strodam
 Skendera teolog, kos uskatus veenkopu līdz ar it

rationalisms
 19. gadsimta
 Jpūti

asu polemisku pret neticīgeni. —

Pa ar šiem savam zinātniskiem darbiem šķen, vers kolāks varēja gātat par Latv. isglītību - attīstību tik aplinšus, tad ar citam savam zinātniskiem darbiem kas grieķis lasni par pašam Latvācēm, lai tie maistos cauc teem savu pratu citat. Īim nolīkam isredzeta, Augstas gudības grāmata no pa, saules un dabas, no pirmo reizi Jelgavā un Arspukē pie Ilinga 1774 espeda rakstās no 320 lapu pusom. Pa no aras noredzams, ko rakstnēcis ar šo grāmata gr. bej's. Proti, pašā isgrieštā bildītē kēvs rāda delam pasaulis un dabas jauskumus, saulei nšlecot. Tad otrā pusē lasami pravēša švārijās vārdi (40, 26): „Pa echeet savas acis no augšu un skatāit, kas ir šis leetas radītis un isved viņu spēku par pulkāim un cauc tos v. rūs par vārda? Pēcšvārdās isskaidrots, ka šim grāmatai nebūšot v. r. eksā, šoni un bābu pasakas, bet leeli Deeva brīnumi, Deevam par godu un Latvācēm par gašūnu, lai tie „nepemārotu dāināit velleim un vāgāim to, kas šivi augsta Deeva darbi, lai tie nāstū par „gaštās gudības, atzitu Deevu no viņa darbiem, no pasaulis un dabas, kas cilvēkus celis par dabas kungem v. r. zemes un maistos sargātes no „leetas ticības un ekka-devības, lai paši separītos ar savu, meesu un ekskēģu būšā, nu un leplu cauc tadu, prata citāšāim par laimīgas dzīvošānas. Pirmajā daļā usejam pirmo Latv. dabas

mācību, pirmo matemātisko un politisko ģeografiju
 un vēsturi, pirmo Latv. mācības un lasīšanas grā-
 matu, ko Skenders Latv. tautai pasniedzis kā „līvs,
 draugs un dieva usmudināts mācītājs”, pēc tā ipeka, ko
 dievs tam devis”. Grāmatai divi daļas, veena prozā,
 otra dzejā. Pirmajā daļā evēlotas kādas 25 uoda-
 las — ne sistematiski sakārtoti — gabali par zemi un
 debesīm, par personu un zibeni, sauli, mēnesi, zvaigzneni,
 par dabas sēksnīgām lūšanām un liksnēm. Otra-
 jā daļā, preeksījeem aprakstiem pēslcedamās, šos
 kāšu dzejā sēslpdomas, atrodas kādas 24 „augstas
 dzeesmas un zinges” no deevības, par gudrību un mū-
zību, par personu un gārū, par ritu un vekosu,
 gan arī kāda par ticības lēstām, ar baznīcas dzees,
 un mēldīnēm. Ar vārdu, odas par dievu un dabū,
 kurās jau aplūkojam agrak. ^{un} Ne veltīgi bija Skenders
 Latvešiem rakstījis par „augstas gudrības” lēstām.
 Ka Latveši paklausīja viņa saucienem un pasku,
 brūnēm un tā prāta citāšanai, kas lēmams no
 tam, ka jau pēc divi gadeem šo grāmatu bija at-
 reiz ja-esepectā. Trešo reiz to izdeva pēc 20 gadeem,
 1796, s. i. vec. Skendera naues gadā, tā dēls, jaunais
 (A. B.) Skenders, cauri lūkotu un pavarrotu, kā to nel
 ēdēm atrod laudis. —

Pshdīgi lai pakavejamcas vel pēc kādas grāmatis,
 kas, kas isleekas gan loti necēiga esam, is gan maza,
 bet komet veena no svarīgākajām. Ja is pirmā Latv.

1) Ja is, var tēst tāda savada Enciklopēdija Latv. valkēd.

ābece, ko Skendors pirms reiz isdeva 1782. g. ar 31 lapu
 pasi, ko nosaukums par „ABC un lasīšanas mācību”
 Tik jābrīnās, ka Skendors nebija jau agrāk domājis
 par šādas grāmatas, kas pēc viņa priekš apraksta ir,
 vādījas tik vijai vajadzīga un derīga. Jo tas sūdzas
 par šā laika Latv. mācību tā: „Ko bērnicā māci,
 jā-gāja vējā. Mājās pāterneem nebija, bērni usauga
 kā lopi. Vecaki turēja tik argi pēc Dieva svētumu
 lūgumeem. Kad purvis seenu jēma, nesta pec viņa
gāja, tad tee spēdas ar ceetu galvu pec vecām māteem
 divi, trīs nedēļas ilgi, grūti mācītes. Puslīdz isma,
 cijašees streja pec mācītāja, lai parklauša, pirms
 tee paši sanisoti vardi atdzīva. Un kād mācītājs
 galvu vārdidams negribēja pieņemt, tad bija žēlota,
 nās par ceetu galvu. Bet ceetu sirdi, kas no pagā,
 niskas aundzināšanas nāda, ne mīnet nemūnēja.
 Un kād mācītājs tik ko ar mokām piejēma, tad
 turpmāk tee bes prāta ismaictee vardi ruda, kamēr
 vārds atkal turcā palūka, kā papreest. Tuv veseja
pec tādēem, kas ne-rodvīi no māxām deenām Deevm
 atrit un bitees, kristīgu dzīvosānu meklet? Ak, kā
 preecigs būtu es, kad šī tumsība vīdus būtu pagā,
 jusi. Bet Deevam žēl vel Augšzemē, vīzumēvam
pec hežimeekēem, daudz sētas iraid, kas tik ko Jēvi,
nu-reizi prot.”¹⁾ Ja šīs lētas tā stāveja, vaj tad un
 nebija agrāk par ābeceem gādāt un tā lauti veiglaki
pec lasīšanas pēdabūt, pamatracitēem pamazitēem no

1) Šis. Kristīgas mācības grāmatas pērsūvards.

veglakām lēstām par grūtākām epīt, nokā caur bee,
 zām grūtām tiebas, grūribas, stastu un zingu grā,
matām? Bet locēt it pirmā lasīšana ne-cesānās
 vis par berneem, bet par usaugūšēem. Tā paši par,
 savinajās savas pirmās mācības ne vis lasīdami,
 bet noklausīdamies pātarās, gan barnica, gan mājās.
 Par tam tikai, dzesmas un lugšanas jau puslīdz no
 galvas zinādami, jēmas rakstu zīmes eaverot - primo
 reiz lasit. Caur tam eelās tā sauclee grāmatneeki,
 kas jau vīri bija pātarneeki. Tā esace mājās pā,
 kasus un bērnu mācības skaitit un turpmāk arī
 jaunus deevgaldneekus macit un bija tā mac. tajem
 leels palīgs. Caur tam Deeva atzišana sacē eemōs
 un iētās va. rotēs. „Un gods Deevam” - Stenders bei,
 dot issauces - grāmatneeki plešās. Lai tas zēlīgs
 Deevs kas varo kā zvargnes par Debers! - Nu šar
 noprotam, kamdēl Stenders ar savu ābeci vīl. najes.
 Tās gar. tija, līdz berneem lasīšanu jēmas evarit,
 paprocsīn mājās, tad jaunecētās skolās, lai bee kaptu
 grāmatneeki, lai mācītos no māzām deevām eest
 tās vīzu ^{daugpakkas} grāmatas māntas, ko tik vecaki var dot
 berneem: - to vīzu cevedams, skib. un dāms, lūgda,
mees un vēledamies Stenders bija vīras savas grā,
 matas evarstijis un tāi pašā nolūkā apgādāja arī
 sešu jauno ābeci.

Abskats uz vecā Stendera darbu.

Nu vel isumā atskatoties uz šī rakstneeka garu

un darbiem, mums brīnīt jābrīnas par šā milzīgo
 darba spēku un gara daudzpusību. Ko vīrs tas nav
 rakstījis! Ar ko tas nav nodarbojies! Latvešu tirdi
 un protā tas kurtnājis un clajis gan noņemties
 puses: caus trebes maestbām un sietām dzeesmām
no Devu, caus laicīgām maestbām no pasauli un dabū,
caus pasakām un stastem no Latv. pašu Dzīvi; gan
mōdinājis un mōdriņājis gara jāstrās un lōgsmās pu,
res caus, jāunām ringem, "ringu lustem" no augstakām,
īkstakām jūsmām un smalkakām jūtām; gan vīleis
 un celis Latv. kautu caus zavēem zinatnes zvēem
rakstem īs pasaulē garu valēt - zinatnes apriņdās!)
 Gan tesa, "Skenders lelais gars gājis vārak augstamā
un plāšāmā, nekā Dz. Lumā un sikumā", tonis, Skenders
ir otro gara mītris Latv. vecajā literatūras un kultūras
vesturē un ir lelais par pirmo caus kam, ka ta
leleem darbēm bij ātrakas un vārak redzamas sen,
mes, nekā pirma mītra darbēm. Pirmais mītris,
Glūcks, pārkulnodams bībeli, nodibināja Latv. garīgo
rakstniecību un lika pamatu visai Latv. rakstu valō,
dai, bet no ta darbēm pats Latv. kautu vel mar ko
dabūjā zināt. Otro mītris, Skenders, nodibināja Latv.
laicīgo literatūru un paola Latv. rakstu valōdu no
reiz daudz augstakā līmenī un Latv. kautu sāca caus
vīna pūlīnem pamazit mōtēes no īgā gara mēega.
Tādē šarp abem mītrēm knos sakarō. Do tas gars,
kurā Skenders strādājis un gādājis, ir tas pats Glūcka gars.

+1) cf. ebhille
 Kollertische
 sichtung der
 Menschungen

1) Cf. K. K. vcc. Skenderi.

Skenders raucis atspid ta pate angstā bibeles garuma
— ar laicīgos neizjēmot —, jo ar šo nodots ir: dievs,
bijs, k'rlīga dzīve, cilvēku mīlestība. Skenders stāv
tuiski Latv sirdim, nekā glišķs, tādēļ, ka Skenders
tos labasi pazina un tee Skenderu, nekā tas bijs
ar glišķu. Skenders turklāt pirmais sācis nodināt Latv.
sirdis dzīlakaš jūtas, pirmais eldinājis viņu pratu
us angstakām, garīgām leclām, pirmais macējis teem
nevainīgus procekus, — tādēļ tad arī teem peenā,
kas pirmā un leclakā Latv. mīlestība un ceusta.?)

Viņu kopā saņemot, jau varam no šim ne lido
bendramajam ismellām zinām veen noprast, ka
še mūsu proceciā angli ceenīga, angsta, ceenākušās
gara, patcesi iiglitota angsti apgarismota gara, kas
celā rāmībā lido par saveem ražojumeem, gara,
kā to tikai vel tikai sastopam pee pāris veteem
rakstveceem maziiglitota un maziinotaju Latv.
dreesmīneeku pulkā.

Biogrāfiskas ziņas.

Gotthards, Friedrichs Skenders pēdzinis 27. augustā
1714 Lāšn. muižā Augš. Kurzemē, kur ta kēvs bijs
par mac. taju? Tas gaja kolā ^{loti} islavetā Bavēra skolā
Pabakē, kas sevīku vortu peegreera grieķu un La.
tīnu valodai, ar ko jau ~~teva~~ mājās bijs it veteini
ceparnees; jo ta kēvs bijs labs veer valodu pratejs.
Tā na Jērpakas universitatē bijs 1710. g. nobēguses,
tad ^{mūsu} Skenderim bijs jā. cet us arzaneem. Tas devās

1) Cf. Pavašaru Jāna Latv. rakstveceim 66. l.p.

2) Tas dzimis veenā gadā ar Donaleiti, kēvs mākšlas dzejas nodibinotaju — sacojā,
kurš iic pasaules garšmu sevandzija 1. janvārī 1714. g. Par šiem tīc pāris gadu vecosko
M. V. Lomonosovs (1711—1765) pasaka un dreesmu sacrotajis, kēvorn literatūras veicinotajs.

vispirms no Fenu, kur 1736. g. 16. novembrī estajās
 par teoloģijas studentu. Tolāku stādejas ortodoksisti
 ar pretstāem. Pirmee skatījās vairak us Krietas ma,
ctlu, pedoģie us tiegu drivi. Denas profesori aktu,
 rejas no iēem stādeem. No īi mēvenā gara arī mū,
 su Skenders daudz pajānis lida drivē. Teoloģijas zināt,
 nē kas visvairak macījes no prof. Walcha. X

No Denas Skenders aizgāja us Halli. Ē pretstā
 bija dabūjis virostru un savu leclako pretineeku
Kristjāni Wolfu padzinuī. Ēe deamrēl neturejis
 vairs savu teicamo skolotāju Spenera un Frances
 pedās, bet bija par svetuleem palikuī. Ēe esākamā
St. turejas gan pee pretstāem, bet divz ta gaisāis
 pretis atkuma pretstā neisto gan un kas peķerās
Wolfa macoekum, prof. Raungastenam, kas stāveja
 tik angstā esenā, ka pretstā tam nevarēja peķapt
 klāt. Halli atstājis, St. apmekleja us isu laicem
 vel dažas c. tas Vācu angstskolas un tad atgriezās
 1739 atpakaļ us Drunkeni, kur kas vispirms sabija
 gan divz tois gadus par mājskolotāju Leel-Berstelē
 pee barona Grotkusa. Ēe kas turpmāja pavalā savas
 studijas, nodarbotamies īpaši ar matematiku un fi,
lozofiju, no filozofem to visvairak nodarbināja
Wolfs. Ēe kas sāka arī jau mest acis us Latv. drivi.

No Berstelē kas nāca 1742 no Jelgavu par prekō,
 neeka paliku (Korrektoru) pee pūcietas skolas, kas to
 laic bij angstākā macības estādē vīzā Kutzemē.

1) Ap īo laicu Vācu L. Leclakū valda Gardhedls

Ē tas apprecējas ar Ērnes netaika ma. Braunschweig
 mertu, unnu Elzabeti, kurā tam turpat dzimēja
 pirmo dēlu, Aleksandru Pāni. 1744 tas par maistaju
 Lindē, kas 8 gadus sabinjis ēarlā darbi. Do ē tas
 sacereja savu pirmo Lātv. dziesmu, Rāms lātes
pec persona bresmas; ē tas lidēja superintendantam
 Baumannam pec jāunīdodamās Lātv. dz. grāmatas,
 ē arī nāca gandrīz gatavi tā „Iveti ēstai” ēb „Iharā
 bibelē” un ē ēlās pamats tā „Lātv. grāmatkai”.
 Šķanders no līkšana dzīvē daudz apkārt mētats.

1753 tas par maistaju Ērnē, pec tam kad
 viedoni esprees bresmigs ngunsgrēks bij aprijis
 Lindes maistaja muižu līd ar vīru Šķandera man,
 tū. Ērnē tam bija pārsak daudz amata darbu.
 Savu Lātv. grāmatkai ē tas gan robežda, bet
 gūtā darbība sagrauca tā vīra meesas spēkus,
 ka bij jāgulstas us slimā gulbe, no kurās tik ko
 pāccelās. Pec tam pēdāvato vektu Vīrcavā tas
 nepējēja un atgāja ar savojem pavisam projam
 no Kūzemes us atzemi.

Vispirms tas devās us savu kēvu-kēvu dzimbeni,
 Braunschweigas lēlkungu valsti. Helmstādes pilētā
 apmetes, kas nodarbojis sevīšci ar matematiku,
 geografiju etc. Caur kādēem rakstēem avīzēs tas
 kļuva pazīstams lēlkungam, kurš ko ēccela
 par rektoru pec jāunīdītinātās realskolas Kūnigs,
 lūbenē 1760. g. Braunschweigā 1761 tas līka espreest

caun Latv. gramatikai un rīca saceret, pasakas un
stastus.

No Königsberes tas aizgāja 1763 no Hamburgu un
no turienes par geografijas profesoru uz Kopenha.
genu. Toreizējais Dāņu ķēniņš Fredriks V. bija
leels zinātnu vias draugs un Stenderu tam bij
cetera: Krievijas sūtnis barons Kooffs, bijis Peter.
Borgas zinātnu akadēmijas preekšnieks, dzimis
Kurzemnieks, kurš St. pārvina. 1765 to usjēma
ķēniņšgā Vācu beedriba Göttingā par locekli.
Tas ilgi tam nebija loms palikt braugajā profe,
tota veetā: tavisijas karš starp Dāņuju un Krieviju,
un pagaidām eivikoto geografijas profesora vrestu
naužas tūksumā dēl atkal atceļa. St. un devās uz
Peterburgu, kur zinātnu vīri to ^{pat} laipni saijēma.
Bet ir še nebij ilga palikšana, sešus gadus apkost
svardts svešumā, tas pedīgi atgriezās atkal
atpakaļ uz Jelgavu.

1766 to eveda par Līpils un Lunakstes mācītāju,
kur jau kads vīra sentais bija kopis šo pašu amatu.
Tā nu tas nodrivoja līdz mūža beigām. No 1779.g.
tam bija par palīgu paša veltakars dēls Aleksanders.
Kurzemes leeliskungs turēja vello Stenderu augētā eesnā
un eecēla to 1782 par Līpils pravestu. Kad tas 1787
veesnā dēl no šī amata atludās, tad dēls nāca
ta veetā vi par pravestu. To sapigs spercans bija
vecajam vīram, kad 1784 ta mīlota pātē nomira,

ar ko bija 40 gadus sadzīvojis laimīgā laulībā. Nu
tam atlika tik beini un beini-beini, kuri vel reiz
vīri sapulcejas ap savu vecāku 1786, kad vēlākā
mesta no Dānijas, kur bij aizsūtīta, erst parbrauca.
75 gadus vecs Skenders vel sacereja 1789. g. savu „Zinga
lustju” otra daļu, kā arīžau isdeva savu leelako darbu,
leksikonu. Tas iri paravaroja un islaida no jauna, pa,
savas un status”, pārtulkoja Ulzas von der Beeke gari,
gās dzesmas u. c. It pracs rokkrasts usglabajas no
vecā Skendera par alkimiju jeb eleveno gudrību. Tagad
īi zinātne atrita par bespamatīgu, pat suspekligu,
bet vīriš laskās ta it kā kada serga usbruka ir vī,
gudrakajiem vīriem. Mūža vakarā, 81. om beidzamajā
dzimundeenā to apveicēja Vārenbrokas skoloni,
paša lolojums, ar dzesmu, ko delš sevam par godu
bija sacerejis. „Pagāja vel tūdenis un zeema, kad pa,
vasarim tāi saulē atnākot veļais Skenders, Latv. kantai
paravaroja nesejs, arģāja pee meera vīnā saulē. Isu
laiku vordis, kas skitās us mūžu 17. maijā 1796,
gandrīz 82 gadus vecs. Vīnu apbedija 21. maijā Sunakstes
baznīcas kopās. Latv. sarunēki, kas vīri jau lasit
prata, bija par nesejiem. Nelarka draugs un biografs,
Dr. Czarnewskis, saka: Tapēc ka kas (sc. Skenders) kā maci,
tajs un rekonstrens īai kantai skolotajs bijis, tapēc
ka kas isteni īai stradatājai kantas-īkstrai par savu
ustroju pateices, tapēc ka kas tai vīras sava mūža
deenas paravajis, tapēc ka kas kantas emilets dzesmi,

neeks bijis, — tad ka dēls nolēmis, to likt caur ^{stāstnīgas} rakstnieku (rakstli) Latv. vīrsu kāpā nest. Bēru nomā vīrs pirms nola, viņa jau mirstais br. Čarņevskis nelāka dzīves ap- rakstu Vācu valodā. Pēc tam atkāmeja paša Stendersa rakstas bēru dzēsmas un dela liku runa. Kēpār, ska, tamus lauru pulks bija salasijs kāpētā. Dela deli runāja beigās Latv. valodā atvadizānās vārds pēc vectāva kāpa. Kandidāts Skoble, vēlākais „Latvijas gada gramatas” izdevijs, no vec. Stenders parina un ta labo nodomu del presē Latvīēm cēnija, nolika pēc kāpa dzēsmu, kā godāmus nelāka dzīvi, no, pelnus un pērnus. (Ja atrodama K. K. V. Stenders 109 l.p.)

Kāpa vecta stāv jānkā pakalnē, kas apauguse kupleem kokeem. Tā gime, kas tam dzīvē dea godu, godāja to arī navē. Asesors van Bolševing — larkam dēls no nelāka drauga — lika no Stendersa kāpu noselt pēleem akmeņa stabi ar ^{no} rakstu: „Te aprakts Gotth. Karls Friedrichs Stenders dz. 1714.g. mir. 1796.g. ar savu gēpāru. Latv.” Pavarasū dānis tam pēleemelat: „Leelais Latv.”. (Cf. ta Latv. rakstn. p. 60).

Stendersa gēpā mūžā un leelā darbā salasijs tam draugs draugu pulcē. Pate Krievīes valdība, leelo, Kungs, leelmate, kas mība, Krievīes mūžneeki at, zina ta nemirstamūs nopelnus un isaicija tam savu pateicē. Tā kņvās draugās sastopam augsti kei, camus ta larka Krievīes labākos vīrus. Ar sūtī v. Kooffu Kopenhāgenē separidamēs, ar baronu

Bolschwingu Lunavskē redraudzēdams, kas bij abos
 atradīs virus pēc savas sirds un prāta. Astronomijas
 profesors Jelgavā, Rantlers, tam rakstīdams luda, ka
 uzjūmt savu draugu pulkā. Vislelākie Stenders cēni,
 tāji bija Jelgavas ģimnazijas profesors Kūtners un eorīxi
 ķeasasokungs Tēšs, kas tam palīdzēja - kā jām dzīdējām -
 vādnicēs espeesānai igādāt Kūtneres valdības pa,
 balstu. Eorīxi Tēšs nezīn savās vēstulēs kā Stenders
 feikt un godinat. Tas sauc īo par „ķēnu”, kas, vese,
 lam gatu-erimlenumi stradajis; kas jūkas no īi vai,
 rak godats, nekā no „paša laelkunga”, okūpta ka „apu”
 stula rokas” un ir meerā „mirdams savu roku” likt
 Stendersa rokā un no ka vadīts „viņā mūžā re-est”;
 jo viņam esot isdeveses tadā virē „mūžībā skatītais”,
 ko citi elveku bērni, kumji, velki vēlokes. Kad
 cits Stendersa draugs, varda Balns, saceraja tam par
 godu no 80. dzimamūdeem jaunā Vācu dzeesmū (sk.
 K. K. vec. Stend. p. 122). Tā mūsu veeas dzeesmūvases
 bijis ^{paša} apdzēdats un godats no pusū pusēm. Bet nu
 lauks, ka īstamces no īis Latv. literatūras pirmās,
 spožāsās zvaigznes. ~~X~~

(laika beidri un)

Vecā Stendersa pamācēji jeb XVIII. gadsimtena
beigas un XIX. gadsimtena pirmā puse.

“Kada vecā St. „augsta zingē”, kas tīklab valērski
 kā latvīski sacereta, uslūkojama, kā viņa gūlbja dzeesma
 jeb beidamā vēlēšanās - garīgā testamentē. Vācu valodā
 kāi vīrsraksts: „Du für ein Judent u. fukal bei der arfan
1) Sk. Vecās Stenders valodas zīmā. k. Bevisma preskōlāsijums ģim. Kom.
Latv. 1897. №3.

Tomuņam man prieks izlasīt 1787. g. Sv. ierakā
 tās domas, ka tas sapāt, kā tas tagad no ^(mērtas) savas
 rokas — ta cēloja pār jūru uz Daniju — arī drīz
 no vīreem izpūtēties un mūžīgā kāva nemā ee. ee. ee.
 To eevērodams tas kad nu šai dzejoli, it kārotarētā
 testamentē, atstāj savēem bērņēem un bērņē bērņēem
 savu bērņēamē padomē un nokartojamē, dēvadams:

„Unē jū, mēnu profan fukal,
 Folyt manam bēl,
 Oļņe tas Gvāņfrykāt zē unmutalē
 „Hāntiglij.” — —

„Uē jū manē bērņē = bērņē!”
 „Lai manē godē jū dzen
 Tāimtas un goda celis stāigat
 Bērņēgi.” — —

„Uē jū manē bērņē = bērņē!” — iēs vārds mē
 vareja ne vēē Sv. bērņē un bērņē = bērņē, bet arī tā
 amatabrāli kā us sevi zimejāmus sajeunt, sajeunt
 kā lēvīškīgu usaicināmu: ta pedās stāigat — jūnam
 bēlē zē folyt. Un, kā iēēt, jē dautē no vīne pa
 kalpalicējam šo v. Sv. testamentē, jē svēti tūvējēti, kašām
 par labu un kēvāmu darbu nslūkodami, pē savēem
 spēkēem pē Latv. literatūras stradat un tā pēkēsi
 Sv. pedās stāigat — jūnam bēlē zē folyt. Tā kad
 atrodam arī vīnam pēnācējus gan garīgōs, gan laicīgōs
 rakstōs, ar kēmu mums šē nu sīkāk jānodarbojas.

Mēs te nu atrodāmes tā sacit pē jē augēta
 slēgšņa, pē gadu sīntēna mānās. XVIII. g. ^{ta Gaukštāis} Floro,
 jūkarē gārsīntēns, kas Latvēšēm gan gārsīntē Sv.,
 dēri un lēdē ar to Latv. laicīgās, da lās literatūras
 sāksānos atnesis, bet tos tomēr nel vērē bā atlējis,

— ar velkas, nogrimst pagātnes jūnā un XIX., visadu
 atrādumu, ustejājumu gadsimtu unāk ar specigiem
 soļiem: atskan Latv. brīvības apustūļa, šerkēla,
 sauceja balss — viss virzās uz brīvību, uz „jānu,
 jānski drīvi”, vsmarakaš un to pusi. Ar šī daudzi
 apsolitāji gadsimtu pirmo pusi mums šē šo nei
 pusgadu jānodarbojas, t. i. ciktal tas atspoguļojas
 Latv. literatūrā — gara drīvē.

Visi gāndrīz v. Skandera cevevojamašce peenā,
 eji stāv tā saņot ar veenu kāju 18. ar otru 19. gād,
 šimteni. Lai šo nu būtu vīna laika beedri — li dē,
 cansonī, lai talaki peenāceji, vīzi šē tā saņot v.
 Skandera garšmā savu sveeti ar šēdronajūšī, ja, v. Sken,
 dera garšmas stāvī atepid vīrā 19. gād šimteni pirmā
 pusi. Rīkēn šī, kas šē gēvās, ir vel vīzi v. Skandera
 ar šimteni. Ar v. Skandera Latv. vece literatūra
 bija saņcegušē savu angštako pakāpeņu. Caur vīna
 jānsko preekošīmi gan peejīmas atpīri varumā no
 vīna laika Latv. rakstneeku skaits, vīstīn maistāji
 cits par citu nu centās, kadu grandīnu ka šit, īsēt
 Latv. rakstneecības druvā, kur vel daudzi kas guleja
 atmatā, bet vīzi vīni šē šē. peenāceji, kas palī,
 kuīi kam talu saņakā. Atbalstīdamēs us Skandera
 pūlīnēm valodneecības laukā un saņadāmī un ~~šimteni~~
 mēs vīna Latv. rakstneecības parangeem, šē, tā saņēt,
 stāv ^{šē} Skandera vīnā. Topeš no beela pulka no vīna laika=
 beedreem un peenācejeem tā garīgōš kā laicīgōš rakstīvs
 šimteni aplūkosim šimteni retus, kas pelu to savas pla,

41) par Dānos. Eiropas
 biogavem, apgāimū,
 šē apoeču

šākas darbības un esības pēc. Pēc maz sverojamāiem
ilgi nēcavēsimas. No teim šūm nēvēšū ismā kopā
atkal šū kos sverojamākos. ✗

a) Vecā St. pamācēji garīgās rakstās. Šāvēšū garīgas
rakstnesības lauskā ir šis no muims aplūkojamāis
lauskā pārsak bagāts. Šo vel nēkad, nēdž preekš
šam nēdž pēc šam, nav macitāji ar šū bebu preekš,
bu un vēsprotābu pēc Latv. literatūras vēstūses
un darbojūses, kā šāvēšū pēc Škēndera, pēc šā šēica,
mi dotās preekššimes. Šā šād ismāx garīgi raksti
kā Škēndera lauskā šā šēi velak datēdāšadi, kā: kat,
ņēšūmi un katrīsma iska šējūmi, vēstūgi opecē,
juimi, spēdēšū grāmātas, bibeles štēti v. t. l.; bet
it īpāšū dāudž garīgu dzeesmu. Pēc šūm pēdējām
vēspāš esakams, ka šāvēšū noverojamā šā pēte cen.
šāvēšū, kurū jau sastepam v. St. garīgās dzeesmās,
t. i. cenšēnās, "lai šakurs šūtu jū vēgļi šaprotams un
valoda jū skaidra." Turpētūm dzeijīška jausamā šūpā
vēnas nebut nevar lēdžnātes ar pēto dzeesmīnē,
ku rāzōjūmāem. No šalidēnāšāvas ar šlavēnā šūvēckera
dzeijis anglēem ne runat, kā rasmīgākos dzeesmu un
ētu garīgu rakstū šacēretājis lai mēnam^{šū} Baumbaels,
Loškēšū, Mačēvski, Bergmani, (Agelūthū) un Girgēsonū.
Šis vēstūvētik vēstūvētikas intreses nāvēšūmāes nādus
acumīškos pēc šēem vēcēm. ✗

1) Jānis Kristaps Baumbaels, dzim. 21. majā 1742. Jel.
gavā, študeija Vācšmē, bija papreekšū^{par} (Latv. macitāja

palīgu ņelgavā, velax par Vācu draudēs mācītāju šurbe
 un no 1771 par Grobīmas apriņķa pravētli. Tas mira
 19. augustā 1801. Ta dzeimas isnāca divi seršņēs is,
 devumōs: „Banna un maza Lātvēiņu dzeesmu grāmata”
 (1779. g.) un „Pētas dzeesmas” 1796. g. No šēem krajumēem
 un ^{ari} no kada pec vīna naves abrahta rakroavata usjēn,
 tas 1806. g. isdotā Kuvzemes dz. grāmata 136 dz. un dažas
 ori Vidzemes dz. grāmata 1809. g. B. Dīvka ^{savā} (Latv. rakst.,
 nees tā saskaita no Baumbacha ^{parīzam} kādas 150 dz un
 caka kņapat, ka Baumbacha dzeesmas iskatotēes pēe
 šām labakām no tā carka, toner kņūstot šām
 las spēes, kadu mēs pēe v. Skendera apbrīnojām!”
 Šēs varam kerēt, ka Baumbacha dzeesmas ir šin
 laba valoda, tak tā sausa un bes sēverošana dzēi,
 jiska jānkuma un košuma. Poprojam las postalko,
 jis Švoma gavena apēerjēmus un isdeivis ori bibeles
stastu grāmata ar nosaukumu „maza bibele”, kurā
 tas jo cēsi pēeslēenas v. Skendera parangam? Lai,
 eiga satura is pavis vīna jo savadi rāzējumi ar sa,
 vadu raksturojēn usraisku, kā: 1, Hēvra Lējes Vītra
Banna dzeesma un Lubzphana par to zēnējē Lējes Kangu,
vīffu Lējneeku valodā, 1795. g. un 2, Hēvra deeslēneeka
Andriņa behdū = dzeesma, nodrēkēta sēpft Latvēfkas
gadda = grāmata, 1798. g. Ši dzeesma sēkaro dzēvā,
 nes lējē. Lai ta jo ātri isphabētos laudis, tamdēl ta
 gan aridran sēspēsta pīrnajā Latv. lātkroavstā ^{zīmēnālā} pūiti
 tagad isirnat, vaj Baumbachs pats šis dzeesmas sacerejis

1) Cf. B. Dīvka Latv. rakstneestē.

un tām devī tīkai tadus vīrosvakstus it kāpat, kā
 v. Stenders dažām savām zīngēm, kā: „Indorka raudas”,
 „Ilzes raudas” etc., jeb vaj tas kāda patēsa „Veca Lejas
 Vīra Bāne” un „Veca daudēncēka” Indorka rāzājums ^{sal. gr. Saides gr.}
 tīkai kāpat usvakstijis un cespēšanai apgādājis, kā
 to velak pēc Nerēzīgā Indorka redzēsim, kurā Dec.
 mes mae. Elberfelds usvakstijis un cespēst licis. —
 Roksvakstā Baumbauchs ar atskajis vardu krājumms kā
 papildinums v. Stenders varduicai.

2) Pānis Indorka, Loskiels-skab. Pav. Pāna Lato. vakst.
 nēcībū 61 l. p. un talak. Tūpat lūko par Mačevski,
 v. Boogmani un Annu Borman.

6) Vecā Stendera pecnācēji laicīgās vakstos: sk. it. 63. l. p. un talak 62, 66. l. p.

X) Kuršim macitājis un kuldīgas pīvests Fr. Willh. Kade, tēvams
 arzemncēks, vel ocejām Stenderam dzīvot, isdeva savu
 raudas Vācu vakstā, Frühmüthigen Gedankenan über den
Nutzen, die Franzosen u. Finowspünig des Vorkawitzs
für Lettlan. Königsberg, 1794; tad pēc Stendera naves:
„Die kühlfra Frühmüthigen, in Abzucht von Wügelzkaite,
Nützlichkeit u. wofürliche innewan Finowspünig. Mitau,
 1795.” Tēc ir pīvests ka laiska jo vaksturīgi vaksti.
 Lai gan pēc Vācu valodā sacēsti, tomēr tēc runā ar
 leeli ziltumu un arģūtību par Lato. skolām un
 iģlītību. Kā jau tēvts, vīc tēc vaksti celīšes ceck,
 struati no v. Stendera augstā skaitā gara. Vel vakad
 nav tīc leela arģūtība un tīc spīngta rosība stāps
 macitājem valdījuse, kā katvi no ka laiska, kad
 v. Stenders ar sģoem vīestneem vaksteem bīja devīc
 tīc ecku pīvestsīnī, strādāt pīvests Lato. literatūras un iģlītības.

U un to v. Stenderam veltīja;

(X) Janis Indriķis Loskiels dzim. 7. novbrī 1740. g. ^{tas bija} Inķuma ^{ma} ma,
 Citaja dēls, mānādis brāļu draudzēs macībās; tam it raiba dzīve,
 tas bija volak par brāļu draudzē ^{macitaju} Hollandē, Francijā, Silesijā un
 pedigi Amerikā, kur mira 1814. g. Tas sarakstījis latv. brāļu drauz.
 dzēi. Garīgās dziesmas, Deenam par godu un slavai, kučas vārdotas
 1790. g., un, Liturģijas u. t. t., kas iznāca 1797. g. Tā abi iten prāvēl
 rakstu krajumi volak iznāca pašādijās vairak reiz no jauna
 rakstos respesti un tapa brāļu draudzēs turētis augstā ceenā
 godā. ^{Dzijas} Daudz no tā ^{dzesmām} arī vel tagad mūsu dziesmu gramatās
 saraugamas. Salīdzinot Loskiela dziesmas ar Baumbacha dzies.
 mām, jādod bēidramajām preekšroka, t. i. šīs atzēstamas par
 labākām, pārākām par Loskiela dzejas berneem.

Fridriķis Gustavs Mačevskis dz. Dobeļē pee Bēzres upes
 10. janvarē 1761. g. Tāvu pirmo macību tas bandija līdz savam
 15. gadam mājās pee tēva, tad apmekleja Telgavā akadēmiju
 (tā saukto Academia Petrina), pee kuras arī v. Stenders kade
 laiku strādājis, pedigi strādēja Hallē pee Lales upis, pee tam
 bij isu laiku par macitaju Muižas-ceenā, tad Arlavā, tapa
 par pravestu, 1803. g. par Piltines apriņķa superintendentu
 un pee trim gadeem (1806) arī par konsistorijas pcesedetaju.
 Tas miris 14 septembrē 1813. g. - Mačevskis ir kā rakstneeks ee,
 verojamaks, nekā jau aplūkotee Baumbachs un Loskiels. Mačev.
 ska garīgās dziesmas var valodas zinā gandrīz statit blakus
 v. Stendera garīgajām dziesmām. Un viņam to ir arī kreetni
 daudz. Kurzemes dziesmu grāmata, kas izdota 1806. g., atrodas
 veen 149 dziesmas. Mačevska rakstos viscaur īsti laba valoda
 un kreetns saturs. No citeem tā garīgēm rakstiem jo teicama
 "Fauna sprediku grāmata" (1803. g.). Faunais Stenders to cildina
 kā labako līdz tam laikam iznākušo sprediku grāmata ^{starpis} rinda.
 Mačevskis sacerejis arī labi daudz laicīgu rakstu. Pee tam viņš
 serojis no v. Stendera eerosinatam laikam garām, kurš ne-atlai.
 digi prasija, lai macitaji-latv. rakstneeki ne tik veen rūpētos

un gādātū par latv. dveselem, par šo vajadzībām, bet arī censtos
 viņu prātu cīlāt, apgaismot, viņu jūtas un sirdis glītēt un viņu
 laicīgo dzīvi un apstākļus labot. Mačevska laicīgie raksti at-
 rōnami „Latviskā gada-grāmātā”, pēc kuras viņš ir bijis jo čakls
 līdzstrādnieks. Te nrejami blakus īseem stāstīneem un dzeesmi-
 nām pēc vācu rakstnieka Salzmana apstradato plašo un intre-
 santo rakstu (apcerejumu): „Kā Prātneeku Jānis savu delu Krista,
 pu ir audzinājis”, no ka tagad vel tēvi un mātes var dandz ma-
 citees. Tā šai kā arī citos rakstos — še ja-airrāda ar uz viņa īso
 grāmatīnu par „zemes kopsānu, kura nav „Latviskā gada-grāmātā”,
 bet sevišķi respeesta — Mačevskis stājas v. Stendera pēdās, turpina
 ta centeanus, jebēn ar vajaksēm spēkeem un mazaksēm panā,
 kumeem, tas vel veimā zinā Mačevskis poln sevišķu atzinību
 un uzslavu, proteet, tas ir smalkaks valodā par savēem laika
 beedroem. Tas vairas no tadām rupjībām, uz kādām daudzskat
 atdunāmees v. Stendera un gandrīz visu citu šī pecnāceju rak-
 otos. Ta un v. Stendera ta looluma pēc varam airbildinat ar
 latīnu sakamvardu Quod licet Fovi, kad uz teem pecnācejem
 ne-airbildinami zimejas non licet bovi.

Gustavs fon Bergmans dz. 28. martā 1749. g. Pēc tam kad tas
 bij apmeklejis Nācijā ^{skolas, tas} bija par macitāju brāvūs, tad Tērpilē un
 no 1785. gada Rujenē; tapa ecelts par goda beedru Maskavas dabas
 pētneeku beedribā un 1808. g. par Rīgas virskonsistorijas peese,
 detaju; tas mira 30. jūnijā 1814. g. Šis daīdā zinā eeverojamais un
 stradīgais vīrs īzpelnījees sevišķu savadu goda peemīnu lat. litera-
 turas vēsturē. Jā rakstīneem ir gan vīdvaīrak garīgs saturs, kā:
 „Kristīga ticības macība” (1772), „Lveti stasti” (1777), „Sanemamas spre-
 dixu macības” (1795), bez tam kadas 20 garīgas dzeesmas Vidzemes
 dzeesmu-grāmātā (1809) un daīi sīkaki rakstīni, bet Bergmanim
 netrūkst arī rakstu ar laicīgu saturu. No teem še jāmin: „Labuzi-
 nu un pādōnu grāmātā” (1791), „Vidzemes kalendars”, kuru tas īs-
 devis no 1792. līdz 1800. gadam un pāris stāstīnu gada-grāmātā.

Foprojām Bergmanis daudz strādājis, senas grāmatas no jauna izdodams. Tā pr.p. tas apgādājis Mancelius' spriedīku grāmatas 5. un latviešu bībeles 3. izdevumu. Rujenē tam bija sava īpaša rokās speostava, kur espeēda vairak latv. grāmatu, kā arī dažus reti dabonamus Vidzemes vesturnecku un citu rakstneeku raktoju, mus, kuri atradās viņa leverojamajā bibliotekā, grāmatu kratu, vē. Šī krature arī taudēļ sevišķi leverošana, ka Bergmanis tamī sakraja, savaca visas vecas latv. grāuratas, kadās tik veen vel bija sadabonamas. Ka Bergmanis ar intresejes par latveču tautas gaca mantām, tas lempjams no viņa diveem tautas dzeesmu krajumeem. Teem vāciski vītrraksti, kā: Erste Sammlung Lätischer Linnegedichte, Rujenē 1807, otrs krajums turpat 1808. g. espeests, pa abeem sejmeeem kopā kadās 500 dzeesmas. Tās ar jau poamineto rokās speostavu espeestas tik kadās 40 eksemplaros, kas nebija nodomeati pardošānai. Kadš no šeeem savadeem latvijndainu krajumeem nācis angļu rakstneeka Valtē Skotta rokā, kurš par šīm mūsu tautas dzeesmām bijis jo sajmots un eeligsmots (sk. Lett. Vleder I) tam arī kadš cits angļu, ^{Robert Jamieson,} kam tās rokā nākušas (zināms vāc. tul. un Valtē Skottam tās devis, zināms vāc. tul. kojama) rakstijis jo jsmīgu, siltu, apbrīnojumu pilnu reccoiziju. Pec v. Stendera ir, kā redzam, Bergmanis pirmais mūsu dainu krajejs. Pedīgi rokarakstā tas atstājis leelu latveču vārduicu.

Par Agelutu un Gorgensonu runasim turpmak. Beidzot šē kā v. Stendera peenācejus garīgōs rakstōs mīnesū kā pirmo latveču dīmuma dzeesmīneeci kada saimneeka meitu, Bormanu Annu, no kurās dzeesmu grāmātā, kas izdota 1809. g., urēntas trīs dzeesmas, kā verojams, vīgas laīkaur oriģinali. Tur atronamas arī no Naredzīgā Andrika divi dzeesmas. Par šeeem dzeesmenneekem ka mums nākses turpmak runat.

Vecā Stendera peenāceji laīcīgos rakstōs.

Jo vairak mēs attalīnomees no veceem laīkeem, jo leelaku grāmatu skaitu sastopam, jo vairak mums savā literatūras vestures gaitā jāturas sava īstā udeveuma, savas rakstneecības vestures īstajā robežās un jānodarbojas sevišķi tikai ar literatūras peeminēklem.

4. Kuri ir rakstniecības vēsturiska īstenais preekšmets, t. i. mums jā,
pēti visvairāk dzejiskie ražojumi. Bet no tam tad ir tā, ka no leelā
pulka v. Stendersa pēcnācējiem tik retais paleek pāri, kam varam
piegrieest sevišķu verību, to par mūsu pētījumu preekšmetu ir,
raugoties. Teesa gan, visi viņi raksta gan latviešiem par labu un
svētību; visi viņi cenšas pasniegt lietderīgas pamacības gan par
veselības kopšanu (Lange un Hobbe), gan par baksu potešanu (Valters),
gan par kartūpēlu darzēm (Vahrs), gan par abolu darzēm (Stobbe),
gan par cūku audzēšanu (Čarnevskis), gan par govju audzēšanu (K. F.
F. Elverfeldts), gan par bitoni (Launites), gan par pavara maksli
(Harders) etc. etc., tā ka mums brīnīt jābrīnās par šo praktisko
rakstnieku daudzpusību, kuri visi pēc sava amata bija Deova
vardu macitāji. Zināms, šee raksti ir visi teicami un lietderīgi
tee arī bija savā laikā. Tā tad arī v. Stenders ļoti piecajies par
šee praktisku vajādribu rakstēm, cik no teem iznākušī vi,
nam vel starp dzīvajem esot. Tā ka tolaik macitāji vel paši
savas „barnickungu” muižas apsaimņecoja, tad tee cam tam bija
skubināti, arī ar zemkopību un kas ar tam, ^{kas ar to} sakarā, nodarbotees. No
šīs darbības tad ar īsteceja tādī raksti, kadi nule minette Tak
ar teem šee tuvak-sīkāk nodarbotees mūsu uzdevums ne atļauj. Šee
varam tik eeverot tadus rakstus, kušee vairak vaj marak kada
estetiska nozīme un kuri veicinājuši latviešu garīgo dzīvi un at-
tīstību. Mums vispirmakā veetā jā-eparīstas ar rakstniecēm, ku-
ru darbi tuvakā sakarā ar latviešu attīstību un daīlo literatūru.

Maģistrs Jānis Frīdrihs Kazimirs Rosenbergers, Jelgavas latviešu
vita-macitājs izdeva savu „Sabalīšanu pēc godīgās jaukas un auglīgas
laika kavēšanas pēe teem garšiem zeemas vakarēm (1773. g.). Šee ir
pats intresantākais, ko šee atrodam, grāmatas preekšvārds. Jānis
rakstnieks vispirms airvāda uz nolūku, ko tas cam grāmatu grib
panākt, proteet: atturet zeemas vakarēs no krogeem tos, kuri turp
eet ne vis nepārvaramas dzeršanas vēres dzīti, bet gara laika
mociti, lai sastaptos un patroektos tur ar draugeem un pazīstameem.
Talak autors plāši apraksta deevbijīgu, sātīgu un caklu dzīvi kada
turīga saimņeeka mājās, pēe tam gaiši izseldams grāmatu lasīšanu

113 d

5.

un tās anglus. Tāsā grāmata atronam isus stastijus, kurcem beigās
peespransti izskaidrojumi tapat, kā pec v. Stendera. "So rakstu sacere,
dams Rozenbergers it kā turpina vecā Stendera „Pasakas un stastus.”

J. A. Steins, Pīnku macitajs, izdeva ap to pašu laiku savu rakstu
krajumu ar nosaukumu: „Taunas svētas dzeesmas, stastišanas un citas
zinges.” Šis krajums satur dažas garigas dzeesmas, stastus drojiskā ee,
terpā-veidā un mazākus dzejolus. Tam līdzīgs nolūks kā Rozenbergera
grāmatai. Bet kamēr Rozenbergers nēmis sev par paraugu vecā Stendera
pasakas un stastus, kamēr Steins ierosinājušas Stendera odas-augstas
zinges-un jaunas zingēs. X

Kristaps Hladders, Rubenes macitajs un Valmeeras aprinica pravests
laidis jo dažādu rakstus laudis. Tam bijuse, līdzīgi Bergmanim, macita,
ja muižā sava paša speestava, kurā tas pa leclakai daļai savus račojumus
savus rakstus zespedis. Tas rakstijis gan par garīgām, gan par laicīgām-
praktiskām un zinatniskām leclām. Tas rakstijis gan par ticības gaba,
leem, gan par edeoni vārišanu (par pavara mākslu, kā jau dzirdejam), gan
par zomneeku likumeem, gan par rēķināšanu, tas gan sacerejis garigas
dzeesmas, gan izdevis Vidzemes kalendaru veselus pirmos desmit gadus
(1782-1791). Bet par visem šeem raksteem visecereojamākais ir viņa
vācu valodā iznākušais ar virsrakstu: „Anmerkungen und Zusätze
zu der lettischen Grammatik des Herrn Propst Stender”, kura pirmais
izdevums iznāca Stendoram vel dzivojot (1790.g.) un otrs, pavairots Jelgā,
vā 1809.g. Te Hladders parādas kā ceenīgs un spējīgs v. Stendera grama,
tikas apspreedejs un kā veens no kreetnākajiem latvešū valodneekcem.
Goviški laikvardu eedalījumā un konstrukcijā-vardu kartībā Hladders
izrādījis savas valodneeka spējas. Salīdzinadams latvešū un leišu
valodu tas opere tik leclpratīgi un veisli, ka tā savā zinā aizstei,
dzees preekšā salīdzinamu valodu zinatnei, kura uzplauka tikai
dažus gadu desmitus velak. Kamēr viņa preekšgājeji kalpoja veenīgi
praktiskam nolūkam, atvaaglinat vācešeem latv. valodas emacišā,
nos, kamēr Hladders pirmais kečas pec latv. valodas pētīšanas no tīri
zinatniska stāvokļa. Bilensteins pratis loti labi ceenit un izleclot
Hladera pētījumu panākumus. Tas nosauc Stenderu un Hladeru par
divi milzeem (Heroen) valodneecības lauskā, pec kurcem pa vairakeem
gadu desmitoem nāk epigonu laikmets. Rou-rakstā Hladders utstojis
pārlobojumus un papildinumus Stendera vārducai, kurus velak macitajs

6. A. Welligs izdevis. Stenders mira 1818. g.

Matīss Stobbe, dzimis Irbes macitāja muižā ap 1740. g., studēja Kapa Laučos teoloģiju un filozofiju. Pēc studiju beigām parnācis dzimtenē, tas nodzīvoja līdz sava mūža galam par mājskolotāju, allaž atteikdamies no macitāja veltām, ko tam vairākkārt piedāvāja. Tas mira 16. aprīlī 1817. g. Kandidats Stobbe sacerējis visvairāk rakstus par dažādām praktiskām dzīves vajadzībām. Tas latviešiem tulkojis un pārstrādājis gan „Veselības grāmatu”, gan „Pavara grāmatu”, gan „Abolu darznieku”, gan „Krāsauksānu” bakas likt, gan „Kurzemes mēža likumus”. Tas ar izdeva sākot no 1800. gada līdz 1817. gadam, t. i. līdz sava mūža beigām pirmo Kurzemes kalendaru, kurš grāmatu espedēja Liedtkes apgādē iznāca jau no 1763. gada sākot.

Par kandidātu Stobbi mēs jau daļas reizes esmējūšees. Mēs viņu sāstapam pēc vecā Stendera kapa kā veiklu dziesmnieku un tad mīņojam viņu šīs nodalas sevādā blakus Langem kā par leetderīgu pamacību pasnēdzoju „par veselības kopsānu”. Kandidats Stobbe bija veens no leela, kajeem v. Stendera ceemitojēem un sirsniņakajeem, drīvakajeem leelā vīra ceenteņu pēckritejoem un sapratejoem. Pēc Stendera kapa nolāsītā jaukā dziesmīnā tas pauž, ka mīlais vecais Stenders Kurzemniekeem macijis:

„Kas augsta sveta gūdrība,
Kas skaidra, jauka valoda,
Kas salda, mīla dziesmīnā”...

svinedams, cildinadams nelaiķi kā filozofu-teologu, valoduņeku un dziesmnieku pedīgi kā ekstatiski izsaukdamees:

„Ar, kadu svetu pēeku jut, —
Kam gods ir dvēseļ glabejam but.”

kas zīņejas uz Stenderu kā dvēseles ganu.

Vecais Stenders ļoti pēecājēes par Stobbes pirmajām grāmatām un no sirds novēlējis tam laimi turpmākā literariskā darbībā par labu latviešiem. Doemāēl to pēeku tas vairs nepēedzīvojā, kas tam butu bijis kad butu varejis eorāndzīt pirmo latviešu ēurnālu. „Latvisku gada-grāmatu”, kas iznāca (1797) gadu pēc viņa naves un kurām pēenākas jō ceenijama velta vecajā latviešu literatūras vēsturē. „Šīs periodiskais raksts iznāca 4 reiz par gadu, ir pa gada-ēeturksni veena burtnīca, katra 160 maņu lapu puses beera un maksāja abonēteem 60 kap. par gadu, velar viss gādģājums esēets pavisam tik 90 kap. Viņa mēķis

112

un nolūks minētš dziesminā, kurā uzpeesta pirmajai un vairāk se, 7.
košām burtuicām uz vaska. Tās saceretajs laikam gan pats Stobbe. Tās
pantini skan:

"Gī grāmata preekš latviešiem
Un viņu mīļiem berniņiem
Ar apdomu top rakstīta,
Par lētu naudu pārdoša;
Lai katris pratu ciladams,
To pašu labprāt lasīdams,

Te atron jaukas macības,
Kas maizi dod un gudrības,
Te godu, preeku, veselīb'
Un visu lectu bagatīb'; -
Lai kurzemneeci peņemās
Bekš laimes un eekš svetības."

Jatziest, ka izdevumam valoda īsti laba, saturs rodolīgs un gandrīz
viscaur peemērots latv. ta laika dzīves vajadzībām. To patikami dvest
mums preti un it pārsteidz mūs brīvprātīgais, no aizspriedūmeem svei,
kais gars, kas šai žurnālā mājō, valda. Saturs bagatīgs: tur atronam
ir stastīnus ar labām macībām, ir tīcīgus apcerejumus, ir pamacības
par zemkopību, lopkopību etc.; tur uzejam ir veegli saprotamus rakstus
par dabu un pasauli, ir pamacības par bernu audzināšanu, beedīnumus
no māņu ticības, dziesmiņas un mīklas, rīnas par jaunām grāmatām
un valdības pavēles.

Gada-grāmatas izdevejs bija Steffenhagens; kā redaktors Stobbe pa.
rakstītees tik pedejās divi burtuicās; tak viņam bez šaubām peenā,
kas leclakā pateicība par šo teicami veikto darbu, jo viņš ne tik veem
pats saceroja preekš Kadus 40 gan garakus, gan īsakus rakstus, bet
ari jau no pašā sākuma vādījis viņu ar labām sekmem. Turklāt ari
viņa pašā raksti, kuru starpā ari dašas it brangas, teicamas dziesmi-
ņas, ļoti dažādi; tak visvairāk teem praktisks saturs.

Lai šā vaj tā, veemadi gauži jandžēlo, ka "Latviskai gada-grāma,
tai" bija lemts tik visai īss mušs. Ta iznāca tikai divi gadus, 1797. un
1798. g., tad beigdamās, ^{ar} abonentu trūkuma. Pirmajā gadā pec abonentu
saraksta var saskaitīt veselus divi tūkstošus pastelletu eksemplaru,
kas tam laikam pilnīgi peeteekošs skaits. Drimtrungi un visvairāk
macītāji no visām Latvijas malām izrakstījuši sev un saveem laudim
jauno žurnālu. P. p. Dobeles macītājs Pflugradts veem parakstījis 170
eksemplaru, ko inplātīt sava amata eeci-knī; pec ta māks ar 108 eksem-
plareem Grobinas macītājs fon der Launitz's. Peozimeti no dašēem pa,
gasteem ari to vardi, preekš kurēem macītājs pa eksemplaram izsan,
stījis. Starp lasītājeem atrod visvairāk muižu laudis: vāgaru, darzeneku,

8. sulaini, kūcēri un citus xungu kalpotājus; saimneeki nāx otrā vēstā. Laudis šai laikā ar dažādām klausībām un leccībām nokulstāti, no, mociti, bez skolām budami, nēvareja nekadu dzīvu pēdališanos pēē Jī teicamā pasākuma nēmt. Jā tad nar ko brīnītes, ka kada sevīška lasišanas kāre pēē laudim nēbija un ka otrā gada abonentu saraksts vairs nērāda ne pilnu tūkstoti eksemplaru. Daži no pirmā gada pd, rakstītajem, p. p. arī Pylugradts, tur gan vel figurē, tak eksemplaru skaitu vēta vaj nu palikuse tūkša vaj skaiti šīpi sarūcūši. Tad uz trešo gadu, kā šķēst, pēēteikūšes vel mazak abonentu un laicraksts vairs nē-vināca. Pēē līdžstradnēekēm pēēdereja arī jaunais Stenders. Tas dusmojās uz latvešēm, tos bārdams, ka nēpratuši cēnit labo un lēto gada-grāmatu ar tik dāudz gudrām macībām un zinām, latvešēm grāmatas rakstīt esot tikpat kā cūkai pēēles ap kaklu seet. Jā šķēdēja šis vēcā Stendera delš, kurš tak uz sava kapa akmeņa lēcis cēcalt lep, nos vārdus „patre non indignus“.

Mac. Wīh. Kade, teicams aržemneeks, izdeva . . .

Fr. Daniels Vahs, dz. 30. maijā ^{1749.} Rīgā un ne Karalaučos kā G. Bergmans nēpareizi vēstā, studeja Karalaučos teoloģijū, pārnāca Vidzemē kā kandidats 1780g. 15. februārī 1771. g. to ordīneja par macitāju Palmarē un Aumeisterē, dabuja 1818. gadā pēeminas krostu par 1812to gadu un svīneja 1821. g. savus 50 gadu amata svētkus, pēē kurās izdevības to uz virskonsistorijas pēēekšlikumu ecēla par konsistorial-pādomnēeku. Tas miris 25. oktobrī 1827. g.

Pēē tam kad Vahs bija pēēkš savas draudzes, ^{berneem dāšas} nēdāudzās lapinas iz, devis, kā: „Pēē pirmas Deeva gald-cēšanas sateem draudzes berneem“ (1788. g. 4 lapu puses oktāvā), „Pēeminasāmas lapa pēēkš jaunēem Deevgaldnēekēm vīnu tēvēem, mātēm, kūmām un rādēm“ (1789. g., 2 lapu puses oktāvā), tas nāca 1790. g. klajā ar savu jau pēeminēto „Kartopelu darzu“, izdotu Rīgā otr, tavā uz 16 lapu pusēm. Par šo rakstu pats autors saka: „ko tapēē, lai mī, šī Vidzemes Latveši ne vairs uz pēēkšū gūtū badu cēš, vēens no vīnu ustī, cameem drīves bēdēm šē rakstōš stāda.“ Tad ^{vēens, vēcā, vēcā gādā ar} G. Bergmanis pēēkšzīmēi secodams, tas izdevis Rujenē (1807) „Palmorecēn dzeesmu krajumu“, kurā zespeestas 411 latvešū tautas dzeesmas. Tad vel tam bijušās latv. tautas dzees, mas un dainas (Gesänge) pa daļai atsevišķi zespeestas, pa daļai rok-rakstā. Tas arī Klopstoka „Mesjadi“ latv. konsametrōs pārtulkojis, bet rok-raksts parudis.

1) Ak. Selg. Schriftst. u. Gelehrten Lexikon. II. Bd. Mitau 1832. - Dr. Napierkij (p. K.): Chronolo-gischer Conspect der lett. Litteratur v. 1587-1820, mit teilweiser Bemerkung v. Dr. K. G. Sonntags hand-schriftlich hinterlassenen Notizen zur lett. Litteratur v. 1700-1825, bearbeitet. Mitau 1831. - G. Berg-manns Gesch. v. Livl. im Anhang I. 163, wo aber Königsberg irrig als sein Geburtsort angegeben wird. - Dr. Zimmermanns Versuch einer lett. Literaturgeschichte 225. l. p.

Lettsische und
F) Palmarische
Lieder und
Sinnig Dichte
v. K. Lott. U. d. I.
X) Lettsische
Märchen

Tāzini no jau minētam Kades rakstam noskaidrojams, ka (jau) nodomata Latv. patēsa kultūra un izgl. t. b. Un tas atkal tikai caur vācu Skendera iespēju un precizitāti. Bet šee labee nolūki un centieni: par Latvešu izgl. t. b. un kulturu gādāt, kop caur St. Delu, tā saukto jaunuo St., ais ne lauma nolūka, bet kaēu ais tada, kas no vajuma celes, jū šaubīgi. Kā tas tā, po divz redzesm.

Jaunais Skenders.

1744-1819.

Aleksandrs Dānis St. Dzinis Jelgavā 4. nov. 1744, g., kad tuc vācu tēvs bija par pilnata skolas prieksi, neseru (Conrector). Pirmās mācības mājās no kīva dabūjis un tad vel pēc dažeem skolotājeem kalak pa, pēdinajees skolas zimbās, kas - j. St. - kavam pa arsemeem kleijojot, studēja Kopenhaganē un Helmstetē tieslektu zinatni. Tēvam līdz us Kurzemi atpakaļ par, nācis, kas kādus gadus sabija par mājskolotāju un tad 1770. g. aizgāja us Karalaučēem, studēt teologiju. No tu, renes parnācis un atkal trīs gadus kā mājskolotājs palaidis, kas tače 1775. g. par mācītāju Liel. Zabvē un Daudzavā un 1779 savam tēvam par paliku Sēpili un Sunastē. Te kas t. ka pēc kādēem gadēem arī par Sēpils apmūka priesteru un palika ēe sava tēva drau, dze līdz mūža beigām. Tas mira 8. nov. 1819 un dus savam leclajam tēvam blakus Sunastēes baznīcas ka, pōs zem tā pēta akmeņa, kurā pirmajam Kurzestam vel klat rakstis: „Cum filio Alexandro Johanne Stender, pater non indigno.“ Tēvs un dēls paši esot tā vēlejšees.

tēva un dēls

Kā no Kopīgā kapu akmeņa, kas tāvam un dēlam
~~lieta~~ minēts: patē non indignus, sava tēva ceņģis,
 tad šis jaunais Skenderis, ~~isē, not~~ no vecā Skendera kā
 dēvēts, gan līdz zināšanai mēram tāzini sava tēva
 un neceņģis nav. Bet šee vardi, patē non indig.
 nus" caprotami cum grano salis: šiem gan tāzintība,
 gan arī nekāzintība. Tāzintība šiem š. r. r. k. ka arī
 jaunais St. mūdigi es ļājis savu spalvu Latv. rakstnie,
 citai, centies vērtēt Latv. garīgo attīstību. Skenderis,
 n. ka šiem tāzindis, ka j. Skenderim nav bijusi tādi
 paši teicami neskaiti par Latv. lautu un tās nākot,
 ni, kā tēvam, un ka viņam šūcis sava darbība
 šūklab tā spēka, kā arī tās pārleebas un useitbas,
 kas pērmēta vecajam Skenderim. Tas šūts isradīties,
 kad apziņosmes ar j. St. rakstnie un usskaitem
 un pārleebām.

Vārda pārcūkākā norīnē j. St. + ^{sk. blakus lapin} of Pav. Jāņa rakstnie,
esku 67 l. p. —

* Spēcīgāka gara pacelšanās laicā, vel vecajam St.
Dzivojot, laicā, kur sekoja šim vecajam meitotam
teicami vīri, ceņģemēs par vērtīgu Latviesū
labklājību gādāt, laicā, kad teicamais Russisū maei,
šūjs un Kuldīgas pravests Kade jau minēto Vācu grā,
matru 1794. g. par ceļotājam Latviesū iscolam
sarakstīja un to v. Skenderam darīnāja, aps to pašu
laicū, pat vel agrāk, 1790. g. parādās pirmā Latv.
drama, pirmāis severojamais rāzījums ar laicīgu sa,

knu, kā vīspārīgi j. št. pirmā rakstu darbs: „Lules,
 spēle no zemneka, kas par mužiņneku kape pārversts.”
 (Jelgavā, 1790g). Tam šis gabals pat par sevi liecina,
 ka dēls zem tēva iespējas rakstījis. Šī luga jau
 ir Dāņu rakstnieka Holberga „Pārvestā zemneka”
 (Amusementeltas bonitas) svabads pārstrādājums. Lind.
 v. Holbergs ir jaunākās Dāņu literatūras kēvs, dz.
 Bergenē 1684 un mir. 1754 Kopenhagē. Tas raksti-
 jā ^{vīrai parielama} keicams joku lugas, kā pr. p. Polt. (Korunnarjingsau
 [Polt. v. k. švīngulis jeb plann gald. nu urbejs), šo Amusement-
 eltās bonitas u.c.!! No 1763. g. izkāt v. Skenders bija
 kadu laiku — līdz 1766 — par profesoru Kopenhage-
 nē. Te tas tad gan ar Holberga rakstiem iepazī-
 nās un tos tad arī lasīkam savam dēlam, Aleksan-
 drom, vēl jaunākiem, studijām etc. Tad par
 vīru pē. audzis j. št. Holberga „Pārvesto zemneku”
 pārstrādājis un idevī Latviesēm. Skenders luga nav
 vī vērkaršis pārēlums, tulkojums, bet it keicams
 lokalizojums un pacēlās gandrīz līdz patstāvīgam
 un originalam apstrādājumam Holberga tapinātas
 idejas. J. št. šo lugu apstrādājis, kad Kuzeme vel
 bija patstāvīga Keelkūngu valsts, valdīta no Bironu
 dinastijas, kas cēluses no Latviesēm. Kā j. št. vī-
 notal savs rakstos jēms savu tēvu par precēšēi,
 mi un parangu, tā tas kešām un caur šo savu
 „Zīpu-Bīrtali” grubejis, strīšanā, t. k. umās un cerāšās
 vel t. k. vīrai panīkusās Latviesēs (sal. v. št.) glikot
 un labot —, Latvju beonu apgarīnības un izglītības

1) Tamlīdzīgu vēla gan lugās, gan nostastās sastopama jau kopš 1594 gada pr. p.
 Terespīra lugā „Spitneces precības (Taming of the shrew) prologā, tad keicīstā pēcei,
 cēlenu lugā pēc spāncešu drējneka Kalderona, tā štamā ^{da} līda es sueñō (Dzīve,

+) Vārda virpildīgākā nozīmē j. Stenders pēc iespējas turpinājis tēva rakstnieciskā darbību, izdodams no jauna tā „Kristīgu macību”, „Fauna gada vēlēšanas” un „Augstas gūvības grāmatu”. Tas visas tās izdevis pārtaisītā un pārlobotā valodā veidā. Visvairāk tas pārprozi, jis, pārstrādājis augstas gūvības grāmatu, dažas vecas papildinādams, dažus apraustus pavisam no jauna espraudams, kā popis vesturi, gas zinas iz visiem laikiem, un gandrīz visas ģeogrāfiskas nodalas, pēc kam it īpaši Baltija ceiverota. Augstu dziesmu un zingū daļa sa-īsināta, dažas dziesmas pavisam atlaistas nost.

Vecā Stendera espaidi visur stipri nomanami j. Stendera rakstos, tā satura kā valodas zinā. Taj nekur tas nevar tēvam lāga līdzina, tees. Valodas zinā jau dēls palicis tēvam ļoti tālu pakal. Tas noticis mazāk ar latv. valodas neprāšanas, kā ar nepredodamas paviršības. Tas norēdzams no tam, ka tas veiram raksta labāci, veiram slinktāki.

Ģarīgās rakstos tas bijis maz rāzigs. Ja atskaitam nost jau minēto „Kristīgas macības” iedevumu un viņa pārloboto „Macitāju rokas grāmatu”, tad paliek tik dažas ģarīgas dziesmas Kurzemes dziesmu grāmatā, kas izdota 1806. g. Viņa „Dzīvošāmas spēģelis”, nolēls isu dzīves maci, bū un tikumības likumu kraujums, kuram līdzīgu atrodam arī v. Stendera rakstos, — ir pa pusei ģarīga, pa pusei laicīga satura. X

Spēcīgāka ģara pacelšanās laikā —
 Papriksē referāts par dramai vāciski pēc Aristotela spē...

F) Žēpu-Bertula fabula: Bertulis ir labīdīgs, mīksts vīrs, kurš stāv zem savas skaistās bet kā Kvantipe dusmīgās seovas tupeles. Tādēļ, ka nīknā seova (Anna) viņu ^{poš} dāvāja un turklāt eclaiduses ar muižas juncuru un viņš nevar nekārnīgo juncuru pārmācīt un savu seovu no kanna glābt, tad tas ar sidesteem paderees dzēšanai. Lugas sākumā seova to (Bertuli) sūta uz tīrģi tūvejā meestīnā pēc dzīpareem, bet kroģū pee žīda Mūsēla Žēpu-Bertulis nodzēx edoto nandu un noxrit pēdzērees uz meslu čūpas. Tur viņu sērauga ģulam cēnīgs kungs ar juncuru, un pēdzējais eateid kungam, kā ar pēdzērušā vāretu jokus dzīt. Kungs uz tam sēcet. Bertuli aīnes uz muiēu, colēx kunga ģultā, apģērbj kunga drēbēs un pēkrodina sulai. neem pee atmošānās ar viņu spēctees kā ar poān cēnīgu kungu. Ber

tulis pamodecs no sākuma šaubās, vaj viņš sapno, vaj nomodā, vaj drīvs,
vaj miris un paradīzē. Bet tā ka subaini viņam apgalvo un velax at-
vestais ārsts apleecina, ka tas pateesi pats ceenīgs kungs esot un tikai no
launa sapna mocīts. — tie tas arī pedīgi un sāk nu visadi kungam pa,
kaļ ēmotees. Vispirms — tā ka to slapes moca — tas pagēs kreetnu malku.
Tā ka nu arī galds sklats, tas sāk ar ēšanu un dzēšanu pamatīgi nouties.
Viņš veem tam par vajū, — jāauc brandvīns klat. Kad tas jau pee labas dūšas
— cenās junkurs. To grib tas tulim likt pakārt. Tad, ceerodas vagare ^{sīvais} or ^{savū}
seevu. Arī tas kaņams, bet pret seevu tas izturas sirsniģi, aicina to viņam
blakus sēsties, ceena to un sāk to bučot. Pā tam tas atkal peedzerces un
moukīt. To iznes atkal uz meslu čupu kroģus preekšā. Kad tas atmostas un
atmašēlim stasta savu sapni par paradīzi, domadams, ka visi junkumi bi-
juši tik sapnis, — tad nāx teesneeks ar citsam laudim, aicina to teesas preek-
šā tamlēl, ka tas pelauces muižā, par leeknūgu izdodamees, un noteesā to
uz navi cans ģifti pee karatovām. Pee tam, kad tas navigās zales ceedzēis,
to cenx kroģus preekšā kokā. Tā seewa, Anna, par velti izgaidijuses, to parnā,
kam mājās, stēdras ingš, to meklet, atrod to pakārtu un esāx gauži vai,
manat. Bertuls, tik meega zales dzēris, uemostās un nemas seevu remdinat.
Bet tā ka šī nedabon tos drīparus, tad tā dauza nu atkal savu vīru.
Muižas laudis to paglabj, drandidami Annu un pakart, kuņa airbeg. Teesneeks
apsola Bertulim palīgu pret seevas pārestibām un no ceenīgā kunga tas dabon
dālderē savas ķeras dēl. Nu Bertuls grib no jaunā kroģū pasvīkot, tak tur
pat no zomnaacka martina izomeets, — tas airbeg. Baigās saruna starp starp ce-
nīgu kungu un junkuru, kur kungs solas par tam gādat, ka laudis nōdabutu turjo
likam vairs tā peedzēstees.

Galvenie raksturi zīmēti ļoti asi un gaiši: pats Zūpu Bertuls, ta mēnā, pa-
laidnīgā seewa, Anna, notīklais un lišīģigais junkurs, naudas kāriģais žēds Man-
šels, visi šee „laudis” (personas) īsti drīvi un ir it kā no toreizeeem latveeju
apstakleem nēmti. Rezonemans labs. Forma ne metriskā, bet prozaiskā. Atteco-
tees nu termiņģi tehniģi intresanti rēzet, ka j. Hendersona evestais „cāleens” vel šo,
deen leetojams; kaģādājā „skatā” vietā sastopama „runā”; „laudis” Paša aūģimātā-
„personā”, velax vispār „personas”; „spēle — tagad luga, joku-spēle — joku luga. Uz
lokalizeejumu airrāda „10. runā” teikums: „Lai gan vel labi atģādājōs kad Kreesvi
uz Prūšēem gāja”. — Tas notika loikam pa septiņģādū koģu (1756—1763). Valoda
deerģan pareiza, bet gauži rupģa; p. p. Anna pašā lugas sākumā runā pa-
tešēvis šā: f

Дарский поэтъ Младший фонъ Толстобровъ
 (1684—1754) (Der verwandelte Baum — оне
 писалъ омиговыя комедии, между прочимъ)

Въ Мелитенѣ и Укрощеніи сурово-
 Фавой Шекспира, здѣсь Прометь, въ
 королѣвѣ пѣшкѣ Мадинахъ, Крисосфоръ
 Сили падаетъ на землю и засыпаетъ. Въ
 факонѣ полочникомъ засыпаетъ его мордъ и
 приказываетъ своимъ слугамъ перенести
 къ себѣ въ доль, отвозитъ его въ Богаростинъ
 и когда оне проснется, уверяетъ его, что
 оне знаменитый и богатый лордъ. Поздъ
 стознеть бѣдѣ пѣшкѣ въ Мелитенѣ.
 Куды нести и разсказатъ (около 1594г.)

1921
 1521
 600

Dante

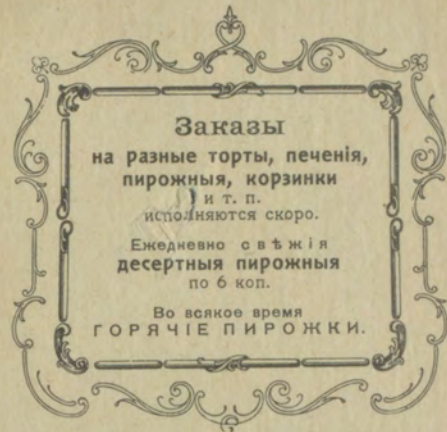
2, 75
 + 0, 25
 2, 50
 0, 50
 3, 50
 0, 50
 2, 00
 6, 00

Pett. Tom. ...
 Mann
 Thom. ...
 ...
 ...

Кондитерская Вернера

Ивановская ул. № 7.

Г-ну Лаутенбаху Набережная ул. №18

По порученію —

пошлю Вамъ 1 Ор. ео смв. и прошу возвратить порожнюю бланку

И. Г. Вернеръ.

"Es neticu, ka par visu plašu pasauli
tads slinks maita var atrasts tapt, ka
mans vīrs! Kaucē es viņu pēc mateem
no midzeņa trencu, taču ne mostās.
Voi tas sumpuris nezina, ka šodien
tirgus deena iraid, bet vel pūst."

Tam līdzīga valoda sastopama viscaur
šai lugā. Citādi lugas galvenais notūks,
telot, preekō acim statit dzersānas reebi,
go postu un eemeshus, loti teicams, fax
autors savā telojumā nav veetām izvārī,
jēes no stipreem parspilejumeem un
nevajadzīgām parlecībām.

Stendera, Lustes spēlei beigās premeti,
mata pagora un deezgan jaunā pasaka
no drauga Licopura, pasaka, kušā sace,
retājo citu macību starpā vistin ori
rāda, kadu postu vīram nes launa,
slihta seva. Šī pasaka uzskatama
zinā par šīs lugas papildinumu.

1) Per Turspire. 2) Per Calderona
Taming of the shrew.} La vida es sueño

Care no pec Aristotela cilas
gōrija un komōdija? - Care Drejniki
dašads dabu, labee, celee vascotri
sacer tragōdijas, launee, slihtre
dijas -

"Es nēficu, ka par visu plašu pasauli
tads slinks maita var atrasts tapt, kā
mans vīrs! Kaučū es viņu pēc mateem
no midreņa trencu, taču ne mostās.
Voi tas sumpurns negina, ka šodegu
tirgus deena iraid, bet vel pūst."

Tam līdzīga valoda sastopama viscaur
šai lugā. Citādi lugas galvenais nolūks,
telot, preekō acim statit dzeršanas reebi,
go postu un eemeshus, loti teicams, tax
autors savā telojumā nav veetām izvēri,
jēes no stipreem parspilejumeem un
nevajadzīgām pasleecibām.

Stendera, Lustes spēlei beigās pemeti-
mata pagora un deezgan jauka pasaka
no drauga Licapura, pasaka, kušā sace,
retajs citu macibu starpā vistin ori
rāda, kadu postu vīram nes launa,
slikta seva. Šī pasaka urkatama savā
zinā par šīs lugas papildinumu.

1) Per Turspire. 2) Per Kaldersona
Taming of the shrew. | La vida es sueño

Caos ko pēc Aristotela cēlas
gōdija un komōdija? — Caos Drejnēk,
dašāds dabu, labee, celce varstn
sacer tragōdijas, launee, sliktre
dijas —

darbu' (sal. v. St.) veicernat un ciekmet. Dzešana par
 verdzinateem zemneeseem kolack bija loti isplatita,
 ka to gan no v. St. ruzgem noverojam. To netikumu
 gorbaja ori j. St. savā lugā žaust, ka ori vīnu pabece,
 sos semeelus rādīt. Tas kam ori kešam keivami
 isdavees. Vosela spredicu vīvīve nevaretu ar kadu
 panākumu un rekmi pret mīneta netikumu usitatees,
 karot, ka tas ē žēni gan jo rupjā, bet taēn ori loti
 speeigā ^{joku.} lugā noteek. V. St. atrinis to par labu un
 derign un domajams, ka tas valodas zinā žur šur
 ē peeliēs savu roku un padomu, jo jāsaaka, ka va,
 loda ke samērā daudz pareizaka, nekā etos j. St.
 prozas rakstos.

Preesivardōs (cf. II. isdev. Žīpu-Bērtuls. Doku-spēle,
 us form celcenseem, ka' zemneese par mīžneeku
 celtis. Jelgavā, 1867.) žis lugas nolūks tā žimets:

"Žis joku stasts par -- cf. Preesčlasījumu busta III.
 Gapp. no latv. Dramas. I. Žīpu Bērtula fabula -- ^{Fragmē, pēc Aristotela:}
^{Komēdija) pirmā cānc labem}
^{celim župīesem rak}
^{stūiem, otrā cānc}
^{žanēm}

Pilnūs 15 gadus pēc žis dramatis snāca otos j. St.
 leclakars darbs: „Dzeemas, stastu dzeemas, pasakas
 etc. Teem Latvaceem par ilustesānu un praka pē-ang,
 žanu" (Jelgavā, 1805). Lai gan jaunā, jeb labaki Skendera II,
 „Dzeemas" ar kēva „Skendera jeb Skendera I. ruzgem"
 salidzinot, plašumā žukko 1/3 istara -- j. St. dzeemas
 proti evocetotas us 50-60 lapu pusem, kamēr kēva
 žinges eejem varrak nekā 170-180 l. puses -- tad to,
 met mans starp v. St. šuvakeem pēnācejeem, epigoneem,

1) Pēc letēra punktu
 Otrda: Ut de
 ut vives, lucem
 et laudanda vō,
 luntās.

tas uzturējams veimēt kā viens no tā laika angli-
 gākiem dzejniekiem, kam to „patre non indignus”
 līdz zināmajam kapteinam gan varām atskat. Karakais
 mums tā laba grāba un cenšanās, bet tēva ceņģis,
 ja-ābrist. Bau no tā etoem rakstiem vorejām noskast,
 ka tas rakstniecībā jēmees sev tēva pac preekšzini.
Šovāxi ori savās dzeemās mēģina tas tēvam paskat
 darit, jābū tik vairak arigi. Pēc satura isēktas tā
 dzeemas no tēva zingem daudz vairak nekā jān,
 tēba no nopēctības, no kam vel - ja tā veen tā
 starpība būtu - nebat tēva supervotitāte jēt pārsvars
 neparādītos. Tā nav ne veen tas, ka v. St. zingēs
 tautas audzinašanai nodomatas, dzīli nopēctas -
 etiskas, tērlīgas dabas un j. St. dzeemas jāntu, ana,
kreontisku - bārtiskoju garu iedves. Ka v. St. pac
 spiti savu zingu vāvāvāc moralizētajam, parai,
netēkajam karakterim tās caur leclaku poietisku
 spēku augstākai dzejai, pateesai makslai - darlei caur
 savu rāžojumu daudzakt vāpūsigu pilnīgumu
 daudz vairak būvna, nekā j. St., kas caur savām
 jāntām dzeemām grīb veenīgi veen celģsmot,
 bet kam tāču spēku ^{iet valdības veicēlības} tēkēt, io no arskētkas eti.
oorka pareizāki uskētko usdevumu pateesi ispil,
dit, tas tas ir. Tā tad tas paleek tērlab pēc satura
kā pēc formas tālu vānam - tēvam - paskat un
 vārdi patre non indignus zimejami tēk us sasto,
 pemo nenoleedramo laudanda voluntas. Tāc lai
 nu slājamces tēvni pēc pāim dzeemām. Un jān arigi

kadu parvortību atrodam, jau pirmo lapu ušķir,
 dami no j. St. jau monētā leclakā darba: „Dzeesmas,
Paaku = Dzeesmas, Pasakas etc. Teem Latvešiem par is-
lustešānu un prāta: pesaugšānu, savastības no Aleksan-
der Bohann Skender, Sērpilles pceesōmaeitaja. Telgavā
dotkats pce Boh. Friedr Steffenhagen un dela. 1805.” Tri
 jau speestavas noaunums rāda notvkušo pāvertību.
 Pce St. senora kas vel skanija: Telgavā, pce D. V. Skef.
penhagen, Cen. Leela-Kunga grāmata Speedoja. 1785.

^{Vienkārši no} St. jūnora grāmata ^{var apceest, ka deli pce stangat kāva padēs,}
maniracijas pui; Ta jau novirzīšana, kas St. seni, ^{ko kas ori zari zina}
oram vel pēnigi eviā ^{Arigā} pāvertība, ko domaju un kas ^{dara, bet jau „pcees-}
vel St. senora mūvā beigās - ka pceesbedramajā ^{rimā” atdusamces}
mūvāgadā (kas mura 1796) - notvka, ir proti ka, ka Kur, ^{us tadām domānu}
zeme, evmā Drejneena Deeva zeme, nu (1795.g.) bei, ^{kas nebūt nesestān}
guses kā patstāvīga leclkunga valsts. Kameer St. senions ^{ar St. senora cen-}
vel Dreed kevrames Dzeesmas, kas veenigi atceelas no leclkunga valsti ^{skanām, bet}
Rutzeini, ir „Rutzeimes zinges”; kameer pat vel vīnā kas
„Lingu Lustju” II. daļā stang „Rutzeimes zingem” ^{pa pceesiu laic}
^{stada}
 smāš kadas, kas rimejas us leclkunga namu, kā: 1, Latvešiu
gavlešāna par to jaunū Dēvntu = Pomei, 2, Pce Dēvntu =
Pomeča Tūpli, kameer atoodam pce St. jūnora jau pce,
monētā voajumā I. Ta Kerzara A - - salidini Lett.
Kunstblyork IV.

^(savarojūši)
 itis tiri vestavizas intrases mēstle so Dzeesnu,
 kurai jābut slavas Dzeesmai us Kerzaru Aleksanderu I. -
 St j. St. savadeem usskatām par Latvešiem aparivimeas velam.

pēc Būrgera ^{līdzotā} Kā otru gabalu šai kojamā sastopam it garu ro,
manei no viduslaiku laupītāju-brūnneku dzīves
ar vīrsrakstu „Ja beģšana”. ^{Ja} veca no šī dziesmi,
neesa ^{stastu-} dziesmām, kas bijuš savā laikā loti izplatā
laudis. Kam gan no savas jaunības, ja te sneedras
atpakaļ, us kule pagājušā ^{gā} gadimūtena pēcdesmitam
jeb sešdesmitam gadem, vel ^{mao} mazākais no tās pirmes
pantoni atminā, kas skau, kā:

Puis! sedlo man to dukanu — sk. Lēth. Rēgr. IV.

Vel nobeicējā gadimūtena boās gadās jāja apskat
šī ^{balode} romāne no maz lapiņām starp laudim us lau,
neam; un burgis ko dzirdēja no paunu šīdām
leijevasti griežot dziedam un tā pīvejai zemneku
jaunbāi tā ko ceteram. Turpat zem vīrsraksta
„Ja beģšana” St. juniora perspraudis šai „stastu =
dziesmai” peezimi, kā: (sk. Lēth. R. IV).

Ja no j. St. kuldota „stastu-dziesma”, kas 4x caur
savu meldiju, caur savu dziedamību stāv sakarā ar
līvisku, t. i. skanešānā - iskanešānā, jebm gan ne
(arī) peksēnes kā eksēnes iskanešānā, kas 4x šīrai
nevislotai līviskai peenākas, bet tas objektīva,
episka notikuma iskanešānā, kas ibovuse no
mīlu stān līviskām zapam. Romānes satur isumā
šāds:

Šīru karmīru pīlu kuunge šī sonaidā, bet tas
neso nekait, ka ta veca dels, Karls, emilijis ta
otra meita, gērdi, un ka šē abi veus otram zvēr
notiek. Bet gērdes šēvs speet savu meitu saderi.”

1) Pēc Būrgera: „Die Entführung, oder Ritter Karl von Eichenhorst und Fräulein Gortrude von Hochburg” Zweites Buch. Episch-lyrische Gedichte 152. l. p.

nācās ar Būngu, „nīknu Lēvju kungu”. Ģēdina
 sūta par tam caur savu „mānzelli” savu Kārlim
 zīmi. Tās nu nojemas, savu mīļāko slepen ar
 vēst. Tās beidzām, kas nakti notiek, turin pamaus
 „Tās pērcēns Spāņu-gaspaža” un nūdas pelnu
 „Kāriņa” —, kas pē ģēdinas ispēlda dūiņas vēst.

Ta notikumu vecajam turin pasaka: „Die Vecā” stereje cēksā — sk. L. K. II.

— — Barons caur tam saraujis. Nu esāks Kārlis un
 ģēdina to lūgt, lai ^{tai} jēl viņu sirds nēskirak. Pēc
 ilgās stringras pētošanās ģēdes kēvs tak pēdigi pē,
 laižas, atvēledams jaunajam laudim savēnotās.
 Tak pēpēcēn tas vel Kārlim pēskodina, nebūt
 sava cētā kēva pēdās nēstangāt, no ka tas agrak
 laudz launoma pēdzīvojis un ar šī cēmesla vēst
 bijis pēst jaunno laūžu savēnotānos.

Šī „stastu-dzēsmas” valoda, kā to nule dzēde
 jam, ļoti spēcīga, pēt vēstam arī jē pēasta. Pēskē
 tam vel kadī pēamēri. Kad Kārlis savas mīļākās
 jūmpēru nēdz šūp stēdzamēns, tad tas nēko labu
 nēpēdēz un nu no viņa cēerts: No jāusmāim vīskū nēbijās...
 sk. Lētt. K. IV - V.

Kis vūnajam par jē Skēndēra lokālizēšanu. Vēl vēns
 pēmēns pēskē tam. To atrodām Schillēra dzērijola
 „An tin Krūdzē” (v. 47. n. 48) „Aulkojūnā”, „Līgsmēba” 4. pēntē.
 nā?, kas pē F. Skēndēra skān: H — Lētt. Kūnstējotē V. —
 Tās dzējncēsi tēi pēcā lēvkmetā to Aulkojūnā: pēpēskēn
 „Elberfelds” (1804.g.), tad jē Skēndērs (1805.g.) un pēdigi „Flugen”.

Bergers (1827.g.) Splīncosum nu drusku sīkasi ēo tulsko,
jannu. Originalā skan tā: (of. Schiller (1.47^a 48). Tad kad
pēmēri no jau mūnšiem tulsojumaem - - -

Pa ori tulsojums nav ^{svītis} nēso, īdēves un us mez
īkastuma, tad tomēr tam jau kalab veen leclava
vēstība, ka tā originals pēder tīk ceverojamam
domu dzeijnākam, kadš Schillers. Ka kas tā, no tam lecl,
na tas gadījums, kas tulsojums gan parsizi īdē,
vees, bet tak no sekla, nesvarīga originala īsēt,
kā pr. p. Σ. Pēc tās Vācu = dzeemas: Rofu gflēnka,
Rofu blūfu etc. Sr. Kunstlyrik. -

Šis dzeemas ^{vācu originalā} nās celuses Vācu pseudo-poīzīgās
kaxmetā, kas rācerakjs ir gleimis un tā stāv
j. Skendera labprāt pēskoptojāntro, anakreontisko,
būvīkoro dzeemu pēskōā. Tā tad, II. Dzees.
dzeema. Pēc tās ^{Kath. as Klandins} Vācu = dzeemas: Sakrōngf mit Lūib etc.

on Dorpatas Borakēlīdē, ^{1814, 26 l. p.} 1. Lai dzeemam, brāfi, īē pēē goda = galda - -

No šis "dzeemas" uoverojam, kā jo dāiās leclās
un vēclās mīsu dzeijnēses dzenas sevam leclam
ševam pēskat, kad kas pr. p. us praktisko dzees
pusi vītās, 2) pret brandvīna baidīāmū koro un
3) rauga ori savus tulsojumus lokalizēt. Tvi īē
tad sastopami gabali un vēclās, kam kulturvēstn,
vīgā nozīme etc. Popoojam, III. Dzeemas pēskēi.
Pēc tās Vācu ^{stundēnā} = dzeemas: Šuf vom Olymp fūvāt unvāt
mit vī Frūt etc.

1. Apēemotēes - - - L. Kunstl. - -

Pēdejas pantiņš skan:

1) Dzevoja no 1819 līdz 1803.g.

Un kad no mūsu vīdus paliek klusu
 kāds draugs, no naves engels ķer:
 Tad raudādami vēlejam tam dušu,
 kas vīnam vēsā bedrē der.

Raudēit un atdusu vēlejeit,

Kad mūsu brāļam bedrē jā.ekt."

Sakaic, ka it labi tulkojta šī pazīstamā studen-
 tu dzeesma, kurās beidzamo pantonu dzeed ir kurām
 apkuršām, apklusušām, dzestois sunčis guldi tam
 universitātes macskām.

Pēdīgi LIII. Pāna = vakara dzeesma. Ukul. Franck mūj
vs Labaus etc. (Vzi dzeed).

1. Pūp Pāna beoni!

Kuastl.

Atkartot vežo, ^{no pazīstamās studentu dzeesmas} kapināto mēldoru šī dzeesma
 ir j. št. originals, kas sacerets pec Latv. Pānu-dzees,
 un un Pānuvetku motiveem. Ne vien šī „Pāna =
 vakara dzeesma” originals, ne, ka arī vīslabakā no
 šī dzejnieka originaliem. Un ne vien tas. Arī no
 šīs, kā sevīki no abām agrāk pieminētiem dzees,
 mām norādām, ka arī j. Skandors darīa zina ar,
skaidzēs savam lasīkam pīekšā? Tam, zīnams tees,
 solāik, kād tas šīs studentu dzeesmas partulkoja
 Latv. valodā, pašam nebija ne jāusmas no tam, ka
 nepāces ne 50 gadu, kur Latv. studenti šīs vīna dzees,
 mas dzeedās.

Beikams ^{šī} paš dzejnieka dzeesmām beidzam runat,
 mums vel jāpakavejas pec kāda no tā vīrai matz

originalēm. Un to mēs jo milāk darīsim tautdēl,
ka šis originals atbēcas uz veco Skendri Tā bētra,
maja' dzimundzenā. Tīm dzejolim vīrsnāsts, Gods =
dzeesma' un kas pēdes pēe tām j. Skendera dzees,
mām, kas dzejotas uz dažiadeem atgadijumeem.

„XIV. Gods = dzeesma. — — sk. Kustēl.

Pa nu pēgrēžam vortbu krajumēem, kurās j.
Skendera dzeesmas sastopamas, tad atrodam bes jau
minatā galvenā krajuma, dzeesmas, Skastu = dzeesmas,
Pasakas' etc. vel, Latvīška' Gada-grāmata' — 13 gabalas —
vīsvārak no tā; Kurzemē dzeesmu grāmata' (no 1806.g.)
devīnas dzeesmas no tā un pēdigi, dzeesmas = Ka,
londarē "uz 1877ta gadu, vīsvārak sevīškām pēe jām,
ku ištusēšēem zarakstēts" pa starpām 17 dzeesmas.
Šis "kalendars" ir pīromais nu, cik zinām, līdz šim
arī bēdzamais Latv. dzeesmu almanachs. Tani
atrodas starp tām 17 dzeesmām tā vīrparīstama,
kā: Brīli, iadeem pēecartees." Pa g-garīgas dzeesmas
neska tā līdz, tad no šī dzeesmu nekā pavīsam
mums zināmas kādas 47 dzeesmas. Kā jau kerēts,
j. Skendera dzeesmas' sēlīdronot ar vēcā Skendera "zin.
gēm" ištarsa pēslīdz tēk tēžē dālu no šim.

Ar dzeesmām tagā jām minatā krajumā
, dzeesmas, Skastu dzeesmas, Pasakas' etc. — nāk dažas
mīklas, tad 5 gārī stasti, veena pasaka, "veena
runa" par kaļu un bēdzot "pēeruna", ko līdz ar
"pēekšōranu tūpniak vel šikaki sēvōdēem,

o Gaudēamūs igiluc, no Sulekapis pēstbrīnājis pīnīlārs (1923), tad latvian
sēkolu vīdētē Kōnstēlens — K. Gaudēamūs otrajā pēelē

1) Tīva jānēkē
ka, vī šis atkal
tam līdēšē pēra
dālas.

Skasem bergās maerbers, kāpat kā pēe tīva, v. Skendera; tak valoda arī šē pēe j. Skendera nav nedz ar skaidra, nedz arī ar kautriska, kā pēe tīva. Introsantakars no j. Sk. skasem ir „Kuņš larnuys jeb nelarnuys biža?” Atbildi dabon, ka larnuys tas, „kuņa sordī meeriba mājō”. „Latvīskā gada-grā, matā” eevceloti no šī rakstnēska darī isāsi sta, stīri līdz ar darīem rakstern par zemkopību.

Trēsāis lalākars St. juniora darbs Latv. rakstnē, eshes laukā ir: „Pilnīga islastīšana, kada vīrē turan Ērnests no zemnēska par brīvrungu cehees, corak. st. ka” no Vāczemes maertajā Salzmann, bet tālā postulvokā un kā preekō Latvīešēm vajāga isker. ka” (Jelgavā 1807.g.). (St. Pivasova Dani 71. l. p.) — „Preekō vardōs...” t)

Pa nu bergās vel sīkaki gorbam separitkes un dzirdet, kāds nolīks jaunajā St. Latv. rakstnēci, tā darbojotkes bijis preekō acim, tad tas no šī rakstnēska paša skandri un garī issaets la mums jau pazīstamā grāmatā: „Dzeemas, Skastu: Dzeemas, Pasakas etc.” Tū pat „preekōnnā” tas raka, kā: — Kunsti.

Ko tas preekō Latvīešēm rakstijis, tam nav, kā dzirdam, ta paša acis nekadas pāsekošas pastā, vītas nu pastovīas vertības. Tas tīkai līdz tam lai, kam apvīnāts, līdz kamē Latvīeši bus spūši par Vāczīeem. Tē tā tad dzirdam parvānu jaunū ma. „ctū, jaunū ^{platforma} ^{evāngelījū}, kas līdz tam vel nekū ne, biža dzirdeta — us Latvīešu parvācošānu bus isekt!”

f) Preekšvārdos j. Stenders saka, ka tam šī grāmata izleko ties prekš latvešiem īsti derīga, „caur prāta apkopšanu vinu drīvošanu aplaimot.” Lai latveši saugot tū darit, kā Anžans, tad, tik tešāni kā viņš latvešu draugs esot, nāksot it kā jauns gars pār latvešu tautu, „tumšumi tās neprāšanas” endišt līdz ar „ceekām ticībām” un „grecigiem eeradumem” un „laimīga bušana” izplati šoties tānī veetā. Beidzot tas vēlās, kaut šij grāmatai rastos daudz pircēju un lasitāju, „jo par to pusdālderu katrs zemneeks, kad apcerē, kas eekšā tonas, paspēj par brīvcungu tapt un laimē un godā tikt.” Preekšvārdos top gan tīri brīnišķīgas leetas apsolitas, bet pa, teesībā grāmata satur ir it sekls un veempusīgs. Autors visur un allažin apgalvo, ka cilvēka leelakais, galvenākais vderums esot, savas kaislibas-kārumus, kā pārtulcotājs-apstradatājs - j. Stenders izsakas - valdīt un cilat prātu; kas to dara, tas, jebšū zemneeks budams, garā ir brīvcungs. Šada garīga, filozofiska brīvcundzība domata gan arī preekšvārdos, bet vaj veenkāršs lasitājs to spēj saprast un tā filozofiski domāt? - Grāmata valoda klūdaina, pra, sta, neveicla un paviršības anglis. Teicamais Elberfeldts gluži pa, reizi spēcī par to, gauži žēlodamees, ka ta vīra dēls, kurš sev par nemirstāmu slavu pacelis latvešu valodu godā arī vācešu acīs un caur savem latvešu rakstiem mevis latvešiem ang, starku garīgu kulturu, ka ta vīra dēls no savas puses leekotes pūlamees, lai latvešu valodu varetu sakropļot, padarīt to at, kal līdzīgu ne-izkoptām mēžainu valodām un tadā vīzē izpo, stit sava pašā ceenījamā tēva jaunko darbu, nesen viņš, j. Stenders, esot arī devis latvešu tautai padomu, lai ta atstājot un aizmī, stot savu veenkāršo, speka pilno un tešānu jan iten labi izkopto, attīstīto valodu un pārejot vācešos. Akurat otradi. Vācešiem esot dī, zak jāpāceet latvešos. Ar šo bargo, bet taisno j. Stendera teesatajū reparāsimēes tuvak turplīkam.

Un kadā citā vortā šis savadais dziesmu tukrotājs dzied:

"Kad coks dabass nāsim,

Kur viss spoguļo,

Ak! kā sveti būsim!

Dzevam gods! Līgo!

skums jāatbrīst, ka šis mačtas, šis ^{platformas} evanģēliuma
 studijums - vaj kaun ticam vaj neticam, ir veem,
alga - mūs šē ne mazumu parstādē un isceļ
 manus leedu brīnītānos, jān kopē veem, ka šis
 mačtas studijatajs ir mūsu laelā Skendora dēls,
 vareni Latvešu sargataja un saudzetaja dēls, tā
 vīva dēls, kuos savu laiku īpaigi dzedaja:

Nekur nesmācē cilvēku - - - kunoč.

Cik naios, jā, katš ^{lelā} ķerms ir ķerders jūn vros
 ar ēem savem pārmētunsem tā laika Latveš,
 ēem! Tas pagis no nebrīveem - vergem brīvu
 ļaunū īpaības, no kalpnatsem - vergem kunga
 valū, no nemacēta cilvēka mačta cilvēka ma,
 neoras - erāšas, no nezīnataja - nezīnātneška zina,
 taja zīmēneška darbus, no arvīldinama lai tas
 nedabīgā vīzē preekš laika, preestis jebkadās audri;
 nāšānas butu bēldigs, iskoptis un audzēnats, isgli
 kots. It. jūn vros prasa neapdomīgā ^{katē} vidē leccam
 dabā, arunu spūny in tās kotāis, pret ko tā kēvs
 tās godri beedeja un brīdīnaja. Kri samana j. It.
 savā bīberšā prasībā „ka butu veens ganams pulkoš
 kīrbu - salgijs - usskatus ar valodu. Veenskast
 tas errojās pas. Latvešu nezīnājam un veerzīšku
 būsānu, otk otrokat tas frās pagis jeb sagaida otru
 no kam veem vrsu labu, ne tā valdītāna, ne
tāe Kungis, ne tēe mačtaji, ne tā dzīvītu - būsāna,
ne tēe lauki varnigi - bet pašū ļaunū kītrība

un labu un pratu: clasaŃu un karaŃu valdiŃanu?
 Tā tad uzskelakās sevotības - vērda bas apstākļos
 Latvešiem bus segūt generozitāti - augstmaŃību - cel. un cel. un
 un visas citas boiva un izglītota cilvēka īpašības
 - pēc Latveša dabai jātaisa leccens. Šī prasība,
 kurai lai nu šeit arī Latv. garīga vērda, ir,
 gāja brīvīgā ^{vārta} vārā no tā vīra dala, kurš jau
 18. gadsimtenī bija Latvešiem mūķi vārds, kā:

Šis kungis klausāties!

Šis maizes. Levi esam - - - Kuntl.

Tomēr, ja labi apdomājam, tad š. j. pēc savu
 usaicināšanu, lai Latveši kopā par Vāciešiem, ^{un} cf. Grenzstein
 kaudēt nepelud pašnodarbošanos, kā ka tas ^{luku} tam
 issacījīs jeb isrādījīs launus un kartiņu pratu un
 nodomu. Tā rīni otrādi: Tas ko darījīs uelīkajot Latv.
 vīrai bedrīgo posta būšanu; kas ko darījīs gan, ka
 tam par šiem launiem pateesi vēl bija un kas
 savā matprātā un zem šoreizējiem apstākļiem
 nezinaja nekādu labāku pādomu ^{ca} un ceļu Latv. ap.,
 garvībai un izglītībai. Un kas ko darījīs pēc tam
 ar zināmu varoŃību - šoreizējiem. Jo ka tas no
 stingri konservatīvās šoreiz vīru varenās mūķi,
 neelības, kas no Latv. Vācu izglītības pēkšņi zem,
 neesam ^{tolak} (negrīboja ne zināt, kāpa šībi uelīkots, ko
 varam domāties. X) Tā šoreizējiem, bet dēls (patē non indogunā) latvešu draugs-būtijs,
 šoreiz bija latvešu valsts pilsonis, dēls koreakveigara docimētāis

Tagad pēģerzīmies kādam mūsu deenās maz Gögenstons
 pazīstamam, bet savā laikā jē ceņijamam un ceņi.

am rakstniekam, Gergensonam.

(12. febr. 1752 -
15. jan. 1814)

Kristaps Reinholds Gergenson 22. 12. februārī 1752
Sasunmuižā, mācījās Karalauču Fridriha skolā un
Leipcigas universitatē, kapa par mācītāju Drgēlīs (Vid.
zemē), tad no 1791. g. Baum-Peebalgā un 1800. g. par
Lēnu apstiprība pravētu; mira 15. jūnijā 1814.

Ko par šī rakstnieka vārdiem sēvero - tā ir viņa
skaidrā, pareizā Latv. valoda. Par viņu kā garņa rakstu
sacerdēji jau sen neapņemas pēc Reimbaha, Mačevska
un citiem turakiem v. Skēdža peenācejiem. Garņa
džeenu veid - neskatoties uz to citiem garņiem
rakstiem - tas sacerējis un tulkojis pilnu sūtu,
no kurām Vidzemes džeenu grāmata no 1809. g. uz,
juntas 37 dz., originali to starpā 17. Višlabaki Gē,
gersona džeemas ves salīdzināt ar Mačevska džeem,
mēm. Kā jau turēts, valoda tam laba un veidam
turklāt iten dzejiska. Arī laiņgas džeemas tas
sacerējis, par kam tulim dzirdesim.

Kam jāatzīst, ka visēverojamāki tā laiņgi
raksti, kas nākušī slajā pa lelakai daļai tik pēc
šī rakstnieka naves. Pirmak tas sacerējis dārus
rakstus Vidzemes kalendārum, kas lelakā daļa
no tam velok sēvabota ^{ta} krājumā ar vīvraustu:
„Sasti, pasakas” etc. Otrs viņa lelaks raksts ar lai,
engā rakstu ir „Robinsons Kruāzē”.

„Sasti, pasakas, džeemas un mīklas”, Balgavā 1823. g.
tā tad g gadus pēc rakstnieka naves izdots šis

krajums. Tas stipri vērās peo abu Skendru ķam,
 līdzīgam krajumam un ražojumam. Tas grib
pat kā Skendri pasnegt Latviesiem veidā rei,
kā jānsu, patīkamu larva kavēkli un labas, dārgas
mac tas. Ar tas sarakstījis, kā to pats teic, so
savu grāmatu „par pamatīšanu un islustēšanu”, t. i.
peo mums jau parīstamās Skendru paroles.
 Tāi krajumā nosjami gandrīz veidīgi tulkojumi
no Vosse, Gellerta, Logan'a, Bürgera un citiem Vācu
sarakstniekiem, bet jāsecina, ka gandrīz it vīri
ta pārdejojumi - tulkojumi isti teikti - zināms
peas' teikti, salīdzinot ar citu ta larva Latv.
sarakstnieku produktiem. Pasā krajuma sākumā
5, Dāna = vakara Dzeesmas”, kā rādas, originali. Kā
īkēstams, te tam par paraugu derejūšas Latvju
dānas jeb tautas dzeesmas. Dānas no tām kuramas
par itē brangeem epigrammēm:

„1. he tu, sargā Dāna nakti puķu varnagu us galvas,
nakts ir sīta, galva karsta; drīz tev puķes var savit.” sarīst
te atgādīnāmes peo tautas Dānu = dzeesmām, kā:

„Kas guleja Dānu = nakti - - - - -
so daudz Dānu = dzeesmas lecina, ka Dānu = nakti jā,
bet modrīgam (cf. Ligo dramas 4. skatu 166 - 167 ctē.

l. p.).

„4. gatavs pūrs ir mūsu metām; drīz nesch tām krēslus anda,
cimdi nakts paši adas; krēpi vīlānus tām naksta.”

Te nāc prātā tautas dzeesmas jeb apdziedošānas

dzešmas, kā: „Situse, auduse mūs' māšina,

„Kas gājše pētī atvīgas gulēt” — cf. N. Ušb. 255. 64.

jeb: „Daudz bija māšina garoš gājše,

„Daudz bija adījše sīkajas veltes.” cf. ib. 256.

Tad vēl viens epigrams:

„5. Savalneskam veeglas deenas; cūka tirumna tam usat,
 „Līgs parēsi v. ladamees; kara labību tam nopļauj.”
 Še dzejniekam droši veen prātā bijuse Latvju daina,
 kas jo zobgēlīgi apdzēd slinksu seimneeci: Lai
ta jēl gulot; jo vīrs darbs esot pādarīts: cūka esot
vācēms (t. i. pūdeņai vāramos) isvakuse, kara kaps,
stulapas sevāvuse, vīsta lokus zaškinuse, gailis
žagarus senesis, rams vrasni antkūris un katce
svestū rādarijuse. — Te, kā redzam, Gīrgansons tepat
kā v. Skutars gājis pē Latvju dainām (skolā un
tapec tad labās sekmes, labā skaidrā valoda.

No citiem dzejīs zēdiņiem minētā vārdjūnā ir
 pa lielakai daļai stastu dzešmas, kā: „Rite un
balodš”, „Lasmīga kreklš”, „Vīnsbergas sevas”,
 „Ta derēsāna” u. c. Tak šur usejāmas arī dzešmi,
 kas ar vāstak līvīsku salūtu un nokrāsū, pr.
 p., dzešma, draugem kopā dzešama” (Lai pēcka
 dzešma esakas! Lai stigu spēles skau), arī gan ta
 parīstamākā šur stasp vīstām cītām „Draugu dzees,
ma”. Šo dzeēd sevīzīci sējeņes Latv. študenti. Es
 pats kā študents to vīspirms macijēs parīt un
 vel tagēd man kāiņ skau ausis no šī līgsmites

pilnā laika pantoni, kā: 1. Tā'nevar tie palikt kā bijis -- cf. L. Kunstl.
 Ta zināms tulkojums no Vācu „fö kromm jn unft
 immer jö klatten Gies nntar tam usuffladem Wlond.“ *Pec A. v. Kotroba*
 Pedigi viņa piemilgākais, skaidrākais lietas veids *Totp. Rindlenn*
 „skatas dzeesma verpot“, kas skan: *Gradeden 62. p. 13*

Ratn, kec arveenu

klusu nestāvi,

smalku pavēseni

metāi sagrasi. *cf. Pava. D. 76. l. p.*

Nav bēdzams, ka tie atrodam īstenu smalku dzeji
 nēkšu. Tas pasūdz arī savas miklas gandrīz vis,
 kaut glikā dzejiskā valodā un veidā. Viņa „stasti“ nav
 gaŗes, un to macības lēti - veegli islobamas - is,
 protamas. Tāpēc arī Arīkai rēķen bijis jāpāleek
 kadē isska drojums. No pasakām sēvētota 4x vana
 pavīsam, proti par „Kazema kupalern“, bet tā pate
 tad bijuse no laudēm jö sēcēnta, labi parīstama.

Kā jau minēts, šī rakstnieka otra grāmata, un proti
 vācāms stestu-grāmata, ir „Robinsons Kruņs“, kā
 tai dots Latv. nosaukums. Šī grāmata sarakstīta *pec angļu rakstnieka*
 vācāms Vācu valodā no Kampes un nodomata se,
 visāi berneem, jāunbai. Tā ka šā laika Latveši
 attīstības zinā bijā visāi arī pīvi vel bērni un
 jāunni, kam Arīkai veegla gara-barka novejā veenigi
 nodereb, tad arī saprotams un nav nēko vairak
Arīkajams, kāpēc Latveši kamī laika Gergensona
 rakstus kāpat ceenijūsi un labprāt lasijūsi, kā

Tulkots iz Bieķera "Taschenbuch zum geselligen Vergnügen", 1808.

1) 1. Rātin, tec arveenu

Fried. rolle, mein Rādsher

Atri aizskroan britiņš,
spole pērpildas,
drīz jau ausis rītiņš,
rātiņš nesimotās.

Rīts pēc rīta steidzas,
deenas esībt sāc,
gaisma vēlāk beidzas,
bezdelīga nāk.

Logā pērklu taisa,
skatās istabā,
tad, pēc vāidra gaisa,
aizņū pāccīgā.

Vāsmiņš man no koka
ziedu smarvī nes;
dārgā mana koka
kopji dautz pūķites.

Tad jau saulē bala,
ko es audusē,
nu man laģzdigala
uzteic mīlīgi.

Un kad laiks ir klatu
māzju vārpām brest,
tad ar līgsmu prātu
sāku kreklus greest.

Māsinas tad brāti
skaistu pušķojcet,
dūdolneers, tad pūti,
kāzās sanāccet.

Pūši, meitas, steidzot
šāccet māccet dancot jūs.
Tev mans vainags beidzot,
satin, uzkārtis būs.

(F) 3. Sen pēc mums dauz cilveki dzīvos,
Kas smeesies un preecigi būs;
Kad gulesim pedigu mežu,
Tae preekā ar' poeminās mūs.

4. Mēs sedam tik mūlīgi kopā
Ir katris pats ligomibu jūt,
Ir katris grib otram dot preekā;
Kaut allaž tā varetu būt?

5. Bet nevar tā palikt, kā bijis,
Ja satūriet preeku, pirmo vīst.
Kas zina, cik drīz mums ir nolūts,
Pret rītu, pret vakaru klist.

6. Tak tava tās sirdis noums paleek,
Kad zeme un jūra mūs šķir;
Un visam būs, visam par preeku,
Kad veenam par labu kas ir.

7. Un ja šē, kur mijas, kas noteek,
No jauna ^{mums} ~~tas~~ kopā ^{būs} mums nāst;
Tad gribam, ko preecigi beidzam,
No jauna mēs preecigi sākt.

Pecv.Kocebu.

La lauka
 abu Skenderu veģlatos, Latvāņu gaumei piemēro,
 Tos ražojumus. Fr. Dan. Vāhrt (^{Jan. 1749-1827}) raksturojis tautas
 ēlvesfeldts.

dz. 1756 - m. 1819.

Kārlis Gotthards Elverfeldts jeb: Karls Gotards Elver-
 welts (jeb arī Elberfeldts), kā tas pats saucas, dzim.
 25. septembrī 1756 Apriņu macitaja muižā Lejās
 Kurzemē, studēja Göttingā deervārdomacības, kā arī
 Avoklat jē upeestri nodarbojas ar dabas zinātniem
 un vēsturi. Parnācis dzimtenē, kas sabija kadu
 lauku par mājsskolotāju Leel. Aulē Kurzemē,
 pēc sava mātes-brāļa, macitaja Martini, no kura
 tas daudz un čarli maciņas Latv. valodā. 1780.
 g. to sveda par macitāju ^{Zaļcenā un} kūrpat, Apriņos, Leva
 draudzē, kas bija dzimis, audzis. Pēdriņojis datū
 godu: tapis par Grobnes apriņka pravistu un
 Kurzemes konsistorijas pasesdētāju, kas mirta 7. sep.
 temberī 1819.

„Elverfeldts ir bijis ļoti vīspusīgi izglītots cilvēks.”

Par tam nav arī no brīkstes. ^{Pat} Latvāņu bed: G. Pans. 12. l. p.

gais lūktens - (verdzība un dzimtbūšana) - pajūmis: jān
 vīrceem un labu. G. Herkels jān vana Latvāēēem
 brīvības vānns. Pān 1796. g. kas tēps gatavs ar savu
 grāmatu: „Die Latta“, smūzūglis in Lisslond, un fute
 vā gfilologijā un Jūpofimūstē. Baltijas vāstos pasak
 jān spērgtaks vejs past. Brīvstības sēkla jān
 nāx angšā. Sebiw pāēem Latvāēēem vel gen arveem
 jāsnawē, tad nu tāēn modēna to gārtēas. apko,
 pejus. Un šēi nu sāk arī driz no, savem mīķem
 Latvāēēem” meeģu un snūšānu ar dērit. Tads uolūks

T) Elbervelts ir bijis jo krietni un
 daudzpusīgi macīts, izglītots cilvēks, kam
 gandrīz neceens zinātņu zinību zars nav
 bijis svešs un nepazījams. Savās velākās
 mūža gadās tas pamatīgi nodziļinājies
 sevišķi filozofijā, sākotnēji studēdams
 Kantu, pēc tam dabas filozofus. Baltijas
 vācu laikrakstos uzējami vairāki Elber-
 velta filozofiski raksti, pa lielāku daļu
 polemiska rakstura un saturs. Blakus
 asām, gaišām, prātām, pētniecīgai garam
 un pamatotai, precīzu spriedumu spējai
 Elberveltam, piemita dziļas, specifiskas,
 dziļas jūtas, silta sirds un ceļošanās
 par līdzcilvēkiem — kā to tas piemērs
 ar Neredzīgo Indriķi rāda —, sirdsmīļa,
 karsta tēvu zemes mīlestība un par visām
 lietām cels, spēcīgs idealisms. Visas šīs
 īpašības parādās arī tā visās tās ^{tas} vārda
 darbības un vārdos, ko tas darījis, raksti-
 jis un runājis latviešu labā. Jau pēc
 jaunā Stendersa mes dzirdējam, ar kādu
 sparā un aizgūtņi Elbervelts aiztāvējis
 latviešus un to valodu, uzstādāms
 kā stingris germanizācijas pretinieks.
 Jaunais Stenders nebija arī veicinājis ar
 germanizācijas uzskatiem un cēšanām.
 Kad 1815. g. dibināja „Kurzemes sabiedrība,
ku pēckā literatūras un mākslas”, tad
 sāka tur dzīvi pārrunāt un spriest,
 vaj nebūtu labāki latviešus parvāci-
 nat, nekā gādāt par viņu atbilstību, ne,
 aizcekot viņu tautību? Šīmīs debatēs
 nu bija mūsu Elbervelts veens no vis-
 drošākiejiem, sirdīgākajiem latviešu va-

ludas un tautības aizstāvjiem: kas
latvešiem atņemot valodu, tas viņš sa,
cija, tas laupot tad arī ta sevišķo ga,
ru un dzīvi.. ^{Elbervolts} Tas atidzina kadu reiz
izsacījies, ka Baltijas krastīs nāktos
drīzāk nācēšiem pieņemt, runāt latvešm
valodu, nekā latvešiem vācu...

114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

195

196

197

ori Elberfeldam. To kas grib vīpīrums ar savu „Ligoni,
kas grāmata” parāst. ~~X~~ Dums, mīli Latveši!” kas saka
preeksivardos, ar sereem karminiem un drangeem — — — cf. P. P. 1. c. 2. d.

Vīsi ka Latvešu rācēti sacerēti ar nolūku: iskopt un
attīstīt Latv. sabiedrīgo dzīvi, sagātat keem jaunek,
modrīgu un derīgu lasakāvēclī, varrot un angļu
darit Latvešu preeku. Tāndē, kas ori savam raksta
 kraujnam devis nosaukumus „Ligoni” kas grāmata”
 (Rēlgasā 1804. g.). Latvūs loti bagatīgs. Pāsā preeksā
lasama jau aplūkotā kulkojuma Schillera f. Lorofoziskā
Dzeesma „An die Fronte” — „Ligoni” kas Dzeesma, Latvešam
pasneegta, par jaunku skubēnasānu us beuvainīgu Ligoni
un par sveltīgu sūdēlīnasānu. Rēdzēt, caur Ligoni
grib Elberfelds Latvešus tīrlībā celt un brīvus darit.
 Tāpēc tad ori šim ^{augstajam} Dzejojumam īc eorādīta pirmā
veeta. Tā ko lasot, Ligoni na Deeva dota, — — — cf. ib. III
kopam atgādīnati ^{pre v. Stendera, kas caur savam dzīvēem ceetas Latvešu estētikai audzināt} pee Schillera „Kesthetiff
des Wauffpuyfflaufft”. Pīlūs augstu apgarojumu, pīlūs
enthusāma stajas Elberfelds pee sev sprāustā usde,
vūma, — gornīos, palavstos Latvešus caur augstāku,
garīgu Ligoni, preeku celt tīrlībā, labot, iskopt
un glītot. Savā augstā aīgītūē Elberfelds grib Latve,
šūs ar vel nepazīstamo dramatisco māksli un
darli eepazīstīnāt, keatera māksli ori jo veevkar,
īeem, nemacīteem māju laudim darit pee-ejānu,
jā, „gadros” starp keem zināmā zinā pat par dra.
matīkeem ismacīt, iskopt. Peē tam kad Elberfelds

in (savā) grāmata vīspirms daudzādās totalas, mazas
savesības, spēles un miclas pasniegumi, ^{un apraksti, ja} ~~no kuruam~~
 laba daļa pa laika Latvešiem gan pēc grūtām
 bija — rakstnieks savā idealismā piemēris Latvešu
 reālisti, verdības stāvokli, nav pietiekoi ēvero.
 Jis viņu gara spēju un tamlīdzīgu, — tas dād tur
 pat 10. nodalā mājeenus un pamacības, kā sakam,
 vārdus mazās ludziņās, sakam vārdu spēles un
 dzīvas bīdes jeb skelus — kam vīzēm par kādalu
 katš sakams vārds — lai sarīkotu un top kā rīna,
 mā mērā par pirmo jō savado Latv. Dramaturģu,
 Kura Ligumības grāmata uslikojama kā tada sa,
vada Latv. Dramaturģijā. Tas rangs te vīspirms
 us to vīselementarākā ^{vīdā} dramas uslīvi maicit:
„Par lūstu in jōkeem ne veen, bet ari — sk. Jeff. I. l. dr. III

Pēc tam kād Elberfelts us to popularizāko vīzi
 papreksīn lūgas, „spēles” nolūku — per lūstu in jō,
keem ne veen, bet ari par itim jāuku in macības
filmu vīdā-reprezentānū” — ussveris, to kā māšu
spēles jeb Komedies, ko labaki skatamas spēles, jeb
ari lūstu = spēles var saust, aprīmejis, kam pa lai,
kam katš sakams vārds jeb kada cita laba maic,
ba kā ideja par pamatu jāhut; pēc tam kād
tas joprojam maicijis lomu isdalīšanū „us to bīdē
savējātu vārdu dotes” un kā katram, kas vajādsijs
bus, kopā runat”, ki. kā katram ^{un mīniski, jāizvēlā}
klajās (ko Aristotelis par Epictetos aprīme) un kā
infleera veeta iopīdama, kad tas parēst tu tam,

ka pēvēd dāvēs pēvēmūs, lai tā pamācītu Latvešus vīpītiņus
 par „sexamū vārdu spēlēm”. Tā nodala „par vīpītiņā,
mēem sexamēm vārdeem”, jeb „sexamū vārdu spēlēm”
 ir vīpītiņā un arī vīpītiņā. Tā, kā jau dzirdējam,
 rakstnieks satāra savos lasītājus no grāmatas vīpīti-
 māko, galveno nolūku, dramu, macidams, kā vairāk
 personas, katra sev zināmū lomū isredzējūšās, var
 irādīt, precisā veid kadu parīstamū sexamū vārdu.
 Parauga lehed tas pē vairāk sexamēm vārdeem
 plaši isstāstījis, kā irādītājēem jāvīkojas, jāistīvas
 un jārunā, lai skatītājās varētu saprast, kas tas
 par sexamū vārdu, no irāda. Tās „sexamū vārdu
spēles” ir zināmā mērā moralitātes, t. i. kadas
 tīklības mācības, savr isdomātēem pēvēmēm dra-
 matiskā veidā oer precisā stāstās, kve Arkami,
netīkumi un citas tam līdzīgas vīpītiņū tīklīgu
 ipāšīlū ^{un apstākļu} personifikācijas ustājas un darbojas. Vairīgā
 stāpība stāp Elberfelha „sexamū vārdu spēlēm” ē
 un moralitātem ^{agrākās} vēlākos vīpītiņās pastāv ektā
 tam, ka pē Elberfelha Arkami un netīkumi un citas
 kadas vīpītiņū tīklīgu ipāšīlū un apstākļu par-
 sonifikācijas Arkami tā ustājas un darbojas, kā
 tās islobamas no Latvešū sexamēm vārdeem,
 kamēr vīpītiņū moralitātes bes šim - Arkamēm
 un netīkumēm - arī pēvēsi vektū rakstu perso-
 nas parādas un darbojas. Tās, lūk, ir gārgas, kamēr
 tās pē Elberfelha laicīgas lugas jeb skatu spēles.

Pa dalai pasākumos, pa dalai pilsnīgās izve-
dumos, isstrādājumos šķēršelis pasniegt šād vai-
 rakst paraugu no šim, sakamu vārdu spēliem, kā:

1) Savēnu mīļiem las Kungs dōd gulošiem. Še
 ir personas: 1) Precnieks, ar vārdu, Godavīrs. 2) Tā paša
gaspāra, vārda Libe. 3) Mars sēdētis no astoņiem,
 līta devīnēm gādāiem, vārda chikelis. 4) Gramatu-
nerejs, ko saukst vācāt, kā grābedāmi. Sakurs: Kamer
māras sētnis chikelis gēl, kamer ka audzēne,
casi, precnieks Godavīrs un ta gaspāra Libe, pac
vīna līkšāni volamusi. Libe ka vāzaram (Aleksande-
ram I.) landuse, gramatu un las cevarojot no hi-
kelisā, teva ka pa pa pa pa pa pa pa pa pa pa
caus vēl ga abildas revestu chikelis un ta
audzēne ce ka le em ix pa 1000 rub. subit.

2) Ēzels, kad labi klājas, us ledu ce, un vā-
ju volamū. Personas: Vilums un Antins, Vilums ir
krektas un sātigs, Antins dzerejs un spēlmanis. Vīns
lasi labprāt gramatas, šis sed labprāt vrogu. Pārlabē-
nāks Antins ar labu dūšu mājās. Tas savu vrogu pār,
devis un no kada "Vacešā" pac to dabūjis 20 duska,
tu un procecajas, ka proceji no procecajis. Vilums atrod,
ka akurat otradi, ka Antins pats no "Vacešā" pac
no procepts, jo ta vrogs pat brālu vāzaram no ka 25
duskati vēlts bijs. Antins gēl Vilum līdē us
vrogu vest, tam esot tagad naudas deezgan un tas
gēlot to pacenat. Vilums nav pac tam po dabo.

namo. Lai Antīnu no ²trogas atturētu, kas tas būtu
 visu naudu nodzērs un nospēles, Viljams sateic, kas
 pat mājās ar viņu skaulinās mēst. Tas noteek un
 Viljams nojām Antīnam visu naudu. Šis par tam
 issamāsis, bet Viljams tam atdoš naudu atpakaļ un
 atgādina tam par mācību un precedēncām to sekam.
 vardu: "Bzels, kad" etc.

3) Kā sunam zāle. Personas: Koršaps Hebedneks,
Sprancis Gudvineks, divi jauni zaldati: vīrsneki.
Resnars, ceeniga ķēniņa augsts rāts-kungs, vardā
Pratavirs. Generāls. Divi ceenigas gaspāžas. Tabula:
 Koršaps un Sprancis, kas allaž gatavi un aplaņiem
 stākiem, joko un elos kadē cīrīši senu vīru, is
 mērodami ka resnumu. Kad kas noticis, kad resnajs
 dodas kā ķēniņa rātskunga paristams. Abi pērgaloti
 par tam saraujas nobijūšes. Tē luti pēdošam, bet
 tē dabon to tīkai tad, kad apsolas otrā deunā pē
 ķēniņa rātskunga' us pusdeenu sevastās. Us pusdeenu
 bes šēm divi jaunskungam un paša rātskunga is
 divi damas (ceen. gaspāžas) un generalis no tās pašas
 regimentes, kurā deen abi "karogu-neseji", Koršaps un spran-
 cis. Pē malttes stasta nama-tevs — ceen. ķēniņa augsts
 rātskungs, Pratavirs — generalim to notikumu us elos,
 kā tve divi kundzoni ^{gar} paa viņa resnumu jokoju-
 šes. Generalis par tam loti dusmojās un labprāt gribetu
 vainigo vārdus vīnat, ka tos varetu pēnācigi solit.
 Abi varnigē sed kā spruktēs. Pratavirs domā tā.

kundz, mus esam pārnacijis un nesaka vā vārnu vārdus.

Pēdīgi rakstnieks mūn vel cētas šādam spēlem
 nodroigns rakamvārdus, kā: Kā cūka šīdu nauā;
kadš darbs, šāda alga; kā evēsts pret sauli; ar zilu
 aci vel iēglabjas. „Rēdzest,” šād šurpina šis savādais
 dramaturgs savas mācības, kā jūs nu vel dautz --- Cf. J. J. L. L.

Kad Elberfelts šād vel šādu darādu jeb dīspozīci,
 jū devis, kā p. p. šo rakamvārdus: „Vēnveirz parleeku,
 otruveirz ne neēvēr” var sestātik skatōs, - tas cēskaitā
 šūpat vel 183 rakamvārdus, kas pēc viņa domānu
 nodēz dramatiskeem cēvīkojumeem. Šā cēvī šim, šaka,
 mu vārdus spēlem” un moralitātem kāšū preesō ševīs
 un ševās publīkas īdarījis vōjādēzigos mēgnumus, -
 šas jēmas vārdak īstēnas, pēlūngas lūgas cēcēvēt.
 Šas ir ar mēsu un dvesēli preesō savu lūgu īstādēnu,
 šet ša larka Latvešēem ^{vi ar tam} nepāristāni un šūvēst arī
 vīvēpēcēšāmako cēvīkojūnu preesō šam; šek par
 šam nebūt neapnīkst mīnu preesō lānuē iēglītības
 šīpōi cēskaitāis Elberfelts. Šas grōb pats būt, ševēnu
 mīleem Latvešēem vēcūā reizā dramatisis, dramaturgi,
 jā, pat režisora un skatuvju maxelēnēka lomnu us,
 jēntēes un šas dod ar ševu, „Lūgsmības grāmabū” pa
 latvešēu lābitājai publīkai šādu savādu dramatur,
 gīju rōnā. Šem šādēem apstākļēem droši bus dāži
 šānbūtojes un lānpārtogī šō augstēvīdīgo cēvīānos -
 dramatisko mākslē ^{katrā vīnā -} par šout ^{on šout cas} - ševē vel neapgāisimo,
 šēem Latvešēem, ševēst - par dramatomāniju no,

saukušī un vīru pēcu par dramatomu devojūši.
 Bet mūsu Ulberfelts nebija tas vīrs, kas caur tam kā,
 vā savā dramatoģijā maldināties. Tās sarakstīja
trīs veena ceļena lugas, no tām divi tulkojumi un
veens originals. Tām pievēršas tas devots defrīciju
 — isskaidrojumu par „skatāmu spēli”, pamācību par
 skatuvi un tās estāzi, par kostūmeem etc., kā:

„Dau pee tām spēlem, kur, kā jā deputā nodala” — cf. Jff. s. l. Dr. III.

Lugas jeb labāki lūdzīnas, kas pee īi sevīki tech,
 mīsko pusi mācītāja cēvedūna nāk, ir, kas vīspīrums
 abi 'Koszebue' veencēlensī tulkojumi, kā: 'Flarions,
 kas vīds žēlgais brālis' (Flarion des brünfurgige brüder),
 „mūsu Dāmitis” (Kunze Johannsen) un tepat veena ceļē,
 na originals, „Ta dzimšanas-veena”. Pie abiem tulko,
 jūneem mums nav daudz ko teikt; jo pee tēem ab,
 berfeltsam peeder tīk isvēle, valoda un isskaidroja
 un sceniski pamācītājs peersīmes, ko kas teem pee,
 līcis.

Par lūdzīnu isvēli vīspīrums jāsapaka, ka ka loti
 seicama un tīklīgi pācēloja; vīru nolūms — Latv.
vīrdīgltība. Pīrmajā lūdzīnā (Flarions) jo dzīvi telota:
 pācēsa mīlestība, skārstīrdīga pācēība, apģāismota
tīcība un vīrtīga pācēība — panesība (tolerance).
 Pee tam kad te mīlestība Liziti ar Kaspari savēno,
 dama savu usvaru vīrnejuse un Kuneis, Lizites
 tēis un savas tīcības skārsto peersītejs un aistāve,
 tūjs, kas kā katolī domājis, ka tam Kasparim kā

protestantam zava mēta nav jādod, no stods zēlīgā
brāļa Klāriona labasi pārlece, nats tapis, - lūdzina
beidzas ar jauko sentenei - domu graubim ^{no Klāriona}
nūtes: „Pateicīgs cilvēks - no visiem tikumem tas
angļu dēli kura sirdi.” Spīķi - Alsvange

Otrai lūgai: Mūsu Dānīti tepat mīlestība par
preeksmešu un proti no divi pusēm, veenkārt ocauku
mīlestība pret savu bērnu, kas tepat kā savstarpēja
virzība un revīzija mīlestība dabas us dabas dēvēta,
un otrkārt mīlestība, kas celuses no aprašāmas graduma,
no skaitļu daļu cilvēku ikdienišķas kopdzīves. „Tēvs
Mārtiņš, vees saimnieks, no orajū kartas un māte
Kāne, viņa saimniece” pēdējūsi papreestis no „veenas
ceenīgas gasparāš” krogatu veen bērnu „Dānīti” par
audrū bērnu un tepat kādas nedēļas velac k, kpat
veen bērnu ar katū pašū vārdu no „veena ceenīga
kunga” usaudzīnašanai dabūjūsi. Tiklab ka „ceen.
gasparāš” kā ori kas „ceen. kungs” „abi no mīlīnuelku
kartas”. Vece godīgei laudis kopj un audrūna pēdējūtos
kā savus meesīkus bērnus. ~~Āt ka~~ Kad pēc pāris gadem
kas veens bērns nomirst, tad tēc pašī bes bērneem
budami sakraj vīru savu mīlestību nu us abliksūšas
sveišo bērnu „Dānīti”, no ka tēc nu ori vārds nezīn,
vaj kas ka kunga, vaj kas dāmas bērns. Tēc apmēstīns
ar kam, ka pēc vecakam stods. balss išpāršāt, kura
bērn kas. Tomēr vece laudis pārijem skumjās, cēdo,
majstās, ka pēc kungu paovācēšanas tēem kas kas
bērn, kas tēem pagad tapis mīlī kā pašū bērns,

Atkecotas ar valodu kā īai kā citās lugās, mums
 nav jāslāpē no acīm, ka tai, zināms, dažas klusas
 un trūkumi. Ēt gandrīz it vairi īe neliēzenu
sastopami arī peē citeem ka laika Latv. rasstneēsem.
Tēē ir sevīēki germanismi, no kam trūklab Elberfelta
kā citu darbneēku rassti Latv. literatūras laukā gan
agrakā gan velakā Latvā nav svēki. Tā pr.p. pat,
leēkē artikula leētojumis, participi, āļforma us damis
neparēzā veētā, jā, pat daivēiz nāē veēti un sub,
stantīvi neparēzā nozīmē preēsā, kā: Tō jō arī
lavā drīmsānas deēnā kussē neparēktum (ar nozīmi
„neatstāt”), mātē mīlā, suc luku jaēka „māmīnā
mīlā” u. t. p. Tak pat spīti orēem trūkumēem gribam
atēit, ka onja valoda caēvērā īsti latvīēka un ka
tā nebat nav bet spēnā, jā, ka ka pat tō, kas tai
no īēstuma un arhitektonīēkas trūkst, daudz kat
caē ^{veēnkārtis} prīmāt, ba un ēvadu spēēnā mēgīnūma rauga
īpīldēt.

^{kas dot} ^{īēstai}
 Padīgi tās īēstā drōkajas un scēnīēki pamāētāj
jās preēsīmes, no ^{kurās} Elberfelta īim lūgām preēsraudēt,
ir trūpat gāiēas, elementāras un ēvadas, kā mēs
tās jā daudz kat peē īē mūsē dramatūrģa sasta,
paēi un parīt maēiēšēēē.

Aplūkosim nu Elberfelta oriģinālu:

Trēēn Skatama spēlē.

Tā drīmsānas = deēnā. Lūgā bskati (prādiēnās?)

Septīni cīvaki īim spēlē runās. — cf Gaff. l. l. Dr. IV.
 Šī prīmās oriģinālūgās tendence īēēt us kam, F

Viņa laika karmīnu-zemnieku satversmi rādīt jau, kā gaismā, nostiebu pret maistaju un dakteri pee draudzēs-pagasta - locekļiem mōdriat un vēcā, tumšā laika esnīnu ar sesaccijos apgaismotaku laiku statit preekš' acim. Nesaja ideja vizā gabalā ir, ka baren potēsāna pee zemniekaem ceveestos un tā kos is, saogatu no bakām.

Šis originallugas fabula nav nekada sevišķi komu, plicētā, tā tad arī nekada sevišķi jaukā. Karmīnu sarmnece (greta) apmaclē savu draudzeni ^{arī} sarmnecei (Anni), lai tai rādītu, ko ta savam mazam itasitum dzimundcevai prōkuse. Tā ka patlaban pagastā nīkunas bakas pļosas un draudzem jau navi nesuās, tad Anne grib savu draudzeni gretu pēdabūt, lai ta arī sarceem bērneem leek bakas potet, kā Anna to jau ar savojem dorijuse. Tāx greta nav pee tam nebūt pēdabonama, jebū pēranāšanā Anni arī tās vīrs (Andrijs) ticīgi pabalsta. Greta atbild, ka ta labaki savai vecmātei Babei klausīsot. Tā kā jau ļoti vēcā cīlves to leclu labaki zīnot. No ceema parnāku, se mājās greta tāk stakta savam vīram (Pēterim) un vecmātei (Babei) labo karmīnu doto padomu un skubnāšanū. Pēteris gatavs, ļaut bērneem bavasliet, tā ka tādī augsti maesti vīri, kādi maistajs un dakteris, to droši labaki zīnāsot; bet vēcā māte Bābe prot ar kedu sparū usklātees tā, ka Pēteris pēdīgi abām ceevim padodas. Tā ka ar šīs rebed,

itas - norūpības Anstis mirst, tad atskaidras kai,
 mīnu saimniece, Anne, vecākus to bedās rindnāt
 un uel reiz skubnadama skubnāt, līst a, kaun
 beoneem jēl, Vīlētun un Kēstrijai, bāscas potet.
 Peters ļauj nu ^{ari} kulin teem bāscas līst un pūlājes
 reizā ar labo saimniecei Anne krolab savu saim-
 nēcēi (ģocētu) kā ari vēcō māti modnāt un nori,
 nat no issamizuma, kas pēc tām eēt līdē sastrūgā,
 man un arpratibai par tam, ka tās abas dēl mī,
 lētā beona naves jūtas varūgas. Pēcāk sanāk kai,
 mīni kopam Andriķa un Annes dēla, Janiņa,
 bāscās nonūrušā Anstis vecumbēdne, Drimundonā.
 Cīk rapīgi skundināti, bēt ari eik pateicīgi kastonāti
 savā vīdē ir Peters un ģocēta pret savem draugem
 un saimniecei Andriķi un Annei, caus kuru laipnu
 pēerunāsānu nu teem tācēu divi bērniņi isglabti
 no naves caus bāscām! Kā miligs, mīrsts balzams
 ir eeva notāim vēcāk vīdīm Andriķa raudibās
 vārdi: Pat tadās veonas — — cf. Joff. v. l. Dr. IV. — —
 Kā jau ķerēts, lūgas nolūks ir, cildonāt māci,
 ļaja un ārstā autoritāti un sekerēt laudim bānu pro-
 šesānu, ko kolārk tik ko eveda pagastōs, draudēs.
 Lai ari te ^{parastu} karācēni nav vīcerus ģarīti zīmeti
 un eits no cota strūgri isīcētā, ta dānāiz p. p. Dr.
 Drīks un Peters, Anne un ģocēta seplust kopā jēl
 Arkāi ^{pa} divi strūgri nošķiramiā personā, rāda —
 tad komē te urejam istus Latvēcūs ar vīgām otīm

launām un labām īpašībām, kadus vel^{ir} kādā var
 atbrast, tad tas kā trešais tipiskākais ^{raksturo} karaktēris,
 vecā māte Bābe, zīmēta ar jo loelāsen isveicību un
 atšķirīgas virgaisāki un vārdināki no tēam c. tēam
 ik pa diviem, kā: Pēterka un Pētera, Annes un Greetas.
 Ar vecu atsepecešumu un vecas māntre. kas visu
 spēnu stāis mūsu pceekšā vecā māte, kurā jau
 darū ko savā garā mūžā no svēšēm gan paccatuse
 un tēpe neusticas un tāmbas un arī tur, kas tīkai
 kas labs var mānt, no veca laika ceradumem ne,
 ablaivās un jaunakam laikam un jaunakam lau,
 dim ne leti ar usticību nododas. ^{jinai preti jānūm} Ja arī Elberfella ^{ar istāv elvīk.}
^{raksturo} karaktēri nav tīk stingri zīmēti, noīkēti, kā
 Stendera "Zūpu Bertuli", tad par tam tee jo pati,
 kamaki un tīkbligaki. Te jau kveetni, godīgi zem,
 nēesi ar savām garšmas- un ēnas- pusem, kā tos
 vel šodeen kautā sastop, kames Zūpu Bertulis šo
 deen, jo nu ne pavīsam ne-espējams, tad Tomer
 pēskaitams laelaksem retumsem (varītatem).

zaimneks Indri
 kis, kurš, atleco,
 kes us Babes arlo
 tētu, caka: Tomer
 kas no Deevu pa-
 laudameos, tīi pē
 tu necilā, arī tīi
 gree, nēesi top.
 Tā lūgā beļojas
 jānuo garšmas lai
 ku nrova par vecem
 tūmšēm ar īgrec,
 dumeem.

Ar rezonemans pae Elberfella vīscans veselīgs
 un dabīgs. Ja arī domu aploks pae Elberfella pēro,
 nām „elvēksem” vel nav nekō plasāks nekā pae
 Stendera „laudim”, tad Tomer kas kes rnuas no
 ceenīgaka un tīkbligaka satura. Bet absem kopīga
 canīanās, caur savu dramatisko makalu tīkbligā zīmā
 labot savas draudzes locekļus. Aponeerīnajas Stenders vel tīkai
 ar tam, laudim no laisīšanai sagādāt, kas tīkligi

patasit labokus un Acem, prāta pēraugēamū "veici-
nat, kad Elberfelts spēra soli kalak, kas vēlejas ne
vece, ka ta gabalus - ligas - lasa, bet, ka tās arītran
istrāda. ^{Moleģa un} Aoi vīna - ka Schillera - acis tā tād dēreja
peatoris kā jō severojama paukas isglītības eestādē.

Ho Elberfelts valodas jū esam runcijūsi, ta ka
aoi formelā vīnā reizām triņģaka nekā peē Škendera,
kad ta tāēn turpretim angostmanīgaska. Un kas tai no j.
Škendera valodas spēra itruisak, to keesu ta peē Elber-
felts caurum cauroi Arcligi skastaka.

Atteestees us kvantitatīvām daļām Elberfelts
nav pār Škenderi j. pāri šicis. Bet kas ari šis no
savas puses rāndzījis kalak būvēt, jebēn kas peē tam
Arceko manamu un peē tam vel nevedesūnos parā,
eis. Tā kas sajita gan pareizo, Škendera "vīnu", kam
bija skatu eprīmet, atnesdams, bet kas ūstapa peē
tam us ^{vel} mazak pareizo, lai veetā jūndams vārdu
"rādīšana"; kapt kas ar vīna, "cilvēkiem", no kas j.
Škendera, lauvēn veetā leeto. Bet nanoleedzamais solis,
ko Elberfelts pār Škenderi j. un vārak eiteam us pēriēn
spēris, ir bet šānkām eestā tam valstojāms - eeraugams,
ka kas - Elberfelts - ne uceņ vārak lugu sacerājis, bet
Latvešūs aoi pārnācējis tās eaprost un istrādīt, tā kad
to pēriēn dramaturģis kēpis. Cīn tāl iē Elberfelts
pūloni bijūsi no sekmes algoti, to pēlurģi apspēest
nākas mams kaģad ļoti grūti. Devs zin eik leelas
īs sekmes droši nebūs bijūšas kepec, ka, neskatoties
no tam, ka ta lūgām akurost ^{nav} pāreņ dandz darbības,
Elberfeltsam vīna lauvēn nekādas eitas Latv. eedz ves

1) Bertulis un Maija ir labu kaimiņu bērni kas kopā uzauģ. Lami ^{no kopā} totalajas "drivesas" kopā strādā. Viņu jaunī bernības, jaunī, kas draudzība attīstās - vērsās par karstu, sirmīgu mīlestību, kurai vecāki dod savu svētību. Deemžēl peenāk abeem šķiršanās bridis. Proteet, dzimtkunga delam repaticees mundrais, kreetnais Bertulis. Viņš vēlās šo sev par sulaini un pecak par pavadoni uz augst skolām Vācijā. Dzimtkungs, budams it kā tēvs saveem laudim, ar varu Bertuli nespeēž nākt un ori ta vecāki utblauj tam pilnīgu valū. Vienīgi Maija sākamā negrib no sava mīlakā šķirtoes, bet kad abi sīkak labaki apdomojūši un sīki pārrunājuši, cik dandz Bertulis varēs jaunajā vestā pceekš drives macitees, ori Maija pedigi pcekrit un nepretojas. Gadu Bertulis nodzivo turpat muižā, pats macidamees un pavalā ori savu līgavīnu macidams. Tad nāk šķiršanās bridis un Bertulis airbrauc uz trim gadeem uz Vāciju. Kamer Bertulis projam, tamer Maijai uabruc ne, baltas deenas. Tās vecāki bija pceekš ilgeem gadeem kadam ne, jaunam kungam izbožuši. Tas pedigi saklausīnājis, kas ta ir, beguše dzimtlāundis atrodas, sūta teem parak un airved vecā, kas līdz ar meitu uz viņu dzimtu pagastu. Nu Maijai peenāk grūntas, bedu pilnas deenas. Launais kungs dabujis zināt, ka ta sadereta līgava, speēž to eet pee cita, ko viņš tai izmeklējis. Maija raudādama ludzas un, kad tas neko nelīde, ta airbeg uz mežu. Breesmīgais kungs pats faj viņu meklet, bet wīt no zirga un ~~besitas~~ tik vairīgi, ka pee darām ^{deemām} nomīrst. Muiķas valdišānu uanemas nu ta dēls ar Lenu, labīrdīgu dabu. Tas tagad Maijai ne tik veem atļauj, polīkt svabadai un weticīgai tāb mīlakajam, Bertulim, bet davina vīrai turklāt simtu dālderu par pārceesto pārestību. Maija kautrejas tos peenemt lugdama labo kungu, lai tas par šo naudu cel latveešu bēr, neem skolu. Pa tam parnāk Bertulis no arzemes un nu dzet pceecīgas kāras.

Pec īt satūra butu jādomā, ka šis dzijas ražojums īsteno ro, mans; tomēr tas tā nav. Tas ir drīzak idillija jeb tēlojums ir veenkāršās lauku laučū drives. Autors marak kavejas pee arīgeem savu vērōņu arīgeem, nejanšēem atgadījumeem to dzīvē, jebšu teem bija jē svarīgs espaids uz abu jauno laučū talako

lindeni; viņš turpret plašāki apraksta mīļotāju ikdienas
dzīvi, apskaidrotu no nevainīgas mīlestības, apraksta mīle,
stības laimi un sāpes, kā tās pēc veenkāršiem dabas bērniem
parādās. Visjaukākās gleznas un tēlojumus sastopam pašā
pirmajā nodaļā, kur dzīvi aprakstīta Bertula un Maijas bērnu
dzīve. Bet arī turpmāk netrūkst īsti skaistu vēstņu, kā pr.p.
galīgā apsolīšanās birzē, šķīšanās un atkalredzēšanās skati
u.c. Tešu pirmie latviešu heksametri rituma zinā nav vis,
caur sevišķi teicami, taču valoda gandrīz visur jauka un
dzejiska. Pēcveidīgu veenu piemēru no jaukākajām vēstām pir-
majā nodaļā: (sk. ^{not.} Pav. J. 75. l.p.)

Saulīte spīdēja gaiša no rīta, precīgi visi;
Nu jau mākonī šņop in turp in redzami, saule
Paceļ brīžam aiz to, tad atkal aiz citu, nu spulgo
Mākonu starpā gaiši, te atkal tumsība sasedz,
Bet jau Bertula sirds un Maijīnas allažin, gaišas;
Laid arī duc pa brīžam, jo vairak Augstaka godu,
Kas pār sauli, pār debess veens valda, mākonus savēl,
Un tos, gribedams, šķīst, sajūt un skanīgi slāvē.
"Rūci, rūci, tu parkons, un zibeni, straidēt pa gaisiem!
"Taču Veons parvalda, tam skali dzeedajēt slāvu!
"Pats viņš uguni dod, pats gaisūnu bērniem par labu!
"Bet jau uguns jo gaisis eksis manis deg, un es redžu
"Prātā Devinu pašu, man sirdi mīlība silda;
"Un kad Maijīnu mīlo, kad sirds man Devinu godā!"
"Arī jebkurā grāmatu — — — — —"

centēni turpīkam ne sevīci kāpa veicināti un
 ka šis viņa mācības neatrada nekādu vīci angļu
 zemi, pēc tam tas mazāk vārtīgi šī entuziasms,
 motā dramaturga labee nolūci un ķerāmā grība,
 nekā pārāk bedīge ka laika apstākļi, kas nu sevīci
 pēc Šberfelta sastojas. Lai nu arī, lauru drīve, kā
 līkas, us labaku pusi griezās, lai nu pret ^(XIX) la gād,
 smiltņa otrās gadu desmitas beigām dzīvotības
 veltā stājās Latviesu atvabinums, tad kones kas
 bija tik arīgs un tiri formels notikums, de facto
 nu lauru vērda kasuāda un klausība - mīžu
 leebās un darbās braukšana - tik savu angļu
 pakapeenu. Tagad ar Karlo dzīvību par ironiju brīvo
 dzīvību zemnees restāveja vs vāro savam mai,
 kas runjam, kam pas to bija gādāt, pretim, bet
 tas nu atradas zem atvērtā spaidu runga pacel,
 tas pategas. Kad būnims, ka nu pārāk par gadu
 pusmīteni pacet, ekams ēē ķerāmeē dramatis,
 kee pasākumi atkal kop uzīmti un turpināti.
 Bet nu tad no cecīriģi un atīgi brīveem Latv.
 laukās pēdovģem. - Lai nu Šberfellam ar savem
 vessteem savu lauku seves lētu bijās kādas bu,
 damas, kaēn mums tagādes Latviesēm, kas mēs
 spējam apvakt un apspreest viņa ideālos centēnus,
 spējam atrīk ka pateeso mīlestību pret Latviesēm,
 mēkam apsvēt ka rakstus, mums jāleena pas Š.
 berfellu tākai labo, mums pēnākas tam sevīdīt jo
 ceenijamu veltu Latv. laukās garīgās attīstības velturē. -

Ļoti tālu mums nav jāaizvairās, ka Elberfelds ir pel-
nīgoes Latv. kantas patercīhu un ceceļu arī par tam,
ka tas mūsu pirmā ceļošanas laikā pašu lauru dzies.
mūzeņa Nedzēgā Intarka labvēlis, ta dziesmu no,
rakstotājs un apgādātājs bijis.

Dauna karka cērvanrojums

(Vidus laiku sāk dropt)

Latv. kantas dzīvē.

Kad v. Stenders vēl sava mūža vakarā saraksti,
dams Latv. vārduciņu (Lettisches Lexikon in grossen Theiln),
savai darbtai precē Latv. valodas un rakstniecības kromi
nospranda un Kussomes lelkungu un muižniecību
predabūja, kam šī leclā darba sēdīcijai nandu dot,
kad tas dzīvi aizgrabs patercīas lelkungam un muiž-
niecībai par pēšpētēm 1000 dāldāzēm. Pie šīs ^{mūsa} p. St.
patercības mums ē drusein jāpakaņojas. Ta ir rakstu,
vīgā dēl šī vīgās mīlestības, ko tas jūta pret svecem
Latvešiem, un atgādina mums no jauna vergu būcā,
nu, kadā vel arvien Latveši atradas. Stenders darīna
savu loksīkromi lelkungam Pēterim (kas $\frac{1}{3}$ deva), valdībai
un vīrai muižniecībai (kas deva $\frac{2}{3}$), patercīas no sirdsdi-
bina vīrēm vīrēm par sūcēgo pabalstu un tas ve,
sūcēt sevā angstā vecumā vīrs zemes nēko cītu vēlaties,
kā vīrai šēvu zemē par labumu vīru pilārgi kopi,
gai gādībai ceķerēt savu no sirds mīlotu Latv. kantu,
kas šapat kā cītas kantas pēc Deeva gūnija radīta, pēc
sirds- un prata-izglītības slāpstot, kas vīru zemī no,
šūcēt, bet vel lēdž šim tik ļoti palārska cīot, šīklāt

savā atziņā, kā Arkumōs un parādumōs (carāšā).
 Savas vārdnīcas precīzārdos kas slavē ar ligsmi esku,
 struktūru sirdi Deeva žēlastību, kas tam ka vecumā
 devuse spēku, šo grūta darbu vest galā un kas lūdž
 žēlīgo Deevu, lai Tās Latv. brīvum apgāsmības - un
 izglītības - darbu žēlīgi ved galā. *Ats! kas mums vēl šodien jālūdz!*

Tā no augstas cilvēcu nīestības cauridvesti šon,
 dera tēva vardi issaka garī Baltijas kautu ilgšanos
 pēc cilvēceņģara stāvokļa, pēc cilvēcģām tiesībām,
 pēc brīvības un izglītības. Un kad Skandava laimes
 kāpa pēpildīt, nāca arī Latvešēem savs brīvības
 apustulis. Jo, lai š. un citi nebūtu velti praksi Latv.
 daļā literatūras pasākumēem stradājūi, kad vajadzī
 gā ^{maistā} ~~vare~~ Latv. stāvoklim bij pārverstes. Ja nu bija
 literatūrai celtes - un ka sajām eski sevīs vīzas kau,
 kautas brīvu garantistību - kad vajadzēja Latveš,
 šus par vīsam leedām no varģēem paccelt brīvu cil.
 vēsu stāvokli. Jo brīvai pēc pastāvošās brīvības
 ir attīstība domājama un pēc notekošās attīstības
 kultūra, civilizācija un literatūra iespējama. To
 arī mūsu v. š. atzīnis un sajūtis. Tāndēļ omja
 sēaba (skubinums) leelkungam un mīžūsecei, par
 palāstēem Latvešēem gādāt, un tā ka kas pēc tam
 laicām sajūta, ka kas vecā dzesmu grāmatā esku:
 „Uz kungēem cēret vīrai velt”, tad kas nes savu lu,
 gāmu praksi vīsu specifģa Deeva, kas cilvēcu domas
 kā udensupes loka, un lūdž Brīv - Augstākajām,

lai Tas Latv. iegūtības un brīvības darbu - jo is,
 gūtība ir brīvība - ved gala. Tā tad nāca pēc Ņen,
 dera, kā no Deeva utihs, kas vīrs, kas darīja par sa,
 un dzīves nodrošināšanu, process Baltijās kautu brīvī,
 kas un svabardības stradāt ar vīru savu garu un
 asprātību. Tas nāc nesceus cits, kā garš ebs šerkels. ✓

Lauz kadu atgādājumu, ko šerkels vel berus bu, J. šerkels.
 dāms pēdzīvoja, kas dabuja jau no maroknes dzīva, 1769-1850.
 nos, process Latv. ^{divu laicīgas} atsvabinātānos darboties. Pats tas
 stāsta no savām jaunības atmiņām par to notikumu
 šā: „Kadu vakaru, kad ar kēvu (ka kēvs, bijis maestājs,
 dzīvoja kolārē pēc sava agraka adjunkta, maest. Lindēš,
 Vec-Pēbalgā) gribējām iecēt, dzirdam paristānu balsi
 varmanājam. Šķaidzāmes šulin sarīmes istabā un
 atrodam tur vīru vīru isceptu no grīdas gulam,
 tam sēdēja veens vīrs no kājām, otrs no pleceem
 un trešs to pēra ar platu adas pleķeni (jeb karaku
 patagu). Tas argrāba manu kēvu gauri un ar d.ktu
 balsi kas ussaulea stipri sēdusmotam un klat stā,
 vošām rungam: hac. ngs, vaj jūs esat c. lveas,
vaj jūs esat kristīts, vaj jūs esat maestājs, ka šis
 nežēlīgi ē nabaga veci kulat! Tas nu palaida
 gan nabādēim valam, jo tas ceenija ļoti manu
 kēvu, bet tācē kas saeija vel nelaimīgajam, (kas
 pēc labas teeras neka nebijā padarījis, bet maestājs
 šis domāja, ka kas no kadas rād. kas ko zinot):
 „Šim rungam lūdzot, lai ioreiz paleak! bet sarģes

nākamū reizē? Mana māsa apgalvo - tāda ķeršels
 kalak -, ka es ar vācu roku pēc tēva svarīgām
 pieredzes turejas un ar otru nēriģajam meļta,
 jām dari nēridams draudejis. Veci, ko pēra, labi
 parinu, tam bija Kr. Ģjānis varda, un man gāja
 ļoti pēc sirds, senaigot tik nēriģu darbu pēc ceņi,
 jāmā svungaloja. Bēģajam ar tēvu abi bedģi
 arā un nonācam savā pastaigajumā līdz vēcā,
 jām pilsdrupām. Taj mani jāutataja svateņi
 jēt vaj vads jāutajims no manys deva smeslu,
 tēvs sāka man stastit, kā šis zemes ipāņēeki
 no atnākušēem mūķēm un brunēņēķēm kopūši
 nospeesti. It kā tēvs būtu pēamrvis, kas ta klau,
 stajies, kas stastija ar ngunģēem vādēm tā, ka
 es ar kēju zemi spērdams ^{lioti} spēkleedzas. Ja tēvs ^{istruģēes} vadi,
 istruģēes jēt mani nelūkoja un ceta tuliu klau.

Bešpaidus, ko kulla ķerna dvēsele pēc šī atģa,
 dijama sajūta, nav ķeršels vīzā savā velakā dzīvē
 vāro vārejis ar smirsk. Tē pēvādija vīru caus vīru
 mūžu un pēģķira tam tik siltu darbu pēc Latv.
 l. ķtena, ka tas vel jāuns c. l. vāro budams V. Dže,
 mē kā māģskolotajs iacereja savu ceveroģano
 rakstu: „Die Litteratur, vorzüglich in Lissabon, um fünf
und fünfzig Jahren fortgeschritten.“ Kad tas rovrastā
 šo darbu bija galā vedis, tad tas atstāja tuliu
 - tas bija 1796, v. It. m. vānuas gadā - savu māģ,
 skolotaja vēcā, spēdžas no Rīģu, kāpa Ruldurā

us kuzi un brauca tā arzemē. Tās nonāca papriekš
 Lībekā. No šejienes ar pastu tas eļoja uz Leipcigu.
 Ē tas lika sūlīt savu grāmatu rakstīs espest
 un proti ar to zinu, ka tā līdz rudenim, kad land,
 tags sapulcejas, lai esot gatava. Tās arī notika. ^{Tad} Her-
 nels esāka Leipcigā medicīnu studēt. Tomēr ē tas
 nepalika ilgi. To pašu rudenī tas devas uz Dēnu,
 tur savas studijas turpināt, kāc jau pavasarī
 (1797) tas atstāja arī Dēnu un notapa Veimārā,
 kur koreiz zinātnes reedeja. Ē tas sastapās ar
 Goethi, Herdrou, Wielandū etc. Caur savu grāmatu
 „Vin Lattan” bija herkels jau tik paristams kēst,
 ka to apmekleja, lai to tikai redzētu un apbrīno-
 tu. Tā paša gada vasarā (1798) eļoja von der Raekē
 kundze no Ruzemes caur Veimaru un arī tā
 vēlejas herkeli redzēt. Kad to pēc tās arvoda,
 tā esot galon pūrinādama issaukumsis: „Tik jaunš!”
 Pēc tam tai atbildējūši (Böttiger): „Bet tas vecas
 grāmatas lasojis.” Tapat gājis herkelim gadu velak
 Hamburgā. Tur to ušūkojot kads kungs (Leon-
 hard Wächter) issaucis: „Tik mazs!” Šo domaju, ka
 tam vīram, kas to grāmatu „Vin Lattan” sacere-
 jis, vajādretu tik leelam būt kā krasnei.” (herkels
 bija tik viduveja auguma). Bet kamēr vīri saru,
 najas un kads pēc tam kadu bedigu notikumu
 no herklenburgas stastija, tad esot herkels tā
 kļuvis argrabts, ka tas no kresla ušēcis. Un

nu esot kas pats Wächter, kgs atkal isaucis:
 „Sagād tiec, ka jūs to grāmata „Die Letten“ sacere,
 jūsi.“ 1838. gadā, tā kad 42 gadus velak, sēka land,
 rāts Samsons von Thünelstienou savā vēstē: „Ein
 fytveriffnes Auszug über die Aufführung der Lettischen
 Schrift“ rēkošo: „To gan katram jā-atrīst, ka Dr. Her,
 kēla grāmata daudz pē zemneecu stāvokļa laboša,
 nas lidzejuse. — Tas runāja gan ugnūigi, bet patcesi.
 Tak mēs arī zinām, ka patcesiba daļreiz apkauno,
 jōt sevairo an ka kas, ko ta rēn, cenšās tom, kas
 patcesibu cilvēci par labu garzmā vēdis vēsis, us,
 brukt“ etc. — Vēsmarā herkels pa savu studiju laikā
 atkal apgūtnūigi pār Latvēcēm un to preekšgājējiem
 rāstrijis. Velak no viņa isnāca tā grāmata: „Die
 Urvorgit Livlands. Ein Quellen- und Pflanz- und Rethen-
 geschichte.“ Zakreclera vēstu pē dānu mīn. stāra Kō,
 penhagēnē kas eijēma tik trīs mēnešus. Frank,
 fustē pē O. to promoveja par Dr. philos. un tur
 pat kas tūveja arī preekšlasiņņus. Tad kas at,
 gāezrās 1802 atpakaļ Berlīnē. Še nevaram kalak
 us viņa dzīvesgājuma sīkumēm seļarstēs. Tam
 bijuse vēmeera pilna dīve. Drīz kas dzīvoja arzemē,
 drīz Vidzemē. Rīgas tūvumā kas kop-ka mūži,
 nu, kur kas sava mūža vakaru līdz nāvei palai,
 dis. 1820. g. bija parādītes deenai, ko pēdzīvot
 herkels tik karsti bija vēlejšes. Bija bijisun,
 ga-deena, kad bērnicās Vidzemes zemneceem pa,

sludnāja brīvību. Mērkels esot pats slāvejis barmīcā,
 nepacietīgi gaidīdams acumirkli, kurā brīvības
 pašudzināšanai no macētāja mutes bija atskanēt.
 Un kad draudzē no redzēšiem kājās paceldamās
 vardu, brīvība dzirdēja, tad arī mūsu Mērkelim
 karstas asaras pa vaigiem rītejušās. Tās bija preeka
 asaras. To brīvlašānu Mērkels aprakstījis sevīškā
 grāmatā: „Ein fran in Lettas in d' Genu“. No ķēnara
 Aleksandra I. dabūja Mērkels ^{penorija} us vīru mīru darīnatus
zoo rub. in gadus. Visīs Mērkela rakstās drosī jaunās
 mīlestības gars pret Latviesēm un vīru, ko tee
 par savu ner saukt. Savu epizao dzējojumū, Wa,
nem Smanta tas dedīcejis ķēnaram Aleksandram I.
 Keizars ka pālvīrus atēnis un to daudzkart apda,
 vīnājis, p. p. reiz ar boiljanta grēdzenū. Mērkels mīra
 1850. Septīndesmitās gadās pateicīgi Latviesī (k. i.
 Aug. Latv. beedriha) us vīna Kapa Kallu kalnā pēe
 skarstās melnācītes Daugavas vīpsteem celvī
 pēemīnovli, kas teem ¹⁸⁵⁰ un pālvīpuse it kā ceteelo,
 vīna veta.

Saprotams, ka Mērkels caur savu usstāšanās preekī
 Latviesēm sev dandz cenardneeku semantajā. Ret
 tam bijūši arī dāvī draugi. Pēe pēdejeem pēader
 sevīški Viidzemes generalsuperintendent Soubags.
 Tis vīnam arī bijis palīdīgs pēe brīvlašānas darba
 kapat kā ^{it} sevīški generalgubernators Marquis Paulucci.
 Pēe tīs vīri caur darbeem, vārdeem un raksteem

darijuši iespējāmu veidzības atcelšanu. Līdz ar dzimst
 būšanas atcelšanu ienāca pavēle, us ik pa 1000 dvēselu
 dibināt veunu skolu. Jebkā vel šādeem tasi Atkodaudr
 skolu nav, kad tāēu ar to bija dots pasākums us
 labu un daudz labi kungi ispildija labprast ķēstā,
 ra pavēli. Nu bij atdzimstībai tautai atlauts eet skolā.
 Kad vards ^{ta laika} par skolām un tamlīdzīgām sestādem.

Kad nu vel Valmeerā (1838, velak Valkā) un Brlavā (1841)
 iscelas zemīnari, kuži sagatavojā skolmeistarus tautas
 skolām, kad sāka arī dzīv tautas jaunās isglītības angli
 pomazam rādītes. Par tautskolu būšanu ēe runājot, mams
 nu jāmin dāri vīri, kas pūlejušes par skolu iscelšanu
 un viņu usreedešanu, tee ir mac. tāji Wolters un Pau,
Pentens Kuzemē un Ulmanis Vidzemē. Wolters mīnams
 kā Kuzemes tautskolu ķēvs (cf. Austons H. 10).
 Caus mac. Vollera gādītu kāpa Bergmanis, dzimis Latv.
 veetā, Priņšs par skolmeistaru ismacīts, kužs kad
Dzēves skolu no 1833-38 pacela zeedō, varrak skol,
 meistaru tur ismacījā. Bergmanis ir ^{pūlītis} tas Kuzemē,
 kas Couze Vidzemē. Mac. Vollers bij' arī tas, caus
 kuža pūlīneem nodibinājā Brlavas zemīnaru.

Pentens ir ^{velakā} tagadējā Baltijas romānu rakstnieka,
Teodora Permana, ķēvs un viņš bij arī kadu laiku
 par Latviešu avīžu redaktori. Ulmanis ^{Turpatas} sāpēnes prekt.
teologijas professors, rektors, velak bīskaps un tas, kužs par
Ēvrenā Latv. Vāļu lektorkona ped.ogi strādājis un
 kuža ^{vards} kad arī šij vārdnīcai dots. Šis pats Ulmanis

krājis un apstrādājis Latv. t. dziesmas un bijis arī
Latv. dziesminieks.

No¹leela svāra un arī šē pēmināms kas ap,
stākls, ka 1802. g. no jauna nodibināja Tērbatas
universitāti. Un tā ka šē no pašā sākuma arī Latv.
valodas lektoris bij eccelts, tad atrada ~~ta~~ ^{nu} teologi,
kuri šē sagatavojās us savu veloku mācstajā acaetu
Latvešu zemē, isdevību, Latv. valodā papildināties.
Kad 1796 isdeva pirmo Latv. laikrakstu „Latvīska gada.
grāmata“, kas pēc divi gādeem deunīcēl apstajās, tad
nu 1822. g. isnāca „Latvešu avīzes“, kuras ^{vel} isdeem (pēc ^{veicinā} ^{ta}
^{ju} ¹⁸⁰⁰ gādeem) stargā pa Latvijas ceemeem nu sētām.
Poprojam us mac. von Plota, velaka Vidzemes general-
superrubendenta, skubē sastajās ka varakā amata
beedri kopam nu dibināja (1824) „Lattiff-let. Jopell.
Hfft“, „Latv. draugu beedribu“. Tā redzam, ka kulim
pēc kautas atvabrūma - brīvlāduma, citas vāja,
dzibas kop sajutamas, kas arī preekš literatūras veī,
cinasānas krita svārā. - Jāgē lai nu ceperistamees
u dziesminieceem, kas dreed tagad gan brīveem, t. i.
brīvāklesteem, bet nu ^{vel} klausībā smoskošēem
Latvešēem. X

Veens no intresantakeem dziesminieceem ne Karedzīgais Indriķis
veen īai laikmetā, bet mūsu rakstveesībā un sekīki
mūsu litiskā literatūrā vīznotal, ir Karedzīgais In.
Indriķis. Dau ka pavārds, „Karedzīgais“, kas jūms no
vīnā meesiga brūkuma, vīnā acu kumsūma, vīnā

1783-1828.

aplības, kas ir, kad Latviesēm vel nebija paradu,
 mādina ~~ar~~ mums jau leclāsu uzmanību un
 mūsu tirdz pildas ar skumjām, kad apceram šo
 likteni, ka mūsu pirmās ^{ja laimēta} ~~severo~~jamākais dziesme,
 noēks, kas arī pēc dzimma Latvētis, jau savā 5.
 dzīvības gadā caur kristām bakām parādē savu
 acu garšumu. Bet vortut tāisni šis bedīgais ap,
 staklis, ka mūsu Dātrīkis nesedzigs, padarjis to
 par to cirsuigo dziesmēneeku, kadš tas aba ir.
 Tā ka ^{deemijēl} ~~tam~~ nebija ^{lents} ~~fontis~~, caur arigās dabas uslika,
 šānu celgsmotes un tās grašnamu un braugu,
 nu aplūst apbrinot, tad vajādzoja ta garam to
 tēs' jo vairak pēgrēstēs ta cēkšēnei, lai tur
 savu paša bagātāku sekšīgu pasauli uselktu,
 radītu. Un ja dzēijneekam vīnotal vairak, nekā
 jēkūram etam maksleņekam, jāleek vīleclāskais
svaas us sekšīgu, sekšīgu vēri (tas inuata Dyrman)
 — kā arī to pasaku jēb tēku par Homera aplību
 var šai zinā zinēt, ka proti pē ita dziesmēneeka
 sekšīgai acij jābut tik garšai un spožai, ka kas
 arigo, pīnīsko, gandrīz var pēēest — tad ka sevīki
 līrka pēēēroēta, kam cilvēka ^{šāna} sekšēne un zab,
 jēktvā jūšānā jāmeklē savs valdes aplōks, sava
 pīromakā domane. Un tā arī bija tāisni ar Nē,
 redzīgo Dātrīki, kam no liktena bija vēžēlīgi ^{lents} ~~speests~~,
 tīkai pēc sekšīgās, garīgās vēres turētas. Šai
 vīna sekšīgajā pasaulē un varam eskatētēs

cans ta Dzeesmān, kas buklāt dod mumsīgu lē,
 zbu par vīna jāuski stīgoto Dzeesmeņeeka Dvēseli. Pāxumā vecakais
 Brālis vīnam lēsijs grāmtas pīrāsā; pecar to darījis kads zēns, kura Indriķis pats
 Bēbā Indriķis bija tā lēš (zēkadam) skolas mācītān un ^{biļ izmācījis lasīt.}
 andis, taēn rosijās ta Dzeijneeka zēnijs - tas lai,
 kam sevīki tad, kad tas vēcā Stendersa zingos" dzv,
 deja Dzeedam un pats tāš Dzeedaji lēdz - un tā tas
 dabuja tīkšānu un valū Dzeesmu saerešānai. Arī
 sādamaja tas zavain Dzeesmān pats mēldinūs. Mums
 jau paristamais varstneeks K. G. Elberfelds bija tam
 klāt ar padomu un patīdriņu roku, ta Dzeesmas
 vīrakstīdams un ^{ceļpīrāsānai} drukai nododams. Dažas ta Dzees,
 mas no Elberfelda un barona Schlippenbaeha pārtul,
 rotas arī Vāēn valodā. — — —

Kērdriģars Indriķis dzimūs oktobērī 1783. g.
 Apriņē draudzes Elkalējas mājās un tur arī nodsi,
 vojis savu 44 gadus garo mūžu un mirūs 12. jan.
 varī 1828. g. Laudētās aēn garīmas vēcā Dzees to
 biļ apbalvojis ar jo smalku taustīšānas spējn
 un garīn pretu. Tas ne vēcē iten labi varejis pa,
 darit dažūs mājū dabūs, bet ar' ismācījēes un
 ar labu veiksmi pīrēkopis drebneeka un Rusp.
 neeka amatus un tā savu māzi pēlnījēes un
 tapat kā Hans Saehs mūžām kalpojis. Ho ta var pīrēanalōģijai
 Dzeedat: Indriķ vāēn Spīrtān unš tīfj-
 mūfjē unš pret Indriķ.

Apbaustot tas pazīnūs rokus un stādus un no
 smaršās pūks, kā pats Dzeed:

Lapas katru roku
 dar paristamun,
 Pa tik to ar roku
 Reddams aismenu.

Imarša pucis rāda,
 Zebū nesim, kada,
 Rūgas zedōs spid
 Tumsūms katru brīd.

— skat. Pāv. J. 78. l. p.

Kums te daršāna ar tā sacit, kumsū māju" dzesme
 nesim. Nē. Indriķa bedrīgais līkteni ir kā atspoguļo
 vras koreizijas Latvju kultas līkteni. Kā Indriķim
 jēmts meesiga acu garšums, tā spēsta arī vras Latvju
 kulta kolark pa kumsu, garigu tumsu un nezinašā,
 nu grābēlītes. Kā Indriķis ar vescu kāju stav uer
 dzībā, ar otru brīdībā, tā koreizija Latvju kulta gan
 kop palārsta ^{meesigi} brīva, bet palcek vel garīgā vārdzībā -
 nebrīvībā. Bēbū Indriķis ^{atrodas} grūts meesigā kumsā,
 kaču ka bagatīgi apdārnatais gars dzīvo garšmā,
 rada sev garšu, tikamū pasauli, jebū ^{taillaiķā} koreizijas
 Latvju kultas dzīve nabadrīga, bedrīga un tumsā, ko,
 mēr arī kai savas Deeva dotas bagatīgas gara dāva,
 nas, kas iskoptas apsolā nākotnē daudz jāuka un
 ceirbu pilna. Tā Indriķis kā Latvju kulta - vescu
 mēr garā bagati - dzēd ir nebrīvībā ir brīvībā
 allārim savas jāukas dzesmas, kas vescu gadrju,
 mā tos stypoinajusās un otrā pacelutās un celg,
 mojuās.

Nē. Indriķa ^{resp. dzesmes} rāstus, ^{atrod} ^{sal.} ~~ies~~ B. Indriķa Latv. rāst.,
^{vest.} necētas) iskarziti klajā laistus sepošās grāmatās:

1) 1) - (skat. Leth. Kunstlyrik VI, un)

2) Nē. Indriķa dzesmas isdolas ^{dāvas} paris gabus atpakaļ

x) Xeredzīgā Indriķa raksti unārcuši esošās grāmatās:

- 1) Ta Xeredzīgā Indriķa Dzeesma (par vīram 14), 1806. g.
- 2) Dēvs „Mōjantlika Vntarfallūngun für Liebhaber dēu Affen xnetārs in Rußland“: Pateicība par meemu, 1807. g.
- 3) Dēvs „Mōjantlika Vntarfallūngun über Gayan, Pūndz, das Litovānē un Pūnp“: Dzeesma uz Lēlvīrsteknes Elizabetes Aleksandrovnas mītiānu, 1808. „Latv. Kviņfēš“ 1826. g. 42 nrā: Uz nelarka Kēzarcenes Elizabetes Kēssēģēnas mīrsānu no tā nedēv. Indriķa, Apriku novadā.
- 4) Dēvs Kuzemes Kalēdara uz 1807 gada: Pēta Dzeesma, un uz 1817: Tai ceerīgai Kuzemes Bībeles. Sadraudkēšanai Gada Dzeesma.
- 5) Dēvs „Layn von Rutankant von K. G. Elberfeld“: Lēlu, ma un lugšanas dzeesma, no nedēv. Indriķa savam nelarka mācītājam un draugam, Kārlam Gottardam Elberfeld, par godu un pēmiņu uz vīra bērnu iedomājis un vīzu radu un aicinātu ucēin pērciā jāuki nodzēdājis ir, 1820. g.
- 6) Latvecīn tautas dzeesma General-Gubernatoram Karkē, zam Paulucci par apsverēnāšanu, 1820, no barona Schlippen, baha vāciski pārtulcotas: 1) Kada dzeesma dēl paskubināšanas uz cesaktānu tās bīvības, 1822. g., 2) Pīvestības pērcēšana, 1822, 3) Dzeesma pērcēš Jāņem radomata, 1823, un 4) Uz nelarka Kēzarcenes Elizabetes Kēssēģēnas nomīrsānu, 1826. g.
- 7) Dēvs „Latvecīn Avīzēn“: Pīvestības pērcēšana, 1822. g. un pēdīgi Tēgā
- 8) „Nēv. Indriķa Dzeesmas“ idolas ^{1900. gadā} tatus gadis atpaukt, no kaude L. Pērsma caur Rig. L. B. Zin. Rom. Dēv. u grām. Nadalu. Pēdīgi no manis
- 9) Xeredzīgais Indriķis - tumīn mājn dzeesmenocēs ^{kritiski} sīs apcerēts A. Vēbera - Vardaidota „Balsi“ ^{sema}.

Die Beerdigung findet statt in Linnamäggi Sonntag den
24. April.

Die trauernden Geschwister.

Печатать разрешено полицією. г. Юрьевъ, 22 апрѣля 1905 г. — Типографія К. Маттисена.

^{no} ~~causa~~ kau. L. Retzina caus (Ryg. L. P. Fin. Kom. Derigu
form. Notulu.

Debū Indriķa draugs un garīgs apgādnieks, māc.
un rakstnieks K. f. Elberfelds, t. k. 1829. g. mira un
jebū Elberfelda pecnācijs macitojamatā, mac. F.
Grotts, kapt vērību pēģrēza Indriķa garadabībai,
kad lomer pē pirmā Indriķa dzeesnu isdevuma,
kas isnācis 1806. gadā ar Elberfelda „preekšvārdu” —
preekšvārdu —, kad Indriķis bija t. k. 23 gatus vecs
jāuneklis, — atskaitot vīrjēunako R. L. P. Der. J. Nōd.
isdevumu ^{un manu rakstu „Baltī”} — nava pē tam veirs veers pē lārgaks
Indriķa dzeesnu un citu gara raņojumu isdevums
landīs parādījēs. Pē pirmā un berdeamā krojuma
mīsu nerēdžigā dzeesmeneska gara raņojumi islarsti,
kā redzējām, iskaciti pē avīzem, grāmataim un citēem kamli dzeesnu
isdevumēm. Kā no landim, kas bija no tā apgabala,
kas Indriķis dzīvojis, esmu dzirdējis, kad tur vel
itēn lītē īai dēnai dreedot landē Indriķa dzeesmas,
kas vel uarbat neesot neesot neesot neesot neesot neesot.

Itē pakavēstmes pē pirmā jēn reizām pēemī,
neta ^(1806. g.) Krajumina, kas kaad loti reti sastopams.
Krajumins apjēn bes Elberfelda „preekšvārda” un „Arh.”
zāņfūp tas Pränumeranten und Subskribenten”, kas
nepaginēli salus kādas 17 l. p., šis krajumins ap-
jēn 40 l. p., no ka 4 l. p. be gās kā „Relevans” pē-
sneedz Andžas dzeesnu „Dzeesma no Appoiku draudzes
godīga dreedatāja Andžha sadohmata”. Indriķa 14

Dzešmas atrodas uz 26 duodec. lapu pusem. Ap,
rakstu šo grāmatu nu kamlabāda tīk siki, ka tā
preks' mums jō varigs literarisks dokuments, kas
rasi tīk ^{loti retās} ~~ēl~~ ^{cai} ~~cai~~ ^{veena} eksemplārās uzglabājees.

Ļik intencants ke preks' mums jau tas, Stas,
zarpjēp šer Prännumeranten un Sūbskribantun ^{un vairak} veen!
Ho iis līkēs jau vēstam, kas preks' sīms gadem
par Latvcešu Dreijoleem intencējes un preks' Latv.
literaturas preks'mata savu atlasu devis. Tīnamis
gan, kas notīka, kā īsēstams, vīzvatrak kamlēl,
lai nelarmīgo jāuneklī materieli pabalēt tu. Tēk
turklāt īslaida arī pabalēt grāmatu, kurai tagad
mazākais angsta vesturiska vēstība preks' mums.
Šer subskripcijas jīmūsi dalību — skat. Letl. Kunstlyr. VI.

Tīk daut par un no iis grāmatas, Jarvedēiga Ind,
tīka Dzešmas (1806), lūsojētes vīzvatrak, tā cait,
uz vīnas arcevi. ✕

Kad mac. Elberfelds īsdeva šo pīrmo leelako Indrīka
Dzešmu krajūnu, kad vevedīgors Dzešmensētes ōjā
vel tīk 23 gatus veeš jāuneklī, tad ōtro leelaks Indrīka
Dzešmu krajūns īsnak velak kā 70 gatus pēc īi
, ēlkalēju Dzešmu karsitējā (~~tīk~~ ta naves. Bārnīcas grā,
mata vīna naves īma ētravst, tā latvīski ar veedem :
ēlkalēju vevedīgors Indrīkis (Dzešmu karsitējōs). Šis
ōtro krajūns īsdots caur Rīg. Latv. Beadr. Der. fr. Nodālū
no L. Berzina, Rīgā, 1900. Ja nu domatam, ka iis
īsdēvums īr pedīgi pīlūgs, tad stīpri vīlāmees.

Tāi krajumā „Herderiga un Indriķis un viņa dziesmas” (1900)
 nav ne tik veen nekādas jaunas, vēl neparītas D.
 trika dziesmas uzjēmtas, ne, tāi nav arī vietas jau
 B. Dītrīhm (1860. g.) parītamās, kā pr. p. „Tāi dziesmai
 Krievu Bīskapa - Padraudzēšanai Gohda - Gēfma (sk.
 Kurzemes kalendari uz 1817. gadu), ne piemērotas, ja,
 pat Elberfelda krajumā nav šē pilnīgi velti atradis:
 nesaprotamā vīrē šē izlasītas Elberfelda krajumā
 sastopamās „Milēstības lāse”, „Lustes dziesma” un
 „Pelēkums” (kurā atzīmēta Indriķa skolotāja, godīga
 dziedātāja Andžas dziesma), bet gan tur Indriķa
 dzīves-aprakstā esprausta, Robtmanu Anne, no Rau-
nas, mēta tā godīga dziesmnieka un vēvera Robtmanu
Aniā; tagad laulībā ar Launakalna muižas ustūka,
frīķē. „Lai dabutu garšaku nojēgumu par Latvīšu
 dziesmniekiem 19. gadsimtena sākumā” ar šīs dziesmu,
 „kādā tā ir ar Grogensohna pārģēdzījumu”: „Par
savu mīlu Kerzaru” etc. (15. l. p.), kurā tak šē bija mazāk
 veltā nekā Indriķa skolotājs Andža ar tā ražoju-
meem.

Ja nu skatāmes, kas šij Bēvīna krajumā - bet
 nepilnīgi esvetabā Elberfelda izdevuma - ir jauns,
 tad atrodam tik vispār (20. l. p.) Her. Indriķa Bīka
Dziesmas” varāntu, kas tas Grogensohna redakcijā
 uzjēmts Vidzemes dziesmu grāmātā 1809. g. № 651; (43. l. p.)
 „Ilomnu un meeri”, jēmtu no Hofantliha Untarfortān,
 gan 1807 II. 293; no Latvīšu dzīzem: 1/ 46. numurā

1822.g., "Kada dzeesma dēl pasakubruošanas us cesakā,
 nu tās brīvības"; 2) 52. nrā 1822.g., "Brīvības presē,
 āna" dramatiskā veidā; 3) 29 nrā 1823.g. ("Dau presē
 Rāneem sadomata.") dzeesma un 4) 42 nrā 1826.g., "Us ne,
 laika keizarcenes š. r. abetes Aleksijevnas nonestāam,
 no ka neradīga Indriķa, Apstru novadā."

Grūtot negribot jāsapka, ka šis beidzmais Ner. Indriķa
 gara ražojumu idevums ir deesgan pavos: tas ne,
 sneedz ne vru, ko jau Elberfelds idevrs; nevīdā no
 jau peemnetā sabkurpeijas saraksta pilnigu tā
 laika kulturovestarisku apskatu sastatit; mull par vācu
 kaulas dzeijas espartu us Indriķa, no ka ka dzeesmaš
 nav ne jāusmas; melās par laikmetu, kas, pec št.
 gada latvešu dzejā ori" bijis, tik nabādrigs ar ekāšigu
 sajušānu un bagats ar skāņem, no malu malām ar,
 vakteem deevu vārdeem", par, pseudo-amerkleem
 etc. Ja L. Rivziņš kā dvi, leelus lirktenus Indriķa
 mūšā mūn kā pirmo, kad tas savu aeu. garzmu
pederivoja parandaja un kā otro, leelako notikumu
 , seperišānos ar Elberfeldu", tad kaču nebij ori pee,
 mirst turpat peerimeet vel veenu Indriķa un vras
 Latv. kaulas, leelu lirkteni", ko Indriķis līt ar savu
 kaulu pedrivvoja un apdreedaja, es domaju Latvešu
brīvībasānu. Gan idevejs celojs us Ner. Indriķa
 dzeimteni, kas mesket un kauljat pee tūnām par
 "škalaju dzeesmu karsitaju"; bet par dažēem In,
 driķa, dzeimts apstakleem", ko tas kuroenes baruicas

grāmatās (sk. 5. l. p.) zēlās, kas nelop neko daudz pāri.
 No zinām, ko kas no ļaunū mutes par nesēdēgo
 dzeenu ķērtleju sakauja, sadalū, kas nesēj neko
isti ^{raksturisku} charakteristisku islobit. No tam, ko kas tuo pret bergām
 vardu pa vārdam reuga no ļaunū mutes atstastit,
 neisnāk gandrīz it neka.

Pēc šī apskata uzvairak par Indriķa Dzeenu
līkteni — pavisam isnāk kādē 24 Indriķa Dzejojumi,
 kas kaut kād jū nesēdās espeests un par kam mums
 drošās zinas — vaj be sejmtes ori Elberfelda, prokō,
zinā peemīnātās, vel daudz citas jāukas dzeomas,
ko Indriķis, pats sādumajis, kas to lai nu pateic,
 kas specialista L. Berzina zinas mus atstaj stranga —
 pēc šī apskata lai peegreēzānces un kāzni pašām
Her. Indriķa dzeomām, ko mēs varejūi rokā dabūt
 un parbaudīt — studēt. Tās jū istas tā labu daļu no
ķeem ^{gara} garsmas britēem, kas Indriķim ta meesigā
tumsā bijūsi, no kām jau dabonam garū būdi
 isredē vīna pasaulē, ko kas deentēl trix, garīgi
 un deentēl ne ori meesigi vareja lūkot. Un šis ap,
 staklis, mūsu dzeenu ķērtajā fiziskā tumsā, ir
 kāzni kas, kas mums dod vīrlabeko mēru rokā,
 lai pae ta mērotum un apbrīnotum vīna dvēse,
 les leelumu, καρδοπονοχία. Cūvers, kas deeva datās
 dāvānas trix jāuki un skarsti prot leelat, vaj
 kas, nekas ^{kur tam scenā} ianzindigs, mazpratigs, ^{prot, acū goimū} μεμφοψυγος?
 Vaj kas endēt nesudzees par deevu, pasauli un līkteni?

Vaj kas nav issanisis savā tumšā mūžā? - tā
 jānkat jātojām. Vaj kas nav seidzis - sasūktināts?
 Vaj kas prot nest nenovēršamo ar pacetību? etc, etc.
 Šie jātojājumi kolēsi jo varas šie veetā, kad sedoma,
 jāmees nelaimīgo, klēto Angļu dzejnieku Baronu.
 Un visiem šiem jātojājumiem abild mums un to
 sikako, aklais dzeesmu karsitājs pats ar savu dzeesmu,
 kurai par preeksometu viņa aklība, kas pešķi viņa
 dvēselei seotiņku psihologisku satvaru. Ar šo
 dzeesmu pašā preeksogalā un maeršimees sava
 akla dzeesmu karsitāja mūžu parit. Tāi virrreests:
 „Par savu pašu bedu - pēlmu bušānu” ^{Ind. 7. l. p.} etc. - sk. Latv. Kunstl. gr. 11.

Ši dzeesma, ar ko mums mūsu dz. karsitājs ir
 kā „tumšā māja” dzeesmeneesks, aklais dzejnieks
preeksā stātās, ir no leelas psihologiskas vestības.
 No tās isjūtām, ka nelaimīgajam dzeesmeneeskam
 nav ka fiziskā nakti un tumšā ne marakās dzīvī,
stelites no ertas spidošās garšmas, kā tk veen no
 viņa gara un stības. Dakon itau cēlu espeadu
 no tām, ar kadu leelu deeva palāvību un bes jeb,
 kādas kuonešānas tas savu acu garšmu peesēsi:
 „Bet deevs viņās veetās hami zin un redz un preeko
breesmām redz” - . Deevs jau viņa garšma, spekis
un zīelis, kas to vada un reprece. Un ar evk gadu
 un skatīdu saprāšanu tas rauga jās savu nospeesto
 un atkarīgo stāvotli paceltees. Fiziskais stūkums
 kop ^{par} ta gara bagatību. Tas labi no prot, ka ar nelaimē

1) Kas bija tāvērni caur tam sasūktināts ka tam bija klēto, nelīgo kaja

kas labs sajāmams, ja tikai cilvēkam garo un sapra,
 šana, to severot, ^{esko} ~~esēdēt~~ un ta apzīmāties. Tā tad
 (islec ta garšais prats) ^{fulko} ta mīringas arīgas nakts lau,
numu (eliktumu) par ta mīringas eekōngas deenas la,
banu. Tā darbu nevar vis nekāda eestajises krēsla
navet, tam nevajaga neveenas degotās sveces. Ko es
 garšmā daru, to ir tumsā varu darit; tumšums gan ņe
var navet man. Lavas grāmataš kas vas pat visu tū,
šaka nakti lasit: „Lids ar manu garu šanas grā,
matas, ko es lasit varu Ir eekō tumsitas.” Ka kādam
 šomes veenmes nepšlungam elavoklim nepseektit ne,
 kada leelā ligsmība; ka kas angstakarš, ko arī visu
 šprakais gars ņe vas pānākt, vas tikai but pra,
 tuga resignacija, ^{puccelina} ~~ka~~ ^{kad} —kā pastāvīgā navets meem ap,
terpj, —kā ar pavrsam nekād veridošu elegijā e, tad
garšo pratu un garu apkļaj, kas patš par sevi sapro,
 kams. Un tā tad palscek par Indrika Dreesmu pama,
ta skanu, ko kas patš issaka:

„šanas tumšās majās

„Ir man bedu gan” —

Un šis „tumšās majās” apzīmē ne veen Indrika aļu
 tumsību, bet arī visas viņa kaulas koverzejo ne,
 šivo, tumšo bušānu.

Kas tas ir, kas šī Dreesmenceca zirdi, pēc tam,
 kad kas savu bedupstānu nakststumšā bušānu ap,
 lūsojis, vel joprojam kustina un ta domas darbina,
 ko kas tad Dreesmās terpj? Un tam dod mums

Arīai viņa Dreesmas atbilsti. Tām tām - līdz šim
 mums pazīstamām - atrodas piecas mīlestības
Dreesmas, trīs rīta Dreesmas. Visām citām no ne,
 nedzigi Dreesmu paritāja kur pa Dreesmai pašpārta.
 Tā gadskartas. Pavasaris un „Zemā”, tad „māju laime”,
 „ķirzeme Kurzeme”, „preccas” („lustas=Dreesma”), „vassars”
 un paša aplība. Tās tās 14 Dreesmas, kas Elberfelda
krājumā ceveceļotās. - Veena rīta Dreesma celvēta Kur-
zemes kalendārā no 1807. gadā. - Tās estas - gan iskai,
ar tās īst kur, gan Bērziņa krājumā ceveceļotās - (9-10)
Dreesmas atbeccas ix pa veenai ^(preccai) ^{ķirzemei} ^(sadrūmatā) no meestru („patēvēta
pas meestru”), no Keizarsenes (keelkarsenes) āli zabekts nāvi, (2),
no Kurzemes Rebeles - beedri bu („gata Dreesma”), no
R. g. Elberfeldu („zēluma un lugjānas Dreesma”), no ģene,
valpbernatoru Marquis Paulucci („apsueve nasānā”)
un pedigi no brīdri bu divas: „dēl pastubri nasānās
no esascānu tās brīdri bas” un „brīdri bas preccas,
zānā” kurā beizāmā ix Dramatiska Dreesma. Pārtam kadās
 24-25 dz.

Ļau no šo Indriča nuccas ražoju veestakotem
 veen varām viņu dabū un viņu īstas no prast.
 Mums zē ar veenu veenu veenu Dramatiska pijeses is,
jēmmu das zānā Arīai no mīlestības Dreesmām,
odem un elegijām. Tatros apleccina šo mūsā velā,
z. fīccjām, jēpū forma vi ccau Dreesmas forma,
 no Indriča skolotāja deccadatejā Indriča un
kas vaj no lapinātā - zevīccī no Skendera bu ga,
rijām Dreesmām vaj no Indriča paša idoma,
 tā. Indriča gara ražojumi tā tad causam causi Dreedami.

Skatī tam 14 dzeismām Elberfelda iedevumā ir 3 ar
Andriņa paša redakcijas meldinām, proti: zeemas
dzeisne un divi mīlestības dzeismas. Pantmārs, kadā
Andriņš uzvairā dzejojis, ir trochaji, bet arī jambi-
gan ar preksēšanu, gan bez ladas. Tā pat mašīnā
divi, 4+7 un četrī pedu pantoni. Un idejas un domas,
kas tanis iskritas, ar lādā ne veca īpašās, tīri per-
sonīgās intreses, cer kal la roka un spēcīgā incedrās,
ne veca la mīlestību, la preksus un ladas, ne veca
ritu un vairā, pavasari un zeimu, mājas un mā-
ju-laimi; ne, viņa domas viršās aridra no la
tāva-zemi, Kurzemi, tas zin pārešanu, ka meets
noslogti, tas noskumst par karšarones Elberfelda
nevi un par drauga Elberfelda arcešanu deva preksā,
kuņš bertramais notikums preksā viņa ja raprā.
Viņa ver bu pevelk Kurzemes brāles beidz tas dar-
bība, ka tai sacer gada dzeismu, tas apveic vīras
lektas vardā (laimā lektā-laimā māju dzeismenees
tai) general-gubernatoru Marquis Paulucci, kuņš Latvee,
in brīdlaistānu vece mājis un svin pedrī brīvesti,
tas preksā casas tantas sementola aldabulo brī-
vestību. Tā kad redzām, ka spēcīgā, ka meelīgā
nektis Andriņim spēduse roka, to nebut nepadara
par zemu, par abagu, ne, caus la gara speku top
tam is spēcīgā it ka par vēnīstīgu zīli (scepteri).
Aklais, dzeismu daritājs, dzeismenees, ar zīli roka
top parājis (vates), dzeismu vēnīstī zavas lovedz

garīgi gluvī tumsās saulās, ko kas Dzeemā sodā un
 pārmāca un nomān dēļ tās neapkrētas un veen,
 eldības skolas lētās. ^{27. l. p.} 10. Bet to jās elkti darāt — sk. Kārl. V.

Dzeemu spārņos saceldamees kas teic un slavē gudrību,
 sauc to par svētu, dzeed no, rvelas gudrības un grīb
 līdzīgi pravēstīm asaras isleek par savas kantas ceet.
 sirdību. Tās slāv kā vīdubājs skarp veldību un saou
 nel aīsbīldānu kantu. X

Un v-za ^{īai} savā darīšanā un dzeižošanē Her. Indri,
 kas in taēn tīkai atspidums, atzimejums (abb. l.), at,
 balss kādas agrak jān isītarotas garšmas, kādas jān
 senak atēkanejūsās balis; kas tīk apdovīnats, ceenīgs
 maecēlis un skolens savu celu meistarū un skolotā,
 jn, J. F. Stendersa un K. G. Elbesfelda. Par ko Indri, un
 jāpateicas savam skolotājam un gadveekam, jān
 rīnam. Un jān arī peminēts, ka Indri, kas zēvīki
 v. Stendersa zingēs atrabīs dzeimlī: us dzeižošanē. Arī
 (leclanā) ^{vēca} meldīnu dala, pec ka Indri, kas dzeijojis,
 no v. Stendersa kapināta. Indri, kas dara tīkpat labu
 kā elktu v. Stendersa pasat un apleceina tā'arī
 no savas puses, eīk angļu v. Stenders kā dzeeme,
 neeks arī to larku turēt un eīk ceenīts bijis no
 mīsm nesedzīgā dzeemu karsīteja šīs pirmāis
 Lāv. Dzeemu jeb zingu meistar. Tā'atēkēn dautz,
 kas Indri, kas dzeemās v. Stendersa moralītejajs
 pajēmsams, kā p. 3. v. 7:

306. Indri, 3. l. p. Šē māces, eīkveks: prātu celt

us angļu, ne ceko dubļiem velti.

Ēe no v. Skendera pasākti un no tā daudzkart
 lietoti un daudzkart variēti vardi: „pratu celb“,
 „elat“, „prata ešasāna“ (cf. Skend. Zingū lutes II. 20. l. p.:
 g. hoskees, dzērajs, pratu ešā, Radrāmas preecajees.),
 Ēe vardi ir kopā tā laika palikuši par sparstiem
 vārdeem un atrodami nu tad arī pēc viņa izoleņa
 un epigona, Indriķa. --- sk. L. Kell. VI.

Neskatoties uz „mutte“, „mestente“, kuri vardi pēc
 abiem dziesmniekiem sastopami un no kā jau lēm.
 jama Indriķa pēcslēšanās (Skend. Indr. — tak vitz pan,
 Indr. ^{Indr. 29. l. p.} „Atk tu rehtente!“ gan eļees eam cespāide no
 v. Skendera skarstās ^{zinges} dziesmas, kurai ēe vardi „Atk tu
 rehtente“ atklab par vitzrakstu, kā arī katra pan.
 Arna beigās kā epiphora lietoti un ar' no Indriķi
 sapat vācēm cespāide ^{carkam} (darījūi, kā ēe vel tagad
 no katru dara. ✗

Atskanas, kas Arkaī pēc v. Skendera, atrodamas
 arī pēc Indriķa. Ta pr. p. „zinges“, „springes“ (pēc Elb.-
 Indr. 30 u 31 l. p.). Arī dažus vārdus, kas ešab' Atk
 pēc v. Skendera, ešab' Indriķis, kā pr. p. apesent (pēc
 Elb.-Indr. 23 u. 30 l. p.), Arakulit (Elb.-Indr. 17 l. p.), Arakule
 (pēc v. Sk.), tad lutes, kuri bērdzema is vārdi gan arī
 pēc ešēem (pr. p. jāniā sk. un Elberuelle) sastopams.

Ta Indriķis (Elb.-Indr. 10 l. p.) no grāmatām dzēd, kā:

Eti macas skolā --- sk. L. Kell. VI un VII. ✗

Ka ar' Indriķis līdzīgi v. Skenderam daudzkart

moralizē un ir parinētisks, kas vajadzētu būt pojetizkām,
 to jau ņem un kas pēc ideoloģijas esam pamatīgiši.
 Tā nobeidz ar Dndriksis, budams usticams, savam ^{paraugam} ~~precekt~~
 vīnā, v. Skenderu, pēc kura ^{moralizēšanas} ~~hadā~~ ^{frī} kā likums,
 savu, Pavašaras = Dzeesmu. held. Navts unklusums apkrast
 man' (pēc v. St.), it kā fabulu (pavašaru) sacerētājs ar mo,
 xali, ar ~~trūcīvesy~~, kā:

Ēeb. Dndr. Fl.p.

18. Bel lai mēs īo laimību

Valcājam ar godību;

Lai cits c. tu mīlojam,

Un les grēceem lēgsmojam. (Cf. p. 7.)

Tā, Dndriksis ~~Ar~~ loti no v. Skendera atkarīgs, ka
 gandrīz vīdā vīnā no Elbervella idole Dzeesmu ^{vīrēvāktē} ~~frāy~~
 ar v. St. zingus ^{vaj} vīrēvāktē ^{vaj} pīlūnigi učenadi, kā:
 "Rita = Dzeesma", "Vavara = Dzeesma", vaj nenoleedzami pēc
 tiem pēskam, kā: "Pavašaras = Dzeesma" (pēc v. St. Pava-
 šaras Rita = Dzeesma), "Kāju = laime" (v. St. Lētas = laime),
 "Mīlēstības = Dzeesma" (v. St. Mīlēstības zingus), "Uo savu kēvā-
 zemi Kuzsoni" (p. v. St. Kuzsones zingus), "Lustes = Dzeesma"
 (v. St. Lustesānas zingus, Lustes) etc.

Pēc v. Skendera zingem Dndriksis arī nel pēc gari,
gāim Dzeesmām gājis mac. tā, kā jau to rāda tulim
 pate pirmā Dzeesma Elb. krajumā. St. L. Kēlyr. VII.

Latvju dārnas jēb t Dzeesmas lekas Dndriksis Ar
 no to laimās puses parizkam. Zinams, ka tānis
 laka teesa cōtīsku Dzeesmu ^{krājām} ~~frāy~~ ^{frāy} ~~frāy~~ ^{frāy} ~~frāy~~ ^{frāy}
 isteni ^{lopīnāis} ~~krājām~~ ^{krājām} ~~krājām~~ ^{krājām} ~~krājām~~ ^{krājām}
 kuzsoniskais dzīvespērs, vīrēvāktē meesigais un

raunnumigais (vot Gufflaufflyp, мрозкоас бозуглаувоие)
par kodolu. Tis A. Dzeesmas var ka' launo pusi usska.
sit no citadi skaitam un skelga zina parak augsta
kuramam Latv. darvam. Un t'kai no seem cob'ksem
tantas varojimeem un dažam parak ruffjam ap'dzeeda,
šānās Dzeesmām veen var Dint'kai zimeetes, ja
tas sevā "lutes Dzeesmā" psemu "mauciu = Dzeesmas",

ka': 4. Laukas zinges ari
Labak ceenit veri;
Tas dautz labakas,
Hepka mauciu = Dzeesmas,
Kuras klauost breesmas

Kak cees god'bas. (Cf. Ellb. Ind. 32 l. p.)

Tebiz rem "jaukas zinges" ari v. Skendera zingem
(ko tas pats par "zingu lutesm" apsimē) ari citas un
sev'ici garakas Latvju darvas, kuras kolars ^{ka'} ari velak
vignotal par "zingem", "zingem" sauc, ^{varbut} domajamas, kad kas
miesu "kumiņu māju" "Dzeesmu terizitaja" ligā jeb murā
neusejam t'relab ka' nekadu pedu, ko sur dar'as
Latvju darvas ar savu espaidu butu atstajusās. ^{ja atroaitam muen daimu}
nu Her. Dint'kai pakaldaromas Latvju darvas jeb ziu. ^{musical'noy art,}
jes' iten nemaz nav pazims - kas gūti domajams, ^{Var. Dint'kai leeto}
vaj tas no pašem laudim par "blonu Dzeesmēm" la, ^{jes un beelo dandzu}
matas t'k mazu ceenbu pee Dint'kai atrada, ka tas ^{anu Dint'kai}
tas negrobeja par paraugu jimeetes, jeb vaj tas ne,
epēja tas v'nu gūtakā r'kama dēl ^{pašmigi} pakal dar'kat,
jeb vaj v'na Dzeesmu dar'bu šei v'v'zeenā reparistam?

Bet tas gan droši domājams, ka tāi kāi est. vārds
 p. dzešmas, ko tas ar tik stipru vārdu nosauc, kuras
 kam ^{lelu}hororu cēdzinās, tā ka tas vārds cērauga
 „breemas”, kuras kāi cēš „godības”, sabiedības, sa,
 drives.

Ja nu vel Indriķa dircejas un verzifikācijas
 īpašībām nosmetam acis, tad atrodam, ka pirmā, t. i.
dirceja, ir it pieglaudiva, suavis, otri, verzifikācija,
 nav visam vienādi laba. Neskatoties uz to drejo,
 tajā piešķājēju cēdzinām griešiem — viencašā
 zilbju skartijam, ne-eeverojot akcentu — sastopam
 pēc Indriķa līdz ar keicamām atskanām arī pa,
 vīram skietas. Tīnams gan, pēc la usejam arī dašas
 jānkas bagatas atskanas, ka: — — sk. L. Kellgr. VII.

Še vīrus keicamas, labas atskanas, bet pēc vīna
 laba keesa el. sctu, neatlaustu atskanu ar atrodama,
 kā: nāvi — zevi (11 l. p. — varētu vel parast), bet:
 vīreem — vīri (12 l. p.) — — sk. L. Kellgr. VII.

Tīnams keesa, gars jau ir gan tas, ka, vīrenģi dara
 išk, vīru (išk, vīru), bet jūteklī (jūteklī) un it sevīki
 vīreemgākais no keem, redzes spēja, dāi garam pēc,
 keesānos, peeturas pūnctus pēc išk, vīribas. Un šis
 vīreemgākais un vīreemgākais jūteklis, redzes
 spēja, vīreem jau mīru dzešmā daritajam un no tam
 gan ^{isk, vīrojama} dāi keesturīgā (kontinuitā) keesāna,
 plusana Indriķa suadē — runatārba, kas veitām
 išk, vīreem nodomata verzifikāciju, kā to redzam pēc,

Indr. 32. l. p.

mēros, kā: — sk. L. Kiblyr. VII. „Skat, kā pūces darzā zel, darzā zel...”

Li, kā jau terets, pēc satura un formas vizuāli
isdevušās Indriķa dziesma, kurā varam efektu darā:

Kā viduslaicu
brūncērs un
mīnes-mīlestības
directmensers tas
ie nemir pat ne
savas damas, ka,
vas mīlarcās var,
du.

1) pirmo pāsošo atskanu atkalos - atbalstīgas: darzā
zel, darzā zel; smarīn eel, smarīn eel etc.; 2) refrens,
kurā trīs reiz atkārtojot „ka, ka, ka” no ^{neminamo} mīlarko sevīši
ar ^{svoru} iespārdu norāda, šī dziesma satura vīras garīmas-
kā ēnas puses, se nav nekādu pilnīgu, tīru atskanu,
ritma izpaukums etc.

Ir interesanti, ka pēc Indriķa jau atradām var.
du „cilvēcība”. ^{„Mīlestības laimes” dziesmā} (Ceturtā pantona ^{ānspūsmūnā}) kur 3.

pantons esakās. Nāc, zelta stunda! — skan, kā: — L. Kiblyr. VII.

Blb.-Dz. 15. l. p.

Tā varda „cilvēcība” usejam, jebm jo šīerms, pedas
no abstraktas refleksijas jeb filozofiskas domāšanas.
Ka Indriķam citādi patik reflectot par praktisku
dzīvi, šis nogremdēties šīskos apcerējamos, to jau
atgadinājam, kur atradām, ka tas v. Skenderson pa-
kal, darīdams moralizē un ir parainetīvs. Un no
nule pēvestās dziesmas /mīlestības laime. šeld.

Šau laiks ir klāt, dot labu nakti. (pēc v. š.) p. 14 sequeus
pēerāda to arī beidzamas pantons, kā: — sk. Lell. Kib. VII.

Tā tad arī ka, kā cetur, dves dzēla šīvelīga nopēctība
mums no Net. dz. darītajā mīras preti un jō dzēli ^{Verdenbaum}
apdomatu atodu kartbu Šlbervelka izdotā Indriķa
dziesmu krājimā, proti, ka tur ar „Rīta. dziesmu”
sastā un ar „Vakara=dziesmu” bejts. No archarīmeļu
sastop Indriķa valodā šī vārdu „in”, bet kurā veetā

sk. Lal
Bivis, prec.

1) Tā tad, lai nu šē arī nav nekād Dekameron, tad boms mums ir
šē savo Efemerons. Mā Bivestības pēcesana +)

oca, ercētal ko no savas apkārtnes tee uarejā sa,
 klaušīvat, bet kād, zināms tees, arī zināma daļas
 ēvērošana ar pašu garšām acīm. Un ko pēc Indriķa
 Dreesmāim rasi ēlbervelta vile un krūtīca darījis,
 to darīja droši pa gadu smūteniem pēc mūsu uozūdusā
 būtnesku pautīnem kaulas mude, kas vīru dreedams
 un staskamo kalak dodama, lo cirē iespējams pēc mutes
 satarīja, kamēr ^{gadū sīmtēsi, ja pat} gadu kucīstosi ūcēm vārojūnem, caur
 larku ribot, peisīva dīmantā cētumu. Ja šee būtu,
 nēsi nekus ar savu pašu īpatnību neparādas, ja
 to individualitāte ir vīras kantas individualitāte,
 kad Indriķis savās Dreesmās neatslēdz, neslēpj ne
 vena ^{pa šā} pautīnā savu īpatnību, savu subjektīvu jū.
 šānu un sajūšanu. Egzordamies no v. Skendras ecece,
 nē tā moralizētājā celā, kas nu pabeis zināmā zinā
 arpus istenā mākslas lauka un noklīst tā Dreesmu
karīstāju (Hilfstaupringus) darbīskabā. Tās kas te no
 šīs zausās zemes māc. bas un morales zemes ~~not~~
 pceesī itas līvīcas vīznokal nokvīt, to kād ar' In,
 Indriķis, pateicoties savām eedzīmtām davanām, tur
 usclis. Ja nu arī, kevēts caur savu līvīteni, kas pār
 šo, Dreesmu karīstāju aplokū nevarēja ^{neko zināt} paceltees augstāk,
 kad tācē tas vīrā godā tur sed kā veens no vīcece,
 nīgakajem, Un atzīšanas, kā tas vīrā larku krībīj
 iespējams, tam dīvojojot un mīkstot nav krūcis. ēlber.
 velta pceesīzīna, kas keie vīrā gudru pratu, meerigu
un mīlīgu vargu, deevalģīstānu un labu skaidru

zināmu arī "ēstic vīselm vīna, jāukas dzēs,
 mas". Tur arī sacīts: "Vzi caudr ēo godīgu Indriki
mīlē; un kā to namīlēt, kas ir bedās mērijs un
mīl. g., un visās lektās karons, godīgs un ustīrijs
parādas." No Latv. arīgn rēncēijs, kad ta dabuja no Indriki, dan pēckā
 Fān. v. m. tāc. m. l. g. d. m. m. sk. Lett. K. l. g. i. n. VIII. B. c. t. a.

Kada vertība Indrikim dzīvot bijs un kadā
ceņtā tas vel dēvs budams pe svēsm larka
bedrēam stāvejs, no tem dēvi leesme tas, ko bl.
bervelta peenācejs, mac. J. Grotts, ta navi zinādams
rasēta: "Tān 12. jānuvārī. — sk. L. Kantslgr. V H."

Bergāš var un trīkai vel sacit, ka Indriki kā
dzejneers varbūt butu vel ko lelaku paspejis, je
tam butu acu gaisma bijs un tas butu karīgu
angstu isglotlu bandijs. Jau zināms, ka angsta is
glit be dzejneekam vārak rober, nevi jēbku am cītem
maršneekam, tak vaj Indriki kad, ja tas nebutu bijs
neredzīgs, tam larkās un apstaklās visnotal butu dzej;
neeku tapis un nevi, kā vīna lektās brāli, ar klam
pascaļ gājis, tas vel jautajams. Bet to un droši zinām,
ka aklita, Indrika mestīgā trūcums, par ta garīgu
bagātību, ta mestīgā tumsa par ta garīgo gaismu,
tam līkstenā lembā klusā apcere (kondemplācija) par
skanu un skarīgu dzeesmu. ~~parbūse~~

Pirmā dzejneeku skolā. parbūse bedrība

Andža, 1806.

Je rasējam Latv. literatūras gājeņā proma veit
kā kā kadu dzejneeku bedrību, kurā ap 1806. gadu it
kā savēnoti Elbīruvets, Karedzīgā Indriki un Andža.

(1806)
 1) Koka atsauksme par latviešiem, ka vel loheem Platoni un
 Aristoteli stāp tēem atdīgā.

Pēc bērnam mums vel druskiņ jāpāpāvējas. —
Andža ir, kā jau zinām, bijis Apriņu draudzes godīgs
dresdatājs. Tas ir līdz ar Elberveltu bijis Her. Indriķa
skolotājs. Tas sevišķi Indriķi mācījis, sacēst dzies,
mas ar atskanānu. Tas, kā lenjāms, bijis it attīstīts
vīrs. Līdz ar ka diviem dzējas beedreem to sastopam veņu,

kur, kur tas un Elbervelts Her. Indriķi māca un
otkart, kur Elbervelts, it kā šis ^{Dzēju.} sabēdrihas rakstus,
proti, tā Her. Indriķa dziesmas' isdod līdz ar „Pee,
Lirkumu”, kurā sacēstota becgās kāda Andžās „sēd,
malā dziesma. ~~Šo dziesmu lasīdani~~ ¹¹⁰ ~~Tā pirmā, Lātv.~~

Dzējneku ^{rakstnesnu} beedrihas ^{darbību} araugam tā kad it kā divi reizi
vīnas darbība: 1) tur Andža Her. Indriķi skubnājis,
ar atskanānu dzējt, Her. Indriķi, un tad ar atskanānu
dziesmas sacer un Elbervelts tās usaraksta, 2) ¹¹⁰ ¹¹⁰ kur
Elbervelts ar „prekšēriņi” un prānnumarantu un subkari,
bentu sarakstu islavīž rakstos, tā Her. Indriķa dziesmas”

un „Pee, Lirkumu” ar Andžās, sadomatu” dziesma. Kad Indriķis sakla un
Elbervelts usaraksta no Indriķa ^{vārdiņi pārvēsa} sacer, lai spredriki, tad

3) it kā kāda mūsu pirmās dzējneku beedrihas arkar
siga sēdē nolūkojama. Bet lai pēgrocēm savu uerību un ^{Ar Elbervelta pašu rakstneidīgo darbību esam jān} ^{expozīcijas.}

veemgi trešajam šis dzējn. beedrihas locēclim, Autānu. Andža,
Vīna dziesmu jau mīnētā peclirkumā lasīdani, tulim (1806)

pārleernamees, ja vel nezīnātum, ka pakeeri Andža
ir bijis Her. Indriķi, un skolotājs atskanāns. Tās pašas
atskanas kā pee šī, skolotāja, kā pee ka skolēna,
Her. Indriķa. ^{31. Krievu lāņu 12. 31. Jāt atskanāns dziesmas} Tā dziesma ir. — L. Kunstlyr. VII. ^{Indriķi, Pēl. Lirkumu}

1) Pēc tam abu dzējneku, Elberfeldam Indriķa draudzīgo, ceenīgo satiksmi vāda tā
pēcime pee Indriķa dziesmas, uz savu tēva-zemi, Krievu 24. l.p. Tos vārdus baidot.

^{Latvian}
 "Lai Dreemā ^{ar} pērkotkoī tekošu un pavēru valodu
 atrodam godrīgā" Dreēdālejā, zemkopjā un cermnešā
 Deoam padevīgo Dreēves usskatu tā pee Dreēves un
 sīk pateci issacitu, tā ka tas vel īdēu katra
 godrīgā un Dreēvīgā ceļveidā, ^{sirdi} nevar bes atbalss pa,
lēt. Vel īdēu, gods Deoam, usēt tadus Dreēpa,
lāvīgu usskatu deertīgu Latv. zemneku ceļveidā
vēsturā.

Kada ota īi īvīgā Dreēmenešā Dreēmīnā,
kas lasama Aprīcu barunā tā us peemīnā tabulas
par peemīnu ta paīa miruāi meitīnāi, skan:

Dassi gharda keagā Zeltēnē,
Kamert Deevs tev atkal hōpīnas,
Lagrdīgellīna, ka veentulīte,
Tus lai Dreēdai gandu Dreēsuvnā,
Vehmīnō lai, kad deemīna īau bertraks,
Tus us Rokvīu lappam īpīprojaks,
hena īēdi, kad Pehdas lai Pēstēdrads,
Lai ta tus cepreceaiaks.

Te dzirdam sava mīla berna naves dēl loti nosku.
mūšu tēvu jo deejīskās, mīlgās līvīskās skanās
ropušāmaes. Tāds, lūk, bijs, erī kegā erīnam, īi
trešais īmī prīmajā Latv. Dreēju. beetvīhā, Ner. Jutvī,
ka atskamū skolotājs. Pa nu Ner. Jutvī īo zēnu
skolotāju gan vērošānā parspējis, kad kaēu ne smal,
ka līvīskā īsumhā. īk īkīhā un mīedzoīa ka
Dzīvīkara pēdīte īi p.p. īi nule ka no mūms Dzīvīkārā

1) pārdas tee mūms īe ka deejīskās īvīnū bijs. Erī skanīgā
un mūvīskās pīlnā ī Dzīvīkārā. īat ka paīce dāvā zēl, īk īkī
īta - - -

183a

Andreas Drejsolte par mīlas mētrones rāvi. ^(Hedvigas Anders brīvēstības laiks mātā. 18. VIII brīvēst.)
 III) Savā apkārtnē mums jau jāpāreģistrējam atsevišķi dāķiem Latv. Drejsoltes no Vācu Drejsoltes. Tā pirmās pā-
 rinde nāc: Latvešu draugu biedrība un tās raksturošana ^{v. Foigtis 1760-1844. J. Lannitjs 1773-1832. J. Müller 1772-1840.}

Pēkšņi Florentīns Lundbergs, dz. 17. oktobrī 1782. ^{lapas kā Krons vēstis no pirmsieņiem} ^{Lundbergs (1782-1839)}
 vecajā Rīgā. Tas pirmās no mūsu rakstniekiem, studēja
 Tērpas jaunajā universitatē. Tā pašā 1806.g., kad
 Kē. Patrika Drejsoltes pirms viņa no spēstavas iznāca,
 zēveda Lundbergi par mācītāju Bīrzu un Salas Iru,
 dzē; 1832.g., kad tas kā Latv. rakstnieks jau bij it
 labi paristams, to zēveda par pēvestu; kad tas savā
 garīgā amatā bija jau it nozīmīgs, tas dabāja 1856.g.
 kā amata krētra ispieldijuma atzīnihu zelta goda-krustu
 un mīra kad 2. jūnijā 1858, divus gadus pēc šī pēgo.
 Dinama, 76 gadus vecs tapis.

Lundbergs līdz ar savu jaunzērojamo laikabiedru
 Flugenbergeri bija tē pirmās, kas Schillera un Goethes
 rāzījums tulkojami Latv. valodā, centās Latvešus iepazīstināt
 ar ^{angliski} vīzāugstākā ^(un mērojamā) garā Vācu literatūrā. Tēsa gan,
 jau senāk no citiem - kā pē pē no jaunā Škēlera (Dānija Vāca)
 un Elbervelta, kuri abi pē pē. p. jau pē pē pē pē Latv.
 valodā Schillera darlo Drejsoltes, "Au die Freude" - (Pē pē pē), un Vācu
 bij arī šai rāzē pē pē pē, bet tē pē, tā sēkot, garām ^{tulkojis Klopotāns}
 ejot, pē pē pē un ne isti tulkojot. Vāca Škēlera darlo ^{chiesiadi-}
 bija zēvīt drusciņ agrāk, nekā Vācu klasie. tē. Vīnī
 mums zēvīt Vācu Drejsoltes no Opica laika, ^{no 17. gadsimta un} ^{18. gadsimta un}
 Lundbergs un tā laikabiedrs Flugenbergers nodēdas ne ^{zēvīt}

+) Pē pē pē Vāca chiesiades tulkojums mums nomā nāv paristams,
 jo tā manuskripts nozēdis un nomā nāv zēlajā laistē.

1936
TH

Latviešu draugu biedrība un tās rakstnieki. - L. dr. beidr. dibināta uz mac.
Macitaji varatņecēki XII. gadsimlēja v. Klotā, vēlākā Vidz. general-sup.
intendantā oerosinumu kopā ar la amata brāļiem

I. ceturksnā (pusē. 1824. gadā) celš

Mūsu latv. literatūras vēstures gaitā mūs noved mūsu (pa krašņām, kupo-
šām, zedušām drosvām vāc. Kē. daļēcēi rakrit arī pa pustukšiem, locešiem
gabaloem, kur maz zedū zaruņa, staigat.

Joakim Frīdrihs Foigts (dz. 1760, mir 1844), Iesavas macitajs, pasniedzis

dažus rakstus gan "Lato. gada grāmātā, gan Kurzemes, Laiķa grāmātā, stradajis arī pēc
1808. gada Kurzemes zemnieku lisenmū tulkošanas. Viņam ir it branga valoda. Futre,
sauts vads viņa rakstā, "Gadu grāmātā" - "Kā nelabi tas ir bērnus baidīt".

Fr. brāt. I. Liēgot Otto Konrad Jūles sen. (dz. 1812, m. 1840) ģimē, pēc Lindes Pivzgales
macitajs, sniedzis mūs. rakstniecībai: stastuē, pasakas un dzesmas, "Lato. Gada grāma-
tā", "Lato. Avīzēs" un "Lato. Laužu draugā". Bēvesojamācāis viņa darbs ir: "Kurzemes
stastu-grāmata jeb stada loatu interešāno, kas vērā leekamas un Kurzemē notikušas
no vecoem laicēem līdē mūsu deonām." - - -

Kristjans Frīdrihs Šmidt von der Lauvitz, sk. I. brāt.

Kačlis, Frīdrihs Vātons (dz. 1788, mir. 1826) Lestenes macitajs un "Lato. Avīzē"

pirmiā latv. politiskā laikraksta dibinātajs un redaktors. Tas bija veens no retojēem
patešēem "latvešu draugeem". Avīzes nelabvēlēm jeb tadēem, kas vēlejas tur atrast vi-
nas par Vācīju, kas atbildeja: - mūsu Avīzes nevaid Vācīzemes, jeb Kara Avīzes, bet
Latvešu Avīzes presē mīlēm Kūr. un Vidzemniekēem." Viņš nebija Vācu šovinists.
Kamēr j. Kenders domāja, ka latvešēem jātop par vācēšēem, tamēr Vātons tapat kā
Elberfelds arvera prekejo. Vātons zināja p no latīju radniecības ar leidēem. Tas ne veen
respranda savas avīzes slejās leišu dāinas, bet arī pats pastulkoja pa latviski Donalicius,
pirmiā leišu macēlas dzejneka, "Kietas" pirmo dzedajumu, "Pavasario linnisnybēs." To
trīs citu dzedajumu vīrsraksti ir: II. "Vasaras darbai", III. "Rūdenio gerybēs" un II. "Zemōs
rūpesēci." To pašu dzedajuma Sudrabu šdēus atdzejojis ar nepareiku vīrsrakstu: "Gada
jaukums, gada grātums" (Fr. Mājas Vāca. Mēnēsraksta N. 12) un "Lato. draugu beonā.

1818. gadā iznāca II. ceturksnā sen. Maģ. vāc. lett. litr. Gesellschaft. "Lato. Laužu draug"

Krōns (Dionysius Gottfried Croon, 1778 - 1838) dz. Rīgā kā tiegoma dēls, studēja

Pērpātā teoloģiju, bija par macitaju Lardonē (no 1805. g.), tad Madleoni-Mengelē (no 1811. g.)
un pedigi Leelvardē (no 1825. g.), kur pēpeži pēc rakstamgaldā mira 1838. gadā. Savā rakstā
"Bemerkungen zu des Heron Pastor Watson lettischer Uebersetzung des ersten Gesanges des
Donalkeitischen Gedichtes das Jahr". It viņš apspēcē Vātona tulkojumāt it īpaši me,
triskā zīnā, pārmežams Vātonam tā heksametrās kur-kuš ceturcas tvūcūmū. Tad
Krōns sacerējis (veoncelēma lūdziņū, "Zauna gada deona. Kara kumēdije", "Kratu
sanca Elberfelds par grādišām" Krōns to devē par nārsām". Saturs grozas ap divu
jaunu laūžu sadēriņāšanos. Fz dalībneeku runām tā var izmanit, ka rakstniecs it
kā grībetu kungus un zemniekus tuvināt, teem savstarpēju ceenību cēdvest. Bet
vīsevesojamācāis ir Krōna dzesmas, ko tas tulkojis. Par tām vel runāsim, kād

1
Мать была очень хорошая когда со мной случился
интерес и была сейчас расстроена. Дядя тоже любил
и много много с отцом на хутор в 1000 км
России. Отца мой отец сиротничий охотник
полю, и тогда увидела хорошая, но Трава русая,
бог вайдрман, звать своею эмалю Препора
Молитва, тогда сиротничий купонам и пере-
мелов. Займаем то пренебрежительно, представьте
необходим охотничий, купонам влечет доф-
Зимиркини. Другой дитя у нас не водилось
разве бонд, осветило наемные вальденские.
Но переписка и купонам влечет
особенно, купонам. То купонам, вправо
то и стало попадалось разрывом купонам
сухой массы, иветерни, то они купонам
эмалю Препора поиграет и влечет эмалю,
они несли все совсем прожале и конка
настой еблалась эмалю. Омега расно

^{Luigi}
Krona dzesimim, bet arī garāk dzērojumu tulkojums. Tapat kā D. Vars, Kronas
korees pēc Klopstoka "Kasiades". No tās tas tulkojis ^{zabala} "Kā uz Emāli", kas iten labi
izdevies. Bet it īpaši šē mināmi Krona tulkotie psalmi, kuri iknāca ilgī pēc
vīna naves (1867.g.) āpašā grāmatinā zem virsraksta: "Davidā dzesumu grāmata":
Krona raksti sespeesti virvairak Le eks "hagaxin der lett-litr. Gesellschaft". Tur pat
ēvēroti arī vīna leksikogrāfiski pētījumi.

Kads vards par skolām. . . . IX. VIII. bustn.

Ferab Florentins Lundbergs - - SK. VIII. bustn.

Saprotams, ka Indriks ar Elbrifolu sacerdoties
nepalika arī bez paspaida, atšķēdējs un ir dramatisks
virzams.

+) Daži vārdi un pas dramatisco dziesmā:
„Brīvestības pārcēšana”. Tani vstājas: allegorija

- 1) bagats brutgans, t. i. brīvestības labums,
- 2) nabaga brūte, — pate brīvestības,
- 3) brutgana draugi — brīvestības sagatavotāji, veicinātāji,
- 4) dzimtkunigi kā brīvestības audzinātāji un
- 5) vecas sevas, bābas — brīvestības nicinātāji.

Kā redzam šis dramatisks drojojums ir allegorija

Nobeigū Indriks droju aplūkot
ar „kāju - laimi” M. l. p.

2. Zantajumi un zinojumi.

Paq. Direktors: F. Lejip

Prof. F. Lautenbacha k-gm.

Proimanova iela 35, dz. 4.

uzvairak

marām pūlēm: Vācu klasiskais tulks Latv. valodā.
Lundberga un revidēti Hugenberga, kuram beidzama,
jām mums jāpateicas par lelu svastu Schillera un
Goethes Drejolu tulkojumiem Latv. valodā, it ne tie
Latv. Drejnieši, kas cik iespējams us mātā turajūces
Vācu Drejolu vārdu pa vārdu pāstulkojami un ne tā
patvaizīgi pāstulkojami, kā pr. p. jaunieši Skuders

Schillera pantinu (Chor):
Froh, wir sind schon schon frohen
Sind der Gemut der frohigen plan,
Abwundelt, lewāter, sūta lufu,

Fröhly wir in Galt zām Sragu.

(Chor: Uzirdēd): Steitramēs, kā saules stargā

Debess=velnes alajām,

Un kā mūšūneks Jelgavā,

Pānās ebrauc pīekšu = vargā.

Tri vecajam Skuderiim ir lielācai daļai tulkojumi, kas
tie nav vis vārdu pa vārdu, bet pa vārdācai daļai
svabadi apstrādājumi, lokalizējumi etc. Pārcelt, pārtul,
^{vārdu pa vārdu} katrā ir daudz grūtāk nekā tikai pārtulīt, tā pārtulēt
parcēlt, un tādēļ nes bīnams, ka Lundbergim daļā
nav izdevies, kā to būtu vēlējušies. Tas turās veizam
tik pīekšu pē vārda, ka Latv. valodas garām ne ma,
numu pāri dānā. Tomēr pē tā sastopam svi pīkni,
gi labus pantinus tā, ka tas daudrus no savām
pīekšgājējiem kā arī pīekšgājējiem formas gludum,
mā pīekšpē. Tā pr. p. rekošās Drejniešu lasās
it veegli un pīekškami, kā: sk. Kōklyr. VIII

^{raucama baka it kad pas}
 Īi beidzama dzeesuma ir madrigals, jeb ^{to} ~~stadi~~ ^{peider pae}
 marina lirisku drejolu šķirne, kas sastāv tikai no
 viena, caur brīvu atvēršanu kopojumu reizīta pantica,
 kā pr. p. Goethes: *Unbar allem Gefule ist*

ff Raff' - -

(Dzēra slūnena tulkojuma) Kur us kalneem veros - - tk. Kstlyr. VIII

Sambitizgus panticus jeb drejolisus Vācu poētiskā
 tagad nosauc par madrigaleem „Madrigal”. Pēc Itāles,
 šāam madrigalam stingrāki mērota forma (ap 6-ii vā,
 dīnām), nekā pēc Vācijas. Itālesiu valodā joms šis
 vārds vispirms no mandra (kūts, stālis), mandria
 (lopa ganīkle), mandriale (gans). Madrigals bij esaka,
 mā iteni tik ganu dzeesma, avjūgane = drejols, kada
 marina rotaloda. Dzeesuma no kadam 4-16 rindi,
 nām, kas vispirms daudzkārt cirkārt loti emilētās
 avjūgane spēlīs bijā sastopamas. Par pērauga der sla,
 venā Petrarca madrigali.

freestimes nu pēc šī marā likuma atpakaļ beiznā
 celā pēc Lundberga dzejas! Glūzi glūdams ir arī ^{otro} tulko,
 joms: 3, Grasi un sodība. ⁴¹ Sk. L. Kstlyr. VIII. Ubagz un suns

Īi poēma ir tulkojums no Chamisso „Der Bathlus
 und sein Grud”. Tani daudz ka no neisdeviās, spēstā
 un pārcekas turesānās pēc vārdeem (vārd atbilst), kas
 citādi formas zinā Lundbergim tā drejolās pārme,
 tams. Pavisam moralists ir Lundbergs drejojumā kā
 pr. p. Divi suni. Īai beidzama ja tas leek kadam
 „mūžveesa delinām divu sunu nodid. sānu ismēgi;

kat. Pee Duxsã, jauna kucena, ka isdodas 4x pil,
nigi kã la pee veeã lopina, kurbaka, pavsam mi,
sãs nu pludã. No tam sastal jãm bergã macibu
- morali - kã: Bernis, kas macas jaunumã,

Nebus multã, 4 vecumã. stat. B. Duviz;

Visu kopã sejemot, var no Lundberga dzejojaušum
sacit, ka, jebšu ari to starpã atrodas kadi gabali, kas
no leegã un vrsurgã (ceksãrgã) ne vrsai trusist, kã
pr. p. promee: „Tupla dzešmuna“ un „Deeva mĩlestiba“
to leecna, tad usejami pee la tepat kadi - un tee
droši varumã -, kas satur kaut ko jostu un
rustu, kã pr. p. „Bãstuls un rãstis“, „Ubags un
vĩna sans“ etc. Lundbergs isdeva 1827. g. savu Dzeš,
ma no baruicas pulkostena (Schillera, in glouka)
un Arãi 1850 isnãk ta „darãdu vecu un jaunu rak-
stu vrsjums (rĩnges, pasakas, mĩclas, macãbas, dzeš,
mĩnas un stasti). Ši revĩziã la grãmata no šĩ
rakstneeka, kas mĩs vrsvarãk spĩj ^ĩ nãdarã mat.
fan ari citãdi bĩja Lundbergs pĩrpi seva laika
ĩten bagatĩgs rakstneeks, kãk vrsã eĩtem rakstneem
matãru estãtĩkas vestãbas, kã kãd mams tã no
marãta svãra. Vrsĩ vrsã raksti iskarĩzĩĩ pa
sãdeem isdevumem:

1) „Latv. avĩzēs“ - dãudz un darãdi la raksti - ar
parãstu L.

2) Dzešma no baruicas pulkostena, 1827.

3) „Chagorzin no latv. 44. Jafallffahrt“ 7 stasti un 1

1) Bez Lundberga in glouka Tulcojũti: Hugenbergers, Beerbardis, Bivzãmneess,
Danburgis, Hãlbergis, Purkãlãtis, Kandĩtes kãtis (4) un Zvãrgulĩs-Treumannis
(1908), kã kadi 9 rakstneeci.

Latv. dziedoju sacorejis un daudz vīna dziedoju es,
joms patarēs līdzi v. Skendera zingem alētā ceveca,
jānu un esnījānu veetu Latv. literatūrā. Hagen,
berģera dziedāšanu rātojumēem savu usmanība pēc,
groerdami un tavis nogrūndedamēs, ustopam atkal
jā garā un tikamā angstamā, kas grēbem ilgēku
laiku kavētes. X

K. Fr. Dēk. Hagenbergers dz. 24. martā (pēc K. Kūn,
dzina zinām) jeb 1. aprīlī (pēc B. Dvīka zinām) 1784
Kurzemē - Beeva - un maizes - zaimē - Kuldīgā beivramā
Kurzemes leelkunga, Pētera, laukā. Ja tēvs bija korēts
minētā pilsetā par skolas proceksūcesu; mātē no,
mīra tam vel mazam; pamāte to useudrūvāja. Tēvs -
atstāja dītē pilsetu un aizgāja par macītāju uz
Landri pēc Ventas upes. Ē nu pēc leela ūdeņa
krastem usanga mazais Karls lausu ^{slavinā un jaunamā.} ~~slavība~~
~~un miltā.~~ Pērna pratam šē gadījās leeli un intre,
santi ^{brīvi} ~~slavinā~~ ^{laudzamēs} rādī, kad pavasari ledus gāja un upe
līdzi uccis Egiptes Nilam plavas un lausis par,
plūda un angļus darjā. No Landres tēvs aizdeva
dalu skolā uz Rindes macītāja muižu, pašā Kurzē,
mes zemel - vakaru stūrī. No rājuma un lausu drises,
kada ap Landri un Pilteni, to parcella bevrā mēnā,
kad tas ap Rindi, svīkarna pretm mēnā onā, smilē,
tarnā jūrmalē, laimīgā vaentulībā un pasaules atstāvētā,
kā tad veetā, kas bija kā noskēta presē maršānās.
Hillneris, Piltenes superintendentis, bija šē par macītāju.

Uz kur var vācarn jaunā foto margana cerandit, kā es pats
to veiv šur, skolas gadās badant un ^{un K. Dēk. Hagenbergers dz. 24. martā} ~~veetdamēs~~ ^{un jaunamā mērolojē} ~~retējē,~~

Augstskola, kurp Hugenbergers 1801 pēc ceļības gata,
 vietas ^{leccibas} devas, veļija viļ vel Tarpaka, kur dibināja univers,
 sī tātē tī kai 1802, bet Jena, kurp skolāru skērtas
 dautz Rutzemes un Vitzemes deli. Turpat studēja tādē
 ar citēem Rutzemuecksem Hugenbergersa paristamē un
 rādneesi, maestaja deli Helmers un Bluerfelds. Arze,
 nes mīzru pilsatā nonacis, kas atrada zōs abus otrā rītā
 vel gultā gulam, ^(pagāis) nō vakarējās atvadīšanās, no von
 Fircēsi bij īstīpajīsi. Hugenbergers estajēs Rutzem,
 norku sabēdrotā, likās paprešm us medēmu estek.
 stītes, bet pēc tas pagāja us kooloģiju pāri, pēc tēu,
 kas tad arī palīca. Tē tam pagāja pirmāis laics
 brīvā jautrā studentu dzīvē tadā troksnainā veī,
 būmā, ka tas nōzīdō, ^{ka} tō laiku sevū deenas grāmātū,
 no estādī bijā veļō, un par pašē skatē pavīzām pēc
 malas metō.

Nēkalu no Jenas ir Vermara. Tē leļķungu pīlētā
 bijā tobakī par vīdu (centu) vīzas Vacijs garā dzīvei.
 Leļķungs Karls Augusts jūn pulēzā turpat vīzū Vācu
 leutas leļas garus. ^{Nielands un Herdors} Jūn Schillers un Goethe starp īem
 bijā pašī pīromē. Hugenbergers dabūzā zōs abus ~~zōs~~
~~det un redēt un dzirdēt~~. Schillers jūn bij arī profesors
 Jēnā un Goethe vāca veīzēu turp us mīzru delu nom,
 mērsēu. Schillers būdams tēzū savas dzejiskās darbības mēģības
 angstūmōs, studentajas jāunības zirdōs vīlctm pēvīlka.
 Almas matōis macekli to apbrīnoja un dautzī vēlē,
 jās, par tā nō līdziņū kapt. Ar citēem komīc. lōnēu

kopā brauca 'Flugenbergers ar' us Darmaru, redzēt Schil,
 lera dramas ^{izrādāmu} izrādām. Schillera jaunā luga: 'In
 Frankfurt von Hessen' - senila Flugenbergers savā deenas
 grāmata - veltīta viņa māmiņai us Darmaru. Es redzeju
 un dzirdēju tu, ko vel nekad nebiju dzirdējis. Mi,
 Schiller, kas tu par lelu vīru! Hebe, ^{arī} Drošās pēctiņā,
 na atskaneja no vīru skatītojos matos. Vaj' tev peļ,
 Arka ar īo algu, tu augstu vērenajs? Dvēz pec tam
 redzeja, 'Johanna von Orleans' un ar pūkstotīm sirdi
 pateicos Schilleram, vīru leklājam Vācu Drejnēkam? -
 No Schillera atskampts un kustinats, Flugenbergers
 lecināja tam velak vel vairak savu atskanču, ka
 Drejāmus partakādams Latv. valodā.

Schilleram pēstbedamies šepa Flugenbergers par
 Latv. Drejnēkam, no prof. Paulus kas sev leklāto dalu
 pūkstotīm savā garīgā amata pēstbedamies, dzīli pēstot
 Atskanču mācīta īi vīru mūsu flag. sirdi neizmīr,
 stami respēdams. 'Lai deos tevī sveki!' - kas resstā.
 'Tu man jaunū garzma resis ceus savām tevī šēgām
 mācībam. Ak kaut kas mani jaunū cilveku doritu
 usmanigaku un apdomigaku un no vīradām bresmām
 pasargaku. Ja man vēiz no lēkta veģātem kuba ap,
 kart jāmaldas, kad man bus kavi vardi kā mēvi,
 natāja zvaigzue kumsā un pec teem domādams un
 pec teem doridams, bašū larmigs un karšus, bes kēim!
 kas jū nebarmigakais cilveks.' - Ar dzīvu cilveku
 Rūstamnešam, starp rūstam arī Paulus - kas kas,

zemē par Latv. skolū ledu velak rāpējis —, ko Flugenbergers
 par, prātnu un prātnu' aprīme — apceļoja kas gan
 kajām gan jāsūs Denas apkrastū kā arī citus vitus,
 tadā vīrē ^{vīrē} klab dabas jaunumus ceenit, kā arī kantas
 dzīvi parit mac. Sames. Tērīxi patraa tam pce,
 milgā Rudolstadtē, no kupa pilsata kas rasta:
 „Vidā slarp v. radieem dabas jaunumeem, pce pilskalna
 kajām, atrādas Rudolstadtē. Tās valdneess, savā apakšē,
 neeku īts kēvs, nes no savā pilskalna redket katru
 bērniņu pa pilsatu ~~starpjām~~ ^{konajām}, var katru māti evan,
 dzit, kas par mērajēem rāpējas, katru strādīgā jām,
 vesli, katru krlu meiteni, katru plāvējā, kas salce,
 ees savā laukā strada. Ap pili kēv Zales upe, liču
 loču caur klitru laukdamās. Krastmalē vedz drā,
 nos mērgojām, lopus dzirdam, ganus atpusānces.
 Līdreni lēlclli est krustm šķersām pa angliģeem
 laukēem un jānkām plāvām.” — Vaj šē no katras
 rindinas, no katra vārda neišdzirdam nekama dzēj,
 neeku? Isti pce Homera šis plastiskais aprācots
 un jān no šī mērā gabelīnā vāsem noprast Flugen-
 bergera prātu, ko kas savā mūžā kantai un kantas
 dzīvei rāpējis, var noprast ka vīrti un centēemus
 un arī jān kā arzīmetu pamanit ka dzējisko
 vīrtēem. Tas vārtē episkas nekā līvīskas dabas.

Pā tām slarpam bijz Flugenbergera kēvs kouivis.
 kate ^{Samoto} rakstojā delam, lai nek us mājām un lai pa.
 beidz savas studijas Tērpakā, kas nu jān atvērta un.

versitate. Tas atbrideja, ka tas gan svešumā (Joniā)
 nav kēnu zemi atratis un ka širds ilgajoties allažin
 pēc dzimtenes, bet prats vel ne-allažist ko veltu
 atstat, kur tas, īsenā celā kopot pēc gaismas velds
 un atgriešties atpakaļ „arispredūmā tūnšā labrūn,
 tā.” Tērpakāi arsenē vel nebija nekadas slavas un
 ceņās. Tā' kēd' arī runā' Hlūg. no Tērpakas kē' no
 „garīgas preses”, kur privatskolotāj^{pa} profesoreem
 kopāi un kur dāi „nebaga rādneši” dabujāi
 velds; kas esot tēk Tērpakas vējs, kas kurzemē
 saecēlot tēk lelu troksni par tūrenes gadību un
 maebām. Tas gērbot vel gadu paliet Joniā, lai varētu
 Tērpakas vējam stipraki pretim atkūrešies.

Jomur tā' neimāca, kā domāja. Tadušanās ar
 dāžam oficeerem Vermarā kadā' ballē' ko skubināja,
 tā' ka karsa deli bija pēc laelkunga sūdzejūsi, Jomas
 universitāti stengis atstat. Pēc tam kas gāja uz
 Vūreburgu un Kaidēlbergu un parnāca 1804 kā' cand.
 skol. mājās.

Ikaicējā mūžin Hlūg. tēk dīx redabujā. Tas
 bija tēk 20 gadus velds un tam bija tā' vīspoms
 par majnskolotājū jābat. Lētā 1814, apalus 10 gadus,
 bija kas pēc skolotājū dāžādās mūžneesu gmenēs.
 Franciū lārnā, 1812, tam bija savus maceslus, kada
 barona Frōjfa bernus, caur kveevija lētā Kremenčugas
 pīrsatam pavabit. Celā' tam bija pār varavāim cenaid,
 nera apstāim veldām jā=es un daut' apķerbas un

apdomības jābūtu. Pēc šīs idejas tas varēja ar krievu valodu tuvarā aparītes, tā ka tas vēlāk Krilova pa saerņas pārtulkoja Latv. valodā un Diešzārna odi uz „Deevsi Vācu valodā”.

Tik 1814, tā tad 30 gadu vecumā, tapa Flug. par macītāji Itolavas un Rojās draudzē. No sirds un ar visu spēku tas vērsis pēc sava garīga amata. Draudzē bija kadu 7000 dvēseļu. Ja bija diezgan tumša un pilna mānītības. Bet jau bija tas ap to laiku, kad Lat. vjēem bija no vīram pusem vairāk garšmūsi atspī, det. Tāču kā jauna rīta uzsākums uzsākams var, deības atcelums, kas notika 1817. Gan neprata latvieši Arī lelu darānu, kada ir brīvība, zācumā pilnīgi zēnit, to pilnīgi sajūnt. Bailīgi tee cītā cītū jān, tāja: Ko nu esam? kur esim, kad kungam vairs ne, pēdoram? Kas par mums un zinās? Dēriās veltās isceļas it nopētni parpratumī. Tas bij acurāt aridran Itolavā, Flugenbergera draudzē, kur laudis savā apmūl, sumā pret kungam saeelas un to mantū ar tīra, tā ka zaldatus vajēdrejā turp ^{caurē} ~~subit~~. Tas Flugenbergorim idevas caus lenu un apdomīgu isturešanos veen utraukto lauzē pratus apmēerinat. Flug. jau bija no Schillera macījēs dzedat: „Kā cilvēks ir rābils par brīvneeku, Ar brīvs, kānēn dzelzīs tas dzimīs.

Tik no verga, kad dzelzīm tas islaunās,

Ne no brīva vīra mums jābrīvās, —

un nevarēja ar cītēam veenotēt ^{tas} domās, kā kad no ateva,

(no dabotnesem vācā dāimuma rakstnešiem)

izjūmumam vairs tikko bija dzirdams, Ari nolūks 13
 — Latvešus caur dziesmām un dzieju mācīt, glītāk, — un. L. Kallgr. IX.

Tā' kad arīttam ar šo savu dzieju otou pusi grūb
 Flug. iepazīdēt, lai Latveši, palcek bagāti gadrihā
un atrihānā! Pa, pat kas vēlas, ka viņa lasītāju vidus
 ar' arpus Latvešiem isplenstos: „Kaut patikta ne seen
 Latvešiem, bet arī teem, kas Latvešū velodu nielo
un labi seprast Dzenas, šī otra puse!” Latv. Avīzes
 torciz zem Watsona redakcijas apsvēierajā Flugē,
 Bergera dziesmas ar leelu preeku un laipnību. Caur
 sam sarīstjās draudzības saites tā, ka Flug. līdz sava
 mūža beigām palika par Latv. Avīžu līdzstrādnieku.
 Tā' nedēļas avīzē isnāca tulplikam no viņa datādi
 dzieji, gan tulkojumi, gan originali.

Arī preekā magazin un lett.-lett. Infelleffekt —
 preekā Latv. draugu biedrības rakstu krājuma, ka,
 garim' kas strādāja. Je iespēstee raksti pa lelakai
 daļai zinātniska saturs, pr. p., forforūnyru fūr šī
lettiffa vorkānft, vabur šī vāgalmūšīgn ānspovuf
šū lettiffa vlocē, vabur šī Advotliem, Propositioen
n. Conjugationen, šamarkūnyru zā šū vāvānūšū
forlūvūny lettiffa Synonyma. Viši šē raksti is
nāca 1829. g. mēnešā „magazin”, kur pat „datādi rakstu
krājumā 1853 ori no viņa sastopamas dziesmas, ko
starpā tulkojums no studentu latīņu dziesmas „gan,
deamus igitur”. Lem vīrsraksta „Datādi raksti. I.
un II saīnūms isnāca 1855. un 1860. g. ka bo: Dāmea

1) kas sacerēta no Ch. W. Kindlchen.

pārtalvotā episkopa Drejojami un pasacērnas (fabulas).
 Savās velavās mūža gadās tas nojēmas, jaunās garīgas
 Drešmas "Latvešiem" izdot un arī tā saucamās, "Hil",
 "Lingblūms" un "Lingblūms" apgādāt.

x) Kapriņu gramati-
 kas no Amburges L.
 II 1817, III, IV, V, un
 VI. 1852.

Daudz un dažādas Drešmas Hug. arī Vācu valodā
 sacerejis, tāš atbeceas us ta beonu Drešmum- un kāzu-
 dešanām, us baznīcas- un amata- zvetkeem. Arī dažās
 Latv. kultas Drešmas Hug. Vācu valodā pārceļis, bet
 pirmā veeta starp ta Vācu Drešmumēam pēnāsas
 gan ta Dierzavina odes tulkojuma "Us Deevu?" X

1833. g. Hug. kapa par Piltēnes dioicēres pravestu
 un kā tadam kam bija Rindē (Augstunūndē) jaunū bak,
 nīca esvetit un Sakas-lejās Draudē jaunū mačtaji
 esvest. Par sasu braukumu stringrā zeevā, pec 25° ausstamā,
 us Sakasleji, ko tas aprīme kā "mūdumūntas kūsūn,
 Diffal Siberian", ta atskatās papīrōs jo humoristīgs
 apraksts uglabojies, kas met jo puslīdē skatūn garsmū
 us Kurzenes koreizējam baznīcas būšanām. (Cf. K. K.
 Kārli's "Hugenbergs"). Ta Drīves grūtībās ta spēcīgōleja
 dažreiz pavīsam sēlīnt, kad tas atrada pec paša at,
 zīšanās atspīngšānu, Deeva brangā vadītā, Drejā un
mūzicā, in Gottas jottelīfars Spjögung, in Pongju und Wā,
pt. Un sasu sajusto dabas jautkumu tas īsacēja ne esen
 savās Drešmās, ne, tas esetas ko pec espejas ori Drīvē
 esvest, eskarīdams pec savas mačtaja mūzīšas košū
 brīzi. Deīšas no savām Drešmām, ko tas pirmo bija
 pa Vāciski sacerejis, tas pārceļa pa Latviski un Līva

sev no savas meitas Džeinas preekas un preekajas par
 Latv. valodas jauno skatu. Preekas ^{ap 1870 g. Jūlijs Kadams 4. 6. 1871} ~~atgādeem~~ man kā 55
 māji skolotājam Kuzņemē pa visu daļām gadījas ar vēnu
 no šī mūsu Džeineeva meitām koparītes. — Introdau,
 šī ir arī dabūt zināt, ka Hugenberģeris koreificējam šim,
 daļas maģistā Kucēvrim, vēlākajam skolmeistaram
 un dziesmu koreitājam, E. Dānsberģim, par draugu pa-
 rādījas, budams tam dažādā ziņā palīdzīgs, la dziesmu
 koreitājam dāvanas attīstīt un veicināt. Ar Kuzņes
 pautskolu šim, maģ. Wolteru Cīlavā un ar kand. Sadowsky,
 vēlāko Jelavas zemīnara direktoru rakstījas Hug.
 dēl dažādu skolastušu un nodomāja savas domas
 šai lietā nodot spēcīgai un tā' plējā laist.

K. Kundziņš savā jau peminētā monogrāfijā ^{atgādeem un koreitājam budams 2} par
 ved preekā Hug. raksturošanas vel rekožo, kā: sk. Kistlyr IX.

Vīsi šee nepatīkami un raizes tā' izpras par jau
 smā Džeineeva, ka tas 1857 atstāja maģistā vektu un
 parvīlās no Jēlgavē. Latv. dr. Beedriha cevēleja to kāi
 pašā gadā par savu preekāneeru. Līdz 1854, tā' tad
 Arvai trīs gades, kas palika šai vektā, tad tas atkāpas
 arī no šī ameta un tapa par tam no šīs Beedrihas par
 šīs godabēdru cevēls. Dīlmīgi zemīgumā atonams Beedriha
 nevaija koreitā Džeinēl arī Hugenberģers uspurinat, ka,
 cumo un vajība gan par tam vairīgi, ka Beedriha, kas
 pirmā ngans bija iskurējās, arī Hugenberģerim vedot
 neso nedabūja usplaukt, (domā K. Kundziņš). Hug. mira
 3. martā 1860 Jēlgavē, 76 gadus vecs. Ta kaps uzgāms Jēlgavē

*) To atrodām tamlidriņu attiecību, kādu mes redzējam slāpē Elbesfeldē
 un Hvedriņģu Indrīkai.

Sāna bērnicas kapsēta, ko šoreiz par literātu kapsam
dēvēja un kas arī Maters dur.

Suo. Alunans, Hugenborgaru lidzijs Latv. Drejners,
kopā cēls tulkojais kā Hug., cēla žim no Latv. puses
drīz pēc tam ar savu epitaphiumu godājāmu pēc
mācēni, kā: — sk. L. Kellgr. IX. —

Kā no Hug. parādījums varam lemt, kad kādi
6 Drejnerski sevīki bijuši, kas to vairāk vaj mācēt
kā pērvēlētāji un apģarotāji, ka tas stājās pēc viņu
tulkošanas Latv. (resp. arī Vacu) valodā. Darūs mēs
jam pēc idevitas pēc vārda sauskāji. ^{un mācījušies parit} Tā ir: Sch. Otto,
Goethe, Ringers, ^{st. šlīme kindlebeim} Schelto, Koylovs, Dieršvins un Swifts. ^{Latv. p.} Redzē
Latvju darītājas. Tā, kā redz, pēder vairākiem tautām ^{Latv. p.} Vaccem, Angļem,
Breveem etc. Ja severojām Latv. tautas dresmas un arī
darūs Latīnu paraugus, no Hug. latojis — no ka Hug.
pirmās, t. i. Latvju darūs, pārtulkojis pa vāciski un
beidzams, t. i. Latīnu paraugus, latviski apstrādājis, —
tad iznāk pavisam 5 dažādas tautas, kas derušas Ha.
genbergeru veclu Drejošanai — pārtulkošanai. Hugen.
borgara tulcotā studentu dresma „Gaudemus igitur“
gan, cik zināms, ^{no} no Latīneem — Rousseiēem celuses,
bet tā „Pindueeka meita“ apstrādāta pēc Latīnu pa,
rangā (cf. K. K.). Turklāt jū gūti nākas, sakināt avotus,
no kurām Hug. smēlis savus parādumus, kā ka tas
nocebtis patš tos klusu. ^{*)} Tās š. k. atbilstas: skat L. Kellgr IX.

Tās tā kad savus Drejorus apzīmē š. k. kā, vairāk
svēta iekla un mīn no zemem, kur „slaveti sējeji

*) Tai mīn pēc autam Kindleben

to promeiz ir išķējsi," tik Vācēni. Tas tad arī
viss. Par laimi mums šā dziesmēki, ko Ilug. Latvee,
šiem apstrādājis, pa daļai ļoti paristami, kā Schillers,
Goethe, ^{šisgrs, Schlegels} to. un tā tad arīdru iespējams, tos uzzināt,
usēt. Da nu jābūjam, kurā no minētajiem dziesmē,
koem Ilug. vācietāc lestojis, tad abīdēt us šo jābū.
jūmā jēu tik ^{itēn} parvīs skatēns vīnā, "Derīgā Laika=
kaveklā".

1) Tas ir Schillers, un tās vācietāc šī ballades, un
garāki dziesmūmi, kas, "Derīgā Laika=kaveklā" sevīši
"otrā pusē" parvārā pilda. "Derīgā Laika=kaveklā", pīr,
mā juse", kas pa lelakai daļai eļjēmta no pasacīnām,
satura tik divi dziesmūs pec Schillera: "Dukursi" un
"Aortma no vovīnma", "Dāzādās rakstās", to pašā I. ca.
šūnīmā usejām: "Kerzēris un Tēlis (joku pasacīnā)
un "Vēcpurvis un atsakas (joki)". Šīs beztamēis ir dra,
matīnēls gabals un "joku-lugu šķirai" peerkatams II.
sānīmā; Pēcdermūt divi vecas un jaunās bērn=
sacīnās, no kurām arī dāži peerkaušī var šo to mā,
cītes? Schillera dziesmūs, "Gaida" (in frouvostung) atrodas
Latv. Av. 22. nrā no 1827. g. Tas vēns no Team, kas
Ilug. vācietāc iādeves. "In Aortā tot Gledābāus" Ilug.
apzīmējis ar "Trīs vardi". Tulkojūmē pec Schillera, kurī
"Derīgā Laika=kaveklā", "otrā pusē" dabūjūši veeļu, ir kā:
"Šā dziesma no pulkstēna (^{vīvas voco} dzīvens saucu, ^{mortnos plango} mīrošus dvanu,
^{Fulgura} "Lībīnus manu", ^{frango} "Gājūms us dreses=copli", "Pēcceem",
"Cīnds" un pedīgi "Šā bērna=eleprave".

2, No Goethes Ilug. ^{4x} ~~kadus~~ 4 dzejoties talrosānai ieredzē,
jēst, proti: Mairint - Feder - Drešniņa, Alkōnig - Ulk,
acid, Var Fīfer - Lozineks un Var Jungpall un Var
Wūfēbof - Paris un sudmal-udent, vs."

Tan no šī gadījuma veen varam lemt, ka Hugenber,
gara līrika nav no tās parastās šķiras, no allaž veena,
dās - ne pa augstu ejās zirds-satversmes Drešmas, kura
labprāt un leģi, lai jutu-cespaids varotk celtu, ar kadu
citu masulu, proti, ar muziku - melodiju - veenofas
un tā pa daļai kaudē savu patstāvību. Tan parīstam,
ka Schillera līrika kaudē, ka tā pa lelekaī daļai
domu līrika, jū pate par sevi ir muzika un tā tad tikai
maz, ja pat daudzkārt nemaz, komponēšanai, muzi,
kai nelaujās un ^{(ne)padara sevi} par kalponi. Tā ir augstakas,
filozofiskas, ideellas ^{skicās} kartas Dreja, kapee pa augstma,
nigū, ^{ellai} augstu vārpa Dreštam. Tā aka nolūks - mērķis
pate par sevi un preekš sevis. Tā pr. p. Int Hōid,
ofu vāt Var Frank - Meritina no sveimā nenozīmē
mekatu pavasari, neapdzēd nekādu pavasari, kā mal,
dotees domā, lai nav nekāda nolūka arpus sevis, la
ira, tā sacit, Drešma pate par un preekš sevis, kas
iscelures Drešneka sētvakarā jeb svīnamā bīdī-standā
šūmofāntē. Tā ilug. butu līrikis - Drešmu sacerstis,
Drešmonēks - pr. p. pēc v. Skendona ^{vēda} vāces, kuram
Drešma - "zinge" un "meldins", kopat kā tantes Drešmās
dainās, nešķirami, tad tas butu varotk pēc Goethes
nekā pēc Schillera turejēs. To Goethe veens no vis,

Ceļakājēmu dzeesmu sacerētājiem ne vien starp Vācu,
 šiem, bet arī starp visām citām tautām pasaulēslēta,
 turā. Un tas tā arī ne vien pēc Vācu, bet daudz citu
 tautu dārnām jeb tautas-dzeesmuām gājis skolā, kā ^{redzi} knapi
 kadē cits maksas-livris pretis un pēc tā. Atrod
 Taisni daudz tautu hēlīs vīna līviskā dzejotā un daudz
 starp šiem taisni svešām, kā pr. p. Scilijnu, Sann,
Greisu, Don, Finnu, Rohencēnu ^{scoti} (Augšzemiņu (schläniffen))
 etc. dārnām pakal dzejotus. Ja Flug būtu vēlējies, ka
 tā dzeesmas tautā dreed, kā v. Stendera "zinges", tad tas
 nešauboties būtu vairak Goethem pērgreces. Jāka tas
 nu nav un Flugenbergeris tomēr līviskam pēstkastams,
 tad mums pēc tā sevīškas šķiras līviska meklējama.
 Jāka Flugenbergers savu tulkojamo veelu arī no Bürge,
 ra, kurš blakus ballādem sevīši tautas dzejās skauām
 tūvinātas dzeesmas sacerējis, un no Hebela, kurš tā,
 vās "allermanniffen Geduffa" iņēdz savas dzimenes skatus,
 kā arī savu tautēšu cerāšas, domu- un dzīves-karšu,
 smelis un tik jo maz līvisku oriģinālu sacerējis,
 tad viņa poētiskā īpašība ir visvairak eklektiskas
 dabas un proti ar manāmu deklināciju jeb slīkstānu
 no Schillari, tomēr tā, kā ^{tas} Goethem un Burgotem postim
 atkal ceļasku slīkstānu no Hebela pusi liecina. Pēc
Flugenbergers visticamākam dzejojumam taču pēc
 skaitāmi tā tulkojumi no Hebela, kā pr. p. Musekls,
Vakara zvaigzne, Pētrits, Pērkona vētra, Rudens, Ma,
ru pūtels etc. Jāka tad īsen kā statistiski jārikojas,

ja grāb 'Hug. kā tulcotāju raksturot. Par retajiem
 Hug. oriģināliem nav daudz rakams. ~~Pēc~~ tam atrod,
 ka Hug. nav it pēc velti ar Latv. darīnām nodarbojies,
 dažās no tām pa vāciski pārtulkodams. No Latvija
 tautasdzīvības tas gan ~~nenap~~ strupo išteicēnu ^{vaidu} ~~vīdē~~
 pēsevinājies. Do tārti ar tik maz īmestēnu var,
 deen it pīri ustrantko jūsmu strupā, spēlīgā is,
 grūšana, kā ka tik raksturīga pīekš tautasdzīves,
 mas, sastop. pī. pī. sastopama pī. pī. vispārīgi parista,
 mājā 'Hugenberga dziesmīnā, ko tas us Watsona ka,
 ves zīnu sacerējis. ^{ka.} Watsons, Latv. Avīžu redaktoris,
 pīreels Donalēzā Lāižu dzējojamu Latv. valodā. Tīn
 dārgajam draugam Hug. darīnājis pārtīnu:

„Ej mana gantu dziesmīnā

„Un nes arī tu to zīnu,

„Ka tēnu zemes asana

Do bīruse par vīnu.

Tē nerīlus domājam pīe Latv. tautas dziesmīnas:

Hevceus mani nerīnāja,

Kur es gantē norādāju — —

Pāgredēzīmes Hug. tulkojumēem, un tos aīkēsi
 gīslīkodami.

1. Tulkojumi is Schillera.

Tē un vispīrums vīsteelīskakais ^{oriģinālais} dzējojumis, ne
 ven no Schillera mītras, bet pasaulē literatūrā vī,
 notal, protī: „Tus Līd son tar glīkū mīkar motto:
 „Vivos voco, mortuos plango. Fulgura frango.“ — ko

Hug. ar britiškīgu ievē. bu pārecl' pa latviski. Tas
 , Dariga Larva = kaveklā, otrā pusē, tā tad jau 1827. g.
 ceļpasts, t. i. tāi pašā gadā, kad arī Lūnberga. Dzeesma
 no bārnīcas pulcstena' iznākuse. Tā tam kad tas pāraks bulams
 par Lūnberga man isdevošs tulkojumu vairak ka 40 gadus
 no Latv. rakstniecības ceļņtājem kā Hugenberga vīstē,
 camacais darbs bij' apbrinots, radās tam jaunākā larvā
 ne mazak kā četri ^{gājēju} līdzeņsoni - konkurenti. Schillera
 pulcstena pa latviski pārecl' vel no 4 Latv. rakstniec.
 ceļņ: Beerbarža, Brivzanneca (Trenlanda), Štālberga, ^{Damburga, Kaudz. 222,} un
 Pūkalisā, pedīgi pat no Evāngēla (1903g). X

Par Beerbarža un Brivzanneca tulkojumu isleclā,
 nos man redaktoris un kritiķis H. Lauke (Juga) stēstija
 tā. Brivzanneca larkam nemaz nepāridams Hugenber,
 gā dotu, bij' Sch. pulcstēni pārtulkojis un pēc korei,
 ņējā spēstavas īpašņeca un apgādātāja K. Štālberga
 gēreces. Brivzanneca koreiz kā rakstniecē bij' vel
 pilnīgi nepāristams un tā tad Štālbergs gāja ar tā
 rokkrakstu pēc koreiz jū loti pāristamā K. Beerbarža,
 ņi domas un spērdumu par Brivzanneca dātku dziv.
 dab. Beerbarhts esot Brivzanneca tulkojumu atrāts
 par tik nepārtākošū, ka tas tulci nojēmees, pats tā
 Schillera dājojumu pārecl' un tā rādīt, kā tas gāt, to
 pārtulkojumu esam. Tā tad 1869 K. Štālberga apgād'ā
 iznākūši abi tulkojumi: 1, Fr. v. Schillera Pulcstena Dzees.
 ma, ko evabati pārtulkojis Kasper Beerbarhts. Motto: „Kas
 gāt navē dzivē, domā dzivē mirstē. Dāvēneta: „Tēsu

slavencem vīroni K. Hugenberģerim un J. F. Lundbergam.
 "Le pantinu apasā: „Kam bus navē zēt un dēt, Vajag
 dzīvē bojā eēt." 2) Fr. v. Schillera Pulssena Džesma, iea,
 badi pārkandinata no Fr. Trelanda. Fr. Kahlberga Tulko,
 jums isnāca la Dzejolu Krajumnā, Dzejas Skanas (Rīgā, 1880)
 zem vārdnīcas nosaukuma „Schillera zvans". Pārkalrā tul.
 kojumus ar īsānāis kadā sevīkā marā Dzejolu Krajumā
 (vaj 1883. vaj 1894. g.).

Apjūstīm un dātūs no šēem tulkojumeem isumā
 cauri. Tā rēlīdznot veram isprēt, kēem preekšōska
 dodama un ciktal Hugenberģers par kēem c. tēem pārasos.

1) Hug. — — sk. L. Kēlyr. IX.

Pinde pa rindai vīrus šos pārcelumeem zālīdzinat,
 nevar šē būt mīsu ušēvums. Varām ^{šē} (tā kai šo un šo,
 varak acīs spruštōšō pēemīnēt un usvērt. Tā p. p. šo
 vektu, kur skan: „Gefühllos ist's, den Lärm zu hören etc.,
 pēc manām domām Beerhards vīslabaki un vīspēlīgaki
 pārtulkojis. „Gan baidu lēsta, lauru — — . Pēc tam kas arī
 varak pēc oriģināla tūrojās, nekā šē citi, kurām šē
 vektu pīlūigi neisdeavuses. Nepeēdodams, ka Trelands,
 un Kahlberģis ^{na Trelands} dārtēz iskrit no ritumā arā. P. p. sk. Kēlyr. IX.

Tā tad rēdzam, ka, jēlētū Hugenberģers dārtēz arēdām,
 abēt not no oriģināla, tomēr vīra fantāzijas sprigtums
 un širgtums netop vājāks, kā tas pēc ^{vārdnīcas} kēem c. tēem
 pārcelējem noteek; nē, kas noturās arī tad oriģināla
 preekšōzimētā zirdzātēvsmes augstumā. Vīspār jēnot,
 jā-abrīst, ka Hug. pēc spītī dārtām klūdām, kas arī pēc

viena sastopama — kā pr. p. Jorkani vien | Rof unia blūt,
 Torna pumpi | Jāz de Gūral;
 visus savus līdzekļus — rīvalus pēc pulksteņa dzesmas
 pārspējis) viņa dzējoja, kad Latv. valoda vēl nebija tā attīstīta, kā vēlāk
 („kērtina no vēšuma” lasi Flug. dzesmas). Pēc „Gaidas” Fabriņas pār
 (Šri Frustmān) ir rakstīts. Ja rakstos espeesta Latv. Lvauguli, kat
 Noīru 20. nrā no 1827. Šo Schillera dzējolu esmu arī pats tam nos. Schillera
 pārtulkojis (Līga I.) un atstāju to tad, jums pašiem sa. ne nepatīs un
 līdzināt. — Dzejojums, kas fantāzijas šīrglumā un jūtu domes visas pēc
 stiprumā „puksteburim” reko daudz nepakāp parā, kas tulkošanas
 ir Schillera „An die Freunde”, ko Flug. arī pa latviski pār, ne nepatīs un
 tulkojis, proti zem nosaukuma „Peekeem”. Arī pēc šī, domes visas pēc
 kā pēc dāra cita dzejojuma Flugenbergera jāsacensās — jākonkurē
 ar estēmu. „An die Freunde” — kā atmiņamēes — jēu pirmis
 Flugenbergera no divām estēmu tā amata beedreem — no
 Elberfelda 1804 un Bendera juniora 1805 — pārcelta Latv.
 valodā. Vēl abi devuši tai virsrakstu „Ligsmīta.” (Cf.
 Lett. Kunstlepis I.). Pirmais pantins pēc Flug. — sk. L. Kollē. I.

Arī pēc šī dzejojuma varam cerēt lelo isveidību Latv.
 valodā, ko Flug. ^{p. l. uz g.} sevālda. Viena tulkojums ir vairāk vārdu
 pa vārdam, nekā to esu, bet tomēr vispār latviskaks
 un turklāt arveem dzejisks. *Gaida*

Ta nu arī „Šri Frustmānā” (Ja ^{nozīmētāja} lēona — spēkave)
 aplūkojam, kad esam Flug. līdīkas vainagu, cirkel, kas virām
 no Schillera zināta jēnis, macijusēs parit. Flug. no visām
 šim Schillera dzējolu periodam sev parcelām uelhu is,
 raudzijas. Pats no I. un II. periodes Arī pa dzējolu, kā:

1) Šo tulkojis arī F. Purkalits, „Kantene iz „Ivošatnes” (Kantē. Sm. un asaras 149. l.p.).

"Si Prüfungsarbeiten" no pirmās periodas, "An die Fräulein"
 no otras - tad tas taču nav tās pašas pašas izlaidis. "Ja
 betna-slepave" ir tulkojums no Schillera dziesla, kurš
 pieder periodai, kad šis dziesleis ar jānības un
 nebijsi tā saistīta cenāces, pērcēdis uzkatās, kur tas
 nel - kā to vīna Laupitaji, Riņķu rāda - im Strom
 un Drang - jānības un pausmās atradas. Kā jānī,
 kas rārojums tas tad modina jo vairāk mūsu zināvi.
 Kā pēc šo Hugenbergers laimejas? sk. Kotlyr. I.

Si tulkojums uzturkojums par Tatu, kas tikpat
 smalki vārdu pa vārdu parcelti, kā ar' ideves.
 Pēc manām domām, "Ja betna-slepave" līdz ar "skēstīn"
 no "svēšana" pērcēdama pēc Flug. vislabākem tul,
 kojumēna no Schillera liriskas.

Usmetivim un acis liriski-episkiem dzējojūmēm,
 A. i. no Schillera balladem, no Hugenbergers pa latviski
 pārcēdis un par stastu = dzēsmēm nosaucis. Tās ir: Sau
Tomfau (Ducuris. Stastu = dzēsmēna), Sau Gung noyf Sau
Im Schiff (Galdojūms)
Im Schiff (Galdojūms) un Sau Gung noyf Sau
 (Limds). P. p. tās veetas, ducuri - uzturkojā - Tomfau a,
 kur Schillers caur onomatopojiju varam espaidu pa,
 nāk, nav no Hugenbergers nebut vajāki atdējotas, kā:

Si Wasser, Si im frühling noyf noyf - Sch. Gedichte I. 206.
See vilni, kas virgā nošāvās - sk. L. Kotlyr. I.

"Galdojūms un Schiff = cepli", im pēc pulksteņa dzēsmas
 Schillera visgaramojām dzējojūmēm, ir arī, jebū ne vī,
 caur ideves, daži jo parēti pārcēti pērcēdi, tā

pt. p. 17. pantias: Jauriuf tri Sunna von Saveru - Sch. ll. G. d. p. S. 224.

2. Tulcojumi is Goethes.

Ho Goethes Hugenbergers, erc es varejis sakinat,
 4 dzejolus nemis. Visi vomi pec Kotta's isdevuma (1868)
 islasiti no pirma sejuma un proti, vens no dzeesumam ^{job dzejolom}
 un tris no balladem, ka to rada goethes dzejolu saturs.
 Un cans tam kop no jauna apleecunats, ka Hug. nebūt aas
 parastam lit. veem - dzeesmu sacerotajiem pēchidzinams.
 Vēnigi dzeesma, ko H. no goethes pārcelis, ir marja dzeesma,
 ko H. nosaucis par „Zedu-dzeesumu”, goethem savu
 dzejolu pirmajā sejumā ir parvām divi marja dzeesmas
 - otrā sejumā atonas kada dzeesuma ar vītrastu
 „Kari” - un pirma Hug. isvēlējas. Maibat - sk. L. Kallgr. I.

Tās tris goethes ballades, ko Hug. Tulcojis ir, kā:
 Tar Fiffer (Zvejnesis), Felkūnig (Vilkačis) un Tar Fūng,
 gupfl u. Tar Wūflberf (Pūris un indmal: adentivā). Ap,
 lūcosim un to „vzejnesu”, ko pec Hugenbergers vel
 ar ^{Juris} „Klunans pārlatoriskojs. V. spriems jāņemim, ka
 Hugenbergers dzeemāel kačo tik vīrai skaidro origi,
 mala pantinu (Lubt jif tri Liaba Sunna vif -) pa.
 vītam isleidis. Vaj nu kas atrade, ka šī pantina domas
 vensaršam Latvectim par angstam, jeb vaj šo Tulcot
 vīnam islekes par gūtu? Kas nu to lai zin. Pec J.
 Alunans bupret atrodam ne ven vīrus pantinu pil,
 nigi pastulcotus, bet tuklat ar alus pirmos panti:
 zus dubaltā parcelnumā. Ši sava ^{pirmo kiz.} 1856. g. isdota Tulco,
 juma abus pirmos pantiņus J. Alunans ~~1856~~ 1867. g. is,

desumā pārgrupējis, bet ka brāķis un isdovejs H. Alunans kadā pēdzimē apassā celis tos pantiņus oriņu vārdpārvērtē išķatā. Izjomsu un Hlag. Tul., kojomu dāzās sīkumās cauri, pee tam to salidzi, nadami ar D. Alunana tulkojumu. Sk. L. Kellgr. I.

Hlag. tulkojums no Goethes „folkönny“ (vilkacis) deenizēl nav sadabonams, lai to ar D. Alunana „heza, lēvu“ salidzinātu. R. Kundzēns, Hlugenbergara teicamais biogrāfs domā, ka tas gan ^{neesot} nav isnācis drukā un ka tas ori ne parvam neesot isdovecs; Dņa Alunana „heza, lēvs“ esot dautz pīlnigaks.

Pedigi „Das Fünfgespill mit der Wülfburg“ (Puisis un sudmal=udentis) ir ceturtais un laiskam beidzamais dzejojums, no Hlag. no Goethes jēmis. (cf. Goethes Gedichte, 1. J. 119. (Hlugenbergara D. l. kaveklis, otra puse, p. 85).) Kā jau saets, trīs ballades un veena dzeesma „Wülfburg“, Zeebu: dzeesma. Vaj Hlag. vel varrak no Goethes pārcelis, to nevarēju sarinat. Tamer ka pārrak veidā dzeesma „Rozite“ (cf. Georgs l. kaveklis pirmā puse 89. l. p., Nr. 37) skan marakais loti stipri pee Goethes dzejoleem no tās pašas iktivas jēb žanra (genre), no ka ir jā aplūskotā Zeebu: dzeesma („Wülfburg“) un citas. Kautzites chatirs, kas šo Hlag. dzejoliti ori savā krajumā „Cinaidi un asaras jēb dzejneeku labdeenas“ usjēmis, noceedzas pee tam ne, atlantā vīrē, bespietētiski tīzū pratu, no tās dzeemi, kas patvarīgi varrak pantiņu islaidams un tā to sapulgojams jēb saņem lasitajam marakais varrak

darbu pantonu (kā 3., 4., 7. un pēdējo jeb 8. pantonu) at-
ravis. Tā Drejols, kas pēc Hugenberģa divē veselū ku,
mora un dzīvības spriegumū, cāns Kaudēti ticis pas
vienkaršū, neēgu, trives-brūlu teskrāsas un lēsepeka
Dreemeli. (K. Kaudē. Jm. un armas 177 l.p. *)

Dieu Fungyrfall und die Wulfenrolle (Cf. Goethes Gedichte p. 119)
-, Paris un sudmal' = adentrus' pēder pee litviski = drama,
tikū Drejolu īkvas, t. i. pee litviskū Drejoleem jeb
labat balladem dialoga - sarunas formā. Goethe pirmāis
īo formū Vācu literatūrā cēvedis, sacēvedams laka rka tu
Drejolu īai formā, kā pr. p. vus blūmlasū Būntoffen
(Lied des yfornymen grafen), Die Fulkunbe u. die Wulf,
Lied, Die Willehalm Rāin, Būntvater und Pūfpuore etc.
No ka vestulem, ko kas lardis Schilleram, zinām jau,
kā vus no īis Drejolu īkvas runā un domā, ka ta
kurpīkam vel varak pēekojama. Un īij Goethes rku,
bai larkam jāpateicas, ka arī Schillers litvīgā verda
sacērejis, kā: Die Philopogen, die Ilijā. Tānis ir arītra
allegorijai sava loma. Tānis jau usitajas starp etu
pukēs, upes etc. runādams kā personas. Un mums jā,
pēcējās, ka Hūg. arī mums mazākais vėnu kadē dai,
lu Drejoli Latv. usvalkā davinājis. Tā tad, Paris un
sudmal' = adentrus' ar savas sēvīkas īkvas pēekš mums
no jō lēlakas vēstības. (Cf. D. l. kav. otr. p. 86. l.p.).

3. Tulkojumi no estiem Drejnecēm.

Ar Hūg. tulkojumem no itēem Drejnecēm novaram
vairis kā sīkumās rēlaistees, kā to ar Schilleru un Goethi darījis.
No Būrgera (Hugenberģa) jo tāicām pastulkojis. Das Lied vom braven Mann ("Ja Dēosma
no goda vīra"). Tā nav līvīka, bet slastu - dzeosma. Upes vidi no plūdēm apņēmtā maitnēca
namini ar vīcēm sēdīvotajēm - maitnēca ģimēni. Maitnēca kēdē jumbā uzkapis pēc palīga. Tē atam
lēvīo grafs un sola 500 dukatu tam, kas apvārdētos glabtu. Pēdīgi zodās kāda zemnēca, kas drošvīdīgi
airē ar karvīm upē cēkšā un izglabj maitnēcēn ar vīru ģimēni pīoms namūsa sabruvīanas algu, ko
tam grafs dod, pēcēkirdams kā goda vīra nabaga maitnēcēkam, kas vīru raudējis.

H. Mūons, latvieš,
šēem, ir ļai dāto,
go formā raudē
dāinas. Divi
tadas, kā velak
vērosim, Hūgen-
berģa pastulka
jēs pa vāciski
Vācu tantes Dreem-
mās sastop arī tadas
īai veida, pr. p. 119.
loma apētrādātā.
Es zogen droci
Būrgera vohl īber
den Rhein --

H) Nina pēc Kaudzites tā skan: 2096
Rozīte.

Atradu rozīt'
Es darzīnā,
Pēc visām puķēm
Bij smarstaka.

Ta saldu smaržu
Ar izlaida:
Nekāvis airkart,
Kam ciednā.

Bet ko no rozēs
Nek stastīšu?
Es gāju projam -
To pametu.

Pēc atkal skatos
Mā rozīti:
Ja saulē bija
Novītusi.

1891. - 1884. g.g.) nekavējoši pusiņot par
to Augstskolas kanceļijā.

Pašs Prorektors: F. Lejums

Darbovīdis: A. Vāldmans.

Prof. Lautenbacha k-gei.
Romanova celā № 35. dz. 4.

Džansi navesinātes tik vel pēc Flug. tulkojuma is
 Hebela. Flug. Tulkojumi, kas smelti no šī tautas-
 ļaužu-dzejneka, kā šāds, jau kumulāts veicu un, kas
 iedevušies un la laska Latv. lasītājam saprotamāci bi,
 jūsi tāpēc, ka pēc Hebela, kas pats bija ļaužu dzeesmi,
 neeks, Dzejneka un lasitāja redzes aplūks tikpatu ne,
 šķiras veens no otra, kā tas bija pēc tadēem klasiskāem
 dzejneceem, kāti Schillers un Goethe, kurus tulkodams
 Flugenbergers savu lasītāji vairumam gan palika savu
 lauki pēlīgi nesaprotams. Joh. Pet. Hebelis (dz. 1760, mir 1826),
 Badenes priēlats, nebaga vēvērtā dēls, pēdējā Göttingas
 Dzejneku-sabiedrībai. Tās nodibināja savu slavē caur savām
 „ullamvinnuffu Gdreffu”; ar šēem Alēmanas Dzejloķem
 tas bija mudināts virpīrims caur Vossa abām Dejas-Vācē
 valodā varstotām idillēm. Hebelis iedzējas savas
 islōksni no zava vētus, zavas Dēmtēnes, kur savu
 beovību palaida, un pasnēdza savos Dzejlōs zavas Dēim,
 tēnes skatus, kā savu kantešu Donu karte, paradams
 un Dzēves zavadību. Jean Pauls un Goethe iis Hebela Dzeemas
 pēc viņu pirmās isnāšānes us to pēcēgako aptvēca
 un us to labako-novēlīgako apspēcēba. Tāpēc varām
 ori tagad velāka Flugenbergers un tik kēnemat, ka
 tas šo tik kēnām lauru-Dzejneku savos dēvtrēs
 klavējamos adzējōjamos Latv. mēlei darījis pēcējamu.
 Un tas, ko Flug. no Hebela jēnīs, ir tārti tas, kas Flug.
 pēc Latvešēem padarījis virvairak pēristām un
 cecešību-populāru. Var sacīt, ka Flug. gandrīz tikai

Arhālu vīspāriģi un plašāk persistams tepis, cirkal
 tas Hlabeli pārlatvīskojis. Tā pr. p. gandrīz ik katram,
 kas tikai (kaut ko) brusein no Ilug. Dīdējis, ta pēc
 Hlabela kulkotā ^{skaitlā} Dzeesuma, Preeksi ar kumu (D. l. kav. otr. p. 66. l. p.)
 marakais paristama. Tā lop allašim, tik drīz kā tik
 no Ilug. Dzejas runā un cēl preekšā, tad mineta. Ka
 ta kulkojums, to zin, keese gan, tik veļais. To tura
 par originalu. Un cavs neko nemana, ka ta kulkojums,
 jo ta tik teicami pārcelta, ka ta tiri kā originala la,
 sas. (cf. D. l. kav. otr. p. 66. l. p.) Tapat, Auscelis (D. l. kav.
 otr. p. 70. l. p.), kvā tapat, kā dautz etos Hlabela Dzejlos, apdrōdēt:
 daba, dzīve un laucu darbi, lasās kā originals un
 tas jo varak taidil, ka tani nevilūs rastopama pee,
 skana pee Lato. mitolagijas. Gandrīz tas pats rakams
 no 'Vakara zvargnes' (cf. ib. 29. l. p.). Arī ta keesas ori,
 ginals sam, tve atrōdēt vārds kā: Daugava, Rīge
 un ^{lasot} teik genuvus - istus Lato. keiceenus, kā starp etu
 „sterdres mana pelite!” ’Svetrits’ (ib. 53. l. p.) rāda
 mums noius skatus zemneenu eētā, kā kee vācarn
 ievēritōs tur norakāmi. „Perkone vetrā” (ib. 68. l. p.)
 jo teicami aprasstis negarō, kā tas usnāk. To verli
 pee tam islektōs kontrasts, kā tas redzams starp
 loti kar, lolo, par ^{māju} nāmu un lauceem rāpejošos mati
 un pa tam kee bedu dusoā bernina. „Rudens” (ib. 88. l. p.)
 rāda dabes dzīvi rādēni un zemneeka rāpes un eētās
 pa to lauku. Ši Dzeesma idveš v. Skendija d. daktirku
 ringu satvōrsmi. Tapat, ’Kuruputelis’ (ib. 43. l. p.) lēdi

ar episku formu ir cauram cauri didaktisks. Tāmi
 top kairni īstēni dabaszinātnisks priekšēlumus
 turets. Tāpam ^{te} tur pamācīti us to smalkāko - sīkāko
 pamācīti par granda attīstību, augšanu un uelāku
 likteni visnotāl un auru grandina likteni eorīki
 līdz tam brīdim, kur to edēnā us galdū uelcēk,
 un proti veenadi calīznot ar celvēcu dzīvi, rādok,
 kā ~~ta~~ iselēnās un attīstīšanās tā ēē kā tur parā,
 leli - blakus notēs. Ari parāmetriska tur deorgan;
 jo tā jau māte, kas „auru pūteļi” us galdū līcāmā,
 dod savam bērncem labas mācības. - Tās ir domas
 par mītiānu un apcecejums par atpestīšanu, kā tā
 no naves sagādāma, kas tai tulkojama is Zlebelā
 „Urs kapa” (ib. 60 l.p.) rajimtas. Ir kairi veens lādats
 draugs otram jau kapā dusošam to skumjupilns
 kapa malā pascaļ caustu.

Vārū 4x mal. R. Kundzina vārdeem pēestist, kad
 tas saka: - sk. Lett. Kibly B.

So branga idille heksametrās ir Rindneeca maika.
 Lai gan vecam, klasiskam paraugam darīta pascaļ
 (Kundzina gan domā Latoni), kas nevar nedz dzej,
 neeku nedz dzejojumu, kuram tā būtu pascaļkarīta,
 minēt - tomēr tā pēē vīta sava satura ir cauram
 cauri originala, rādīdama dzīvi Lato. sēta un palīgā
 jimdama Lato. mitoloģijā, proti slastīdama par
 Laumu, kas zīglas mēstas apdarīna ar ratiņu,
 un par Dīcku kā Arkuma sandri (genus), kas tāim

1) pēē Kaudzītas 606 l.p.

Pasakas

paņēdrot rosi.

Kā vīrotal savā no mums jau cauri jūmtā dzējā
Hugenbērgers leceņa par leelu valodas isveicību, kā
arī savās pasakās, kas var rakstīt nekā pusi sejmūstās
no tā dzējēka darbiņas. Tā vīna dar. l. kav. pirmā
puse satur 28 gabalus no šī genrēa un darātā rakstu
II. sānuumā nesejamas. Pēcdesmit divi vecas un jaunas
beinu-pasacinas, no kurām arī dāri pēcaugūši ar šo to
maestres? Tās pa daļai no Vācu ^{Gellot un Grimmā} pa daļai no Krievu (Hoylova)
aotkem. Turklāt, kā ^{mā} to jau darīreiz varejūši pama,
nit, Flug. veizam dzenās, savā dzējā komisko un smiek,
līgo cevest. Tā vīna rakca K. Kaudzins: Tad-ak. L. Kēlyr. I.

Šīta satīre ar čaustošū ironiju iolasama no pasa.
cīnas „Lopu birkē” (cf. darīdarātī raksti, II. Sānuums 26. l.p.),
kas pēc Swifta no Angļu valodas tulcota. <sup>No Heinā, Hugenbērgers tml.
kopji: Kājanam et veeglām stāigā
sk. Kaudz. 202. l.p.</sup>

Tau agrak reiz pēeminejam, ka Flug. arī Latv. kau.
tas dzēsmas, ko pats rakstījis, pareclis pa vāciski. Sk. Rakst. kr. IV 57. l.p.

Arī no Flug. nedaudzēm originalēm esam jau
agrak runājuši. Vaj tas dzējojums „Krams un kērautis”
(cf. Kaudzites Smaidus - 307. l.p.) originals, vaj ne, to ne,
var isti pateikt. Tā vīna bergu pantīnš ar morali
noderejis Latv. rakstnēskēm daudzāk par motto un
lawžu mutē gandrīz par sekamu vartu palicis. Š. k.
isplatīts un pazīstams tas ir. Vīnš skan: Nāv allārim stādīnš - Klyr. I

Atceoties us Flug. originalēm un Latv. kantas dzējis
espeju us teem, pēsedivim vel K. K. domas. Tas rakca:
„No kantas dzēsmām 48. noklausījies - - sk. Rakst. kr. IV 58. l.p.

Bez „Ticības” vel pakaverimēes pēe tādēm originalēm, kā: Divi debisi (Kaudz. 179),
„Kādēnītis karstīgalai” (Kaudz. 555. l.p.), Meqam (Kaudz. 537. l.p.), Tāras vēcās un
zvejnēce (Kaudz. 121. l.p.), Dieva lūdzēji (Kaudz. 142. l.p.)

Peepraudisim vel pee Flug. ^{Ar} verhas dreesmas ^{un} Deava ^{ludzėjams}
 (shan uods kai ciduls etc.) ka, Odin vinf Gott; ko kas
 no Kreevu valodas pee Bierāvina Tovs pa vaerki
 pārcelis. Gotkam jau te vuznotal ar Flug. Dzejas spēju
 separitees. Tur 7. pantons^o skau: Fjnypps! - sk. Katlyr IX
 un Rakst. Kr. IV. 59. l. p. - -

Pes tābam ^{orig. tas} originals ir divalogs: „Vis isnikst. (Tevs
 ar delu saunajas us eclu, no Kaudavas us Rigi par
 nasti braukdami. Norvaigzinojies.) Cf. Der. L. Kav. otra
p. 56. l. p.

Tā tad nu kutum pee Flug. Dzejas bengam. Itgā,
 dināšu tik vel, ka Flug. ar maru dramu jeb Joku=
 ludzimu sacerejis ar nosaucumu: „Veepuris nu atā,
nas. (Joki.) Jokotaji. Veepuris. Vina rokaspuris - una
Deva pavarone - mani. Komedijas velta: (Leela istaka,
 kurā 5 seevīķu bēdes ir us vreslem pa rindai no,
 luktas. Vidū jaunā mēstina; 1. pa labu rokū: mēsta
 ar rokū varnagu; pirma pa kreisu: marā lobi un
pee mātes jaunās mādes klireka; otra par labu rokū:
seevīķis ar rakotamu spalvu ar ausim; otra par kreisu
 rokū: jaunā seeva, melni apģerība. Pee seenas karas
 (? karajas) Larmes: mātes bēde). Flug. ar usrakstijis
 to (Rigas) keisen: Leelais Kristaps jeb Kriktus-veejis
 (svēta pasacena) 1850. g. Vina deivādi rakoti, kas deez,
 gan leelā dautrumā gan seevīķos sējumōs isdoti, gan
iskarsiti pa „borgurzin“ etc. pa Lato. Arzem gan clur.
 To pilnigu sarakstu sk. B. Dvorka Lato. rakstu. 38. l. p.

No Ilug. dzejas līdzekļiem, ko tas palīgā jūms, jau
 esam pēc islovesības runājuši. Piemēram nu vel tas,
 ka Ilug. lapat kā v. Skenders pēc Latv. darbu parau,
 ga daudzāst demonstrāciju lēto un arī mitoloģijā
 ar kas sīmi cēnigo, tradīcionālo spēku savā dzejā
 kura godā. Patēst dzejnieks, kas ar sīmi ražīgu fan.
 katrju darba savus telus, nevar jau citādi, kā kk ar
~~deem bijīgu cēnīgu~~ un kautas agrā jaunībā ar ~~bijīgu godbijību~~
^{ar cēnīgu godbijību ražotiem}
~~ražotāja cēnīgu spēka cēnīgu, piematuīgāem telcem,~~
 kadi ir mītrās personas, noskatīces un tos pēc is.
 dzeības nostabīti savā ražojuma dzevnāmā. Tā kad arī
 Ilug., jebū tas bija maētājs lapat kā v. Skenders, kas
^{lapat}
~~māstak~~ kā šis - tā ka lē abi bij' arī patēsi dzejnieki -
 no Latv. mitoloģijas atbaidījes. Tā kad sastopam arī
 pēc Ilug. skastus mitrākus veidus, kas no Latv. Olimpa
 celvēces, kā: Karka, Larmes-māte, Lauma || Laumina,
Saule || Saules-māte, Auseklis, Vakarvaigzne, Murgis
 (šurģu-cesmīna jeb Leek'ugantīna), vilcālis etc. Arī
 tas atgādināms, ka Ilug. dāvēit, gribēdams kēlāku dīvi,
 bu panākt, vēna vērda vēstā lēk veselu ķerķumu.
 Un pēc v. Skendera tas ir senāka larka jromārs, kas
 prot savās dzeismās parāzām ar dēskanām lēk atēku,
 net. Atkēcotēs no vārdu akcentu, kas H. vairāk vai
 rojams, neska ^{ka} dzejnieki no vīdenāka un jaunāka un arī
 daudz no vīdjaunāka larka. Ilug. sacarejis arī daudz garī;
 gu dzeismu; tās isdolas I. 1844, II. 1845, III. un IV. 1846.
 Kā jau no vīras vīna dzejas noprotāms, kad Ilug. līdēns

gāja par angļu, nekā las vajadzīgs pēc dziedāmas,
 vīstun garīgās dziedāmas, kur jānoturas vienādā mērē,
 nā angļunā. Caur tam tad ar' izskaidrojās, ka vīna
 garīgās dziedāmas nav varejisās neko coveestēs.

Ba nu vel isi saņemam mūsu studiju panākumus,
 ko pēc Hlūg. dējas esam sasnieguši, tad varam tikt at,
 kartot K. Kuntzera vārdus: -- gan vīna (t. i. Hlūg.)
 'garīgās' dziedāmas -- skat. L. Kitzlyr. XI.

Kā Elbervelts, Lundbergs un Hugenbergers u. c. bija
 caur savam rakstiem un dzejajumiem daļā zinā
 savam laikiem un savam lasītājiem arstāgušās
 presisā, tā ka ^{savā namasībā} ~~beim~~ ^{augstākās} ~~načas~~ grūti, iēem savem
 rakstniekiem ^{to} domu gaitās istāgāt līdz, tad
 sastopam Lāto. Literatūrā ap šo laiku varat citus
 rakstniekus, kas gan negribēja un arī nevarēja par
 savem lasītājiem neko augstāk pacelties; bet
 centās beim tīkai tai dēnai garīgu karību, dēmdrūnu
 maiziti šai zinā sūegt. Caur šiem, tā rakot, tiešās
 šķiras rakstniekiem varam labi novērot tā laika
 Lātoesiu gara- un izglītības stāvokli. Pārcaviesimies
 nu tā ka' gāram ejot drūsim par beim un proti
 vispirms par beim, kas vareja -- marais par savas
 izglītības vareja -- varat sūegt, nesā' sūedra, tee
 ir maistāji: ^{Fiebers, Oth. Kuntzer} Lāunitzs, ^{Fiebers, Pasovols, Dansterns un K. Fiebers} Schulz's un mac., prof. un br.
 kaps Uemans.

1773-1832. 1. Lāunitz's. Kristjans Frīdrihs Šmūds von der Lāunitz,
 dz. 17. oktobērī 1773 Rūzomē, ne tālu no Āepajas, veda

J

Kristjans Feidriks Imidls von der Lannitz, dz. 17. oktobri 1773 Kurzeme, ne talu no
Leepajas veca,

maza pilsetina - Grobinas - maistaja muiža studenta Frank, ^{ezguva Vitenbergā filozofijas doktora tituli;}
funtā pēc Udrupes un Göttinga, 1795 to cēveda kņapat,
kno tas dzimis audzis, Grobinā, par maistaju. Velok tas
tapa arī par Grobinas ^{apriņisa} prāvestu, un kārņikas-leesas pēc,
^{un zemleku laukskoku ecēcības komisijas locēcli.}
sedetajā kā mājskolotajs - 6 verstes no Grobinas, Kapoētas
muižā, es ceparsnos ar īi rakstrocēka delu, kas bijā
labs karšū spēletajs - un citadi savu Tevu - preekšgājēju
amats - par maistaju, prāvestu etc. ^{1832. gada 19. jūlijā} Tūsu rakstrocēks

muira 19. jūlijā 1832. Kr. Fr. Lannitzu var. kā B. Driks
spēcā - pēc rakstrocē ar Gigensoņu salidzinat, "ar ko
jū ^{īi} pūsgada sakumā ceparsināmes. ^{1832. gada 19. jūlijā} Ķīmi Abi v. rī sa,
ecēciji ne tik veen, brangas gatīgas dzeesmas, bet
tēc sarakstījāsi arī dažādas laicīgas rakstus un pēder
pēc labrocēm sava laika rakstrocēkem. Lannitzs is,
laidis arī dažās labas maistas-grāmatas, kao pagājisā
1818. gadzimbēna sākumā, kur esall ecētes varok skolu,
atnesa Latvecēm daudz labuma. Lannitzs gatīgo vir,
zeem un drejas spēju labi rāda 9 pantu garā dzeesma
"Usticība us Deevu (1. kakt. 6, 25-34)". Tē runā par tam, ka
nabūs leksi ruditees: Skatartees us putnecem garšā un
us pūķem lauskā, kā Debesu Tēvs Tos edona un tās gērbj,
tā vīns arī par jūms gādāis etc. Tā dzeesma skāva (B. Driks 28 l. 10).
Lannitzs mača caur to Latvecēs, kam ^{1832. gada 19. jūlijā} tolak bija daudz
simeolu ruditees, Deeva palāvbu, usraucdams:

- „Nost, paganišķas rāizes,
- „Nost, visa karliba,
- „Dēl dzīvības un maizes!
- „Deevs mana drošiba! —”

Herm. Trejs (1794-1849) Rīgas Tāna draudzes mācītājs, izentīts 1846. g. uz Kaunu - Vidzemes ariņņereibas nodibinātājs. Vispirms sastatija Vidzemes kalen, daru, tad 1832. g. izdova nedēļas ariņņi, "Tas Latvešu ļauņņ drauņņs", pulceja ap to tolaik pazīstamos latv. rakstneekus, veda gaismā starp citeem Asus Leitanis, izdova no 1836-1838. periodisku rakstu Deava varda mīlotājiem; sacarstija baznīcas vesturi: "Kā gājis pasaulē ar kristīņņ ķīcību" 1846. g.

Vilums Pantonijs (1806-1849) latv. vīta mācītājs Jelgavā starp tā laika rakstneekiem vīshabakais proza, īsts. No 1835-1849. g., "Latv. Ariņņi" redaktors. Vīna sacsti: "Pīrmais solis uz ļaimi" (1838), "Otrais solis uz ļaimi" (1840), "Pīrma neeku grāmātina, kur nav neeki eekstā" (1846). Tajā vīnē ar humora tēlo neziņdušos zvirbulu kautu, leetodams glezņas no Latvešu dzīves. Tas bij ar savu delu, vēlako vācu romānu rakstneeku Teodora Flem. J. pēdeļais mōhikāns.

Rudolfs Pulcs (1807-1866) izdova Pantonijs dzīves gājuma 1850. g., bija pēc tā "Latv. Av. re. darbori" (200-4000), izdova latv. zēmos ķēstos, "Pasaulis stastogrā" 1860. g. Vīna vesturiska un geogrāfīske raksti - tendenēiozi
Jānis Teodors Berants - - -

Almānīis 1793-1871.

Kroons 1808-1894

Hecovagens 1817-189-7

Bialenstains 1826-1907.

M. Lautenbach.

IV Klasse 1911 Jahre.

218e Vol no draugu biedrības rakstnieku pulka
(Vilhelms Pentonijs (dz. 1786-1849) latv. lv. redaktors (Latv. Stud. p.)
peminami: Jānis Rudolfs Gulcs jun. (1807-1866)

bija "Latv. Av." redaktors (no 1849-1866). Līd ar viņu
sevišķi ziedoja pa "Kriemas kara" laiku, no 2000-4000
varrojas lasītāji. Rakstījis par īpaš- un svešvārdu
kļūstānu, izdeva pirmo latv. geografiju ("pirmas
latviskas zemes kartas līdz ar viņu izstāstīšanu"),
^{no viņa} rhājū daktors, jeb jauna veselības grāmata (felg. 1859),
, Pasaules stāstu grāmata (felg. 1860).

Vilhelms Pentonijs Jānis Teodors Berents, mac.
dz. 1784 mir. 1866 ir īstens kalendārsneeks. Vadīja no 1825
līdz 1863. g. "Vidzemes Kalendāru", presē tā tīri viens
pats sarakstīdams "litararisko peebikurū"; rakstījis
ar Franča, Latv. lauru draugā, izdeva divi stāstu grā-
matas: "Stāsti par zomas vakareem stāstīti Kraukļu
Krogā krāsus precīdā" un "Zelta meklētāji". Tas sacere,
jis arī daļas Franča dzesmas, kā: "Dzesma planjama
laikā", "Maižes tēva vasaras vakars" u.c. Viņš dzied
par zomneeka darbu un idilisko meesū. Tas īstene
tantes rakstneeks. Tas dzied un stāsta jo ītā lauru
valodā, veennas kā, uz spredīka vīri iznākot ta
sti, kā pati atgūstās, t.i. ta rakstneecis didaktiskās
raksturs. Kroons, Fleovagens.

Agusts Jānis Gottfrīds Bilanstāns (dz. 1826, mir. 1907)
ceksit ar saceem rakstneem visvairāk latv. gramatikas ve-
sturē. Finatmūzicā zīmā kā otrs vecais Standers -
Baltijas senatnes pētneeks. - (Pilskalni, Die Grenzen
des lett. Sprachstammes, Lettische Holzbauten) -
Kāuniga latviski.
Skolmeistari jeb tautiska laicmetā
procedīteči.

dudā, tagadējās Latvijas Augstskolas
profesors Arnolds Fenšs.

Apbēdisana notiks pirmdeen, 16.
vaj otrdeen, 17. 5. m., par ko tiks īrīti
atbēcīgi studinājumi Augstskolas
vestibīlos.

Pāg. Prorektora vārds: K. K. K.

Apbēdisana: pirmdeen, 16. II. 1920. g., plkst. 1/4 p. p.,
no I. Pilsētas Slimnīcas kapličas, Šarlotas eelā.

grafija tadā savadā slavā. Zemes aprakstīšana (Eiropa, Azija, Amerika) no R. Sidulka.

3. Ulmanis. Dr. Kristjāni Ulmani jūn ^{no mās.} Drusku ceparina, 1793 - 1874. ^{Dr. Karls Kristj. Ulm.}
 mees, kad runojam par lauksaimniecību, kas radās pēc ^{Dr. Rīga 3. febr. 1793,}
 dzimšanas atcelšanas. ^{apmēģinājums darcesim} Ja mūžā nošķirami trīs lauk.
 mati. Līdz 1842 g. Ulmanis bija ^{ka is vīns Biografijas un dzimst.} par prast. Zoologijas
profesoru un pedigi arī par rektoru Tērbatas universitātes,
 tē; tad no universitātes darbības atkāpās tas kapa par
 Vidzemes lauksaimniecības direktoru un pedigi no karzasa
 Aleksandra II. eccelts par biskapu. Kā skolu direktors
 Ulmanis bija skubināts pārdomāt par Latv. izglītību. No 10. maija 1835 par
 Un tā tad tas uzkāpa ar' no literatūras darbību, ^{prast. Heil. prof. Tērb.}
 Latv. rakstniecībai atleca dāri angli. Tas rakstījis „Ueber
das Abkürzen der Latte“, par ko Dr. Kallersfelds par
 Latv. metriku rakstidams ar atzīšanu issakas. Tam
 atrodoties ticams pērsimja kojums, Arklab preskī vald.
 das mācības kā arī preskī vārduības. Tas jau tas pats
 Ulmanis, kas kā biskaps, ev. lūt. general-konsistorijs
 emonitēts vice-presidents no J. Neikena atskatas vord,
 nīkad ^{materijālus} pavairoja, parstrādāja, katloja un ko tad 1872 g.
 A. Bielensterns ar garu isakas-trotaju sevedumu (Portus,
immensum) Rīgā isdeva kā Ulmana, Latv. Wörterbuch. ^{1844 par Vidzemes}
 H. L. Karls Kristj. Ulmanis bijis pec vīza, ko no viņa
 zinām ^{ar} izkarsta dabu un pateess Latv. lauksaimn.
 To vīns ar' oplīceņa kā Latv. rakstniecī un drejniecī.

Ar' Ulmanis, kā lekas, vīve-rak kulskājs. Ar
 pe vīna reti kas rakstniecī minets, no ka vīns kul,
kojs, kā pr. p. A. Klāudius un Anschütz's.

+) Jēnas universitātes Dr. kon. causa cf. Q. Olym. Spiff. Pallat. u. J. Gelpstau. Latvian
Arīte 1859.

Unā izvēlē, pārcēlamās vācās saturā un nosaukuma
 ir noturēti caur grāmatu dabas aprakstiem, didaktisku,
 allegoriju etc. Kā skolu direktoris tas liekas it īpaši
 pēc skolu jaunības kā savaem īstencem lasītājiem grie,
 šamces. Tā pr. p. Drejūnā: „Devs ar' par bērncem gādā”
 eel tas bērncem precēcā jāutejūnu, vaj šee arī znot,
 cik zvaižūnu pēc debess? Cik mūsū saulgori dej? cik
 zivju jūrā ^{peld.} rotājas? cik bērnu rīkās ^{usmōdētes} uscelotēs un par
 deenu ~~precēcātes~~ precēdamces savām rotālām divojot?
 Us tam tas abbild, ka Devs tos vīrus parist, redz un
 pasargā (cf. Smanti un asaras 31. l. p.). Lidzīga saturs ir Dre,
 jols, Putnsni. Tas peeskan pēc tās vācās bibelē: Ska,
partees us patncem garā! — Būs mīli mari putnsni,

Kas tad jūs edna?

Kuc jims, kad balti laucēni

„Ir mājās vācēna?” (cf. ib. 39. l. p.)

Abbilde: No mūžīgā Deeva nāc svētība tīrelab patncem
 kā mums. Tē paveras didaktiskā puse, kā tā sevīški
 jaunībai un bērnu pasaulē nodotīga. Vīcans betnīga
 un pamalīga (parainetiska) saturs ir arī dzeesma: „Tau,
lei norcētot”. Pēcēdamces pēc dabas parādes, kada pēc
 saules us: un no=cešānas ceerrojama, kas bērn mums tur
hengās pēc sirds to maistū: „Ax macartes no vīnas -- Rēl. XI.

Tō no sentimentalitātes apdvestu evīdēsatvornī ustap
 issacētū Drejoli, Rožurāimūns (ib. 43. l. p.). Dapozimā,
 ka tē emphatiska accents vārda, savīts, kurš tā
 jau kā anaphora un epiphora dara tē cešpaidu, itin

1) Sk. arī Laucēni norcētot (43. l. p.) un „Vakars dzeesma” (44. l. p.)

pareizi šeitots. Tivi kā garīga dzeesma ieklausas viņa
 „Peeceet ba” (ib. 511. l. p.). Arī šē, kā pa lielakai daļai Ullma,
 un dzeesmās, sastopamā dzeezgan izdevēes dabas aprassoti.
 Tāc hendras ka ar rupju gramatikas vārdi:

„To abrit katrā dzeesmā,

„^{Las si} Pi bus hut mana gudri ba”: Pi bus hut manai gudri bai;

arī pareizi: Lai šē vi mana gudri ba. Bet tāicamā ir „Cirulis” (26. l. p.).

Ullmana valoda gramatiskā zinā ne, nedz labaka nedz slēpkā
 par estu rakstniecību Nālu dzeesmā. Lielaku domu bāga,
 tūtu un dzeelācu ^{butu} ~~stiprumu~~ stiprumu, nekā Ullmana c. k. š.
 parcelltās dzejojimās un dzeesmās, nejam balladē: „Kā
 Dzees mīrou celis”. Tani jo dzeivi rāitots, kā nabaga mā,
 mīnas stiprā kēta (deevam) pār tās dela netiehu da,
 kon usvaru. Sātus: Dēnu zemē plosās kaņš ap kadu
 pālsatu. Preeš ka atrodas daudz maru būdīnu kes
 paspaues. Kadā no tām dēvo nabaga veeā mānina
 ar savu delu. Šis issamāsis par dzeesmām, kades caur
 kaņu usbrukt. Tiv māte palaujas us deevu, kā. Tās
 vīnus caur mīrou, ko tas vīleelākajā vajādītā ap
 vīnu būdīnu uscelšot, pasargās no senatniecību rokas.
 Dels šo netie, bet vecenite dzeed allārim:

„Tavās rokās, Kungs es leescu

„Vīsu savu bedašān’.

„Tu, Kungs, mīrou ap mīms medī” -

Kad no rīta delš barlīgi isek āvā, tas eeranga, kā pa
 nasti ap būdīnu mītriga sneega rūpēna valnis apmests.
 Nīni caur tam iglabti. Nu sauc delš preešis un tēigs

māti: „kummis mīlā, nācēt skatīt,
„Teasām mūrū celis deers!”

Bergāš had parvīnese:

„Tā, kungs, mīcū ap mums meti,
„Lai ar' dziedam lautiņi!” (cf. i. b. 230 l. p.)

„Allepoors ir dzējolis, Četri veena kēva bērni” (i. b. 463. l. p.)
paui ved mīklas veidā preekšā Čētras gadskartas kā
veena kēva - gada - bērns.

„Ulmans isdeers, Līnās un stasti pos deeva valēt kas
leebam, no 1847 - 1857, sešos kraujmōs, 45 sojūmōs, rak,
Kymī 1844. un 1847. g.; kas pārtulkoja no janna 1852. g.
1 Mozus grāmatu, no oīra ori rēķināšanas un dzēdašā,
nas grāmatas. Ulmanis arī taulas dīsmu kraujaps Rīdharis
tāt dzēlojis.

Parvīsi, kras. kōlōn)
Meistaru dzēsmīnēsi,
Sudmeistari, Janbrkā laikmēla
Kraunigo latvešu laik.
mets.

Kad līdz šim starp Latv. rakstniekiem - maista,
jēem tīx rebs kads Latvešs atradās; kad līdz šim
vīvvarak tīx Vācu dzimuma dzējūnēki (preekš) Latvešiem
savas rokles skandinaja, tad nu, ap XIX gadsimkapa
vidu rodas jau kāds postducis vai rak vaj marak ee,
verojamu dzēsmīnēku - rakstnēku no Latv. dzimuma.
Tie nu gan dzērgan apdāvinati, bet būdani ar maru
isglītibu un tā tad ne pilnīgi svabādi tie gan daudz
rakstījūši - tulkojūši; tak nav tā spējūši vīvam tam
preekšūt kadu pāstāvību un sevī tīx eeverojamību.
Varām tā tīx garām eedamī tos mīnēt un drusku
zīnēt kā tā laikmēla preekstācūs, kur Latv. litera,
tura sāk parēt pašū Latv. rokās un palikt lautiņka

(Nu šis dzēsmis būst, kōpous tī un dēerswagans)

vairu laul.

un patsavīga. Pēc tādēem precēstēcēm, literāriskem
māzēm brālēm pēstakānī: X

1) Matīss Vītins (Vieting), dz. 18. novembrī 1795, t. i.
 Tāi gadā, ^{kad} Leelkunga valsti Kuzēni pēveenoja pē Kres,
 vījas, Leel-Drēvē, bija no 1819 pēc Leel-Drēves klēts-
 skrīverī, no 1845 pēc skolmēstakou un dzeedatāju Pnē,
 pelē, un no 1848 tapat pēc skolmēstakou Pormsātē. Ap
 1860, jau it labā vecumā tas bija vel šai amatā. Tā
 daudz un dažādi raksti — īpaši dzeesmas un „ringes” — kas
 iskarīiti pē laikrakstēm: „Latvešu Avīzes”, „Latvešu
 laulānu draugs” un „Mājas Vēstis”. Tas dēzgan rakstījis,
 bet deenzēl kam trūkst ekaidras, un bagatas valodas,
 ko no Latveša gan varēja sagaidīt. „Kabatas gramāta”,
 ko Vītins īsdova kopam ar Šhönbergi 1856 gadā, no vīna
 varrak nekā 40 „ringes” sēveetotas. Līnams, ka tas ^{it vīnas} pē
 leelaskai daļai salkokas no Vācu valodas. Še kadī pēc
 mēri no vīna dzejas: 1) „Mīlestības ringe”; 2) „Lustīgs
 prats”; 3) „Krambambulis” (sk. B. Dīrki 43 u. 44 l. p.). Tā,
 vā laukā vīsvarak ko šim dzeedata gan bijuse „Kram-
 bambulis”. Ka še mītas vel vecā st. un tā pecnācīju
 pedas, to jau rāda vārds „Lustīgs” — „Lustīgs prats”. Ka
 v. Škanders un daudzi vīna pēctēi, tā ari Vītins un citi
 vīna lauka un isglītības beedri sagādāja Latvešēm
 gandrīz veevīgi dzeedamas dzeesmas — „ringes”. Ka lai
 lasot dzeiju baidītu, Arktalu vel nebija ne paši dzees-
 mīnēski ne vīnu lasītāji. ^{2) Vīna dzeesmas: „Vīntala romas vācārā”, „Dāka”}

4) Jolaks bija
 Brandīns lēts,
 18 k. itopi. Tā
 v. Skanders
 tāno šī
 pēveestēcī
 sacēja, tulkoja
 līk dzeedamas
 dzeesmas. 3)

2) Anso Līventāls (Lieventhal), dz. 28. martā 1809, Lādonas

- 1) „Lustīgam jāpadzēd, Kam vel tas jaunums zēd, Lai bātā leotas te, Lai sīlta saulītē” etc.
 6) „Viltīga mīlestība”: „Sk. ogļite, ak ogļite! tā allē zala ari” (P. Pannamburim —)
 7) „Kara-vīra dzeesma”: „Sarknais rīts! sarknais rīts! Tēv varbūt nāk nāve līdri!” (Hogenrot —)
 Dvē jau trumetes sāk skānot, Sēri naves dzeesmu zvāmet,
 Ihan un beedram dažām vel” etc.
 4) „Saulē”: „Ar, tā mīla saulēt, Javu skārtamais! Procks man ir cērāudzēt, Javu spozīnmi” etc. 7)

7) Zēns un tauriņš: „Kusiņš dzemaja pa lauku
Sonusku raibu tauriņu,
Nokost grībedams to jausku,
Lurejas leelu leceenu” etc.

8) Meitas vaudas: „Kapai, meitiņ, randi tu, randi tu,
Randi tu tik gauž? -
Randi, ka es aizinu, aizinu,
Tas tev sirdi lauv” etc.

9) Labu nakti: „Labu nakti, labu nakti,
Pacukušam meegs sāk nakti:
Deona griežas jau pēc gala,
Stradnecēki leem savā malā;
Nu ikvoenam meegs sāk nakti,
Labu nakti!” - -

10) Krambambuli: „Krambambuli - tā sauc to vārdu
Ja negodīga brandvīna - - -

2) Tadas dziedamas dziesmiņas Vītiņš tulkojis
arī no ģeies un Lillera, kā: „Zēns tur rozi vādzēja,
Rozī darza malā - -

(Modnooka, dziesma.)

(m): Savu plint' un kašu
Ģeģeris urkas,

(Mit dem Pfeil und Bogen

Durch Gebirg und Tal

Kommt der Schütz gezogen

Früh beim Morgenstrahl - -)

(Lah ein Knaab ein Röslein
Pflanzet)

(Placis staps un bultas,
Strēlnecēki kalnīs vālist)

Meskatot uz dašiem valodas trūkumiem, Vītiņš
arī ^{ar godu} sacēnstees ar mūku vārdiem un atkāpēm taga,
dažiem tulkotajiem - -

Latvijas Augstskola.

14. febr.

1922. g.

№

Rīga

Prof. Lautenbachs.

Romanova 35. št. 4.

Ar šo pagodinot parīņot
Latvijas Augstskolas mācības
personālam, ka vakar, 13. 5. m.,
plkst. 1. dienā, ī Rīgas Pilsētas slim-
nīcā pēc ilgās, grūdas slimības ie-
miris bijusā Rīgas Politehniskā Insti-

Došmalu mājās no nabadzīgu vecākiem.

Draudzē, ^{Ka} Lācuma Tās pēkopus tapat ^{atvērīgais} ~~atvērīgais~~
 Indriķis / ^{skodora amatā,} tapis tad no 1825 par sekab,
 stātes Vācu - un Bīrzu un Salas Latvešu draudzes

4) Tam bija dzejas
 būtās par padoma
 levciju mac. Lant,
 beigis, kas kā
 Latv. draugu beidri,
 kas pēkšņāks gā,
 daja, ka Līvental,
 cecla post rīs beidri,
 kas goda beidri.

ērgelnesku un dzeodatāju, beidramajās divi draudzēs
 (Bīrza un Salā) ^{pedīgi arī par pagasta skolmeistaru. Tas mēna}
 Līventalis ir šai pēkšņāku pulkā veens, ja ne pirmās
 20. dec. 1877.g.)

no labākem Latv. dzeesminēkiem, labākais pēc valo,
 das, atskanām - jeb rimom, kā tolaik teica - un arī
 labākais pēc domu ^{ģener} istekšības. Tās ^{ģener} istekš dzeesminēks.
 Tam ļoti labi izdodas tautas nospesto skumīgo pratu
 pa klausības laiku dzeesmās skandinat. Jo var arī
 dažā vīnā par pirmo Latv. socialisma dzeesminēku
 starp Latvešiem aprīmat. Tā izdoes pr. p. tadu zināmu
 socialistiķu dvesmu vīnā dzeesma, Matizins: Cūkas -
 ganot matizīnam dzeedat vs negribējas ^{ģener} etc. (Ģ. B. D. 46 l.p.).
 Bidaktors ir p. p. vīnā, Žūpu Bertulis un sātības beidri (Ģ.
 B. D. 49 l.p.). Tās nostājas arī pret dažū sava laika neti,
 kumu, kā pr. p. Žūpu Bertuli pret pērmēriķu brand.
 vīnā baidisānu un dzeesma, Pumprava (Bij vācniez
 stalta jumprava etc. B. D. 51 l.p.) pret aplānu lepnību un
 neviēību stradat. Ja pantini lasās iten veegli. Var manīt,
 ka tee plusk svabadi, kā Deeva doti. Metriķā Tam, zi,
 nams tās pašās klīdas, kas jau vīnā pēkšņāgājēem.
 Vīnā valoda ir dērgan glūdona, atskanās (vīnes), veegli
 un jāuski lasāmas un ik katra vīnā dzeesma apala, labi
 isdomata, rakīta un noskandeta. B. Dirķis savā Latv.
 rakstniecībā spēcē par Līventalu tā: „Bes tam ir ik

1) Ģ. Vīnā plān dzīvesapravīdu ar bēldi Austr. 1895.g. № 10/12.
 2) Ģ. Lant un as. 229 l.p.
 3) Ģ. ib. 20, 37, 46, 90, 340, 425, 508, 540, 572. un 581 l.p. X

126

V. Vestures gabali, kā: 1. Franču pirmās dumpis; "Kroevum Vācu karī pret Frančiem" (1813-1815).

VI. Ģarīgi raksti: "Septiņdesmit sprediķi" - tos viņš pēc vācu pāraugiem, kēstori būdams, tulkojis, sakarīgijs, ko maģitajam iztūrstot baguicā nolasijs. Tē izdoti pēc raksturota naras 1884.g. Līvumtula vēsturiskās tulkojumi celušees pēc viņa pārcelošanas no Vārijas, kur apmekleja savu jaunāko dēlu, kas tur studēja.

pagast-keesas raksturi Pīnķu- un Beberbekas- muižā, tad mīlgrāvi un Voler- muižā, un apgadaja jeb bija par "redak, keeri", mājas Vestamī no 1. jūlija 1856, t. i. no šīs avīzes isnākšanas sākot. Pa pirmajiem vīspāriņajiem Latv. dzēd. svētkiem 1873 To vel redreju; bija māzss, pakumpis vīvīnš. Kā Līventalš ēv preekīteču pulkā labākais dzēsmīnēess, jeb tēms no labākā Lēstans nskatāms par tā laika labāko stasttāju. Lai gan tā raksti, zināms, pa vīstlelakai daļai tulkojami, tad tomēr viņu skaidri valoda, leclars draudzums un laimīgā isvēle exāda tam tā laika Latv. vēstnesku vidū jē ceenījēmu vēstn. A. Lēstans vēemēs ar laimīga roku pratis pēc tulkošānas tāyri to isķert anā, kas tā laika lasītājiem par laikaķavekli un pamacību visvairāk nodereja un ko vīzi ar kāri un tikšānu lasīja. Viņa laika lasītāju starpā tik reti kāds atgādījās, kas nebūtu vīsmāzākais jēl vēemē no Lēstana dan, dzēem un jauķem stastķem lasījis un kam tā vārds nebūtu bijis pazīstāms. Vel beems būdāms vāreju tā pēdīvīvot un noverot, ka cevectes savu rokas dērbu stradajot lasīja jēb tīka sev lasīt preekšā Lēstana Tulko, Aus stastkus. Tolāķ gandrīz ik katrs kautķ bija lasījis vaj dīvīdajis no stastķem, kā: Grafa Leclmāte ģenoveva, Sīkabs un Kristīne, Kara Leclskungs Dīstakīns, Preekū: kalna Roze, Schweidlera ģarīja, Leclmāte ģreetīne, Pūķu Kurvītis, Maticama brūte stūmīna u. t. p. Ar savīķķu preekū lasīja "ģenovavū", "Dīstakījū", "Preekū- kalna Rozi", un "Pūķu Kurvīti", kas vīsi fōndi no Vācu laūķū

ceems no labākā
jēm dzēsmānce
ķēem

rakstniece Schmida sacerājumem. Bet arī citi kultūrijūmi
 bija (jo sēcēti, kā: Schwedlerska mārijā (Vācu valodā no šķein,
 holdla), Leelmāte Grotņa, Laika kaverolis pa zemas vāca,
 reem etc. Bes šiem un tamlīdzīgiem laicīga saturs atasteem
 Lēitans sagādājis arī it daudz garīga saturs rakstus. Mi,
 nesū ke Arkaī vīrai daudz lasīto „Tas ar acīm redzēts celš
us debetum”. Līdz ar tām tā laicīga kā garīga saturs
 daudzām grāmatām Lēitans pasūcēdēis arī tadās, kam
 nolūks praktiski pamācīt, kā pr.p. „hacēta, kā var ēkas
būvēt no zemes” (Vācu valodā no Dr. Brekma). B. Dītrīšis
 savā Latv. rakstn. vēsturē saskaīta kādus 40 Lēitana
 rakstus, reskatotēes us dāvēem šikakēem gabalēem, kas
 iskāisīti pa „Latv. Avīzēm” (ar parakstū L., -s-n, ik-n,
 Adams Latvēetēhu jeb Dītrīšis un pa „Latv. lauvū draugā”
 gu” ar parakstū: A. L., -s-n, L. P. R., F.) Lēitans mēģina,
 jias arī dzēsēmās un -kā B. Dītrīšis rakā - „ne bes laimes”.
 Pēc Lēitana nopelneem, ko kas semantōjis savu tēcoīo
 stastu labad, nākas tam vel arīdzan atzīvības alga, ko
 kas pēc „Mājas Vēssā” ispelņūjas. Pēc „Latv. lauvū draugā”
 apstāsānās estōjais tā larka sīkajā Latv. avīzēceībā jō
 sejūtams trūkums. Nu palīka Arx vel „Latvēsū Avīzēs”,
 kas šōdēem pastāv. Bet kā karūsem ezarā, lai tās labi
 isdōdas, vajaga līdōkas, tā avīzei konkurences - sacem,
 sības. Tā tad E. Plātes 1856.gadā isdōtais un Lēitana
 redģētais Mājas Vēss tapa no sakuma ar leelu pēeku
 usjēmt, it sevīkī, kad sakumā tam jāunī spēki -
 kā Jānis Alunans un citi jāunlatvēsī - ar brangēem rakstēem

pēctājas talcā. Tas šī lapa nespēja Latv. jaunās cerības
 ilgi lolot. Drīz dzēdaja tai Duri's klunans paristāmo
 šūpla dzesmu: Čūči, mājas Vesī, čūči - - - +

4) E. Tūngbergs
 5) Rūgēns
 6) Šānborgis
 7) Mākslīgs
 Camile
 Klartins
 Sangs
 Rātmānāns
 Kaudzīta

* 7. Ernsts Ferdinands Šohōnberģis, par ko jau pēc ūtina
 eminejames, dz. 18. oktobrī 1825^{Kapdoga} Durbes (Dorbes) draudzē
 - „Kaspēlī”, mācījās no 1842-1845 Arlavas zeminānā,
 kapa - zeminānā beidzis - 1845 par skolmeistaru un ērgel,
 nāku Leel-Granvāde (Kusēnē), kurā veatā tas sāpja
 līdz sava muža bergam, ^{Tas mīra Granvāde 14. jūnijā 1894. g.} ~~1848~~ gadimūtenim iedejot. Tas
 veens no auglīgākem varstneeksem šo preekstēcē
 pulkā. Tas ir istens „vinju kalējs” jeb „Krištānprīncis”,
 kurš dzējojis pēc stabīnēem, ka veizām lēis pat savam
 skolēnem karzīt. Mācītājs V. Kaspars (agrak Irkutskā,
 tagad Skujenā Vidzemē), viņa bijis skolens, zin, par tam
 stabīnēem, h. i. samācētām atskānām, slop kurām
 tad kādas domas espravī, stastit. Pēc Šohōnberģa dzes,
 mām vēdzams, ka tas „karsitas”. B. Dīrkis vel pēc,
 metina: „ka viņas ar leelu steigšānu jeb nemācēšānu
 karsitas”: valodā bezi varnas atonāmas. Otrā varna
 ir, ka viņš vezin itā laicā bergt. Daudzās no viņa
 dzesmām ir tik daudz un dažādu domu, ka viņas 2
 jeb trīs dzesmas labi varētu išķirt; viņām nav
 tā apaluma, kas dzesmas patīkamas dara”. Tas izneus
 nāk no tam, ka Šohōnberģis dzējo ar stabīnēem, h. i.
 pīn domas pantiņās kā rīkus jeb redīnus zogu
 posmās, kas tā tad var est it kā bes gala us preekm.
 „Tādēļ, no Šohōnberģa var kerkt, ka tas veirat vīme,

tajš nekā dziesmu nesers, varak rakstītājs nekā rakstī
 nesers. "Tā B. Dīvķis. Visoriginalākā un populārākā
 no Šhönberga dziesmām gan tā par skabo putru.
 Kad dzied par vīnu un alu, kad Indeši ar lelu ap,
 garošanas apdziedājumi savu "soma" - tadu no pēna
 karšitu veibnataja dziesmu - tadu savādā putru -, kā
 dēļ tad lai arī nedziedatu par ^{dziesmu} putru, skabo putru,
 kas jo sevišķi tikams un veselīgs dziesmu - dziedus
 vasaras kasstamā; bet tad to vajaga, zinams, veinklasi
 darīt, nekā Šhönbergis, kas turklāt lēk "kilceņus ar
 spēsi plēst", kas pēc šīs putras nemaz nepeskoit.
 Arī pa vāciski Šhönbergis dziejojis un tad reizām
 jānkāki nekā pa latviski; jo tūs jau veiglasi, tūs
 jau angsti iskoptā valoda nāk pantinu salicējiem, pate
 palīgā; ne tā Latv. valodā, kas vis ^{tā sacīt} vel no klūcā jā,
 istēs. No Šhönberga daudz un dažādi, Latv. Avinēs un
 "šajās Vēsa" aprīmeti ar burķem D. F. J. Pēc Vītna jau
 minēta, Kabatas grāmata ar daudz lustīgām zingēm,
kopā ar Vītingu izdota, 1856., Jauns proeks lasītājiem
 (stasti un zingēs), 1857 un jā stipri nemaldos tad
 no vīna vel izdoti pirmāis un otrs brocens kumos
 un tam līdzīgs. Vardi "lustīgas zingēs", "stasti un zin,
 ges" očen jau rāda, ka Šhönbergs līdz ar Vītnu min
 vel v. Škendera un tā ^{piecūteris} pectēcū pedās. No nelaika trona-
 mantencēka, ko Šh. varojis šķepaja ar savu dzēiju sumi,
 nat, tam darīnats ~~vel~~ kelta kabatas pulksteņš. Lai
^{aplūkājām} atvādamess no ^{ti} (isdevības dziesmu nesca (Gulagauf H. Dyffar).
 un turak dāras viņa dziesmas: Vasaras sūtņu vits (27 l.p.), Pirmāis dzēdatājs (124),
 Proeksi un bedas (182), Nīlestība pastāv mīlētām (192), Dzīmtone (394), Celīnēcā dziesma
 (416), Nabaga vargulīšā dziesma (550), Šērdēnīte (574) u Vīsi, kopus viskatot (591).¹⁾

1) Us trona-manti,
 nekā, velaka kei,
 zara Aleksandra
 salaulāšanās.

1) Lk. "Imaid. un asaras".

Cik tu mīla putra garda,
Pecns jau tevi sauņ pec varda,
Arzomneeks nepazīst tevi,
Kurzemniekam spēksu devi.
Istebjot tevi katrā laikā
Lirds is pīša, pceeks smaid' vaigā,
Labprat katru dooninā
Kāroju tix putrinā!

Pavars nau izdibinājis,
Skunstmāeks nau to mums atklājis —
Muižu rēzns vākot, kuļot,
Dabineekam muižā gulot:
Tur ta putra saskābuse,
Tur ta skunste iznācuse! —
Veders butu saņcis,
Kad tas putru nestrebis! —

Putra bija vergu gadōs
Leelā godā mūsū radōs,
Putra paliks tapat godā
Brīvu laimōs, baltā blodā.
Kaut is galu, pienu estu
Kilķenus ar spēsi plestu; —
Tomec patik putrina,
Viņas branga malcīnā! —

Skolmeistara Dzīve.

Ta esākas tā: Skolmeistarām sūra Dzīve:
Tam ne vasarā nav brīve,
Lēmā pūlēšana ceta,
Mācīt neba neeka ceta!
Pirmu deenu sāku stradāt,
Sestdeonā līk beidzu gādāt;

Bet to usvar pceceigs gars,
To es brāļcom skolmeistars.
Dāžcom berneem grūta galva,
Fra ceta tā kā alva, u. t. pr.

Ērtgums

no L. A. Kooze līva pilnui sapulci sve-
din, 28. martā 1920. g. plkst. 10 no rīta Augst-
skolas 5. auditorijā.

Dienas kārtība.

1. Sapulces priekšdija vēlēšana.
2. Rīvirījas Komisijas ziņojumi.
3. Valdes ziņojumi un priekšlikumi.
4. Valdes un Rīvirījas Komisijas vēlēšanas.
5. Ziņojumi un jautājumi.

Tā kā daudzu cilvēku neesamību dēļ
arī mūsdienas Rīvirījas Komisija un
pat ar vairākus Valdes locekļus, tad
de tieši visus biedrus neizbrūkstot
no šīs sapulci 28. martā š. g.

Paziņo. Ja 28. martā neesamās štatulos ne-
būtu biedru skaits, tad otrā piln-
sapulce notiks 11. aprīlī š. g., kurā
būs pilnāskaita pie katra klāteso-
biedru skaits.

Rīgā, 11. martā 1920. g.

Palde.

Lautenbach & Kgam.

Mināta smaržīgā dziesmūna, Pussites eelmalā (cf. B. Div. 591. p.)

4) J. Rugens. Jānis Rugens, saimnieka un kasteņa delis, dz. 9. augustā 1817 Valmieras maistaja pagasta Rugēnu mājās; gāja paprecekī Valmieras aprūkskolā, no 1839-1843 Cimzes zeminarā; dzīvoja tad Rugēnās pēc brāļa, bija kadu laiku skolotāja vietas ispildītājs; tas deen, zēl palika pēc zeminara pabeigšanas garā vejs. Miris 2. septembrī 1876 Valmierā, paglabāts turienes kap. zētā, kur tam kā dziesminiekam uscelts dailš gra, nitakmensa roasts. In Rugena prats nebūta tapis aptumšots, tad tas būtu varbūt attīstījies par it ceverojamu dziesmēnu; jo arī tagad jau no viņa dziesmūnu necīgā kraujuma" vas lemt, ka tam bijušās dziesmēna daranas. Arī zem šēnu viņa bedīgā apstākļa tas kļuvis par dērgan paritū dziesminieku. Pau ta vceus pautivš: Kad atnāks Latviesēm tee latvā,

4) Lis liktenis atgādina
pēc Vācu dziesmēna
Fr. Hölzelina, kas pēc
vareja pēc Svabijas
dziesmēnu pulkma;
intocanti, ka Hölzelin
tura Vāciešus par fūle
los fūe das sibone L
ben un ka tee, alles
stāve seiden, nor kee
ne menschen.

Kurš gan nēdas savu
tantu! 82. l.p.
kui mēnesi 332.
Vāsanā 333. l.p.
Zaprasim: Kugimēni 52. l.p.
4) Prip. 2. l. p. 1. rindā
par vceus dziesmēnu
no XIX. Latviesu
draugu dziesmā
53. l. p. 1. rindā pa
vadas ka abeche
la poel'cans; tā
arī viņa. Tiesas mē.
kis, cēs garīgām
dziesmūnu ratids

110. XIX. Latviesu draugu

(Kā citas tautas tagad redz?
Kad putis vejs, kas spirdzina
Un tautas kroni mirdzina? 53. l. p.)

dziesma.
padarījis Rugenu it paristamū;
Arī Latv. dziesmū gramatā no tā viņemta vada dziesma
(N. 757). Tās bijis līdzstrādneses pēc Latv. Muziem
un "hajas Veesa". Tiri kā kads vceas derības pravectis
nolaimīgais
bija Rugens noputees par savu tautu un dzies viņa
nopusas paklausija. Kēbišā veirs ilgi gaitit us spirdzā
veja, kas tautas kroni mirdzina un us to laiku, kur
Latvieši kopat kā citas tautas pacelas varak isgliti,
kā un gaismā. ^{Althamburgis} ^{Tropen.} Althamburgis

4) cf. Dažādu dziesmūnu kraujums, sarakstīts no J. Ruggen. Roga,
1862. Latv. 40 dziesmū (dziesolu) gan originalu, gan tulkojumū, gan apstāra,
dajumū, kas pceestāenus pr. p. Schillerim, kā: "Praksem". Kā tulkojumūis tulcin parist
2. l. nod. (Jas Jāņpār Jēn) - Dziesdāleja lasti. Dom fofis Olymp forub usvost un b. Jānā.
Bumekla dziesma

6. Caunits. Jovis Caunits dz. 18. augustā 1826 Inčē, kalna Jalu. Dzinim mājās, kur tā kēvs Pēteris bija par sārņņeķu. Pirmo ^{skolas} mācību Jovis (georg) dabuja Ropāžu draudzes skolā, no 1843-46 Valķas skol. zemīnarā, 1846-47 tas bija par mājnskolotāju Inčēskalna muižā, 1850-53 par skolmestaru un ēģelņeķu Vanē, Kus, zemē, 1853-61 par skolotāju Štila's fabrikas skolā un sveģdeņas skolā Rīgā. Miris 19. novembērī 1868 Rīgā, paglabats Dāņa kaplētā pēē Mārtiņa baznīcās. Caunits ir V. A. Žukovska sacerētās Kreēvu valēts himnas tulķotājs. Ja atrēst, ka šis viņa tulķojums skan tiri kā originals: Deēvs sargi Kēvzaru, Dod - Tas isdeķa līdz ar Dāni Kaktiņū, 100 dzeēsmas un zēģes un "Dzeēsmu kōni", kur, zinams, tulķotas vis varak Vācu parētās dzeēdamās dzeēsmas (līdz ar mēģdriķem).

7. Kaktiņš. Jānis Kaktiņš dz. 23. jānuarī 1827 Jā, laeēs Jānu-Kaktiņū mājās, kur tā kēvs Kōstaks par sārņņeķu būdamis sacerēja varrak rakstu, to starpā vadu spēģdriķa gramatu. Jānis dabuja pirmo skolas mācību Pēterņeķu draudzes skolā, no 1843-46, t. i. reģzē ar Cauniti, tas gāja Valķas zemīnarā, no 1847-49 tas sabija par pagasta skolotāju un skēģvērī Ostromņuskā (Osthof), 1849-56 par pag. skolotāju Pils-Lūdē, 1856-62 par skolotāju un ēģelņeķu pēē ķar. Ārņa baznīcās Rīgā (~~no pēē 1862 par draudzes skolotāju un ēģelņeķu Bārtņeķnās~~) isturejā 1857 privat-ēģementar. skolotāja eksāmi Rīgā, vadēja 2 gādus Šķeģpeķera

Faunskis up.
mēģdriķis 251. l. p.
Kaps 59 l. p.
Tas Pēteris par pāsturu
apģakšam tantu
bos gara mōģinātā
jēam.

+ kopš 1862. gada
tas ir par draudzības skolotāju un ērģelnieku
Burtneerski

svētdienas-skolu Rīgā, 1858 tas izdeva līdz ar Cauniti
„100 dziesmas un zinges”, bija līdzstrādnieks pie Cauniti
„Dziesmu krona” un pie C. rures, dziesmu rotas, bij
ari daudz gadus „Majas Veca” līdzstrādnieks¹⁾ un dibināja
1872 Burtneersku dziesmataju biedrību, „Beverinu”. Ta
brālis māstījis ar tadu pašu izglītību no 1856-59
palīga skolotājs Rujņas draudzes-skolā, no 1859-97 draudzes-
skolotājs un ērģelnieks Pēterupē, arī „Majas Veca” līdz-
strādnieks un dažā fāvīn-rakstu tulkočotājs. Ar savam
„100 dziesmām un zingēm” Cauniti un D. Kastiņš atgādina
vel Vecā Stāndera pecnācējus.

8. Dauge¹⁾ Dauris Dauge dz. 22. septembrī 1835 Kļāwen,
^{muļķu māja (Kornēses draudze Vidzeme)}
stern. Kancelārā-Vrogu kur ka tēvs Pēteris bija par kro-
dzeneesu. Pirma izglītības vācā tam bija Maskiēs
^{Kopš 1844. g. Dausjēlgāras elementārskolā, pēcde Kokneses draudzes}
Draudzes-skola, tad 1853-56 Valkas seminars. No 1856
-57 tas bija par mājas-skolotāju Bonaventurā pie
^{pa Kestelē, pēcde Burtneerski}
Rīgas, nolika Tērpakā mājskolotāja eksāmi, no 1858-96
par pestori un ērģelnieku Laukā, Kutzemē, dibināja
un vadīja tuapat līdz 1894 privat-skolu, sabija 36
gadus par kopredirigentu, bija Laukas zemkopības un
dziesmataju biedrības godabiedrs, dzīvoja kopš 1896 Dāun,
Laukas muļķu mājā. Tas sarakstījis: 1) „Zvaigžņu jeb debess-
maciņa”, 2) „Kāļpa gēimācīņa” (1869), 3) „Stāsti par ticības iaska drošēnu” (pēc abi
^{1869. g.} raksti godalgoti no Latv. draugu biedrības). No viņa
ari „Belizars Rita-Romneesu kara vādons” un „Turaidas
Bumprava”. Ar Belizari Dauge gājis pa Lestana pe,
dām; bet ar „Turaidas Bumpravu” tas usjēn līdz šim

1) Cf. Das orthopädele Parochiallehrer Seminars in Walk, Riga, 1898. Dar
Burtneerska Rom. vādons.

X) Bez šādām ķīviskām, dziedamām dziesmām
Rātmindeos sacerējis ar ~~notu~~ idilli „Tēva klin-
ģerī”, kur stāstīts par tam, kā zemneekam par
braucot no Rīgas steidzas preti visi mājinieki,
māzi - looli, viņu ligsmi sagaididami; kā tas
ceļam savu pretim izkrejūšo delenu ratos, tam
iztaujādams, kā pa mājām gājis:

„Kā tavai mīlai mātītei klājas,
Vai veselā? ko vectēvs dar? [?]
Vai Klāvs no Kunga gaitas mājās?
Vai Viljams lidumu jau ar?
Vai Krištēvs kleti uzest steidz?
Vai Anna svarkus anst jau baidz? ..

„Te topam atgādināti ~~notā~~ per tamlīdzīgas vācās
franču leelā komiķa Moliera „Tartūfā”, kur Orgons
mājās ^{no jomām} parrācis tamlīdzīgi iztauja savu deonastnes,
ci Dorini:

Kā paradijat laiku, kopš ^{nebija} tomānos šā mājās?
Vaj kāds nav saslimis, vaj visiem labi klājas?
Dorine:

„Bij kundze arsvacas ar dundzi slīdņa
Mūs galvas sāpes viņai ilgi ne-aprima.
Orgons.

„Bet Tartūfs?”

Tad mājās sākās „tēva klinģaru”, Rīgas ceem mai,
zes jeb „kukulu” izdalīšana, kā:

„Tav vectēvs lādi nesis cevisā;
Nu es jūs gribu apškināt.
Tad nākat, bērni, stāvat pcevisā,
Te bus jums vedaram ko dot!”

„Je, Burk’, tev gailis! kur tad gusts?
Kāc inop! te tevīm zelta krusts!”

„Te hadai, Līzei pāvis vēģu,
Te Burkam vel par’s zābaku;
Tuv krusta-mātīei kāds kāls renģu,
Vectēvs sev nesis tabaku.

„Te, seevīn, tevīm lakats vaibs,
Mūs vel klat saldās maizes klāips!”

Tad tas stāsta savus Rīgas pēdživojumus un
visi ligsmi savā zemneeku lauzē pecticībā.

Latvijas Augstskola.

4. decembrī 1919. g.

№ 2102.
Rīgā.

Cirkulars Latvijas Augstskolas

mācības spēkiem.

Lai būtu iespējams sastādīt kontrol-listes pasneedzameem preeksmeteem atteecībā uz auditorijām un laiku, lūdzu Augstskolas mācības spēkus, pēc iespējas nekavejoši izpildīt un nodot Kanclejā šē klāt peelikto formularu.

Pag. Prorektors:

P. Lejnieks

Prof. F. Lautenbacha k-gm.

Romanova ielā 33, dz. 4.

Kalvet pilor

ar heksametroem apēķes. E. Dūnsberga rakstu darbi
 nestrāda leclaku formu bagātība, nekā ^{daudz} ta pēc viņa laika beidz
 un preeksģājejeem atronama. Kā dzesmu, rimatājs - sacavetājs
 E. Dūnsbergs gan nav pār savam preeksģājejeem paeclēs,
 bet gan kā episks. B. Diviņis savā Latv. rakstniecībā
 to salīdzina ar Līventalu un spēcē par Dūnsbergi tā:
 „Viņa dzesmām ir tā pate skaņa, skaņdrība un bagātība,
 kadu mēs Līventalā dzesmas atronam. Toms starp
 viņem ir starpība. No Līventalā var sacēt, ka viņš
 vairak ar sirdi ir rakstojis, no Dūnsberga, ka vairak
 ar pratu; Līventalā dzesmas ir gaurīas, Dūnsberga
 - lustīgas un veeglas, tadēl eet arī Līventalā dzesmas
 vairak pēc sirds, Dūnsberga tuc pretim kāvi vairak
 pratu. Bes tam ir Dūnsbergam arī labi uerimeti raksti:
 Jā Diviņis. Dūnsbergs ir aba vairak objektīvs un Līven,
 kāls vairak subjektīvs; viņš vairak episks, tīs vairak
 līvīkis. Dūnsbergam arī vairak pašā kritikas neceā

- 1) Smadim aronij
- 2) Decembris no viņa līvīkaj
- 3) Aronijne amens 110 p.
- 4) Grāmata bor bostam
- 5) Tēvijā 117 l. p.
- 6) Vargu kņijs 132 l. p.
- 7) Pūsmalas bīlde 142 l. p.
- 8) Smadīšana nase 145 l. p.
- 9) Mpe un laiks 166 l. p.
- 10) Dipes beris 169 l. p.
- 11) Laima un Helaine 174 l. p.
- 12) Pavasara gaidīšana 311 l. p.
- 13) Lēppja burtulis 473 l. p.
- 14) Tīs abas mani moca 535 l. p.

viņem ir starpība. No Līventalā var sacēt, ka viņš
 vairak ar sirdi ir rakstojis, no Dūnsberga, ka vairak
 ar pratu; Līventalā dzesmas ir gaurīas, Dūnsberga
 - lustīgas un veeglas, tadēl eet arī Līventalā dzesmas
 vairak pēc sirds, Dūnsberga tuc pretim kāvi vairak
 pratu. Bes tam ir Dūnsbergam arī labi uerimeti raksti:
 Jā Diviņis. Dūnsbergs ir aba vairak objektīvs un Līven,
 kāls vairak subjektīvs; viņš vairak episks, tīs vairak
 līvīkis. Dūnsbergam arī vairak pašā kritikas neceā

Līventalam; viņa dzesmām vairak p. l. C. u. b. a. u. n. o.
 apalojuma nekā tīs dzesmām. ^{Jel Ankeles dzonsti ar apm. v. n. d.} Dzonests Dūnsbergs,
 dz. 12. janvārī 1866. Dundagā, ^{1) m. 17. aprīlī, 1902. Jarkan. Daupava pēca Rīgas,} bijis sakamā par Kūceri
 pēc mac. dzegneka ^{Aronijne un Dūnsbergs} Flugenbergera, kurš tad arī savu
 apdarināto Kūceri mācījis un ar padomēem pabal,
 stījis. Kad dabonam Dūnsberga rakraksta redzēt, tad pār,
 leclernānees, ka tas raksta drukatus burtus, ka
 viņa pirmakars preeksģarokts pēc eemac. jānās
 rakstīt bijis drukats raksts. Dūnsberga rakraksti
 iten tādēl kā mūsū raksti no tā laika, kad eespeesānas

1) Dzonests, kur tēvs bija par kalpu. Dīvns gadus vēlāk tēvs palika par
 mēģsargu Dingaskalnās, kur tad dzonestīns uzauga. Pūskam prats nesas
 loti uz grāmatalam; 7. gadā eemacīpēs jan it smaidis lasīt, tas, kur tīs sada,
 bija kadu grāmātu, kad to lasīja preeksģā māju laudim. →

marasla vel nebija atrasta.

Dünšbergs ļoti daudz rakstojis, tulkojis, apstra-
 dojis. Pau vesola vinda avīžu, žurnālu, kas sniegusi
 no viņa rakstus, kā: „Latv. Avīzes” ar parakstu Ku.
 beles Ernsts; „Latv. lauku draugs” ar parakstu E. D. un 57;
 „Zinas un stasti par Dieva valstības cešām” (še no
 viņa 10 stasti); „Kājas Vāess” ar: -g jeb ^{xxi} „Pagalmis”;
 „Latvešu” u. c. Dünšbergs isdevis 1848. gadā „Krievu grā-
 stitājs” (100 stasti un 1); „Zinas un rīmes” 1858. gada ^{ap} 1850. g. iznāca viņa
 lasās gadās kas tulkojis laulu meistaru darbus, kā: „Gumals un Lina”
 Goethes „Lapsu Kūmru” ²⁾ „Miltone”, „Paradīso paradīzi”; „Unkela Toma
 Slomera”, „Odiseju” u. c. ³⁾ Budams laels rīmjū kalajs, „būda un velciti
 kas jāmces vīru pasaulē-vesturi savert atskanās -
 rīmēs. Poprojam Dünšbergs sacerējis jeb pec kadēnu
 tvešēnu parangeenu pārstrādājis vairak laelacuss gan
 episkus, gan dramatiskus darbus. Vispirms jām pec
 mūnko „Tobiju” (Dundaga, 14. jūlijā 1853); jabsū tas jām
 1853. gada bijis sacerēts, tad tomēr tikai 1860. kas is,
 nācis laudis. Ta saturs: I. Vecis Tobijas Top nerednigs
 pec kadām beven un par Tam issmeets, kas lūdz Dievu.
 Tārai jām 2 precneesi (^{svīgavai} laubēsi) mūnāti. II. Tobijas sūta
 savu delu, hēderu nemē, no Gabela 10 tū zudraba pār,
 nest. Kā celabēdros tam peestajas engalis Rafaals
 nem vārda Asarias, Ananias delis. III. Tigris-upes lejā.
 Rafaals maca Tobiju, kas ar laelās zivs sirdi, žulti
 un acnīm darams. Vīni cēpērijas Dēbatanā pec Re-
 quela. Tobijas cēparistas ar ka mētu. Rafaals skubma

Še atgādājumus par mā-
 Rodas, Spēdru grāma
 tā, ko Dünšbergs bija
 novērtējis no Dünšbergs
 ainstāvojis
 1850. g. iznāca viņa
 laelakee darbi:
 „Gumals un Lina”
 „Unkela Toma
 būda un velciti
 pec Reyhara želgavā.
 Vēlāk iznāca viņa
 rīmjū jeb 22000 mu
 krajumi vairak
 dalās un arī daži
 stastini; „Tobijas”
 u. c.

1) Pec Hāckera, Rīgā.
 2) kas jām ap 1856. g. bijis gatavs, bet tik 1880. g. tapa vespeests pec Sieslaca želgavā.
 3) Aūdžamē darbi: „Vecē Greeci”, „Kājas Roze”, „Vispārīga vesturē” un vel daudz
 citi iznākuši pec Ukstina Laepajā.

Tobija viņu precēt. IV. Tobijas palceņ pirmo guldena, ianas nacti drīvs. 14 deenas karas. V. Atgriešanās us mājam. Rafaels un Tobijas stāstas pa precēn, veeakus ^{remdēt} vembūt-ēpreceet. Dels dreedna us Ra, faela pamaciba ar zivs zulti sava dela kiva acis. Tāra atrian ar savu turku ^{muon}-mantibu. 7 deenas karas. VI. Tēvs un dels grēb cela beedru apbalvot. Tas dabas paristams kā Rafaels - veens no 7 Deeva angelēm. Dsbaites par tam. Rafaels Tos skubine us Deeva lug, čanu un pacelas padebesōs us debasi. „Un vizi slava Deem“

Lij rimei - kā rimeitajs pats šo garigo epu nosauc - ir garigs precēšvards: „Ja Kunga zēlastiba un meers pa, precēš!“ - Tad tur nāk 8 rindīnas kā motto: „Kungs! laj Tavš gars man Tavš celš vada“ - , kve mūzas veta, „Ja Kunga gars Tōp pēsaucts par paligu!“ Tad siks satura rādītajs. Pirmais dzēdajums esakās:

„Kas šeit ticīgi turas pē Deeva la zēlga Kunga
 „Precēšs nevaen, bet ari, kād vrusts un bedas to spaida:
 „Bermiška prabā to ritoš un vakarōs mūnigi pēcludz,
 „Un no ta, ko kas Pats šai dzīvības laicā tam precēšis,
 „Novēl nabaga brālēm ar kessim savu, kā nākas:
 „Tadām isdodas pē tā precēš, kā bedas par labu.“ - -

Pē rimes sēšiem dzēdajumiem nāk „Galavardi“, kas sakās:
 „Redz, tā kungem at, kas kaver pasauli dzivo,
 „Precēšs nu bedās turas pē Deeva, un nem to par labu,
 „Po kas mūnigais Pats pē sava Prata kēam precēšis,
 „Un kā caver pasauli Viņš los vada us mūnigām mājam.“ - -

4) kēstas pēsauct „Ja Kunga gars mūzas veta“.

1) Kad Luigi Pulci, italošū epikis (XV g. s.) savu epiku ar vīcaver pasauliņu satura ^{„kohorgante naziore“} arskak ar Jāna evangelije vārdēam: Besakumā bija vards, vordō bija pē Deeva, Deevs bija vards. - Citu sakumu novāsejn izdomat. Tā tad, Deevs ruti man pirmangeli, ka tas palidz man stāstīt un štiprāna manu atminu, pē tam vel pēsauct doovu un kassim mūzu veta, tad Dūnborgim šo vārdak 4)

un beidzās: „Kam tad acis un ausis un ards vel valā, un grābās
 „Strikt doš, un itarpat kā kā tā šurīga Prats leca,
 „Tas šo rīmi svētā un ticīgā sirdī laj pārlas,
 „Un to pārdoma lab', tad teesām te veltēn smels vīrs.” —

Preksivārda jeb evadijuma beigās dzējnieks saka:

„Ja šī rīme bus mīļiem kantasbrāļiem patīkama, ta us
 cītu gadu, ja Devs to vēles un dzīvītu un veselību ūstures,
 ar cītu vel jō jānkaku rīmi pēe Duns atrāksīn. Tikilgam
 palēesot ar Devu!”

Dundagā, 14. Jūli 1853.

Rimatais.

Lis epos - šī „rīme”, kā šķeetams, sacerēta gan pec
 parangeem, kadī ir Bodmera „Kroachide” un Klopstoka
 „Kasiade” Vācu - un Miltona „Pagudušā paradīzē” ^{un Miltona} ^{un Miltona paradīzē}
 Angļu literatūrā, kurā preksivārds arī smelts no
 bibeles. Kā šēem ražojumem ir savas labās kā launās
 puses, tā arī Dūnsberga „Tobijam”, kas ^{tak} nav bez zināma
 dzējijska spēka.

Ta cīta vel jō jānkaku rīme”, ko - kā dzēdējam -
 mūsu ^{rīmetājs} dzējnieks saveem „kantasbrāļiem” sola, ja šēem
 šī patīkas, gan bijā „Prats un Trūte” kopat episkā
 dzējojums, bet ar laicīgu veelu. Ap 19. gadsimtenā
 go gadem Dūnsberga ektēpts arī „Turaidas Rozē” -
 Danges „Turaidas Dūmprānu” - episkā dzējojumā ^(Dārijis Rozē) ^{kur}
 deamīzel veela jō garī isšepta un budama drama,
 tiska un vrs cīts dzīzak, veskā episkā, leelina, ka
 cīs Dūnsberga ražojums jō veji isdevees. Ap to pašu
 laiku Dūnsberģis, kā čārlis rīmjū kalejs savimejis arī

poistren Latv. valodā. Un kālab arī ne? Pat senatnē
 vāpīrnak līka pautās zinātniskus pārkāpumus.
 No grieķiem, romāņiem, lai mīnū sē & k. Lukrecu
 (pēc latīņuem), košī visu epikureismu, Epikura filozofa,
 fijas mācību saskandinājis ^{gana?} episkā dzejojumā.

Ari tāi zinā Dīnsbergis pāraucis pēc cīteem ^{maģistrāta 2000.} grieķu,
 seciem, ka tas dzejojis ne bez sekmes it vīās literā,
 Avas nodalās, kā: līvīkā, episkā, dramatiskā un trās,
trās; Tas sacerejis arī tā laicīguo kā garīguo rakstus,
 kas ar savu it klasisko valodu veem jau jē augstā
 puramī.

Pēc Dānā Stenders un Elbervelta, noslēdies Dīns,
 bergis kā ^{aktīvais jē puramī} trāsais Latv. dramatisks dzejnieks ar
 savu dramu „Skarstais degons”, kas sacerts pēc kāda
 stasta „Gartenlaube”. Pirmā skumans bij Adolfam
 Hennanam kā zēnam ceteris lasīt Hugenbergara
 un Dīnsbergu rakstus, no kurēem pedejājs rakstot
 visu skarstako un kesošako valodu. Tā nāk Adolfam
 „Skarstais degons” rokā un padara, ka Adolfs - kā tas
 pats pašā biogrāfijā stasta - par skatu spēlētāju un par
 dramu rakstītāju. Tam 1866. tas sacis savu: „Pašā
 audzinātū” un 1871. gadā it kā jūdams Dīnsbergim
 par tā „Skarsto degonu” perādā pateicību, Adolfs - kā
 tas pats abristas - uved pirmo vēiz „Skarsto degonu”
 Rīgas Latv. teātrī. Tam 1878. gadā Dīnsbergis ^{isolevis.} sacerejis
 „Sarkanaiss putnūis” un Zilais putnūis. Dabas jāukums
 povesarī. Dabka joku spēle, ko bērniem par grieķu

un maacim sacerējis ē. Dinsbergs. Jelgavā. Rokrakstā
 šī jokuspēle jām bijuse gabarā Dundagā, 10. nov. 1877.

Šim jaunajam bērnam literatūras rakstam prasīdā ceļbraucē
 7 pantoni, kas sākās:

"Kur vel pavasars mūžīgi zēd,
 "Un kur ir tam īstenas mājas?
 "Tāt vīpa kļūstums ātri ^{pa-} cet;
 "Tas nekūns šeit ilg' ve-apstejas.
 "Kāp gadokarlu katru, kas nāk un kas eēt,
 "Pavasars mīlais vīd'isaki zēd."

un beidzas: "Tur mīlīga saule bez makonēem spīd,
 "Tur brangojās purces vīd'iskarstakas.
 "Tur zēdi un angļi nekād nenokrit,
 "Tur debesu laimība laistās.
 "Ar balsmu vīd'jauskām kur ingēli dēd,
 "Ka šausālas svētas caur vēseli eēt!"

Viss dzejojums saskāvē no 4. gabaleim; kuņģem ir vairāk
 "rādījumi". Personas: Vīrbulis. Vījole. Vel daudz citas pu.
 kes. Pārkanars putarņš. Zīlars putarņš. Vel daudz citi
 putni. Zirņi. Vardes. Vel daudz citi dzīvnieki. Brālis.
 Māsa. Spēlēšanās bērzesdarrā (Pārka), kur notis vasaras.
 namuņš ceksā. Pirmais gabals. Dabas uzmocinās pava.
 soti. (Pavasara jaunums). Pirmais rādījums. Pavasaris. (Pa.
 vasars valdītes bērzes malā. Dauska, šitā pavasara deļna.
 Sniegs pa leelaku dālu jām norūdis, un tikai darīs šim
 vektās, kur saule nepastēk, vels sniegs un ledus vel
 dūseim rēdnamis.) Pavasars pats ar sevi runā.

"Vai kāda nu daba nu pasauļe,
 "Ko pērn tik bagatu atskajū šē?"

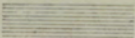
211
7) Ernests Dūnsberģis dz. 12. jūnijā, 1816. g. Zemgales, kur tēvs
→ Mz. vīns neapņēma lūgšanu tēvs vīnu 10 gadus
vecu sūtīja tūveja Dreimānu muižā tureta privat,
skolā. Divus mēnešus tas sabijis, viņš bij eomacijas
rakstīt un drūscin rēķinat. 1833. gadā macitajs Glā,
ders vīnu pērnēma par kūčēri. Macitaja muižā bija
grāmatas un citi līdzekļi lētaki saņēdrami. Tos gadi,
jūmus Dūnsberģis ar spēdams izlētoja preekš talak,
macišānās. Te viņš jau uzrakstīja dažas parakas un
sarīmeja pirmās rīmes, kas velak espeestas 'Latvešu
Avīzēs'. Ja - macitaja muižā - viņš ar mēģināja celan,
zītoes pa vāciski, cāns ko vīna zinību kārēi atvēras
jauni avoti. Kad 1837. gadā Dundagā sēka domāt uz
skolas dibināšanu, tad macitajs izvēdēja Dūnsberģi
par skolotāju jeb labaki skolmeistaru un, valas brīkēs
vīnu vel sevīki pamacidams un sagatavodams, 1838. g.
pavasari, zēlīka nabadrīgās Kubelū mājās par saimnē,
ku un skolotāju; mājas cenākumi bija vīna alga.
Pa vasaru Dūnsberģis apstrādāja laukus un pa zēmu
tureja skolu turpat mājas kambārī, līdz pec 5 gādēm
uzcola turpat klat jaunu, plašu skolas namu. Lai
sava ^{skolas} amata zīnībās vel vairak papildinātos, Dūnsberģis
1840. gadā no 1. maija līdz 1. novembrim, t. i. pusgadu,
samacijas Ciravas-Dzēroes skolā pec A. Bergmana, kas
preekš Kurzemes bija puslīdz tas, ^{pats} kas Ciruve preekš
Vidzemes. Tad Kubelās Dūnsberģis palīka par skolmei-
staru līdz 1863. g. 2. septembrim, t. i. kadus 25 gadus. Pēc
tam izdevas dabūt skolotāja veltu Rīgā pec Jāņa bakni-
cas-skolas. Mz. Dundagas pagasta lūgumu viņš atnāca
1863. gada sākumā atpakaļ par skolmeistaru agraka,
jā veltā Kubelās, kur palīka līdz 1878. g. rudenim,
kad pēdīgi atmēta grūto skolmeistara amatu, lai savas

vecuma deenas pasādītu meorā un pilnīgi nodotos rakst,
necībāi. Un šī rakstnecības darbība bijuse savā laikā deez,
gan atēta. Par savoeni dzējolu jeb rīniju krajumēem, ar dažām
pēcniecēm no kurām mas jau pagājušo reiz iepazīsināmes, Dūns-
berģis izpelnījoes Pēteris Zinatnu Akadēmijas godalgu (150 rub.)
un par 'Gaudu pērnināim' kēizara Nikolaja I un tronamā,
tīneeka Nikolaja Aleksandroviča navel ^{gādīnām} zemantaja Vīsaugstaci
izsēcitu atzīnību un patacību. Kadu ceenību vrsnotal Dūnsb.
cāns savu darbību rakstnecības laukā pec toreizejas publīkas
bij ceguvis, to jo gārī leecnāja vīna 50 gadu amata un lau-
libas jubilajā (30. jūlijā 1889. g.) pērnitote apsvērkumi un godi-
numi. Ceenidames vīna pūlnus un nopelnus Rīgas Latv.
beedriba, Kuldīgas un Tāļu sadraudz. beedriba, Dundagas dzēd.
beedriba un Jelgavas Latv. beedriba uzņēma vīnu par savu
gādu locēkli un 26. februārī 1890. g. Dūnsberģis tapa Vīsaug-
staci apbalvots ar Staurslava III i. ordeni. Sava muižā vaka,
su tīrmais dzēsmēneeks parādīja Rīgā jeb pec Rīgas Lat-
kan-Daugavā, kur mīra 86 gadu vecumā 17. aprīlī 1902. g.

Ernests Dūnsberģis jeb Kubelas Ernests darbība Latv. rakst,
necības laukā ļoti plaša. Jau macitaja muižā par kūčēri
būdams, tas bij esācis nodarbotees ar rakstnecību. Par skol-
meistaru zēcēts, viņš šo darbību neatmēta, bet nodevas
tai jo citīgaki, gan rīmedams, gan derīgus rakstus tulko-
dams, gan arī pats sarakstīdams. 3) sk. 1816-1902. 8. Dūnsberģis

ОБЩЕСТВО
Исторіи, Филологіи и Права
при
ИМПЕРАТОРСКОМЪ
ВАРШАВСКОМЪ УНИВЕРСИТЕТЪ.

г. Варшава

№

1909 г. 10 ноября

Ръ Учено-Литературное Общество
при Юрьевскомъ университетѣ.

Общество исторіи, филологіи и права при Импе-
раторскомъ Варшавскомъ Университетѣ имѣетъ честь
препроводить при этомъ IV“ выпускѣ своихъ „Записокъ“.

Предсѣдатель Общества

М. Любомирскій

Секретарь

„Ar lapām un pupēm un zaļumēem
un citām vasaras brangumēem!” — —

Otrais rādījums. Pucēs. (Pucē un mošauās bērzi).

Vizbulis: „Atr! — Lūkām šī bus man' mādnajis katb
„St lēni, un taču es dzirdēju to.” — —

Vijole: „Klam! Dzirdu tur lēni ko čūkstam pa čāpām!
„Man jālūko labi te caur caur kām lapām;” — —

Vizbulis: „Labotny! Vijole — masona!”

„Vajari tu esi jām nomādā?” — —

Trešais rādījums. Putni. (Tā pate bērzi. Lūkamaus
putniņš tur atkrejis, cerang zilo putniņu. Tas viņam krit
acīs. Viņš sāk ar to valodā laistees; un tee samīlejas).

Lūk. putn.: „Labit, man putniņ! kā preecejas,
„Ka bērzi, te šei ar tev satekasot.” — —

Zil. putn.: „Labit, swās putniņ! bet brīnumi man,
„Ka vari par mani tā preecātes gau,
„Kas glūvi tev swās!” — — —

Ceturtais rādījums. Brālis. (Brālis un masa. Nā,
mārs un dārsnā bērziemalā, saulgozi).

Brālis (veaus pats arā izgājis): „Kuo lodeen ir jānses un pat veaus
„Māsna (dārsā pagas lōgu stargādama sauc): gāns.” — —

„Eh! Brālit mīlārs, kur esi tu?”

„Dan ilgi, ilgi tev mesleju!”

Brālis: „Tepat lōgmalā,

„Mīlā masona!”

„Nāc šūp! Nāc šūp! un paskātes,

„Kas šē no jāuna atrādes!” — —

Māsna: „Ah! Vizbulis! vizbulis! — Brīnumi!” — —

Prakars rādījums. Tee paši. (Turpat
darzā, burzas. malā).

Brālīti: Un pūcītem skatīties
Nevien gan isprīcātis
Pac šo jauncu košumu,
Un par Dieva milību!

Māsīna: Mīlais brālīt, kas ir ties'!
Tomas ori mīlais Dievs
Pēc tām pūcītam māca mūs,
Ka mums, kā pūcītam dzīvot bus.

Brālīti: Ties'! šī mīlā vājole
Pillīgi isplaucuse - - -

Māsīna: Un šis košais virbulis
Apsasī vīnma isplaucis - - -

Otrais gabals. Putnu dzīve. (Pavasara prieks)

Pirmais rādījums. Putni. /Pīrīte, kur

sarkanā putniņa mājas.)

Sark. putniņš: Ja vienreiz mēs nu esam abi
Te mājās, kur es dzīvoju!
Ak, paldies Dievam! Kas tik labi
Mūs vadījis pa kalumu! - -

Zil. putniņš: Ak vīriņ' mīlais, klausī manis:
Tik augsti ligzdu netāsi. - -

Otrais rādījums. Putnu dziesmas. (Pavas. malā).

Ciņķis: Kā jauki mīlā caule un loda,
Ar jaunācu pīcīcaem dabu pilda! - -

Arāds (dzied): Tās, brālīt ir ties',

Ka vrdsmiligs Devs
Ļo zomi nu pasaulcs-dabū
Ļo jāuna sāk post,
Ļu zemu dzen nost,

chums dzivojēem v zēem par labu. - -

Ceclava (dreed): Ļu tadāš pācska drelomīgas,
Kas nāk no skaidras sīrasnīgas - -

Berdelīga: Pat ligzdinā šee bērniņi,
Lāz gan vēl matā vajī, masiņi,
Sāk dreedat - -

Vecais zvirbulis (usaiēma v zēis putnus no pācsēgu Deeva
slavesēnu): Šūp nācsēt jūs rādī nu luskīgā draugi! - -

Tam Bānkum. Devojām nādzēdat sākām:

(sāk dreedat): Ak tu jāuka pasaule!
Ak tu paradīzēte! - -

Vīsi: Tēšām, it ka palikēy
Tāmcvērēus debesis!

Vecais zvirbulis: Draugi! tagād radzām mēs,
Cvēr vīnš labi, kas debēs' tēvs! - -

Vīsi: Bā, kas veau šū dēvs nu kust
Bāmas luskas sāk nu jūst! - -

Vec. zvirbulis: Ausstāis laiks nu aģājis! - -

Vīsi: Moži, lauki, palejas
Zalo, zēd un pušcōjās!

Vec. zvirbulis: Dzivojēe, rau, vīsatī:
Lopi, putni, kukaiņi
Arā nāk no savām alām - -

- Visi: Kā tūk' katris zīn un prot,
Devam slav' un godu dod! --
- Vēc. zvirbulis: Viss kas Deeva godību,
Tēva protu, mīlību,
Kas par katra lāsmi gādā,
Skaidri mums pārcēs' acīm stāda, --
- Visi: Teesām paši redzam mēs,
Cik mums labs tas bebes' tēvs!
- Vēc. zvirbulis: Laj tad mēs, cik saprotam
Viņa mīlēt' slavejam, --
- Visi: Slava un gods un spēki un vara
Laj ir tam Tēvam, kas visu dara! --
Mūžam taj Deevam, kas visu to dara,
Slava un gods ir un spēki un vara!
- Atbalss: Vara!

Tresāns rādījums. Citi dzīvāji. (Pis būsies

- vecā dīkmalē.) Varde: Kruok, kruok, kruok, kruok! -- Ikat!
- Otrā varde: Pa-va-so's ir klat!
- Trešā varde: Pau zee-ma pa-ga-lam!
- Ceturkā varde: Pa vi-sām mal'ma-lām --
- Pirmā varde: Kruok, kruok, kruok! -- Ikat!
- Pedajā varde: Pa-va-so's klat!
- Vecā varde (izvadamās): Tea jaunee borni mūžam katī nāšči ir;
Tik ātri jāpārvēst jau no pavasara, --
- Krupis: Tu mūlda! --
- Vēc krupis: Tees', bral'! --
- Krievālis: Kats pārcēs, ka varu pa sali nu spēst, --

- Zivs (galvu no ūdens arā izbērusē):
 Ak, kā man sāt iiltajā pusdienā
 Tīkšanās tees labprāt vīrs ūdenā. - -
- Krupis: Fivton, kas galvā tev egājis? - -
- Zivs: Palējās kat pūces rēd, - -
- Mušas: Spīd saule tūk karst' - -
- Knausli (Odes): Mēs pūkstam un dancojam saulgori - -
- Pūtes: Mēs bitētes rūcam un dūcam,
 No pupītem saldumu sūcam, - -
- Tauriņi: Mēs tauriņi tūk skreenam
 Pā siltam saules deenām
 Un pavadam ar pūcek
 Tū dūvītu kā neeku.
- Skudras: Mēs skudras tūk stradojam, tekam un beenam - -
- Vaboles: Mēs skrādam un īpurgtam pa pūcek un lapam - -
- Kukariņi: Mēs lodojam pa vītam malām, - -
- Tārpi: Mēs tārpi te
 Vis' nečēdzigē
 No vīcem dūvajem. - -
- Knausli (usskabina vīrus pēc deava slavesāmas):
 Nā vīri mēs dūvajē pūckam
 Un angšu kā sūdīs un dūckam
 Tūk katos - -
 Un vīnotā bēsi no dūckam mēs,
 Tū milēgi (pūckēgi) klausīses debes. tēvs!
 (Tūk vīri dūckat): Paldēs, paldēs! tū vīri mēs
 Tēv sekam mīlais debes' tēvs! - -

Ceļotājs rādījums. Putnu jāmas ^{zinas.}

Nec. zvirbulis: Ak mīļie bērni, kļūst man tā:

Kas pasaulē es, dzirdēt ko ne ko,
gan labu, gan sliktu. — — —

Baunais zvirbulis: Paldees tev, kēvs, par šo maģistru! — —

Otrais j. zvirbulis: Tas kēvs, bet vaj jūs kādi neturēst
mums stāstīt, kā putnu valsti nu es?

Nec. zvirbulis: Pālābam te krostmāte nāc,
Tāi zināmas dažās zinas, — —

Visi: Labrīt! labrīt, mīlā krostmāte! — —

Krostmāte: Paldees, mani bērni un radņi!

Kāds jūceks, ka vīzi jūs veselī! — —

Baun. zvirbulis: Vaj kas, ko mīļajam vīzi labprāt,
Kā atkal no svešuma mājās ir vlat? — —

Krostmāte: Tas pats no ceļa nu pārnācis
Un sevirņu zolu līdz atvērš.

Otrais j. zvirb.: Vaj sevirņu zolu? — —

Krostmāte: Ja, ja! — —

Trešais zvirbulis: Tāds pasaulstāsts! — —

Ceļotājs zvirb.: It kā šē smukas nestas nebūtu ne kadas, — —

Pastāst zvirb.: Un kā pret godu, kēvu un Devu,
Pats sorkaus būdams, apņēmu zolu sevu.

Baunais zvirb.: Krostmāte mīlā, jūs to esat redzējuši,
Vaj kas ir ^{tas} smuka, kā to laudis istekāsi?

Krostmāte: Vaj jūms par smuku vīņa istekā? It nu! — —

Ceļot. zvirb.: Viscam ta zila? — —

— — vaj jūms netākos

Kan lūdz ^{nāst} ~~skat~~; tuop labprāt ar svēst
 To jāuno skatstunū aplūkošu.

Krustmāte: Kapec nē? — It labprāt. — —

Vīsi: Es ar'! — Es ar'! — — (Vīsi arsvēroj).

Sestais rādījums. Putni. (Tūpat).

Zube: Nu klausēs berdeliņa, māsiņa!

Vaj tev jau bērniņi ligzdiņā? — —

Berdeliņa atbild: jā gan. Tā esot arī atrākusē.

Zube prasa, kam tā ligzdu pajumtā taviat.

Berdeliņa atbild, ka tas dēl ceļus notiekot etc. Tāi
 esot arī bēstis un bēdas vēratu rēnu dēl, kas tū
 daļreiz isarot ligzdu.

Zube: Tas teesa! — Rau, māsiņa, paskaies,

Kur sarkanais putniņš ir nometes. — —

Strazds: Bet tālais putniņš — tūcēt man! —

Tik skaists ar' ir, kā retais gan — —

(Sarkanais putniņš grib skriet garām).

Berdeliņa: Sarkanais putniņš, kas nu? — —

Sark. putn.: Labdeen! Labdeen! Būs mani draugi! — —

(Larunajās ilgāk, tad — arsvēroj).

Berdeliņa: Tad skrej ar Deenu, putniņš tu,

Pēc savas sešonās!

Un šis skrešon ar katris nu

Deņi savas ligzdiņas! (Vīsi arsvēroj).

Septītais rādījums. Pabalis un māsa. (Dārza,

brīzesmalā).

Māsiņa: Ak, kāda jauka deuniņa! — —

Brālts: Ties', - -

Māsuņa: Pavasaris! - -

Brālts: Lai tad, kā - putni - -

Mēs arī ūpam (Uraugitakam) uzsādam:

(Abi dzied): Jan airuli ligojas garā,

Jan pavasaris lutes satas ra, - -

(Abi atsmugi precedamies): Godi, slava, pateicisan'

Laj' augsti skanet, skan!' - -

Alējuja! -

Tiesais Gabals. Vangta. (Cestums).

Pirmais radījums. Putnu parestis.

(Lark. putniņš (papiņš) pēc borbis a. sskrējis. Fil. putniņš (mamuna) no vitolu, ligda' ar saveam jānuam, mazam berniņam sarunojas).

Vecakais deliņš: Kemiņi! skat', kā sparuņi

Labi man pa-auguši. - -

Māte (pamaca bernus).

Otrais deliņš (pateicas par to).

Tiesais deliņš (preccajas par sarkaniem agam - -)

Pirma māstina (cer caur to salasītānu atvegl' nat mātei pūles, varas - -)

Otrā māstina (laimīga, ka nu vzi vares preccatas - -)

Kemuna: Ba, bernu mīlē, kas vecakam mums

Leels preccis is gan - - (proti, ka berni pae,

zīmās labumā) -

Otrais putniņš: (solas us to dītas): Palikt labam, godīgam,

Pamīļgam putniņam.

Pirmā mēstuma (apriņķa but mātei līdēja) -
Otrais rādījums (sāk rūpēties par papīru, kur las pa-
 lauk, ka nepārnāk ar sarkanām adzinām) - -

Pirmā mēstuma: Klau! tagad ir es dzirdēju
 Vai dziedam papīru!

(Tas pārskrien ar adzinām un mēlo beidzas).

Monija (un solas savu veizu tās saldākās ogas par,
 rest. tā aistraj).

Otrais rādījums. Citi putni. (darza malā).

Tē sarunājās Berdeliņa, Zube, Arāds, Čuncinš un
 Kestriņš. Tā ka aistrajūtā meimona (zil. putniņš)
 nepārnāk, kad papīrs (sark. putniņš) sverj to meklēt.
 Dabūdamus no cīteem putneem zināt, ka meimona
 sagustīta sark. putniņš vaud: Ak vai! un maurot nabagan.

Apbedīnātam putniņam!

Kan ceļona ir gūstīta,

Bēdāste šaurā būdīnā! - -

Trešais rādījums. Māšņa un zelta putniņš.

(Istaba, darza-malā).

Māšņa (pēc vāleja loga ar būtiņu, kurā zelta putniņš
 aicīnā): Tē tev, zelta putniņ, šē

Spīdēs zelta saulīte. - -

Ku palēcēi veselē tu! (Aistraj).

Zelta putniņš (gandas): Ba, jā! Kā jau arveemu

Tas gajis pasaulē (proti, ka stipra,

kais vajako sev par pūeku moea).

Māšņa (attek atkal paa loga): Putniņš mīlais, šē tev nu

Est nu dzert es atnesu, - -

Ris ar saulit būru klat,
Mīļīgi tev apgādāt! - (Arsteks).

Čotortais rādījums. Sark. un zil. putniņš. (Pēc loga).
Pēc sark. putniņa (pēc loga atskriejis): Ak zelta putniņ, mīlā sēvoni!
Ak kā ta sirds man lēc, vai dēvoni!

(Nosežas uz tuvakajā rase pēc loga).
Zil. putniņš: Ak mīlāis vīdriņ! Tev tās bēdas
Ne pusē išteikt nevaru,
Ar kam sirds deen' un nāst' man' ēdās,
Kamēr tai valgā sēvoni! - -

(Tā šis pārtis savās bēdās sērūnajas).
Pentais rādījums. (Zil. putniņš un citi putni. Turpat pēc
loga dotā).

Zil. putniņš (velā vakarā veens pats budā pēc loga serodumees
gandas): Kād seldā neesā savās mājās
Gul vīzi mīlēe putniņi,
Tad manim veenam jāstāv kajās
Un jānovandās sērūnigi! - -

Atbalss man. Lascstīgala (no balces dzēd). Tad serūna
starp lascstīgale un zilo putniņu. Lascstīgala pedīgi atkal
dzēd: Saldas dzēsmas
Ak kā lēsmas
Atusstu vīdri sabilda - -

Zil. putniņš: Paldies, paldies! pēc Tavu dzēsmiņu!
Tā manim pāveikt saldu mēādziņu.
Ak mīlāis vīdriņ! - zelta bērniņi!
Lai. Dēvs. jūms - sūt' lab' nauti zēhigi! (Arismāeg).

Pēdējais gabals. Atsvabrināšana, (brīvība).Pirmais rādījums.

Sarkanais putniņš vairs pats (Līdzīgā pēdēces un bērni,
 mums apskatīties, pats apskatī sevīm sāk kani un sēri
 kā dziedāt: Pita gaismaņa jau svist! — —

Kā gan manai sevai klajā

Tamīš ēvās tvanqu mājās?

(Atskrej, pēc loga un ziļo putniņu vel arsmgūm akvas,
 dāms, dzied jē projam): Mana zelta būdina

ful it seldi būdina, — —

(Atskrej, un ar pūķoni pārvācis, būdīnu puskodams dzied):

Jā lai tev, kad nostees sāk!

Pūķi smarā preti nāk!

Otrais rādījums. Pūķes un putni. (Pēc būdinas).

1. putniņš (atnācējs): Pālabau tix jānci es sapnoju,

Kā mājās ar stādīnīlo vīriņu

Us zārņa blakam mēs dziedojam,

Meža pūķes, kā boadcliqu actīnas, meža rozes, vīrbūli
 etc. sarunējas ar ziļo putniņu. Tis redzādams sarkano
 putniņu atskrejām: Ah rē! Kapat vīņš pats ar nāk!

Ho milibas evds tīri trīcēt sāk! — —

(Ar milīgu pūķu to usvūmā): Ak vīriņ, milāis, labrit, labrit!

Javs vāgs man kā vīta saulte spīd! —

(Tas milī sarunojās). Pēdīgi sark. putniņš (atskrej bīvē
 ar vītolu un skani saul): Eh, meža- un lauka-putniņi nācēt

Un sevī man ispehtit palīdzēt sācēt!

Putni (vīri esvūdam): Labrat mēs vīri palīgā nākam — —

Tā tad (vēl) pūlās spōstina vīrbīnus jāsknābt.

Trešais rādījums. Sark. putna pērklys. (Pūdas pērcēšā).

Zil. putnuu skrej pēstib jau kopā 8 deonām rīti putni
un pēdigi arī sark. un zilā putnuu beoni. Pirmā
mērtiņa ar citiem putniem, kamēr eti pūlās spōstīnu
atdarit atkairit, solas Deevu lūgt. Pēdigi delīni pasknābt
deonīnu, ar ko duostinas arceetas. Dvīs eet valām.

Vīri (zīl. putniņuu isskrejot): Nu swabada, swabada, tu!

Ceturtais rādījums. Brālī's un māsa. (Istaba' pēc laģa).

Māsina lōki pēcejas, ka brālītis, kas bijis pēc wuot,
mātes ceemā, nu atkal mājās. Tā grib tam zīlo putnuu
spōstīnā, ko us tīngus nopērkuse, brālīnu rādīt, bet
pēc atrod spōstīnu tūšū. Tā (sāk randat un gaudatees):

Nu putni, man' putni! kas idaida tev
No kūtrinas lauskā! — — (Lauka asarinas).

Brālītis: Tē nu, pagalam vīrs tevš lelais pērcis — —

(Us roku rādīdams): Rau vīnā rokā — māsu, paskatees —

Veens smukais zīlais putniņš celaides.

Māsina (skatīdamās): Jā, vērtīgi! Tās ir mans putniņš — —
Tad tē ceranga tev arī sark. putniņu un tō pērcis
beonūs un saprot nu, ka zīlais putniņš tō mērtiņa,
ko tē no ceturta isglabūši tapat, kā māšina ar
brālīti gribotu savu māmiņu glābt, ja tā būtu cetur-
mā. (Tā vīri apmērtinas un pēcejas par brīvo putni-
ņu jaukām dzeesmām). Brālītis: Skat, kā tē skrej un ceemā barā

Us roku no roka, us zaru no zara.

Tecsiņu leni teem pakal vel,

Lai rēdram, ko dara tē bitrītē jēl. (Abi ar rok)

Un Skobbe, kā zināms, svīņojis v. Skendeņa nopelnus caur dzes-
mu, ko tas pēl šī kapa nolasijs. Šis Skobbe, kurš caur pa-
macīgām grāmatām, ko tas sacerēja Vācu valodā, arī c. tādē
daudz darījis paroks Latviesu ielūgtības, ir noskatāms par
Latv. žurnālistikas dibinātāju un tēvu.

„Latviešu Avīzes” sāca iznākt 1822. g., no Lestenes maci-
tāja izdotas un pastāv ^{līdz 1901. g. tas iznāca divi} vel ^{līdz 1901. g. tas iznāca divi} sodeen - no 1901. g. Tas iznāca divi
reiz nedēļā un nes, un arī literārajam pielikumam. „Vidzemes
Latviešu Avīzes” izdeva no 1824 - 1864; bet t. k. kā sludināju,
un lapu Vidzemē. Arī „Latv. Avīzes” bija kaudu laiku
sludinājumu lapa, ko vajadzēja katram pagastam tūkst, kā
tagad, guberņas Avīzes (Työsuurkirkko Borgonoezu), bet līdz ar
sludinājumuem tās zaudēja arī statusu, pamaci bas, padomus,
zinas u. t. t. Viņu pirmais vadītājs, kā jau beidzts, bija
Lestenes macitājs K. Vātsons. Tādē iznāc kopš 1828. g.
periodiski „Kažarsis” un „litt. lito. Gupellhoff” tūkst. Vācu
kā Latv. valodā nesdama rakstus un istradājumu par
Latv. valodu un literatūru. No 1832 - 1846 macitājs Treijs
Rīgā izdod jaunu laikrakstu „Latviešu Lauku Draugs” un
no 1836 - 1846. Deeva vārda mīlotājiem; bet abiem šiem
laikrakstiem apstājoties paliek „Latv. Avīzes” atkal par
vienīgo Latviesu laikrakstu, līdz 1856. Arī garīga saturs
lapas iznāc šai laikmetā. „Tinas par notikumuem esā
Deeva valstības izdeva macitājs Sokolovskis 1833 u. 1834. g.
Tad „Deeva vārda mīlotājiem” tapa esācuma no 1836 - 1838. g.
iskarsts no mac. Treija patstāvīgi un no 1839. g. Tas iznāc
kā „Latv. Lauku Draugs” pielikumus un apstājās 1846. g.
līdz ar šo. „Tinas un stāsti par Deeva valstības cetur”
bija, ko mac. ^{līdz 1856. g. tas iznāca divi} ^{līdz 1856. g. tas iznāca divi} ^{līdz 1856. g. tas iznāca divi}
bija, ko mac. ^{līdz 1856. g. tas iznāca divi} ^{līdz 1856. g. tas iznāca divi} ^{līdz 1856. g. tas iznāca divi}
Redīgi 1856. g. sāk iznākt „Kājas Vēss”, kas pastāv arī

mac. Hesselberga, "Handbuch der lett. Sprache" peestajases rlat.
 Ari šo grāmata isdeva) ^{Lāzys} draugu seetika, kura dibināta vecā
 Skendera peestēn laukumētā, 1824. gadā, un nav bez nopelnam
 procesā Latvešu literatūras.

Tā tad redzam, ka jau darādās laukās garīga rosība
 pamazām. Da vecais Skenderis bija vel tīri kā spredi,
 notājs kumsesi usstājes, kas tas neatrada neko citu precīšu,
 kā kumsību, māntību un draugu vedību, tad tas
 Tomer neapņēma sauca: "C. lajeet pratu." Un tas gandrīz
 kapaat lidzeja, kā viņi majestētiskais Raditaja vārds:
 Topi garšma! - Ari šē, kā redzam, kapa garšma. Garliebs
 Markelis zvanija Brīvestības zvans. Tumsības mugla
 pamazām isklīda. Vecā Skendera peeniāceji pēdzīvoja
 Latvešu brīvlaišanu. Pat ^{Skenderis} Stārdzīgajam Indriķim atāusa
 brīvestības garšma. ^{Skenderis} Lunothergis un Hugenbergoris jau sāva
 sniegt Latvešiem brīvu, klasisku dzeiju, kada ta atkāne,
 ja no ^{Goethes} Schillersa un citiem augstiem dzejniekiem. Līven,
 tals izgrūž gan vel klausības laiku nopūtas. Rūgona
 seprasis: Kad atrāks Latvešiem tee lauki.

*Ko estas kantas tagad redz? - -

Kad putis vējš, kas spirdzina

Un kantas vroni mirdzina? - -

bet C. Dinsbergis jau usgavēlē Brīvestības traukts un aizgrabs:

Augšām, brālī, esom droši

Dzeva leelā batuidā! - -

Draudre kā tad sepulecta un tā pastāv, nu no brīvēm,
 cilvēku ceembas un cilvēku tiesības ^{pa dālai jau} apsinģeem cilvē,
 keem, kuji tagad sāk kapt par pātrokem, par jaunlatvešiem,
 kannigo latvešu reskaldojem

Faunlatvešu laikmets.

180, 1815, 1868 - 1920

Oppozicionellais, Tautiskais laikmets (1850, 1860 - tagad?)
(Tautiski centieni). *Se jau arī, latviska orientācija.*

Tā vrsnotal jāskurāi darīai literatūrai, tā arī Latveš, šū tautiskai rakstniecībai jāriada ^{atpoguļojums, atspidums no savas} ~~uztāt~~ tautas vēstures, no vras tautas dzīves - tās angstakās un zemasās kartās. No tādā angstaku un zemasu īpatnu tautas dzīves atkāpama pēe Latvešēm isskaidrojās lītē šim no mums pamanītā tūnība Latv. literatūrā vrsnotal un gandrīk pēlņigs stastu. rakstniecības tūnūms jau zīmētā laikmetā sevīši. No Latv. tautas-resp. dabas-dzeijas stastu ražojūmēm, kā tēe mums pa rādas darīai Latv. tērkās un pasakās, ēe nav ruma. Jo oeen, kart tēe nav līdzīnējōs laikmetōs uzīmēti, lai tā tad vārda istēnā zīnā kaptu literatūrai - rakstniecībai pēeskatīti, un atkārt ēe tautas-dzeijas ražojūmi - tērkas, pasakas - nav eelu, ēes no atsevišķēm stastitājēm-dzejnēkēm, kā veenīgi tō īpatūms, kas kapt kā darīas jā-aplūko savēpi, kā no, apzīnīgi rāzota dabas-dzeija. Bet ēe mums jādarbojās gar makslas-dzeiju, mākslas ražojūmēm, kas apzīnīgā, brīvas rāzības celā gatavoti un no šō makslas ražojūmu sacere, tajēm - dzejnēkēm ēe lūs būt runai.

1. ^{pat} Hā kreestnas darīes literatūras celūmēm vrsnotal.

- Tēe ir: a) brīvība, - garīga un mēesīga -
b) garīgā brīvība panākama caur izglītību,
c) mēesīgā " " "labklājību.

ad a) gan ^{bijs} doka Latvešēm brīvstība kops (1817) 1818 un 1819. gada; bet klausība, vēl darīās brauksāna pastāv, vel joprojām; ^{nebija} nav nekadas labklājības, nekadas izglītības, nekadas brīvības. Tēk 1860-1863 atlaiž Krievijā zemneescus brīvus; nu atlaiž 1863g. arī Baltijā tautis us pašem, atcel Vācu eunftas (amatneescu beedības), eved kops 1866.g. Latvešēm jaunu pagastu kēstību.

pagasta valdī. No 1869. g. sāk dibināties Latviešu biedrības; no 1881. g. Rīg. Latv. biedrības Din. komisija; īsteno kopš 1873. g. vispārīgus izcēd. iestādes; deputācijas uz Pēterburgu; nāc 1880. g. Keizara Ukāss par vecāko valodu līdzīgu tiesībām; Keizariškas revīzijas (1883. g. ^{zonatūras} Phanasijs); 1882. g. procuratūra; kopš 1888. u. 1889. g. policijas un tiesu reformas, tad arī skolu reformas u. t. t.

Ad b) Vācu princips, Latviešus atturēt no augstāku skolu apmeklēšanas sāk kopš 1870. g. noņemt, pat beigtes un ais un aizjēmtas germanizācijas idejas apgrēkstes no otru pusi. Vācu skolu paplašināšana un ^{dabū} pārvešana gimnazijās. Augstāka, ja pat universitātes izglītība sāk vairākus Latviešu starpā. Rodas kā izglītības un brīvības angļi un vajadzība - literāriski vakari un sepules klubā paa dažām gimnazijām kā arī paa universitātem (Tēpatā ir kadu lauku divi literāriskas sabiedrības). Rodas laukski centieni un to apkarošana.

Ad c) ^{zemes} Caur parlabotu agrārbusānu, likumīgi notiek. tam kontraktiem un pēdīgi zemnieku īpašuma pārdošanu. Racionāla zemes apstrādāšana no tagad ^{pašiem} brīva un ar īpašumu apgādātā zemnieka cel, un varno labāka, jūku, sekme izglītību un apgādību, no kā tad nāc zīmes-, sabiedrīgas un savestīgas dzīves attīstība, no kuras bērdzāmās atkal teātris, balles, koncerti, zāļu, un svētki etc.

Izglītība ir vispirmsākā brīvības arstāvētāja un nestāvētāja un cēla rādītāja un labklājību. Un izglītības veicinātāji un sekmetāji ir:

1) skolas - preses jaunības - skolas, no kurām un Latvešu gērī tā savu usmanību, kā tad presē

sovis un pagān Latv. skolas un dažas arī dibina (Rīgā, Pēterburgā...)

3) Grāmatas un larkraksti - presē pieaugušiem - grāmatas un larkraksti, kam tautisks gars un no-
krāsa. Tā tad tagad top tautiska literatūra un žū-
nālistika pēc vispārīgā prasību, jo viņu celoni-
-brīvība, izglītība, labklājība - ir arī šo larku jau
sastājušies. Nu šur un tur krustojas dažādu tautību
dažādas intereses un labumi; esākas cīņa, kurā "Jaun-
Latvietis", "Junglatts" no ziņas puses top nostādīts
kā "Hannibal" ante portas. Cīņiņš šis sākumā ne,
veenads. X

Tautiskā larkmeta žurnālistika.

Tā ka Latv. larkrakstos, avīzēs un žurnālos parādās
vispārums un papresēsū leela daļa tā larka literatūru
ražojumu, kas tik velak isnāk sevīkās isdevumos, vaj
arī nemaz neisnāk un vel līdz šim bridim veenigi
tur usejami, tad - kā domājama - šē veetā, vispārums par
Tautiskā larkmeta žurnālistiku un publicistiku no
mūnet un jau arī laundel veen, ka tur ar īpaši lapa
Tautiskee centoni iskaroti.

Vispārums (jau pēminētais) Mājas Vēstis, kas isnāk
1856. g., ā no sākuma dērgan tautisks tā, ka tānī
ap to larku par līdstrādneekem varvaki tautiski
censoni kā: Dr. Alunans, Beerbarhs u. c. Bet šī lapa
parandē tautiskā cīņā Driz dūšu, istajās no cīnī-
tajn vīdas un Dr. Alunans dreed tai paristamo
dreesmu: Čūci, Mājas vēsti, Čūci - -

Pēterburgas Avīzes isdod Kr. Valdemars no 1862. g.

Tās pīrmais greezigars seveis cīņā par Latv. tautiskeeu
centeeem; bet top jau 1865. g. no pretneekem apspēstas.

Par tam us katu laiku cestajas dūšas saplāsums, pat
ismirums.

Cēla Beedru laiž katās laudis mācītājs Bur. Neivens
1863. g. Tam daži īsti latvieši, originali štasti un vīz.
pār garīgs saturs. Tādā pašā garā iznāk arī:

„Draugs un Beedris” un „Bernu Pastnieces”, mac.
Braunschweiga izdevumi. Bet teem visem tīk iss
mūža. Cēla Beedris apstājas 1867. g. un „Draugs un
Beedris” ar „Bernu Pastnieces” arī pastāv tīkai līdz
1867. g., bet viņu vēstā rodas jauni.

„Baltijas Westnesis” cīk iznāst jau tulin nāco
šajā 1868. g., stadamses ar krāteem jaunem spēkiem - tam
Baltijas redakcija
tautu tēnu centēnu aronā. No sākuma tas iznāk divreiz,
pec ceensreiz nedēlā. Bet vel rozīgaki laiki sēkas
ar 1875. gadu. Tad iznāk trīs jauni laukraksti gaudrīt
us reiz:

„Baltijas Zemkopis”, kam par redaktoru katera Juris;

(Varpain) „Darbs” isdoti no R. Thomsona;

„Pasaule un Daba” no K. Beerbarda.

Tak zēem tīz laukraksteem nabija laimts, ilgi staigat
pa zētām. „Darbs” un „Pasaule un Daba” apstājas jau
1877. g. un „Baltijas Zemkopis” - 1883. g. Arī 1877. gadā
ussīka savu gaidu trīs jaunās avīzes: „Latvešu
Tautas Beedris”, isdoti no Karmuldas mac. Valtara, lai
stradatu pret tautu tēnu centēnu,

„Lēpajas Pastnieces” un

„Rīgas Lapa” - pirmā Latv. deenas avīze.

Bet arī tās trīs veen paruda „Latv. Taut. Beedris”
un „Lēpajas Pastnieces” segāja pavītam, kames
„Rīgas Lapa” 1880. g. - pa otreem vīz p. Latv. dzēd. sētkēem

- savcenojas ar „Balt. Vestu” un nu sāka iznākt ik
deenas.

„Baltis” isdod ^{Vācārdzīmā Paudras} A. Weberis 1878. g. no sākuma divreiz
nedēļā, bet pēcāk 4x veerreiz nedēļā, kā tā vēl līdz
šai dienai iznāk. Pēdīgi top par deenas avīzi, līdz apstājas.

„Teesu Vestnesis” top isdots no Kateru Drupe 1880.
gadā, ceturmā sedot (parah dēl).

„Evangelistu” isdod baptisti 1881. g., pēc kupa dar-
bojas R. Dünbergis. Bet tā šī lapa, kā „Teesu Vestu”
divi veer apstājas. No 1881. g. Latvešiem sāk iznākt
illustrēti, raksturojami un daļei veer nodomāti isdevu.
ms.

„Pagalmis” zem ^{Latviešu} manas redakcijas iznāk 1884. g., pa-
preekm pa mēnesi 4x divi veer, bet pēcāk - otrā
gadā ik nedēļas veer. Tā kā šis žurnāls paslāva 4x
līdz 1883. g. m. Paudrasā Lato. lit. vest. - laisimāts izdevums. 1912. nepasēdēti pērisimāts:

„Araps”, nedēļas avīze, isdots 1882. g. no zenskopja
Lēpaviča, pastāv 4x isu laisim. Tai pašā 1882. g. us-
jēm savu gaidu Ukstina

„Latvešis”, kas vēl tagad apstājas Lēpajas ap-
kartni.

„Rota” rauga no 1884. g. stātes Pagalmis pedās, is-
nārdama (no sākuma zem god. Klavina redakcijas)
veer nedēļā, bildom puškota, bet apstājas jau ori
1887. g. pirmajā pusē ar mandas tērisimā.

„Tevis” iznāk kopā kā Rota 1884. g., kā pol. 4x
nedēļas avīze ar literatisku peeriskumu. Dr. Bullis
kāš dibinātājs un pirmāis redaktoris. Šī avīze pa-
stāv, vēl līdz ^{īstamam laigam un bīzē} šim un isplatīta varrak Kuzemē.

„Austrums” iznāka kopš 1885. g. veer par mēnesi.

„Pagalmis” un „Rota”
isnā apstājas, ne-
atrardomā pūb.
līdz vajadzīgās
pērisimāšanas [272]

Priekš literatūras tām žurnāliem bija lelatka nosīme
ap to laiku, kad tas bija rosigā apgādātāja J. Drav.
nēka rokās. Redaktoris Velme tam paspējis tik maz
dzīvības dot. Nu tas pārņēmt apgādātāja Okola rokās.

"Deenas Lapa" nodibinājis 1886. g. kā otrs Latv.
deenas laikraksts, Bergmana vadībā. Velam zem Šučikas
un Pleckšona vadības tas sāk jo strāvi rīkoties, ka,
mor padēgi no Plates nopiršta, kopā par Vācu lapu
Latv. valodu. Pēc tam tad vairāk gadu no veetas
neisnāk nevēnu jauna avīze līdz 1893. g. Tad isnāk:

"Zemkopis" kā sava atoda lapa 1893. g. un

"Mājas Vēstnesis" nodibinās 1895. g. pēc
Austruma kā otrs mēneša isdevums. Tas līdz veonīgi
no tulkojumeem — pārēclameem gadu velak sāk isnākt

"Barnikas Vestnesis", isdots no mac. Landera (1896. g.)

"Amerikas Vestnesis" kop isdots ap to pašu laiku
(1896. g.) Amerikā. Tē abi isdevumi (Barn. Vestn. un Amer.
Vest.) cevero it īpaši tēbas leetas. Amerikā tagad
isnākt pavaram vadi cētri Latv. laikraksti. —
Gadu simtēna beigās parādat Latvešēem arī savs

"Kodes Vestnesis"; tas sāk isnākt 1900. g., bet jau
1901. g. tas aptornis; kas zin, vaj pavaram?

Pēc revisīti spēcīgi un rosigi Latv. avīzniecība,
kā sīkst, grib isnākt 20. gadsimtenī. Pau ^{apra} pastāsa,
šās "Latv. Avīzes" usāka savu 80. gadagājumu, isnākt
damas divi reiz nedēlā, bet no jauna nekusi un nekā
klat veseli 6 isdevumi:

"Vārds", deenas laikraksts, isdots no kofrāta J.
Klavina 1901. g., bet jau apstājies (1905!)

"Dziesmu pūrs", muzikas laikraksts, O. Jāpka isdots.

„Jāunības Draugs”, betnu laikraksts, ilustrēts mēnesīraksts jāunībai izdots un redžēts no mac. J. Rozena. St. Peterburgā. Barn. Vestneša palikums, abonejams ar Barn. Vastu. kopā, bet arī par sevi veid. Tas būtu mums promais žurnāls, kurš grib, peerskopt jāunības literatūru.

„Peterburgas Avīzes”, isnākdama 1901. gada beigās divi reizi nedēļā, prezjundama maksimālais pirmo daudzināto Peterburgas Avīšu vardu. Tām redaktori: V. Flakke, ^{Olavs} Knebra un Blaumans.

Pedīgi vel šim 1902. gadā dabūjusi ^{frīs} divi jāunības raksti atļauja, isnākt slāji, proti: „Garīgs Vestnesis” pariz. Fic. gonn.

„Rīgas Avīze” kā ceturtā deenas avīze zem paši, stamā publicista, zv. adv. Fr. Vornberga, vadības, ka, mer Vards” us laicu apstājis un es, pārskavatees us Leopaju, un beidzot

„Peterburgas Galvas-pilsētas Avīze”, kurā kā pērkta Latv. deenas avīze ^{zem Rēķināma vārdam, ja} karas ar jauno gadu isnākt laudis.

Tā tad pa latviski isdoti līdz šim pavisam pus līdz kadi 44 laikraksti, avīzes un žurnāli. Šī ^{19. gadimēneša laikā} ^{no} ^{septimī} ^{šiem} isdevumem ir gandrīz veenigi jeb pa vīskelakai daļai garīga satūra, tas eiti 26 jeb 37 laicīga satūra. Vecā Stendersa pērkten un ^{vēlējū} ^{simmeckū} ^{latviska} laikmeta pērktes, šeim laikaspēidi isnākuši tikai astoni isdevumi jeb avīzes-laikraksti, kamēr ^{latviska} ^{simmeckū} ^{latviska} laikmeta ^{19. gadimēneša beigās} isdoti 36 laikraksti, avīzes un žurnāli. No visem 44 isdevumem isnākdami pērkēd 20. gadimēteni tikai kadi 21 jeb 22. Tā tad redzam, ka vesala puse no šiem garīg, mas eimtajām celā, eimnā apstājis, v. t. t. d. No tam kamjams, ka vīnu eimnā bijis jo karsts.

K. Beerhardis kapa par savu grāmātūru „Dieu Lofung”

vakarēem, pulcēnem, vīnu kā aridzian atļevīku literatūru darbenēku, rakstnēku, dzejnēku darbam un parā, mumsēem tautas apgaismības druvā - literatūrā. Kā re, dram, mūsu presēā atvegas jaunā, plašā drūva, kurā nu jau pate tauta sūta savus darbnēkus, savus vislabākos delus. Nu tautas mērtinai mazākais par līte, varīsko drūvu nekas vairs jārsaucas:

Šāvu stāvu laimā
Kā needrite jūrnā:
Iesēi ira ierjini,
Kava patēs bālelīni!

Nu sāk jo vargi un jo dēzīgi, patēs bālelīni" vortēs pēē arā.

^{1870/71}
I. cēlēns, Tautiskāji laimēti.

1. Ēēpatas pīrnēē, Latvēsū vakari jeb
"Valdemara vakari."

Ēē pīrnā universitātes Latv. andzēnu sapulcē us, lūkojama kā pīrnā rīta blāsmā tautiskāji laimēti. Tāi pāsā 1856. gadā, kad, Mājas Vēss" isnāca, celās Ēēpatā ^{1856. gadā} tē saucēē, "Latvēsū vakari", kurī ^{celās ap 1870. gadu un} Ēēpīnājas ^{1860.} ^{1862.} ^{1867.} ^{1871.} ^{1874.} ^{1877.} ^{1880.} ^{1883.} ^{1886.} ^{1889.} ^{1892.} ^{1895.} ^{1898.} ^{1901.} ^{1904.} ^{1907.} ^{1910.} ^{1913.} ^{1916.} ^{1919.} ^{1922.} ^{1925.} ^{1928.} ^{1931.} ^{1934.} ^{1937.} ^{1940.} ^{1943.} ^{1946.} ^{1949.} ^{1952.} ^{1955.} ^{1958.} ^{1961.} ^{1964.} ^{1967.} ^{1970.} ^{1973.} ^{1976.} ^{1979.} ^{1982.} ^{1985.} ^{1988.} ^{1991.} ^{1994.} ^{1997.} ^{2000.} ^{2003.} ^{2006.} ^{2009.} ^{2012.} ^{2015.} ^{2018.} ^{2021.} ^{2024.} ^{2027.} ^{2030.} ^{2033.} ^{2036.} ^{2039.} ^{2042.} ^{2045.} ^{2048.} ^{2051.} ^{2054.} ^{2057.} ^{2060.} ^{2063.} ^{2066.} ^{2069.} ^{2072.} ^{2075.} ^{2078.} ^{2081.} ^{2084.} ^{2087.} ^{2090.} ^{2093.} ^{2096.} ^{2099.} ^{2102.} ^{2105.} ^{2108.} ^{2111.} ^{2114.} ^{2117.} ^{2120.} ^{2123.} ^{2126.} ^{2129.} ^{2132.} ^{2135.} ^{2138.} ^{2141.} ^{2144.} ^{2147.} ^{2150.} ^{2153.} ^{2156.} ^{2159.} ^{2162.} ^{2165.} ^{2168.} ^{2171.} ^{2174.} ^{2177.} ^{2180.} ^{2183.} ^{2186.} ^{2189.} ^{2192.} ^{2195.} ^{2198.} ^{2201.} ^{2204.} ^{2207.} ^{2210.} ^{2213.} ^{2216.} ^{2219.} ^{2222.} ^{2225.} ^{2228.} ^{2231.} ^{2234.} ^{2237.} ^{2240.} ^{2243.} ^{2246.} ^{2249.} ^{2252.} ^{2255.} ^{2258.} ^{2261.} ^{2264.} ^{2267.} ^{2270.} ^{2273.} ^{2276.} ^{2279.} ^{2282.} ^{2285.} ^{2288.} ^{2291.} ^{2294.} ^{2297.} ^{2300.} ^{2303.} ^{2306.} ^{2309.} ^{2312.} ^{2315.} ^{2318.} ^{2321.} ^{2324.} ^{2327.} ^{2330.} ^{2333.} ^{2336.} ^{2339.} ^{2342.} ^{2345.} ^{2348.} ^{2351.} ^{2354.} ^{2357.} ^{2360.} ^{2363.} ^{2366.} ^{2369.} ^{2372.} ^{2375.} ^{2378.} ^{2381.} ^{2384.} ^{2387.} ^{2390.} ^{2393.} ^{2396.} ^{2399.} ^{2402.} ^{2405.} ^{2408.} ^{2411.} ^{2414.} ^{2417.} ^{2420.} ^{2423.} ^{2426.} ^{2429.} ^{2432.} ^{2435.} ^{2438.} ^{2441.} ^{2444.} ^{2447.} ^{2450.} ^{2453.} ^{2456.} ^{2459.} ^{2462.} ^{2465.} ^{2468.} ^{2471.} ^{2474.} ^{2477.} ^{2480.} ^{2483.} ^{2486.} ^{2489.} ^{2492.} ^{2495.} ^{2498.} ^{2501.} ^{2504.} ^{2507.} ^{2510.} ^{2513.} ^{2516.} ^{2519.} ^{2522.} ^{2525.} ^{2528.} ^{2531.} ^{2534.} ^{2537.} ^{2540.} ^{2543.} ^{2546.} ^{2549.} ^{2552.} ^{2555.} ^{2558.} ^{2561.} ^{2564.} ^{2567.} ^{2570.} ^{2573.} ^{2576.} ^{2579.} ^{2582.} ^{2585.} ^{2588.} ^{2591.} ^{2594.} ^{2597.} ^{2600.} ^{2603.} ^{2606.} ^{2609.} ^{2612.} ^{2615.} ^{2618.} ^{2621.} ^{2624.} ^{2627.} ^{2630.} ^{2633.} ^{2636.} ^{2639.} ^{2642.} ^{2645.} ^{2648.} ^{2651.} ^{2654.} ^{2657.} ^{2660.} ^{2663.} ^{2666.} ^{2669.} ^{2672.} ^{2675.} ^{2678.} ^{2681.} ^{2684.} ^{2687.} ^{2690.} ^{2693.} ^{2696.} ^{2699.} ^{2702.} ^{2705.} ^{2708.} ^{2711.} ^{2714.} ^{2717.} ^{2720.} ^{2723.} ^{2726.} ^{2729.} ^{2732.} ^{2735.} ^{2738.} ^{2741.} ^{2744.} ^{2747.} ^{2750.} ^{2753.} ^{2756.} ^{2759.} ^{2762.} ^{2765.} ^{2768.} ^{2771.} ^{2774.} ^{2777.} ^{2780.} ^{2783.} ^{2786.} ^{2789.} ^{2792.} ^{2795.} ^{2798.} ^{2801.} ^{2804.} ^{2807.} ^{2810.} ^{2813.} ^{2816.} ^{2819.} ^{2822.} ^{2825.} ^{2828.} ^{2831.} ^{2834.} ^{2837.} ^{2840.} ^{2843.} ^{2846.} ^{2849.} ^{2852.} ^{2855.} ^{2858.} ^{2861.} ^{2864.} ^{2867.} ^{2870.} ^{2873.} ^{2876.} ^{2879.} ^{2882.} ^{2885.} ^{2888.} ^{2891.} ^{2894.} ^{2897.} ^{2900.} ^{2903.} ^{2906.} ^{2909.} ^{2912.} ^{2915.} ^{2918.} ^{2921.} ^{2924.} ^{2927.} ^{2930.} ^{2933.} ^{2936.} ^{2939.} ^{2942.} ^{2945.} ^{2948.} ^{2951.} ^{2954.} ^{2957.} ^{2960.} ^{2963.} ^{2966.} ^{2969.} ^{2972.} ^{2975.} ^{2978.} ^{2981.} ^{2984.} ^{2987.} ^{2990.} ^{2993.} ^{2996.} ^{2999.} ^{3002.} ^{3005.} ^{3008.} ^{3011.} ^{3014.} ^{3017.} ^{3020.} ^{3023.} ^{3026.} ^{3029.} ^{3032.} ^{3035.} ^{3038.} ^{3041.} ^{3044.} ^{3047.} ^{3050.} ^{3053.} ^{3056.} ^{3059.} ^{3062.} ^{3065.} ^{3068.} ^{3071.} ^{3074.} ^{3077.} ^{3080.} ^{3083.} ^{3086.} ^{3089.} ^{3092.} ^{3095.} ^{3098.} ^{3101.} ^{3104.} ^{3107.} ^{3110.} ^{3113.} ^{3116.} ^{3119.} ^{3122.} ^{3125.} ^{3128.} ^{3131.} ^{3134.} ^{3137.} ^{3140.} ^{3143.} ^{3146.} ^{3149.} ^{3152.} ^{3155.} ^{3158.} ^{3161.} ^{3164.} ^{3167.} ^{3170.} ^{3173.} ^{3176.} ^{3179.} ^{3182.} ^{3185.} ^{3188.} ^{3191.} ^{3194.} ^{3197.} ^{3200.} ^{3203.} ^{3206.} ^{3209.} ^{3212.} ^{3215.} ^{3218.} ^{3221.} ^{3224.} ^{3227.} ^{3230.} ^{3233.} ^{3236.} ^{3239.} ^{3242.} ^{3245.} ^{3248.} ^{3251.} ^{3254.} ^{3257.} ^{3260.} ^{3263.} ^{3266.} ^{3269.} ^{3272.} ^{3275.} ^{3278.} ^{3281.} ^{3284.} ^{3287.} ^{3290.} ^{3293.} ^{3296.} ^{3299.} ^{3302.} ^{3305.} ^{3308.} ^{3311.} ^{3314.} ^{3317.} ^{3320.} ^{3323.} ^{3326.} ^{3329.} ^{3332.} ^{3335.} ^{3338.} ^{3341.} ^{3344.} ^{3347.} ^{3350.} ^{3353.} ^{3356.} ^{3359.} ^{3362.} ^{3365.} ^{3368.} ^{3371.} ^{3374.} ^{3377.} ^{3380.} ^{3383.} ^{3386.} ^{3389.} ^{3392.} ^{3395.} ^{3398.} ^{3401.} ^{3404.} ^{3407.} ^{3410.} ^{3413.} ^{3416.} ^{3419.} ^{3422.} ^{3425.} ^{3428.} ^{3431.} ^{3434.} ^{3437.} ^{3440.} ^{3443.} ^{3446.} ^{3449.} ^{3452.} ^{3455.} ^{3458.} ^{3461.} ^{3464.} ^{3467.} ^{3470.} ^{3473.} ^{3476.} ^{3479.} ^{3482.} ^{3485.} ^{3488.} ^{3491.} ^{3494.} ^{3497.} ^{3500.} ^{3503.} ^{3506.} ^{3509.} ^{3512.} ^{3515.} ^{3518.} ^{3521.} ^{3524.} ^{3527.} ^{3530.} ^{3533.} ^{3536.} ^{3539.} ^{3542.} ^{3545.} ^{3548.} ^{3551.} ^{3554.} ^{3557.} ^{3560.} ^{3563.} ^{3566.} ^{3569.} ^{3572.} ^{3575.} ^{3578.} ^{3581.} ^{3584.} ^{3587.} ^{3590.} ^{3593.} ^{3596.} ^{3599.} ^{3602.} ^{3605.} ^{3608.} ^{3611.} ^{3614.} ^{3617.} ^{3620.} ^{3623.} ^{3626.} ^{3629.} ^{3632.} ^{3635.} ^{3638.} ^{3641.} ^{3644.} ^{3647.} ^{3650.} ^{3653.} ^{3656.} ^{3659.} ^{3662.} ^{3665.} ^{3668.} ^{3671.} ^{3674.} ^{3677.} ^{3680.} ^{3683.} ^{3686.} ^{3689.} ^{3692.} ^{3695.} ^{3698.} ^{3701.} ^{3704.} ^{3707.} ^{3710.} ^{3713.} ^{3716.} ^{3719.} ^{3722.} ^{3725.} ^{3728.} ^{3731.} ^{3734.} ^{3737.} ^{3740.} ^{3743.} ^{3746.} ^{3749.} ^{3752.} ^{3755.} ^{3758.} ^{3761.} ^{3764.} ^{3767.} ^{3770.} ^{3773.} ^{3776.} ^{3779.} ^{3782.} ^{3785.} ^{3788.} ^{3791.} ^{3794.} ^{3797.} ^{3800.} ^{3803.} ^{3806.} ^{3809.} ^{3812.} ^{3815.} ^{3818.} ^{3821.} ^{3824.} ^{3827.} ^{3830.} ^{3833.} ^{3836.} ^{3839.} ^{3842.} ^{3845.} ^{3848.} ^{3851.} ^{3854.} ^{3857.} ^{3860.} ^{3863.} ^{3866.} ^{3869.} ^{3872.} ^{3875.} ^{3878.} ^{3881.} ^{3884.} ^{3887.} ^{3890.} ^{3893.} ^{3896.} ^{3899.} ^{3902.} ^{3905.} ^{3908.} ^{3911.} ^{3914.} ^{3917.} ^{3920.} ^{3923.} ^{3926.} ^{3929.} ^{3932.} ^{3935.} ^{3938.} ^{3941.} ^{3944.} ^{3947.} ^{3950.} ^{3953.} ^{3956.} ^{3959.} ^{3962.} ^{3965.} ^{3968.} ^{3971.} ^{3974.} ^{3977.} ^{3980.} ^{3983.} ^{3986.} ^{3989.} ^{3992.} ^{3995.} ^{3998.} ^{4001.} ^{4004.} ^{4007.} ^{4010.} ^{4013.} ^{4016.} ^{4019.} ^{4022.} ^{4025.} ^{4028.} ^{4031.} ^{4034.} ^{4037.} ^{4040.} ^{4043.} ^{4046.} ^{4049.} ^{4052.} ^{4055.} ^{4058.} ^{4061.} ^{4064.} ^{4067.} ^{4070.} ^{4073.} ^{4076.} ^{4079.} ^{4082.} ^{4085.} ^{4088.} ^{4091.} ^{4094.} ^{4097.} ^{4100.} ^{4103.} ^{4106.} ^{4109.} ^{4112.} ^{4115.} ^{4118.} ^{4121.} ^{4124.} ^{4127.} ^{4130.} ^{4133.} ^{4136.} ^{4139.} ^{4142.} ^{4145.} ^{4148.} ^{4151.} ^{4154.} ^{4157.} ^{4160.} ^{4163.} ^{4166.} ^{4169.} ^{4172.} ^{4175.} ^{4178.} ^{4181.} ^{4184.} ^{4187.} ^{4190.} ^{4193.} ^{4196.} ^{4199.} ^{4202.} ^{4205.} ^{4208.} ^{4211.} ^{4214.} ^{4217.} ^{4220.} ^{4223.} ^{4226.} ^{4229.} ^{4232.} ^{4235.} ^{4238.} ^{4241.} ^{4244.} ^{4247.} ^{4250.} ^{4253.} ^{4256.} ^{4259.} ^{4262.} ^{4265.} ^{4268.} ^{4271.} ^{4274.} ^{4277.} ^{4280.} ^{4283.} ^{4286.} ^{4289.} ^{4292.} ^{4295.} ^{4298.} ^{4301.} ^{4304.} ^{4307.} ^{4310.} ^{4313.} ^{4316.} ^{4319.} ^{4322.} ^{4325.} ^{4328.} ^{4331.} ^{4334.} ^{4337.} ^{4340.} ^{4343.} ^{4346.} ^{4349.} ^{4352.} ^{4355.} ^{4358.} ^{4361.} ^{4364.} ^{4367.} ^{4370.} ^{4373.} ^{4376.} ^{4379.} ^{4382.} ^{4385.} ^{4388.} ^{4391.} ^{4394.} ^{4397.} ^{4400.} ^{4403.} ^{4406.} ^{4409.} ^{4412.} ^{4415.} ^{4418.} ^{4421.} ^{4424.} ^{4427.} ^{4430.} ^{4433.} ^{4436.} ^{4439.} ^{4442.} ^{4445.} ^{4448.} ^{4451.} ^{4454.} ^{4457.} ^{4460.} ^{4463.} ^{4466.} ^{4469.} ^{4472.} ^{4475.} ^{4478.} ^{4481.} ^{4484.} ^{4487.} ^{4490.} ^{4493.} ^{4496.} ^{4499.} ^{4502.} ^{4505.} ^{4508.} ^{4511.} ^{4514.} ^{4517.} ^{4520.} ^{4523.} ^{4526.} ^{4529.} ^{4532.} ^{4535.} ^{4538.} ^{4541.} ^{4544.} ^{4547.} ^{4550.} ^{4553.} ^{4556.} ^{4559.} ^{4562.} ^{4565.} ^{4568.} ^{4571.} ^{4574.} ^{4577.} ^{4580.} ^{4583.} ^{4586.} ^{4589.} ^{4592.} ^{4595.} ^{4598.} ^{4601.} ^{4604.} ^{4607.} ^{4610.} ^{4613.} ^{4616.} ^{4619.} ^{4622.} ^{4625.} ^{4628.} ^{4631.} ^{4634.} ^{4637.} ^{4640.} ^{4643.} ^{4646.} ^{4649.} ^{4652.} ^{4655.} ^{4658.} ^{4661.} ^{4664.} ^{4667.} ^{4670.} ^{4673.} ^{4676.} ^{4679.} ^{4682.} ^{4685.} ^{4688.} ^{4691.} ^{4694.} ^{4697.} ^{4700.} ^{4703.} ^{4706.} ^{4709.} ^{4712.} ^{4715.} ^{4718.} ^{4721.} ^{4724.} ^{4727.} ^{4730.} ^{4733.} ^{4736.} ^{4739.} ^{4742.} ^{4745.} ^{4748.} ^{4751.} ^{4754.} ^{4757.} ^{4760.} ^{4763.} ^{4766.} ^{4769.} ^{4772.} ^{4775.} ^{4778.} ^{4781.} ^{4784.} ^{4787.} ^{4790.} ^{4793.} ^{4796.} ^{4799.} ^{4802.} ^{4805.} ^{4808.} ^{4811.} ^{4814.} ^{4817.} ^{4820.} ^{4823.} ^{4826.} ^{4829.} ^{4832.} ^{4835.} ^{4838.} ^{4841.} ^{4844.} ^{4847.} ^{4850.} ^{4853.} ^{4856.} ^{4859.} ^{4862.} ^{4865.} ^{4868.} ^{4871.} ^{4874.} ^{4877.} ^{4880.} ^{4883.} ^{4886.} ^{4889.} ^{4892.} ^{4895.} ^{4898.} ^{4901.} ^{4904.} ^{4907.} ^{4910.} ^{4913.} ^{4916.} ^{4919.} ^{4922.} ^{4925.} ^{4928.} ^{4931.} ^{4934.} ^{4937.} ^{4940.} ^{4943.} ^{4946.} ^{4949.} ^{4952.} ^{4955.} ^{4958.} ^{4961.} ^{4964.} ^{4967.} ^{4970.} ^{4973.} ^{4976.} ^{4979.} ^{4982.} ^{4985.} ^{4988.} ^{4991.} ^{4994.} ^{4997.} ^{5000.} ^{5003.} ^{5006.} ^{5009.} ^{5012.} ^{5015.} ^{5018.} ^{5021.} ^{5024.} ^{5027.} ^{5030.} ^{5033.} ^{5036.} ^{5039.} ^{5042.} ^{5045.} ^{5048.} ^{5051.} ^{5054.} ^{5057.} ^{5060.} ^{5063.} ^{5066.} ^{5069.} ^{5072.} ^{5075.} ^{5078.} ^{5081.} ^{5084.} ^{5087.} ^{5090.} ^{5093.} ^{5096.} ^{5099.} ^{5102.} ^{5105.} ^{5108.} ^{5111.} ^{5114.} ^{5117.} ^{5120.} ^{5123.} ^{5126.} ^{5129.} ^{5132.} ^{5135.} ^{5138.} ^{5141.} ^{5144.} ^{5147.} ^{5150.} ^{5153.} ^{5156.} ^{5159.} ^{5162.} ^{5165.} ^{5168.} ^{5171.} ^{5174.} ^{5177.} ^{5180.} ^{5183.} ^{5186.} ^{5189.} ^{5192.} ^{5195.} ^{5198.} ^{5201.} ^{5204.} ^{5207.} ^{5210.} ^{5213.} ^{5216.} ^{5219.} ^{5222.} ^{5225.} ^{5228.} ^{5231.} ^{5234.} ^{5237.} ^{5240.} ^{5243.} ^{5246.} ^{5249.} ^{5252.} ^{5255.} ^{5258.} ^{5261.} ^{5264.} ^{5267.} ^{5270.} ^{5273.} ^{5276.} ^{5279.} ^{5282.} ^{5285.} ^{5288.} ^{5291.} ^{5294.} ^{5297.} ^{5300.} ^{5303.} ^{5306.} ^{5309.} ^{5312.} ^{5315.} ^{5318.} ^{5321.} ^{5324.} ^{5327.} ^{5330.} ^{5333.} ^{5336.} ^{5339.} ^{5342.} ^{5345.} ^{5348.} ^{5351.} ^{5354.} ^{5357.} ^{5360.} ^{5363.} ^{5366.} ^{5369.</}

lati gāji, jau kā skrienu Edolē, Kurzemē, praktiskā dzi-
 vē vingroņajies, tur ar saveem domu beedreem, kadu jūras
 issmelamū beedriem dibroņajis un tā vel. Kad Barons 1856.
 gadā noņān Tērpabā un Valdemaru, ko jau kā gimnaziastu
 bija redzejis, usmeklē, tad pirmāis, kas vīņam pae šī
 dīžēnā kautas ozola vīk acis, ir tas, ka no durvīm us
 vīzites kartes ^{pa} vīrdam blāskus usraastiti: „Latveetis”.
 Pae vecā štendara atradam us kapakmens „Latvies”, šē
 atrodams pirmo reiz „Latveetis” pašā dīves zālunā.
 Barons arī šēic, ka par šo Valdemara pērkimi us vīzi,
 tes kartes „Latveetis” koreiz Tērpabā studentu starpā
 tapis dautz debatets. Pulks atraduši, ka šī pērkime „Lat-
 veetis” esot neveetā, ka studentu starpā ne esot nekada
 kautiba jā-iskis un tā projam. Te it nevīlus šaujās prabā
 „Tryk, Högynuvöffa int Pungf tar Leipzig un Schwei-
 22r” ^{Vācu literatūra} Bet Valdemars ar šo pērkimi „Latveetis” us savas
 vīzites kartes jau garši arvāda us to gaou, kam bija
 destitees šos vīna „vakarēs”, šos pirmājos „Tērpabes Lat-
 veesū vakarēs”. Te bija draugi ar draugem dīvā satīks,
 mē, kuņi ar vīdi un dīvīeli pērkēnās veenadeem cen,
 teencem, ko veens otrs bija jau veentulībā lolojis; te
 bija pulcīnš Latveesū delu, kam bija vīdi esītušās
 par savu kautu un tās valodu. Vīni zinamōs vakarēs
 sanāca kopam un dedzigi pārspreeda valodas jautāji,
 mus un Latv. dīves intreses. Vīnu pulcīnš pae-anga,
 pēbeedrojoties arī dažēem Vācešēem, kurēem rūpeja
 separeites ar Latveesū valodu un gara dīvi. (sk. Vāismāni).
 Deavam iel šē Tērpabes pirmē Latv. vakarē, ko kadēem
 valak isauguse, kā jau kērstis, Latveesū korporācija
 „Lettone”, dīvz isnīka, beekavajai beedru dalai nodibinat

- Tas estajās
 29 gatu vees un
 universitā - un
 studiji cēnastē
 veem - kopš 1854.
 g. students - jau
 starp citām ve.
 caucis.

U starp kurēem atradās H. Spagis un L. pēvīš.

korporācija, "Academica", kurā Vācu locekļiem divi
 bija leļļi pārrēķināt un tamlīdz sarunām par Latviesu
 literatūru un centieniem viņi nebija vēstas. Pirmā
 rīta blāzma bija nodziņuse un velak sākās asi cīņai
 starp Latviesiem un Vāciešiem. Zēverojamācēre šo fir-
 mo Jāzpatas Latv. vācāru beedri, kā: Valdemars, D. Alu-
nans un Barons rakstīja no sākuma jo čāpli, kā,
Jās Veesam, ^{unā vācā 1856. g. 4. 22.} jau 1856. g. isdeva D. Alunans savas, Drees-
urnas, ko tas bija pa daļai vel grūnāzasts bu,
 dans saercijs vaj partakvojis un kā jau pēmensto
 "vācāru" anglis uslūkojāma vīna, Tēta, daba, pasauli,
Arīs bustnīcas, ko isdeva 1860. g. Pirmā pret, chājas
Veesu, "Tētu, dabu un pasauli", ēos isdavunus un vīru
 jāuno līdzstrādneeku centenus apspēcēt, loto mac.
 Brasche 1861. g. pirmo veiz nosaukumu Jūnglatli-
Bann-Latveeti. Vīns nācis us šo savā laicā jo birstānu
 vardu caus analogiju peļ Jūng-Šūffā. Kā Jūng-Šūffā
Bann-Vācēsi: centusēes Vācija parverst, tā nu arī Bann-
Latveeti tīsojot Baltijas dzīvi pārtarēt, neskatoties
 us dabisku, vēsturīgu attīstību. Us tam nāca Inlaude
 attēlde not. B. gadudesmitā no 1850-1860 aišter vīz,
 vācāru sagatavojoties un nesneēdz, atskaitot Dzēra Alu-
nana, Dreesurnas un vel citus mazumizus, nesā
 pēesī literatūras savīši zēverojānu. Valdemars, Bez-
bardis, Alunans un Barons ir sākumā, chājas Veesā
 līdzstrādneesi. Tas jau pirmāis Latviesu laicvācēts,
 kuram dzīvi Latvēti, paristānāis stātu rakstoties.
 tūlrotājs, A. Lestans, par redaktēri: Bet, kā jau
 sacīts, chājas Veesā agri naqvst kaitīkā gāzā un
 Pūris Alunans dreed tam šūpla dzēsnu "Čūči, A. V. Čūči..."

Lai nu aplūkojam *Tos* garšmas-civītajus, kultūras
veicinātājus, rakstniekus-dzejniekus vīspīdumus, kas
pirmajam *Tērpakas* Latv. vakarsenu pēdējais, kā
arī *Tos*, kas atsevišķi stāvēdami toner tami Latvīmetā
rakstījuši un preksi Latvīesem c. n. i. j. s. e. s., lai nu ap-
lūkojam *Tos* vīrus ēē kuoski un sevīšķi: aj. D. m. e. s. J. p. d. a. t. o. v. a. k. a. r. s. e. n. u.

1. Krišjānis Valdemars (arī Valdemars), Valdemara
dzimtene ir Kurzeme, kur mūsu garšmas un brīvības
pirmais šūpulis. (Tā raksta ^{16. l. p.} *Vidzemnieks* *Aronu* *Katirs*,
pasuņģodams *Austruma* 1892. gadgājumā, nr. 7-12, šī pirmā
jo sevīrojama Latvīesū vīra dzīves aprakstu). "Valdemars
dzimis *Talsu* apriņķī, *Itlavas* draudzē, *Sasmakas* Vēc.
jūnkuru mājās 15. novembrī 1825. g., tā tad astoņus
gadus pēc tam, kad *Kurzeme* bija jau tas vārds, brī-
vība dzīdets. Vēljūnkuru mājās vejojamas jaukā vestā,
meža plusumā. Kad *Krišjānītis* bija nepilnus 10 ga-
dus vecs, tad viņa tēvs *Kārtiņš*, māju sarmnieks, kas
toreiz bija 55 gadus vecs, un māte *Marīja* pa *Durģi*
1835. g. atstāja mājas un gāja ar vīseem bērneem -
bes *Krišjāna* tēem bija vel vecākais dēls *Indriķis* un
divi meitas, vecākā *Anlīze*, kura mira 1837. g., un
jāunākā, toreiz 5 gadus vecā *Marīja*, ko velak sastapsim
kā *Dezgan* *Keicamu* rakstnieci, *Naumamu* *Marīju* jeb *He-*
dinsku *Marīju*, - us *Sasmaku* *Polair* it nebādriģo *Žīdu*
mestaru, kur mūža vakaru palaiš marā vīseem
pēdēriģā koku namīnā, ko pīoms preksi tam usbūneja.
Namīna vceus gals bij' isīrets *Žīdeem*, *Arū* apdzīvoja
Valdemaru ģimone līdz 1853. g., kad tēvs mira.

Pak coveam *bornības* un *pīrmeem* *skolas* *gadeem*
Valdemars pati pasuņģēdis *zinas* "Balt. *Westneser*" 1873. g.

1) *Skat.* arī *Austruma* 1891. g. 12. nr.

jau šoreiz kulin, sakarīja planu jeb projektu, kādā veidā
varētu Rojas upē ietarsīt dzīšanu ostu, lai tur palceļas
laivas un mazi kuģi varētu ceļot.

Lub. dzēres skolu atstājis, krišjānis palicka līdz 1844.
g. Jasmakas pilsatīnā, pa daļai Zīdu un Latvešu bērnu
skolodams, pa daļai pats no dažādām vecām grāmatām
šo to mācīdams. ^{Vācu} Pēcāk, 1845. g., kas notapa us Jelgavā, no
svēces us Rundali par svīvēra palīgu, tad Keel-Bier,
stabi par svīvēri, pēcāk, 1847-1849. g., ēdoli tadā
pešā veetā. Te joengā, Jūras ismelsānas baedriča, tad
Latv. grāmatu vrotuve atņēma esācumā valas laiku,
bet galā taču ta veetā ilgšānās: us Zīpatu klūt un
studēret, - to apmaca tik stipri, ka ceeti apņēmas, at-
stat šo veetu, kur tam solija algu pa angstrinat. Krišj.
Valdemars atrošīnājas, studēresānas leetā vestrīt
jannajam "general-gubernecim" Knazam Suvorovam
(1848. g.), no ka arī dabujā laipnigu atbildi. Nākošā
1849. g. veetu atstājis, pats a. 7. devās paa general-guber-
natorā; no ta vestrūli paa Hagedorna kunga Lepajā
dabujis, pa preekšu kajām apceļoja leelu daļu no Kur-
zemes un nu rudenī, 24 gadus vee, ar 120 rub. kabētā,
sāka mācītes Lepajas ģimnazijā. Valas laiku sekā,
stija grāmatu: 300 stasti, kas 1852. g. Tapa drukati Ke-
pajā us Hagedorna kga rēķinunū, tā ka 1851, kas ceņāca,
saceretajam palicka preekš mācīšanās un studēresānas
laikam. - Svabadā laukā tapa reizu reizām Krišjame
apceļota. No Valdemara ģimnazijas laikam vel paa,
mūnams, ka tas tur preekš sevīku vestrū ^{arī} šū dažā,
dām valodām. Usglabojuses no vīna ģimnazijas deenām
vesela buktūca, kurā utraucoti vardi, kuri Kreevu un

1. Zīdi maksāja trīs kap. par stundu, us tas gada sākšānas tam
sānceedza knapi 35 rub. Kadā vestrūli kas preekm.: 34 pelnījū 1843. g.
pavītam 25 rub. un 1844. g. jau 35 rub., paa savas kastes un rūnes,
kā skolotājs.

Latvešu valodā skau vānadi, kapat, kas vānadi Vācu un Kreevu, Latīņu un Kreevu, grieķu un Kreevu, Latvešu un Vācu, kapat grieķu, Franču un Latvešu valodā.

Pēdīgi Valdemars bija sasniecis to, us ko tā prats bija pastāvīgi nesecs un gars jau ilgi pēc tā slapis. (Pulija, 1854. g., 29. mēra gadā, kas ^{arģģāja} ~~atgādāja~~ ^{ur} ~~atgādāja~~ ^{ur} Tāpatu un studēja ^{stāt} un 4 gādas cameraļa jeb valstju un tautu saimniecības zinātnes. Bet ne vien studijās, — ^{studentu} ~~arī tā~~ dzīve, vairošanās un kopībasšanās pašu tautiešu starpā bija tam pēc tirds pēc-angūses. Kā jau zinām, Fad viņa laika un caur viņu eclās ^{si pats} se (1856. g.) pirmee „Latvešu vakari” jeb „Valdemara vakari”. Kā Valdemarā, tam kā studentam jau rūpeja ^{Latv. tautas} ~~Latv. tautas~~ labums, to vāda ne vienpārē „vakari”, kur tautieši — Latv. studenti sanāca vispirms nopietni parunāt ^{un spriest} ~~par~~ dažādām svarīgām lietām, kur cits citu mudināja, iedrošināja un stiprināja us pašu vispārības darbeem, bet arī kas atgādāja, jums, ka tas šai laikā sarakstīja dažu labu rakstu koreiz tik ko isdotam, „Kajas Veesam”, kā arī 1857. g. garu rakstu: „Oraber die bafjūryng der Lettan und Esten zīm Dausapen, ko espeda ^{rel} ~~rel~~ pašā gadā to. reuzajā liberalā Vācu avīzē „Zukunft” 18. un 19. nrā. Pau savā otrajā studiju gadā Valdemars isdeva grāmatīnu: „Dondangen, Pittasfflyp ind presentyāt in Pūvlant, bafjūryng von Jacob Friedrich Bankau 1724 nāst uniqun Amuotkāngun ind unnuu Bufonza (von Chr. Woldemar). Doopak, 1855.” Praktiskumā vīdē pasnēdz dažas Dundagas tēvas un issaka dažus sava rojāmus vārdus par veclāru tautas gara mentu vācēnu. Studijas beidzis 1858. g., Valdemars arclovās us Peterburgu.

Te sākās torņa modrīga, rosīga darbība. Bijā Krievu
 zemnieku atvabināšanas un vradu jaunu likumu un
 sestādju dibināšanas laiks, zem Krievu Aleksandra II.
 brīvās, tīrgtās valdības. Auga vajadzība pēc pienācīgi
 izglītotiem darbiniekiem. Valdēšana eevrojāmās, garās
 garadavas nosēgava drīz atzīnību pēc augstiem valdi-
 bas vircēm, kā arī pēc paša Krievu brāļa, koreizeja
 general-admirāla kalcņara Konstantīna. Valdēmas
 dabuja darbu un vestu datās mīnisterijās. Valstsdeenatā
 gasta - kanjera stāveja tam valam, bet tas nelāvas
 virnātes, veenīgi pēc tās, pēc sava labuma drītes.
 Valdēmas ve. ar mīra senu drīnteri, Baltiju, un savus Lāto.
 brāļus. Baltijā valdijā vel veenmēr senā nekustība,
 stagnacijā. Tā arī šē vairs nevarēja lgi pelīct, arī
 šī valstsdaļai bija drīz jāsēk kustēctes. Us tam un
 eepreessī Latveesūs sagatavot un isdēvīgo larku nepa.
 laist garām neislēctot, bija Valdēmas nolūss un
 kundānis. Kā Tārpātū Valdēmas bija bijis vidūclis,
 ap kuņu salasijās Latv. studentu pulcēs, Tā arī Peter-
 burgā viņš stāveja drīz pui novāseniū Latveeiu vidū.
 Vispirms viņš apmetās Z. natņu akadēmijās mānā un
 esāka kā līdžetradneess "St. Peterburgas Zertung'as" ve-
 dāceijā, tve rakstīdams dažādus rakstus par Baltijas
 zemneeku drīvi, par Krievu tīdneesētas floti, par
 jūras. spoli ^{nepeceesāmību} vajādētību etc. Tā 1859. g. isvāk no viņa
 brošūra "Über die Wirthsch. der Gouvernment in den balt.
 Provinzen Ruffland zu jeban" un "Rigasche Zeitung's"
 feletonā raksts: "Über die Provinz Varmmuntland". Drīz
 pēc tam Valdēmas dabuja vestu finanšu mīnisterijā
 (paradu daldēšanas komisijā) un rakstijā joprojām un

viņa ziņas par jūnceļu. Pirmā mēnesī 1860. g. viņš sagādā savam draugam A. Spagim 200-230 rub. (115 rub. vel kā parāds no Tēpavas laicēnu un 115 rub. aizdošanai), lai Spagis varētu arvien turpināt savas lauksaimniecības studijas. (Par šo varēno visu mums nāksies turpmāk runāt). Tis 1860. gads bija vērus no vīstai un igarajiem Atklab preekš Valdemara, kā arī jūnceļības, preekš kurās viņš centās un strādāja ar spēru, nenogurstību un saprātību.

Protī, tā 1860. g. sākā. Cz. Писемодписцид Рвд. no Valdemara rakstus raksts, "Рискии жоробани спозы" bija greizs kalķnara Konstantīna Nikolajoviča, Forei; reži Nisauzstakā generaladmirala, verību us sevi un Valdemars catur tam dabujis no jūnceļu mērosterijas 1400 rub. celojumam gar Baltijas jūrmali. Pīsavkromam, dejims no valdības puses darija Valdemaram iespēja, mu apcelot ne tik veen visu jūrmali no Rērburgas līdz Prūšu robežam, tepat Tānu un Dago salas, bet arī sekrot sīkas statistiskas un eimnieciskas ziņas par šim jūrmalem.

Jūnceļības jautājumu ciladams, Valdemars catur vairak rakstiem Kreeu laicraistās un sevīškās grāmatās sēka it sevīšku verību gresst us jūras-skolu atvērsānu Kreevijā. Atkal no valdības sūtīs viņš apceloja 1861. g. Vācijas preekpastes no Klaipēdas līdz Dmolenai, lai iepazītos ar tūceņu jūras malēnu sistēmām. Tāi celojumā skratos ceļojumus tas aprakstīja 1862. g. Vācu un Franču Pēterburgas (Vēans no vīstai un igarajiem gadam Valdemara un vīstai, avīrē, per tam pārrunādams) Latv. ne veen Vācijas un Balt vīstas, kēntas drīvē un darbā it 1862. gadā. Tad Valde, kēntas jūras skolas, mars sēka 1. jūlijā isdot pirmo isti kēntisku laic, bet it īpaši Baltijas jūras zvejniecī un jūnceļu apstākļus.)

rakstu „Peterburgas avīzes”. Nelveens no vislaimīgāka,
 joem gadem Valdemara dzīvē bija 1864. gads. Tad tas
 svētajā februārī Peterburgā sākas kāzas ar Lūīzi von
Ramm kundzeni, kuru pārveda no Rīgas un ar kuru
 bija jau vairākus gadus „pērejš”, un 27. aprīlī (1864. g.) kau-
 las apgaumības ministrs A. Golovins paziņo Valde-
 maram, ka tas pa vasaras laiku komandēts uz Bal-
 tijas gubernāmu — дѣлѣ узысканій чужоземца и гражданъ
когда захочется поподѣлѣть укавъ. Cēla manda-
 1000 rub. Būv sen līdz ar pārnešības vēstuvāšānu Val-
 demars bijis arī sācis griešt uzmanību uz skolu jautā-
jumu, krādams dažādas ^{statistikas} ziņas par skolām Krievijā,
 vistām arī Baltijā. Tā kas iedeva 1866. g. grāmatrūni:
 „Rußlands Volksschulen, von Volksschulinspizellen”
 gūneta būvūstut. Tad 1865. g. viņam uzmācās vislela,
 kāš grūtības un ruskumi: tad aptureja „Peterburgas avīzes”
tad cēstajās Latviesū arcešāna uz Novgorodas gubernu,
 caur no Valdemars pēdzīvoja dažādas šedās, gan materi-
 alā gan morāliskā ziņā. Šo gadījumu isletoja viņa pret-
 neesi Baltijā tā, ka tam pat arletoza uz savu dzim-
 teni, Baltijā, nāst. Par šēnu notikūšānu un šo cīnu
 vislabāki var orientēšas caur Valdemara pašā 1867. g.
 isdoto grāmatrūni: Die Litteraturverhältnisse von Nov-
gorod im Jahr 1865 und die baltische Vorkultur. Tapat
 Valdemars aprakstīja šāntas apgaumības ministrijas us,
 derumā šīs pašas ministrijas darbus un usņēmumus 3
 beztos sejmās ar usrakstu: für Preußen und Statistik
der Galizien- und Böhmenländer bei Friedrich Rückert
Ministerium der Volkswirtschaft.

Kad Peterburgā Valdemaram dzīvē tapa nepanesama,

austā caur jau pominēto Livoni arveju un Novgorod,
 rodu un tām sekām, kas no viņas cēlās, tad tas
 viņas pārvāc un decevidem, un Maskavu, kur cēvēja
 atrast un arīdru atrada patversmi un siltāku ūstu,
 kas veetu. Janvarī 1867. g. viņš arbrauca no Pēterbur,
 gas Turp, kur tad nodrovoja līdz sava mūža galam.
 Še viņš strādāja līdz ipaši pie larkrakstiem Moosobocid
Brogoņozu, koekha, koekburu un sveidēnas lapas
Cobpehemah brānoulis, veennēr eladams jūrnel,
elhas leetu. Ši nangi darība nepalika bez sekām.
Valdīspadomē esnece un drīz pee tam - 27. jūnijā
1867. g. apstiprināja jūras skolu likumus, kā ka pee
tam stīnāru jūras skolotājs tūlin dabūja no prona
primo atbildību. Arī Valdemaram finansu ministrerija
ismesaja 1000 rub. celojumem un darādu raicstu ide,
vunamem, gan Kreem, gan Vācu, gan Igaunu valodā,
Tam 1868. g. gada Basarā Valdemars tad apmekleja Iveedru jūras
skolas. Šai finansu ministrerijas usdevumā isdarīta
celojumā Valdemars nobrauca no Hivini Novgorādas
līdz Liverpulei. Ši celojuma apraksti usejami 1870.
g. isnākušajā grāmatā: "Kaku odezneruzs Sydyguņozys
kamero nopekoro grāta". Ar šo larku, kad isnāca ši
grāmata, Valdemars bi par Moskauffs Zeitungs
redaktoru, kuņa palīgs un līdzstrādnieks bi velak
peemīnamais Broozemulks.

Šo Valdemara ideju preksitajiem un paikalstītajiem
paeder starp arī Toreizējais Ruszes gubernators
Pauls von Lilienfelds, kurš ar viņu ropš 1869. g. zarak,
stās un grib Valdemaru pat par jūras skolu inspektoru
no Russem atdabūt īnsp. Tas neizdodas. Ventspils

aprindskolas Krievu valodas skolotājs, Mūhlenbergs,
 nāc šai vēstā. Papeemur vel, ka kautas apgaism. mī,
 msterija usdeva Valdemaram jau 1866. g. sastādīt Krievu.
Latvju - Vācu vārduci, kas iznāca no 1867 - 1871. g.
 Kad atstājās no Maskavē tūlff Lestungas redakcijas,
 Tad 1871. g. Valdemars isdeva „Atatvārdnīffab un Gramaru,
 mītzgysl” 1. un 2. botnīcu, kur cūsās isska. Drot un tūpi,
 nat šās idējas, pee kurām tas būtu jō projām vadējis
 mineto Maskavas Vācu lapu. Nākošais 1872. gads presē
 Valdemara kugneec. un vereinatājas darbības bij atkal se,
 vīski eeverojams un secmīgs. Januara sēksumā viņš
 apceļoja Peterburgas zemstkas usdevumā Peterburgas guber,
 nas peekrastes un sarakstīja atkal par to uerak rakstu.
 Bet eeverojamākais, ko šai gadā Valdemars padarīja, tā
 bija Maskavas jūnceetības beedribas nodibināšana. Tā
 veenigi viņa darba auglis. No šās deenas, kur šī „Krievu,
 rīskā jūnceetības Beedriba Krievijā pastāve, Valdemara,
 kā šīs beedribas darbu vedējs, leelakais darbi veēj, yami
savrit kopam ar šīs beedribas darbu. Beedribas pirmā
 sapulee savāc 1873. g., starp beedreem orangam Valde-
 maru, Baronu, Bandreviču u. c. Pē beedribas sekretoru
 tulim us tūm gādeem eesēleja Valdemaru. Kā eemans,
 viņš palīka šai vēstā vīru savu mīžu. No jūnija līdz
 oktobera beigām 1873. g. Valdemars apceļoja leelknaza
 generaladmirāla usdevumā Krievijas deonvīds jūrnāles
 no Akermānes līdz Razu un Astrachanai. Gadu velak,
 1874. g., tas kopā ar grafu Kamarovsku un tūm jānu,
 krievu valdes locekļem ēutīs no beedribas kā goda-
 deputats us Peterburgu pee leelknaza Perarevičā, Per-
 revas un leelknaza Alekseja Aleksandrovīčā noest

šiem Kevzara nama locēšiem beedības gada-beedru
 zīmes. Beek, 1877.g., Valdemars apmekleja jūrskolas
 Krevijas šemelēs; tas bezgalīgi preeajās, kad 1879.g.
 Latv. jūrasbrauceji ar preeu nonāca Lībiņjā un
 tā deus vīnam „pivneem novēlejis šo celu ebraukt
 ar leeleem andeles kugeem un tā ševim vīzē pasaulē
 emantot leelu slavu” (P. W. 1879.g., 32 num.). 1880.
 gada vasarā Valdemars apmekleja Berlīnē sarīkoto
 Kriju istābi. Par tam vīnš zinoja sevīškā rakstā,
 šūnceebas krajumā, 1881.g. X

Tad nāca eeverojamais 1882.gads, kad Latv. Kug.
 nee. bas beedība „Austra” nodibinājās un pats Val.
 demars - jūrskolu šēvs - vīneja savas Kugneee. bas dēl
 pavērtās literarīskās darbības 25 gadu gaviļsvētkus.
 Bija pagājuši 25 gadi no tā laika, kad Valdemars
 Tēpatā (1857.g.), vel students budams, bija laidis par Kug.
 nee. tu pirmo vesetu klajā. Šij savai 25 gadu Kug.
 nee. stās darbības jubilejai par preeimu tas isdeva
 grāmatrūm: „Синцовамъ изданимъ С. М. Барсгелера о мо-
 перодичности мислованъ и моперодичности. Сочиненна
 no nobody Сочиненнаго въ 1882 году 25-гу стазид
 годженнаго абзора no изумна мреднежанъ. Москва
1882.” - Та noska. ti leelā daudzumā vīzi raksti par
Kugneee. tu, kurus Valdemars minētās 25 gadās islai-
di. No 5. jūlija līdz 15. septembrim 1883.g. vasarā Valde-
 mars apceļoja (ševiz no savas pates pavadīts) Švīciju,
 Zveedriju, Norveģiju un Angliju. Turp vīnš šepa koman-
 dētis no apgareem. ministera, grafa Deljanova, ar kurš tas
 jau kopš 16 gadēem bija pazīstams. Valdemars savā
 mūžā rūpejees ne veen par jūnceebas- un Latviju jūras

skolām, bet arī par Latv. skolām v. snotal. Sk. v. rna
 rakstu „Latviešu skolas” Balt. Zināt. 1884. g. 6. nrā. Tas rīpējies par Latv. grā,
 rakstijis arī par grantneestību un lauksēm, bijis arī labs ^{matu kratuveim.}
 vestures pratejs un ^{kadus 60 gadus vecs} nomīnā, 25. novembrī, 1891. g. Mas. ^{un cīnīti} ganamantu kratuveim.
 Kava, kas bija nodzirojis kadus 24 darbi par Loms ga,
 dus, tā nemes atcecas atveda Rīgā, kas tās paglabāja
 ar laelu godu un goaznamu.

Kr. Valdemars darbi (raksti).

Kr. Valdemars bijis ^{caurim cauri} praktisks ^{pat varbūt} talants jeb ģenijs, ja
 domā ta septotams patšairigs, spēcigs, caur neso neatbai,
 dāms gars, kas jaunu celu usnem, caur vīzeem celma,
 jiem un grantneestību cauri lauksās, tad brīvi, kā englis
 pats pacelas un citus līdz pacel augstākā garsmā un
 skaidrībā. Tiesa gan, tas jo maz un tikai indirekti pee,
 der darbai literaturai; bet totesu jo augstāki tas pa,
 celas un celams kulturas, labklājības, praktiskas darbi,
 kas lauksā. Tāpēc tuda praktiska vīra nav iekļiami darbi
 no drives. Vīra darbi ir vīra drive. Tiesa, Valdemars vīrai
 daudz rakstījis. Bet šiem rakstiem viscaur vīrenigi prak,
 tisks nolūks. Ar savem rakstiem vīrs strada, savās
 rakstās vīrs drive tā, ka vīra darbi, raksti un drive
 nav lāga cits no cita iekļiami. Tā jau severojamē ir
 garsmas un labklājības varena karotāja biogrāfija, kas
 vīrs tas nevīzināmi caurim cauri pīnas un Firnas.
 Vīra drives garsu pārlikodami, esane reizā arī pārliko,
 jūsi vīrus vīra severojamēkos darbus - rakstus. Tā
 ir daudz un dažāda satura. Tā atcecas un jūnneestību,
 skolām, grantneestību, vesturi, grāmatu kratuveim, sa,
 beadrissen darbiem un tam līdzīgi. Bet nekad tās nav tīri
 estētiska satura, estētisku centēnu kustinātāji. Kas tās

tā kas būtu, kas ir jo maz un nava literatūrā pat
 par sevi - pēc savas vortības -, bet kā nesalīdzināmā
 Valdemara raksts, uztūcojams, apskatams. Tās daļes
 literatūrai nepieciešama kultūra, kas rūpās tā nav doma,
 jāma; tā jau uztūcošot tūcāi us zināmas kultūras pa-
 mateem. Tamlabad veu jāu tad tad kultūras darbe,
 nees, kāds Valdemars, gan arī literatūras vēsturē ap-
 lūcojams un tā praktiskee kultūras - tautas attīstības
 darbi - raksti gan tur cevevojāmi, kā mēs to arī jau
 darījūši; jo tē veuā - otrā zīnā varbut vevevojūši
 daru tīm literatūras vērojūmū.

No estētiska stāvokļa gan uvertu uztūcot "Valde-
 mara jāumbas uszīmējūmū"; 2, 300 stakus un sta-
 stūms un 3, vīnā žurnālistā darbībū, Pēterburgas avīzēs
 un cetur. Bet ū bīdramā ir arī uveano tūcāi ar praktiskū rakstūmū.
 (no 1842, 43. a 44. g.)

Ad 1) Jāmbas uszīmējūmū. Uzglabājūšās (stāras
 būstnīcas rokkrastā, kur Valdemars kā 17 gadus vees
 jānneklis uszīmējis savas, būstnīcūmū (apceves). Tur
 vīnā tūcāijs pēstīnes par "nācotnes lārmī"; par "elve,
 ku vertība" - (tūcūmūta ne mācība elveku darot
 ceenīgu; Deva mērvīs, kā kas vīrā dabā redzams, est
 darādība, tadēl begati un nabagi, mācīti un nemācīti);
 par "godkārība" - elvekā, sevīski jānneklī pēstītot
 kāds zināms dzīnūls, tā ceuškā godkārība. Tā jāu,
 neklēm īstelojot nācotni spīdošās krāsās; tā rādēt
 vīnām, kā tūpman cevenīot cevevojāmu vektu pa,
 saules vēsturē, ka bāšot lels, augsts un lārmīgs, un
 dzēnot vīnū spēcīgi, sasneegt šo ceereto celūmū.
 No šāda dzīnūla ceestis, jānneklis ar vīnū sparū dzēnas
 paral šij vīlīnabāji ceerevi; tās sajut brīs, ka tas dzēms

preksi ka leela, svarīga; tas sajut pārmērā savas
 gara daunas un spēkus, lepi pasmiņ par Teem,
 kas domā, ka tas rakstīts pēc domāšanas, ^{poļiskas} nesvarīgās
 dzīves; kas vero, ka viņa spāni to nes daudz tālāk,
 nekā citi cilvēki domājas iespējam. Tam nekrit ^{no} prātā
 dzīves grūtības un likstas, kas var eelā stāties. Tas
 neapdomā, ka neparedzēti atgārijumi, nelasme, pēc ka
 tas nav varējis, to var pazemot un mēroji, pēc ka
 dzīves, izgāzīnat. - Pi vēlēšanās, kaut apbrīnotam un
 ceamtam, ir jānūsklām par leelu labumu avotu. Ta
 viņu pamudena, pastāvīgi maisties, nemitoties un ne,
 noķūstot vāpētes par savu papildināšanu. Ta uztura
 saki viņā jāntu hu un dzīves preksi, pasarg no ne,
 tikumsam un kūtības; jo ka viņu baids, ka nekrit
 kadā negodā. - Te, kā redzam, jo dzīvi zīmē Valdemars
 savas pašā jānības dzīšanās un cēsšanās dzīnulis
 un semeslus. Par šo pašu preksimētu, gādā ka' viņš
 sacerējis (pēcās deenas velak) daris, ^{paņēmis} tālu valodā:

Quoniam cogitasti tu tui manu Garg? sk. hastā 1892, 8. vā 113 l. p. ^{II p.}
 Kadu es tu rāiz tas erakstijis savā hastā (1844. g. Te viņš domā un
 8. jānuarī) dzejiska pratojumu un aprakstu par dabas pat varoam ita
jānsumu, zēnuā, jānskas mānesnīcas nekliis. Vel ka tas rakstis preksi
daris jānskas dzejolis atromams peemnetās jānības kada leela, slavens
asrimējumās, kā pr. p. Atmā it kišlupar atē gold - ibid 114 l. p.
 Ar eilku, jūsmīgu stodi budams un padots pa labai
dalai - pr. p. cūkas ganot - dabas audz. nāšanai, Valdemars
peeglandas ari dabas mānīnai, ko rāda ari viņa dzejolis
„Uls Duperskalna”: gris, trānuda, it elysim! ibid 114 l. p.
 It leeliski Valdemars jēmes dabu apdzēdat desmit
gadus velak (1854. g.), sacerēdams plāšu jo plāšu dzejojumu

par „Witnis im Wluff“ (daba un cilvēks). Deunīel
 vrs šis dzejojums nav uzlabojies. Tas ^{marasais,} ~~nav~~ ^{no} ~~veca~~
 pasmeģts atslabābai. Pāristama kapure tikai 4. burts,
 rīpa no šī dzejojuma, kur no 1588 – 1789. rindu par,
 Finam pilnīgi apstrādats, no paša autora novārstīts,
 un pirmāis plans par šo un vel plašāku dzejojumu
 – arī vesela burtnīca. Planā saceretajs uzņēmēis gan
kadai bus but dzejās formai, gan kadam vīras sa,
Turam.

Forma: sacerējuma galvenais pavadēns, kam jātes
 dīzeni, vareni, septi heksametrās, pentametras u. t. t.,
 kamēr blaskubildes, kas ^{gleznas} izāda miligunnu, krāsīgūnu
 (par Lublufu, Valantū), arī zināmā notakā, bet
 veģlākā paunvērā; valodai jāplust gan leelaskā ais,
 grabitā, karšitā, gan atkal vāni, kā udeusstrautū, nam
 (skat. Aust. ibid. 114 l. p.)

Saturs: I. burtnīcā. Daba un Cilvēks "autors nojē",
 mees apdzēdat dabas varenos spēkus vrsā dīzēnūmā,
 saules sistēmas, debesu apjūnu, vulkanus, zemes trīsī jēla
trīcesānu, auras, jūru, kugi etc.; kād pasauli, vrsu kosmu,
 dabu – vīnas jāsenūmā, miligunūmā, dāžādīgūmā (zēdoni,
milēstīlu etc) etc. Aust. ib. 115 l. p. un 116 l. p.

Pa-atsist, ka dzejņess Te nojēnēis it tīri pa
 Romēiū klasiskā dzejņēka Lucreca vīzē de varum
natura dzēdat. Pa-atsist arī, ka valoda it dzejīska,
 domas celas, forma it daiļa, ja arī nevaram atrom
 Atēzām pēstvist, ka „mūsu Valdemars ar šo savu
 dzēdi pēstkastams pē vrsu labākajam Vālu dzej,
 neakeem, kas nēnūvēs apdzēdat dabas un cilvēka
 varentu, dīzūnu un arī zēnūnu.“ Procs tādas

Ar raucenu tā sāka iskoptes tik no tā laika, kad Valdemars, Alunans, Barons u.c. Tāpatā studēšanai nodarbojas ar ar savu mātes valodu un tajā jūnās rakstīt un kad velas sāka iznākt „Peterburgas avīzes.” Tās par Valdemaru sakāms, ka viņa Latv. valoda pa, līka līdz pašam viņa mūža beigām tadla grūmek. Laikā, ne vairs ne skaidri Latvīška. Tur dārdādi esloni, Veankart viņš savā satiksmē jau par agri bija pierēests, runāt un rakstīt vairs pa vācīški (valak arī pa krievīški), nekā pa latvīški. Turklāt vēl, ka jās lasīkās viņa leelce dardtee darbi tam neatlāve sekot uzmanīgi Latv. valodas attīstības gaitai, tā ka viņš, kā veclāru vīrs, kā pats sevi nošaucās, tāi palīka pakal.” Bez tam, kā praktiskam garam, Valdemaram bija veunier vairs no svara saturs, nekā forma. Estētiskā pase bija par viņa māzāk jeb maz iskopta.

Chr. Valdemar

Kā ar vīcenu savēnu rakstēnu, tā arīdhan ar šā Valdemars cūsās par praktiskēnu pavākumēnu, un tadī gandrīz diametrāli pretī tīcēnu dardēs centēs, neēnu. Vīns pats rakstā: „Ēe stastēni, jā šēvs dos, itī par tam bus derīgi, lusti no apdonīgu lasīšānu mudīnat. Jo tē stīki un vīki, ka gudrība jeb acīla mullēība tur dardēvēis tā medz but esīā paslēptā, ka lasītājam, kas ar grāmatas dardēnu nav grāntīgi apradis, vārbut grūti nāksēs, dardē pirmā reizē pilnīgi zaprast. Tādē par to nemaz nevērkētos, jo zīnu, ka anajā pretī tik smalki, samānīgi un īcniāi prot sakēst dardē gudru sakānu vārdu etc., ka it mācīkēnu vīcēnu kungēnu par to ko brīnītes. Domāju

arī, ka būtu nekļaidīga kūsana, kad grēbetu Latvešņu
 lasītājam katru pasniegtu garīgu kumosu it kā zīda,
 man beznam paprocis smalki sakost, vaj saspaist,
 dēt, kur tas lai dabu pats zobus brūnēt. "Te autors
 nevilus mūs atgādina pēc Biberolta, kurš arī caur
 mīklam un sekanceem vardēm centās lauzt pratu
 modinat un spadrinat. Devadarassēta, "Vardi par grā,
matām autors vispirms stāsta par "mīlo Thonderi,
 pasniedzams viņa gūnētui, runā par viņa darbeem
 pirmsi Latvešiem. "Raudēt viņam, Latveši, kad
 viņa darbus pārskicojat, sīsmīgas pateritas asaras
 pūkal! Tas bija vīrs, no Deeva isredzats pirmsi mūsu
 kultas apgaršmošanas, viņas istais kēvs un gādātājs."
 tā viņš izsaucas. "Dāsi, viņa rakstus, ^{arī nesa prasībām, tas} nosauktum par
 "nērsu grāmatām". "Ak cik maz mīli lauzt, tā
 runādami, parina to neizmēlānu gudrības avotu,
 kas grāmatās atronas, un no kupa tas, kas viņa
 gardu mācīnu veurvērs baidījis, jo deenas ^{ar} jo lielaku
 pirmsu smel, maudams savu pratu nā no beošās saules
 apgaršmotu." Tad viņš griežas pēc vīšiem tēlem, kam
 Deivs līdzējis t. k. t. pēc "garšmas" un baidit, gudrības
saules spīdumu, lai sneedrot savam brāļiem tumsībā
 rosu un uelkot tos garšmā (ja apdomā, ka tas rakstīts
 nu katrni pirmsi ^{vairāk tā} to gādēem). "Tūs mūžās kunģi,
skrivei un it īpaši skolmeistēri, kam žēlīga kūsaka
 volds, brāļiem palīdzēt: šē ir darbe pirmsi brīvētan,
 dām! Šē vīžiet sev neizmēlānu krooni! Vīvētan
 Pūs, kas no Latv. kartas pēc mācības tīkusi-pali,
 drēkt savam vājēem brāļiem!" Un jautājumu: ko
 lai darot? viņš atbild: "vīnu, kas darīgs, Latv. lauku

pee apgaršmošanas vest... Viszemākais nabaga zēniņš,
 ko pee maerbas vedam, var, lels isaudzis, palikt
 par godatu vīru un darīt lelas lelas pasaulē;
 var daudz citus pēvest pee garšmas un tā mūsu
 labus darbus us beunu berneem varēt." — Vaj tie ne,
 atskan jaunā sauceja bals, jebū nel puslidz kūks,
neti?

Ja severojamā raksta bergās autors nel atskata
 jaunā Bendera vārdus, ar kādem tas 1805.g. pavādja
 savas: Dzeesmas, staktu dzeesmaijas, pasakas etc. un
 kur tas Latvešus pvoinat pvoina us mošanos,
 grāmatu lasīšanu etc., un slinkus un neijegas rāj
 un suni.

Aplūkoti, 300 staktu grāmatuā espesti oī dīvi
 it severojami dzejoli" no Valdemars: „Jvans Jusa,
unus un Jaņa dzeesmaija". Tee marak severojami
 vīru dzejiskais ^{daras} vertības ^{formas} nekā vīru ^{sava} virziena un sakura
 labad. „Pvoinais dzejolis, pecturedamces pee Kreevu
 valsts glabēja, Jusanina, slavē patriotismu" — Sevzemes
mīlestību. Tk. kusto. ib. To l. p. „Jaņa dzeesmaija“
 slaveta ganu dzine, dabas košums un jaukums, ko
 tas katru boidi banda un ko lepna is pilsatneeks
 velti menli. Ganu preeojas, lēkā, dēij bōivā dabā.
 Bet kad „zēni ganu sprunget bergāsi —

Kersimees pee grāmatām —

Ik kad Deevam patikam: „... Bot ito preeks ⁷⁹
 Te Valdemars stargā tā V. Bendera pedās, ka pee,
 patusa pat vīna nelatvīkos vārdus, kā: „sprunget,
zinget, „lusti“ u. c. Val pccmīnams, ka tee „300 stakti“
 darati „... ellan atleu šafōntrovanu šon čūllū un šūllū

√ "Dzājoli", Evans Susamino's pecturedamees pē
 tikreem valsts glabeja, Susamina, Valdemars slave
 patriotismu - tēzemes mīlestību, Doodadams:

„Ja tešam, un visjaucen kroni,
 Par visu zeltu dargaku,
 Tevu tevuzome dod par loni,
 Kas sirdi tur šo mīlibu.”

Un Tam, kas tevū zemi glāba
 No somaidncekoem brīnišķi,
Tam patik savu lauku daba
Par savu roku zēoci.”

Ēe šī gadījuma pēvedišū šē arī kada īru
 dzesameneeka pantimū par tēzemes mīlestību,
 ko Valdemars tukkojis, ko puslīdz atminos, kuņš

Kad tu butu tēvu zeme

Loola darga jūas pēle,
 Pasauls parādīgs daris,
 Tad gan vairak teiktū tevī,
 Sveicinātu, slavētu;

Bet vaj karstak mīlet tevī,

Kakā tagad varētu? . . .

Ak, tu dargā tēvu zeme! -

Kedēs, vātis taveji

It kā pelisana bērni

Mīlestib' ar asinim

Ēeris, kas tai tek no skretim,

Tā mēs to oējidūsi! . . .

X) „Bet īsto preekis pē grāmatām
 Rodas tik oekš brīvstundām,
Tam veem preeki gavilē
 Visā plašā pasaulē,
 Kas ar pralu dēzigu
 Dzenas sekrat gudribu.”
 „Tadēk, gani, brālīsi,
 Springēt, zingēt beigūsi,
 Dareet, ko jūms ganiņš teic,
 Kas jūš savus brālus sveic.”

АВГУСТЪ ЛИРА

ЮРЬЕВЪ

□□□

ЮРЬЕВЪ, Число почтоваго штемпеля.

М! Г!

Нынѣшнее затрудненное положеніе коммерческихъ дѣлъ побуждаетъ меня вскорѣ закрыть мою торговлю книжную и письменными принадлежностями на мѣстѣ, ввиду чего прошу Васъ, чтобы ускорить ликвидацію, о возможно скорѣйшемъ уплатѣ Вашего

unīd garšīguu Gubūny var Lublan'. Pōs „300 stastōs” Valdēmars
 isteicis, kas Latviesēm darams, kadī krūskumi teem jāno,
 vēž, lai nāktu pēc tīk nepēcēsāmi vajādriģās gara
 garšmas. Valdēmars mēģinājis arī velak dzējot. Tā 3. augustā 1859. g. kas raksta savai māšai, ka
 Ad 3) Zurnalisticģā darbība. No Tēspatas uz Pēterburgu
 arsedams, Valdēmars atrod tē jau daēns Latviesēs preēsā
 un drīz stāv kas viņu vidū. Vēnigāis seroēis, ar kam
 vareta pēc darba vērtēes, datv. vēst us preēsān un veici:
 net viņu gara izkoptītu, bija pēc V. domānī kodo,
 līgi pamacēn-veestī un īpaši avīzes. Nē. ceverojoit tē
 etu banku larkrakstus, kas V. jau bija līdzstradnēeks
 — par tam jau mūnets viņa dzīvesģājumā — Tas no sāku,
 ma bija rakstījis preēsā „Majas Vēstis”. Bet Baltijā vel
 vāenmēr jānūbai valdot un „Majas Vēstis” ar tās
 drīz nogurstot kautrēskās cembēnās, vajādriģa Pēterburgā
 dibinat latvīsku avīzi. Preēsā tam bija daēns eelī no,
 līdzinams un nolīdzinātājs bija Valdēmars. Pēterburgā
 trūka Latv. cenzora. Valdēmars izgādāja, ka ^{to} ~~viņu~~ ^{reclama-}
 stiprināja par tadu, bet bes kādas algas jeb atlīdzības.
 Nu kas isdabuja „Pēterburgas avīzi” atļauju un J. Alonana
 apstiprinātānu par redaktoru. Valdēmars sagādāja
 caur savu plašo pazišanos un useitēn avīzei pirmos
 nandas līdzeklus. Bija glwīi Valdēmara nopelns, ka
 1862. g. vasaru vāreja „Pē. Av.” isnākt. Tās viss tas bija
 tīk maz, bija nu tīk mārākā grūtānu un šķerslu
 daļa paveikta, leelākā, nopēetnākā bija gaidāma un
 tā arī nekavējās nākt. Tīk ko jānūmā avīze usiāka
 savu garu, tulīn tai slajās pretī vēseli pulis Balti-
 jās eedzīvotāju, tā preēsģalā, zināms, vāen avīzēes,
cība. Vel nebija ne pīromē 10 numāsi isnācusi, kad

Kriģara Aleks.
 Kriģu sacereju uz
 sandra T. mee
 Sas āsta 50 gadu
 jubileju un kriģa
 augstu kriģu
 sapulcē īģpalni,
 jās loelisku pēc
 kriģānu sevī īģki
 tam dēt, ka dīvi
 cīti (vēens vēes
 tīģģolājs un otrs
 macitājs) lasija
 preēsā waji īģ,
 devušos sacere-
 jūmus. —

vaj mazāk pārgājis lantā. Mac. Lōzevics no Rīgas
 aizrāda kā no vīstārnāko oclu, gēstēes laipnā, bet
 stingrā vīzē pēe pašas redakcijas ar rakstu, kurā to
 usaicina, atstāt kartīgos centēenus. Tam pēescriit zino,
 des pēesriinēens. (Tad kēētām šādā usdovumā rakstīja
 „Pēt. avīzē” redakcijai mac. Jakranovičs, bet tikai okto,
 bērā 1863.g.). Zinodes galīgais nolēmums bija: leetu
 nodot Kurzemes konsistorijai un vērē, pēesūtot Sēkules
 rakstu, arī parinot Kurzemes muizīnceibai, kurā nā,
 namā landtagā nodomājuse apspēest vairak jāntojumu,
 kas attēecas us Latv. labklājību. Us zinodes pēescriit,
 nekā pēescriit, kamū Schulzu lādza, lai kas savu rakstu
 pēesūtot arī „Baltische Monatschrift”, kā arī usaicināja,
 pēestērkēes tos macitājūs, kas mac. Schulzam estu pa,
 ligā, „Pēt. avīzē” apkarot. Pēestēcas Tulin vairak zino,
 des loēcēclū.

Kurzemes landtagā (1862.g.) zinoja un spēreda šā:
 — Pēterburgā nodibinājuseš Latv. laucivaraksta redakcija
 un jān isēntojuse savu programmu lidē ar pēerincem
 numurēem vīrēem pagastu skriivēerem, pēt pilsatu
 sēnciōs un sēncpardotavās jauno laucivarakstu pēesolot
 — pēedavojot zemēekēem), kurā vairak nekā eītōs
 laucivarakstōs topot espēestās vīyadas valdības pavē,
 los un pēescriivaraksti zemēekēem, un kādēl ka tas
 topot espēests pīvā galvas pēelētā, kas pēasnēdrot īsto
 gairumu un pēatēesību. Eivē loti arī jāpēecējotēes par
 tam, ka par Latv. gerigo atliētību sēncot gēdat, komēr
 nevarot pēescriit tam gairam, kas parādotees „Pēt. avīzē”.
 Tandēl esot pēerācīgā vēestā jān arī spēsti solī pret šo
 laucivarakstu.

Arī no vetejās muižniecību sabiedrības komisijas bij iesniegta
landtagam apsūdzība pret „Pet. avīzēm”. Lai muižniecība
dodot komitejai iespēju gādāt 3) ka „Pet. avīžu” kartē,
gais virziena beigās un 4) ka „Pet. avīzes” kaptu Bal,
tija atskaidrotas. Landtags atņēma 1., 2. un 4. punktu,
prezēndams tikai ~~trešo~~ 3. ^{to}.

Pret visām šīm sudzībām par „Pet. avīzēm” tik
veidīgi Valdemars bij atstāvēdājs. Atskaidrojumu gan
vīns novērtis, bet cenzura Tāču kapa parvasta un
Rīgu. Avīzes sūtīšana un Rīgu cenzēt, nokavētānās
un citas lietas un rībeles, lai stipri kartēja. Ciniņi
butu rasi vel ilgāci vilcēs, varbūt laicīgu grozātes
daudz maz izlīdzinājies, pat rīms, abām pretniecību
pusēm par sūtīšanu, ja nebūtu jaunās ^{vairā} pēnācūšās
slat: Latviešu atcešana un Novgorodas guberņu.
Tē bija pretniecībam jaunus varonus seroci pret Valde-
maru un Latv. katu. Tāi ķerā Valdemars zaudēja
visu savu mantību. Punktas un dzēlas bija viņa, no
dēmtenes kā padzīta vīdāpes, vīstīm, ka patīn vidū
to dāzi pārprata. Tē tam bijuši bīvī, kur grobejis
kadu acunīrklī pat savai dēmtībai roku pēlēt.
Tāc viņa, veselais, stiprais, elastīgais gais pārspēja ar
šo acunīrklīgu vajamū.

Kavejos par šīm apsūdzībām un cīņām taudel
ilgāci, ka tām nesturīgā un kultūresturīgā no-
zīmē. Tē atoodam par gadu sūmtējam kāšu atjāmo,
kā ^{ivā} cīnīnā bruņniecību - vācētību ar latviešu - tū-
kību. - Latv., „Pet. avīzes” beidzās. Savu cīnīnū vīspāri-
ga labuma dēļ Valdemars, kāšu kā no jaunā ušēlces
kads veeš Latv. vīrsatī, turpināja Vācu un sevīcī

Kreavu avizēs, kur kas arī jau agrāk Latvešiem par
 labu bija rakstijis. Us Maskavu (1866-1867.g.) Valdemaram
 arvejos, vēstou pilnais laukmets un visgrūtākais cinijs
 Valdemara mūža bija beidzies, cēvās mārtigaka, lai
 gan darīdeem sīva, grāta ^(tad) "Tadēn arī vētīga un panāsa",
 mu pilna darība, kas pēdīgi segura vispārīgu atkā,
 nīlu. Pēcak Valdemars rakstija dažreiz "Palt. Vestnesi",
 "Palt. Zemskopi", "Pagalmā" (un vel estōs Latv. isdevumos?)
 un atkal arveemu par lēstām, kas tūn stāv, sekotā ar
 Latv. labklājību un aktīstību. ^{Li vna.} Gandrīz it visa Valdemara
 slaja rakstniecīgā darība ir visvairāk rīnualistīgās
 dabas. Un tam apbrīnojami plaia strādība un centība!
 Kadreiz tas pats raksta: "Man pastāvīgi jāraksta, jā,
 studē un jāraksta; kas mans liktenis visā rems." Un:
 "Ar, cik jānsi buku, jā man diu rokas vēstā buku 4,6
 vaj pat 8 rokas un deena 96 stundu gara! Tad varētu
 drošāsi un ātrāsi isvest savus tūkstoju tūkstoju planus." *)
 Pasaka, ka kas tiri Titanski - miltziski.

Kritika - Atzīmība - nopelnu cēdīnūmi.

Jau vispirmaisā nopelnu atzīmība ka, kas Valdemaram
 pirms 1864.g. Peterburgā nācuse no kada ^{varone} fūrmāna. Vecais
 D. Grūnthals, Valdemara Peterburgas dzīves labs pazīnājs, par
 tam stāsta tā: "Kads Latvētis, dzimis Drujēneests, kas is,
 deenejis lēbquardijas pulkā un vecumā par isvosēicu
 palveis man precīgi teica: "Es dabuju mūsu Valdemara
 pavest. "Pats Valdemars par tam velak stāstijis: "Tas, no sava
 dzīvošļa imācis, saucis pēc isvosēika; stāps cēteem
 pēbraucis veus un saucis pa latviski: "Kungs, dzims
 ar mani jābrauk!" "Kad vajādriģo gabalu nobraucis, goi,
 bijis maksat, Tad ormanis ploom laudams Ar aktīdājis:

"Nekas! Man bija lels process, Dūs pavest un tas ir
varas kā visa masa!"

Kā vispārmaķars, tā sacit, oficiālais atzinums, ko
Valdemars vel kā students dabuja, neskatoties uz viņa
sudraba medaļu, ko tas no universitātes izpelņijas, it
gan, ko viņam ģenerālgubernators knazs Luovovs rak-
stija, atbildēdams uz posūtīto brošūru par Kugņecēlu
28. janvārī 1858.g.: „Ceņijāmais kungs! Dūsū laipno vesību
no 16. š. m. līdž ar Dūsū sacerājumu par Lato. un Džanņu
pēcveidānu pēc Kugņecēbas esmu sajēmis un ar cerīgu
procesu no tā noģidis, kadu dživu intresi Dūs uzglabājuši
šo gubernu zemniecū kartas vajadzīgai labklājībai
un attīstībai. Cerēmu, ka ar laiku arī rases līdžeklī,
ka varēs invest dživē no Dūms ekskursātos, teicamos
pēcveidājumus. Pārlecinājies, ka Dūs, ceņijāmais kungs,
it pēc savu studiju beigām ar tade pašū dēdžiem un pat
ar darbeem strādāset mūsu tēvzemes palakai labklāji-
bai par labu, pateicos vel reiz Dūms par Dūsū drau,
driģo pratu, kadu Dūs pret mani rādījūši un esēt droši,
ka ir tupeļkam Dūs arveca augstu cerīgu."

Arī visi Valdemara nokomandējumi, sākot no
Ceļkņaza Konstantina Nikol. izģadātā līdž beidzameem
ministrū atļautem, usskatāmi kā atzinumi par
viņa preečno darbību vispārības labā.

Popularitate

Kad Valdemars 1864.g. pavasarī (5. aprīlī) ar savu
jauno pati apmērleja Pē. Lato. bestrību, ko pats bija
līdžreģis dibināt, tad tauberēi šo tem, kā spēdāmi, ka,
sneēdza rakstamas lētas un apsvēica to ar serošām
vīndinām: Preeca pēlūi šodecu Tevi zveicam,

mūsu preecšūneens, mūsu godš. (Sk. Austr. 1892. Nr. 10, 250.)

Gubernatori, kā pr. p. P. v. Lilienfelds (12. janv. 1869. g.),
 griezās pie Valdemara un isteic „pilnīgu pēctarīnu”
 par viņa „preksētikumeem un padomeem”: „Es gribētu
 man ustiechtā gubernā ar' islebot Dūsu preksētikumus
 un ismanu”. Tas grīb ar Valdemaru tūkstes un reista tam:
 „Kācosā gaveru laika es būšu Pēterburgā un leuta Dūsu
 ļoti pateisīgs, ja varetu ar Dūsu tū savēdretes. Esat
 tū labi, man cūc drīz veen ceļējams šūp us Jēlgavu
 pazinot, vaj es varu ceret us Dūsu atbraukumu Pēterburgā
 un, ja mīsu domas veenotos, us Dūsu pēcpelidziem (K. v.
 Kust. 1892 Nr. 11, 355 l. p.). Ka P. v. Lilienfelds vēlejas Valde,
 maru par jūssolu inspektoru us Kūzemi dabūt, jau
 z. nam.

Kads mīvīu ipāņcesas, Kūzemes barons v. R., 1877. g.
 rudenī sacējis Valdemaram: Līdz šim biju Dūsu šos
 pretnesos, bet tagad ^{piemīgi} pēckrita Latvešu jūgas leelai un
 jūgas:skolām, kas mūsu mīvīnesesem nedara it neko sliktu,
 bet tūkai labu veen. Man pašam ir saimneses, kam
 pēder pravs kūģis, un mans arendators būvē vel
 leelaku kūģis, un man par tam ir pēcks.”

Kad 1882. g. Valdemars svīmeja savas kūģecērkās
 darbības 25. gadu jubileju, tad Būvīzemneeks rakstīja par
 šo leelo darbēnesē ^{starp otru} tā: „Tadus nenokūsušus darbus, tadus
 pastāvīguis centesenus, kadus parādījis Valdemars savā
 mīvīā, ļoti der jū varak severot un pēemīnet mīsu
 laika un tantā”. — [Tā pašā gadā pulcīns Latvešu (starp
 teem leelakā dala kūģecēsem) nospēda, gādāt par nandas
 līdreklesem un issolit pēemījas par vīslabaceem raksteem,
 kūģu nolūks veidīnat Latv. kūģecētem, un nosaukt tās
 par „K. v. Valdemara pēemījam”. Tad vel tā pašā gadā

20. augustā kads pulciņš Valdemara ceentaju iitricaja
 tam R. L. beedribas namā goda meelastu, pee tam pasnee,
 Drot adresi, kā atriniba vīni vīna neapnīgām pūli,
 neem un nopelneem kugneestbas veerimā. Adrese
 pagatavota jo voši ar jūneestbas nozinām, kā: bāku
 etc. no jūneestba D. Leepina. Tā usāsas: Lavam ceentaju
tantceetru Kristjānīm Valdemaram Mask. Keiz. Dīonee,
etbas Beedribas sekretarim Latviju jūnskolu dibinatajam
un Latviu kugneestbas atjaunotajam. Pabeicigee Latvi. Sk.
Aust. 1892, Nr. 12, 403. l. p. - Latviu kugneestbas atjaunota,
 jam - N3! Valdemars bija centees no Latv. Indriķa kro,
 vīras parādīt, ka Latviu bijūti senās laicās leeli jūras
 brauceji. Garaajā adresē starp daudz etba kerots: „Tadu
 mīsu kugneestbas speeigu vīreem mēs atristam it
 sevī: par Dīsu neapnīgām pūliņu panākām, par
Dīsu nopelnu.” - Valdemara leelakā alga bija, savu kau,
 keesū un etu atriniba par vīna padariteem labem
 darbeem un pašu darbu labās rekmes. Keizariņš
 mask. kugneestbas beedriba pasneedza us jubileju gavil,
 neekam leelo zelta medaļu. Tantceši, zinādami conit
 vīna nopelnu, to isvēleja 15 beedribās par goda beedru
 un pee neves parādija vīnam godu: Latv. beedribas ar
 atriniba atļauju iitricaja us savu vēsināmu berce, ap,
 glabadamas neunistigā vīra atdīsusās meesas Rīgā.
 Maskavā, savr studenti senesa vīna mīstīgās atlee,
 kas ar zarku barmicā, savrā bija sapulcejušes vīsi dūcees
 tantceši un nelarka parineji un ceentaji, mac. general.
 superdants, Dvorts, pee etbas beem vīnas pa vāciski, etka
 tad aizgratigeeem vardeem pa latviski klausitajiem
 pee vīds Valdemara nopelnu preekš sevas tantas un vīsas

plaisā šķirzemes, pecturadamees pēc svento rāsstu vārdem:
 „kā viņš mīlēja savu kāršu!” Tad vokālā atvadātes
 Reiz. Dūnece, kas beidzās valdes locekļa Žulstnīcošs
 atgādāja ^{nelaiķa} aizgājūs nopelnus, starp citu sacīdams: „Lai gan
 mūsu skolotājs miris, tomēr viņa darbi nemirs, bet tiks
 turpināti no mums, viņa mācītājiem”. Vācu dzejnieks,
 A. Linde, nelaiķa paristams, sauca dzīvi sajūstus dzejiskus
 vārdus, no nelaiķa atlecekām šķirzoties, ^{ka:} ^F ^{ik} ^{ib.} 407. l. p.

Rīgā, 4. Latv. studentu pavadītu, atveda no Maskavas
 (3. dec. 1891. g.) nelaiķa mecas un bērns ierīkoja no R. L.
 beidzības nama. Bērns gājēns rādījis, viscaur lecliskumu
 un dzīvas iēras. „Us kāpa kopīnes nolikti vairāk nekā
 25 dažādi vārnāgi, lauru, sūdraba un cita metāla, no da,
 žadām beidzībām, privatlandim un avižnēcības. „Tik
 plaša atrinība vel nebija rādīta ^{ne} pēc veena Latvešā kāpa
 līdz šim. Neveenam no Latvešiem līdz šim arī nebija
 tik leclu nopelnu vārpārīgā labā, kā Valdemaram — te
 nāca alga pēc nopelneem.” (Aronu M. ib. 408 l. p.)

„Pēc šīs Bodoņoežu” (Maskavas universitātes orgāns)
 rakstīja, kad Valdemars bija miris, starp citu šā: „Dūnce,
 citas veicinātāji beidzību, kas dibināta us nelaiķa us,
 mud. nūmū, kas neatstāja līdz pedīgai stundīnai un
 bija viņas darības dvesche”. — Tai 26. nov., pēkst. 6 va,
 karā nonesa mironi luterāņu baznīcā. Tēim gājēnu
 pavadīja jūncecības beidzības valdes locekli; nelaiķa kau,
 tēsi un viņa pēminas ceņitāji. Atkārtīgā sedē mūne,
 tās beidzības valde nolēma, atraitnei issacit savu līdz,
 jūtību unākusās bedās, valdes sedju zālē cevectot viņa
 gimetni, viņam par pēminu dibināt divi pēminas,
 150 un 50 rub. leclās, kuras ik gads nelaiķa dūmūm.

Das Wachsthum weißt du dem jungen Leben;
Du selbst, mir Wachsthum das Wachsthum;
Nicht Wachsthum, nicht Wachsthum — dein Wachsthum.
Zwei letzten Reife haben wir geleitet.
Nicht du Wachsthum, so Wachsthum Wachsthum;
Du Wachsthum Wachsthum auf Wachsthum zu sein;
Zu Wachsthum, zu Wachsthum bist du Wachsthum!
Das Wachsthum Wachsthum: „Nun magst du Wachsthum!“

Pr. Sekretar: /J. Palzmann/.

Preeschsehndetajs-referents: /J. Wahrbergs/.

x) Vainags, ko šē pateicībā pinam, 2956
Gan bēz dārgumom Tev dots.

Pats mums dargā peminā Tu esi,
Tev vel pēcnākamom dargaks tiksi,
Kad tee sacis: „Valdemaars —
Tam bij īstoms tantoms gars!”

„Uctēvi to maz vel jūta
Tavā grūtā spaidu laikā.
Tevm bij zudis cilvēka — brīvestības gods,
Lai mēs Deovam pateicam, ka mums nav tads sods!”

Tavs darbs palook, visā spēcā rādīt,
Ka nīcūli palcekam,
Ja mēs negribim pec gaismas prasīt,
Kas dor katram cilvēkam.

Ludzas esi Tu, kas mūs vor raisit, Keigoms
Un kas miljonārem to licis bandit;

Modini mūs snaudulus,
Gara starōs meegainus:

Lai mēs mostam, lai, ir klatu,
Snaudst vel Europā — par kaunu!

Un šis balsis jau modina — neveem sarejus,

Bet ir — teešam brīnīški! — mūsu naidneekus!

Maras pulka proekšā tagad stāvi,

Kas Tev' apveic svēnīgi;

Tūkstošom šē brīži butu dargi,

To tee tapat dēdzīgi

Ēlgojas, reiz tadu vīru atrast,

Kurš spēj vīru likstas galu saprast,

Kam proekšē sovejeom tads gars,

Kā Tev, mīlais Valdemaars!

Kurzomē un Vidzomē dandz kas modinams!

Gudribai ar mīlestib' — dandz kas iespējams!

H. Laakmann — Dorpat.

Buch- und Steindruckerei,
Lithographie.

Buchbinderei, Linieranstalt,
Buchhandlung.

Telegrammadr.: Laakmann — Dorpat.

Gegründet 1837.

Rigasche Str. Nr. 6/8.

Mitteilung

Dorpat, den 14. April 1919

für Herrn Professor Lautenbach

Hier

Vielleicht werden Sie so liebevoll und herzlich sein
und werden Sie mir ein Kommen, ich würde Sie

decenā, 15 nov., pēdējāst leim no 40 jūrskolu preses, uceksem, kurā skolās mācības sekmes pēc esneegteem pārskateem irādisees par vīdēlakām. Pedīgi valde nosproda vel šin' sezonā noturet sedi nelatvīim par pēurimū un tani turelas pceekslasijumū un atni, kas par Valdemaru espeest bedritas „Vēstju” sevīkā „Astronēā” ar vīnā gimetui.

Valdemaram vel dzivojot, ~~par~~ to sacijis reiz kads augsts, mācīts Kosevs: „Kaut Latvēšēem butu došmit tadu vīru, kads Valdemars, tad Baltijā isskatītos „Kadi” un kusekls dzēdaja (Valdemaram):

„Karam jān mānula Balti is brīvēem vīlneem. Tāv klēdza, Latvji lai stēgtos korp, mantīben, brīvīben smelt.

Purēns budams jān centees aplaimot nabaga tantu, Nule cesāsi kai bagatus apērkumus vērt, Plāon, godu lai ritās tantās romanto vīnā, Tantīlū-jūrā lai tā tūvās kā mūžīga klints.”

Driz pee vīnā naves pacelās Tam ari stalts pee, mīnēslis pār kapa kopimū Rīgas kēlajā kapsitā. Pa, teicīga kanta to vīnām celuse. Ne-esim ekstrēmā lēdz ar stonū k., to sauskdami par „gāsmas kēvū”, ^{dis} bet abrisim gan, ka pee Valdemara tāsini ^{gandrīz} visur sa, stopami jo dziļi un plaīi usskati, ka vīnš pēimais reformators Baltijas dzīvē, kurš no Latvēšēem celes, ka ari vīnā dabā tā kas luterītes melakams, ka Tam bija blakus pat ari sars skelanchthous-Barous-par no Anglikam vīnāsim - , ka kas ne veen - kā D. Grānthals reiz Peterburgā paredzeja - tūceenes Latvēs, in puleimam kā 13 kais pēestādamees, palīka par vīseverojamako, kā Pāvils starp 12 kērtus mācēklesū,

F) Krišjāņa Valdemāra piemīnāi

29.6.6

+ 25. nov. 1891.

No Aleksna - Lundulas

Kam Latvijas debesis skumjās gaud?

Un asaru plītarī rītas

No Latvijas vīru acīm? Kam raud

Tev bedās, kas ligoni vel. šķitas?

Lūk! dižānais Latvijas darbeneks,
Kas zelta pūru tai kala,

Ir miris, tam smauģams. naves meegs
Un lausta un darbības vala.

Vins bija īstēnais bālelīns -
Kaut Latvijai pulks tad augtu -

Tai jūru par pūru darīja vins,
Lai slava un manta tai plauktu.

Talab nu Latvijas debesis gaud
Un asaru plītarī rītas

Un Latvijas vīri zēlabās raud,

Ka viņa sirds pūksteti mitas.

Ah, Latvija, ļauji asarām plust
Pēc dižānā bālelīna!

Bet lai tev bedās šī apzīna klūst,

Ka stāvi tu deevības zīnā.

Lūk! Deevība tevi sargāja

Jau pat no mūžības gala

Un tevim šo bāliņu darīja,

Lai top tev ar' slavenas daļa.

Pēc pasaules spožās darbības,

Kas jūru par pūru dara,

Un kurās plust tautām mantības

Un celuma, dižuma vara.

Aiz zēlabām mūrim sirds vaj lust,

Ka liktenim būt bij tie bargam!

Man mute sirsniņu lūgšanu dūt

Tev parā, tev censonim dargam.

Tavs darbīgais garš lai simtkārtig' plust

Pār Latvijas kalneem un ležām,

Lai mums par talismanu tas klūst,

Ka tavās pedās lai ejam.

8l. Terminos nenodotē nodokli peedsen paaugstinātā mēhrā pa seesch-
desmit kubl. pehdu no katras mescha puhrweetasl. Schahdos gadiju-
mos Semkopibas ministrija noteiz mescha zirschanas weetu un or-
ganisē peedsenamo koku isstrahdgschanu us walsts rehķinal.

9l. Mescha pahrdeschanas lihgumi, kūrī slohģti pirms scha likuma,
isdeschanas waj pehz tam, nevar trauzet § 8l. minetā nodokļa pee-
dģihshanu!

10l. Nodoklis janēdod sahkot ar 1l. janwari 1920 gadā! Semkopibas
ministrijas noteiktos terminos! Nodēshanai war noteikt wairākus
tjriņus, ne wehlak kā divos gados!

11l. Sihakus rihkojumus un aisrahdijumus par scho nodokli pehz
wajadsibas isdod Semkopibas ministra!

12l. Suhdsibas par nepareisu nodokļu uslikschanu eesneedģamas
Administratiwai Teesai 15 deeny laikā, skaitot no pasinōjuma sa-
nemschanas par uslikto nodokli! Suhdsiba neaptur nodokļa peedsih-

*) 1862. g. Kad. B. J. von Grönewaldts bija rakstījis, Ueber Dienstbotverhältnisse in Livland; žēlotānes par kalpotāju tūkumu uz lauku, koem, kā vien iespējama personīga brīvība, atstat sava pagasta robežas. Ar šādas brīvības cešot visa Baltijas leclgruontnoceiba un šī brīvība morālski samaitājot zemnekus, ceradinādama tos slinkumā, zagšanā, netiklībā etc. Pret to uzstājas Valdemars, izdodams raksta, Baltische namentliche Livländische Bauernzustände "Leipzigā, 1862. g.", pēvevdams celonus, aiz kādeem zemneksi bija speci, doties uz arpagasteem jeb pilsatām. Šee celoni esot: pācok zemēs algas, sliekts ēdams, sliekti dzīvokli; zemneku mūžīga atkarība ma, ceopējāmība, cegūt drošu stāvokli, zemneku kartas nicināšana etc. Zemnekeem brīkstot dzimtoes. Tee nevarot tadn ceemantot. Teesbas un patstāvību tee varot cegūt drīzak citur, nekā savā šaurākā tēvu-zemē.

Šavā, Vaterländisches und Gemeinnütziges, kas ignāca divi buctricās, Valdemars no jauna ceespeedis gaolība herkela svabada, ^{patriotisko} dzērojumu, Valnom Jmanta. Tee tam Valdemars aizstāv šo mūsu brīvestības apustuli pret ta tautceempra, steemu gānijunioem, ^{konģaļunioem} un uzbrakumceem; starp kuroem veoms tads (apgalvojums), ka ar herkela vardu varot tix rīmetees, Ferkel. Tadu kēzījums pamast neesot negods, bet gods, sava Valdemars.

DSIHVOKLU IHRNEEKEM RIGĀ, ROMANOWA
EELĀ NR.35.

Mahjas Romanowa eelā Nr.35 ihrneeku sapulzē 26.
augustā sch.g. eewehletee ihrneeku pilnwarotee pasipo,
ka wipi noleek sawas pilnwaras, jo ir pahrleezinati, ka
ihrneeku wehleschanās, pent ari schoseem mahjas apkuri-
naschanu sawās rokās, us koopeetatiweem pamateem, - gruh-
ti iswedama, un tadehl maksa par mahjas apkurinaschanu
schoseem maksajama ne ihrneeku apweenibai, bet mahjas
ihpaschneekam.

Rigā, 27. sept. 1920.g.

Pilnwaroto wahrda:

J. Friedlaender

L. Wetzig

pirms man kulin prasija: ko es domājis, vai Latvā,
 Tu kauta pastāves? Pā kām stāpām dzirdēju to kau,
 qu, kurš man pa labi sēdēja, ko nebija vel nemaz
 sevrojis, tik gadi runājam, kā To no vīna arnes ne,
 butu sagaidijs. ~~Te no sāncem no vīna tuvak Tas, kā~~
~~šķ, tu idzirdam, sev šķi intresajas pcesō kējas. Kur,~~
 zannēscem. Kad nads no ta vīdas, vaj nu bija vīnu
 turejis, vaj kadu godalgu dabūjis, Tad šis kungs man pa
 labi, jo dzīvi esaucās: „Vaj (Lejas) Kurzemē ar' jau sāk
^{mosties} ~~Krestētes!~~” Paskatos nu us to no sāncem tuvak un
 paristu - būdams jau tā gūmetni vedzejis - Valdemaru.
 Tulin stādos tam pcesōā, us ko Tas mani noskūpsta.
 Bet nu ar' bija mana vīda, kapt runas krestā. Tas, ^{atopkāt}
 galdi, kā sept kump? Kads estēcas, ka man nekā neatleco,
 Ties, kā eaur galdapacū ^{est} list un te jau ar' isāvas tur
 eauri. Atskatīdamies rēžu Valdemaru jo gadi smejamies
 un dzirdu sakam: „Tas bija pateesi vērli.” Pie vairs
 leclajā dūsmā nesastapamies.

Pa sūnu deenām ^{1899.g.} kadu gadu pirms vīna naues cju
 Rīgā gar „Komerc'Hotel” un ^{pa valēji logu} cerangū Valdemaru patla,
 ban pee table d'hōtes pusdeenu turam. Kadā darvānā
 stēdros talak, uzrinādams, ka Ta bus mana bērdamē
 verza, kur vīnu redū. ¹¹

1832-1864. 2) Duris Alunans. „Augusts Fried. Duris” - tā dravneaca
 Kouv. varduicā - „Gustavs Georgs Friedrichs” - tā P. Vērs,
 mans vīna dzīvāpārstā (Latv. Aoržu Rastu nodalā, 42.
 nrā, 1902.g.) - jeb veenkārši „G.”, kā Tas pats parakstās
 un kas var but vaj nu Gustavs vaj Georgs „Alunans”; bet
 visā kaulā pazīts tik kā Duris Alunans, Thimids Vid,
 zemē, Jann-Kalenavas muižā, 29. maktā 1832.g. Tā vīsmā.

1) Sk. arī, Kriģjāna Valdemara pēcm. mai. No Alcūņa Zundula. Austr.
 1892, 150 l.p. F)

zakaš vīna kēvs Andrejs (sal. Vēsmāna sacer. dzīvstājums)
 ar pašā roku sarakstījis māju bibelē, kamēr Krustamgrā,
 matā par dzimundēnu usdots 1. maijs. Bīstēnā slū,
 nann grīmes ciltsovetā ir „klunann oemō”, kas pee,
 der pee Janu-Kalsnavas. Tā mīrīn Būva kēvs kareja
 kolark us nomu un bija labi pārticis. Karais Juritis
 bija no dzimma tad varqulētis, tā ka māte pat bai,
 lojās, vaj beoms mag jēl peedzivos krustann bridi. Bet
 maksnais spirga un usauza leels, līdz ar putninnem jau,
 kajā Kalsnavas liei preecādamaes un Vesetā plūmēoda,
 mees. Tavas bernības vestrūn paturēja D. klunans oem,
 mēs jō mīlu un velak labprāt runājā par košajem
 Kalsnavas lēcēm, kas bij espeduētēs vīna bernības
 atminās. It īpaši jō vasaru, kād parnāca no skolas, tas
 stipri ilgojās pēt dzimtenes mīlām vestrūnām un daž,
 reidz pat vājām nogāja pee sava tēvbrāļa, Kalsnavas
 sarmneera. Tā dzimūšā dzejneca - dzeesmenecca daba un
 prats centās atpakaļ pee teem agram espaidem, kas
 jau kops kruslas bernības rasi bija nosmājūši un spūdži,
 nājūši tu plaukstosās dzeijas davanēs. Skropus, palceka,
 mus espaidus, kas velak spēj dzejiskai dabai dot barību,
 Būvis sarēma bernībā arī no bibeles. Tas notka īpaši
 pee deevbijīgās mātes prāta, ka tiklab Būvru, kā tas
 brāļem bibele bija pirmakā lasamā grāmata. Juritis
 usgāja bibeles leelarco jaucunnu un gardako kodolu dā,
 vida dzeesmās. Jē augstā, eelā dzeija to sakampa līdz
 vīds dzimūmēm un pameta neiidzešann espaidu vīzai
 dzīvei. Tā tad saprotams, ka tas neveti ataucas velak
 savōs rakstōs no bibeles maibam un pat atdzejis sacer
 dažās „dzeesminās” ar gargu satūru.

Tārs nopirka Rīgā namu, lai būtu bērniem skolā
 ejot kur piemēsties. Turis jau uzbūvēt eet skolā Rīgā.
 Bet neauglība, ugunsgrēki un citas nelīzmas tēvu ee,
 grūda Ceclā trūknēmā. Ķūitīm bij jāatstāj un visa mān,
 Atiba māca pārsolītānā. Ar spēsi rokā tas aizgāja
 1839. g. no Kalsnavas, līdz ar 7 bērniem, kam vel bija
 maize jādod. Viram^{karas} gāja gavīri pēe sēds, ka nu nespaļa
 vairs mazaķajiem bērniem gādat skolu. Visa gūmone
 aizgāja us Rūsseni un Tārs tur nēma kadu laicu nomā
 Porgentreiju pēe Jelgavas, tad tas bija dārdās veetās
 Dobeles apriņšī. Tūklidz kā tas bija daudz maz atkal pēdri
 vojees, tas nēmis no jauna rūpēties par bērnu skolotānu.
 Turis un gāja pirms Jelgavas apriņšeskolā, tad gūm,
 nārijā, 16 gadus vees eestādamses 4. klasē. Tas nē,
 mācījās - kā būtu vajādzejis - katrīgi katras deenas
 nosdevumnes, bet vīvērtrak tik us pasgādā beigam,
 kad bij eksamēni jāstūra. Tāpundamses tas tad
 isā laicā ismācījās, kas bija tā pasgādā pensumnes,
 un nolēka veermer lalin eksamēnu. Pau pe skolas
 laicu tas nogrēndējās Vācu literatūrā un nosēdēja
 dārdēis nedēlām savā istabnā pēe eecanitām grāma,
 tām, no skolas nost palikdams, ne solī anā nespedams.
 No mācāmēnu pēesēmetēnu Turim vīvalēli patika
Greeku valoda. Tas bija nācis us tām domām, ka īi
 valoda stāvot te kuramū kopojuma zinā Latv. valodai
 tuvāci, nekā eita kāda. Greeku valodā tas tad bija
 tik stūrs, ka sacerejā tajā pat dārdūs pantūms, ko
 vīrskolotājs un velācāis profesors^{Pankers} loti ustārdēs. Bet
 tai pēdā laicā Turis Almans bija sācis arī jē ēasli
 ar Latv. valodu nodarbotēes. Zinatnīrīkus līdzēklus

preeks tam viņš atrada visvairāk Latv. liter. biedrības
 rakstu vajūmās, "kagarin tur litt.-litr. Juppell." Tur atro,
 namos severojamākos rakstus kas tik pamatīgi stu,
 dejis, ka zinājis tos arī no galvas. Pie est. tāutu
 dziesmencekem tas tā esīca, ka sāka parsti vele,
 pes, tadas pašas dziesmas sacerēt arī mātes valodā.
 Ta' kad nēmas kas tulkoot - adzeijot daždažādas "dzies,
 minas" - dzieslus, zināms, visvairāk no Vācu, bet arī
 no Kreevu, ^{Pēļu} Pēču, Latīņu un grieķu valodām. Drua
 vecaksem tada darība ar Latv. valodu un dziesošānu
 nemaz nav bijuse pa prātam. Dažreiz līdz deenas ausā,
 nai Duri nodarbojies ar tulkošānu - dziesošānu Latv. vald.
 dā un dabūjis tad no vecaksem, kas no rita agri celdams
 to atradusi vel ^{kāja} nāmōdā, jo stipru rājeenu. Kad ismami,
 gais Duri turpīkam ķeirs, ka tam jō derīgas Vācu grā,
 matas lasamas, tad ļauta vīnam vīza vala.

Pā ģimnāzijas laiku (no 1849 - 1854. g.) B. Alunans bija
 savu jām no maroknes vāja veselību tā sabojājis un arī
 sasas aris paupulejis un turvērīgs palicis tā, ka ģim.
 nāziji berguānu vajādreja palikt mājās un atpūsties. Tik
 1856. g. tās jōza savu celāsomu us Tērpātas universitāti.
 Te viņš, pēekopjot savu jām ģimnāzija' acūloto grieķu
 valodu, klausījis pirmajā' pusgadā prakšēclumus par
 vecajām valodām. Bet budams pavīsam bes rannas dauna,
 nām, kas skolotājam dandz. maz nepēcešāmas, tas us
 draugu padomū atmēta studijās, kam bija vīnu par sko,
 lotāji paderit, un pēgājā us Samēvalia - valsts saimnec,
 estas zinātnam, kuāam arī Valdemors bija nodarces.

Pats vīnu jaunākais mūža laiks Duriin t. bija pirmee
 divi universitātes gadi. Te tas atradās dzīvā estīkāmē

ar draugiem un biedriem, kas ar meesu un dūseli pēc,
 kopā tos pārs centiens, ko tas jau Jelgavā bija
 savā veentabīlā lolojis. Te viņš atrada jau Valdemaru
 preeksā, te bija līdz ar viņu arī Barons konācis, te
 bija jau arī citi Latv. studenti, kuriem sirdis sīla preeks
 savas tautas un valodas. Savas, "Tautas, dabas un pasaules"
 pirmās gramatas preeksārdās, Ceņģāmi lasītāji, ap
 1860. g., kas jau sastāta vairāk nekā 40 Latvešu jaunekļus,
 kas Tērpātas universitēte pulcētas, ar dažādām runāšanām.
 Kā jau zinām, ^{1854.} no 1856. g. te ^{lasās kopā} Latvešu jeb Valde-
maru vārds, kura ^{Latv. studentu pulcēti} mīsa Juc. A. arī jū dzīvs locuļi bi-
 jis.

Pusprokta gada Tērpātā palaidis un savas studijas pa-
 berdzis, Alunans sestajās un kā vrona stipendiāts Pē-
 terburgas meit. zinātņu akademiā, kur jo uscitīgi stu-
 deja botāniku. Arī te viņš domā pēc tautas, jo p. p.
 herbariju veidams, kas jau sapno no tā laika, kād
 Prālija" usplauks skolas un Latvešiem atvēršes zensko-
 pības akademiā, kur tad herbarijs nodēris. Peterburgā
 P. Alunans atrada atkal Valdemaru preeksā un arī jau
 sapulcētā "Peterburgas Latvešu lasāmo biedrību", kur pār-
 vinnāja atkal kopīgās intereses un kur celās domas, idot
 "Peterburgas Avīzes". Juci A. izredēja par jaunās avīzes
 redaktoru. Gan tam būtu rasi bijis darīgāki, pēc pusgada
 nobēgt akademiā, pēc kam tad laba vēsta bija droši
 cerama. Bet P. Alunans nebija sava lalēnma meslētajis.
 Kiba velti (. Tautas sarimnesības savadā) brālis Indriķis
 (gramatbūdnēns) iēlājās, ka Jucim trūcis, istas pasaules
ismanas, ko viņš gan it rūpīgi savos rakstos laudim
pecdāvājis, bet tas pats neprātis tadus rakstus pasmeest,

„kas lasitajus klāt pēvēl”. Dns. A. neskatoties uz savu
 labumu kōrās tur klāt, kas tam īdevās, vīstārsnāsi
 presē kāpas strādāt. Tas palīka par „Pē. Av.” redaktoru.

Po interesanta ir kāda vēstule, ko J. Alunans 1861. g. jan.
 varī brālēem laidis. Tēc vīri Aris bijā nēdērijūši, tam ītru,
 net nodomu, mežā-akādeniņu atskat. Tas atbild un raksta:
 „Bērednu dīve man vīrpaš nepatīk. Ar šā cemesla es pēc,
 zemān man pēdāvāto tēcā Latvēiņ lātkraksta „Pēter,
 burgas Avīzes” redaktora vēstu. „Pēterburgas Avīzes” īsnāks
 no 1. jūlijā. Pirmajān vajadzībām kāds šējeenes Latvēiņ
 mēļjōnars, Kūmīnš, Buschs saucis, Ģeļjas pasta turē,
 tajā brālīs — ka Buschs pēdēs pēc Latvēiņ sakeedribas, to
 jūms nevajag talak īspanst — dāvīnājis 500 rub. sudrātā
 un Rīgas Latvēiņ 200 rub. uz 3 gādēem ar īskēnejuši, t. i.
 jā lātkraksts bes dūkas īdevumēem atmetīs vel varak
 nekā 700 rub. presē redaktora, tad vīri savu naudā
 dabūs atpakaļ. Es, kā redaktors, dabūn škā dros algas
 700 rub. un bes tam vel procentus no katra kucstota,
 kas bus pēvaks par 2000 eksemplāreem, kā arī 12 rub.
 par dūkas loksnī par rakstēm, ko es presē lātkraksta
 rakstū. Avīze īsnāks Pēterburgā, kādēl ka šē cemesla
 cevojojāmi svabadaka. Čaija mēnesī parādīsees īvī,
 nojims Vidzemes un Kurzemes gubernas avīzēs. Par pravu
 skaitu abonētū jān tagād Vidzemi rūpejās. Valak, jā
 man patīks, vārbūt pēvēcū ar savu lātkrakstu un Rī,
 gu... „Baltische Monatschrift”ē, novembra burstūcā, maci,
 tajā Brasche garakā, īvovskā rakstā par tagādējo Latvēiņ
 literatūru, sevīki žvonalistīku, aīsnēms atkal jāuta,
 jūmu par jaunlatvēstību, tā ka tagād vīri cēkōzemes
 lātkraksti par to plāpā. „Rīgasche Lātkunģa jān pat

baidās, ka tuvākā vaj kalakā nosotnē, Inland'e isnāk,
 ēst Džannu un jānā, Rigasche Handelszeitung Latvei,
 šū valodā. Tādēļ visiem istēm, kroctuom Vācēšēem
 pēe tam jācensōtes, jāunlatveestēem jān digli apslāpēt.
 Prashe savus apgalvojimus dēvna us „Sētas, dabas, padēu,
 les' preekōvārdeem un us kritiskām par Schulza un
 Kawalla rakstēem, hāju draugā! Tādēļ, viņš domā, eem,
 zunu preekō Latveešū rakstēem vajādrelu paasināt.
 Savu konfuza rakstu viņš beidz ar vārdeem: „Nepatei,
 eiba ta bultu, jā tagād Latveeti v gribētu no Vācēšā at,
 saertes!“ Pēt šo rakstu Berberhs laidis klajā tei,
 camu atbildi Inlandes 1. numurā un otrū „Rig. Zeitung“ā.
 Tāpat es esmu garasēu apcerējumu, kas šē tīka atēts
 par ļoti lali isdevušos, pēesutijis „Baltische Monats,
 sbericht'i“! Tād viņš zino, ka Buelensterna, Lettsche prashe
 isnākšot februārī. (D. A.) Tam kad būiēt jāsarastā kōi,
 tīka preekō Līnatuun akadēmijās gadagrāmata. Paur ēv
 kritiku kas esot tapt kalak paristams.

Par D. Alunana pēestāsānos pēe Pēterb. Avīzēm rakstā
 pats Valdemars tā: „karta mēnesī“ ^{1862.g.} „kad darās no manūm
 labajām cerēvām saka varvāt un varvāt kust“ — „kad
 Pēterburgas avīzē“ programu esneēdu minēt Franz v. Golo,
 vīnam (kam es' tīvu stāvēju Baltijās reformas un jūnācēi,
 bas lēstāj, kad uel esēju us reformām un tādēļ gribēju
 „Pēterburgas“ sēstāvit preekō D. Alunana, kas 1862.g. esēaku,
 mā pēt manu gribu istājās no mētskōpēju kōrpusā, kur
 viņš un Latveeti Līverss bij estājūšēes, kad Tāpatas mī,
 vērstētes kōrsu bij beigūši. Alunans nu nometās mā,
 nā kōrtēli dīvoit pilnīgi us manu rēķinumu, it kā šū,
 dentu starpā nosēti medz notēt. Nu es gribēju Tam

pagādāt literāriskus darbus par „Pēterburgas avīzēm”.
 Bet Alunana slimība (Zinātnu, prof. univ. prof.) jau mai,
 ja esākumā pagriezās par pilnu trācumu, kurā nemaz
 slept nevareja, tā ka A. bij tulīn māija mēnesī ja,
 sūta uz zeman, par Latveša, arēdatora Ollmana; pus,
 vesels kas octoberī 1862. g. cenāca atkal Pēterburgā un
 3 mēnešus velak arceļoja uz Kurzemi par saņem brā,
 ņeem, kas pecax nomira. Par kādām leetām ne Laubes
 Indriķim, ne man nevar patikt daudz ko runāt. "Tā Val,
 demars. (Sk. Atkl. 1892. g. 10. nr. 217 l. p.). Tāpēc, ka P.
 Alunana brāļa (Pētera) dēls, Dolfs Alunans, bija pret Laubes
 Indriķa pērsimom par Dūša slimību Ķotā uztājes,
 tekdams: „Dolfs Alunans nav bijis nekad prātā jēis!”
 Mums šē nav vajadzīgs, vel talak šo stordus par Dūša
 A. slimību ismeklet; jo nu vrs^{is} us nūv^{is} tu vesels.
 To drosi znam, ka P. Alunanam nebija lemts, par sava
 lolojuma, „Pē. avīzēm”, ilgi stradat. Pēterburgas klomats
 isradijās par jo kartīgu vrs^{is} vajai veselībai. Kā vi
 zaka, „sen senā acim kartē” esot par vrs^{is} atjannojuses
 Ceļā noknumā. Asti dāva padomū nest vrs^{is} darbus
 un set us lausceem veseloties. Alunans ar branca us Kur,
 zemi par sava brāļa ^{Edvīnda Kroma Lodu mūzies un mūzika} Doļenes Kaulās. Dr. Laurentim
 tur vrs^{is} rūpīgi ārstējot, radās cerības us isveselošānos.
 Slimnieks branzi atēpīrga un eika jau atkal nodarbo,
 tees ar ceniloto rakstniecību. Ap šo lauscu kas vrs^{is} i
 pratoja, kā Latv. kouo. vārdmūcu isdot. Tas eszaka jau
 pat savastītes ar centseem un donū beedreem, kā isdalīt
 darbus savā storpā. Tāx nežēlīgā nave isnēma Tam spal,
 vū no rokas. Šādoh koernas datzā, bija es-ausstējes;
 slimība sagraba ar jaunū noknumū un 6. aprīlī 1864. g. — 16!

Suvs Alunavs beidza savu iro, bet pūlēm un cešānām
 jo bagato mūžu. Kadš no tā pēderīgām, kas bija tam
 beidzamajā stundrā klāt, stasta, cik nelaiķis bijis
 savada meera pilns ori pat pēdējās brīdīs. Kadu pus.
 stundu pēkšņi nūvēšanas vel šarunajās ar mums glūži
 skaidri, dzirdami un nevēns ne domāt nedomāja, ka
 pēdējās minūtes trīs divi notrāsās. Tad viņš leni, kā
 pērkusis, atļaidās un pagalvoja un pēc brīdina bešām
 kā midžu emiģa. "32 gadus vees tapis." 1)

Suvs Alunava raksti.

Kā jau no tā dzīvesgājuma lenjams, Suvs Alunavs
 bija par savu dzīves ušdevumu izredzējis, vilēt un vadīt
 savu tautu us gaismas un brīvības ceļem. Un to viņš
 gribēja panākt caur sarceem rakstēm, ar kuceem tas
 savu nolūku centās sasniegt trejādā kartā: 1) pasclot
Latv. pataprinu un tautības jūlas; 2) rādēt viņem ceļu
us celaku materialu labklajību un 3) iskopjot Latv. va,
lodu, lai tā kruptokam tautu spodraks un noderigaks ee.
 tocs ne veen eina pēc garīgām mantām, bet ori pēc
 šadu mantu apetrādāšanas, literatūrā. - Kā redzam, ori
 1. Alunava literatūrā darbība nav, veenigi rašot, ražo
 šanas pēc, aiz veenigi eekspīgā estētiskā dzinulā, ^(neori tūri zinātniskā) bet
 pa lielai daļai aridzan ar praktiskem, arizeem cen,
 xeenem rašot, veenat ne veen Latvešu garīgu, bet
 ori meesigu - materialu labklajību. Tā kad viņa raksti
 nospirās un noskīrāmī divi daļās jeb ikrās: 1) prak.
traki zinātniskās un 2) dziejiskās.

1. Praktiski jeb populari zinātniskie raksti.

2. Alunavs savu rakstniecīgo darbību ussācis ar "dzees,
 mūžu" tulkošānu un sacoresānu un proti, jau it agri, jau

kā gimnaziasts. Tā kā viņa dzīvē bija aplūkots
 šis otra rindā, kā viņa literārās darbības, tā sacīt, re-
 nako galu, jeb arī tā camesla, ^{ka} B. U. visvairāk kā dzies-
 mēnešos Tapis populārs - patīstams. - Pārskaņi pē-
 B. Alunana prozasveidam rakstam kavejoties, viņš pirms
 jāmira viņa darbiņa

a) „Mājas Vēstis”, kurš sāka iznākt 1856. g., Ansa Luktana
 vadībā. B. Alunans bija pats ceļotājamais līdzstrādnieks
 šim jaunajam laikrakstam. Te viņš rakstīja gan par va-
 lodu un vēsturi, gan par dabas zinātni, gan arī par da-

žādeem Dēvēs jautājumiem, līdz kamēr bija jādzied (1860. g.).
 b) „Sēta, daba (un) pasaule”, 1860. g. sāk viņš izdot šo peri-

odisko rakstu krājumu un izlaidi tāi gadā no Ta Aris pri-
 mās „gramatas”. „Pirmajā grāmatā” viņš sūdz visvairāk
 derīgas praktiskas pamācības pr. p. par Deņevd. Ameriku,
 Lopu mocišanu, Pār angļu kokiem, Joziju izrūnīšanu, Ivo-
 ju cūpšanu etc. Tuv viņš evadījuma griežas pē savam
 ceim. lasītājiem ar dziesmu, kas it par dabu būnu
 pē mums Tapuse, proti: Ne vis šķūvojot un pūstot - - (No Čechu val. tulc.)
 Tad viņš tur pārrunā Toreizējo Latv. avīzniecību: „Tel-
 gavas Latvešu avīzes kā jau Barņicas avīzes budamas
 strada pēcēš tēds, ne vis pēcēš prāta. Mājas vēstis
 nu gan apņēmes, barbu pēcēš prāta dot, bet savu apsolī-
 ņānu maz izpilda un arveim vel labprāt pē misionēs zi-
 ņānu turās, kas taču pē pateesības isti Telgavas Barņicas
 avīzei pēcēš. Turklāt in Barņicas avīzē in Mājas vēstis
 ļoti mazi budami laudim nevar vis tik barības pasnezt,
 cik vajadzēgs. Tā tad mēs redzam, ka pē mums ar grāma-
 tām, kam pēcēš pamācīšanas bus derēt, vel ļoti plāni
 est. Kā turpreti gluži otrādi in Anglijā.” - „Latveši tagad

+1 jeb kā gardak
 kumosu us bei
 gam pataupīda
 mi,

Čūči M... v... čūči
 un šū mūmū.
 Uogulnēšes leči iclūc
 pēcēš ševārā dzīvū.

mostās no ilga mēģa, vīni kārtīgi pēc garšmas un atzišanas,
 un jāb mes tos laurus esam pēdri vājūši, kur šāpatas
 augstā skolā jeb universitēlē gadu no gada var rak nekā
Katodesmit Latveši jaunēli ar dažādām zināšanām
 pūlejas. Šo vesti dzirdedams varbut daži kaukas brālis
 precasees savā prātā domadams: Pa tik dautz Latveši
 par maisteem vīneem palcek, un, kad vīni savus brālus
 ori varēs pēc garšmas vest. Tīm brīžam šis carības vis
 nerspildas. Šo Dūs Latveši paši pēc tam ceest vairuigi,
 ka Dūs maisteem deleem kauns ir par Latvešēem tuse,
 peest un ka vīneem nebut nebiķ ko precēs Latvešēem
 strādāt. Dums gan patik madu jānsen grāmata lasit, bet
 ja Dūs maisti deli precēs Dums katu patikamun grā,
 madu grāb sarakstīt, kad Dūs par to launojetees un sa,
 keet, vai vīneem nav cita labaka darba kā'as lodeem
 nekeem pūletees. — Tā zinām, kad paša J. Alunana vecasi
 bijā tadī Latveši. — Bet paši savus delus us to^{pa}sku,
 binat, lai vīni savu tēnu valodu macas un kopj, to
 jāb Dūs nebut negri best darit. Dūs to turedu par leelu
 apsmeekle, ja Dūs skolots dels ko pa latovski rak,
 stitu un ne vis pa vāciski vai pa franciski. Paur to
 nēkas, ka Dūs maisti deli to ar tuc par kaunu,
 ka vīneem tadī vecasi, kas nemak pa franciski ru,
 nat, bet kas tik pa latovski vai laukidami ori pa
 vāciski tūna. Teesām tiri jābrinas, cik pārgroz ti nel
 daži lauris ir. Vīni godu tuc par kaunu un kaunu per
 godu. Tu cam to kaunu kaune galā Latveši sev pa,
 šēam par kaunu palcek tadā kamsibā, kadā presē tūk,
 shošēem gadēem bij. Tover ne vīzi Latveši tik aplami,
 Atromami nel deesgan tadī Latveši, kadēem pēc pa.

teesības vīdēem vajadzētu būt, proti, kas to tur par godu,
 ka viņi - jebšū viņu vecāki nav maesti laudis un jebšū
 viņiem pašiem leli pūlīni bijuši - kamēr ^{paus} par gairu
 prātu ar maz naudas to pašu panācusi, ko esli, par
 kurām vecāki tikstosēem rublus isēd. ~~Un~~ šādi Latveši
 arī netur par kaunu, ko preekš zveem lautas brūcem
 rakstīt, un tā tad mēs varam cerēt, ka šis grāmatas
 rakstītājs nebūs vens, kas preekš Latvešēem rakstīt, jo,
 un ka lapes drizumā vel citas šādas grāmatas Latvešēem
 par svešību no Latvešēem tiks gairumā lasītas. - Dēti.
 go pamācību preekšā kā par pamatu sastopami savāda
 vardi, "Zelta graudiņš", kur par kādolu tas, ka, "prātīgs re,
 mes kopējs vaudu vis nekaupis, lai tik viņa bērni var
 preekšūt pee mācībām un pee prāta atzišanas. - Par
 moto šai grāmatai: "Pils leclājs spēns pee cilvēka ir prats
 Un zināšanas, kas tos censt, tad
 to drīzi bojā es."

"Otrajā grāmata" tas sarakstītājs, "Statistikā no Krievu
 zemes", lai Latveši varētu, "čāclaki patceet us atzišanas
 celā". Te viņš saka cen. lasītājiem, ka, "Latveši jāv sen
 bijuši mēdrigi lauki, kā Indriķis Latvešu isēdā, kas
 preekš vairak neka seši simts gādēem mūsu zemes stastus
 Romneecu valodā sarakstītājs, un ar ko Latveši tā pat var
 lepotos, kā Kreevi ar savu Nestoru, kas drusku agrak
 Krievu zemes stastus sarakstīja". Tad viņš saka: "Mūsu
 deonās Latvešu grāmatas gan netrūkst, bet viņas nav
 tadas, kas Latvešēem isti derīgas. Kamēr Vācešu valodā
 us trīdesmit pasaulīgām grāmatām nāk vena garīga
 grāmata, Latvešu valodā kas glūzi otrādi, proti, us trīs,
 desmit garīgām grāmatām nāk vena pasaulīga grāmata.

1) Nu, te pee Latvešēem atrodam to pašu stāvuli, kadā bija Vāci
 Valanda un Tridvīša Lohā lauku -

Ta nu pats Deos pasauli radīdams esās deenas pūlejas ar pasaulīgām lectām un tik septiņu deenu eccle par svecu, garīgu deenu, tad arī greks vis rebus, ka skolās un visās citās veetās daudz varoak pūlejas ar pasauli, gām lectām nekā ar garīgām." Tad par grūtūnem un, nādams, kas pee šīs grāmātas kadola islobīšanās lasītā, jān parvarami, tas tek: "Bet kas ietus līdz galam, tes no savem pūlūnem pēdriivos tadus pašūs angļus kadus emanto laudis, kas pūsmūvū skolās nodzivo, proti, gātu pratu un abrisānu visās lectās. Un šādi laudis visus bus ceenti un vūnem visus labi klases."

Redzam, ka P. Alunans cam savem rakstēm kop par istu kantas skolotāju. Par motu šai grāmātai lūsti grekijas belavā vēsturneeka, Tukidides vardi: Te paši cilvēki pee mums ir ar mājū darbeem ir ar valstības darvānām pūlejas; un atkal citam, kas laukus apstra, dā un amalus kopj, netrukat vis vīnāšanas pār val, stības lectām. Nēs katū, kas no valstības lectām nekā lescu velgu." Tukidids II, 40.

"Trešajā grāmātā" pats P. Alunans pasnēdz no sevī tik dažas dzeesmuņas un dzeijas. Pī grāmāta dabujuse jān tadū dabū, kas jān varrak us žurnālū norāda. Te P. Alunam ir varrak līdzstradneeku, kā: Zvaigznits, kurš šē it plaši raksta, Par Latviejū kantas dzeesmuņū, kuram rakstam P. Alunans kā redaktors pēerprauti varrak lectderīgu pēerzīmju, tad H. Alunans / P. Dūns, beigs.

Tikdantē par P. Alunana visvarīgākēm prozarīkēm rakstēm, Šķā, dabā un pasaulē. Minami vel citi vīnā

Le varam pūlēt neprot, vis nesaucam par medrīgu cilvēku, bet par lescu velgu.

1) Gan pazīstams latīņu sakam vārds „De mortu”
 is nil nisi bene, tad tomēr vairsak gadu pēc F. Alu.
 mana naves parādījās „Maņas weefa” šads pantins:

„Čūci, F. A-n, jēl čūci!”

Tavu sūnu mūžinu!

Uzgulusēces leeli kluči

Speež tev arā dzivību.

Tea tee kluči, ko tu vēlē

Nevainīgam „Maņas weefim”.

Tea nu tav’ dzivib’ dzele, —

Atzodej’ tav’ circeņi!”

Šis planpratīgais pantins^{elis} pedigi ignīcināja
 „Maņas weefa” reputāciju kā tautiska laivraksta,
 un bija pirmais strīdus abolis starp šo un „Balti”
 „Wchftnefi”.

Ēduģums.

9. jūnijā 1900 g.

№ 1240

Rīga

Ģeogrāfijas ar. k. d. personāla kuldziņas
indolisanas "demitejas" rakstu no ģ. i. m.
ar io pagodinos atūgt k. d. mācības spēkus
ur pilnu sapulci sēdum, 12. jūnijā i. g., plkst.
12. dienā, klauvītara i. s. o (vecajā ēkā).

Ģeogrāfijas kārtošana. Ģeogrāfijas par algas atvēršanu
mūsu Ģeogrāfijas kārtošanu par labu.

Pārskats. Ģeogrāfijas kārtošana par pilnveidīgu pu
katra atvēršot kārto.

Pag. Prorektors: Lejins

prozaistiskē raksti, kā: „Pasaulē un daudr no tā, kas pa-
saulē atrodams”; „Tautas ceļņnece” (1867); „Maras
bodņeks” (1873) un tulkojis slēkts „Kontēbandņecka zēns”
(1858).” — „Tautas ceļņnece” un „Maras bodņeks” isdo,
ti pēc rakstņecka naves.

Visi Druža Alunana prozaistiskē raksti ceļņojāmi tik,
lab caur savu pēsmāstību sava laika vajādzībām, kā arī
caur savu tam laikam neparasti skaidro jāmsko Latvē,
in valodu, kā arī caur savu viscaur nopēctno saturu
un labi nosvērtēem spēcēdņneem.

2. Dzeijistiskē raksti.

Kā „dzeimīnu” tulkojis P. Alunans pirmkārt ^{pa laiku} ~~stādāms~~
tai pašā ^{veidā} rindā ar daudrājem agrākem Latv. dzeimēneckem.
Visi viņi visvairāk dzeimīnu tulkotāji no pašā sākuma līdz
Druža Alunanam. Un tai zinā Druža Alunans pakek ^{vel} se,
vēlētāis vēcāis pedāts. Taj vīņam šē pēšēvirams jē labi
numots, marakas numots trēsāis. Pēc v. Skendera un
Hugenberģera tas trēsāis vīdēceļojāmāis dzeimēnecks-
tulkotājs jēb „dzeimīnu” tulks. Tas ne veu stādāms ar
īcēnu jē ceļņojāmeem dzeimēneckem uernā rindā,
bet skaidras valodas zinā tēem pat pēcekšā. Un
P. Alunana jē jāmskā, skaidrā Latvēsē in valoda, kā vi-
na prozaiskājōs kā dzeijistiskājōs rakstōs, in akurāt
tas, kas ceema, ka vīņō tē spērt Latv. literatūrā tāli
no pēcekšē. „Ar Druža Alunanu mīnsu literatūrā sākas jāms
laikmēts; vīņō arskustņajā mīnsu valodā in rakstņeekē.”
Bai jāmsu attīstīšanās laukiskā garā, kurā zinā vīņam
ceļņi nopēlni. (Pāļ. Dravn. Kouv. vārdu.). Ja vīņō būtu
kaut cēk romantiskis un ne viscaur realists un idealists
režā, tad tam skaidru ceļņit pilnigi tō stāvokli Latvēsē in

1) Pāļ. Dravnēcka Latv. kouv. vārdu.

literatūrā, ko Žukovskis saņem Krievu rakstniecībā. Tāc divi punktos viņi abi pilnīgi savienojami - salīdzināmi, proti, abi viņi visveikāk tulkojami, abi viņi arī valodas daļuma perspektīvi.

Šau ģimnārijas laikā izceļas gandrīz visas šūna klānana Dzešminas; bet tik vēlāk sāka tās nākt klajā. Tā viņš tik 1856. g. Jārpātā nonācis, izdeva savu Dzešminu pirmo krājumu:

a) Dzešminas Latvešu valodai pārtulkojot. "Ši krājuma priekšvārdos Dzešminas saka: „Ši Dzešminas pārtulkojot man bij šādas domas: es gribēju rādīt, cik Latvešu valoda specīga un jauka, un tad es arī dzinos, Latvešu valodu, cik paspēdams, no vēlākiem grabažiem istirit... Gribēdams Latvešu valodu tīru atņemt, usņēmu arī grūdensius, ko Latvešu valoda isti par savu ber, neņem neatrist, bet kas kādā karķinā atnesti varēt un nisulo. Liels pulks tādu grūdensiu Latvešu valodā atnās un ja tik viņus gribētu kopt, kā peņākās, tad arī nebudu vajadzīgs, tik aplau pēc vēlākiem vārdiem nerstītes." Da-atrist, ka Alunans šo savu nolūku jo Teicami ispildījis. Pēc ka atrodam tā viņa prozaiskās kā dzeijiskās rakstās deezgan tīru, it klasisku Latvešu valodu, ko daudri vel šāden vaētu par priekšimi jāntees. Daudri viņa ^{pirmas} lelotē vārdi, kā: marģatava, alus daritava, galdneeks, marģneeks, garidneeks, padom, neeks etc. semantiski pilnīgi pilnīgi Teicami. Tad tauku vārdi barbariskās galotnes eris, eri, kā: Sotre, keris, Stalģeneris, Unģlanderis, Sotrekeris, Stalģeneris etc. viņš no visiem lasākiem izskaidis. Kā pirmā Latv. ilustrētā žurnāla „Pāgalma” redaktors letoju reiz

elektricitātes veltā elektroba. Man toreiz par to jau, nūnūnū, par istu Latv. galotni vēlās galotnes veltā no dažām pusēm ustrūka. Tagad nu ne vien šis vārds elektroba vispārīgi pieņemts, bet es precīzi pārskatījis atrodu, ka J. Alunans šo pašu vārdu elektroba jau lestojis jau 1860. g. "Sētā, dabā un pasaulē". Tebū šur tur viņa dziesmīnās kā arī prozaiiskajās rakstos vēl daži prasti nelatviski vārdi, kā: "jūmprava" u. t. v. sa, stopami, tad tak nevaram no viņa kā pirmā celtni laurēja šai tīrumā it visu sagaidīt. Tomēr ^{tas} ir un pa, leek pirmās ceļojamākais Latv. valodas tirdiņš un kuplinātājs jaunākajā literatūrā. Patē viņš sevi turējis, Par Latvian tīruma strādnieku.

Otrreiz šo pirmo J. Alunana dziesmu un krājumu izdevis tā brālis H. Alunans:

Par Latvian tīruma strādnieku. H. Latv. Str. Krājuma nodala 330. l. p.

b) Dziesmīnās no J. Alunana. Rīgā, 1867. Par tām iepazīsējā zinā H. Alunans saka: "J. Alunanam pašam dzīvojis avoenu bij tās domas, ka tās dziesmīnās, ko viņš 1856tā gadā ielaida, otrā drukā pārlabotas izlasītu, bet neve viņu pasķēdze, tā ka viņš tik to dziesmu "zvejnieks" iespēja pārlabot. Ir tās citas dziesmas J. Alunana rokā, ja dzīvs būtu, vel būtu pārlabojis, bet tā man mana brāla atstātas dziesmas tadas jālavī pasaulē, kadas es tās atradis." Pēc tās pašas veizas H. Indriķis Alunans būtu arī Dupa otru bezraku dziesmīnu daļu izdevis, bet tā bija toreiz norūduse. Driz pēc tam, 1868. g. Indriķis Alunans izdeva, pirmo daļu otrā pavārotā drukā un atkal gadu vēlāk:

c) Dziesmīnās no J. Alunana. Otrā daļa. Rīgā, 1869. "Ceņņiemēem lasītājiem Indriķis tur saka: "Kad un šī no mana brāla sarakstīta dziesmu grāmata stāp Volde."

mana kunga papīrēm maskavā šimī gadā ir useeta,
 tad es it īpaši mana brāļa lelam draugu pulkam
 tās dziesmas šimī otrā dziesmu daļā pasniedzu.
 Andrejs Alunans labi darijis, ka tas šai krājumā
 celis arī pirmās daļas dziesmu rādītāju, no kura
 tad varam pārlecināties, kas šura t. originali, kas
 tulkojumi un kadu svešu dziesmu ražojumus tas tul-
 kojis. Pirmajā dziesmu daļā tas bija lels trūkums.
 „Pāšas beidzamās G. Alunana dziesmas” — saka Ind. Alu-
 nans 1867. g. dziesmu izdevumā „par seprētās ziņi” —
 „ko viņš pēri mēnešs pērsē savas naives ir raksti-
 jis, bijušas: „Lai šī dziesma skan tev ausī”, „Zilas pa-
 vasaras acis”, „Tik laipna, tikla, skaista”, „Runcis”,
 „Dunkus un zemneks”, „Divi gardi” un „dziedāša,
 nas spēks”.

Kā jau zinām, P. Alunana dziesmas ir pa vis-
 lelakai daļai tulkojumi. Tāču no citiem nemta
 ir tikai veela, kamēr istradājumā viņas pilnīgi
 līdzonās originaleem un garš viņas edvests Aluna-
 na pašā. Materialu tulkošanai iraugoties, Alunans
 neturējies ne peē kadas ismanamas tendences. Daudz
 nodarbotamies ar svešām literatūram, viņš nēmis
 un atdzejojis to, kas viņam ir vairak cepatīces.
 Atrodam tur visvīcāda satūra dzejolus, sēkot no cēlā
 pēalma un beidzot ar bešbedīgi jautro dzerajā dzies-
 mu. Samērā visbeztaki rastopam stastu dziesmas. Ka
 viņš tām pēggrēris tik daudz veēbas, tas veegli isskai-
 drojams. Ind. Alunans labi zināja, ka patīkstāna us
 lasīšanū Latvešīs vel audzināma, un tas bija dīrak
 pēnākams ar stastu dziesmām, nekā ar tīri līvīskēm

Dzeijolcem. Stastu dzeesmas Dura Alunana dzeijas spijas
 usvairrak parādās leclā ivertkā — kelot, vērt veenu gai,
 šu, veegli usnemam glesnu pee otras, stastit tik drivi
 un plaktski, ka lasitajam stasta notikums it kā novi,
snās acu preekšā. "Tāc nav leedrams, ka ari ne reti
 sastopami vardi, kas usskatami vel kā atleekas no ku,
 ēcepu un vēsīu valodas."

Vienmēr usskandraci un vīvajaukaci skan D. Aluna,
 ka nokle tiri līviskos dzeijolās, "dzeesmiznās" maigi
 mīligās, kā pr. p. Tajā "Ko es darītu (lavīu dzeesma)"

"Tirs jā es būtu strauts,

Kalevns tev klūtu lauts

Ka mans drest.

Plapēs tu noplastu,

Miligs es usplustu

huti ti kvart.

Putns jā būtu glīts,

Tad to, ko jutu, rito

Teirtu tev gan.

Roka tev sededams

Dreedatu ligodams,

Jā ka vrs skan."

Bež tajā: "Drivojiet preeksem,

Kalēt jums nīlēt vel kvarts,

Rozī driz, cekam

Novist, lai plus."

Ļi dzeesmona gandrīz jaukaca par pašu originalu. Pee
 tada kā originala jauka tulkojuma preekartamas ari,
 kā: "Es nezīnu mīžam, kalabad" (pee Harnes) un "Kaps,
 sēta tur kalna galā" (pee Uhlanda). Par šo beidzamo pat
 daudzreiz teiktis, ka ja Alunans var rak neka nebūtu
 sacerājis, kā tikai šo Tulkojumu, kas jau ta labad veen
 būtu ispelniņees itā dzeijneeka vardu. Te mums jā-ee,
 bild, ka ta leeta nav vrs tik veegli nemama, ka ari
 dzeijā, kā vrsnotal makelā-dailē, no jo leela zvara
 ir pee Aristotela zinamais rētojuma leclums-grūms-

1) Pāc. Verzmanis ser. D. Alunana dzīvesgājumu Latv. Av. 44 nrā, 1902. g.

2) Smaciņ' un Aeras 592 l.p.

to pēņoj. — Tikamas, miligas skapas istilina Alunana
 kovelei ari dabas nosūms. Pr. p. kā:

<p>„Dan isdeest subrabarnas Un spodras zvaigzites, Ar nakti vits jau mainās Un garumu vītur nes.</p>	<p>Vel pāms ir kalnās, lejās, Vel vzi dus it ceet, Tik nasinatās meijās Dan lasctigala dreed.”</p>
---	---

Seb ari ^{no} ~~pr~~ Goethes tulskotae paut, vi:

<p>„Kno us kalneem negos, Viss dus, Viss kovei capos Dra kluss,</p>	<p>Tik meerigi! Vairo nedreed vis puturim bari. Gardi tu ari, Divz dusesi.”</p>
--	--

Seb ari pēc J. Alunana dabas ir — Fleme. Ari mūsu
 deenu Flandes tulskotaji var vel no J. Alunana maei,
 kas. Isten kā pats Fleme pa latviski dreedatu skau:

<p>„Kann erodi vēsminas Modina kā zvani, Skani virds eses dreesmas Tali, tali skani” — (L. 33 l. p.)</p>	<p>Lanz tont ⁱⁿ mit ^{meim} mit ^{gamit} Loubupet galvintu, — — Toin klavas Frühlingsland, Toin' finant mit Wanta — —</p>
---	---

<p>Seb ari: „Tilās pavasara aers Dan no zales unā spid: Tās ir naasums tul. tes, Ko es gribu puīxi vit.</p>	<p>To ko domaju tās plussdams, „Un lās domas, ko es ceet’ Skumjā virdi olepdams slepju. Lascctigala skani dreed.</p>
--	---

Manas domas veen ta poga,
 Dreed tik skali, ka vits skau;
 Tā tad manus noslepamus
 Lauks un mežs un plava man’.”

J. Alunans peekopis ari didaktisko dzeiju. No tās
 daļķarba ar lealu epau iskan dzejneeka tautiskee un
roevalec centeni, tā pr. p. no dandz dreedatās un dandz,
 natās dreesmas: „Ne vis zliņkojot un pūstot — —”, ko

mēs par darba sumināmu dziesmu, par darba lūgumu ap-
zīmējumu, tad: „Zonatas ar rāgēm” (pec Rūterhā) u.c. Ē.
 didaktiskās, kā arīdzan epigramatiskās „Dziesmūnās”
 parādās arī visvarāk J. Alunana zobgala - Latvorka
 dāvanas un spēja. Ar griezīga ismeesla un asas zobga,
 lības rikstēm Alunans te šaus gan mulkību („Ar,
nots teesnesis”), gan uspiētību („Draka del cēla griešanas” - pec
 Langbern), „Divas mūdoņu galvas” un epigrams: „Uls atrasta
graša reiz verde, sak bleest Un kurt: preekš bagatas cēlu
kas greest”, gan Karoklu vācētību, puskoralēcībību
 („Kadam vesela koka lēcjam”, „Vacmatajam”), gan Lat,
veešu valodas māstatajus, bojatajus („Ni zobns man us
leelu karu Firnans Ar teem, kas Latviju valodu vel mai,
sa, Tur ā, o, ū, th un cētu karsa, Kas veentcesigam Lat,
un nava mūnams”), gan leekulotu dēvbižību („Kača”) etc.

Atceestees us J. Alunana „Dziesmūnā” arējo veidu,
 jasaka, ka tur, krpat kā saturā un tulkotās dziejne,
 kās, sastopama jō leela daīādība: antikee (senlaicēn)
 pantmēsi mairnās ar visadeem jaunlaicēn pantīnēm
 un varsmāim (strofām). Augētu J. Alunans arī paccēlas
 pār sava laika dziesmu beadrēm ar savām atēkanām.
 Tās pec vīna, pa leelakāi delai glitas un skaidras,
 svoklat nemēsēlētās un nemākslētās. Tapat arī vrtums
 allar vorkls un tenošs. Tolark Latvēcū dzejā vīscaur
 parasto un pat līdz mīsu dēnām vel usglabajūšs ne,
 jādžigo zīlbu skastīšānu, ne-eevcojpt akcentu, Svors
 Alunans gan nav vel principiēli atmetis, taēu vīna
 smalkā valodas un dzejās sajūta, tā sacot, instruktīvi
 protojās šei nejdzībai un tā vīnā šini zīnā savās dzēi,
 jolās dēerzan reti greko.” (Sk. Varsmāna sacēts A. Dervecj).

"Sveiki mīla D. Alunānam, kā leekās, bijuse Soneta.
Tāi deezgan gūtāja Dzeijas formā viņš ar leelu veiksni
pratois esotēt Latveešu valodas veelu. Lai tikai pee,
miera dēļ paklausamies Dzeijoli, Dzevība un naves (pec
Hornegh), Sk. I. 28. l. p. un sal. Veissmani Latv. M. B. 349. l. p.

"Varām sacīt, ka sveiki Sonetās Alunāns ispildījis
savu pārsēvādloš doto solījumu un rādījis, cik Latv.
valoda jaunka un skanīga, lokana un viņīga. Turpe,
tīm viņas spēsu un bagātību viņš atkal it sveiki
atklājis senlāsu pantmērās." Nav gan domājams, ka
Tē pantmēri jēl kad pavaram esveestos jaunlāsu
Dzeijā, un tā aridzan J. Alunāna antiskā usvalkā
terptee Dzeijoli, usveatami visvairak kā mēginumi,
kas mūsu stēdžgōi lārkās leekās but par smagom.
Tāču c. tādī teem paleek sava esveerājama meeta Alu,
nana Dzeismipās. Tē Alunāna celāis gars, plusdams
kopā ar ideālo klasisku garu, jō spēcīgi pacēlas pa-
šōs celveesu domu augstumōs un raubrū reuļ Latvee,
īn valodu turp līdz. Un Latveešu valoda spej turp
reskot: Alunāns spej celās domas esveept celōs un
spēcīgōs, gan darīkart vel nevarasti skanošās, bet tō,
mēr istōs Latveešu vardoš. Un tā viņš īmīs Dzees,
mizās veeņā zinā sava mizā darbam usleek vaina,
gu, proti, tē viņš viņgātāki parādas kā Latveešu
valodas reformators, atjaunotājs, kuram pilna teesi,
ba līdz ar Horacu dziedat: - - -

"Viss jau nevaru mirt; Ceļa no naves man
Dala kaupīta but. Pēcok es pēcaugšu,
Slavē augdams jō jaunū, kurā vīz uzrudīs,
Kamer dāngava tek Latveešu robežās, - - - (Cf. II. 61. l. p.)

Kā redzam, J. Alunans pats no sevis, kā no dziesmnieka,
 ka tūkojis ne mazās domas, ne mazās leetas. Un Auseclis
 tam ar stipri satumšotās mitoloģijas pēcpalīdzību dzied:
 „Krōsla vel plātījās lejā, un Austrā vel kaunojās lejā vāigā,
 Burtneeks te useclās leels, pravētis nopactnis, svets.
 Gaismu sludina tas un Anslava lāpa Tam rokā,
 Zvanpuša taurē tas kļēdz, un gromdētas Gasus kas cel.
 Giltēni Postneeks suta, un vrnas iskapts to plāva.
 Raugi us kapina tam tantbas-ozoli digst!”

J. Alunans ne vien tulkojis, bet arī pats sacerējis
 „dziesminas”. Tāx decimēl līdz šim vel nav neveens pats
 ismeulējis un noķēris, kas pēc tā tulkojumi, kas oriģi,
 nali. Pā abem „dziesminu” krājumeem isvāk kopā pavē-
 ram 157 dziesminas; I. krājumā 83 un II. 74. Tadu „dzies-
 minu”, kur pēclēts klat, no kā tā nēmta - latvīnata; i
 I. kr. 59 un II. kr. 41, tā tad kopā 100, kas droši tul-
 kojumi. Un tad sacerējumu atkal, kur nav nekādu sve-
 iu dzējnēku vārds klat, ir I. kr. 24 un II. kr. 33, pa-
 vīram kopā 57, kas būtu pēc oriģināleem uslūkojumi,
 ja us Inđr. Alunana sastādīto rādītāju vācētū pilnīgi
 palāntes. Tāx daži „dziesminai” nav nebūt pēsprauts
 klat, no ka tā nēmta, kā pr. p. Rinaldini (I. kr. 54 l. p.),
 kas saču tulkojums. Cits tulkojums atkal pilnīgi pēc
 latvīnats - lokakizēts, kā pr. p. jau pēvestarj: „Mūzai
 (Aselepiadeus promus. Pēc Horacija), Laura ^(K. K. V.) (u. l. v. kā
 jau tēvts, ke no citēem nēmta tēx vēla, tulkojums -
 isstrādājums lēdēnās pilnīgi oriģinālam un gars cēvests
 Alunana pāi. - Tam dēiā nūmura saskaitītas vācētū dzies-
 minas pēc vēnu, kā: „Dziesma bes vīsvraksta atēkata”
 (I. kr. 61. l. p.): Te trīs dēnes „dziesminas” kopā, proti: 1, Lai

"Si dziesma skau tev ausi", 3. Zilas pavasarim acis un
3, "Tik laipna, trkla, skaista, ka puce esi tu". - Baigsim
B. Alunana dziesmu aplūkot ar viņa nesābīgās oriģi.
nalu ("Līgas svētki"): "Līgasmas ligo līgavīnas,

Ligo kabnās, ligo lejas" (II. Kr. 58. l. p.)

Remināns, cildinumi.

Kad J. Alunans bija mēris ziedu gadās, Tad bebu
deņā us Ilakua Vircavas kapem kļuva redzams, ka
no tās mīlestības, ar kādās savu tanku bija mīlējis,
jau dažās sirdīs bij atbalis mādes. Nēlarska brāļa
dēls par bērnu rāciba tā: "Pēc uleja kapa stāvēja
zīmā's mac. v. Bādera kgs, ar pliku galvu, lai gan vējs
plosijās viņa baltās matās. Mac. Bādera tēva vīna
bija dzēli aizgrābija. Irungalvis zinoja ar savu varenu,
dabījo balsi, ka gan daudzi nepazīn's nēlarsci, bet ka
dzīvot, ka viņš karsti mīlēja savu tanku un tāida,
vīnājis darbus, kuros pilnīgi sepratisot un cēn'sot
Arkai pēc daudā gadem... Kapam tuvājs kāds Jēlgav,
nēers. Nēlarska ģimīlijai svešneics būdams, vīn's no,
līka us Fura kapa lauru kroni, kusa lentes bij ap,
dovkatas pantinsem, dedzīgsem, kēkošsem... Citi pēc
dēstigi stāsta, ka Jēlgavnesu bijisē cēradisēs v'v'v'v'v'
un us varnaga bijis lasams: "Latvešu tauta savam
brangam delam Duvem Alunam:

Tu karoji pret kumsas varu
Ar garšmas nardem spēcīgsem,
Un karodams islaidi garu,
Nu snandīri² pēc vektēsem.

Tev sirdi brīvēstības lēsmā,
Par kuru svecdrās einzijas

Vairāk gadu pēc J. Alunana naves parādījās, "hājas veešā" šāds gara. varoņjums.

"Čūči, J. A. n, jēl čūči!
Tavu tīvu mūrīnu!
Usgulūšes leeli klūči
Speen tev arā dzīvī, tu.
Tea tea klūči, ko tu vēlī
Hēvamīgam "hājas veešūm"
Tea mē, kas' dzīvī' dzēle,
Hēdzēdaj tev' c'v'v'v'v'
cf. Bults. 1892. Nr. 10.

Ir tad, kad draudējuse breesma
Tadēl iō krooni polnījees."

Deemīel J. Alunana reiz nojēmtā portreja uel līdž
īim nav usēta. Brāladels Adolfs Alunans apraksta
dzelmenesku iā: "Vīnš bij mātšoks kā vidujeja au,
gama, bet pleēgs, tumši dzelteneem mateem un cesar,
kanu baršu, kuru vīnš bij iaudzronajis tā saucamā
"cūgēta" formā. Parlesku īsvēdīg: hūdams, vīnš nesaja
brilles un vīspārīgi nemot nevareja vīna seiju peeskai,
tik pee daulām. Atradu iei rīnā līdzinašanas ar Vācu
humorista Zafira portreju, tikai ka Duns Alunans
nebij tik varen nēdārls kā Zafirs. Alunana seijā
atradās pee vīza nēdārluma kas reizīci pēvelkosō,
un tas sastāveja vīna smaidōs, kas bij pilni ironijas
un satīras. Tīnls smaidōs bij lasama gan lepna pās,
apriņa, gan glupības apmēesāna". Citādi stasta arī,
ka paristamais Zobjals, kas no "Pēh. Avīzēm" sākot vēmts
velak no vairak laukraksteem un īvonaaleem leetošānā,
bijis rimēts pee J. Alunana vaiga, zīnams, kā karīka,
tura. Līdzīgi apraksta J. Alunanu kadā garakā rakstā
R. Vidzemneers (Balts 1902. g. I. pusē.?), kā: "Tea kureem
bijusi īdēvība ar Dvī Alunanu dzīvī sastaptes, stasta,
ka vīnš augumā un seijā bijis pasīks, dzelteneem ma,
Teem un dzīli nopēetneem, vēnteesīgeem gīnija pan.
Teem, bet kam vīzām pamatā spēdejusī patīkama laip,
nēba cāuri - pat ruktōs acūmīrktōs kapak. Dabā vīnš
bijis arī allāz jō nopēetnis, kluss, loti maz runājis, vel
mazak kād smeijees, tikai pasmīnejis dāzīs brīvīs. Tā,
pee vīna seijā reti kād kas grozījees. Tāmlīdz Duns
Alunans mīlejis vīzvarak vēentulēt - bet vēens pats

un sevi un kā stradāt. Pēc vāra ka viņš bija nemīloši
 darbigis." (Par J. Alunanu kā tautasarmēku rakstījās
 P. Kalniņš lauku gājū žurnā - Dabai vaj Baltij. Vestnesi
 1902 II pusē).

20. oktobris
 Tā pusgadu, 1902 II, un karšās Jēlg. Latv. lauksaimn.
 nees. kas beadrīta celt īm neapmierotamam līte,
 raturas darbmēkam pēemīnēkli, Jēlgavneeki pēe tāis
 reizas arī karšās isdot ^{izdotā} plasaku rakstu par J. Aluna,
 na lauku un darbu. Lai notēso! jo kopš v. Skendera
 un Hugenbergera lauceem nebij ilgāki atskanejuse tē
 jānci skanīga dzeijas kokle Līgas Kalniņš, kā to
 Ansis Alunans skandīnājis. 1)

3. Kristjāns Barons (isti Kristjāns jeb Krīšs (Krišā)
 dzimis (pēc Laubes Dubrīca, Rota 1885.g. Nr.13) 1836. gadā,
 bet pēc Dravū. Kono. vārduikas 1835.g. 19. oktobri (Vidus-
 Kurzeme) Jē, kur viņa tēvs bija par vagonu. Kristjāni,
 tā tēvs bijis sākumā veuncarš kalps; bet ka vēcstunus
 kungam tā peticis, ka tas viņu pret viņa gribu es,
 celis par vagonu. Kristjānu vel ^{11 gāms vecums} mākam esot, vecaki
 arsgāja Dundagā uz diivi, kurš novads tad palīka par
 viņu dzimteni, kur vel šobaldeen pēde rīvo pravs
 radu pulas. Tē Kristjāns arī pavadīja savus bērības
 gadus un apmēkleja pirmo skolu pēe dzēsmeneica
 B. Dūnsberga, kas pēdigi pēde rīvoja goda vardu "vecaki
 Dūnsbergi". No Dundagas Kr. Barons apmēkleja Ventspils

skolas
 Pirmasmasiņas Krīšis

1) Ar Krī Alunanu mīru literatūrā sācis jaunus lauku
 mets; viņš arskudroāja mīru valodai un rakstūcelei;
 bai jaunū attīstīšanos tautiskā garā, kurā zinā vi,

skolnieki

Alunana pieminai:
 "Ja kāds vēc Latvija burtneics mīra,
 docoem, tautai avarinas līra.
 Dautē lo dēem, tautas avarinu
 Radīja ka Burtneics" oratīru.

Jaunū lauku dzejneiks smiltis mān,
 Veī, cveeni tam rēsmas sprauz,
 Vīsmelītes, papurītes, cetas
 Apsēdz viņa adzūnās meetas."

Arcai Barons arstāveja, Pet. avīžu kalako dzīvību,
 un tam nu es nodevu pavisam faktisko avīžu re-
 dakciju". (Lat. Vald. vēstuli Austro. 1892. g., 10. unā). Ba-
 rons, ^{reiz} redakcijas darbus sevā rokā ņēms, tos uscitīgi
 un usticīgi valdījis un vadījis, neapmieris strādādams
 un nepēkusi domādams līdz pašam galam, kas, Pet.
 Av. berža isnākt. "Vēlāk arī tas, kopā ar Valde,
 mās, aizgāja no ^{Peterburgas} Maskov. Tur tas sabija par mājsko-
 lotāju tā vācūt līdz 1893. g., no kuca larka tas par
 nācē us Rīgu dzīvot un, ^{Līdz mīra, šē 1923. g. 3. martā} "Latvji darvas" isdot. Ar
 Kr. Barona rakstus var nōskirt divi daļās: populari
 zinātniskās jeb prozaiskās un dzejiskās.

1. Zinātniskāe raksti.

Pēc Inca Alunna Kr. Barons bija Jāzpatas Latv. itn,
 Danku literāriskāis jeb Valdemāra ^{publiski} rakstos un uscitīgākais
 strādnieks. Še tas, vel students budams, varakstīja jē
 koicamu grāmatu, proti, dzimtenes ģeogrāfiju:

- a), Mūsu tevzemes aprakstīšana. Jelgavā, 1859. "Ta
 isdota bes paraksta. Šē grāmatona vel tagād var no-
 derēt skolās un var būt par paraugu mācītņu grāmatu
 sastādītājiem, sevišpi us valodas skaidrumu zinojētes.
 Deverojami vīstīm grāmatonas palikumi: „Kuo zemes
 un Vidzemes tautas un kaimiņu tautas, ornu būda
 na un valodas." Kā students tas rakstījis arī, mājas Vēstā.
 b), Peterburgas avīzēs no Barona iespēsti laudz
 kroctnu labas ernātnisku, humoristisku, dzejisku u. c. rakstu.
 Lai šē pēc vārda saucami būtu Av. Dzirvsketes, Vēce
Egipceši u. t. pr. Japarakoņas vel tik pēc garā raksta,
 ko par Dundažu nesa „Pet. av.” 1862. g. Tas isdves daļās
 Barona jaunības un pirmās skolas atūvņas un rāda

1) Tas aizgāja uz Dekškreoviju, kas nodzīvoja vairak gadus kadā kroctn
 ģimenē par mājskolotāju, kas vasarā palaida Voronežas gubernā, bet zvanu
 Maskavā.

arī drusku šīs avīzes garā un rakstīšanas pajūmēnu.
 P. P. ^{pac pašas Dundagas apriņķa} par Dundasberga skolu tūs rakstīts: „Atstāsim un
 pašu Dundagu un apskatīsimies drusku tāt meža ēkā,
 ko šūps braucdami pa labo roku no leļeļa redzējam
 un us kuņķu tas tēvnamā darbu veda. Nevaram paproksi
 isti isprost, precēi kadas vajadzības šī divdesmit asis
 garā koka ēkā šē mežā, pašā purvainā mežā usbū,
 veta. Tik pašā tuvumā ap ēku mežs isklīst un mērens
 sakņū darzins un pašā dūvoju precēšā arī pusē darzins
 ar veteņu augļu koveņu eētarsits. Kā rādās, ēo plāciti
 stradīgas rokas ar mokām varejūsās purveklā valstībai
 atraut. Istabā serangam starp grāmatām sedlot stipru pus-
 mūža viru, kam bārdola jau drusku esotmejšē. Šis
 vīrs ir tas vīsem Latvešēm peristamais dzešmīnēšs
 Ē. Dūnsbergs. Un tā meža ēkā, kas tūs mājo, ir Dundagas
 skolas nams! Kadēl skolas nams mežā un purveklī
 eētums, to es ēo baltu deēnu nevaru isdibēt. Bet
 savadam gudram nodomam tam tāēn vajaga būt, jo arī
 otrais braugs divtāriģs skolas nams pēo jūrmales (pēo
 Ģipskas), kas tik ēo vasarū isti gatavs tika, ir ais emil,
 šū Kangara mežā un glūzi purvā eētarsits. Lūgtum
 talab no gudrakēm pēo to skaidraku maēstū, lai šādu
 gudru padomū arī ētūs varetu mīsu skolām pēo labu
 isketat. — Šis mīsu dzešmīnēšs, ēo klusā vcentulībā
 dzīvodams, ne-apņicis stradā no agrā rīta līdz veltai nak-
 šei, savēnu dzešmū garēnu kalpodams. — — Nāv kē
 dzams, ka ēo sastopama asa vaitka, kas kēpta ironijā
 un nodīgā zarkasmā, kas „Pet. av.” darija pēo jo bīstā,
 mām.

c) Указание о музеев и о копировании музейных

še kā ^{mu}garām reklamā pakavēties.

1) Kā Barona Liorca. Tā ir, Teesa gan, jo šicina, bet vis,
caur šķista un jānska, kā agra pavasara deenina. Nav ne,
 ko vairak par pūdūci dzejolīn. „Peterburgas avīžu pē,
mīnā⁴ usjēnti 7 un pats ziņu vel astoto („Pirmā mutte“).
 „Šee vīna dzeijas beisi tik gliki, ^(tik) ēvsnīgi, tik caurdomati
un caurojsti, ka pat sīvakam kritīkim nenāktos veegli
Acem usbrūst.“ (Lauces Indr.). Pr. p. „Pirmā muttina (mutte)“ šee Haines

„Tas notrās maija mīnesi, 1) Šee Kaudzīto 1951. p. — Pirmā muttina
Šēns nevilu skupstija zeltēni 2) 197. — Zvejmoska maits
Un saule to redzot eedēdzās tā,
Ka pasauli karsti būčoja
Un purgu drebēs dargascās
Ši garbās, kā brīkci pēeklojās.
To putnūni sveica ar skanu mel’
Kā mēs ik gada to dzirdam vel.”

Kamēr šī ir arotiska — tīra mīlestības dzeemina, tā,
 mēr vairakām e. tām (kadām četrām) pēemīt brīvēstības
 eesīnās — tendence, kas jau bija pašū „Pēt. avīžu” mērkis.
 Tā’ dzejoli „šūsu manta” slepjas, tā’ sacit, „Pēt. av. kara sau,
ceens — parole: „Ar pagājūšām veeem larkcem,

Ar vareņaju godatvairkēem,
Ar tēva tīkumē

Dašs labs vel lepojas parlesku,
Kamē pelnūjs pats las nev ne veeku,
Kas slavai deretu.

Uš pēekšū, brāli, nargi, nargi,
Mums pēēve nākamaji larkci,
Lai nelaiķi mums dus.
Mums ligot ^{šee} šūvas plašās,
Pa pēšām mums ir rotkas knašās,
Pa pēšām spēses mums bus.”

paša' sākumā no Barona kadas rindinas tā kā savādam sacerētā, tad nāc tulkojuma divi, patēsi notikumi, kas rāda, cik labi, ^{šā} mūnācēm netic. Ja pašā gada, Pet. av. 14, 12. un 14. nrā vissakts stāsts

b) „Vēstība precība”, originalstāsts no Kr. Barona, ee. spects „Pet. av.” 1863. gada preliķumā pēc 4. nra. Tā jo tikamā stāstina sāturs mūs arvēd vs Dundagu, kur Barons usāudzis, un rāda, kā „Vēstīvs” savās jaunās gadās no jelgavas koīa' pavarāri us Dundagu staigā, tur pils, darvā ar savu nācāmo ligāsiņu, vāgares meitu, ceļa „sistās, līdz mūnācām ~~bandem~~ un pagasta laudim Leclķungu-baronam, kas no arzemem parnāc, sagādīt un pedīgi sa, devinas ar savu isradzelo un tap no barona ecclēts par mūnācungu. - Valoda jo dzējiska.

c) „Samāstata turgas braucāna”, originalstāsts no Kr. Barona „Pet. av.” 1864. gada 20. un 22. nrā. Tās stāstus mūs asperintina ar „vāgares tēvu Tēci Spruksi un viņa usticāmu laulatu draudzēni Dūli”. Vāgars bijis savam ķungam paticāms un usticāms un dabujis par sam mājas. „Dels un pāri meitas jau bij isprectas un mājas tikai atlēcās veeni vece, kadēl vāgarkēva māja bija dēvrgan islusa dzīve”. Tēc jau labu mūža gabalu laulība nodzīvojās, „bes ka teem savā starpā lūtu bijis kadē stoids vaj pīvī”. Tēc nu brauc reiz tā tik iskatītes un isprectātes Turgā, kur teem dāviadi, vādi un plāni isēct. Tēc nāc no veenas ķezas otrā, kas veena joēyaka par otru. Mājās braucot tēc tūnšā nākli tā maldās, ka nēcānēdz savas it tūvejās mājas. Mīķelis pūzis, kas vīnus ovejā, bij esvīķojāes. Laulatā pāga labā sa, ķēiba nu tēpa stīpoi parbandīta. - Stāstīts it dzīvi.

Tās abās Barona originalstāstos, jēb istēni noveletēs.

b) „Faunības mīle”, stāstā, bēst. Pēķē, ita beigās, savādas vārnas dēl, nevarojā tēpt drucakās”.

slapjas tads lens humoors, kads Tas visnotal vija
deemviel ne plaša dzeija sastopams. *Baronu kapitālaizdevos*
Latvju Dabur Par Baronu kā cilvēku.

Tau tēvets, ka Barons bijis Valdemaram grūta bridi
Tas, kas M. Lutsom - Melanchtons, kan reiz Brivzem,
neeks teica: Da mums Maskavniekiem reiz kads stori,
Dus, Tad mēs noejam pee Barona. Tas lenā garā is,
īkis un sameessna. Laubes Indriķis par Baronu kā
cilvēku raksta (sal. Rotas 1885. gadgājumu, Nr. 9) tā: "Ba,
ronu kā cilvēku šē deezin evk smalki nepārspeedi,
sim jeb pārcēsu plāsi ne-aprakotisim, tikai norādi,
sim us kadām savādībām, kas ne pee visēem atro,
damas un pee mūsu domām ir iādas: viņš maz
runā, bet daudz strādā; viņš godu kopj, bet nav
godkāriģis." - "Viņš, kam Latvešu vārds pūkst kūtis,
kas savu veiklo spalvu teema savēem tauleesēm
par labu un savu maicīto galvu lauzidams, pūlejās,
savu kantu kuernat attistībai un isglītībai, to ves,
dams pee prāta garšmas un gara svābādības, kads
viņš pelna, ka Latvešu kanta vīnu nūl kā savu
delu, godā kā vācētņu strādnieku un cepāristāis
ar viņa darbeem un šo augļēem, lai katos vācētus
Latvešis ar pārcēsbas tam zinātu cerādīt pienāci,
go vācētū savā vārdi." *Tas kops mūsu llois kapitālaizdevos godu barons*

No cēkem vel, kas pirmajēem Jospatās Latvešu
jeb Valdemara ^{palūcināmu} vācēsem pēderejūši un šo. to rakstijūši,
mirami: Friedmanis, Lakrauviečis un Jūd. Klunans. Jūvists
Friedmanis, velak paristamais Pēterburgas advokats,
rakstijis, ka Valdemars skasta (Aust. 1892, Nr. 10), jām 1862. g.
"Pē. avīzēs" un arī "Baltijas Vestnesi" (kā ap 1872. g.) pr. p.

1) Pēc Kapteņa "Radītāja" P. Friedmanis rakstijis: "Pauki stāsti par dabu
un svešām zomoni"; Z. nošānas un stāsti par pasaules vēsturi I. un II.; No
stugaba Kunga un Keizara 1. Janvārī 1874. gadā apstiprināts Likums par
kāra klauzūru (Ar Keizara postroju).

recenziju par K. Stahlberga. Vesula pec Barona kulkoto
 Manfredu - pec kam iscelais it iwa polemika ^{pag.} Latv. Latvešu
novieris jau ka students isdevis kadu maru gariga sa.
 kura gramatiku, ^{Sija teicams homiletinis} sabojis velas to gadus no vestas par
 „Latvešu avizu” redaktoru ^{veceja un dzeonia vims, Sobeld lidz grib arus} (1870-1880?) isdevis ^{gadsu pirms savas} meses
 kadeem gadeem Latv. spred. ku gramatu un is tagad pec
 A. Bielensterna pas, Latv. draugu beedritas’ presidentu, ^{niec 1908. gada}
 pedigi Indleunans ir Dupa A. bralis, 22. Vidzemē Sam.
 Kalsnava 1835. g.; gaja Jelgavas gimnazija (1843-1856), cesta,
 jas par studentu kaskavas universitate (1856), kur studeja
 filologiju; 1859. g. atnaca ^{1859. g.} us Jersabas universitati, kur stu-
 deja zamskopitu lidz 1861. g.; 1864. g. cestajas Peterburgas
 universitate, kur studeja dabas zinatnes un staveja
 pec Valdemara ka „Poh. avizu” lidzstradnieks algā. Ar
 1873. g. tas nometis Jelgava ka gramatu krogotajs un ap-
 gadotajs, kada ipasiba vims kur vel iodeem. Ka vims pati
 man veiz Tereka, unam studejana nemaz nav patien.
 ze. Ta apgadiba isnaksias it daudz Latv. beletovistu ku
 rakstu. Tas ar’ ceperistunajis Latvešus ar Kreevu rakst-
 necibu, partulkodams Gogola, Revidentu (Pobuzopte)
 un Ostrovska, Paia laudis, gan isligzomi (Chou spogu-
 conzeher).

2. Peterburgas Latv. lasama beedritba.

”Par is beedritbas iscelianos Dpuintkals stasta ta:” Kad
 1862. gada mes. kadi 6 kautesi, augusta 14. daenu torne,
 dami veenam no mums ~~drimussideem~~ dzimtdaem, di-
 bruojam - laskam gan pirmo beedritu mūsu lauba, kad
 atskarta Jersaba noturctos „Latvešu jeb ari nosauktos
 Valdemara vakarus” - Peterburgas Latvešu lasama be-
 dritu, kas domas, ka mūsu bralciem Kivas upmalā griti

1) Kada loma pec is beedritbas iscelianas pat nejaustikai bijme, to
 rada D. fruintkala ^{pirma} ~~latvešus~~ ar Lubu.

Arst pēc tās pašas teorijas gan vel sīcās Latv. rakst,
 neērtas, tad apšaubāmas katrs upurēt preekās tās savas
 Latvešu grāmatas un ja būtu iespēja, arī jaunās klat
 preekst. Pēc tam pārbeidrojās vel otri esī; bet zi,
 not, cik Peterburgā vīzmatākas dzīvoklētis dargi un
 mums kādam marumnam gan grūdi nācēses telpas
 ar maksat, kur nu vel pēc jaunām grāmatām tīk?
 Kad iēdas mūsēdomas stastijū Valdemaram un pa,
 rādijū mūsu tīkai 12 beedru vārdus (pēc vīzi mārī
 laudis, kam velak pērnāca kat' 70 cīti klat), vīzi preek,
 eajas un mani mēerīnāja, lai nebarījokēs, ja tīk veen
 mums vīzeem esot laba gorbā, tad eelā nepalīkīot,
 un pats sevi kā 13. pērasstija, kērdams: šūs pēc
 alfabeta turējūšēs, tā tad es ar savu "V" nebūt vejan,
 cu esakto kaktītu. Man ar preekā isēpūka vārdi:
 Pa, kēšām šūs buseet kā cītkart divpādmitēem
 Pāvils, gan no esakuma klat nebijis, bet leelaks, vīzi
 kroms un pilars palīes. Preekājūšēs, katra mēneša
 pirmā svetdeņā sepuleadames. — Pēc atļaujās isdādū,
 iēnas Valdemars bijā stipri pēpalīdzīgs. Vīnam arī no,
 nesu preekā vesti par atļaujās atnākšānu, un tulīn at,
 kal Valdemars galva un vīds bijā strādājūse pēc veena
 turīga pēterbūndneerka, Karla Buscha, kas pirmo dāvanū,
 par beedru eestādāmees, mums pēesūtija 100 rub. un
 pēcar iād tad mātrakes summas. Pēemūšū kādas
 jūsmes Valdemars mūnetam B. kgam bij' eedvesis, kas
 vārbūt agrak nedomat nedomāja un arī tagād, ja vel
 dzīvs, nedomā par savu kautu. Rīz B. sētais jēes at,
 braust us mūsu mēnešēpūllī un dev' pavēli kūtēe,
 nīn eejgt vīza rīzgs, bet eedomājēs, ka vīna kūtēe.

119, Latviesis Ekmans, tapat mūsu beedrs, kā vīns,
 pats kungs, tevis: ja, kā tad tas bus? Tu jau arī beedrs,
 Tu taču nevari arā būt, Jev ar' jānāk, kapec nejudz
 119, panemsiem pioniari, ar svaucsiem us sepulei abi.
 Un tā arī abi atbrauca un kopā sēdēja? - „Tagad beeri
 bija satuksānās ar Valdemaru. Tur sīku cezarītes arī
 ar Alunanu Juri, Zvaigznti, Spāgi un Baronu un ce.
 Lasc ar daudziem iglitotiem, mūsu kantas štīpām at,
 vasim.” (P. Kult. 1892, 10. nov). Kā Jēspatā Valdemars
 bija bijis par vidusli, ap kuru salacījās makais Latve,
 in studentu pulcīs, tā arī Šērburgā vīns drīzumā prata
 savakt tuo drīvošus Latvešus, kas līdz tam tūvejās
 katrs savrup, veens otru nepazīdami.

Pirmā Šērburgas Latvešu pulcīņa rakstnieki.

Nairaki no teem, kā: Valdemars, divi Alunani, Pa-
 rons un Friedmanis, mums jau pazīstami no Jēspatas
 pirmajiem Latv. vakancēm.

1820-1871. 1. Andrejs Spāģis. „Cēneess, no Arspates us Lēpaja
 staigādams, var redzēt ais Desas kroga, pa labo roku, pa,
 kalnē, brangi uskoptas mājas. Ļaudis daudēna īis mājas
 par bagatām, no kam jau noprotams, ka īo māju zarmuceki
 bijūi pretā un darbās vācētū vīri. Īis mājas pēdē pēe
 Dunalkas pagasta un teer dēvētas par Spāģu mājām. Se
 dzimis Andrejs 1820. g., sē tas savas pirmās bērnu dēvas
 paradijīs. Vecaki gādēja Andrejānam jau agrā jaunībā
 skolas, veenu labaku par otru? Īi gudrība, īpāli vīnās lai,
 kōs, kuo vel „tumsība apklāja to kēni”, mums atkal at,
 gādina vīna gādneeku, vecaku vācētūku un garšu pratu.
 Pēe skolas gādēem Cīravā, kur īas dēvēvīel dabujā tik īas
 zomakās maītes, A. Spāģis sahija varak gādus par skolotāju

1) Fr. Pionzēmeers Balt. Vāstn. 1876. un Laubes Jūr. Rota 1885. Jād

Austrumā (+1894)

2) Andrejs iglitotājs Cīravas-Dzervees skolā pēe pazīstami pedagoga latvīsa Bergmana

haldzē, no kurieni viņu tuocēns dzimtas kungs, Dorthesens,
 bij aiernājis. Ši kungs bija kolārē kēšam veeus no kēlu
 veteem "ceerigēveem", kas ne kā patēvis, bet kā īstens
 kēvs gadāja par saveem laudim.¹ Pēc g. v. Dorthesena navee
 isēlas haldzēes skolas dēl beelē stridus un prava, ko A.
 Spāgis arstāveja. Šai pravā tas pamatīgi separovās ar
 Kuozeem^{torēzejām} kēsu busānām un dabojā dūšu, visus seous
 seerovojumus peerak Vācu valodā usrimet un laist klajā.
 Daudz peeredzetas netacrnības, trūkumi un ruktības talaiica
 Kuozeemā, ko mudinat mudnājs, atostat savu maro tē,
 visēu. Tas devās us Kuozeemi, palikdams par muižas
 pārvaldneesu. Bet tē viņš dūz pārseerovājās, ka tam
 trūkst daudz vajadzīgu zīmību zemkopībā. Pēc kreectnības
 un pērnības nemitīgi ceudamees, kas nekavējās pama,
 un tos trūkumus ispildit, trūklidz kā viņa roeiba us tēu
 atvīna eelu. Gan ap 1860. gadu Spāgis arsgājis us atzemeem,
 jo kada Valdemara peerime skau, ka tam 1860. g. jan.
 varē, jāgādā savam draugam Spāgim no 200 līdz 230 rub.,
 115 rub. vel kā parads no Tērpatas laukseem un 115^{rub.} ar,
 došānai, lai viņš atzemeēs varelu turpinat savas lauk.
 saimnees, skās studijas. A. Spāgis gāja us Vāzeemi,
 tur zemkopības akademijsā un citās skolās segut risības
 natnes. Visilgaci tas klausijs mācības Līcēnā (pēc Lēp.
 eigas), Baslinē un Eldēnē. Bet ne veen auditorijsā to
 pastāvīgi redzeja: neus veen kads slavenees, zinātneeks
no kada zinātņu aroda ko cela preekšā; neus veen
spredīkojā kads varavē seerovojumus garidznees, veen
alga, pēe kadas tērtības tas peedzeja, - tur Spāgis arī
veemēs bija klat. Dūli ta proatā bij seepēdēs viss
Tas, ko "brīvu draudīu" repulkēs bija redzejis un dzirdzejis

1) Kā skolotājs A. Spāgis un zemkopis Lēpēnē seerereja pēe
 Valdemara jīpas ismeklāju beedrnības šololē.

un romājis ar šo draudžu macitājiem, kā pr. p. (Kagde, Lurgā) ar „Ulricha tēvu” un citiem.

Ap to pašu laiku (ap 1860. g.) Krievija tautīgās spert varēm zoli uz priekšu. Kriev. Aleksandrs II. bija nolēmis zemnieciskiem darbināt brīvību un zemes īpašumu (kas arī no, tāca 1861. g.). Maz bija vīru Baltijā, kas gāši noprata, cik svarīgs vareja būt šis leļiskais baidis arī priekš „Devas” un „Māgas zemtes” ^{Tagdējās 3 žurniņā un Labvēlīgā} ... 1860. g. parādījās kadā Karalauču avīzē kadā raksts no Baltijas, kas tā apgabala toreizējas estades leļidams leļija. A. Spāģis bija kolark tauri Dldenā. Viņam ne tik veu veiba visas netaisnības šai rakstā, bet tas arī noprata šis korrespondences mērsi. Tulin Spāģis sarakstija garaku pretrastu, kurā tas atskera Baltijas - īpaši Kurzemes - zemnieciskās tiesas, baznīcas, skolas un citas bušānes. Itomūā sarakstais raksts bija norakstams. Spāģis stasta: „chis dzivojam četri studenti veonā kor, heli. No divem manem kortela beedreem bija mans nodoms un raksts slepjams. Trešais bija Vāczemnieks, kreatus, nabadzīgs zēns, ar gāšū pratu un veostu sirdi priekš visa laba. Tam es usticeju savu nodomu un lūdu viņa palīdzību pēe norakstīšanas. Vel slepenas, veckā es sarakstījis, viņš rakstu drozumā bija norakstījis. Ritōs agri, kur eiti vel snauda salda mēģi, mans draugs šo darbu čarki pastrodaja, nenemidams par to ne veona graša, lai gan viņam maz bija pēe vokas.” Šo pretrastu pēerutija „Kēlnas avīzē”. Bet redakcija rakstu ilgi nokaveja, tā ka tas gaudra veonā vezā isnāca īpašā grāmatā un paisnats arī Kēlnas avīzē.” Nav aprakstams, kadu trokšni un bailis tas sacēla

Baltijā jau ar savu vērsmācību veicu: „Zür Emaneja, transponya des wüßigen Volkas: in Züföhrung des frei- un Bräuwonstandes in Pöblend. Von einem Patrioten, gegen großen Mutwillend in Liffa geschriben.“

Jelgavas advokats Neumanns usnēnās rakstot garāku attildi: Baltijas Vācu avīzes nesa veicu savu pārspeidumu pēc otra. Dāvis Baltijā pašu rakstu ne, bet nelasījis, jau zināja, ka rakstā atrodami vairāki vārdi, kā laupprātība, mūļķība un meli. Dāvis sprie- dējs nebūt nevareja spriest, cikam nezinaja raksti, kāja vārdu... Zēvērojot vācu tēvzemeju roku klāšana, jānu un brākosānu pret šīs grāmatas rakstītāju, mums tagad nevilus jānēdā smēcēli ar nošēlošānu un mēs pārlēcēnuamēs, ka atklāta dzīve Baltijā presē 40-50-60 gadēem vel atrādās autinās.

A. Spāgis bija pa šam starpam atgriezes us Kreiviju atpakaļ un zemkopja veatu pānēmis. Par visām rakst. nācēgām un māksānānu viņš negribēja eest klusu, bet atbildēt plāni, sekmiņi. Tas atstāja kāpec savu veatu un devās us Peterburgu, kur vairāki mēneši rakstīdams savu beezo grāmatu: „In Züföhrung des freien Bräuwonstandes in Pöblend, von dem Gaftey und von dem Freygeit, im Liffa des modernen Rufflandts. Dreygskalt von einem Patrioten. Leipzig, 1863.“ Caur šīs grāmatu viņš savam pretnešēem, tā sekot, atbāra mati un ir pelnījis, kā otrs herkelis, brīvēstības is, einītejs, savas kantas pāvēstēnu pilnā mēnā. Bet laika, ko tēvija šīs rakstu isbrādādam, tam maksāja tas arī labu tēru naudas, ko nekā nedabāja atpakaļ.

Valdemāra dzīvokli rakstu pabeidzis, Spāgis atstāja

atkal Peterburgu (ap 1863. g.). Ku vinnu atrodam Rezanas
 gubernijā (par ^{vadītājiem} ~~darbveidi~~) brandvīna brūzēs. Ē vīns pa,
 zandēja gandrīz visu savu ceprako mantu. Velak tas
 pērnāma veetu Chaskavā par vadītāju speciāla rauga
 fabrikā. Arī šī veeta tam ilgi nepatika; tas atsacījās
 no tās un un nodzīvoja Chaskavā divi gadus - atskai,
 šot laicīgu, ko tas līdzstrādāja pēe 'Krievu - Latvešu -
 Vācu vārdukas - kas kadas pelnas un pastāvīgas ve.
 tas. Tas vīnam bija gūts triukums laics. Bet triukums
 un gūtnums šit var vārdināt meesu; pateesi šopru
 garu, pateesi dzilas jūsmas vīnu nēcinātāji vara ve.
 atveedz. Nēceigām un nevērtīgām vajaga but tam pār.
beceinātājam un jūsmām, kas no katras pārejošās vetri,
 kas, kā dūmu triukstā, atvairjams un isputinams; nē.
 eigan un nevērtam vajaga but tam videlom, kas jūsmu
 labad, kuņas vīna sirdi karsti deg, pārceernājam dēl,
 kas vīna prātā garī špid, nevar, veenalga kam, fāzni
 skatītees acīs, vīnas pastāvīgi un droši atstāvēt, preekō
 vīnam nēcāubīgi darbotees un - jā veen vajaga - ne ar.
 mīrui ēest. Gūts un gara veidzība var gau radit daudz
 tadu vīreļu, daudz tadu sakupušū dabu, bet - š. Spāģis
 nepāedroēja pēe tādām. Gūts triukums, ko š. Spāģis
 ēeta Chaskavā no 1867 - 1869. gadam, velent netumšōja
un nemāzināja vīna pērnā vīna kantu un Latviju.
 šhanam Latvešu prātam patik mana māxā, zemā istā,
 bīnā, vīns mēdriis rakit - "šis istabas logs vāda us va.
 karēm; no vakarēm, tā rakot, var daudz ēvsnigaki li.
kot."

Visnīlak š. Spāģis runāja latvieši; vīns šim kēkā
 redzami isēkirās no dāreem Latvju celeem un māxem

chaskavā baidzamo reiz budams, kas turienes Latvešū
jānneslu pulcinam darījis zināmu savu nodomu, nākot,
nē izsolit godalgu precas, kādas Latvešiem loti vajā,
drīgas grāmatas, ja tik Lāmas māmiņa viņam cirkē,
cik pasmaidīšot.

Cik loti Spāģim iirdē rūpējuse gara garšma, skolas,
īpaši Lato. skolas, par tam varam pārlecenatēs viņa
jau pēsmuētā 380 l. p. beezā grāmatā, dri gūpūntē to
froniam būnsonfantat in fēvlonu etc., II. Teil: Commentar.
Kurāi kas liec. par motto Hugenbergera pantionu:

„Nāv allašin stoidinš us launu,

Net daudzeiz ir labumu dar:

Tas garšumu drendina jāunu

Un sasilda cironnās ar?”

Te viņš ^{starp citu} pasniedz jo pamatīgas zinās arī par skolām,
te viņš ~~rem vācarkēstā~~ savišā nodalā min vārus tos
vārus, kā: F. von Pauffleru, J. Ch. Wolkeru, Pantenus, J. F.
Katterfeldtun un G. von Dorthesenu, kam vāsem kādi no,
pelni skolas lektārs; te viņš ~~rem vācarkēstā~~ „fina ffiglal
an die (Holtz)ffüllung in fēvlonu” sava arī kautas eko,
lotajiem kādus svarīgus un svarīgus vārdus, kā: Būs
esat dzirdējūsi, kā adv. Heumanns atradis, ka mūsu prāt
īpaši us būms nosotēas; kāpēc būtu gan atleuts, būms beikt
kādus nopretnus vārdus. Lielākā daļa no būms pelni būnu
bāreenu, veenalga, vaj patik vaj ne. Mums jāsaaka, ka
tai trūkst cenzānās us apgārnību. Dārs labs no būms
estrādā kā algādēis, domādams: „kad tik to laiku tā var
isvilkt,” kā macitojs Schulis savā rakstā pēsmu. Būms
leels usdevums; būms jāstrādā vācarkēstā algādēcem,
būms jāstrādā nebedājot pat par dzīvību. Labi zinām, ka

1) Spāģa rakstu pēsmes.

esat ar savām semantotām zināšanām $\frac{1}{4}$ loti ar mēru,
 ka vārds neturāt par vajadzību, pēc labakas garšmas
 dzīves. Šis maldāties. Ja negribat uz precīšu censties,
 tad esat atpakaļ, un deimīl mēs manīšī, ka darīs isā
 laicā stipri atpakaļ, napees, nebūdamis paprecīšu nekus
 talu arstapio. Derīgas grāmatas lasot, top brīnīšī uz
 precīšu. Šis varat arēnu veegli 6-10 maza lasamā
 pulcīnā beidroties; atleceet 3-5 rub. grāmatām par
 gadu un katrs dabus ^{par tam} grāmatas lasit, kas masās 20-35 rub.
 Ja nu varak tadu pulcīnu ceļas un oēnu pulcīnā
 otram savas grāmatas lasīšanai kapina, tad var ar
 ar marumu daudz panākt. Bet arēnu jāceļo tas,
 kādas grāmatas derīgas. Lūdzēt padomu no kādēnu, kas
 paši oēni cenšanos pēc gara garšmas; citādi esat ne,
 ceļā. Šis esat kautas garšma. Ja šis tai negribat un
 nevarat lūdzēt pēc isglītības tīkt, tad slīkti. Bet ja
 šī garšma pate ir tumsība, tad ar vīslabako gribu
 ne-est uz precīšu. Slīkti, kad nekustas uz precīšu,
 bet vīslīktaci, kad ^{pus} semantotātes un laujātes semusi,
 nātes, ka jau deezgan protat, ka jau pilnīgi vīsi
 esat, ka vārds pēc labakas atziņas būms nav jā,
 cenšās. ✕

Vajadzīgie pamati precīši katras valsts, katras
 kultas un katra cilvēka labklājības ir zināšanas un
^{stikums} stikums (moralība). Beidzamo (stikums) semanto caur
 pateesības parēnu atērnību. Bet kas ^{istāni} pateesība ir un kas
 pateesība nav - par tam daudz strīdās. Tāpēc mums
 pēlīt jāpēti pēc pateesības. Uo ardi esat ceļā caur galvu.

Tā tad nepērkusīi krajet zināšanas un garšmojeet
 kultu. Septīms gadu sīnkēms tā jau gulejuse; Tāpēc

karēja: labās daļas tas pēdējā pēc labām, sluktās
 atšķirdams. Nel varva nekā skolā to mocija slopes
 pēc zinātnem pašā skolotāja amatā, keldrē. Pēc
 nodarīta skolās darba tas norima ķertees pēc Vācu,
Kreevu vaj latīnu gramatikas, pēc matemātikas un
 dabas zinātnem. Skolā cēdams, tas bija paspējis t-
 tās nepēcešāmās, zemākās mācības iegūt. Tā
 prats nesās us augšū, us augstēkolu. Nu tam bij ja,
 darbojas ^{precīši tam} ar kādam mācībām, kādas māca mācāķem
 skolās bērņem ģimnāzijā, un jādabojas ceši un daudz;
 jo materiāla krošāna - pēcešāna, smagu akmeņu kēl-
 āna, kēkot labu cestu pamatu, nav veegls veenas
 deenas darbs. Ar jānēkla korstunū tas strādāja pēc
 savas talakisglītības grūta darba, deevīel pēc tam ne,
 kaupīdams veenu no savcem nepēcešāmēem spēķem.
 Ar t. spāģi notikās gandrīz kapt, kā ar deevu Odinu,
 Skandināvu teikās (zagās): Odins par veenu māķem
 no gudības avota atdeva savu aci. Arī spāģis ar grā,
 matām parlēc, gi pūledamēes, zandēja gandrīz par tam
 savu aci gairūnū. Gan tas centās savas acis ^{atpūnēt}
 dzināt, bet kēlais aci vajūms viņu mūrām neatstā,
 ja. Pīs vajūms loti kaveja un apgrūtinājā viņu vīzā
 velakā dzīves garkā, tā ka nebūt nevar zināt, ko spāģis
 butu pastrādājis un panācis bes ēa kaverēla un grū,
 kuma dzīvē precīši sevīs un eķem.

Pēc gaismas un pācešības cēndamēes, spāģis nebija
 tas vīrs, kas lēkās mērā ar pusprāču, pusmāķem, pus-
 gairūnū. Ko tas zināja un mācēja, par ko tas runāja
 un mācēja - viss bija gairīs un sīkās daļās pratīgi
 nosvērts. Inģlārnas, pārdabīgas mācības nebija precīši

vina, viņš ticēja tik prātam un sareem juteklēm.
 Vinam bija veenalga, kas macija — vaj melnā, vaj balta,
 vaj angsts, vaj zems, vaj leekulis, gudrencs jeb prat-
neess — tēnkas un blēnas presei vina bija un patika
tēnkas un blēnas; gudrību un patiesību viņš veemās
ceņija kā gudrību un patiesību. Visas leetas tas ce,
veroja svas vinu isteniā, patiesīgās ipaišbās, fantāzi,
jai nedodams leelu valu, bet ar prātu nos verdam, kas
patiesi labs ar vinām savā larkā is darams un panā,
kams. grāmatas, kas ceņija un macija šadu domu kar,
tību, kā pr. p. dabas iz natnes un prātu ce ta, spāgim
bija loti milās un leeli daudzumi. Vēc. stendras bija spā,
ga milakais dzeesmeness. Daudzreiz vareja dzirdēt, ka
tas domās segums kādu no stendras ringem, no kušām
darja patikas it kā par tautas dzeesmu, patikas dze,
daja. Pā maskavas bulvaru velā vakara dzeesmuā
staigājot un daru palaidneeci cerangot, spāgis, del zin
kurš domās ar šāvees, sedzēdajās:

„Tu mila Latvju meistara,
 Lai mūžām zēd tavs gods;
 Lai paties meistā peemina,
 „Ka vainags godam dots.”

A. Spāgis pelņijs savas fantas revištošu peemimu
sevīski caur sevu tautas mīlestību. Viņš rādīja šo
tautas mīlestību caur teicameem darbeem tās larkās,
kur Latvešu tautas mīlotājs bija rets, irunigs cilveess,
tās larkās, kur istena Latv. tautas mīlestība bija
daudz varak sodīta jusma, nekā Tagad; tās larkās,
kur cilveess valejām acim gandrīz nekādas ce ības
nevareja tūret no labām sekmēm no tautas mīlestības

darba. Marais tautas mīļotāju pulcēs viņos laicās
 devās cīņā pretē tautas pat ar tām visu mazākām
 cērtām un nekānās. Tādēļ šie gara- un darba stiprē
 lai noder mums par spriedzinašanos, nogremdējoties
 viņu nemērtīgās darbās, centenās un cēšanās. Šķauts
 pēnākums tas un svētības pilns darbs tas - nogrem,
 detees tā visu dzīves gaitā, centenās un darbās, par
 kņiem reiz, ševu zemē asara bitise.

„Ēj mana gaudu dziesmā,
 Nes arī tu to visu,
 Ka ševu zemē asara
 Ir bitise par viņu.”

No šiem Flugenberģera skumju vārdeem vissācis Fr. Briv,
 zemnieks A. Spāga dzīvesgājumu tad raksta: „1871.
 gada 20. jūlijā pa Sapatovas celām brauca prasta
 vagonu ore. No oras prasts zārkis guleja. Tikai trīs,
 četri cilvēki pavadīja zārku - domīgi, varbūt par to,
 cik teem atlecces par sevem solēm no zārkā gule,
 šajā atlikuma. No kapsētas ore apstājās. Zārku nocēl.
 Šācītājs parunā kadus visnotālus vārdus, parunā kadus
 strādniekus, kas zārku celāvē kapā, kurš driz pildās
 ar zemi, kur kopinu pamēdams par visu cēlšimū.
 Vis nodarīts, pagalam. - Visi pavadītāji izklīst, kopat
 - kā mirušā mantas kraujums - svešnieku starpā...
 Kuram no Sapatovēšiem gan sāves prātā, ka pil
 miljoniem būtu klajses, tā ātru naves upuri godam
 pavadīt no pēdigo dusas veclū. Un Anskelis dzied, „Spāgu
 Andrajam” tā: Svešās smiltīs, kalā zemē atdus Tava sirds,
 Kas pee tautas krubin glaudās, kas bij lecmaina.
 Tavas acis neraug mūsno tautas upēti.

Kam tu klontis eelā lauri stiprem vāra kumsēem.

Bet tas gars is kapa oclās, laižās Latvija,

Tautas namos, tautas-skolās strada brīnīci."

Bau st. Spāga portreja rāda jo intelligentu, skaistu, augsta, ceemjama gara vīru. Kā arī ne! Tas jau stā, tas mums preekšā it kā otrs Latvešu brīvības apu, stulst. Kā J. Merkels iskaņoja Latvešēem argo, meesgo brīvību, tā st. Spāgis ciniņās par unu eekšņigu-gara-garīmas brīvību.

1833-1867 2. Fērcabs Zvaigzņite (Vācu tulkojumā arī Stern), krūdz, neeka dēls, dzimis Jaun-Peebelgā, Vidzemē (kad? tas ne, stāv Cimzes Valikas zemnara papīrās). No 1850-1853.g. tas bijis īi zemnara audzētājs, no 1857-1859.g. pēc īis pašās Vidzemes tautskolotāju isglītības eestādes par skolotāju, kā F. Cimzes palīgs, tad par mājskolotāju Vīrces. muižā un pedīgi par vīrskolotāju Peterburgā. Valdemars gau maldās, ka tas kadā vestulē, kurā tas mūn īo „Sternu (Zvaigzņiti)“ kā līdzstrādneeku pee „Pēt. avīzem“ 1862.g., turpat arī peebild, ka tas mūris ap 1863.gadu! Pēc peemūnētā zemnara zinām Zvaigz. nite mūris 9. jūnijā 1867.gadā.²⁾ Kadus gadus pēc īi rakstneeka naves padzīrdeja, ka tas esot veselu māisu ar raksteem atstājis, bet kas drīkai pēc 30 gadēem va, lam kārvams. Bet nu jau varvāt ^{kā 20} gadu pagējis kopš vīna naves un lomēs no rakstu-maša atkaiš. Šanas nav vel ne vests. Īi jo teicamā rakstneeka līdz īim klajā nākušēe raksti gandrīz vīi belletristīģi; tas labakas skaidrības pēc dalīsīm īi tos divi dalās.

1. Daudz. mar zinātniska satura raksti.

No Zvaigzņižā līdz īim mūms pazīstamēem raksteem

1) Sal. Austr. 1892.g. 10 num., 218.l.p.

2) Sal. Imb vithnoffpfl. p. Parochiallebrone-Seminar in Walk, Riga, 1898.

šai nodalā rakst:

„Par Latviesu tautas dziesmām”, „Pētas, dabas, pasaulē”
 „trīsajā grāmatā”, „Tirpatā 1860 gadā”. Tāpat, šis raksts
 sacerests ar beilu atklumu, ja neapbūvēt karstumu, un
 dziesmu preekš lēstas. Vispirms viņš runā visveikar,
 rāsam no to vispopulārāko ietekmēto, kas ir dziesma.
 „Kur preekš tā, ko sajūtami, vārdu brīvēst, kas dziesmas
palīgā nem. Cilvēks kā augstākais, varētu sacīt kā
 svētākais jūšanas, kurā issacīt tā sakot vārdu brīvēst,
 dziesmās isikandina.” Tik pat veikarāi viņš cēnās
 isikandrot dziedāšanu. Dziedāšana nekā cits nav, kā
 jaunā runāšana. Dziedot pavēlu veicu vārdu garāk, otru
 īsāk, - šo vārdu vēlā zemāk, šo atkal augstāk, ar īsēni
 vārdaem: dziedot var savas jūšanas labāk, kā runājot ir,
 sacīt. Tad viņš rāda arī, kā rakst dziesmas raksts
 ar mēldijas daļu. Preeksem ir preekga, bedām bedga
 mēldija. Tā cilvēks, kā visa tauta dzied to, ko sajūt-
mas sajūts, vaj tee preeki, vaj bedas. Tā viņš ^{pat} tee
 nem ^{pat} preeksem vispirms no viņu dzimšanas un Amerīkā
 arvestas Nīģerūs, tad patapriņģos Anglūs „Inglandesūs”,
 tad kongolū jūgu isicēnās Kreevūs, īkepu un zobenu
slavenos Germanūs „Vācesūs”, pedīgi vecos preesūs.
 „Kā tauta specīga bij, tā kas ar viņu dziesmās rādās.
 Viņi savus labākos, godājamos visus dziesmās isikandriņā
 un viņu specīgus, vāremus darlus bērņem kā dargu
 mantu atstāja, lai glabā un par preekšīmi patu. „Inis
Alunans, kā šis raksta redaktors te preekimē: „Glūri kas
pats, kas ē par Vācesū tautas dziesmām sacīts, arī sa-
kams par Latviesū, Pīņu un jēt Lānu un sevīki ar pār
Latvū tautas dziesmām. Visi tee varoni un slavejami

darbi, ko Lēši pa veseliem 500 gadem — no 900 ^{gada l. dz.} — 1400
gadām — pestrādājuši, vel līdz šai baltai dienai Lēšu
dzesmās atskan. Visi tee kari, ko Lēši ar Krieviem
un Poleem, ar Unguļiem un Valaķiem, ar Tatarēm un
monguļiem, ar Vācēšū bruņdzesēm Vidzemē un Prāiōs
veduši, visi Lēšu dzesmās ieklastiti un iipaškoti. Un
tee varoni karēvi un diēvi, kas Lēšūs us šēem sla.
vejameem darbeem vede, visi vel ziltā pēmnā pē vi.
šēem Lēšēem stāv. Pārveem Kerstuts (Cetkojs) un Vjtkants
(tantu pārvaretajs) ir tee vīri, ko Lēši savīši godā un
ceeni, un jā tev atgadījes, ar liēli Lēti satrētes, kas
varbūt ubagu dēbēs apgēbes, tad tu dēzgan nevarēsi
isbrinotēes dzirdedams, ar kādu ardspreeku vīnš Vj.
kanta un Kerstuta brinuma dākus apdēed. Viss tas kā
skan, it kā Lēti pats šos varemus brinuma dākus būtu
pēdzivojis. Un jā tev atgadās Krievu zemes stēpēs ar.
klīst un tu bū ar Tatarēm un Nagajzēšēm kopā
sānaci un usmanigi ~~slāstēs~~ us vīnu dzesmām klau.
sēs, tad tu dzirdēsi, ka vīni savās gaudās arī Lēšūs
un Vjtkanti pēmnū. Kapee tad un Lēši Vjtkanti ap.
dēedādami pēleek tik pēceigi un ligsmi, turpreti atkal
Tatari tik bedīgi un skumji? Redzi, kapee ka Vjtkan.
ti bij Lēti un Lēšēem kāpa godu un slavi romā,
koja, turpreti Tatarēm postu pēšķide." Jā J. Alunans.

Bet Jā J. Zvaigzuite kuspina: „Daudz vel būtu ko runāt par
Stalcešēem, Spānēšēem, Pōtēšēem, Zveedēem un c. tāim
kautām. Dēzgan nu šovēr.” — „Es tik grēbeju prasit:
Latveši, kas jūs savas kantas dzesmas lēkat? Kurās ka.
pās jūs vīnās aprakāt? Vai jums nebij vīru, ko jūs
varētu apdēedat? vai tee nedarija dāku, ko būnu-bēni

varetu dziesmās skandināt? Turaidas kalni, vai jūms
 nevenas atbalst nav, vecu lauku notikumus skandi-
 nat? „Daugava, Gauja” — —. Te Alunans pēzīmē
 atkal: „Kā ne! Pēc Gaujas leli, varēni darbi no Lat,
 vecēsem pestrādāti, un, arī Latvešu viri šē bij, kas
 šos darbus apdzēdāja, bet līdz ar dzēdātējam arī dzēs-
 mas uzdušās. Vidzemneses milais, tu gan zīmasi
 burtneeku ezem, zīmasi burtneeku pili, bet ko tas
 vārds „burtneeks” apzīmē, to tu vairs nezini. Redzi,
 burtneeki (pa vāciski Skalden¹⁾) pēc Latvešiem bij ipatā
 dzēdātāju vārta, kas laudis kāpā caur sevām dzēs,
 mām taviņa jo sirdīgus un dūšīgus, un kas meera
 laikos pa krusībām, kāzām un pa beķem svētas dzēs,
 mas priesteru veatā dzēdāja. Pēc burtneeki starp Lat,
 vešiem bij laudis, kas burtus (Runen) jeb vecus Latveš,
 šu rakstus saprata, un kas vīrus vareņus darbus un
 zeverojamus notikumus starp Latvešiem uzrimeja
 un apdzēdāja un tadā vīrē pēēcō beķm beķeem us-
 glabāja. Bet kad nu burtneeki ezērā noģoma, kas pēc
 vīneem līdz šai haitai deļnai teek par burtneeku ezem
 nosaukts, tad lēti reprotams, ka ar vīneem arī visas
 Latvešu dzēsomas, visas Latvešu gara pēeminas burt-
 neeku ezērā noslika.” Tā šē Alunans, bet Zvaigz,
 nite ^{vārta} joprojam: „Daugava, Gauja, Venta, vai jūš tevu-
 šēnu darbu slavū ar savēem vīlneem jūpā ar nesēt?
 Vidzemes un Kurlzemes jūpā, vai leģģees Latvešu un
 Kurlzemneeku kugu spēku nenesusi? vai nemelosi,
 sahidama, ka vīm aipi tavus vīlnus nav lauruši.
 Sūmalas imlīn kalni, kas jūsu dzeltanumu sarka,
 nu pēveja? — — Ak, jūš vīzi eesēt klusu, un

^{1) pa vāciski}
 1) parazīzaki Skalden; jo ne vācēši, bet skandināvji lēto
 skalden (Skalden). L.

kad es prasu, kadē, tad tūk kā meegā budami man
zini dodat, ka ne-esot vel kas laikus vlat, ne-attildet
varot. Te varetu domat, ka laikam apburti ir, un
varebt, kā ar' bus. Bet ka apburšana var tūkai usisu
laiku, var ar us mužigam laikiem uslieta būt. Kā
tad ar jums ē ir? Dūs neka ne-attildat. Nu - tad pee
laici to istrācīs.

Ar, Gaujās svasti gan daudz ko stāsttu, kad tu,
nat varetu. Turaidas un Krimuldas kalneem ar abbalis
netrūktu, kad veco Latvešu bērnu bērni tēvu tēvu
darbus skandinatu. Pūras vīlvi, jūsu valodē mēs gan
zaprastu; bet vel jūs tā apburti, cētā meegā eslegt
mūsu ausim mani esat. (Kas zū, voi pee mums pašiem
kudiba nav?) - Kur ir tūk marš zemes gabals, kā ē
Latvešu vidū, kas tūk daudz laelus un varenu dar,
bus ir rēdzejis? Kur ir tā veeta, kur tā bes mēšē,
nas kara troksnis skanejis? Es runaju no peesta, sesta,
septita, astota un devīta gadu simtēna, kur Vidzeme
tā kā tūts bij, par kuru tās varencās lantās iusp
un atpakaļ stargaja. Latveši, es jūs prasū, voi jūs no
tēvu laikiem neka ne-attūnat? Vai mētes jūs tū,
puli eezūzinadamas tūkai par pelitēmu, kakišēmu
un kranklišēmu dreedaja? Voi tēvi garōs zēmas va,
karōs neka nestastija par vecu vecēmu notrūcēmu,
un voi preekājōs laikos tēvs slopus un bultas drās,
dams un kaldams neka no varencēmu, slavencēmu dar,
beem neteica? voi tūk par kumelēmu, aurinām, alu,
tūnu dreedaja? - Kas tev lantā lantā dreedmas lau,
pija? kur tu vinas parandēji? - ?" Te raistneess
tā argrabts un tā esilbt un cekaret, ka sāk dreedat.

"Tauta."

Kam tev nebij stastu sīvumu,
 Kas skait gadu smēķenus?
 Kur tu knaji pautas darbus,
 Ka tos nevens skandīnāj'?
 Ko darījāt, ligotāji?
 Ko jūs bērncem mācījāt,
 Ka nevenas dziesmas skanās
 Pērnākamī nedzirdej'?
 , Sīvums stastus, loelus darbus
 „gan mēs šoreiz dziedājam,
 „Bet nevens mūs nepuškoja
 „Ozāl lapu kronīšiem.”
 Ozoli, vai tev nebija
 Dzīvotoku lapu, nu,
 Dzīvotoku lapu nu
 Ligotāju kronīšiem?
 „Sīvuku, sīvuku zālu lapu
 „Kronīs bij man augušu;
 „Kācē vētra, kas pacēla
 „Un aizmēse Gaujmalā.”
 Gauja, saci, kas palēca
 Ligotāju kronīši?
 Vai kas tos gan izvejoja,
 Vai tee jūrā aispeldēja?
 „Hervejoja, nepeldēja,
 „Tee nogrima dīķmalā,
 „Grima paša dzīlā vētā,
 „Pāšās dubļu bērūnīs.”
 „Kācē mīkni mōža zverī,
 „Tee sastājās Gaujmalā,

"Dzīvot' visu identisku,

"Dunas vien man atstāja."

Tad Zvaigzīte runā tālāk: "Bet ko tad? Ko tik daudz prasīt, runāt, brēkt un klecēt? Vai mums dziesmu nav? Vai pēc šiem pašiem vārdiem tik nevajag veenas lapas pasīkīt un tē redzēt un lasīt. Raudniecīšu dziesmas un "Pēbaldronu dziesmas"? - Ja, Raudniecīšu un Pēbaldronu dziesmas gan tās ir, bet Latvešu tautas - dziesmas - ko domājat, vai vienmēr to goda vārdu dosat? Vai vienmēr to pelna? Bet vai Latvešu tauta no cita neka nezināja, kā par kumelīnciem, auzām, mēzišiem, rudzišiem dziedāt? Vai tās tās aug, stakās, sētakās lētas bijā, ko Latvešu tauta sevā šīdi kustināja un cēlāja? Vai Latvešu tauta cita neka nav pēdzīvajusi, jūtusi, domājusi, vai us cita neka sa. sa prātā griezusi? Vai mūsu lēni tēvi tik vai gauš un pēgulā gājuši un pē uguns. kūpa zildijūšes? - Gan tā' isradās - bet - kā tas vis neir gan: neveena tauta bes istām tautas dziesmām nav bijusi. Bet daudz tautu ir, kas vinas ir pazaudējūšas, un tā' tas ar Latvešu tautu ir. - Bet vai tad Latvešu tauta glūži bes tautas dziesmām ir? Herobiktatees vis, tā' pašas, kūpas un pat lasījat, ir Latvešu tautas dziesmas. Tik es grobeji sacīt, ka itas tautas dziesmas tās nav, tās ir sen parudušas. Un ar par to ^{vis} nav daudz ko kaune, fēes. Vai Vācesī tagad vel savas vecās tautas dziesmas lasītu, ja to mūci un bykapi pēckō gadu smiltencem neustrastitu? Kiv Latvešiem tēc rakstītāji bij? Tās, ko Latveši tagad dzied, varbūt divi, trīs gadu smiltencus vecas. Es saku, tās ar ir tautas dziesmas un īpaši Lat,

vecšu tautas dziesmas. No Latvešu sirds viņas nāku,
 šas un vecnīgi Latveši var sacīt: tās ir kauli un ma,
 neem kauliem un mēsa no manas mēsas. Vecnīgi
 Latveši viņas labi sapratis un ir pērcu dziedās. Vi,
 nas gan par daudz nēcīgi iškātās, nav ne rīdā, ne
 tūca svarkōs gerbušās; itī prastōs vādmalas kvarkōs
 viņas tev nāc pērcsā un par to nemaz neunosarvēst."

Tā klunans pērcimē: „Kads loti macits Vāceti
 ar vardu Horderis par Latvešu tautas dziesmām saka,
 ka viņš labprāt vēlētos, ka Vācēšēm būtu kādas
 jaunas tautas dziesmas, kādas ir Latvešēm." Padīgi
 Zvaigzņite vel saka: „Valko, Latveši, viņas, kādas tās
 ir. Pasa pelnits visur godam der, — smekē — un dod spēku."

„Tapee: turat godā, kas itī jūsu ir un jūs paši
 godā paliksat."

Tā rakstīja Zvaigzņite savā larkā par Latvešu
 tautas dziesmām, pe tās reizas arī kadi krajumu
 „Rebaldrenu dziesmas”, „Hitaurešu dziesmas” un „Rau,
 donešu dziesmas” pasniedzams un, kā lēnās, jau
 agrāk izdotos f. v. Bergmana, D. Vāra un Būtknesa
 Latvešu lauvu dziesmū ^{krajumus} (nemaz neparidams, larkam
 arī neparidams, kas jau bija par Latvešu tautas dzies,
 mām rakstīts ^{Ilmanas} no ^{v. Hordera} Hlippela, Hordera, ^{v. Hordera} Waltera, Skotta,
 Dr. Katterfelda, prof. Dr. Ulmana u. c. rakstīts. Pe ten
 viņš arī rajauc tautas ēpus ar tautas dziesmām etc.
 Tomer ūv lēdeams, tās raksta celā, ^{speciāl} jāntā, velarvici
 dzīvā valodā.

2. Belletristīgā raksti.

1. Zvaigzņites belletristīgā raksti ir visvairāk episki,
 kas dabas. Pan kā skolotājs jeb C. mīres palīgs Zvaigzņite

ussācis gan savu rakstniecība garu; jo mazākais viņa

a) Pasacinas precis' beuceem, 1. 2. 3. kraujums (1. lā. gādātas no J. Zvaigznes. Ar vācu bīldi.) jau gan precisē 1859. gada sacerētā; jo tās jau minētas viņa rakstā, Par Malencēšiem, kas cenzēti, Rīgā, 19. t. maj mēn. deenā 1859. t. gadā un rakstos cepeesti Jelgavā. 1860. Tur arī pierzīnēts, ka šīs pasacinas maksājūtas 30 kap. Bj. Zemenu Marijina
sv. Kapitāna. Rādītāji 1877
264

b) Par Malencēšiem. No J. Zvaigznes. (Hoths) kur nav kautai mūlka vīri Jelgavā. 1860. Tur ir vīri mūlka vīri.

Tai it kesošā valodā rakstotā grāmatina (43 l. p. bece) Zvaigz nite zem „Malencēšiem” saprot tā kā tadus Abderitus jeb Abderitcešus; jo „Malencēši” ir mī rakstā it tā pat aplam rīkojas, kā Abderas, Trāskijas pilsota, kā aprobežoti mūlki paristamē eedzīvotāji. ^{Vārns} Nemāsu patēnt, ka ^{grāmatina} tulkojums no vācu tautas grāmatas ^{Die Schildburger} pilnigs original, bet tū lokalizējums — ^{pec valodas} ^{fa} spece, ka tā drīzak beidzamais —; bet tā pilna humo, rīstīgu, aplamu, ar mūlka celusās notīcūmu. Rakstā nolūks: caur issmeeklu cest pec represānas un safejgas.

c) Sētas, dabas, pasaules trešajā grāmatā bes jau pārru, matā raksta „Par Latvešu tautas dziesmām” līdz ar tautas dziesmu kraujūmu no Zvaigznes atrod vel dažās Leišū dainas („tautas dziesmas”) pa latviski tulcotas un ^{drīmas} ^{tu} labi pagaru baladi, Trīne, kurai gan vīdas balades, šības; bet pasmaga valoda, kas nav vī per it ikaistu, par izdevušos tērcama.

d) Bāra beons, originalstabs no J. Zvaigznes. (Pet. avīzū 1863. g. № 2, 3, 4 un 5). Tē sastopam it patīkami stastītu novēlkti. Veela smēlta no pašū lauceņecku dzī, ves, no rakstniecība dzīnkēst, Pēchalgas. Stastīkas mūms precisā divi jaunēckles: Anna jeb Annuņa, šēva un mātes vec.

1) Sētas: Trīnes milakais nōdols valdātōs. Kad tas neparnē, tad Trīne ar vīdas mātes mānāsūnas sāk berdeevīgi lādēt un par Dēssu lamātes, līdz braka top. Nu tā vādē savōs murgōs, milako atļojam, to no zērga nemam un pa garšēem vān ar vīnu pōjam jājam — inams un eļli.

nīgs bērns; kas „gan zināja un ^{labi} (sajūta, ar kuru tai bij vērties, un
 Maija - Annuītas vecasū auzekne - bij nupat vādeni
 esveticā un kapec tā bij dandz sīkaka, kā Annuīta, bet
 kapec viņa ai' iskatījās slānkāka un daiļāka par šā.
 Da Annuītas sētais, kumšiem māksmē apmācītais
 gimis viņai deva kā savādu spēku un pūlību, tad
 Maijas garšee mati ar bālasu seju un garši zīlām
 actinām jo vairāk isrādīja padarbu un pērnilitu.
 Visa viņas daba bij tā sakot otrāda, kā Annuīta.
 Kur šī vareja joksot un smēķees un pa šāpām ir
 dusmīga isrādītees, tur viņa ne us veeņu ne us otru
 pusi tur talu negāja. Klusība, kāmība, veentesīga
 budāna nospozulojās visā viņas isrādīšanā, darīšanā
 un drīvošanā. -- „Gan viņas pātēvis un pamāte to tu,
 reja kā savu bērnu, bet tomēr viņa bij' un palīca
 cits nekas, kā auzeknis. Tāc viņai nāca pirmās
 laime, nekā Annuītai. Drīvoņu Pēteris, sava tēva la,
 bārais delis, budams caur savu, darbošanos ar auzeknem
 „tas visu kungakais talu talu vīrāpkart, pree pree Mai,
 jās preekš sevis un pēc Annuītas preekš sava brāļa
 Antona. Tā bāra bērns un mātes mēta issot reizā
 pēc vīra, lapdamas un vel par svainķerpm. At tam
 it smaršīgā novelite arī nobēdžās.”

2) „Līvū Adams”, kāda originalstasta gabals, kas es,
 speests „Balt. Vestnesi” 1870. g., rāda ar savu jo drīvo,
 noso ^{izta tala} valodu, ka J. Zvaigznīte ar to jau ^{zināmu} jūt cevero,
 jannu) ^{gatavību} māistartību panācis. -- Zebšū rakstnieka at,
 statais rakstu maits neo vel atvērts, tad tomēr tas
 arī tā jau epid kā spoža Zvaigznīte ^{ritām austof} sava laika
 Lāto. L. literaturā. Anonliis; Vesuli vīlspēs, negazi frācos, mānāf' vānšto
 Vētra vānšees tautesā krumis, tānšigs acis kas apkart vērs. debesi segs.
 Greer us rakstu debastūnu qudas iāpju actinas;
 Tur cauc miglas plīvurim smaidis Lāteju Zvaigznīte.
 Līvūnu, vīronu, nepurcēt' gauri! nepagurstat, actinas!
 Melnūs nelainības = Līvū: urleses Pēceas = zvaigznītes.”

Pa pedīgi vēl kā garām ejot uelārka Strombergi, kadu Laubes Indriķa jaunības draugu, pēmināmu, kurš kā "Pet. avīšu" ekspeditions šim avīšiem tulkojis ~~katru~~ stāstiņu, "ko sulaņa par maksloņnesku", tā esam arī pirmā Pēterburgas Latviešu pulcīma rakstniekus līdz beidzamajam aplūkojūši. Šo pašu Strombergi, kā velak dzirdēsim, tēlo Laubes Indriķa savā stāstā "Smiltneša Indriķis".

Dāri arpus pulcīnem stāstīti tā laika rakstnieki.

1806-1886. 1. Kaspars Beerbardi (arī Berbardi). Kaspars Ernestis Beerbardi dzimis Vidzemē 26. novembrī 1806. g. Kadās skolās las vācpronus apmeklojis, nav zināms, tik šķiet, ka tas studējis Jērpilā (1823-1828) papriekšē valodniecību, velak teoloģiju. Tas kapis, cik zināms, par filoloģijas graduētu studentu, bijis no 1832-1853. gadam par Vīlandes apriņķa, kā skolās zinātnu skolotāju un arīdren inspektoru. No 1854 līdz 1863. g. to sastop kā privātskolotāju Rīgā. Kā jau agrāk pēmināts, dāžadu arīdrenu dēļ, ~~1864. g.~~ ko no v. r. un Turēja, 1864. g. arīdrens uz Kaluģu; pēc tam dzīvojis (tā ap 1869-1873. g. skol. darb.) Rīgā, velak Kļūnā (Maskavas guberņā), tad pedīgi Maskavā, kur mira pēc sava dela (kao bija provizors) 31. augustā 1886. gadā.²⁾

Vīna raksti.

Beerbarda raksti ir dēzgan dāžadi: polemiski, popu, lāri un tīri zinātniski un pat arī belletristiski.

Šau zināms, ka no sācuma, Mājas Vēstī bija tautiska lapa, kad to pabalstīja tādi spenci, kā: P. Alunans, Rā,, vons, Beerbardi, Valdemars un dāži citi. Tautiskā garā švedamēes, Mājas Vēstī seguva gan arīdrenu uatrak draugus, bet arī sīvus pretīneskus, kuru pirmajā rindā stāveja "Latviešu Svīzes" un mac. Brasche, kurš pr. p.

1) Pēl. Rotu, 1885. g. N: 37 u. 49. - draon. Kōv. vord.
2) Pēl. Austr. 1886. g. N: Dn. 11.

1861. gada sīvi uzbeku „Mājas Vēstis” un „Sēlai, Jāteisi pasaulē”, esotidams mūnētā gadā „Blatliche Monats”, solotīti rakstu: „fin bliek vīf mīpura kultūru Nīvīkēlka, vīvūro Dīo līpīvūru zīit, bīpūnūvīt sīn Jūnūvālī 1844.”¹⁾ Šai rakstā Brasche — zināms islēdānēcs par Latvešū draugu un vīnu rakstūnēcībās kēnēsi — īsīcīdrojā, ka Latveši ejot parātri us pīcēsi un tā kōd droši postā esīvēcīot; „Māj. V.” un „Sēla, Daba, pasaulē” īcīveem lēstījām slastot un mācēt kādas lēlas, kas gan dērot īglītōtēem un mācētēem cīvēcēem, bet ne Latvešēem. Mācētū Latvešū ne-ērot; kas var rēc īs, glītols un mācīts, kas jūn esot parvērtes par Vācēcīti. Us īo uzbekūnū nāca „Jūnūvālī 1861. g. sī”, kumā pīcītrānsts ar parārstu K. B., ko Lāubēs ūn, Dīvīcīs (Kotā, 1885. g.) abīcēcīna us Kr. Bīrōnū, bet kas Rāspāra Bīcīrbārda sacerets, kā tō jūn no D. Alūnānā vēstules zinān. K. Bīcīrbārdis savā abīcēdē atgādīnā vīpīrōms Vācu dīcīnēcīka Māx v. Sēnūvāndōrfa vārds: — cīk mīlā, dārgā, bīvīnīcīka kātōrām savas mīlēs vālōdā; vīnās vārdu īkānās kas pēclīdrot mīlō dēvū, īsīvēcīot savū dīcīlācīo pātēcīlū, savū sīvānīgācīo mīlēstībū? Tād K. B. gan pīcīcīkōdāms, gan pīcīvādīdāms atspēkōjā kā Brasches rakstu, ka sīs „Latvešū draugs” nēcīka vārds īlī nēvīvājā abīcēdēt. Kād un vēl kāvīzjās „Pēt. avīzēs” īnācēt, kād tīcīvīcīs Vācu pīcī, īpācī, Rī, gācīche Zertūngā bīzī jō lēcīs sīcēlēs. Bīvī pīcī tō gīcēcīās K. B. savā rakstā: „Tīcīk ko kādā jūnūnā Latvešū avīzē sīcīcīcīe īnācēt, kād tēcī pācī uzbekūnūnā rakstī atkācī, kājās, kas pīcīcīcī sīcīcīem gādēem īcēlās, kād „Mājas Vēstī” usīvēcīma savū gārtū un par vīpīrōm (tīcī uzbekūnūnū

1) H. A. Späga, Die Zustände des freien Bauernstandes in Rußland. II. Th. Leipzig. 1863.

Das Fund des Königs von Polen als Kaiser umging,
 begannen er sofort für die Wohlthat seiner lutherischen
 Unterthanen Sorge zu tragen, befohl für ^{die} Schulen und
 Schulen zu gründen und wies im Auftrag in Riga ein
 lutherisches Gymnasium zu errichten. Und als Heinrich Adolph
König von Preussen, im J. 1621 Livland erobert hatte,
 ließ er in dem von ihm gegründeten Gymnasium
 zu Riga auch die lutherische Sprache lehren. Aber in jenen
 Tagen war es noch nicht möglich, sollte das in unserm
 Tage zu unsern Unmöglichkeit geschehen sein. Denn
 die lutherische und reformierte Jugend in den Provinzen und
 Gymnasien ihrer Landesherren dürften kaum wissen,
 was denn die deutsche Jugend in den Schulen der lutheri-
 schen Distrikte nicht mehr lutherisch, und in den reformierten
 Distrikten nicht mehr reformiert lehren, da hatten sie
 kein Wort mehr von dem andern. Man jetzt noch nicht?
Nur die vollständige Gleichberechtigung der Sprache und
Schule für die Provinzen als Landtagsbeschluss und dann
auszuführen. — Tadi prasijumi bija kolāk nedrīdēti.

Rīgā parnācis, sāk Beerberādis atkal savu veikto spēli,
 un kļūst par labu par labu.

Grammatik espedijs, K. Stahlbergs, bij esācis apgādāt
 rakstus (pa daļai pats tulkojums) zem vārda: „Citu kau-
 tu rakstniecība”. Tā stāpā atrodas divi grammatikas ar
 Beerberāda tulkojumiem, proti: „Taksta Germanija
un Looerija (1869) Fr. v. Schillersa Pulstena dresma.”
 „Kas nodarbojies ar Latīņu valodu un latījis slavēnā
 vestumniecība Taksta rakstus, kas zinās, ka šis rakstnieks
 grūti saprotams un vel grūtāci tulkojams kādā estā
 valodā.” Bet Beerberādis nebūstās no nekāda grūtuma,

kad Latviesu valodas epikas un kņuplums parādami:
 viņš pašam Jaktam lēx runāt Latviesu mēlī! Tas
 te nesotit vārā, ka Bezbardis sapratīs Jaktā rakstus.
 Tā tam kā filologam vajadzēja. Bet gan vort vārā, ka
 tas īi vesturneckā grūti saprotamos, stropos beikunus
 ar visem domu smalkumam epijis pilnīgi tulkot ukai,
 drā Latv. valodā. Viņa tulkojumu ar Vācu tulkojumu
 salīdzinot, nenākas grūti; parbeecinātes, ka Latv. valoda
 stāv tuvakī Latīnu valodai nekā Vācu, tamdēl arī
 Latv. tulkojums līdzgaks originalam. Jaušaku peevā,
 dijamu Bezbardin nevajadzēja dot par Latv. valodas
 iespēju, lai ^{īskal} tās darītu visem muti, kas Latv. valodu
 dēveja par „prastu kauru valodu”. Arī pēc Greene va,
 lodas Bezbardis nerās, pīstulkodams Sofokla slavo,
 no ^{ģētu} lugu „Antigone”. Tās īis tulkojums nekāpa cepeests.
 Nasta, ka Bezbardis pēc Antigones strādātams: savi,
 dees ar kādeem vīcem, kas tam isl. kušēes par nāka,
 meem Latv. vadoneem. Aris savā dabā budams un no
 leelām dusmām pīnents, kas mājās pargājis, savu
 tulkojumu emetis krasni, sacīdams: „Ja Latviesu
 tauta parklaua kādeem vīcem, tad viņa nepeln, ka
 pīcees kās strādā!” — Dusmas ātri pārgāja, bet vel ātrāk
 uguns aprīja meistara dātū. Nu ^{nebijā} nās Antigones Latv.
 valodā. (Sal. Lankeš Indr., kur tas Rota 1885. g. Nr. 5 par
 Bezb. raksta). Kas Bezbarda Antigoni lasījis, lēci,
 na, ka tas kopat, kā Jaktam, arī Sofoklam z. nājis
 emacit, ukādrī pa latīviski runāt.

Otrs Bezbarda tulkojums, kas sevācots „Citu kauru
 rakstucekās” ir jau pīemirietā „Pulkstena Dreessma”. Latv.
 valodā tagā par. sam 9 tulkojumi no īi Sthillerā slavenā ra,

zõjuma. Divi vāpurnākos jau sastapam pēc Lundeberga un Hugenberga. Ar Beerbarda tulkojuma izdošanas stāsta. Tīm vecajam valodniekam esot nodots bijis Treu, londa-Prizemneka tulkojums, lai to caurskatītu. Tas nu Beerbardin lūk mar patieis, ka tas nojēmes, pats pēc tulkošanas ķerpes. Tā tad abi ^{īti} tulkojumi esopeeti blakus vienā un tai pašā grāmatnā. Beerbards tulkojais kā macis filologs, eseti tūredamces pēc oriģi, nala un rītuma, Prizemneka šo pašu dziesmu, zva. bardi parskandinajis. Par šo runasim turpākam, kā arī par divi ^{zvanģu tulkojuma} beidzamajiem tulkojumiem no Hälberga ^{Hamberga} un Puskalīša. Par Beerbarda „Pulkstena dziesmas” pār. tulkojumu jāceesna, ka tas pāvarcs par ^{īti dziesmu} ķeem cēteem cēteem pārdzērojumiem un pat spēs sacēsties ar Hugenberga, pēc v. Skēdara vārdērojama ^{agrākā latviešu} dziesmneeka tulkojuma.

Grēzōkēes pēc Beerbarda oriģinālem rakstēem, vāpurnā jācevero: „Mūsu valoda un vīnas rakstība. Romas me. ķeans. Rīgā, rakstōs spēests pēc K. Stālberga. 1869.” Šā grāmatnū vīns pasuceēdā „vīceem, kam spēeks un prāts.” Še vīns neveem atkal pēevādijis, ka Latveesū valodā ur rakstīt par valodas zinatni kā macis valodnieks, ko lūdž tam vel neveens nebrjā mēgņojis, bet arī pīrmais gāiēem vārdēem istkaidrojis, ka dubultneesi un h (kā garuma rime) atmetami. Par rakstību runādams, Beerbards istkaidrojā, ka ph ceēes no f, ph no f, dph no f, lph no g (kurš pēdejis atkal no k), kad j (i) pēevāks vlat (kapak kā l no l, n no n etc), kapēc ķee nav rakstami ar 3 un 4 burtēem. Tā vīns līka pāmatu vāpurnākam ortografijai. (Šal. par Latv. rakstības pēvārtis-za, „līsi, īa, dāvis-za” laci-ča

vestuvi A. Webers, "Mūsu rakstība", kurš raksta gan itāļu,
nigā nav, Rakstu vajūmā 2).

Evērojama arī grāmata: Geometrija jeb aruma
zinātība, kua rakstua zelis Kaspars Bērbards, zīt,
kart Bērbards. Rīgā, 1874. "Lai gan šī geometrija nav
devīga skolām, tomēr jō devīga skolotajam, kas pa latviski
maca geometriju. Tapat vīna no leela svāra tam, kas
grib ko rakstīt Latv. valodā par matemātiku.

Nedēlas latv. rakstu „Pasaule un daba” tas izdeva 1875.
un 1876. g. Šē atrodam no vīna dažu ķeicamu rakstu, kā:
„aruma zeme”, „spiritisms un materialisms” un daži citi,
kūs vīns parādās par populāru rakstneeku, kas vīrpār
saprātami raksta, ne tikai precē mācīteem vēr, kā
rakstās: „Mūsu valoda un vīnas rakstība”, „Geometrija” etc.

Bērbarda ķeicamais rakstu angļis ir „Herodots Skuti”
Rīgā, 1883. g. Vīp vīns vīns šō rakstneeku ķeicēt „Mājas Vasa”
pirmajōs gādājūmōs un nu ~~vīns~~ papl. d. natu ķeicē
izdevit. Šini grāmata vīns renga parādēt, ka Latvisi
oclušēs no Skuteem, kūs Herodots pirmiu savōs rak.
stās. Velarica prof. A. Schleicher un ķeicēt šis raksts (protams
Vālu valodā) pēesūtits. Tās nav vīr šķel. pēesūtām vīnu.
Tōjis, 1883. g. vasarūnēs ar prof. ^{Plesburgas} Vīsemāni Ķemērē vīsture,
Dānes, šis ko īcūnūnō rakstneeku lasijām. Lai nu arī
novorējām tam vīnu pēesūt, tomēr atrodam šō par dērgan,
īntresantū. — —

Ta nu no Bērbarda rakstneeku^{ok} darbiņu atskata,
mēs, ta jāļecina, ka ta raksti jō daudz ķeicējūnē par
^{Latv.} rakstības un valodas. Tās vīna rakstās par valodu
nav vīnigi mēķejāmi vīna nopelni. Bērbarda ķeicēvāis
nopelns tas, ka tas pirmāis kā macīts vīns ķeicēvā Latv.

salvda rakstijis par angstam un natues loctam.

Beerbardi pirmo reizi redzeju Riga 1873.g. pa pirmu, jaun vīrs. Latv. dzied. svētkiem, kas kas ~~no~~ firma, ja vīrs. Latv. skolotāju sapulcē cēla projekts par savu jauno Latv. rakstību, uzsākotais tā: „Ludzu atvērt ausis un pratus; jo tā leeta ir jo smalka” - Tad otrās vīrs. Latv. dzied. svētkos Riga redzeju viņu sunas kreslā raudam par savu milotu kaulu. Tās bija īsreiz projekta asaras. - Kā veens no pirmajiem studentiem Latve, šiem kas nav pa savu studiju laiku varejis nekā, tam pulētiem pēderēt. Viņam bijis pa studiju laiku un velak arī dzīvē tik veens ^{domāj} domu un centenu ^{beidz} beidz, tauteis Pābelmanis, matematis, bet kas dzīv, kā jauns vīrs skolotājs un mēris un Beerbardi caur tam kā pusi no sevis raudejis un palicis nu atkal veens. Kad 1882.g. korporācija „Lithonia” bij apstiprināta, tad ka usjēma Beerbardi, svīngalvi, par savu goda filistēri. ^{Es, Kalki, ziedu = Melchijede, taisnības kēnins, Meteors}

1826 - 1868.

2. Dvots Neizgens. Tas dzimis 25. martā 1826 Ulmurgas draudzē Accema Kānādru mājās, kas viņa tēvs no Skalbes Mar. Neizgenu mājām bij atrācis eegātrās. Kā, nādīs šura vecaki, godīgi, decvlijīgi laudis, ilgas gadus par sammeksem dzīvojuši. Vel berus audams dvotis jau ar četrniņu mīlestību sācis mīlot to Kungu Teru, un šī mīlestība ir bijusi un palikusi viņa dzīvības spēks līdz pēdīgai dzīvības draīai. Tiri spēledames viņš bij izmacijies lasīt, un kauls arī bērni savu lai, ku kaveja šādam šādam nekā, kamēr viņš mācījās no galvas jaunas garīgas dziesmas, ko cūkas gaud, veens pats budams, ar dziļi kustinātu sirdi medra uzsācīt, kā

māte to darīnreiz vīnam nemānot pēnākdamā dabūjusi
 dzirdēt. (Cf. R. Anuona B. Neikena elsti, dziesmas un gārbas
 mācības etc. Rīga, 1870). Pirmo skolu ziens apmēkleja pēe
 kādā radencēsa Kāvēras muižā. Tāu tuc sāku parādī,
 tēes vīnā bagatās gara daranas. Kādī labī tēva draugī
 deva pādōmū, tadū delu talak skolot; un kad pato delū
 arī tēvam ar vārstām lūgōāmū lūdzā, tad īis vīnū su,
 tija us Līmbažu aprīnka-skolu. Īe maza B. Neikens ar
 savu vecglu galvū un neapnīkūšu uscītū bija skolotā,
 jēem un skolas hēdrenū, par brīnumū. Tāu kōreiz kāds
 Turīgs radencēks solijās Neikena vecakelū dot vajadzī,
 go palīdētū, ka vīnū delū vārdū satarsītes us Tēspatas
 augstu skolu; bet kad māte delam par tam cēminējās,
 tad īis no tam it nēso negrībēja dzirdēt. Vīnā domas un
 ēstības nomaz nēstāvot us tuc augētām lēstām; jā dees vi,
 nam palīdēsot par tautas skolmēstāru īsmācītes, tad
 vīnā karstākā zīodsvēlēšanās būšot pēepildīta. Jā ka vecāci
 tam nēbija pretī, tad Turis nu devās us kōrēzēju Vālmēras
 semināru, rādēni 1843. g. Īe divi vīri, semināra direktors
 B. Līntze un Vālmēras draudzes vecākais mācītājs Vālters,
 īsēja pēe Turā labu zēclū tā, ka pēe tūm ^{mācības} gādēem Neikens
 palīka par palīga skolmēstāru Vālmēras draudzes skolā un
 driz arī pēe palīgu pašam semināra direktorim. Tās amatōs
 pas sabija lūdū 1849. gadam, kur tas, grībedams ar ^{tautas} (skolu bū,
 šānu ēparītes, apstāīgajā vīdēni un Kuzēni, ^{apmēclidams} ^{semināru}
 Jolavas semināru. No īi celojuma parnācis, kas sarakstīja
 savu pirmo grāmatu, "Vācu valodas mācības" pirmo dalū,
 ko darīnāja "savēem tautas brālēm" par pirmū mīlēti;
 tas zīni un palīka nu par otru lāgu par palīga skolo,
 tajū savam mīlam draugam Brēzem Vālmēras draudzes

skolā. To deenas jō garvāks un kvadrates kapa Nirkšunam
 tagad savs ^{darbības} ~~darbības~~ uodevums. Nu tas arī veits neturējās
 preti, kād tam no jauna deša padomni, eet us Tērpātu,
 jō tas ezeja caur tam jō pilnīgi panākt savu ^{mērķi} ~~darbības~~
 mērķi - nodoties tautas apgaismošanai. Nu tās ar leelu
 useitību sagatavojās no abiturienta eksameneem un novā,
 ca jau vira gadās, kadus 26 gadus vees, us Tērpātu 1852.g.
 Besiskumā tas ezevstrijās us dabas zinātneem, līdz kamēr
 nebija nolieis eksamoni Ebreju valodā; bet savas Devas
 vardu maebas tās pēscopa no pašā pirmā gala. Tā
 pats maebances tas nemitejas arī šē citus (beonus)
 maeb; taču par visām lietām erijās to mērķi panākt,
 kura dēļ bij us universitāti šūrp nācis. Tā tad jau pēl
 cēscem gadem, 1856.g., pēl nolikta eksamena Nirkšens
 vareja atstāt Tērpātu. Dvē tas isturaja arī barmecas.
 besas jeb konsistorial eksamenu un nu Devas par trešu
 laigu us Valmieru, ioreiz savu kvadrata gadu nādrivot
 pēl Valms tucenes veekā maebaja, Valtera, ka pašā vira,
 kurš jau agrak vīnam bija padoma devejs un vadonis
 un kurš tagad vīnam kapa par prespizīmi maebaja
 amatā. Bet 1857.g. Nirkšunū aiēvnaja par maebaju Diklu
 draudzē, kur to tad 25. martā, pašā dzimundēnā, kad
 31 gadu vees leija kapis, eveda. Godigars dēls pās tam
 darādām maebām, ko bij maebjees, kamēr tēnu mājas
 atstajis, nebij ar universitātes bausli, kas parēl veekus
 ceenā godā turet. Kad Nirkšens bij eegājis Diklu maeb,
 kaja mūvā, tad vīna leelakais pēscas bij, savus vees,
 kūs savā mājā usneimt apasī sava pajumta un pēl sa,
 va galda. Tas to redzeja, cik milīgi dēls ar savem ve,
 ceekem dēvvoja, tam kēsām vīds tika kustinata. Ne

N. 299
 N. 30
 L. 32
 S. 32

171

gadī, ne dzīves cerādumi, nedz arī dzīves kartas starpi: ta vecākus un delu nekāj šķirni: c. n. leelas arī tās angās starpības lai bija, kamēr vecāki un deli stāveja us veenu un to pašu mūžīgo pamatu, ar ^{vecās} veenastības, mīlestības un ~~cerības~~ saītem veenoti. Tās starpi, kas vīrus šķīva, bija isnicīgas; tās saītes, kas sa, veenoja, mūžīgas." (Cf. ~~stāveja~~). — Te minēta leeta, kas citādi pate no sevis saprotama un nav vīr kā kādo no, pelus usskatama. Bet kolārk deenīel tā vīr nebija. Daudz mācītu — teorētiski pasmaicītu, kā: ekvīverī un citi; leedzās no zemniecīseem arā istapūši savus vecākus at, rit. Jo nelāgo indevi ^{stāveja} mīstīu radīvē pamazām ~~istāveja~~ istāveja jāmūlatveetiba — pāteesa izglītība. — Janvārī 1858.

g. Nērkens apprecējas ar Konstanti Būvīnmes, kura vīriam ^{(Jan 1862. g. tas top fābi draugu (C. tararovskā) beedvīta)} dāvīnājuse 2 delus un divi mājas. ^{Drīkēls Nērkens no} dzīvoja 10 gadus, ^{isrikkōdams jām 1864. g. pirmos labi: dzed. vefseus un} ^{bet isīstīgas dūcelu apskopsanas rūpe,} dāmees par skolām, skolu etārsīstānu etc. Šis darlības dēl māc. Nērkenu tad ar' ecēla jām 1866. g. par Valmeē, sas aprīnka skolu pārlīken. Divi un Nērkenu ar' eņojā us dzīvēnes draudzi, Ulmūgu, kur martā 1867. g. ^{so jāmēa} draudze ar' leelu preeku un cerību apsvēicīnāja; bet jām nācama gada jūlijā stāveja raudādama pee vīna rārkā.

Nērkna karsona gūla, ar' ko 10 deenas bija saglējis, 1. jū, bija 1868. g. nobēdza rosīgo dzīvēlu, "šūkskošū dūse, lem dargo: Cik traģīkas bijūās vīna beigās! Tvs gau tam bijis jām gadu agrāk, 1867. g. mīris; bet vecā māte dabūja vūcto bīkari' dzert. Ja veena pate kopa savu mīlo delu grūtā šlīvī, bā; jo F. Nērkna ^{mārijā} pate bij ar'braukuse pee rādēnu Aestavas gubernā. Ja atrada vīnu jām mīrūšu, kād parbrauca mājās,

par vīdzemes di, rektoru un rauga tur pretejas "Labs. Itvīn' un "hajas vasa" — partijas ilidzīnat. Tātē ii vīdūlajā loma irādās par nepāteveigu.

1) Kad daržā estā vīdzemes draudzē vol ne domāt nedomāja, olt pagasta skolas, tad jām dūclu draudzē katram pagastam bija sava skola, kur katrs betns, lūdams skolas gadās, kopa mācīs.

un stāvoja nu ar saveem 4 mārceem beviņņeem pee sava
mīla drauga un gādneeka zārka.

Arī J. Nerķena raksti noīķņvami' prozaišķōs un dzei,
jiskōs.

1. Prozašķee raksti.

a, Vācu valodas mācība, ko tas vispirmais sarakstījis,
jau pēeminēta. Tā no Nerķena, vel kā veemcārša pagalta
skolotāja sastādīta, bijuse savā laikā ja isplatīta grāmā,
ta vīrus, kur vācīški mācījas.

b, Apustula Pāvila grāmata Romņeķeem. No Latvešu
draugu beedribas usaiēnats, kuras locekļis un Vidzemes
direktors Nerķens bija, tas parocla īo grāmātu no
freņķu valodas Latvešu valodā, pee Tam nodziļodamees
savā mātes valodā plasāku tērsumu savēršanā.

c, Latvešu-Vācu un Vācu-Latvešu leksikons bija
tas ļoti svarīgais darbs, pee kā Nerķens kadus 13 gadus
strādājis; bet kā darbu estu, tā arī īo darbu vairs nav
varējis pabeigt. Velak nu gan šis darbs galā vēsts, bet
tas deenīl raudejis Nerķena vardu. Do velais Latvešu
tautas draugs, sormais brskapa tēvs Ullmans' apņēmas
īo Nerķena darbu pabeigt un pabeitza arī beesām ^{(leksikona} / pīr-
mo - Latvešu-Vācu - daļu; bet arī tas deenīl nomira,
kur leksikons vel nebija no speestavas isnācis. Un kad
1872. g. vadņikas pirmā daļa isnāca, tad tā neneta
vis, kā arī pats Ullmans to bija vēlejas, Nerķena, kurš
pee tā bija 13 gadus strādājis, bet Ullmana varda; jībīn
Ullmans pee šis grāmatas bija 4-5 četrus gadus pūlejes
un tai aris tārva prata savu vardu vis nedēvis. (Se val.
leksikona Harvinsinavīņņūy, ko B. Elensterins sacorejis un
Baudreviča polemika, kura „Balt. Vestnesi” ar to isceļās.

Lai nu šī vaj tā, šis ¹⁸⁶² līdz šim p. l. mīgavai Latvešu lok,
sīkoms. Vardmēcas ^{II} Vācu = Latvešu dala kādus gadus des.,
mit velak (ap 1880. g.?) ar' isnāca. Tā ideva mac. Brasche,
tas pats, kas pirms pārdesmit gadiem (1861. g.) bij' svedis
nosaukumu „Danulatveetis”. Lai nu II. dala ir gan beesa,
ka par I.; tomēr tā kas ir ar' usņemteem svešvārdeem
un nesasūcēd I. dala darba korektumā un safratibā. ✓

d), „Pēta beedrs”. Tā laurkrakstu Nerikens, Latv. „Draugu resp.
literariskas beedribas pasakubnats, isdeva 1863. g. un pec,
veenoja to „Latvešu Avīzēm” par peeliikumumu. Bet tā ka
minētās beedribas direktorija, zem mac. R. Schulza, „Latv.
Avīzēm” redaktora, prezidijas, nīmās „Mājas Vees” rīste,
matiski vajāt, un kād tās šij „Draugu” beedribai bij' is,
devees — „Mājas Vees” bij' seabūdīts, noslābūnats — tā („Draugu”
beedriba) griezās ar' vīru spasi pret „Peterburgas avīzēm”,
panākdama, ka šim zobgala peeliikumumu nolēdza, — Tad
un šim jaunajam laurkrakstam no tadas terorotiviskas
beedribas puses nācēt bij' is nevilus jārsaucās: Kas
var no Nācāretes labs nācēt! Do to usskatija par na,
vīgām zalem pret „Pēt. avīzēm” un caur tām pemoūdīs jaunuo
kustību. Us tam ar' vāda arī kāds gabals A. Spāga grāma,
tā „bi župrante des franou bonūaru, fondas” etc., kas isinēmts
no „Kronungagessin Prospektoren”, kas 11. novemberi 1862. g.
104. nrā kāds „Andrei Vasiljā” raksta un kas minētā sp.
grāmatā pa vāciski skan: „Für Annoncierung vona Kubels,
von möglichenweise promoygafen Kunn, unies von 2. De.
cember draps jupfat un in tau kulliffen Lūndan un
nain kulliffen Jūstūng, von unuo yngelofen jastou un.”
Tijot, aoppinun, šis nio jgungift yngun bin Wiskung
tau Peterburger Zeitung” pēu soll. Te A. Spāgis peezinē:

1, „Peterburgas avīzes”

jaunrūdas šos Okeānait un šam publikām Arzjan.
 Kurmūglif. Šis jell iņ narvntrosvolan, usut in roman
 un dūptrovgu Andvair gadvūkt irind? (Cf. Spray un
 Loldūnykūngf etc. it.). No iis cinas redzams, ka Nei,
 kaus nav vrs bijis šids "Stahls" vaj, "Hengs", kas gatais
 savu kantu isaudlet - pārdot; Neikens negribēja vrs kaut
par eroei, apspēest Lolocešu kantu. No Neikens no
 sevrs par, šis dūptrovgu "Mufan" teicis, ka vrs to "young one"
 yzvojan un folglif kript unpr šom Lohantšama un šif
 jaba; to vrs larkam Vācešim tā krc par apmestona
 šam teicis. Vrs caur šam Arcai katu, tā sevot, itarp
 v. l. kēem budams, gan lidz kavens, bet nebut lidz plesis.
 Vrs jau, ka dzeidjans, it droši novaidija švuntus-politiku
un atvērta ari citu kantu cešu darbu kantas dromā un neputa
vrs ar vrsu un kantas pretnekeem vena tāvē. Vrs to
 aplēceina ari vrs literariskē darbi. Vrs citi vel nepe,
 mūnetes Neikena raksti meklejami vrs "Cēla beedra";
 ko tas, kā zinām, isdeva 1863. g. par peclikumu. "Lat.
 vcešu atvērēm", bet tad no 1865-1867. g. pilnigi pat.
 stāvigi. "Cēla beedra" meklejami Neikena rakstneceiņas
 darbi. bas nodols un serde, vceņigi šai larkrakstā vrs
 islaidis savus bellotivīgus - dzeijiskos rakstus. Bet tur
 no vrsā vel daīdaradi citi raksti. Laba kesa no šom
 arzjem deenas jāntejumus. Šo plāsi ir: primo vrsā is,
vikoto dzeid. svetku aprastoti, kā ari bibeles svetku, šom
svetku aprastoti, daradi evada raksti, tad zinas, grāma,
ku arvad. jumi etc. - Tad sevīški lels daudzums rakstu
 par kicibas lētām, šo itarpā Lohera stasti u. c. šis šē
 savu vrsā un vel sevīški pēgrecivim Neikena bel,
 lētivīgēem - dzeijiskēem rakstēem. Paris gadu pēc Nei.

ķena naves, ta pērnācējs Umurga, mac. R. Aunums, isdevs 1870. g., Bura Nerkena stasti, dziesmas un gudrības mac. has. Dz. Cēla bēdāra islasijis, iestādījis un isdevs R. Auning, Umurgas maestajs. 1. daļa. Stasti. No Nerkena bēdā. Rīgā. Deemrēl Aunums trīs ori pēc īs 1. daļas palicis. X

2. Dzejiskā raksti.

Maestajam Aunumam, kā rādās bijis nodoms isdot visus Nerkena rakstus līdz ar it sīku-plānu dzīvesaprakstu, bet viņš nav ar savu nodomu galā ticis. Isdota tik 1. daļa.

Stasti. Pēc stasti ori cam grano valis apnotami. Tēc nav vis visi tādi, kas būtu patstāvīgi un brīvi varēti, t. i., kas būtu visi pērkartami daill. t. i., t. i., Lutera stasti eserit divax barnicas - nerā literatūras vēsturē.

Tak kā Nerkena raksti ori tēc mums interesanti. Aunuma nepabeigto nodomu, kā rādās, gribējis J. Šeiferts ispildīt.

Tas cam R. L. B. Zim. Rom. Der. grām. apgād. Nodalū isdevs Rīgā, 1897. ^{un 1898} Bura Nerkena, islasius rakstus divi grām. māi jeb daļās, kā: I. Stasti. un II. Īis un tas. Dzesmas. Gudri, bas grandī. Bet kā deemrēl risnotal, tā ori šē tas ar savu

paristamv iaurību un patvarību vīkojēes. Nerkenam tā jau nav visai daudz, ^{raksti} tam pavīsam trīs septīni īsī stastīni.

Tak Šeiferts savā nēcēigā grām. telē trīs četrus usjēmus un tēem pasēem devīs savus un ne Nerkena vīrsnēkstus, kā ar atklādis stastu sevadus not.

trīs gudrības vārdū nav Nerkenam daudz; tak gudrības tesdors Šeiferts atklādis ori no tēem not tos, no Nerkens estā.

dijis pēc Zalamana sakamēem vārdēem un tulkojis pēc Lutera etc. Noderigāsi būtu bijis, isdot visus Nerkena rakstus, nerā gar tēem, kas tā jau nav daudz, tā laertes un islasītes.

1) Nerkena, stasti. Tēc ir pavīsam septīni, proti: 1) īvai pamātei nav grūti? 2) Tu deevu mīlo? 3) īls doramo deevu.

4) Vai devītais haustis nel spēkā? 5) Kam taisnība? 6) Par
Olīnēm. 7) Rāvis.

Ē mums pirmā itenu Latv. stāstīnu (novellu), dzīves
skatu pērlu rotina. Tas pirmās tads krājums, ko ca-
stojam Latv. daļliteratūrā? Ē notikumi, skati, parādi,
bas, notikumi un notikumi dzīvē, vēstures, lauku valodā,
kā racretājs tos savā dvēselu gana gaitā, savā draudzē starp
Latviešiem selpa un novecoja. Un tee uskti un uzi,
meti vēstures lauku valodā un caur vesti devlājības
un svetu rakstu gara, kā jan svotiga, nopeetua maci,
taja gara beoni. Nekas nav aplamaki un trivialaki, kā
Herkena no gar dzīveska stāvokļa zīmētos stāstīnos vest
sakarā ar Turgeneva, hedneska uraimējumem, kā to J.
Scripto dara, ideal-realo sajaukt ar natural-realo, gar go
ar laicigo etc.

Kad pr. p. "Vaj pamātei nav grūti?" apspriežam isumā
pec Aristoteles estētikas - poētikas, tad isnāk isumā
kā: Mūdas - labs; zīd, šepat, katos runā un dara kā
pec la dabas, apcarība (refleksija) ar persoitošo trikumību
morali ic keicami; šēpiz (valoda - isteksmā) šepat, špēpiz,
dzīva (drastija); situācijas (apkarli) keicami isnēdretas.
Tas stasta bergas neisnās ar vajadzību - kā un ne estabi.
Visu stastu sajaukt kopā isnāk forso en miniature
Latv. original-stastneestā. R. stastu špēpiz - it ipai
verā keicami tee no paša Herkena romantika tee stasti,
ko pec taisnības nav caur par dergām prolem Latviešu
raistneestā. No ieem nasskeem varam atkarst, kāds
me-stars eesi estētikānos Herkena bijs, kāds Latviešu
tantas un valodas pratejs, er dzīvi un skaitri viņš pa-
zini savas tantas trikumus un netikumus, labas un

9) For atkarstam Lavaijgūtā un ko, Barona māģinums.

gribēdams āo pēc Deava ^{prata} paveles zēdam kaut - upurēt,
 kaptat „Redz, ie nāk kas saprotājs”; Tātāt stāsts par Vāroņu
 iē jēmtu tūc par pamatu, folio, praktisku ^{mačtu} ~~frilības~~
 lūcānāi. Neos stāstus kas iplot un mača ^{pac sava ~~manā~~ ~~meēna~~} us savi vāri,
 pēc savām jūsmām. Ar novērojumu dabā vīns isleto
 frilības mačbai kaptat kā bibeles stāstus. Pr. p.

Mačdra kaptas iūs un tuc,

Klanās katram vējam;

Ozols karclu stringri tuc:

To lai, vīri, spējam!

Grūzi nguns ātri vīj,

Zeltu lenam īkisti:

Kas tu esi, kas tu bij, —

Redās atris isti.”

Beb: Dzelzi, kas kas ilgi tūta,

Rusa dārkark tēveja;

Tēku, kas veen veti mīta,

Čopsti, dādži arsauga:

Tā ir c. lveks meera deenā

Palaižās lūc kaptā,

Pirds ar nebehtibu ceenās,

Kosmok meesas kaptā.

e), gudības vardi un mačbas. Iē Kērkens kaptat ceenās
 mačit un gudrtu — dzīves gudrtu tūcēt kā savās, dzēes,
 mās; tūc iē gudrtas vārdem un mačtām iē kā kā
 epigramas jēb sakamū vārdū vārt. Par poraingu dēse,
 jūsi vīvāvārk Zalāmāna sakamū vārdi. Tātāt ar iē
 dzēijas formā lēcta pašā novērotā lauvū dzīve ar tās
 ēnas un garšmas pūsam. Pr. p.

„Kad vētas jūšanas tēvi nedāra vārdās un darbās sēvāku,

Parallelismus

metrorum

te

Kērkens skoli

gājis pēc mūsū

dārnām

šad velti lepajies! Zušānas pastarōisendis, kā cauree
zēdi nobirst vētrā un pats tad šāvēsi - kā kosci lēš
angļem."

Seb: „Nebedrojaies ar cilvēku, kam gudriha pētrūest,
un bedz no tada, kam gudriha atleek. Ne gudrais tevivar
arīvest nezīn kūs necelā, un pār gudraiv, tešām, pats
jau satīnceš, tevi līdz evēks tīklā."

Podigi: „Tās domas patik klausītes, kas dod ko domāt."

Seb: „Ja īša gudriha ir darga roka,
Vēn reti cilvēkem vīrs zemes dota.

Kas prāta vīrs, zin savu tūkumun,
Bet geris melā, ka šim jau pārleeku."

Seb: „Redz, meitona - vīrs šēiga,
Kā īpīsta, skaidra savā dabā,

Un glīta, klusa, kaunīga.

Puis, nam ko! Tevona lūs laba."

Podigi: „Tās domas patik klausītes, kas dod ko domāt."

„Še gudrihas vardi un maēbas, kā redzam, nēsmoti
gan ritumā, gan bes ritumā; gan dzeijā, gan prozā; taš
vēenada' skaidrā maēbā. Je nu būlum pē Nērkēna
darbu bergam. - Nērkēns nebija ne ceon gudriha un maē,
cīlu, bet arī mīlestību šēis un - -

„Kas mīlestību šēj, tas mīlestību plauj. Šo vareja
redzet tamī deenā, kād Nērkēna mešas tīka glabatas
Umurgas kapsētā (8. jūlijā 1868). Jan reti kur cīlu us zemem
Arē leeli laukū pulci lūs redzēti, cīk mīlestā deenā pē
Umurgas bārnīcas un us Umurgas kapsētas. No vīšim
pusem laukis bij sanākušī un no vīšim kastām. Pē Nērkēna
kapa redzeja leelkungus un zemneekus, ragstus
un zemus, bagatus un nabagus, maētus un nēmaētus,

vecus un jaunus veonā vaudu beedrihā ar svetām asaru
sartam savzenotus. Vaj šī asaru beedriha starp tadeem,
kas estabi caur loalam starpām ištūti, nav dzīva lēc-
ciba, ka Kerkens vecus pateesigs meera vestnesis un
salīdzināšanas slubnetajs bijis? Daudz labas lēcibas
tam deenā Kerkenam tīka dots no daudz amala lēc-
dreem un drangeem pee vīna zarka un pee vīna kapa,
bet ta lēlakā un stiprakā lēciba, kas vīnam tam
deenā dota, tās asaras bijušas, kas no kūkstōiu acim
no zemi tīka tā sieti mīlestības upuri. (Cf. Murimū).
Un šo sietojū vaudas tīk apleceenaja Kerkena gadrihas
vandu pateesību, kuri skan:

Vaj kas mūs kam lēti dos,
To vī neteie ilgē gadi.
Veen tas bītiņš dargi eser,
Ko ar labēem darbeem vadi."

3. Kaspars Daugulis. Atskats.

Līdz šim esam aplūkojuši, kā sacīt, tautiskā laukmeta
I. ceļēnu. Tas apjām tā puslīdz XIX. gadsimtena otrās
puses pirmos 20 gadus (1850-1870). Ta pāris vīleceenem
grūb šī isā laukmeta rakstneekus zimet, tad jāsaka,
ka tee ir visvairāk ^{praktiski laudis,} politiski darbneeci - žurnalisti; ka
te vel maz kas atlec dailai literaturai. Valdemars, Beck-
bardis, Spāgis un pat Dns. Alunans rīkojas gandrīz
veenīgi, marakais visvairāk tīk cenēdamies Latvešus
politiski brīvus darit ^{apgaismot,} praktiski veceemat. Vīnu pīstma,
kars mērkis nav Latv. dail. literaturai, ^{nav bīva rīkojuma,} Pat. J. Alunans,
kūs starp šēem rakstneekēem vairāk preekš Latv. dail.
literaturas ko darījis, taču nav pee tam arī tīk dail.
literaturu ^{svabadu ražotanu un zinātņu,} valis paturejis un preekš tē, veenīgi savus

3786

F. Larranovičs.

1836 - 1908.

Tas Valdemara pulcīnā

^{Val}
Tas students bidams sarakstīja

Tas grāmatu garīga satura,

~~Tas mācītājs, "Latv. Avīžu" redaktors bija.~~

~~Tas decetu tūpmasē amatā~~

Tas dzīves gaitu sevādīja.

Tā mācītājs tas sabija

Par "Latv. Avīžu" vadītāju

Tai visai grūtā amatā,

Tas prasa tautas skolotāju.

Tas isdevis spredīku grāmatu,

Tas pilna garīgas poezijas;

^{Tad vadīja.}
Tas draugu biedrības prezidants

Tas Bilenstaina prezidijas.

F. L.

Lat. Austr. 1896. g. Nr. 1.

A. g. prof. J. Lautenbac

L. V.

Nr. 79.

Kulturas fonda Dome.

Jānis Vilums Sakranovičs dz. 9. februārī 1836. g. Kurzemē Kiskas muižā, kur viņa tēvs bija par muižas pārvaldnieku. Pirmās mācības dabu jis mācās no mātes, viņš tad tapa sūtīts Baldones kasteņa Felgena skolā. Kad tad vecāki bij aizgājuši uz Brucenas muižu, dēlu tee no, deva Daustas elementarskolā, pēcāk apņēma skolā un no šejienes 1851. g. uz Jelgavas ģimnaziju, kur 1854. g. pabeidzis devas us Tē, patas universitāti, kur studēja no 1855-1859. g. teoloģiju. Pa savu studiju laiku tas cestājas Valdemara pulcinā. Studijas pabeidzis, tas pieņēma mājskolotāja veltu Jelgavā virspilsteesas prezidenta von Flovena namā. Te viņš sabija četrus gadus. Tad no 1863-1866. g. bija Dobeļē pec ģenerālsuperintendentu Lamberģu, provera gadu no, Kalpodams, 23. februārī 1864. g. tapa esvītīts par palīga mācītāju Dobeles vācu draudzei. No Kurzemes baznīcas teesas cevēlēts par dū, kerīnu krotu draudzes mācītāju, kurp viņš nogāja un nodzļvoja no 1866-1879. g. Pa to stāstu 1870. gadā ^{pirms reiz} redzēju un atjirdēju viņu kuram runu par trim vainageem Bīleusteina ^{un} Rutkovska sarīko, tajos piēmōs Kurzemes Latvešu Dzied. svētkōs. No Luteri, nēm Sakranovičs tapa aicināts us Leel-Auci par mācītāju. No 1870-1879. g. viņš bija par "Latvešu Avīzes" redaktoru. 1880. g. ar viņu satikos Latv. literariskās beedribas gada sapulcē Jelgavā, kad iscelās leelā šķelšanās starp vācu un latveju literateem. Sa, Kranovičs pec tās neņēma dalību. 1889. g. Latv. literariskā beedri, ba viņu ecēla par savu Kurzemes direktoru un 1895. gada 13. decembrī par savu prezidentu. — Tē darba un goda pilna mūža Sakranovičs šķīves no šīs laicības 1908. g., sasneedzis deeggan augstu vecumu, kadus 72 gadus.

No viņa raksteem peminami: Karlis Odupricis (1862. g.), gavenu specģelis (1866. g.), Daeva kalps Mārtiņš Luters (1883), bes, Latv. Avīzem" viņš rediģojis 1885. un 1886. g. Latv. liter. beedribas, "Kāju kalendari", 1893. gadā viņš isdeva savu "Spredīņu grāmatu", caur kuru viņš parādās pec Mancelius kā veens no visceverošana, Kāson Kanceles runatajsem starp latvešiem,

Tsumā: Tas Valdemara pulcinā

Vēl students budams sarakstija

Tau grāmatu garīga saturs — — — m. lapinū!

Stundenplan.

Montag

8-9 Ruffisch
 9-10 Geschichte.
 10-11 Pausen
 11-12 Französisch
 12-1 Griechisch.

Dienstag

9-10 Religion
 10-11 Ruffisch
 11-12 Geometrie
 12-1 Griechisch
 1-2 Pausen.

Mittwoch

9-10 Griechisch
 10-11 Pausen
 11-12 Grundarbit
 12-1 Ruffisch
 1-2 Griechisch

Donnerstag

8-9 Ruffisch
 9-10 Griechisch
 10-11 Pausen
 11-12 Griechisch
 12-1 Französisch

Freitag

8-9 Religion
 9-10 Ruffisch
 10-11 Pausen
 11-12 Ruffisch
 12-1 Französisch.

Samstag

9-10 Französisch
 10-11. Pausen
 11-12. Geometrie.
 12-1 Griechisch.
 1-2. Grundarbit.

sveidrus lejis, ne, pat savas, dziesminas' tulkojot un sacerot, kas patura acis ne estetisku, bet praktisku mērksi; tam pēc tam ^(tik daudz) ne ~~veem~~ dzēja, kā Latv. valodas mācība, valodas tīrīšana patā. Vins' pats saka: „Pis dziesminas' pāstulkojot man bij iedās domas: es gribēju rādīt, cik Latviešu valoda spēlīga un jauka, un tad es arī dzinos, Latviešu valodu, cik ^{pa} spēdams, no svešiem gra. bāšiem iştirit... K. Barons, ^{sacerejis daktis} kādus ^{patis} dzojolus un stastījumus, kas daļai literatūrai eksistē, tulcin apstājies un nav līdz ^{tad, vairs} šai dienai ar paša rašojumam vairs pēc rakst, neetbas atpakaļ grozies. Izvairēnīte, dārius literatūras ziedinūs klajā laidis, drīz nomira. Jan, kā saka, kas esot veselu rakstu pilnu māzu atstājies, kas pēc 30 ga, ^{taisams} ~~de m' valam~~; bet un jan 30 gadi pagājuši, tak maiss vel nav garšmā celts un tā par tā māzā atstāteem raksteem neka nevaram ~~terkt~~. Pedigi Herkons, ^{sacerejis} kas ^{dažas} ^{taisams} stastījumus, ^{sacerejis} ko vispār ^{taisams} ~~slavē~~, ^{taisams} ~~kaču~~ ^{taisams} ~~ari~~ ^{taisams} ~~nav~~ ^{taisams} ~~tas~~ kā polnīgi brīvs, ^{taisams} ~~hik~~ ^{taisams} ~~us~~ ^{taisams} ~~daļam~~ ^{taisams} ~~skatitajies~~ ^{taisams} ~~rakstneek~~ ^{taisams} ~~ra.~~ ^{taisams} ~~žojis~~. ^{taisams} ~~Ta~~ ^{taisams} ~~stastūni~~ ^{taisams} ~~iscet~~ ^{taisams} ~~us~~ ^{taisams} ~~to~~ ^{taisams} ~~pašu~~, ^{taisams} ~~us~~ ^{taisams} ~~ko~~ ^{taisams} ~~sprediksi-~~ ^{taisams} ~~lan,~~ ^{taisams} ~~dis~~ ^{taisams} ~~Arklīgā~~ ^{taisams} ~~zinā~~ ^{taisams} ~~labot~~, ^{taisams} ~~mācit~~. ^{taisams} ~~Ne~~ ^{taisams} ~~kā~~ ^{taisams} ~~brīvs~~ ^{taisams} ~~dzējneeks~~, ^{taisams} ~~bet~~ ^{taisams} ~~kā~~ ^{taisams} ~~no~~ ^{taisams} ~~sava~~ ^{taisams} ~~peenākuma~~ ^{taisams} ~~ne~~ ^{taisams} ~~atklaidīgs~~ ^{taisams} ~~mac~~ ^{taisams} ~~tajs~~ ^{taisams} ~~tas~~ ^{taisams} ~~raksta~~. ^{taisams} ~~Šai~~ ^{taisams} ~~laikmetā~~ ^{taisams} ~~nesastopam~~ ^{taisams} ~~vel~~ ^{taisams} ~~ne~~ ^{taisams} ~~veem~~ ^{taisams} ~~pašu~~ ^{taisams} ~~no~~ ^{taisams} ~~raptus~~ ^{taisams} ~~poeticus~~ ^{taisams} ~~sagrabbu~~ ^{taisams} ~~rakstneeku~~ ^{taisams} ~~-~~ ^{taisams} ~~dzējneeku~~, ^{taisams} ~~kas~~ ^{taisams} ~~butu~~ ^{taisams} ~~centees~~ ^{taisams} ~~jeb~~ ^{taisams} ~~no~~ ^{taisams} ~~arods.~~ ^{taisams} ~~bena~~ ^{taisams} ~~drīts~~, ^{taisams} ~~hik~~ ^{taisams} ~~veenīgi~~ ^{taisams} ~~savas~~ ^{taisams} ~~jasmas~~ ^{taisams} ~~skatisti~~ ^{taisams} ~~istorit~~, ^{taisams} ~~kelot~~, ^{taisams} ~~us~~ ^{taisams} ~~vizu~~ ^{taisams} ~~estu~~ ^{taisams} ~~nebut~~ ^{taisams} ~~ne.~~ ^{taisams} ~~skatotes~~ ^{taisams} ~~jeb~~ ^{taisams} ~~us~~ ^{taisams} ~~to~~ ^{taisams} ~~skatotes~~ ^{taisams} ~~hik~~ ^{taisams} ~~otrā~~, ^{taisams} ~~trešā~~ ^{taisams} ~~liniņā~~; ^{taisams} ~~kas~~ ^{taisams} ~~butu~~ ^{taisams} ~~us~~ ^{taisams} ~~tam~~ ^{taisams} ~~isgājis~~, ^{taisams} ~~vis~~ ^{taisams} ~~prumākā~~ ^{taisams} ~~veidā~~, ^{taisams} ~~hik~~ ^{taisams} ~~proceks~~ ^{taisams} ~~dail.~~ ^{taisams} ~~literatūras~~ ^{taisams} ~~vārot~~; ^{taisams} ~~kas~~ ^{taisams} ~~butu~~ ^{taisams} ~~dzēdājis~~ ^{taisams} ~~līdz~~ ^{taisams} ~~ar~~ ^{taisams} ~~Goethi~~:

Jf Prinz, sein dem Royal Prinz - - -

Bet politiski, tautiski centeeni; pamacišana, labošana

ir tas spraukstais mērķis, ko šī laikmeta rakstnieki,
 tas ražojumās cerangam. Utilitarisms, morāle te vis,
 pirmākā sime; šē dzejā darā zinā tas pats pļekšnumis
 (Krišņofrit), kas valdija pr. p. Vācu literatūrā Opitza
 laikā, jeb šē vel ne-esam neso nost tapuši no vecā
 Stendera nojēmtā virzeona, no morāles dzejā. Katra,
 kais Nārkens ir polungi vel šai stavokli. Kam no šī
 laika dzejniekiem būtu tā kas no vāpms poetiem,
 tas varbut veenigi ir Frangzūite. Atkarītot Rozbardi
 un Nārkenu, kas pa savu studiju ^{laiku} (nebija varejāsi ne,
 kadam pulerņam pēderot, šē citi tautiskā laik,
 meta I. ceļena rakstnieki un darbnieki pēdereja,
 kā redzejām, vaj un pirmajam Terpatas un pirmajam
Peterburgas pulerņam, vaj aridran abeem kopā.

Gimnazistu vakari:
 gava, Kuldīgā, Lēpajā, Rīgā.

a) Krouvalda vadībā.

II. Ceļens tautiskajā laikmetā.

3. Rīdēnieki. ^{gimnāzija} Gimnāzijas komisija.

3. Terpatas Latviesu rakstniecības vakari.

Tanī 19. februārī, kad svēņģā dzimtbūšanas atcelšānu orzā
 plāšā 'Kreerijā', 19. februārī 1870. g., kad bija sevīški cāms
 stud. jūr. J. Klavīna pūlineem darza eelā, tai namelē, kas
 vel ^{un nepūleis} sodeen stāv kā otrais no Ivaigūnu un Darze-eelas
 oturā ar galu us eelu, kāda studenta korteli vakarā kadi
 20 Latviesi - studenti un paris skolotāju - sapulcēti,
 lai sastātitu adresi jeb veenkarēu larmes veļejummu, ko
 pa telegrafu sūtīt šai pētā vakarā Rīgas Latv. beedri,
 bai us šās gādasvetkeem, - diģa, 'Terpatas Latviesu rakst.
 neecības vakari'. Do tautceši šē pirmo reiz tik pravā
 pulerņā kopā būdami, omulīgi sarunādāmees, cits ar citu
 savak iepazīdāmees un jaunai R. Latv. beedri, bai lai,
 mes nēderot, nāca pēe šās pašes reizas us domām,
 vaj šē nevarētu vērseem, is nēdelas tā sapulcētes.

un patīstami kā klajs noslepums — gadu no gada jo stipri plauka. Kad 1882. g. sākumā griebeja lūkstes ap, apstiprinātes, tad rektors us tam ne-ecelaidās, bet strupi noraidīja, sacīdams, lai lūkstes apstiprinātes kā korporācija. Nu nekas ne-attika, kā apstiprinātes kā korporācija, jebtū leelai daļai tas nebija pa prātam un baidījās arī, kas tos īsdevumus sagadat, ko citu procesā reprezentojama korporācija prasā. Tak sāca un viss labi veicās tā, ka 14. maijā 1882. g. Tērpates Latv. rakst. neecības vakari tapa apstiprināti pas korporāciju, kas turklāt kā savu isteno serdi un kautrskuma spēku pē. paturēja un lolāja kā savu sirdi, savu māti — Latv. rakst. neecības vakarus. Latv. rakstneecības ^{vakarī} (un Letonija save, nojās veenā institutā. Ar pirmajiem Tērp. Latv. jeb Valdemara vakareem šim institutam, šiem otrajiem Tērp. Latv. vakareem un Letonijai palēcīs kopīgs tau. Arskais gars un arī, "Tā, daba un pasaulē", ko šis itū. dentu instituts turpinājis daudzem sejmeeem. Parīsam no jaunā šē celūses ^(divi īsdevumi: 1) Dzeņu Dzeomas un 2) encyclopēdija jeb zinātnisku rakstu vītne "Latvija". Kā "Valdemara vakareem" derējis par organu "Nājas Vees", Peterburgas pirmajam Latv. rakstneeku pulcīnam — "Peterburgas avīzes", tā šiem Tērp. Latv. rakst. neecības ^{jeb kronvalda} vakareem no sākuma, Baltijas Vēstnesis, tad arī citi divi īsnaceji laskraksti un sevišķi žurnāli, kā: Bagalms, Pota, Austrums etc. Lai teic, ko teikdami, šē Tērp. Latv. rakstneecības vakari — šī Letonija, šis instituts ir līdz šim bijis visplašākais un svarīgākais instituts Latv. angstakajā gara dzīvē. No šējeenes isplūdis visleelākais skaits angsti macītu zinātnes vītņu ^{profesoru} rakst. neeku-dzejneeku, žurnālistu, dzīves organizatoru un tautas

darbnešku un vadītāju. Še raudzīts vienot zem veeneem
 sparneem vīrus intellīgentoskas Latv. spekus, ceenijama
 nos Latv. vīrus, kas štādējūsi ^{Torpatā} Peterburgā, Maskavā ^(universitātes un institūtos, etc.) u. c.
 gods, kam gods nākas. Šis institūts ^{un vātrak 100 50} dzīd jau ⁵⁰ gadus pastāvējis
 ilgās pastāvēšanas pēsnēgdanēs ir arī jau labi materieli
 cēdzīvojees, tam ^{bija} savs pasa nams, ^{Torpatā un nu Rīgā} skola, bibliotēka un
 plašs avīžu galds, ^{loolā pulks, beozon, tautecēn} etc. etc. ^{Liuka gars, vītra un vītra; Pagātnes paut.}

Ņū aplūkosim pa rīndai tos raustneekus, drejneekus un
 gara darbneekus, kas no ūsem (2. Torpatas Latv. raust,
 necebas vakareem celūšēs, vaj ar teem bijūsi tuvā
 sakarā un sakrsmē. Jau pašam pirmajam varam
 šē jō laba skarna. Tas ir:

1. Kronvaldu Atis. „Dāžam varam būnuma speks,
 būvības vara (caica Laubes Indriks Rotā 1886. g. par Kou-
 valdu raustidams). Ņūna vardu iedzirdot mums mostas
 neska. tamās domas un jūsmas, atūnas un pēminas:
 gara acim preekšā stajas dāsiģi cūsiģi, kreatni darbi di,
 žani augli; sirdi sasilda, ceprēcina un spe. na vīra
 kreetnumus un tikums. Ati Latvešēem iāds divains
 vards. Tik no sakam: Kronvaldu Atis, šē augšām celas
 pagājušēe gadi ar saveem centeemeem un paņāsumeem:
 rēdram spīrgtus darbus raustneecības laucā un jaunū
 glotumū un spodrumū iēdzivē; seraugam Kōvijas
 mīlestību, kas arveem vītrak cildina tautecēem vrbis,
 un preekajamees par draudzību, kas jāuneklus veeno
 darbībā un centībā - tautiskae centēni atjāunojušēs,
 spe. vajūšēs.

Kronvaldu Ati isa mūša garta saveenota ar laik,
 metu, kur Latvju tauta no visām pusēm spertuse bran,
 quo solus no preekšū. Pae vīseem ūsem darbeem vīrū

nēnīs dzīvu dabību, gan skubinādams un mudinādams,
gan palīdzēdams un pats strādādams; bet visus, vārdoš
un darboš, izrādījes par augstsvēdīgu patriotu. Tāpēc
arī dar ar viņa darbiem un nopelniem un ar viņu pa,
šū šē tuvāk iepazīties.

Astis Kronvalds dzimis 3. aprīlī 1837. g. Lēpajas
Kronmā, Maz-Kotes Vidus-muižinā, un Vajāozīgās skolu
macības Lēpajas koreģorjā angstkā (muižniecī) aprinīka
skolā (velaskajā gimnazijā) dabūjis, tas pērnāma mājīka
lotāja vocku Lēzīs. Še citus macīdams, pats tas ma.
cas vel varak. Bet ar to veen pēc zinības iselapu,
šam garam nepēctec. Pēc kada laika tas dodas angstoku
macību dēl no Berlīni. Turēnes angstskolā tas pēc,
griežās arstu zinātnē, bet blakus nodarbojas arī dram
ar pratniecību un valodniecību. Šam Lēzīs būdams,
viņš bij iegādājies daudz grāmatu: labākos Vācu klasiskus un
citus vortiskus un zinātniskus rakstus Vācu valodā;
bet lai varētu arsmēgt macību un zinātņu dzīvo avotu,
universitāti, tam bija jāīķīvas no sava mīlā grāmatu
kraujuma. To Lēdams islozet, tas eceja tā sadabūt nau,
du, ar ko ilgāk usturētes Berlīnē. Bet šis gadu viņš
espeja šē palikt. Labardība un lētība pēespeoda
to ātrok atpaxal grieštes, nekā kabata no tam butu
skubinājuse. Šas notīka tā: Ar A. Kronvaldu kopā
stūdeja medicīnu kads cits Kursemēcs. Šam pēc,
trūka naudas; bij jābrauc no dzimteni pēc jāuna pa.
doma; bet trūka arī eela naudas. Kronvalds no sava
kraujuma arīdeva 100 rubulu jāunajam draugam,
Krišs Keičās, ka tam Kursemē nauda zintēm tā, ka
ne veen pašam būvot dērgam, bet arī Kronvaldam varēvot

palīdzēt, studijas Turpināt. Komunitāts ar brauca,
bet mūsu šīs nedabujā vairs redzēt nedz savu drau,
gu, nedz savu naidu. Nu arī pašam bij jālaržas
prom. Lai gan tik īsu laiku Berlīnē sabijis, tomēr
savus rimbās apertkums tas bija diezgan vācietni
pildijis gan dabas zinātnēm, gan nepieciešamākām
zinām no pratuēcības un valodniecības.

Kuozemē atpakaļ parnācis, pēdējais Kronvalds
savas dzimtenes Karminjōs^{pag} (majskolotājs) pēc Durbes
Vācu macitāja, Proktora. Visu šo laiku Kronvalds
bija jūtes ne par Latvieti, bet Vācieti no Fveedru Dri,
muma! "Tas te nu pamazām sika tam nokrist Vāce,
tības avini no acīm un tas atrada savu pītūderm,
tību, Latvietību. Tas tā noticis.

Divi vestes no Durbes miestina Dživodams, Kron,
valds jo bezi satikās ar Turēnes skolas vādoni Šohā,
feri, kas, pats dēdrigs pāidagogs būdams, drīz veen
zināja Kronvaldam modinat pāidagogiisku garu un līdz
ar to arī mīlestību pēeksō Vācu pāidagogijās un ceē,
nību pēeksō Vācu pāidagogeem.

Kas daudz maz iepazīnes ar labākiem pāidagogiiskiem
rakstiem Vācu valodā, tas zinas, ka tee arī ikdieniškam
pratham nevas būt veenaldigi, kus nu vel eslavkam,
kads bija Kronvalds, ar dēdrigu garu un jūtīgu tirdi, kam
pēc zinātnam slapa un kas patectību mīleja par vi,
sim lectām! "Kūrai lectai vīnō pēeksorās, to darija ar
tirdi un dveseli, ar vīseem gara un meesas spēseem:
nekus vīnō nepārādijās par puskoka leceju. Tā vīnō
pēeksorās pāidagogijai un palika tai ustīkamis līdz
dresta kapa malīnai.

1) Kadu laiku tas esot pat ēakli mīlojis pēc savem Fveedru
papīseem.

Vācu pāidagogijai, īpaši tai daļai, kas rimejas us tautas skolām, ir divi nenoleedzamas un severojamas īpašības: koft mātes valodu" un modinat tēvzemes mīlestību. Tāds gars jo skaidri parādījās visparīgās sko- lotāju sapulcēs, kadās Arka Vācijā notaretas, kā arī Vācu visparīgā skolotāju avīzē (Allgemeine Lehrers- zeitung), kopēc velak mēdza sacīt: Vācu tautas skolo- taji pāsvarejūši Francūzūs: Vācu pāidagogiskos rakstus lasot, nemanot modās tēvijas mīlestība un arī leni- tīnam pašu valodas ceenība.

Ar pāidagogijas likumeem separistotees un vienas panākumus apbrinojot, Kronvalds nu grībeja Kertees pēe drīva darba, arī viņš grībeja tautas skolotājus beēdrot sapulcēs. Drobē lūdams, tās sāka ap sevi puleest tautas-skolotājus, pa daļai Drobēs bārnīcas draudrē, pa daļai tās apkaimē. Tā' Kronvalds 1860.g. Drobēs apgabalā pirmāis dibināja skolotāju koufe- renci. Pēe tās pēedatījūšes tādi skolotāji: Blums no Dunalkas, Brīkmani - kēvs un dēls - no Raibe, nāksēem (?), Damberģis no (?), Forstmanis no Tāšēem, Kušinskis no Gavēeres, brāli Svamberģi no Leegēem un Pēcēnkles, brāli Jantvni no Tāšēem un Krotēs un Stobbe no Tadaikēem. Kouference, Kronvaldam vadot, drīk usplauka un attīstījās: segādāja dārus vīnus dabas zinatneem, kā pr. p. mikrooskopu u. c., pastelleja Alļamai- na Lāpvaiztūng un cela grāmataku Krakusi ar rakstecem, kas tautas skolotājam nepēceesāmi. Ne tā gludeni jāja ar cīteem kouferences darbeem: sarunām, pārspreedū, meem un pēekīlasijumeem - pēekšpēelameem. Šēclais kavēklis šē bija valoda, pašu mātes valoda. Ērmoti!

1) Die Muttersprache ist der Schlüssel zum Wissen ist äe p. m. c. ps.

Latvešu skolotāji, kas māca Latv. bērnu, ar teju pa latviski sarunādāties, paši sapulcējūšies, nevar savā starpā pilnīgi sarunāties un nespēj pienācīgi patspriet nepareizām skolēn mācības savā mātes valodā. Latviskā daļa no teju arī Vācu valodā isti pilnīgi ne-eevaldija. Te sastopam tā puslīdz skolotājus bez valodas, jebū tee memi nav. Bet tā bija un veltām vel ^{velax vaj-pot} šodeem tā. Un Tomar pavidagogijas likumi prasa un ceeti un nepārgro. zami nosaka: „Tautas skolotājam savas konferences ja, notusa tautas valodā, to viņam pār visām valodām vislabāk jāmak un jā-eevalda.” Visu to Kronvalds labi zināja, bet pašam gandrīz vel mazak veicās ar Latv. valodu, nekā cīteem konferences locēclēm. Jan vīns vāreja no sava kupa mācību un zinību krājuma sa. veem sapulces beedreem daudz ko preekšā celt par pama. cīšanu un paskubrināšanu, par sestiprināšanu un pa. jautrināšanu; bet tikai ne pa latviski. ko nu darīt? Bija jāmacas Latv. valoda. Tā savu mātes valodu ta, gād mācādāties, Kronvalds nu no savu roku, pa savai reizei atrāda savu tautību - latvietību. Jan to jau bija ^{Bochardis, Bārs,} darīns gādus agrak atrādūši tādī tēpatneeki, kā: (Valde, mars un J. Munaus. Bet, kā rādas, Kronvalds no teju tēreiz maz ko zināja, nestāveja ar teju nekādā sakarā. Tik ar Spāgi bija tieks ^{Berlins universitāte.} Lai savas zināšanas mātes valodā paplašinātu, Kron. valds nu krāja vecus un aizmirstus latviskus vārdus, addeva konferences locēclēm - tautas skolotājiem - lai no ^{ļaužu} tautas mātes noklausoties, kā tauta pate nosaucot šo vaj to ceetu, aprīmejojot šo vaj to jēdreenu; tad lasija labakos tā laika Latv. rakstniekus: Skenderu, Hugenbergeru, Pante, unus u.c., bet īpaši Latvešu lauku dziesmas; beidzot

1) Dārius botaniskus nosaukumus Kronvalds dabuja no durkas

Latv. maestaja K. Kallfeldta, sava audžu tēva.

2) kurus bija jau 1820. g. oltis krāt Krīmūldas māc. Dr. Elmānis un tūpat 1837. g. māc. Kābēles māc. B. Altmānis, tad no šo zināšanu avota un Dr. J. Bēdīberis. 1845. g. Aug. 45004 7604.

zinās par Latv. valodu smela no Skendersa gramatikas un hagarin ^{no} Lett.-Lit. Gesellschaft. Kronvalds tā Kradauns, lasidams un smeldams bija (no jauna sev atzīvinājās un pēsasvinājās Latv. valodu tadā mērā, ka no visiem konferences locekļiem pēdīgi vareja visveiklāki runāt par latviski. Pēc tam viņam, viņams, par labu nāca, arī leclās runataja daranas, ar kurām dabas-māimīna to bija jo kupli apveltejuse. Kadus divi gadus vadi, dans šo savu dibināto konferenci, tas bija viņu šo laiku bijis šis divesele.

Kas, Latīnu un grieķu valodu macedams, jo sīcaki ceptaristas ar Latv. valodu, tas teek parstārgts no viņas dzīvajām formām, attīstīšanās speka, jēdzeenu smal. kuma, skanņu jāuscuma un vārdu kupluma. To jo pilnīgā mērā dabija pae sevi pēdēnot Kronvalds. Bet kā mēgla tam nolaidās no acīm un viņa preekšā stā, veja Latvešu valoda savā mūžīgi jaunajā daļumā." Kā tas bija varejis Ark ilgi atstat ne-caverotu, šo skaito zeltainiti? Kā bija varejis pēemrot savu dargo, mīlo mātes valodu? Kā redzējam, tas bija noticis caur Nācu skolām, pašam nerinot, nemamot. Bet reiz no jauna savu mātes valodu atrodīs, no tās vairs nēšē, vās. Viņš un šo mīleja, kā retais, un ista mīlestība nekad nepalcek bez angļiem. Tā arī Kronvalda mīlestība, ar ko loloja savas kantas valodu, bija svetita bagateem angļiem, no kam vel kuspmak runasim. Poreiz tik pēemnesim, ka Kronvalds Durbē budams, jau sāka nodarboties ar attīstāmeem jaunāem vardeem Latv. valodā."

Par pēidagogijas usdevumeem un mērkēem ar Schäferi

1) Pirmais vārds, ko Kronvalds atvasinājis, bijis "L. Drexlis" un mac. Proklor, kurā berms Kronvalds macija, bijis atkal pirmais, kas jauno vārdu eemimis savās spēdīs.

daudzvērt sarunādāmes, zērojāms pedagogiskus rakstus lasīdams un tā smeltās zināšanas un iegūtās mācības pēc kopdams savā Dorkes skolotāju konferencē, Kronvalds ne tik vien zemlēja pedagogisko garu, kas nēškrīdamies viņu parādīja līdz mūža galam, bet arī cieti noņēmas, palikt par skolotāju, par pedagogu.

Ap to laiku bija īe, pēc Tēspatas universitātes, es. tātiti tā saucami „pedagogiski kursi”, kurus divu gadu laikā pabeidzot vāreja nolikt eksamē pas zināt, nisku (apriņķa) skolotāju. Pēc kursos Kronvalds gribēja zestāties, bet pēc tam bija nolēkams zināms eksamens. Lai un gan Kronvalds dažās zināšanās un mācībās bija daudz talaks, nekā nolēkams, eksamē, pagāreja, tomēr kopš skolas gādeem bij arsmirzūšās dažas lektas, ko bija pēc eksamē zināt, un tāpēc tās nācās no jauna mācīties, pārmācīties, atjaunot atmiņā. Visvairāk pūles tam darījuse greeku valoda. Kadā vēstulē savam draugam, skolotājam Blumam Dunakā, kurš pēc Kronvalda aizsēšanas palika par konferencē vadoni, Kronvalds raksta: „Veco pagānu Homeru vel arveem nevaru savālat, greeku vokabulē grūti leen vecajā pakausē” esēšā.” Tā ar laiku arī šē grūtumi bija pārvarēti tā, ka 1865.g. vāreja zestāties šējeenes universitatē, lai, pedagogiskos kursus cauri cētu. Divi gādōs šo mācības gaitu beidzis, tas nolika 1867.g. zinātniska apriņķa skolotāju eksamēnu vēstures arōdōs. Taj pašā gadā (1867) Kronvalds pēnāma vēetu par skolotāju mācību mēģināšanas skolā pēc Tēspatas I. zemināra un gadu velak (g. nov. 1868) zestājis par skolotāju pašā zeminārā, kur tāpa 20. martā 1869.g. apotiprināts par otro zinātnisko skolotāju.

Zemīnārā strādādams, Kronvalds divs ocaņ eeguva
 pēc savaem skolēneem milostību un metību un
 pēc savaem ^{amata} beedreem, kušam tas bija patkubinatajs
 no daudzām pusēm, draudzību un ceenību." Skolēneem
 macamās zinības viņš pats mileja, Tāpēc viņa vardi
 "nāca no sirds" un "gāja pēc sirds", viņa vardi bija divi
 vardi, teem bija bardoigs spēks, kas klausitajus pēceļka,
 valdzināja, garā paecla. "Da jūs ar engelu melem runa,
 Ant un jūms butu visa pasaulē gudriba, bet jūms trūstet
 milostības, tad jūs butut swanoši zvārguli" un Kron,
 valdam bija milostība. Zinības pats miledams, tas ori
 c, teem pasnēdza tās ar milostību. Te pēc viņa va,
 reja pārleeunatees no tās pateesības: Cik talu tava
 sirds snēdza, tik talu snēdza tava zinība.†

+ Epeš - vards ir
 vispārīmakā dzoja!

Tapat kā Kronvalds zinēja zemīnara māceklōs modi,
 nat dzivu ceenānos pēc maclibām un gudribām, tā ori
 viņš sadzīvē ar savaem amata beedreem, zemīnara sko,
 lotajem, maceja usturet gara jautribu un mōdribu. Ar
 apbrinojamu uscītību viņš strādāja pēc Latvešu valo,
 das attīstības un iglītības un tā blakus sava amata
 darbeem usmāvās jaunū darba nastu, kas verbut ori
 palidzeja viņa dzīvības spēseu pa isinat caus pārleeeku
 strādāšanū.† Kā jau teikts, kad es 1872. g. pirmo reiz
 no Tropatu atnācu, tad Kronvalds jau slimoja. P.
 Grünbergis stud. hist., jo apdarsnats un arspratīgs jau,
 nekliš, bija Kronvalda skolens zemīnārā, mani ar v.
 veda tulin, ar šo ceenijamo visu ceperastinat. Atradam
 Kronvaldu, ka laika slavenako Latvju vīru, brīnā melēli, ar
 apsectu žodu. Bet tas nebūt viņu nekavēja ta leela laip,
 nība, ar jaunseem lautešeem sateekotees. Parunajotees es

1) Sk. "Festschrift zur Feier des 50jährigen Bestehens des ersten
 deutsch-lituanischen Seminars am 7. August 1878." 146. l. p.

2) Sal. ibidem zinās par Kronvalda darbību zemīnārā.

bija lektoris vardu, norūniet. Jūliu Kronvalds sacerējis
 pēc sava ar baltām lapām caursēta Lato. leksikona (v.
 Skendera), kas pārskatītais un pieņemts. Ap šo laiku
 Kronvalds bija arī darījis pēc savas brošūras „Kroivonuma
 La. Strubūngun”. — Bija jau pavasaris pienācis un kāda
 jauka saulīga decēna. Kronvalds un daži studenti un es
 gājām pa Doma grāvu pastaigāties. Stud. J. Grünbergis
 lasīja, ka Kronvalds no kaulu sapem mociis rakē is,
 stēpās, kādu vēstuli no ģ. Wiegnera, tagadējā mūzikas
 mākslencera, kas toreiz bija pēc pagasta skolmeista
 un Snēpelē, Kuzemē. Wiegners aprakstīja kādu skolu,
 tajā konferenci, kas bija kuldīgā noturēta dažū mači,
 tajā vadībā. Te bija valdījāsas dzīvas debātes starp divēem patriotiskēem
 jaunēem dūšīgēem skolmeistareem (kā jo. p. Wiegneru)
 un vācu gara un arī vācu dzimma mačitājeem (kā
 R. Rādari u. c.) pac Lato. valodu un Latveetību. Kautēn
 skolotāji pusē bija karsnība, tad tamēis tēem bija
 grūts stāvoklis ar savas atkarības, neparekošās is,
 gētibas un ar mačitāji parvāra katrā vīnā. Kad
 mačitājeem nekas c. ts. nav bijis, ko atbildēt, tad tē
 atsankušās, ka skolotāji nepazīstot logisku. Kad kāds
 students sēteicās, ka zomēnēl Latvecēi valodā logikas
 grāmātas ne-esot, tad Kronvalds issaucās: „Nabadzini,
 bet mēs vīnēem sarakstīsim logisku.” Bet decēnēl šis
 nonēmeens palika, kā dūis c. ts, Kronvalda mūā nēis,
 darīts. — Kā jau pieeminots 1872. g. vasarū Kronvalds aritefās
 Vīldbādē un parbrauca tad augustā bergās spīrgts, vesēls
 mājās. Lai gan Kronvaldam bija vācu zemmarā, kur arī
 daudz Latvecēi mačijās, plaīs darba lauks, tomēr tas
 vīnām pilnīgi nepētika. Tam jau bija pēc sirds pie-

U Ulinana Lato. vārdmāka vēl nebij isdota.

angušās Latv. tautas skolas līdz ar tautas skolotājuem.
 To viņš arī savam darbam apliecināja, pats pēdīgi
 par Latv. tautas skolotāju palīkdams un divi vīspāriģas Latv.
 skolotāju sapulces vadīdams. Vel Tēspatā būdams, Tas
 pasēja pceesē, Sētas, dabas, pasaulēs" IV. grāmatas, kas
 iznāca 1873. g., sarakstīti pceesīvardu un vesturīgu ap-
 ceerjumu par Zolomu. Tad tas aizgāja uz Vec-Peckalgu,
 lai tuc 1. jūlijā 1873. g. usņemtos angstakas draudzes
 skolas vadību. Tēspatas Latv. študenti vel ilgī pēc
 tam sajuta Kronvalda šūkumu: ne vean savās, valcarās"
 tee bija parādūsi no viņa laubees vadtees, arī neveenu
 dzimundeeenu, neveenu jāntu dūru - lai tas bija pīlētā,
 lai kādā veesnicā arpus ta - tee nepalaida bes Kron-
 valda. Ja tee bija Novumā, vaj Krasnijflagā vaj e. tus
 nūc sapulceejūtees un jāntūības vīlūi jān sīka c. lates,
 tad veenmes sutija Kronvaldam pakal un tas ar sa-
 vām dzīvām runām un debatēm pēc glāzes alus, gan
 jāntūā gan nopēetnā kartā, štūpūri cela patriot. skas
 jūtas un noveerīanos, pceesē kēvijas cīnītees un štādāt.
 Kad 1873. g. vasaru sūveija Rīgā I. vīzp. Latv. dzecsmu
 svētkus, tad pa to pašū laiku no Valdiņas bij atlauts,
 noturek (27. un 28. jūnijā) I. Latv. vīzp. skolotāju sapulcei.
 A. Kronvaldu isvēleja tai par pceesēneeku. Un te viņš
 tad štī isradīja savu isveerību un štū pārdagoga garu.
 Kad ap to pašū laiku (1874), gabu velak notureja otru
 - līdz štūm beidzamo - Latv. skolotāju vīzpāriģo sapulcei,
 tad Kronvalds arī to vadīja ar parasto oporu un veer-
 lību. Šīktemis Kronvaldam nebija velejis gošu mūvū,
 bet veegļu navi. Kādus isšķaidrojūmus sapulcē štūrejis
 un beidzis puslīdz ar vārdeem: mūsū kēvi bijūši slaveni;

bet mēs busim vel slavēnasci", tad ar mīloem draugem, vakaru jāutri paradījs, kas noliecos gult, saldi air, mīga un vairs neusmodās. Negaidot, uzcrot bālā nare bija to pārsteiguse 5. februārī 1875. g., ne pilnā 38 gadu vecumā. X 1)

Aplūkosim Kronvaldu un no tām pusem: 1) kā rakstnieku, 2) kā pedagogu un 3) kā runātāju. — Kad to kā rakstnieku aplūkojam — kurš uzsverums mums te vistuvākī stāv —, tad mums jāciet cauri viņa raksti.

1. Kronvalds kā rakstnieks.

Kronvalds kā rakstnieks maz, salīdzinot ar citiem Latviešu rakstniekiem, ļoti maz rakstījis; bet viņa raksti daudz iespējusi Latviešu attīstības gājēnā, atnesuši cerverojamus auglus, nevīstosus zēdus mūsu rakstniecībā. Ar ko viņš to panāca? Ar savu patri, otisko pratu un tautisko sirdi, ar ko mīlēja savu valodu un tautību, savu tēvijā un tautcēns. Patriotisms, tēvijas mīlestība, bija kas dzīvais avots, is kurā viņš sme la tautiskos centēnus. (Cf. Laubes Vad. Roka 32 nrā, 1886).

Kronvalda raksti.

Stomas bija „harais Vācētis” (grāmatina esace, jiem Vācu valodas macībā), ko Kronvalds ņapat kā Spāgis, Spīess, Nērkens u. c. urakstījis preekš Vācu valodas eemacišanās Latviešiem to larsu, kād Baltijā bija visim tik Vācu skolas un nepereesāma vajādri, ka pēc Vācu valodas. Citādi šī grāmatina eskoctama dzīzak Kronvalda pedagogiskā un kā rakstniecīgā pedagogiskā darbībā. Tad mīnami kādi sīkaki rakstēni avīzē „Draugs un Bēdētis”, ko mac. Braunshveigs (tā no 1863-1867. g.) iideva;

1) Par Kronvaldu no K. Kundzina iznāksuse š' becu grāmata.

vīdādi polemiski un arstāvēšanas raksti taut. skom
 centencem, dažādi isskaidrojumi par jaunā, pašā
 karstiem vārdiem un pāris o. t. l. rakstu, kas vīdā is,
 nākušā „Baltijas Vēstnesī” pirmajos gādājūmās
 (no 1869—1875). Ē arī pašā pirmajā gādājūmā
 (1869) sastopams — kā tagad rakstu — kelojums, „Rūdens
 nāk, rūdens nāk”. Tas vānigais, kas no Kronvalda
 rakstiem šķit daļā literatūrā. Kamēr visi vānā citi
 raksti ir vāj un pāidagōgiski, valodniecīgi, vēsturiski
 un polemiski, kamēr šis „Rūdens nāk, rūdens nāk”
 grib vānigi iskrist, kelot jūtas un jūsmas, kas rakst,
 nekam eolūšās, rūdenu auvojoties. Dažas no rūdenu
 atkāemas tautas dreesmas, kā šī pate, „Rūdens nāk,
 rūdens nāk” — paligā nodams, Kronvalds iskādas te
 par it labu stastitāju — kelotāju. Laubes Indrišis saka:
 „Lai palasa vel tagad, kur Latviesu rakstu valoda
 vātrak nekā desmit gādus pēc sava vīrsaišā naves un
prāksū gājuse un attistijuse, vānā rakstus, p. p. „Rūdens
 nāk”, un katram bus jāleceina, ka valoda ne tikai
skaidra un jauska, bet arī, ka saceretajs bijis itis Lat.
 vētrs, kas Latvieski jūtris, latviski domajis”. (Cf. Pota,
 1876, 31 nov). Tagad nu gan Kronvaldu nesaukstini
 par „valodas vīrsaiti”, bet par jauskai vāram vānā
 valodu šai kelojumā vel šodeen atit, tai peeli kda,
 ni epitetone „speeiga”, „skaidra” vektā. Do ais Kron,
 valda pārak leelās cēnsānās, krant savās rakstōb pā,
 rak dandē archarismu, novecojūšos vārdusekšā, nevar vi,
 na valodu ^{iskrist} isti par „skaidru” saust. — Velak par tam vel
 vātrak.

Novembari, 1871. gādā, Kronvalds sarakstija, bet tikai

Atal otus qviny, novstam un animal avpnygt vovutd.⁴
Originalā šee colae vardi skau (Iliados VI, 487-489):

"ov jōg ūs m' ōtēs dīstō tōgē hīdē pōoīāφai.

μοῖσδρ δ' οὐτέρ φημι πρφορμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακόν, οὐδέ μιν ἰδδλον, ἐκγν τὰ κρῶτα γάργυθε."

Pā latvīski tas butu:

Lixtenim preti neveens mani no-arsentis as Pekli,

Tomēr lixtenim keisbega neveens pats mirstigs,

Lai butu augsts, lai zems, pēc Tam kād reizi tas dzēnis!"

Šī brošūra Vācu valodā sarokstota - daļām dārtmūšām,
bet parvācotām, macītam Latviešiem, kas bij atvēsina,
jōes no savas kantas, nelasidams Latviešu rakstus,
atdāzija acs, lai atrastu savu arsmuroto kantu, un
ari atrada. Briežemness, par šo grāmatoru spēcēis
pā: "kūsu kantešā ruma jeb grāmata Vācu valodā ir
svarīgs un vortels darbs. Visur rakstā ir manams, ka
rakstnecess ir savā rakstā nemto lētu pamatīgi pār,
domājis un smalki, vortent druscim par smalki, nosver,
dams, vardiš gērbis. Lēskās, it ka neveens pratīgs e-loess,
kam pateesiba un goda prats mīlī, nespētu, šo grāma,
tōnu apdomīgi islasijis, no Latviešu kantas centēncem
turet vaidīgu pratu".²⁾

Lai šis brošūras svoru, kā ari Bronvalda etu rakstu
repiju, "Balt. Vēstnesi" varētu pēnācīgi nosvort, pilnīgi
atsit, tad jā-ādživina savā atmīnā vīes kas karka
gabals, kur šee raksti gaismā laisti, jāpārdomā vīdi lēe
gadi, kur ar "Rīgas Latviešu Bēdribas" colānos atmo,
lās kantas aprīna, jāsprōt vīes kas karkmets ar
savam centēncem un eīnīncem, ar savam darbam
un pānārcumem.³⁾

1) Cf. Balss 1902, № 47.

2) Cf. "Rota" 1886, № 32, "Kajas Vēss" 1872, № 34. un

3) Cf. Rota ib.

Beidrot „Sētas, dabas un pasaules” ceturctajā grāmatā (Rīgā, 1873)

ir no Kronvalda preeksivārds un vēsturisko apcerējums par Tolomū, grieķu likumdoņiem. „Preeksivārda” virsraksts kādus vārdus par „Sētas, dabas, pasaules” izdevēja, J. Alūnāna, nopelnēam, — ka tas „mūsu literatūrai us angsta, ņeem centēnēem vīzīnājis”, satījis un apļēcinājis, ka Duro Alūnāns pēdērojis pē ņeem Latvešēem, kas, turās kā divi lēntas-koka zari pē Dova, dabas un cilvēku vīsvētakēem lēkumēem pē savu kēvu ņīrimūmā”. Tas vūnā tālak tur tā: „Daudz no mūsu tagadējēem rakstēem nav e. t. s. ņēkas kā tākai turpinājumis no tā darba, ko Duro Alūnāns mūsu rakstēem lēas lauskā ussācis. Kad nu „sēta, daba, pasaule” lēdz ērū vel tur, pīnātāja ņebij atrādasi, tād apņēmos jāv pēekō kādēem gadēem šai grāmatāi turpinājumū izgādāt. ņegādīti ēkars li arskaroja šā ņādoma isdarīšanū. Tagad darbs jāv tīk tāl vēēēs, ka ar laipnīgu ņrangū pēcpalīdēibū „ceturta” grāma, tā var lēidīs isēot. — Vaj mūms bus daudz maz latvešēes, ēēnīgēem lēstājēem ēit pēekō celtus rakstus tadā

(pēkō) pēt ganā sagādāt, kadā pīrmo trīs daļu raksti saraksti, ti, par to lēcinās vīrtīka. Pēt to mēs gan zinām, ka tadām darbam nīcīnātāji un pēngātāji ņetrūks. Šē vardi, kurus J. Alūnāns us savēem „ēēnīgēem lēstajēem” jēem’ pēekō dīvpādēmit (tagad varak kā 40) gadēem vū, ņājis, zīmōjās arī vel us mūsu lēiku bērēem, kaut gan lēika-gars arī mūsu starpā stipri ēinas, senāku lēiku aīspēēdēemus isnīcīnādams.” —

„Mūsu literatūrai gadu no gada jō varak uszēlot, atspīrgot un pēēnēmas arīdēem mūsu valoda. Un kād nu arī angstokas kartas Latveši ņēmas savās dīves vejadz bās

1) ņegādīnāms ēē tas, kas no mūms pē J. Alūnāna par ņeem lēvats.

savu tēvu valodu pieņemt, tad zinais valoda patzandē
 ātri vien sensko kalpiņas vardu. Bet „kur malķu
 cest, tur skaidas krit”. Tādēļ tad nu arī drām mūsu
 valodas lektā daudzas skaidas saradūšās, sevišķi pēc
 mūsu ortografijas. —, Ja laimeses, tad par šo lektu
 pārrunāsim jo plašāri nākošā „setas, dabas, pasaules”
 daļā: — tri tas veus no solijumēm, ko Kronvalds sa-
 vā isā mūšā palicis parādā: —, Pēciz tik pieemīnams,
 tas kuzpina, „ka mēs pēc tās rakstības turejūšes, kas
 jaunākās grāmatās nu „Baltijas vestnesi” atonēma.
 kēs ori ne esam pīruce, kas Latīnu koutus islektajūši,
 jo tos atonēma jau senākās Latvešu rakstīs un jau
 nako laicē grāmatās. Tusklat vīni ik katram parīsta,
 mi, kas macījēs latviski rakstīt. Dubaltneiski atvēsti
 un „h” jo setaki islektats ne kā citus mēdz darīt, sevišķi
 pēc Latvešu „o” (oh) vīnš glūši nevajadzīgs. — — —
 „Lai ori šīs lapīnas dod mūsu darbu „kungatajēnu” tāvnu
 leektu par to, pēc ka mēs zināmes caur savem rakstib
 darbeem. Jā bendz vīnš šo „preekšvārdi”, kas rakstibis
 „Tēpātā, mōta mēnesī 1877. gadā.”

Šī „Setas, dabas, pasaules” ceturtā grāmata zaru Kron-
 valda redakcijas isnākšana rāda jau it stingri zināt,
 nītku raksturu. Tauti ceveetoti: „Drusta glūka no
pelni, kurus mēģinājis aprakstīt Kūndrīnu Kārlis”, „Acis”,
 ko ar 12 bildem isrādīdams aprakstījis „Latvešu Kārlis”
 un „Folons” no „Kronvalda itka”. Pēc „Folons” kā Kron-
 valda garākā Latv. valodā sacoretā raksta (ar puslīdz 30 l.
 pusem) mums vel drusku jākavejas. Tās sastāv no trim
 nodalām. Pirmajā nodalā aprādīts „greeku stavoklis” etu
 panta starpā. Še ar entuziasmu runā autors no greeku

1) Konservatīvcēm Latvju. Vācu macītajam vīzavārk.

4) Tri „Setas, dab, pas.”
 5. grāmata nēv nāca
 vīz vel Kronvaldam
 dzīvojot.

atnesa ispelnīto gadu.

Neveena cita tauta nedz no senējām nedz no tagadē, jān nav tik ilgušs gatasimtenis ar zinātnības un mākslas darbeem nopūlejušās, kā grieķi, kuri strādāja no pašu sirds skubnāti, no pašu speka vadīti. Un ja tik veens tadz dzēdonis kā Lofoklis, veens tadz vestuņcešs kā Tukididis, veens tadz filozofs kā Platons mums leceibu dotu par grieķu gara dzīvi, vaj nebūtu tur ko apbrīnot un ko macīties! Ko nu lai sakām par to staltu ker, cīvu vīdu, kura sneedzās no Homera laikeem līdz kabī 200 gadi p. Kr. dz. vīsmarak caus 1000 gadēem? -

Otrajā nodaļā istastots „Atikas līkstens grieķis Polona un Fresaja, beidzamajā nodaļā dots „Polona dzīves gājums un viņa līkumi”. Te viņš pa vīdai isņem cauri tās estādes, kas veerņajā valdības darbu un pec Polona līkumēem nāca vaj palīka spēcā, kā: 1, Tantas sapulci, 2, Leelo padomi, 3, Līdzsīņojos devīņus archontus un 4) Vo, cum veeco karla kešu, ko par areopagu nosauca. Pēdigi viņš runā arī par grieķu bernu audzēšanu. „Berņi, jān, nekli un pēcaugūdē vīngriņajā un spēcņajā savū ker, meni gimnazijās un palaistrās, jo tā nosauer grieķi savas vīngriņošānās skolas.” - Aristotelis leceina, ka pec bijīši kee skaitakca cīveni par vīdeem, kas vīngro, šānās mākslu paverzi ismacījušēes.

Otro skološānas cestādījums atkeccis it Tarvni us gara apgārtmošānu un dvēseles isdarlešānu, ko par mīkīšķu isdarlešānu nosauc. Mīkās bij deevceles, saules nestas, kuču uosā un kīnā stāvēja vīrs, kas sneedzās pāri pār ik, deevīķēem maizes un pelvas rūpestēem, un nes isdarca cīvesku dzīves augstako skaitkumu un līgsmību. Mīžu

vadons bij Apolons, viraugstaka Deeva dēls. — Mūziska mācība pasniedzta bērniem to mantu, kuru vel arī mūsu skolās mēdz pa daļai mācīt. Skolēni mācījās lasīt, rakstīt, rēķināt un deevus godāt un ceenīt. Par lasāmu grāmatu dzejā dāvādu rakstu krajumi no slavenska rakst, neeku darbeem. Sevīški stasti un sacerējumi no Homera un citēem slavencem kantas vīreem, lai skolēni, ar viņu darbeem iepazīdamces, ceenstos viņeem līdīgi klūt. Mūzika bij vīreem jāmacas.

Rīkasists jeb mūzikas mācītājs ar stingru rīcību valdīdams, mācīja spēlēt un dzeedat. —

Mūziskās mācībai bij tads gala mērķis esprausts: jaunusļu garu nodināt un attīstīt tadā mērā, ka lai garš savu eekšķīgu kodolu un serdi spētu isrādīt redzāmās darbīs kā mācības dzeedus un angļus. Pēc mūziska is, darlejnma pēdēreja arī filozofijas mācības.

Mūzika un dzeja, kople un dzeemas, slāvejs pēc greekem augstā godā; viņi tās tureja par augstības, kreestības un skaistuma isaudrīnatajām, par is katra tīkuma dzeendetajām, jo greeki nojēdza, ka mūzikas un dzejas lu, gas, kas nav cits nekas kā ~~dzīšanās~~ dzīšanas dvēseles angļis, spēj sedestīt darlumu arī ta cilvēka dvēselē, kas katru lugu ceemacas spēlēt un dzeedat. Mūzika bij pēdādēl ar greeku dzīvi vīzati dzīli kopā saauguse. Kas mūziku nedz prate, nedz mīloja, to greeki tureja par launnu cilvēku. — Kuro skan dzeemas, komoles kes breesmas — — —

„Visu, ko greeki mācījās, vajādzeja dzīvē par isdailē, juma dzeedu un angļi kreestnās darbīs isrādīt. Tādēl tad skolēni mācījās komu dzeemas ar dramatisķu raksturu goda un soetku dēsnās parādijās tādā isdarlejnma jauķums

un gvernments, veiklums un spēks un saprotams, ka ar, gūtumba tad jo leclā mērā sacelās, kad kautas suctkus svinst, sapulecjušees landis lūskoja no savas jaunakās aindres vingotbu un zaloscnitbu garīgā un meesīgā tinnā. — Ta' isaadrināti un isdarletē macskli spēja gan savai ķevzemei godu un slavu atnest. — „Zolons bijari tadu likumu devis, ka ik katram bernam vajādreja kaut kadu amatu semacites. Ja kads ķevs par to ne, bij gādajis, tad tas vecuma deenās nedrīksteja atkalstu prasit.” — „Bernu-jeb skolas gadi' sneedrās pec Zolona likumeem līdz 18tam gādam”, — „tad' jāunsklem, nācās no 18ta līdz 20tam gādam karādceenastu semacites un arī daudz maz ar valsts būšanām separetēes, pec augušo runas noklausotēes un vīru darbus aplūkojot un verā loesot. — Teeveetās sapulectee jāunskli klūva, velāku un radu klatbutnē par „karēivēgem” paslabināti un esvectiti. Tad tos pēcākira kara pulcēem, kur tee pirmos divi gādus par robežu sarogēem deenejā. Pēc pa, beigta dividesmita gāda tika katra jāunskla vards, kas bij isradījēes par tīklu un kreestnu, valsts-rullōs eerak, stits un jāunsklis eecelts pilnigo pilsoņu kasta. Tad jāunsklis zvēreja deevu preekōā suctu zvērestibū: „Es mūsu suctēem karatīkēem ne kad kauna nedasīn, es ne-atstān ne kad veem paīn, kas ar manim kaujā blakus stāves, lai tas butu, kas būdams. Par tīklu un likumeem karošū veens pats un ar citēem kopā. Cit, stot atstān savu ķevzemi ne vis slīktakā, bet labakā klajibā. Labprat klautrīn keesnešēem un padošos vīcēem nolīkēem astādijumeem, bet es arī nelānū, ja tos kas grībetu pārgrozit, jeb vaj keem nepavlausit. Es

karotiu vens un ar ceteru kopā. Tēvu bērnu Turcēn veltu.
Dzēvs lai ir mans leceņnieks!"

Tadi bij Zolona l'kumi." -

Dāži no Zolona l'kumieem pargāja velacīs laicīs
no Romēšēem un sasniezra no Turcēnas ari c'itas ān,
ropas kantes. Tādēļ varam saēt, ka Zolons nav tik
preeksō sevīs un savas ķēvzemes veen d'vivojis un stra,
dajis. Un tādēļ gan saprotams, ka šī v'ra slava palceek
nemirstīga. Zolona vardu parist v'rus, kuo kultura
kantes modina us d'vānceem darbeem. Jo Latvecēn sko,
leni zin pas šo slaveno Greicu kanteeti ko pastahtit.
T'i raksta nolūks nav v'is, Zolona slavu pavairat, bet
tikai pas viņa laicēem un darbeem plāšākas zinās
ari starp Latvecēem ispaust, ne ka tas mūsū isās dzemes-
skolās iespējams."

Tado šis cecerojamašais Kronvalda Latvecēn rakstis
"Zolons", kuo autors mums parādas ne veen kā silts ve.
sturneeks, ar saou jo tecošo stilu, bet ari kā p'rdagogs un
karošs Latvecēn patriots, kautisku centeem uerematajs.
Dan agrak avrād'ijū, ka no ma'ibas preekšmēteem Kron-
valds v'is varrak m'lejis vesturi un ka ta bijuse viņa gal,
venakais aods. Tē nu mēs p'rdēemamees, ka tas vesturi
ne tikai apkeris ar gudru pratu, bet to uonēmis ari savā
siltā sirdē.

Pec teem raksteem, ka^{nos} Kronvalds bija nodomajis Lat-
vecēem sarakstit, bet no naves p'rtokants nesarakst-
ja pēdes bet jau mineteem ari fizika.

2. Kronvalds kā p'rdagogs.

Kad apceram p'rdagogijās un vestures daļu, tad us
reiz noprotam, kapec Kronvaldam bija tāda, bet ne c'tāda

*) Us atkalstos no Schöppnera, Putza, Schmidtā u.c. raksteem.
Kronvalda Mūs.

daba, viņš strādāja kā pēdējais un turējis pie vestures." Par Kronvalda pēdējās darbu jau esam runājuši pie izdevības viņa dzīves aprakstā. Mēs redzējam, kā viņš prata savus skolēnus ar savu dzīvo garu pērvērtēt un elektrizēt un savus amata biedrus pulcēt (darbes konferencē), mudināt un veicināt pēdējās usdevumus. Dau arī minēts, ka viņš bija Latviesu dzīvo pirmo vispārējo skolotāju sapulci valodis - pēdējais, nees. Nu pie šīs sapulces sevī ievērojam, ka, vesimā, tur Kronvaldu virvērā kā pēdējās acīs paturēdāmi. Šīs sapulcēs valdija atklātība un "atklātība" ir tikums un kērtības derīgākā audzinātāja."

Us pirmo sapulci (Rīgā, 27. un 28. jūnijā 1873) bija sanākuši kadi 200 skolotāju, ne mazāks bija arī nesko, lotāju skaits. Vispirms eļa pēdējās: Kronvaldu ievēlēja par pēdējās un J. Bērtu par viņa viet, nesku. Pēdēt spēst par skolas grāmatām, Kronvalds ievēlēja, kads launums eļotēes no labu skolas grā, matu trūkuma un ka tās savāstamas no pēdēm sko, lotājiem, kam us šo darbu jābēdrotēes. Skolotājiem šis trūkums vīrlabaki zināms. Viņi pēdējās pēdēt skolū vajadzības un mācīšanas metādi. Tād viņš lēka pēdējās trīs tēzes: 1, skolas literatūras trūkums ir vei, nigs, ka ar skolām neesot kalak trūkū; 2, tēkai savē, notēm spēkēm var veicināt skolas literatūru; 3, skolā, nes un mācīšanas darbs neatnesis vajadzīgos angļus, kamē trūks pastāvīgas skolotāju konferences. - Pirmās divi tēzes sapulcē pēdējās bes pēdētības; pēdēt tēzās darēm bija ko pēdēt. Pēdēt veenojās eļt komiteju, kurai jāgādā par skolotāju konferences atklājū. Kolām,

ka komitejai jāstāv no jau zināmās preekšniecības, no K. Valdemara un no divi cits preekšniecību celamam jeb izvēlamam maģistram. Tad radās jautājums: "Ka, da ortografija lestojama skolā grāmatās?" Te usstājās K. Beerbardijs sūpmax lestojamo Latveji valodai pieņē, roto Latīnu alfabētu, tā saukto tagādejo jauno ortogra, fižu isskaidrodams. Originals budams, vīnš usāka ori, gineli ar šādeem vārdeem: "Mani kungi, atveriet acis un atdarset ausis, jo tā lesta ir smalka."¹⁾

Otrā deenā sapulcē Kronvalde isskaidroja gašakā preekš, celumā, kā ar ortografijas attīstību gājis pie citām, ^{Latīnu} pr. p. pie Frančiem, un kas līdz šim noticis us Latvešu rak, stības lauka. Tālav tas aprādija, ka te verā jāleek četri likumi: 1) Fonetikas likums, pie ka tā jāraksta, kā runā. Bet tā ka ikkatrā apgalā šava istuna, tad šis likums veen nepsteheest. 2) Etymologijas likums, kus rakstot skatās us vārda atvasinumu. Pie šī likuma Vāci pr. p. neraksta vīn, färben, bet färben no "Farbe" atvasinot. 3) Vestures likums, kad raksta pie varastā ^{franču valodā} vīzes. (Tā raksta pr. p. Franči un Angli). Tee, kas turās pie šī li, kuma, atseneas us saveem slaveneem rakstneekem. Bet pie šī likuma turtees butu tikpat, kā kad valodai leegtu attīstīšanos. 4) Praktikas likums (principis) ir, kas saveeno vīzus pirmos likumus jeb principas pie vajādribas.

Tee bija Kronvalde darbi pirmajā sapulcē. Ē pat no, spreeda arī dubultneekus atmet. Vīsi sapulceete bija preekš tam, tik veenu pussakumpušu skolmorstam melnās tūka svarnās ar maru augumu un kumšū seiju isņemot. Tas veenigars preti balsojis, vecos mītos dubultneekus ar,

¹⁾ Cf. kus agrak bija runa pie Beerbardi.

stāvēdams, nootvzās sāms no visiem sapulcēiem, un
gara sola it bedīgs atstādams, kašu savu milulu pede,
jās stundas un pastara deenu pēdsivojis.

Otrā vīspārīgā Latv. skolotāju sapulcē tika noturēta
1974. g. Lai gan tai dāri preb'neki bija radušies, to,
mor pedaloisānās bija lōreir vel lēlaka, nekā pirma,
jā sapulcē. Bija sanākušī 257 skolotāji un kadī 180
neskolotāji-klausītājes. No teem 257 skolotājiem bija:
175 no Vidzemes, 64 no Kurzemes, 6 no Pēterburgas un 5
no citām gubernām. No teem bija: 1 skolu pārlūks, 5 gim.,
nastijas skolotāji, 12 citi pilsata skol., 5 zemnara skol.,
77 draudzes skol., 135 pagasta skol., 178 privat-skol. un 4
skolotājas. No maistājiem nebija nevēns atnācis, lai
gan dāri pat bija lūgti, lai nembu daļu pēe komitejas
darisānām. Je jān maistāji bij opozicijā, pēe gan kai,
dijās, ka laūm mācīsāna kā vīnu privilēgija varetu
kapt teem īmēnta no rokām. Sapulcē (26. jūnijā) at,
kladams, Kronvalds atspēkoja īspauktās valodas, ka vīnu
skolotāju sapulcēs karlejoj Latvēšēem un ka vīnu valoda
esot nederīga tādām sapulcēm; tad pas komitejas darbeem
zinājis, usaicināja sapulcē, celt sev jaunū preksōnesēku.
Zecela: Kronvaldu atkal - par preksōnesēku, Baumannu Kar,
li (no Pēterburgas) - par tā vēetnesēku un 6 skolotājus - par
komitejas locēkēem.

Ka jō plāī b'jūtī šīs sapulcēs trīju deenu darbi, tas
lōmizams no pārsprectēem preksōmetēem: „Par dzeedāsānū”
(J. Pīloatnesēks), „Par vēcīnāsānū un rakstīsānū” (Chr. Solmū,
Bergis) - pirmajā deenā; „Kā skoloni audzīnami kreectnā
garā” (Krogzomju Mirkus), „Kā mūsū skolās mācama kreectnā
valoda” (A. Sterke), „Par pāidagogiskēem laikrakstēem” (Kaudrītes

1) Bīvvarrak vācu vēcās rakstības kungī.

hatīrs) — otrajā deenā; „Par edinašānu skolās” (T. Gaļģis),
 „Par ortografiju” (E. Dūnsbergis) un „Par rīcību jeb disciplīnu”
 (A. Kronvalds) — trešajā deenā. Katrs sava precesēcluma
 nodolu pasnēdza tēzēs, ko sīki pārsprēda. „Debatēs vadīja
 sapulces galva, Kronvaldu Atris, un to darīja kā apdomīgs
 vadonis, kas Valdībai bij atbildīgs par sapulces darbeem
 un vārdeem, un kā īsts pāidagogs, kam cilvēce svēta
 un tēvija mīla.” Ko īo sapulcē darbeem un panīku,
 meem var apķert Kronvalda nopelnus, ko tas, šīs sa,
 pulces vadidams un viņu dvēselē budams, segvis precesē
 Latvju tautas, kā pāidagogs strādādams. Viņa nopelni
 pē ēim sapulcēm, kopā sanēmti, šādi: 1) tas vadīja divi
vispārīgas skolotāju sapulces, kadas Latvešēem nebija
bijušās; 2) tas noturēja tās Latv. valodā, pēnādīdams,
ka Latvju skolotāji par skolu lētam var sarunāties un
sprēst pa latviski; 3) tas visu to darīja kā īsts pāida,
gogs, tiklab pirmajā sapulcē, pē pašās pamata vajības
ķardamēes, kā arīdām otrajā debates vadīdams un veen,
mor pāidagogiskus „zelta graudus” īssēdams. Bet kā „kau,
īstīes pāidagogs” tas sev nevīstāmū ozola vaināgu vijis,
angstaku vektu ķemīnārā atstādams un palīkdams par
tautas skolotāju Vee-Peebalgā, kur „veselus graudus” kau,
tas ķeīsi druvā ķarīdams.”²⁾ X

3) Kronvalds kā runātājs.

Jā ka runātāja visvairīgākais ētociis īo valoda, tad vīo,
 pīrms tē mums jā-ēplīko, kā vīnō to spōdrīnājis un
 darījis par lētderīgu ne veen runātājam, bet īk katram
 īglītōtam Latvešēim, sevīķī rakstveekam un dzējņē,
 kam. Vīnō valodu tīrīja un ķuplīnāja. Tīrdīdams vīnō
 mēģīnāja arī ķeētēt visus ēnācōjus, nevīstas Latv. vārds,

1) Protī: skolu grāmātu ķīrķams un pamato ķekumi pārlabōja,
 mai rakstībai.

2) Cf. Laubes Indīķī Rōtā, 1886, 31. nrā. un K. Kūndz, ja grāmātu par A. Kronvald

un raundrīža Lato. Teikumeem novēlat, "Vācu īndrīnātos kam, zolus", lai pašu valoda parādītos pilnīgi savā laulumā.

4) *caur archaismu.* Vīnš kuplināja valodu, "atdīvinādams vecus, ar mīstus o) jaunatarijumi (kai, vardus un isaudrīnādams jaunus atvases" no stumsem, bet dīvības pilneem celmeem. Šis audrīnāšanas darbs arī vīnam, kā jau pedagoga, kam audrīnātāja udevums, īpaši veicās. Gan jaunus vardus atvasesnot Krouvalds itajies tik J. Alunana pedās, bet, "šai mākslā Krouval, du neveems nav pārspējis, pat ne sasniecis". Jaundrīz vīsi Krouvalda atvasinātee jāneee vardi ne tik pilnkuši Lato. rakstos un avīzniecībā par īsteneesem, bet arī pargājusi pašā kaulā. Kas tagad lasīdams un runādams vardus: līdzeklis, stāvoklis, varonis, vādonis, veesnica, šlūmīca, padome, valde, ar. bildurs, pilnvaris, pilso., nis, kundze, kaulība, darle, dreija, vesture, vestule, verkalis, omulība etc. etc. vel domā, ka tee nav vecu vecu vardi? Bet tolaik Krouvaldam bij ar daudz siveem protneesem jākaro. Schillers saka: Ein großes Verfügen auszusset konf. Wifnung. Jā arī bij ar Krouvalda jāneem vardeem. Tee vīsus modināja, "jaunu vardu kalejuš"; bet šiem nebija gašaps mūs, vads vīniju kalejeem. (^{Jatit} jāunus vardu, kai, sit, ko kaula usnem par saceem īsteem berneem, to katos nevar, to tik eespēj Tas, kam dreijas davanas ualodas dīnā, un šis davanas Krouvaldam bija "Maeits valod, neeks"; kā savā larkā Krouvaldu arī dēveja, Tas nu gan nebija. Bet isti drejneesi arī savu ualodu kuplina, jūši jāneem vardeem. Krouvalds kā valodas kīvītais un kuplinātājs īspelnīees Lato. pilnīgu pateesku, vīna atvasinātee vardi vīnu uskurēs dīvā atunā, kamer Lat, veesi bus, kamer Latvīski tunās, kamer Latvīju valoda

1) Bešu veems otrs vardi, kā pr. p. divatrons = fr. Dicitron, arī vīnam neīdēvās. Dašs cits vardi arī dīvīrak varmacīgi, nekā ar ītu valodnees, bas sīnu garumā celts.

Zeen. F. Lautenbacha rungs.

A. 34.

26 aug. 08.

Podewigi teerest lukgti naktst uf
Wexano-Padomes seidi, Otrdeen 26 aug. s. g.
pulkst. 9 wanarot, Igaunu heedr. « Karsnuse
Söher » telpas, Peterburgas un Ratuscha celas
sturi A 16.

Darba pceerschneti:

- 1) Par ipihkojumu.
- 2) Tenofehi darbi.

Pceerschnens. E. Erakvils.

Mülleris-Zarinu Karlis.

1844-19...

Dz. 3. dec. 1844 Turz. Dobel. apriņķī, kņaza Bēz-
muižas Maz-Zarinās. T. philol. 66-73. Maģiskolo-
tājs, 76-92 Vec-Tērbalgas dr. skolā angļu valodas
klasē skolotājs pēc Trouvalda mātes. 1892. g.
atvēra Cēsīs privātskolu.

Rakstījis dažādās laikrakstos, ^{1872. B. V. Mytol. Ausmas,} ~~1878. g. izdeva~~ ^{skat. "Latvijas" 1892. g.}
savu "Rakstu krājumu".

A. god. Fil! Kzo!

Sestdien, 21. martā š. g. plkst. 9. vak.

lit! vak! D! K! :

Kaza Ministrijas farmācijas daļas
priekšnieka pulkv. D. Blumentala
priekšlasījums: „Ķīmiskie kaujas līdzekļi.“

Rīgā, 19. III. 25. g.

V. Straubis ^{šell}

t. l. lit. vak. priekšn.

1. Eriņš Lemmings 1843-1906 skati piezīmes lapinā
 2. K. Šallat - Leivins Karlis 1844-1911.

2. Pāvuls Plavenceks. Pēc šī polnīgā, skanīgā, us pu,
 kairnu arī aizrādītāja Latvešu vārda nonākdami, esam
 notapusi pēc visceverojamākā, labākā ^{te} zi larkmota
 tulkošana. Pāvuls dzimis 14. septembrī 1850. g. Kurzemē,
Izabes Pleseju mērsarga mājās. Savus skolas gadus tas
 pabeidzis Telgavas gimnazijā, pa to laiku līdz ar Kr.
Kalnaru, A. Šchlōzinu, A. Voheri, M. Klusinu, S. Bredē
 u. c. ^{Telg.} Latvešu gimnazijā rakstniecības vakarus di,
 binādams. Gimnazijā beidzis tā ^{no} 1870-1871, tas ēstajās
 papresēs Rīgas politehniskā un lietas jau te tulin us
 lugu tulkošanā, us ko tas tapa mudināts gan caur to,
 reiz Rīgā mostošās dzīvi, gan caur tā laika Latvešu teatru un
 teatera vadoni, savu jaunības draugu, Edolfu Aluna,
 un, kurš nevainīgo Pāvulu arī pirmās pašējās
 us valīgākā dzīvi pēc puošā alus kausa. ^{no 1871-1873 g.} tas studeja Tērpātē
 sastapa Italo jaunekli, Plavenceku Pāvulu Tērpātē,
 kur tas studeja astronomijā. ^{no 1871-73} "Tā ka viņš jau pēmine"
 tā Tērp. Latv. rakstniecības vakara košeli dzīvoja, kurā
 ar es sevīkos, tad bijam ze vernu pusgadu tā sauca,
 mi "flausi" jeb "seboi". Var teikt, Plavenceks bija zelta
dvēsele, tak skurbumā tas vareja but jo rupjš. Tā tad,
Devs zin, vaj īsti kaismība tam teikumam: In vin
veritas. Vel 1873. g. vasarā I. vizp. Latv. dzēd. svētkos
bijam rakstniecēsi; bet kad 1875. g. no Tērpātē atnāc
studijām nodotēs, tad Plavenceks bij jau projām, kur
su ne apabē dzis. Tas bija Kurzemē ^{no 1874. g.} pēc kadā Dr. Losber
ga pac mājskolotājam ēstajies. Kad 1878. g. sak iesnāt
"Balas", tad Plavenceku atrod pēc tās, kā ar pēc "Bal
stijas Vēstnesā, pēc kurā bedzama viņš kā lokālu vee,
keju zinu sastādītājs sebjā līdz pat mitā berģām.

U un nesa jau savu draugu un komunitāšu starpā pavardu
 "jauntrais Kocēls".

Kad šē pēc viņa nonāca redakcijā, tad viņš uzcēma ap-
 swērtināja ar jautājumu: Vai neiznīko jaunu pa-
 stāstīt. Viņš bijis arī pa šo laiku Rīgas Latv. biedrībā
 4) irādē jo nodarbojies un uzcēmis locēdārs. Tēc, ka viņš pat
 reiz slavens pēckšneku K. Kalnu glabā no gata,
 nas, ko bijusi kad Rīgas ovalāči sarīkojuši. Pāvils
 Plavenceka mūža agrars gals ir savā zinā romantisks un
 trāģisks. Runā, ka šis staltais, klasiski skaistais cilvēks
 bijis jau kā mājskolotājs skolotājs Vācu kundzenē un
 slepen ar to sadzinājis; bet kad meita nedabūja tēva
 - Dec. Vāca - atļauju, tad cēcētā larme isputēja. Plave-
 nceks, kas lēti bija jo nopētni nēmis un jau jaunu
 dzīvokli nonomājis Rīgā, pēc savas stād. larmes reis,
 došanās palīka pret sevi - savudrošību jo vēcaldzigs.
 Gan viņš nu nenodēvās nekadai sentimentālitāi, kas
 viņa dabai bija pavīsam sveša, bet drīzak humoram,
 ja bija spēests, kadreiz par sevi domāt. Tāc, lai arī
 tas savu žurnālistu ^{un} drāmu tulkotāja darbību pēckopa
 kā agrak, tomēr ne-cēšana un kartigee frīh-šopeni
 koimtri kromta pēc šī specigā vīra anguma. Pēc kādēem
 gādēem pēcmetas dilonis. Gan nu brauca no Pomas
 gubernijā, tuc ar kumiru arstetees; tomēr arī tas ne,
 līdzēja ilgi. Kad Latvešu tauta patlaban pasis us
 III. vīsp. Latv. dreed. svetkēem, tad lēcis P. Plavenceks,
 kurš bija par kartibneku bijis divi pirmajās vīsp.
 Latv. dreed. svetkēs, us mūžigo dūsu 28. aprīlī, ^{1883.g.} Kūzēnē,
 sava brālēna Greenualdes Kalenceku mājās. Tā lūza šis
 vīrs kā ozols un 1. majā šo glabajā Decavas Ratenceku
 kapos. Gan arī viņš mira „pūsmūžinā”, tik 38 gadus vecs
 tēc; bet - kāds darāds ir cilvēku atkēmis - viņam ne,

raudāja ne vien "daudz", bet gandrīz neviens, pakal';
jebkū tas pirms vispārības it daudz bija strādājis. Bet
tas - tas ir: vispārībai jau nav asaru. X

P. Flavenciska rakstnieciskā darbība.

Flavencisks jau it agri, jau kā ģimnaziasts nēmis
spalvu rokā, lai gādātu savai kantai derīgus rakstus.

"Habags Dundrīkis Zinge" ir viņa pirmais, vēl no ~~skolas~~
sola no Vācu (Dundrīkis Zinge) ^{Karlmann v. Hue (Dwe, Quwe)} divu vārdu Heitrich tulkotais gara angļu. ^{Aras Hartmans Tojā,}
Atskatot Ģurnalistiskās ziņas, ko tas pēc Bālis un, Bālt- ^{strādājis no Vācu legā-}
"Kēstneša" strādājis, sacerējis, Flavencisks ir veerīgi tul- ^{das un apzēd tam}
kotājs. Un salīdzinot ar agrāku laukmetu tulkojājiem, ^{skatīsimu un pad-}
tas no teem atšķiras ne vien caus tam, ka tas ne vien ^{usupurējis brīni-}
pirmā ^{piemē-} patstul, bet arī un visvairāk lugu tulkojājs; bet arī ^{darītajā spēku. Un}
caus savu jauko, skaidro valodu, kada līdz šim tulkoji, ^{Flavencisks to pār-}
mūs nebija parasta. Flavenciskam šē nāca par labu ^{celis labā Latv. valodā}
lab dzintene, Jelgavas apkaņne, kur runā visskaidrāko,
rakstu valodai vistuvāko isloksni, kā arī jau agrā mē,
ģimnāzīs labā Latv. valodā tā Jelgavas Latv. ģimnāzi,
astu rakstniecības vācārōs, kā Jēspatas Latv. studentu
rakstniecības sabiedrībā.

1. Flavenciska tulkotais lugas.

Lugu daudrumā Flavencisks statāms pat tā sauktajam
Latvju "teatra sevam", Adolfam Alunānam, blakus, neba
par velti viņš no Drangeem un Kōm. Citoneem dabūjis
pavārdu, jāntrās "Kocēbu". Jau tas nav nevienu pašu ori,
ģinēl-lugu sacerējis, bet kā Feicams Tulkojājs, kas Lat.
veesū valodu jo darī eevaldija, kā ne daudz eti, Tas Latv.
skatnvi apbalvojis ar 4x ceverojamu lugu skaitu, ko to laiku
līdz šim 4x vel veerīgi A. Alunāns paņācis. Flavē,
neeks kā vērks tulkojājs strādāja 4x ātri, ka jaunai

1) Jelgavā pēc Schablowosky iedots.

skatuvei pasnēdza arveem jaunus isrodamus gabalus. Linaus teesa, tās bijā savā vairumā 4-6 veena ceļena lūdzmas; bet tās visas tusklat ar pilnu saprātību gli, totā garšā-gaumē tulkotas un lokalizētas. Tas neko daudz mazākai lugu daļai ir 3, 4 un vairākām arī 5 ceļeni. Un visām tām pareiza, ista Latvešu valoda, kā tīrcāi vel retām citām lugu visnotal Latv. drāmu literā, turā. P. Plavencecs ir veens no retajem drāmu rakst, neekem, kam akademijska isglitiba.

Unš un Vma. Toks ar dze. 1. dašām 1 ceļenā; Tris pāri kņopju. Sadzives bildes ar dzeedāšām un 3 nodalās un ar vece un preekšlugu;

a) P. Plavencecs veens pats tulkojis un lokalizējis šādas lugas: „Kā pagasta vecakus eel” (1 ceļenā); „Su. larnis par docteri” (1 eel.); „Lizma, jeb pilsotneecs us lau, keem” (1 eel.); „Kuslois Krišūs” (2 eel.); „Beedritas serga” Toks luga (3 eel.); „Aris un Anlize” (1 eel.); „Docters Klaus” (5 eel.); „Aris maksālas Kairlitas” (1 eel.); „Civulitis” (1 eel.); „Labrit, jeb Operete” Toks ar dzeedāšām (1 eel.); „Labrit, jeb Čopjan de pitān. Toks” (1 eel.); „Fisera kungs” (1 eel.); „Prectas caus gard. bene” (1 eel.); „Kambara salāis jeb: Čopax. Toks luga is laucņņepu drives” (1 eel.); „Labdarigās sevas” (5 eel.) un „Prectas Kontrakt” (4 eel.). Toks luga. Ī atrodam dažās ceelas un nopectuas dramas, kas ven arī Vācu skatuveem pās košūmu, kā: „Dr. Klaus” un „Die wohlthätigen Frauen”.

b) Ar A. Alunann kopā Plavencecs tulkojis: „Kerz Peterssons. Toks luga ar dzeed. 3 ceļenās” un „Kandas mais is Kalifornijas. Toks luga ar dzeed. 3 nodalās”. Salasās, ja nemaldāmees, pavisam 18 lugas, ko P. Plavencecs tulkojis un lokalizējis. A. Alunans issa, kas par P. Plavenceca nopelneem del Latv. skatuves serkošem vadeem: „Leeli nopelni Plavencecam Latvešu teatra lectā. Kad 1870. gadā cēsu^{no} bruat Latvešu ska, tuvi Rīgā, tad lugu gandrīz nepavisam nebija - Tadn vajādzeja, taidnību sākot, fabricēt, jo peemēram bij

nodomats jau pirmā sezonā izīkrot kādas 20 teatra
 izrādes - (pateesībā izīkrojām 22) - bet lugu pavisam bij
 kadu 3-4. - -, Tādā klizmā bij Plavencers mans ne-
 peekusušais darba beedrs. Viņš ražoja leelu pulku lu-
 gu un strādāja tik ātri, ka jaunās skatuves reperto-
 arā atrādās veemmes jaunās lugas. "Lai nu lugu skaits
 šorīz, kad Plavencers kā aidiņats tulcotājs usstajās,
 gan pa pusei leelaks bija, nekā Alunans ē peemur,
 tomēr paleek tavisnība, ka lugu trūkums bija sajūtams
 un ka Plavencers camo savu ēaklumu to lidzējis pa,
 teesi noveest.

2. Plavencera tulc. stasti un romani.

Plavenceram zasi nopelni ne veen lugu ražošanā,
 bet arī tai literatūras dalā, kas noder oīsvarrak par lai-
 ka-kavēli, ke is stasti un romani. Ari peē to apstra-
 dāsānas proceēs Latveēēm viņš vēcees. Stasti Latveēēm
 gan tulcoti jau sen; bet leeli, beeri romani tik jauna,
 kā lai'kā. Un arī ke Plavencers peēskaitams peē pirmā,
 jeem. Viņa pirmākais stastinš, ja nemaldos, ir "Latveēšu
šūdite", kads patees notikums ar romantišku nokrasu
 is bedigeem, kumsēem dēmtubūšanas jeb vergu lai'keem.
 Plavencers to smelis no "Zulandes" un apstrādājis greesk,
 eelumam Tērpatas rakstneecības vakarōs 1872.g. hūllers.
 Zasiņu Karlis stud. phil. to eelika tad, kamēr Plave-
 ncers ar dāžeem notūilitoneem pa Kutzomi eelōja, ka
 paša gāda vasaru "Baltijās Vestnesē". Kads oīrs stasts:
 "Darbs un zelts" minēts Kapterna lasamu grāmatu krātū,
 ves "Radītājā", Rīgā, 1877. Veens šo leelakeem, skarstakeem
 Plavencera tulcojumu darbeem ir Ebersā eeverojamais
 jaunais romans "Māsas un Felicisa Dakuā", Karš Romas del (fin pūnngf un
 Romf).

1) Tal. A. Alunana, Eeverojami Latveēēi. Otrā Būstnīca.

3. Druskas par Latvešu antropoloģiju?

Zem šī nosaukuma Plavencecs Rīg. Latv. Beedribas Zin. Komisijas Rakstu krājumā III. referē V. Waabera ^{Draktera} disertācijas saturu. Šī grāmatuņa preekš Latvešu daudādā zina jo interesanta. Ja runā no „leelās” — meesigi leelās Latvešu tautas. Tā kuc starp citu isrādas, ka Lat, veeši leelaki par Vāccem, ka viņem resnākas krūtis etc. „Šī grāmatuņa” — referēnds beidz — „mums pasūcedz dēerģan eoverojamū krājumū, kas Anspmaaceem pētītājēem Latvešu antropoloģijas laukā ļod kreetnu pcepaldribu un stipri atveeglinās darbu”. Valsts dr. mē. par latvešu smadzenēm.

Kā teksts, redaktors P. Plavencecs bijis savā laikā arī jo darbīgs un derīgs beedrs un locēklis Rīg. Latv. beedribā ar tās dažādām nodaļām. Viņš kuc strādājis gan kā delegāts leetra komitejā, gan kā dalībneees jautajamū isškaidrošanas vakarēs, gan citādi. Bet par visām leetām tas bij un palēka, jāutras Kocēbu, kas viņam gan arī visvairak eepatīkās līdz mūža beigām. Tas bija eirs ar epiēm gara davanām, tak angstaka mēska saņeeģāmāi ne ikreiz tam bija vajādīgās eņeeģijas. Tas leelā pēt. Dr. Vāabera 70.

Laika garis — vētra un vilni.

„Laika garis”, kas eelās kopš 1870. gada līdz ar Tēspales Latv. studentu rakstneesības vakarēem, pocklidzēnamū jaunam putāšam viņam jeb alum, kas spēer mūcai spēunde arā. Tas bija vētras un vilnu laiks, kas arvrādīja us Latv. tautas mostošos pavasari, kuc līdzīgi putuņū dzoesmām saceneja un dzeedaja dzeesmas, kā:

„Nu sverēki brāli, kas ēē kopā esam,
 šūs medināja laika garis ko milostība veeņoja,
 šēs milai tevijai ēis dzeesmas nesam
 Un garām, kas mūs beedroja — —
 šūs vīrus pildē milostības slars,

11 1885. gadā.

Kas mīlo tēvijū, tam Latviju gars.
Mēs mostamies un jaunu jaunu dzīvi,
Mūs modināja larkas gars;
Brīvība mūsu karogam par zīmi
Un tautas tās kausam pilnīgs skaars? -

Tēv: "Tev padevēs esmu, tev dzīvoju es
Ar dvēseli un meesu tavā būs mūžam es" -

Vai: Kam brīvās krūtīs vīra sirds atrodas,
Kam spēks vel nelauzts dzīves grūtībās,
Lai cešī veeuodamies kopā dodas - - -
Kaut klinšu akmeņi ēkeltos,
Mēs mūžam droši celtos:
Pom jauneklī kā vēja sparocem Franc,
Kad tēvijā to naves karā sauc? - -

Un: Mēs reiz bijām divi beedri,
Kipri alus dzereji - -

Tad: Dargā Baltijā, mana tēvijā,
Poeta un jo mīla, mīlestības kilā,
Lai skan dziesma jaunā šē par alus krauka. - -

Pedīgi: Kuplēm mežiem veldrē kritot,
Alus mucās pectūkstas,
Tad ar Deevu: projam cetot,
Alma universitā!

Jā nevar šē palikt kā bijis,
Kas mēness te aug un te zud - -
Kam, draugi, kā šē kanna mērdz,
Kā puto alutīnē - -

Šneidz man šēp, jauneklī, raga,
Pildī acīm man tē,
Vins dora plitmececu lāgu
Lirds prātu seligomē!

Tas bija laiks, kas tēvijā, alus un pašu saceretas, pašu
isdzīvotas studentu dziesmas bija deenas kartība; tas
bija laiks, kas jomu vilnēm jo angstu par tēvijū, alu
un dziesmām jo angstu celoties, buteles gar autim no,
žvingsteja, pret krasni spraga, sašķelās un - alus kur,
vīrs bija tukšs, buteles drupatās tik pilns un vesela
palika tēvijā mīlestība. Šis arkatīgais poētiskais mo,
šanās laiks, šis larkas gars, si tautas pavasara vētra

un vēlmi arstrava arī dažu jaunceli "kā vēja sparneem"
 "naves kara". Kronvalds un Plavencs š. r. ko vīra ga,
 dās bīra kopā un vairāk iī Tēspatas pulcēna jauncēlu
 krita bēlā navē kā agru pavasara vēju un vetru nauti
 zeedi. *T. Kronvalda stāsts* *Tal. Schmidhens stud. mēd.*, kas 1878. g. referējis un
 "Balt. Vestnesi" zvecetojās zinas par Polu rakstneesa
 Kraszewsky "Vitolo-rauda" (ražota no Lēzū terku veelas),
 mira kā zinatņu skolotājs vel netapis no jauncēla
 gadeem arā, tā brāli - Bānis un Atis-Grünbergi u. c.

4) Te vēluc pāctulkoja
Tēspatā Lukovics
Bānis Grünbergis dzim. 4. februārī 1850. g. netalu no
 Tāloem "Kurzeme kā Nodenu arcendatora Bertula Grün-
 berga dēls. No 1863-1864 g. sākot apmēcēja Kuldīgas
 apriņķa skola. No augusta 1867 līdz jūnijam 1868. g.
 mācījās Tēspatas Vācu zeminarā. Izstējās, sagatavojās
 no abituriju; 1870. g. sestājās universitatē kā stud. hist.,
 bija no 1874-1875 Rājā, Kurzemes jūrnālē par jūras
 skolotāju. Septemberī 1875. g. aizgāja pār Pēterburgu no
 kuģem arzemē un tur morūda. Kas tas bija par apda,
 vinnatu un aspratiņu c. lveru. Notikums starp. Židu,
 Kuroni Knigge un B. Grünbergi bibliotekā: Grünbergis
 grīb paskatīties kādā grāmatā, kas Knigges preekšā; bet
 Knigge to ātrauj ātri nost, lai redzētu, ka tam nav
 ar "Jaunlatvieti" nekādas dalības. Bet Grünbergis kalim
 atlopas un acunīskli prasa bibliotekākam: "Griban Tu
 nīst p' mui Lūf. Vm Jūtā ijt nūd blāst nīn Jūtā?"
 Visi caprot. Nu - tableau. B. Grünbergis in Fas, kas "Balt.
 Vestnesi" (1871) rakstija, par teem pagāusem eekš tās
 zemes tās "Aprikas", kur veeni peeldzot "Veri" un
 otoi "baltu Vorsi" etc. Šis raksts sacēla zīnamās ap-
 rindās kolark leelu ustraucumu. B. Grünbergis bija no.

1) Cf. Rakstu krajums. Latvian kārla (K. Müllera). Rīsis 1898. 12. p.

2) Šis deeva aci *2*, no ka alfa dea kekns macētoja glnis *3*

domājis arī kādu lugu sacerēt, kas rādītu ta laika Lat.
 veešu pagastskolotāja dzīvi. Kad 1872. g. Tērpata tīkances,
 tad viņš man pat jau lugas sīkaku plānu istastija.
 Deemīnēl Terezejā straujā dzīve nelāva labo nodomu is,
 vest. Nel 1876. g. Tas bija kādu vesti us dzimstani laidis,
 pec kurās Tas bija to zeemu Hamburgā kādā angstakā
 jūnceeribas cestādē bijis cestajees; bet no ta laika Tas
 norūdīs bes vests. Vīna brālis Mrs, tik kādu gādu jaunaks,
 gāja arī no sākuma Kuldīgas apriņķa skolā, tad Turcijas
 jaunatvestā ģimnazijā (kā arī Schmidchens). Tad kā eksterens
 Tērpatas ģimnazijā gala. eksāmi nolīc, tas cestajās unīver.
 sītatē kā stud. philol. Rakstuceeribas vakareem vīnš isīstra,
 dāja jo plašu vestuoiģu darbu par „Zālgīres” jeb Taunon,
bergas kauju. Iri vīnš savu arādu nepabeidza; bet ar,
 gāja kā zinātņu skolotājs us Rēveli, Lājus skolā. Tas
 vīnš apņēma jau Tērpata ioredzetu ligavīru. Rakstija
 1880. g. recenzijas „Baltī” par Līgas I. daļu etc. Velak Tas
 arīceclās us Ilpsalas apriņķa skolu, kur savakstija un
 isdova Nācu valodā kādu vestures grāmatu preskō skolām.
 Pēdigi (ap 1890) to atrod Ventspils apriņķa skolā, kur
 tas pec laika tad no šīs pasaules šķīrocs, akraitni un
 divi mēntas atstādams. Tas pirmis, kā Taun. Lat. vestīs gājīs dueli.

Citi no Tērpatas rakstuceeribas vakarū, pirmajiem lo,
 ceclēm, kas kaut ko rakstijusi, ir vel dzīvi, kā: Müllers stud. philol.
 jeb Taunon Kārlis, kas 1872. g. „Balt. Vestnešī” pasnēdza
 druskas par Latv. mitoloģiju, apspēcēdumu par Chālber,
 ga. Staburagu un deesmu un 1898. g. isdevis „Rakstu kra-
 jumū” (sk. augšā), kurā dāudz jo intresantu zīnu, kas us
 šo laiku metu atkeccās. Ernsts Bredis jeb Bojenceers stud.
 philol. — kuš jau kā Jelgavas Latv. ģimnaziastu vakar.

1) Mag. E. Zimmers, velakais prof. un prof. amer. un veterināru zinātņu
 vīro ar Europas slavū un veterināru zinātņu magistrd. Bertinē - velak u.c.

neeks isdevis: „Bojmeeka un beedra: Trīs dzēdaļumi, veens īpašs originals un divi originali ar tapinatānu domānu” – sacereja (1873). Nēdā pa labo, nēdā pa kreiso. Pocatuluga oeenā celeemā;” bet tad literatūriskā darbībā apklusis; Peters Gutmans stud. jūr., Līvets Piča, Krija piomais studentu dzīvu dzeesmas, sacereja, Beedribas nams” parodiju no Schillera pulcēstena dzeesmu (1873)” u. c. Par šo rakstneeku mums nāksies vel runāt, kad busim pēc otrā Peterburgas Lato. rakstneeku pulcēna aistapusi. Šo vētru un vilnu straujo laiku studen, teem-rakstneekam – c. teem nogrima dzīvības laivāna Frakās dzīves vilnās, c. teem tik ar mokānu isdevās tō pēc-aiēt rāmākā malā, lai tūspļikam ar jō lēc, laiku sekmi stradatu preekš tautas un literatūras. Cits gan arī meerīgā malā ticis, no atprajām vētrām sabaidits un quodinats, notīma, vispārībai ko darīt par labu. Kas no ligsmās, Frakās studentu dzīves, no vinas jaunības v. lūem un vētrām arā istrankuši vel atrada spēku, nopēetnāci rakstneekā rositēs, kuņu rakstneeciņu darbību gortam iē drusku plāstāk aplūkot, ir: H. Klusins.

3.) Kārlis Kaudzins – piomais „Jaunlatvēcānu” mācītājs. Kārlis K. dzimis 21. aprīlī 1850. g. Kurzē, Kr. Līpeles Kūm. dzīvu mājās, kā vecakais no sirmneeku 6 dēleem. Kad mazais Kārlītis pirmās mācības bija dabūjis no kāda mājaskolotāja, dzimnā Īviciēcā, tas gāja Jelgavas element. skolasā un, to beidris, tūreenes ģimnazijā no 1866-1870. Ar 1871. g. tas eestajās iējeenas universitatē – teologijas fa. kultatē, kurās kuršu nobēdri ar kandidata gradu 1876. g., pēc tam kad gadu agrāk bija zelta medali dabūjis. Kolīcis

1) Pocat. Balt. Vestn. 1873, peel. pēc №1.

2) Tas daluļa par eam darbu Kārlis no universitates zelta medali. Kā skolotājs Bernā tō papilēināja un rakstos ceļpēda –

un Austrumā 1889.)

lapsas" (Pagalmā, 1881. g.), "Nodē un lepnība" (Balt. Kalcid.),

Zina

ma stās jeb vārds
apzīmā (Austr. 1886.)
"Pēcēs 200 gadu. Par
pēsmu Latv. bībeles
tulkojumam" (ib. 1889.)un "Tautā, tautots, tautība" (Austrumā) kas graiza daļas
vajības Latv. dzīvē un apkārt vispārīgus launumus., dzīvas domas veikli, saprotami ietekmētas viņa rakstā
"Kas izglītība ir?" (Austrumā). Ar sapratību arī sastātīts(7) Tai pašā gadgājū
mā no Kundzina:
"Pūltānes veclāki"
(1893.I, 414 l.p.)"Vārds un raksts", kur runa par tautas ēpēm (Austrumā
1893. g. 510. l. p.)¹⁾ Tad vēl kadā Austrumā gadgājūmā kāds"kreetns raksts", kur objektīvi apspriests, kadu stāvokli
veens otrs no jaunākām Latv. rakstniecēm cēnem
rakstniecībā. Arī sastopamas dažādas recenzijas un
apspriedumi "Balsī", kā arī daži nopeetns ^{runā} "Baruikas
Vestnesī". Kundzins kā rakstnieks vispār sen parī-stams. Kā students tas tulkojis dažas patriotiskas
studentu dziesmas, kā: "Tev padeves esmu, Tev dzīvoju es","Kam brīvās runas vīra vārds atradas" - u. c. un cae.
rejis arī lūgū ^{vecais} "Klāva tēvs", kas sacensās pirmajā Rīg.Latv. bēdības godalgu izsolījumā. Kā stāsta, šī luga esot
pēc labas teases atrita par vislabāko; bet premiju pēc
spreca Pēksēnu mārijas "Gertrūdei", tai kā seveetei
varar arī pēcklājības dādami pēckšvorku. Kundzins
tulkojis arī kadu stāstu "Asins pret asini", kas mi-
nets Kapterna "Rādītājā", Rīgā, 1877. Tas butu arī veeni,
gais, kas līdz ar "Marām lapsām" cēkstu belletristikā.Pēdigi ^{Zin. komiņijas uddesamā} Kundzina ^{runā jeb k. ka runātais sako}
poti un isdoti Zin. Komiņijas "Vecā Stendera raksti" ta simt,
gādu pēmonai. I. Pasakas un stāsti. Rīgā, 1897. No Stendera
150 pasakām un stāstiem ēe usņentās tikai 69 pasakas un
40 stāsti - tā bēd par 41 gabalu mazāk. Nodalas no "blome
tērbas" ar' atstātas pēc malas, kā nederīgas tagadējām
laikām. Valodas ziņā parstrādātais Tvejees pēc Stendera

1) Cf. Austrumā 1894. g. 3. nov. 305. l. p.

2), "Stāvoklis rakstniecībā un mākslā. No K. Kundzina. Pēcāsā
laiks Rīgas Latv. bēd. zīmēt. Romuņijā 14. jūnijā 1901. g."

paša vārds; rakstībā un ķirurģu rakstībā cits pa citu
 oļu, kas kopā Skendera laika Lato. valodā izkopses un
 parādījies par skandvaku un pavirzaku. Pēcminās isle,
 vams celtis caur preekšā pecliktu gažaku apceerejumu
 par vēcā Skendera norimi un svaru Lato. rakstniecībā.

Šo interesanto apceerejumu Kundziņš cēla preekšā 1896.g.

Fin. Kom. vasaras sapulcē, svēnot Skendera 100. gadsimtu.

un. Pārdevumam pēdota arī Skendera ģimenes klat. "Kundziņa beca grāms"

2. Kundziņa runas jeb k. kā runatajs.

Vel vairāk nekā rakstnieks Kundziņš vispārī paristams
 kā labs runatajs un spredikotajs. Tik pat labi, kā Kundziņš
 savās kodolīgās rakstās veicvāršiem, veegli saprotamam,
 Ausklat jauksem vārdsēm spēj izskaidrot pat grūtakas leetas un
 jēdzenu un dzilas domas kēpt pēvilcigi pārlecinātāja
 veida, kad pat, ja ne leetas neistars vīnš arī runā.

Rāmi sakdamās, tad arveenu spēcigaki pēnemdamās
 tek vīna valoda, katras leetas un jēdzena istekstānai
 vajadzīgie vārdi ir bes apceekšējās sagatavošanās vīnam
 allārim pē rokas, vīnam nav jāķeras pē zvēsem istei,
 kanceem, — no pašās stāives tas nom līdzības un prot tā
 kinstinat savu klausītāju stādīs un pārlecināt vīnu
 pratu. Jā ka vīna runas ir vēcunet bes jēbcādas leeku,
 lōšanas un istekšanās, klīvēšanās un isrādīšanās, bet is,
 verd no vēcunetas un taisnas stāds īkstām jūsmām,
 tad saprotams, ka tās ne veen paecl, bet arī reizam
 līdz aserām meekšicē. Ne īkelt, ne nstraukt, bet veen,
 mer sameerinat un islīdzinat grīb vīna lenpratīgās
 runas. Ne veen vītā savā dzīves laikā un vīsās apotaklōs
 tas bijis arveenu savas stāvas istens dēls un savu vīra pār-
 lecināšanas tvejēt augstaku par vīnu citu, bet arī daizā

ta par Krowvaldu jau agrāk
 minēta. Kopš 1912. gada vīnā
 vīna monografija
 par A. Veberi.

citā zinā' tas dev par pasaulgu. Kundziņš ne tik vien
darbīgs strādnieks, bet arī krētas tantečis. Tas arī skan
canc vīna runām. „Par vīnu” - spēcī' kāds Austrumā -
„isti var teikt: „Lido Kurzemeska gods.” Kundziņam
darīn labu nēv' bijis Rīg. Latv. beedri'ba' garīdznieka pēe,
nākamū jaispilda, p. p. K. Kalniņa un K. Valdemara
bees. Te tad arī sajuots, ko vīna runas spēj. Ši' beedri'ba
atrinuse vīna ceen-bu un eeeluse to par savu goda-
beedru. Tas ir mān' univarsitates goda doktors.

4.) Mikelis Klusins. - Beverojams Latvēcū humorists.
Tas dzimis 6. novembrī 1847. g. Kurzemē, Bauskas apriņsei,
Leelbirstoles Kukaru mājās, kur vīna veeanci bija par
saimniecēem. Pirmās mācības - grāmata lasit - dabu,
jis no mātes un pēe tam Berstoles pagasta skolā, šī,
keti'is 1862. gadā eestajās māzina elementarskolā, Bauskā,
kur 1864. g. pārgāja us aptiņsa skolu. Šo 1866. g. beigūn,
darī raudēja pēerunat, lai topot par eeredni, citi atkal,
lai eestajotees apteekā (par mācerli); bet zēnam pašam
prats nenesās nēdz us veeen, nēdz otru no zēem ama-
teem, tas tīkoja vel talaku skolotees. Tam slapa pēe
augstakām zēn'ām, tas grībeja, smeltees no vīsas prāta
garšmas un gudrību nēv'smelamā avota. Tā tad save
bijnsā inspektora, Zanio, un Kreevu valodas skolotāja,
Kōklera, vel paskabinats, 1867. g. Klusins eestajās Jelgā,
vas ģimnazijā, kur solark mācijās labs pulcins Latv.
jauneklū, kas velaku vīva gadās ispelni'jās pēnācigu
eeverību savas tautas vidū. Dēvns no teem, kā: P. Pave,
nēkū, Kundziņu jau esam nūnejuši, darīns) kā: K.
Kalniņū, A. Schlōziņū, A. Vēberī ete. vel nūnesim. Te
vīsi, un Klusins līdz ar teem, pulcejas Jelgavas ģimna.

Vastu Latv. literariskās vakarās. Ģimnaziju 1871. g. no.
 beidzis, Klusēs 1872. g. janvārī sestajās ģejeenes universi,
 kates fiziko-matematiskas fakultatē kā stud. astronomiae.
 Tīnams, ka viņš te no pašas pirmās deenas piederēja
 arī ģejeenes Latv. studentu vakarēm un bija tautis jo
 omulīgs un patīkams beedrs un kounmilitons. Tā pašu
 pavasari pa Doma grāvu apakš rokās sūt, tas man pra,
 zija: „Nu, kā tev patīk pasaule?” Tāds omulīgs un jocīgs
 viņš bija veenmēr sarunā. Atvāde us, ģremotāju jau,
 navu-jaunosli' Austrumā, kur mēģināts starp cīsteem arī
 Klusēm ta studentu gadās rīmet. Pēc divi jāutresu stu,
 diju gadēm, 1874. g., naudas trūkuma dēļ bija Tērpata ja.
 atstāj un jāpņemam mājskolotāja vecta Igaunijā, Ivan.
 dus muižā pēc kambarkunigura, velakā kambarkunga, grafa
 Nikolaja Lūtkes, kur viņam bija usticēta tā divu vecaku
 delu aiddzināšana. Rūdeni 1874. g. Klusēs gan atpērcās at,
 pakal us Tērpatu, bet jau tā pašā gada beigās sestajās atkal
 par mājskolotāju savā vecā vectā, kur sabija un varak
 nekā gadu un tad kopam ar grafa ģimoni pārgāja us Peter,
 burgu dzīvot. Audzēkneem sestajoties ģimnazijā, un klu,
 sīn' caur grafa un melarka Tresa, velakā Varšavas univers,
 sīkates prvab-docenta, gādību dabujā vectu pēc tūnas
 skolas inspektora (toroneta pansionata, kur sabija līdz
 1877. g. Pā tam starpām viņš nolika Vācu valodas ģimna,
 zijas eksami, apņēma savu jau Tērpata issēdētū līgavīnu
 un arzāja tad us Velikij-Luksem, Pleškavas ģubernā, par
 Vācu valodas skolotāju tūceenes realskolā. Te viņš nodzi,
 voja līdz 1882. g. un pārkņavajās tad us Pleškavu par
 skolotāju pēc tūceenes kadetu korpusa jāb kara skolas.
 Ap 1900. g. Tas pārceļās tadā pašā vectā us Kijevu, pēc tūceenes

U 1893. g. gājumā 127 l. p.

Vladimira kadetu korpusa, kurā veiktā būvdarbības tika uzsāktas 29. janvārī
 vel šodien. 1907. gadā ar plānu rekonstruēt. ~~II~~ +

Klusina raksti.

Tie sadalāmi humoristiskos un nopietnās un iskaucīti
 pa dažādem laikrakstiem, žurnāliem un citiem isde-
 vumiem, kā: Balt. Vestnesi, Bēli, Darbā, Pagalma, Rota, Austrumā u.c.

1. Humoristiskie raksti.

Kā jau dzimis humorists, Klusins savu rakstniecības
 gaitu uzsācis ar humoristiskiem rakstiem. Viņa pirmie
 šis šķiras rakstojumi nāvē nāvē pirmos Balt. Vestn.
 gadgājumos, kā: Lupus-vilks - joks filoloģiska ekskurs,
 ziņa: lat. lupus no latv. lupinat, vilks no vērka or Cact etc.
 Dan kā ģimnazista sacerets (Balt. Vestn. 1870-1871. ?); Chūcā
pagasta skola Tērv. Latv. rakstu. vācārās proeksiā lasīts (1872 I)
 un espeesits it. 1872. g. Šai pašā sabiedrībā (1872 II - 1873 I)
 dzirdēju viņu vel proeksiā lasam kadu joku ^{lugu} Chūcā audri,
 pa spundu edriats (?), un filoloģisku jautājumu par Beska,
~~kurš leclajums pēc viņa domām ne-est latvisks, jāsa-~~
~~kot tas nebūdamis vaj citādi kā. Kad no 1875. g. sākot~~
 veenā reizā isnāca avizes, Darbs un Baltijas Enskopis,
 pirmāis zem R. Thomsona, otrāis zem B. Matera redak-
 cijas un abi sives polemikas veda, pēc kam Thomson,
 nam gūti nācās pret visai vērko žurnālistu, Materu
 Dvori, atturēties, kad (no 1875-1877. g., kur Darbs nostajās)
 rakstotija Klusins, Darbam rakstu Original-Kimija,
 kurā Materu tā pēcerojoja, ka tas ar visā sava leclā
 spalvas un polemikas vērkluma pret to vērka nepaspēja.
 Šo ģeniāli ir sacereta šis ^{raodā} Kimija un Materu te bija
 pirmo reiz pretneeku atradis, ko nevarēja ^{ne} zokosānā,
 ne citādi kā pāospēt. Pagalma otrajā gadgājumā (1882g.)
 sastopami Karklu Vācēsi. Šai humoreskā Klusins

1) Cf. Austr. 1894, št. 4.

rāda, cik smejami un nožēlojami ir šie aprobežotie lau-
 tīri, kas no Latv. valodas atrandumus, cenšas Vācu va-
 lodu lietot, to neprasmīgi, un palcek tā tīri bez valodas,
 bez gara. Šo lauru vārdu krājums ir bedrīgi nabadzīgs. Tas
 sastāv tik no dažiem nedaudziem vārdiem, kas turklāt tā
 sakropuloti, ka šee nav ne īsti Vācu ne īsti Latvi. Kā
 tad, kas starp divi kreslēm sēžas, nokrist zemē, tā arī
 tadš Karklu-Vācietis starp divi valodām palicis bez jēb,
 kādas valodas jēb par valodas un gara smejamu kropli.
 Pedīgi Rotā (1896) espeeētā no studentu dzīves smelts
 raksts „Aluskausa Dēkaba apceerejums”.¹⁾ Šis humoristīgais,
 satīristīgais apceerejums rāda kāda Jēp. jāntra, udrīvojušā
 studenta Franuligo, joligo dzīvi, tā dažādās klismas,
 kādās tas nāk caur saveem aeglotaļeem, manichejeem
 u. t. p. Še rīmēta pa labai daļai kāda Klusīna kom,
 un Litona (Pīča jēb Pētera Gutmana) raibā studenta dzīve,
 kā to ik katrs var usmīnēt, kam šee apstacli ma pee,
 dzīvojuumi paristami. Tas ir tas pats Pīča, par ko jau
 esmeņejaņces, kurš sacerējis gan ar pēdsīvojuumeem to
 studentu dzēesumu, ko vel tagad dēed jāntree Līgas deli,
 kurā runa par „boksīšu sakasānu”. Par „Pīču” (Gutmani)
 vel turplīkam muus nāveses rīmāt. — Šee butu Klusi-
 na līdz šim klajā laisteē zobgalīgeē raksti. Ja atrīst, ka
 Klusīnam savōs satīristiskōs un humoristīgōs vārojūnōs
 dažreiz pasāņjas it dzelīgs zobu gals, ko arī sevīki apļeeēna
 Aluskausa Dēkaba apceerejūmi. *

1) Aluskausa Jēnab
 bija viņa pēdsīvo-
 jūms

2. Nopēetnee raksti.

1) Kadā, Bālis vāj, Balt. Vestnešā nōā, sena un kad, to vairs
 labi neatūme, Klusīnō pasmeēdīs zem vīrstakstā „Ušma,
 tā” kadu raksteem par st. līstīku, tānī sevīki K. Kūndrīna

1) Vīpēdēns ē jēmin. kāds f. loloģisks jāntajams. Bez kā, ko Klusīnō cēla
 1872 II T. Latv. rakstn. vācētis pēecēšā, aprādīdams, ka tā turēt ne esot īsti latvīzai,
 ka esot jāsavot bā vēētā „nebūdams” vāj cītādī kā. Tad —

stilu kritizēdams un kādu viņa rakstu gabalu is-
stilizēdams. Bet kundziņš nepalika atbildi parādā,
atbildēdams zem virsraksta "Us rata" un aprādīdams, ka
tā, kā Klusiņš to darot, varot ik kuŗu rakstu un tei,
kumu allaz citadi stilizēt; bet taču jāpēllūkojot,
ka neceekot pēc tam cita veidus un derkumus tišu
pratu, us ratu". Ši aprīmetā savardošānās nuskata,
ma kā Tada abu veiklo rakstneecu paspekōšānās.

Būfons. Franēis saka: Le style c'est l'homme. „Par pirmu
So. Metodija arcešānās deenai us mūžigu dusu. Runa
6. aprīli 1885. gādā, runata Pleskavas Latvcešū savstarpī,
gas palīdzības biedrotā no h. Klusiņa. Rīgā, 1885." Runas
bengās sacīts: „Pēc vel 1000 gādu, mūsu kauli bus pār-
vertušēls pišlās un polnās, bet Slāvu celtis un tautas
atkal Kirilam un Metodijam dziedās slavās dziedmas.
Lai Dievs dotu, ka arī ^{par} 1000 gādeem Latvi sapulcētos Ples-
kavā un sajūtu tos pašus priekus kā mēs, proti: mēs
vel esam dzīvi, — mēs dzīvojam, kā Latvi. Un dievs
vel Latvi, ja Kirila un Metodija gars vel pirmājos dau-
tās, gars, kas leedz atņemt tautām meli, jō tad šai
atņem — pratu, garu, — dvēseli.” — Kad 1886. g. Fin.
Kōmīzija Sarikōja savas vasaras sepulces Latv. rakst,
neceibas 300 gādu pastāvēšanai par pirmu, tad tur
Klusiņš tveija runu, Par Latvcešū rakstneecibas nā,
kamītu, kas ceespeesta Kōmīzijas H. rakstu kraujumā.
Arī šī viņa runa ceerna par antosa tilto srodi priekš
tautas un tēvzemes un šo Turpmāku Likteni. Pedigi
Austrumā (1893. g.) viņš pasūcedzis plašu aprakstu par
Čikago's pasaulas istadi tam gādā un „Kadetu korpusi” (ib. 34. l. p.).
Pebšu amata darbecem apraksts, taču Klusiņš pēc

espejas nēmit un nem dalību pēc tautiskiem darbiem un centieniem un viņš atlicinājis sev laiku, kad un tad nodarboties ar Latv. rakstniecību. Gan jauntrā, gan nopietnā veidā viņš centās savu tautu pamācīt un cīlās pieeikt tās jo vairāku spēlēm. *K. Müllers, F. Frisbergs*

3. H. Ridzemecki jeb Rig. Latv. B. Zin. Komisija (1869-1879).

Līdz ar Rig. Latv. Beidzību celās arī tulin tās Zin. Kom. misija; jo jau 4. maijā 1869. g. Beidzības runas viri eccela pirmos (?) locekļus komisijai. Piem. pirmecelstem locek. lēm. bij atlaucis, pašiem vel peecelt peecus, lai komisija par savu pastāvētu is 12 locekļiem. Tā saskatījuses, kom. misija ussāka 11. jūnijā (1869), savas darīšanas. Pirmie kom. misijas locekļi bija: F. Vernerbergs, B. Dīrckis, H. Alunans, K. Müllers, R. Thomsons, A. Drekslers, R. Garsis, J. Bauma, nis, B. D. Rosenbergs, A. Ruperts, A. Lestans un J. J. Jūbe. Komisija eccela sev par pieeikšotajū B. Dīrcki un par rakstu vedējū F. Vernerbergi. No minēctem tēk. gēmt locekļem peclarca kādi istojās un viņu uctā eestajās: J. Aboliņš, L. Skons, G. Kainbergs, J. Zirbergs, B. Rulle, A. Spunde, J. Laube, K. Beerbardis u. c. Kom. sija turēja sedes ik divi nedēļas ^{vece} reiz un „divz atrada pa pilnam darba“. Viņas darbi sadalijās šādā, kas zinājās us Rigas Latvešu beidzības eekšīgām vajadzībām, un šādā, kurū mērķis bij vīspārīga Latvešu apgarvmo, sānas eccē. — „Visvairāk zinātības komisija darbojās ar gramatu apspreešām. — ^{„Šīs gramatas bij pa les laicai daļai} Deemžēl Latvešu gramatu ^{skolas macības-} gramatas un tca. ^{torā-ligas.} rakstniecība šei laikā bij tik vāja, ka zinātības ko. komisija pac esubiteem manuskriptem reti varēja usterc. sānas spreedumus dot. Tā šad reti kāds Latvešu raksts no zinātības komisijas labvēlēšām nāca drukā“. Daudz

1) Vecus no šēem rakstiem is „Zelta avots“.

Coelars bij tadu grāmatu skaits, kuras pēc komisijas
 spēcuma drukā nēnāca. Pēc pirmēnu pirmēnu, ka
 varrak kā to original-lugas tā palīka nēdrucatas. -
 „Veens no zinatības komisijas darbam us Latvēcēnu
 grāmatu rakstniecības lauka, bij gādāšana pēc teātera
 lugām. Lai tiktu modināts teātera ceemjānās gars
 un pamudināts rakstniecēki, bij istolīta goda-alga preeki
 zināmā laikā cesutamās labākas Teātera-lugas. Kaut
 gan Latvēcēnu drukāta rakstniecība camo to netīka pa-
 varvota, jo veensgā luga, kas no komisijas tīka pēc
 drukajamū atrīta („Gortrade“ no Marījas Pēksōn) un kucai
 arī nolīktā goda-alga (75 rub.) tīka nospreesta, nēvarēja
 drukā nēst, eemēslu dēļ, pēc kurēnu komisija nēbij
 varnīga, - tad tomēr rakstniecēku prāts bij varrak kā
 lēdz tam us dramātisku preekiju greekst. -²⁾ Kā to jān pēc
 A. Divīka, ²⁰¹⁶ pēc P. Plavencēka, nēdzejam un nēl pēredēsim pēc ¹⁸⁷⁶ Jōmsana,
 A. Mlunāna u. e. ^{vēdēsim} Vel cīti šīs komisijas darbi bija, kā:
 etnogrāfijas zīnu, tautas dreesmū u. e. savākšana. Kad
 1872. gada sākumā R. L. Bērdīnā iselās eekšēkīgi etnōdi,
 „kad komisija mēnētā gadā isīcīras un pāri gadu laikā
 nēvarēja sastādītēes.“

Bet nu lai pēgrecējamēes tēem rakstniecēkem, kas zai
 komisijā pulcējās. Dāri, kā: Leitans, Bēerbardis un H.
Mlunāns savā veizā jān aplūkotī vaj pēminētī. Nu
 pēc tēem c. tēem, kas vel nav sevīkī mīnētī.

1831-1892. 1. Bernhards Divīks, „sacais kofrats“, kas celis orgānu
 jēb pajūmtī, kur jān mīnētēe un nēl mīnāmī rakstniecē-
 ki, tā sacīt, kaluši zavis pirmos pēēsūs. „Veco kofratu“
 pazīna un eemēja nēveēn vīnā tautēcēi, bet arī cītu tēitē
 locekli, - vīnš bija bēo sāmbības vīspopularākais sava

1) Pēc ko jān agrak eemējamēes.

2) Lat. Rakstu kōrajums I, isdōts no R. L. B. Jūn. Kōm. 1876.

laika latvešis. "Kā sirns ozols, kas pārceetis negaisus un auzas, viņš stāvēja jaunās paaudzes starpā, kurā viņu cēnija un mīlēja kā reti kadu eitu. Katram, kam laime, jāis ar viņu pabūt kopā, palika atmiņā viņa laipnais raksturociskais seifs, tādēļ viņu arī pazīna neveicu caur viņa darbiem, neveicu vārda pēc, bet vaigu vārgā Tuvi un tāli, jauni un veci." ¹⁾ - Viņš pēdoreja pēc pirmajiem tautas modinātājiem, viņš nēma daļu pēc katra darba un cīņna, kas nāca latvešiem par labu, tādēļ viņa vārds ir vitin eviots latvešū tautas vestures pēdejos gadu-desmitos. ²⁾ ~~un pirms katdam~~ ^{katdam} ~~latvešu~~ ^{30 gadem.}

Bernhards Dīrkis dz. 11. janv. 1831. g. Vidzemē, Ergļu draudzē, kur viņa tēvs Pānis bija par Krodznesku Vējāvas Leclija krogū, bet to jau tai pašā gadā atstāja, arveidoms dzīvot us Augš-Kurzemi, Sēpils tuvumā, kur kucija us nomu, Dekabstales ^{palis} instancsekretara muišīnū. Te Bernhards palaida savus bērības gadus un apmekleja Dekabstales ^{pašā} aprīnkskolu, lai gan viņa tēvs jau bij atgriezies atpakaļ us Vidzemi Bērzonos Grāvenās. Aprīnkskolu isgājis cauri, Bernhards devās īsup us Turpatas skolotā, ^(augstā 1848-1850 g.) ju zemīnari, kur ^{un student} nobeidza us tadām sekmen, ka dabuja teesību eestates vel angstakā maebas cestadē, proti, Pēterburgas ^{pašā} pedagogiskajā vīrsīnstitutā, kurš nesen atpakaļ bija dibināts. Gan "ar kucīn kuli, bet ceitū pilnu sirdi un domu bagātu galvu" centīgais jaunecis devās Turpā (1850) un nobeidza to 1852. gada kā kroņa stipendiatu. Tai pašā gadā jau kroņa to entija us Arensburgu, kur tas eesta ^{cauru klāsu} jās) kā sauktajā "mūižneebas angstakā aprīnka skola" (progimnāzija) pīrims par jaunāco, vltak par vecāco kroonu valodas spolotāju. Te viņš pēc izas laulības laimes

1) Sk. B. Skujāneca (Vēnska Edvasta), Vecais kofrats "Lusti" 1892. g. 10. nrā.
 2) Cf. ib. — Par Dīrkī rakstīts arī "Rota" 1886. g. 43. nrā.

paraudēja savu laulato draudzeni, dzim. Elviju von Fal-
 ken, kura tam atstāja delu, tagādojo Dr. A. Dīrķis. Beidris
 Kronim atkalpot savus gadus, B. Dīrķis aizgāja uz Rīgu,
 kur cestajās pēc kameralpalatas pas grāmatvedeju. Ap-
 to laiku jau sākas jauna kustšanās Latvijā, sevišķi
 Rīgā. Te Anss Lētans p.p. bija dibinājis „Mājas vēsu”
 un cignors pas līdzstrādniekiem labu pulcīnu mācītu
 Latvešu, — Latveši paši bij ussakaīti preekš saos
fantas stradat. Bes A. Lētana Dīrķis Rīgā reparinās
 vel ar citiem tā laika vetejeem severojamācēm
 Latvešiem, kā: skolotājiem Caunīti, Kaktīnu un Reer-
barđi. (Par Caunīti un Kaktīnu jau runāts kautrskā laik,
 meta preekšteēm nodalā un par Reerbarđi kaut. laikumeta
 I celocnā). Šim m.prajam pulcīnam vel nebija nodibinā-
 tas programmas, galīgi spraudta mērķa, tomēr tas sa-
 jūta, ka puš vejō, kas spirdzina, ka atnācis laiks, kas
 Latvešiem jāmostas no ilg-gadīgā naves meega. Šim
 pulcīnam preekšdojās Dīrķis un sāka tāi laikā arī
 līdzstradat pēc „Mājas vēsu”. Nebūdami mērā ar „Lat-
 vēšu draugu beedribas” darbtību, Dīrķis kopam ar mīnē-
 teem vīreem nolēma dibinat Rīgā otru literarisku
 beedribu, kurai par preekšneeku isredzeja D. Jās apstipri-
 nāsana laga neveicās. Kames tā leeta vīkās, Dīrķis
 nobeidza jau Strensburgā ussancto darbu par „Latvešu
 rakstneecību”, ko isdeva 1860. Tad viņš pats devas uz
 Peterburgu, vēcinat nodomatās rakstneecības beedribas
 apstiprināsānu. To un gan nepanāca; bet pēc tās vēstas
 tve reparinās ar vīreem teem vīreem, kas preekšatami pēc
 Latv. kantas nodinātājiem, sevišķi ar Valdemaru, D. Mlu-
nanu un Baronu. Ar tādēem dedzīgēem Latvešiem sa-

runājoties un apspriežoties, D. Kluva līdz pat veeme no
 „Petersb. avīžu” garīgam tēveem jeb kūrām. Dāvidu ap,
 stakļu dēļ dirīcis 1862.g. (voj 1863g.²) atstāja Rīgu, ar se,
 dāms us Pleskavu par eedēni pēe acēdes valdes, lai eepa,
 zītos ar eestāžu un sadzīves būšanām Bečs-Kreevijā, kur
 kolark eevēda dažādas reformas — bīriopratiņas eestādes,
 ar kūrām Cars. Atsvabrinātājs aplaimoja Kreevijū. Velak
 D. tad arī dēdzīgi eestājās preeks tādū reformu eevēšanas
 Baltijā. Neba ilgi dirīcis iseeeta Pleskavā. Kad „Petersb.
 avīzes” bija no protu eekēm nomaktas, tad tulim tās pra,
 toja, kā dībrinat Latveešūm jaunū tautiskū la. k. r. r. s. t. s.
 Šis nodoms viņu paskubināja 1866.g. greestees atpakaļ
 us Baltijū. Atkal tas, nevarēdams tik drīz saqaidit at,
 lanjū, eestājās kamerālpalatā par eedēni eevīskūm
 nādevumēm. Pā tam Rīgā bija isglītoku Latveešu pul,
 cīnš pastāvīgi varojces tā, ka Samaras un Saratovas
 gubernā bādām eestājoties, Rīgas Latveeši vareja dībrinat
 „Kreevu. Latveešu komiteju preeks palidzības suegšanās
Samaras bāda eestējem”. Pēe tās viscentīgākūm locekļūm
 pēedereja tulim B. dirīcis. „Ši komiteja ir latveešu attī,
stības vēsturē vīgai eeverojama un palīcs minama,
 kamer eevē vel runās par latveešu tautības u. p. l. k. s.
 šanas sāksanos, jo viņa bija diglīs, no kura isauga lat,
 veešu tautai divi dīžāni korsi, kupls ozols un smūdra
 leepa — „Rīgas Latveešu beedriba” un „Rīgas Latveešu Lab,
darīga beedriba” un šis komitejas klepi isplauka arī
 jaunais tautiskais la. k. r. s. t. s. Rūdāni 1868.g. dirīcis da,
 bija atļaujū ^{isdot} 12 reizas ^{uzdola} isnākošu avīri „Baltijas vēstnesis” un
 tas nu vareja turpinat to darbu, ko bij nseakūšas Petersb.
 avīzes. Tai pašā la. k. r. s. t. s. nodībrinājās arī „Rīgas Latv. beedriba”

1) Cf. Kouv. vārdu. no Bravneeva. — 2) Venecu ēdvasta „Vecais kofrats.

kurā D. ^{divi}ceela pēc savu preekšūneku (Šai amatā D. ca.
 bija nepilnūs divi, ^{gadus}gada vidū pats atkāpdams no preekšū.
 amata.), Un nu nāca Latvešiem jauns zelta laies, kur
 pār oīm kalneem un lojām sāka spīdēt spoža, balta
 laimes saule. Atsmertās bija pagātnes epaules un grū.
 kumi, atsmertās bija garais naives meegs, vīzi centās,
 stradaja un cinijās laimigajā tagadnē un naidzijas
 cerības priekš nākotnē. Smagais tumsības gaisis ^{spēka} bij
 izrādīts, vīzi kārtīgi apjoja svaigo spīdznatajā vēsmīnū
 un jūta savās dzislās jaunū dzīvību, jaunus spēkus.
 Un „Uls preekšū, brāli naigi, naigi,

klusums pieder nekamajai laici.“ skubinojā jau,
 nāis tautas arstāvētājs, Balt. Vestn. Un driz veen ap
 jaunū laicrakstu pulcejas Latvijas dēli, Latvešū leetas
 spējākie veivernatāji. Cik vajadzīgs bija toreiz tad no
 paktus un ustieams cēla vādītājs, kā kofrats ar savu
 „Balt. Vestnesi“! Latvešū tauta toreiz vel neka nezinaja
 no politiskas dzives un darības, no beedribām un sapul,
 cem, — to oīmāi mācēja D. Divis un savā organā, sapul,
 cēs un privatā dzīvē. Būdā „Balt. Vestnesi“ divi veiz
 nedēlā — isrādijās pēc nepraktisku, tandēl to pāvesta
 nedēlas avīzē. Mājas vees redzēdams, ka ta jaunais
 beedrs saprotis laika garu labaki, nekā vīns, sāka
 asi usbrukt „Balt. Vestnesim“, nopeldams ta centēnus etc.
 Bet pabalstis no rocētņakajiem Latv. dēleem, D. Divis
 droši un useitīgi centās veiz spranotam mērķem preti.
 Daudz darbu dēl atstājis kroņa deenestu, D. Divis eesāka
 1877. g. isdot deenas avīzi „Rīgas lapu“. „Kā šai gadījumā,
 tā arī vīzās cētās ^{leetas} vīns“ nekliboja vīd laika strauņei
 pakal, bet gāja tai arveen pa preekšū.“ Bet deenas avīze

segāra to parādās. Tas bij cemesls, kadēļ 1880. g. dibina,
 jāš sevīra, Balt. Vestnesā un „Baltis” administrācija, kurā
 „Rīgas lapu” nosauca par „Balt. Vestnesi” un agrāko nede,
 las avīzi „Balt. Vestnesi” savienoja ar „Baltis”. Arī tagad
 centās dirīkis un gan vaiss ne pavissam savu, bet kon,
 porcijas lapu „Balt. Vestnesi” paplašināt formātā un sa,
 tura zīmā, kā segūt arveem kroetnus līdzstrādniekus.
 Kam leelu vispārīgu nostiebu, kādu dirīkis prata semantot,
 tas bijis dalībnieks dažādās deputācijās un araktīgās ko,
 mitejās, kā: Vidzemes Latv. deputācijā, Karīvara hajēstates
apsverēšanai un padevības jūtu aplēcēbai pēc kroņešanas
svetkēem; Rīg. Latv. beedribu deputācijā leeknara Vladi,
 mīra un ta laulatas draudzenes apsveicēšanai etc. Vairak
 gādu dirīkis sabijis arī par Rīg. Latv. Labdarības beedribas
preekšnieces meestneku un par kuratoru Rīg. Latv. 3-klasū
mentēnu skolā un otrās trijās Latv. visp. dzēed. svētkās
 par komitejas locekli. „Rīgas Latv. Beedribā” D. bijis it
 visās severojamākās amatās. Liv. Komisijā tas divi lāgu
 bijis par preekšnieku, tāpat arī, Rīg. Latv. Teatra Komij.
 trijās preekšnieks tas bijis divi vaiz — pedego vaiz no 1887
 līdz 1892. g., kam jō daudz preekš Latv. teatera parcelšā,
 kas strādājis, līdz 25. augustā 1892. g. šī istuīgā vīra sve,
 lības pilnāi darbtāi padarīja galu nāves anekta rokā.
 B. dirīkis mīra ne pilnūs 62 gadus vees. 4

Vina raksti.

Kā rakstnieks dirīkis teeši maz ko, bet neteeši
 jō daudz darijis. Tas bija gan mazāk rakstītājs, tak to,
 tees vairāk vadītājs.

1. „Latvešu rakstniecība. B. Dirīks. Rīga, 1860.” Ja
 ir pirmā pa latviski zarakstītā Latv. literaturas vēsture.

4) Cf. Das Erste Dorpat'sche Lehrer-Seminar. Dorpat, 1890. (Draunecica
 Kārv. vādā). — Austums 1892, Nr. 10.

Tamērķis objektīvi un atjautīgi ^{raksturo} karakterizē visus tos vīrus, kas līdz tam laikiem strādājuši Latv. rakst. neesībā, un pārsprēž un sija viņu ražojumus. Šī „Lat. vecās rakstība“, kā tas preekšvardos saka, „sarakstīta pamatībai un pamudināšanai“. Lai gan šī grāmata, pa lcelakai daļai tulkojums ^{parstrādājums} no Dr. Čimsermana 1812. g. izdota „Altwjöl unnu Lathiffau Latharvitungaffiffu“ un tik bei dzamā daļa, ko autors nosaucis par „Prīvestības pe. vodu, kuru sūdzas līdz E. Džinsbergim un Schönker-gem, pilnīgi patstāvīgi apstrādāta, tad tomēr mēs šē jau viscaur sateksam tās ķeršanās īpašības, kuras izmeja un pūskoja B. Džika redakcijas darbību, — tas ir un negrozāmu tās mītas ceemēn. Lai gan šī grāmata tagadējam laikiem jau novecojusis, tomēr vel tagad tam daži labs Latv. kritiķis var macīties, kādā ^{veidā} vīre vīctna, objektīva kritika rakstama, var macīties, „ka nevis tās kritikas ir labas un dībrnetas, kas garuma tīnā mērojamas olektīru, bet tās, kas ra-
žojumu novērtē isā, atjautīgā un taisnā spriedumā.“

2. „Par peemīnu! Rakstu krajums, salacis is „Balt. jās vestnesis“ pirmēem gadājūmēem (1869-1874).“ Šai krajumā sakopoti vislabākie tani laika „Balt. vestnesis“ iznākūšē raksti, daīdāzāda — gan pamacīga, gan bel-
letristīgā eadna un rakstura raīžojūmī. To laiku, kad šī grāmata isnāca klajā, tā bija pātesis arī labākā peemīna, ko redaktors saveem lasītājeem celis „Par peemīnu!“

3. „Balt. jās Vestnesis“ (no 1868 sakot) un „Līgas Lapa“ (no 1877-1880); tad (no 1880 — tagadēi) ¹⁸⁹² paplaīnāts „Balt. jās Vestnesis“ veen — bīje nesāubotēes visleelākais un visveerīgā-
kais rakstu darbs, ko B. Džikis no 1868-1892. g., tā tad

gandrīz pilnus 24 gadus ar apdomu, sapratību un peate, košu izecību vadīdams, pāstrādājis. Zināms teša, B. Dīriķis pats rakstījis gandrīz maz, bet kā īstens redaktors tas Tomer darījis jū daudz. Vēnsku Edvarts - Skujenieks issakās par tam tā: „Vecojam kofratam daudzkat pārmeta — pat tād, kas dīvojās par viņa draugiem — ka viņš maz strādājis. Ja ir launpratīga isdoma! Kas cikne cik parist deenas avīzes udevumus, tas arī zin, cik daudz laika un pūliņu jātere, līdz viņi redaktora pērnākumi ispilditi. Darīkat pēc sīka maza gabaliņa sastādīšanas pācet vai, rak stundu ar materiala sakrāšanu, vaj atkal ar dabuto zin, pātesīguma pārbaudīšanu. Vecais kofrats pārdo, mājā un pārbaudīja katru tekumu, ja pat katru vārdu, pirms viņš kādu rakstu laida atklātībā, tadēl arī, Bal, tijas Vestneši” nepārādījās korrespondencijas par pava, sara un rādens māksānu, par lektus līšanu u. t. t., ar kādām daži laukraksti savus lasītājus mēdz barot. Jo rindīnu rakstītājs strādājis vairak gadu ar veco kof, ratu kopā un var lecerinat, ka viņš kā redaktors strā, dājis daudz, ļoti daudz.” Ja nu vel ceverojam, ka Dīriķis ^{līdz} des redakcijas darbēm (līdz 1877) krons deenestā stāvejis un dalību nēmis — prezīdejis dažādās beedribās un koni, kejās, tad nebut nav leedzams, ka Tas viņnotel, strā, dājis daudz, ļoti daudz”. Kā redaktors D. allāž pēc labākās ardo. aprīmas droši un stingri arstāvejis latvešu intreses, zinājis allāž ap sevi pūliņat kreectums līdzstrādneekus, prātis usauderinat jaunākus rakstnecīgus spēkus, tos mudinādams no citīgu darbošanos tautas labā.”³ Jan dīriķim arī vel pārmeta, ka tas preeks sevīs islektojis citu spēkus, — tos nemaz jeb maz algādams; Tas jāapdomā,

1) Cf. ibid. 245. l. p.

2) Cf. Dravn. Kono. vārdu.

ka tas tautas dravā pūledamies un par Latviju ap-
gaismību un labklājību cīnīdamies, pats ne vis manta,
bet parādus sakrāja un nespīrās vis no šīs pasaules
ar kadu laicīgu bagātību.

Alga pēc nopelna! Par useitīgu kroma dienestu Dītriks
ceļvīrs pilsdomnieka (kofrāta) Činnu, ^{redu} 1853-56. gadu kara
medaļu, divi uzslavas rakstus un St. Stauroslava III. un II.
klasas ordenus, jāprojam tas dabūjis, Sarkana krousta "zīmi-
-par palīdzības godību Krievijas karaņoņiem padēdā Turku
karā; eccels par godabēdru Rīg. Latv. Bēdribā"; kurai
tas pēdēja ne vien pēc dibinātojiem, bet bij arī pri-
mais preekšneeks, - "Veetlvas Labdarības Bēdribā",
Rīgas Latvešu Labdarības Bēdribā un Katoņas dambļa
Dzēd. Bēdribā". Vēcāis kofrāts bija sīmgalvis ar jān,
nevēla garu un svādi. Vīns mīleja Latv. jauno pa. audri
kā nākamā tautas karoga nesēju un nēma dzīvu dalību
pēc vīnas preekēm un bēdām. Par to vīnu arī Latvešu
jaunā pa. audre ceenija un godāja - "Lettonia" to usnēma
par savu filiāteri. Pīlūgi jāpēcevit Ikujencekam,
kurš saka, ka B. Dītriks vārds nav idrečams no Latv.
tautības uoplaukēšanas laukmeta un no Latv. avīnece,
ctības vestures; ka to godam mīrnis, kamēr veeu pa.

Bija trīs brāļi Dītriki ū Rīgā: Bornađa ^{Dab. Vestneša ekspedīcijā un jānūkakā. Andrejs eorodnis-sakstītēns.}
vidūvejs brālis strādājs G. Richards Thomsons ar līd ar B. Dītriki sīcis Rīg. Latv.

starpā un Latv. bēdribā rikotees; tee tā veeus kā otrs bijūsi Tur
darādōs preekšneeciības amatōs, veeus kā otrs tee preekopu,
jī Latvešu avīnecectbu. Arī pēc laika, kurā tee dzīvūsi,
tee nestāv veeus no otra tālu nost. Gan Thomsons agrak
arīcaunsts nekā Dītriks, komer tas ^{darbātā} sacerejis darūs rakstus,
kas kairni sevīt tā laika Latv. dailliteratūrā un ne vien

pēc gādēem, bet arī pēc nopelna tas statams tūlī pēc
 B. Dvīka, kānē viņam dzīves cūrnā, kā rādās, Laimas.
 māmiņa maras smaidījuse nekā sūm. Richards Thom,
sons dzimis 14. aprīlī 1834. g. Vidzemē, A. Skrauklē, kur
 tēvs bija par vagari. Dau no pākas maras tēvs Richards
 centās pēc mācībām. Bet likums pūsenam bija pa.
 šķirts grūtas deenas, jo g. gādā Tam nomira tēvs. Tāt
 A. Skraukles nomucēks, Lindvarts, pēnēma izvgtō zēnu
 audzināt un palīka Tam līdz pilngadībai par gādēseku.
 Tas sūtīja pūicu uz Līmbaļēm aprīniskolā. Tāt ar šo
 skolū veen centīgajam jauneklīm nepēctīka, Tāt kārot
 kāroja pēc talakas izglītības. Tam rūpeja sevišķi zēnu,
 kopība, kurū tas ušķvoja par tautas labklājības pa.
 matu un tadēl jūtās ļoti laimīgs, kad varēja caur sava
 mātesbrāļa gādību eestātes arseēt uz Prūsiju Valdavas
lauksarņņēctības akadēmijā. No šīs eestādes parnācis
 atpaxat un pabijis pāris gadu par pārvaldņēeku Keenē,
 Thomsons eestājās par grāmatvēdeju Schmīda eljas fabri.
 kā, Rīgā. Šē, kā jau pēc Dvīka vēdejam, šo laiku sāka
 Latveši mostēes un kustētes. Centīgais, sparīgais Thom.
 sons, Latvešēem pulcējētes uz kopīgu darbību, saprotāms,
 tūlī stājās tautas darbņēeku rindā, Tāt pirmēju pul.
 kā XVins bija par pēcēnēcka vēctņēeku 1868. g. celtai Latv.
 palīdžības beedribai pēcēš tūncuma eetejēem Igaunēem, Tapat
 Rīgas Latv. Beedribai tās pirmās 2 gadās, šē arī beedribai
 par pēcēnēcekū kadu pusgadu. Tāt vīrus, tā arī šo beedribū
 dzīvē Tāt attīstīja rosīgu, plašu darbību. Palīdžības beedri.
 bā pēcēš tūncuma eetejēem Igaunēem Tāt gādāja par
 pēcēkōlasijūnēem un teatera istādēm, lai caur šādēem
 istrīkojūnēem paleelīnātu beedribas eēnēmunus. Uz vīna
 pamudinūmū atvēra 1870. g. pēc Rīg. Latv. Labdarības Beedribas lauzū
kēkē; Tapat Tāt notīkās arīdren, ka uz šī centīgā vīra

pamudinamu nodibinājis 1870. g. Rīg. Latv. Beedrība
 soctdeenas skola un Thomsonam ^{arhitektu} ~~ar~~ Raumann lecli no,
 pelni, ka šī beedrība pēdējais 1872. g. pēc Kaskavas
politehniskās istādes, kurā beedrībai par tās pūlīneem
 ceesa gada diplomu un virai kautai godinumu. Šiti
 lecli darbu Thomsona pāstrādājis, gādājis pirmais par
 Latv. zemkopju sapulciem. No Rīg. Latv. Beedrības darbeem,
 kas saistās ar Thomsona vārdu, vel minama herkela
preemīnas akmeņa celšana un pirmais Latv. vīspārīgē
dreed svetki.

Tik drīvi pēdaldānces pēc beedrību darbeem un tos
 ar dērbu un sparību veicinādams, Thomsona nodoma,
 ja arī kā rūpneeks stradat. Bet te liktenis viņam
 pēskīra grūtas deenas, tā ka viņš pakaudēja savu sū,
 ti grūti segūto mantu.

Ite sagraustu sirdi par liktena spēseem, kurš ne,
 bija saudzejis arī Thomsonam usticetu svešu pabal-
 stu, viņš šķīdās no dzimtenes, kurās labklājībai un
 usplaukšanai pēdoreja viņa prāts un sirds, un ais-
 gāja us Novgorādas guberņu par mūžās pārvaldneē,
 ku. Te tad, svēcā malā zalogkōnais vīrs us mūžīlū
arvērā acis (1883. ?), savu dzimteni vairs nesēdzejis. 1)

R. Thomsons pirmais Latv. zemkopju sapulci
gādneeks un vadans.

Kad 1871. g. Rīgā bija sarīkota lauksaimniecības is-
 tāde, kurās Komiteja maz bija ceverojuse Latv. zem-
 kopjus, pat ne katalogu neapģādājuse Latv. valodā, tad
 Thomsona nāca palīgā team Latv. zemkopjiem, kuri
 pa vāciski neprasdami nebūtu spōjūši saprast istādes
 nozīmi un svaru preekš dzīves. Viņš isgādāja atļauju,

1) Cf. Austruma 1894 №12.

ka Rīg. Latv. Biedrība pa iestādes lūgumu varēja saaicināt
 Latv. zemkopju sapulci. Bijā sarādusies par 1400 514 kuru,
 gi. Sapulces programmas pirmās pants skanēja: „Iestāsti,
 sāna un sarunāšanās par tēmu un šīs iestādes redzāmeem
 un precēko sarunniecības jō vēstā lēkāmēem zemkopju, kas
 rīkēem, māšnām, lopēm u. t. t.”. Šai sapulci kapa ori
 gādats par precēkolasijumēem un sarunām par zemes pār,
 labošānu, lopu audzēšanu, līnu kopšānu ar maksīgēem
 meslēem. — Pa I. virsp. Latv. Dzeed. vētkēem 1873. g. Thom,
 sons bij izgādājis kā pirmo Kronvalda vadīto skolotā,
 ju sapulci, kā ar II. zemkopju sapulci, ko pats vadīja.
 Dan pēminētā sapulces programma gā. ūi kēē, na, c. k. loti
 Thomsonam rūpēja savu tautas brālū, zemkopju lēkē,
 nīs un vajadzības un ka viņš tēem grībeja pēējamus
 darīt jaunlāiku parākumus un zēverojumus, kam jō
 lēēla norīme pēēvēzā sarunniecībā. Kā Kronvaldam zavi
 nopelni kā skolotāju sapulcē vadītājam, tā Thomsonam
 savi kā zemkopju sapulcē gādātājam un vadītājam.

R. Thomsona raksti.

Ne vien kā rūpniecīss, bet arī kā rakstnieks Thom,
 sons strādājis un pūlējis. Savu rakstniecēca gaitu tas
 usācis ar kādu, kā rādās, tulcotu stāstīnu „Baltijas
 Vestnesi” 1869. g., kurā lākrastā viņš vel iād un tad
 rakstījis. Pirmās Latvēšu zemkopju sapulces proto,
kollē. Rīgā, Latvēšu biedrības namā 19. Jūnijā 1871.
 To 72 lapu puses beēru protokolū Thomsonš sastādīja,
 līka cēspeest un tad katram sapulces dalībneēkam
 par 20 kap. zēējas maksu pēēsutīja. To pašū virzēem,
 ko Thomsonš bij usnēmis pēēminētās Latv. zemkopju
 sapulcēs, tas rādījīs turpināt, isdodams lāukšānu,

necētas rakstus: „Varpa” I. un II. grāmata; „Padoma-
 devējs pēc lauku un plānu meslošanas un „Darbs. Zem-
 kopības laukaraksts ar bildēm” (1875-1877.g.) Ar Thom-
 sona darbiem Rīg. Latv. biedrībā stāv sakarā viņa sa,
 izdotā grāmata „Rīgas Latviešu Biedrības pirmās
 gadu desmits”, kurā viņš pasniedz šīs biedrības pirmo
 10 gadu vēsturi. Še arī pieeminams, ka Thomsona aprak-
 stījis arī pirmos Latv. virspauģos izēd. zveikus. Ar
 biedrības divi stāv sakarā arī Thomsona dramatiskā
 rakstniecība. Rūpēdamies pēc teātera izrādēm Latv. va,
 lodā, Thomsona bijis ne vien pirmais Latv. režisors,
 bet arī naigi ķereis pēc dramatiska rakstnieka
 lomās. Tā viņš Latv. skatniei darījis trīs „teātera
 spēles”, kā solārk lūgas sauca - proti: „Mīka”, „Mīka
 nāx mājās” un „Vecais Zvērka”. Originali tie nu gan ^{visi}
 nava, bet dzejgan veikli lokalizējumi, kas sava laika
 dzejgan beesi parādījis lampju garšmā.

Kā redzam, jo darīda un daudzpusīga bijuse arī Thom-
 sona darbi. Kad acis metam uz Latv. sabiedrīgās
 dzīves mōšanas, pirmo pulcēšanos un kopīgu darbiem,
 un pirmās ceļrojamākās Latv. biedrības celšanos un
 šās darbības attīstīšanos, tad R. Thomsona saraugams
 Rīgā pirmo lautas ceļas celstāju pulkā. Viņa dedzība,
 viņa spars vedināja ^{un skatīdāja} arī citus uz kopdarbiem un no-
 drošināja esāktajam darbam spēkus panākumus.
 Ne tik garš un veegls, kā darba pēcus bijis šī viņa
 mūris: Visā viņa dzīvē bijušas viņa nešķīrāmas pa-
 vāones darbs un rošība. *(K. Stalburga) p. Spunde*

3. Laubes Būvīkis - Tāmmekis: redaktors, stastu sacese,
Kājs, latīvis un kritīkis. Būvīkis - Inga dzimts Kuzemē.

(rada ar Heinrich Laube, kam vārds Vācu literatūrā, un
 Drobē sp 1840. Tā tēvs bija mācīties galdnieks un arī
 mazais Inga izmācījās to pašu amatu. Bet jau no
 mazām dienām parsenam garš nesās us augstām lektām,
 slapa pēc zīmībām un, neapmierināts pūledamies, eaus pas,
 mācību tas panāca, ka spēja nokrist Lecepajas ģimnā,
 zija ^{un jeb mājskolotāja} gatas. ^{eksāmi (?)}. Labprāt viņš būtu gājis augst,
 skolā, matemātiku studēt, bet naudas trūkums to ne-
 ļāva, tāpēc viņš palika par mājskolotāju. Tadā veidā
 viņš kādu laiku sabija pēc Krievzborģeem Kuldīgas ģi-
 mūnā. Tā mājskolotājs Laube eedraudzējās ar kādu Vāc,
 zemnieku, Dr. Braunu, kurš arī bija mājskolotājs un deva
 Laubem pādomu pamatīgi eemācīties pa latviski un
 tad preeks Latviesēm stradāt, ko arī Laube paslau-
 sijas. Ap Vācu-Franču ^{karu} sastopam Laubi Jelgavā, kur
 viņš pēdālās pēc tūcenes ģimnāzijas Latv. vakareem.
 Tā viņš jau tolaik bija preejies, tūm rādīnēci, biju,
 ān gvernanti apņēmis, kurā par viņu bija daudz vēraka,
 to tad viņa jaunee beedri rezināja. Pa to pašu storpū
 Laube bija jau it beezu grāmātu par Vācu-Franču karu
 sarakstījis. Ap I. v. sp. Latv. dzēd. veltkeem atrad viņu
 jau Rīgā, kur tas jau dzīvs locēklis, runas vīrs, Latv.
 Beedribā un eestājes „Mājas Vēsa” redakcijā. Pēc Latvian
 naves viņš tapa par šīs avīzes vadītāju un palika tāi
 veidā līdz mīra 22. septembrī 1889. g., ne pilnus 49 ga.
 Dus vels. Tā bija Latveem arēs nolauots speciģs ozols,
 kurš nel ilgi vareja zālot Latveem tautai par godu.
 „Viņš bija dabūjis nīkenu plaušu-karsoni, no kurā gan
 jau bija sācis laboties, bet tad slimība dabūjusi atkal
 Arē nelaimīgu vīrceem, ka šai eestīem pilnai dzīvībai
 pādarīja spēju galu.”¹⁾

¹⁾ Cf. Austr. 1889. № 10 u № 12, 1436. l. p.

Aplūkosim nu Indriķi Laubi kā redaktoru, rakstnieku un cilvēku.

1.) Redaktors.

Pēc A. Leitana mātes Laube kādus 16 gadus sabija ^{faktiski} par „Mājas Vēsi” redaktoru. Tomēr gluži patstāvīgi viņš tur nekad nav varējis darboties. Ar rīcību viņš darījis istiešas, ka tas būtu no „Mājas Vēsi” pa, visam citu laikrakstu istarsijis, ja nebūtu rokas sarīstas. Citreiz viņš nedabūja rājeenu, ja atkal kādreiz kādas brīvākas domas bij usmēmis ta vadībai nsticētā lapā. Tāndēļ viņš ilgūt ilgojās no šīs nepatīkamās atkarības reiz atsvalinatces un „paša darzinu” cegūt, kur varētu pilnīgi pēc paša prāla rīkotees. Nevarēdams paša vadītā avīzē brīvi kustētes, tas gāja labprāt talkā pēc citiem laikrakstiem. Tā viņš loti daudz rakstījis paši, „Baltijas Zemkopim”, „Tiesu Vestnesim”, „Rotai”, ^{tad kaut ko arī daud} „Austriņim” un „Pagālmam”. Pēc „Rotas” jo daudz līdzstrādādams, tas sāka jau cēst, ko par savu „darzinu” pilnīgi savā varā dabūt. Kadu laiku to vādādams, tas man rakstīja, „ne ces ilgi, ka ceru pilnīgi us buka nosēstees”. Bet tad isjuka arī šī cerība. Laubes Indriķim kā redaktorum pēc „Mājas Vēsi” ir starp citu tas nopelnis, ka viņš to, ja nu arī navareja par tautiskū padarīt, Tomēr attureja, ka tas nekāteja Latvju tautiskai kustībai.

2.) Rakstnieks.

Laube paristams gan kā stastu rakstnieks, gan kā humorists un satīstīks, gan arī kā nopietns kritīstis un biogrāfs. Ir skolās literaturai par labu tas c. lājis savu versklo spēļu. Visi viņa raksti eversojami caur

savu jauko, tekošo valodu. Tāstus viņš vismilākai
nevis vien tulkoja, bet lokalizēja; arīdžan oriģinālus
tas sacereja. Tākvistikamaki tas pēscopa humoru,
katru jēt zobgalību. Tā pr. p. Rotā sastopami ar viņa
karikēšu gēmi it daudz zobgalīgu rakstu. X

Laubes Indriķa raksti.

Tā ka Laube kadus 20 gadus ar rakstīšanu vien no,
darbojēes, tad no viņa spēlvas iztecejušē arī laba ķeēsa
rakstu. Kad kā ģimnāzistē 1870. gēda vasarā nonācē Jelgā,
vā pēc tēlarē jē paristamā Schablawski - Latvji grāmātu
apģēdatāja - kaut ko no Latv. literatūras eģēdatēes, tad tās
man vispērms rādēja jē beēru nulē kā eēspēestu grāmātu.

Tā bija Laubes „Prūšu-Francū kara eēvērojami notikumi
un slaveni vīri.” I. dala, 1870. Tē pirmo reiz dzirdēju Lau-
bes vārdu. Kad prasiju, vaj tas prot arī labi pa latviski,
tad Schablawskis man ar jē nosimīgu un ģārē vīctu
„jā -” atb. dēja. Pēc ģēda, 1871. g., isnācēšē šis grāmātas
II. dala. Da nēmaaldos, tās pirmās grāmātas, ar kurāin
Laube usacē savu rakstēēēca ģārē. Rīgā nonācis, tas

islad 1872. g. brošūru „Kūsu lārkaraksti. Kur tas pirmo

Kadē vārds par Latvēšu vīšam, kājas
veēsi un Baltijās
vestnesi.”

reiz pēcēdā savu kritiķa eģēju, apapēērdams tēreizējos
Latv. slārkarakstus, „Latvēēu Avīzes” - kā stipri konser,

nativu, „Kājas Veēsi” - kā pārāk slābānu un „Baltijās Vestnesi”
- kā jē rakstu un sparīgu kautas lēctās. Caur šo ar labu
kritiķu saprātību sastatīto rakstēēnu tēpa Laube tā
paristams, ka dālvija dīvz „Kājas Veēsi” redakēju. Tā

ka ap to lārku Rīgās Latv. teatērs us sevī ģēēēza lēēlu
vēribu, tad Laube pāstulkoja arī kādu lūdēvnu „Augsti
veēsi. Doks veēnā eēlēnā.” Savu lārku, ko Laube no redakērijās
darbēem atlicēināja, tas islēctāja, vaj nu Rīgās Latv. Pēēdētās

jāntajam vakarās ko prekšā eeldams jeb isskaidna,
 dams, vaj nopietnāci ar rakstniecību nodarbdamies.
 Tā' ismāca, Baltijas Zemkopis 1878. g. viņa sacerets ro-
 mans, Smiltnešņu Andrejs. Tā' stasta uerous - kā man
 Laube pats teica - esot domāts Barons. Tur par to sta-
 stīts, kā tas kā pūka - zulaims vīrsē kunga zaha,
 kus un pē tam macās Latīnu un frēcņu gramatikāu etc.
 Novelle, Pats savās cēlpās espeesta, Tecnu Vestnesi
 1884. g. Īce ir Laubes eeverojāmākei originali stastu
 nodalā. Abās tās jō leels realisms, ko Laube pīromais
 eevēdis Latv. literaturā. Kad pagājūsā gadimēnā 1880.
 un 80. gādās sāka usplaukt Latv. originalu stastu un
 romānu literaturā, tad - kā redzam - Laube tur nācis
 arī savn teesu tatkā. Nopietnība un joki jāucās intre,
 santājā rakstēnā, Ko Līcis, kas eelrets, Pagalnā 1881. g.,
 kad tas sāka ienākt. Pēcē eeverojāmu Latvju vīru bio-
 grafijas Laube pasūceēdis Rotā. Tur vīrs rakstijis 1885. g.
 par: Beerbardi, Spagi (pēc Stridzemneša), Māteru un Ra-
ronu un 1886. g. par Kronvaldu. Lai gan ģē rakstī' uas
 nekāti noapaloti un pīlurģi, lai arī teem, kā jān us
 āton roku sastādīteem, pēemīt daudz padarī'bas, to-
 mes tur atrod daudz leetojāma māterāla un dāru
 labu graudu. Tīnīs pašās Rotās ⁽¹⁸⁸⁴⁻¹⁸⁸⁵⁾ gadgājūmīs jō daudz
 zobgābīgu rakstu no Laubes zem nosaukuma „Sīngā” un
 „Nirga”. Laube vadījis ap tō larku Rotās feletonu, kā
 arī kādus mēnešus, vīrus sīkākas redakcijas darbūs.”
 Pēdīgi skolas literaturā Laube sastopams ar divi grāma-
 tām. Tās ir: „Pamācīšana Kreeņu valodā” un „Reķina-
šānas māksla sādīvei”. Marak pašā sīdīceensānās nekā
 sīnā dzīve bija Laubi padarījuse par rakstniecību.

1) Sk. Rotā 1885, № 44, 526. l. p.

2) Āos Tam tai pašā gādā, Tecnu vestnesi (1884, № 4-12) no Laubes „Asnu raksti-
stēnu apelnī un grēcī”. Sk. arī Kāiōku Dāna atstāstījumu stast. 1891, № 6.

3. Laube kā cilvēks.

Kā sūnā, zūnā dzīve bija Laubi, kas grobēja matemā. Arku studēt un tad kļuva Latviesēem — kā pats domāja — pazūdis, padarījuse par rakstniecu, tā viņa ko — c. tādī pēē dabas nopēctro vīru — bij arī padarījuse par hu. moristu un latviski. Kad omulīgā brīdī — kā īļu draugu starpā varēja: Laube, vaj hu pēēnu bijī tādī zobgale? — Tad tas atbrēdeja: Ne, bralīt, dzīve mani par latu pa. darījuse. Tas bija labirdīgs cilvēks. Kā jauns students braucu reiz ar cēteem beedreem sans Rīgu no dzimstēni. Ihan bija nanda aptūkuse — talak tikt. Tedejam Latv. bee. du. bas namā ap galdu. Laube bija mīsu starpā. Kad. Broe. dis bija tam par manu tūkumu pastastijis. Te Laube atvēra savu mācēnu un deva man vīru, kas tur bija — 3 rub. No Kurzemes atpakaļ braucot, tos, zīnams, ar pa. tevertu atbrēdināju. Tā bija mana pirmā parceesmašā, nās no Leubes brālības un labirdības, kas bijām tā tūk pirmo reiz redzējušees. Tazjotees Laube bij, arveenu loti jāntos, omulīgs un atjāntugs. Dāvreiz viņam bija loti asa mele, un kam nabija skandra sirds, kas labprāt viņa knovumā neusturējās. Cik ass un gēerīgs tas vareja būt pret saceem cenardnoceem, tik pat zrosnīgs un mīls beedru un draugu starpā. Beedribu rapulcēs tas smidna, ja jau ^{veca} pāvs savu nēstāšanos un galvas pagpēšānu iānu. Neatrasdamis pēlņu lāmi savā gēimenes dzīvē, kas lab. prat sebaudija alkoholu un tadā stavokli kāpa arī dāz, reiz runas-kreslā. Tā trečājās vīsp. Latv. dzēed. svētkās tas jo stiprā kruti nēstājās runāt. Vīspitoms viņa rak. stovīgā galvas pacelšāna un pagpēšāna iānis un tad — leeli smēekli klausītājās. „Pūs smējātees“, kas sāk, „bet

1) Tā kādā A. Webers politiskā strīdī Laube esaucees ar tāntas dzēem: „Ko nāci, Vācēti, Latvēcēn karās?“ —

man nenāx ois smeckli. Man jāskaldā vesns kļeivis —
 Zinams, atkal leeli smeckli. Kā klasiski iqlitots un
 caur pašstūdiņam jo tālu tieis, tas vismitaki sagājas
 ar studentem, ar studentiem. Caur Rīgu braucot, arveenu
 preecajos paurteem brīvēem, ko palaidm Laubes jāutrā
 un sirsniģā sabiedrībā. Kadu laiku tam klajās meesigi
 grūti, tas slimoja un kļiboja. Bijam lomer jāutri
 kopā. — Tas bija pa Pagalmā laiku — Es vīnu nosaucu
 par "Hefarstu." "Va tu re, brālit, kā arī mans kļeivums
 noder. Tas cecl mui (preepu) deenu kartā." "Keari,
 mirstams, kā vīnš pēe vīza sava bediģā meesas apetakla
 no sirds preecajas un dreedaja lidz, kād pēe tās pašas
 reizas nēdreedaju: brātur, trink un Hvel, vīnir jīnš
 jū noul jūnū. — Kadā sirsniģā bridi tas man reiz
 it valīgi stastija, kā dēls vīnu reiz isglabis no na-
 ves. Kur tam jo grūti. — sevīrki sakojatās vesel. tas dēl-
 klajees, tas bija nēdomājis nemt sev galu. Tas bijis
 labi sādzerces, panēmis nari un grūtejis eet no dzelceļa
 kēlu, kas pasgrecst sev dzīslas un tad eegastees dau,
 gāvā. Bet tad eclā tam esāvees veevīgais dēls probā:
 ko las davis? kas par to gādās? Tas nosplāvees par launo
 nēdomu. — Te ran, tās pašas vīnu laiku vētras un
 vīlni, par kam jau ^{dabusiņu dāvanā dēdēt} agrak runājām. P. lūnģa sarmūka,
 ko vīnam mirstot varstija: „Kā C. lūvees Lauke saceem
 paridkanceem palives ilgi pēemūnā.”

Nu kā gāvam ejot jāpakaavejas drusku pēe kāda vīra,
 kas preeks literaturas gan ļoti maz, bet preeks pašu
 vīdzerceku sādzeres, apģaismošanas it daudz darijis. Tas ir:

4. Augusts Spunde. Kā sarmūcka Dāvida dēls Augusts
 Spunde dzimis pēe Cesim 29. novembrī 1839. g. isģāja

beigās (1. novembrī) Tas kapa pēc Sofijas gubernatora par
 reortīvu udevumu cerēni un izpelnīgas, savus udevumus
 usēitīgi, uskēnīgi izpildīdams, savu preekšņecku atk. un ku.
 Atstādams 1. augustā 1879. g. Bulgariju, Tas apceļoja Austro-
 Ungariju, Kaukaziju un nomētās tad kadu laiku Kaunā,
 gorbēdams jo pamatīgi separitēes ar Lēišu valodu. No
 1. marta 1882. g. Tas sestajās atkal domēnu valdē un proti
 mēit. nodalā par galda. preekšņecku. Tad 1. martā 1884. g.
 pargāja no Vidzemes gubernatora Kancleju par gubernatora
 kanclejas. direktora jaunako palīgu. Še viņš palīca līdz
 28. aug. 1887. g. Kaušu karē, kas jau bija senak preekmetuses,
 preekpēda viņu dotēes us deenvēdeem. Ta' viņš nomētās
 us drīvi Batumā; bet veselība plūva tur vel jo vajaka.
 Nēvarēdams zēemas larkā usņemtees kalo celu us dzimteni,
 kas nomira 27. dec. 1887. g. Batumā un kapa apglabāts tur
 pat pilsēta kapsētā.

Nēskatotēes us daudzējādo krona deenvēes, ko Tas šei,
 camī izpildīja, tomēr citigais cerēnis atrada vel dēergan
 larka, andron arī literat. rki nodarbotēes. Švās pagūlās
 valas brīvās tas sarakstījis daudz intresantu rakstu, "Balt.
 Vastneserū", kuči apzīmēti gan ar "A. D.", gan ar "A. Donatīš",
 gan arī citādi. Šei preekš Latv. skatuves Tas pulejēes,
 pa daļai atk. nodams, pa daļai arī lokāl. nēdams lugas, kā:
 "Aisgājēji", "Rūkstis" un "Dvejati celi" us larkū ("Sudlona
 Parasit"). Tas vīvov. rak. mīlest. kas kas preekšivis Lēišu va,
 lodai, gadu gādēem ar to nodarbadamēes. Kā šis darb. kas
 angli usskatami: pilnīgi gatava, "Lēišu gramat. rka" un līdz
 pedējām larkam sastābīta, "Lēišu. latv. cašu vārdnīca", kurām
 abām trūkst tikai pedējās nobērdzējas rokas un vajādži,
 gās rē. kas, lai isnāktu klajā. Lentigais cerēnis bija

H) L. M. dz. 18. sep. 1846. g. Valmieras apriņķī Ergemes draudzē
 Jānu-Kārķu Vecuma mājās kā mūrnieceka dēls. No mātes, kas bija
 Igauniete, tas samācījās pa igauņiski lasīt un pēc tam pats pa
 latviski. Pagasta skolā, ko apmeklēja pāris ziemas, tas griez vērību
 uz sevi ar savām gara dāvanām. Caur Jura Narkana gādību tas
 oetop Rņijenes draudzes skolā, ko beidza pēc trim gadeem ar ceļiem.
 Tā ~~darīja~~ celas darī viņa raksturi, ko nos 1867. gadā „Pēla beedris”. tas iziet a
 No 1870. g. rudenā tas par palīga skolotāju Kārķu pagasta skolā, } apriņķa skola
 bet vēstējais mācītājs to ne-cerēdz kā „avīžu rakstotāju” un } otm klābu ca
 tā 1871. g. Lappe arriet uz Rīgu Tomsona fabrikā, tad kādā
 dzereenu pardotavā, Būsā gramatu bēdē etc. Tā irināta viņa
 dziejoli un stasti: „Dzeesnu vīrkne”, „Par velti mīlēti”, „Krišne
 un Lūla” u.c. No 1875-1876 viņš Jelgavā pēc māksla „Balti-
 jās Zemkopja”. Tad pa otru laigu Rīgā, kur nodzīvo kadus
 7 gadus tikai kā rakstnieks. Šai laikā rodas viņa stasti:
 „Imthuescu Pāteris”, „Tāva vēstis”, „Kreava. Turku kara apraksts”;
 „Dzejoli”; „Mīlestības dzeesnu rota”, „Mīlestības pasīles” etc.
 No 1880. g., kād „Balti. Westu.” top par decmas avīzi, š.
 Lappe strādā pēc tā kā Igaunuu ceļu referents, pēc tam
 sacerēdams veselu vīrkni originalitāta, dziejolu un tulko,
 dāms daudz romānu. Ari visā viņas parvartības laikā
 palcek Lappe pēc šis avīzes un ^{L viņa} drauffas beidzamais
 darbs ir no Igaunuu valodas tulkotārs „Hildes romāns
 „Kur saule nespid”, kas cerpests „Dzēmtenes Vestueša”
 1909. gada izdevumā (pēcl. unumā).

М. Н. П.

ИМПЕРАТОРСКІЙ
ЮРЬЕВСКІЙ УНИВЕРСИТЕТЪ.

Справка

Юрьевъ,

Сентября 10го дня 1903 года.

№

ска выдана студенту
Фас-лаф III курса Им. Ю. Университета
Карлу Стейку въ томъ,
что онъ въ законное время
выдержалъ все экзамены.

Справку наводитъ секретарь
Правленія Им. Ю. Университета
Т. Мухоморъ

Pirmā daļa. Is latīņu valodas pārtulcojis Kaspar Bētz, bardis. - "Pirmās daļas III. grāmata. Schillera: Pienākuma dziesma, kulkota no K. Beerbarā un Fr. Traulanda. - Pirmās daļas IV. grāmata. Angļu dziesmnieks lords Byron (Byron): "Manfreds." Pēc šī laika jo beidz ^{uzņemams} noņemams. Tad Skā, borģi parēlis: "Arabešu štati. Turkoš un veona naktis. I.;" "Suna. Zveidu tēra pēc šīs dzēdājums.;" daudž stastus, kā: "Kāzoka svarci", "Milesthas laime", "Bagathas laime", "Marais beglis Ludovis. Ziemeļa Robinsons Krans fīnsovs un viņa beodri", "Lojas-eeema mac. Fajis un viņa draugs pēc barinēteces", "Ceemu karš" (Pagaluma) u. d. e. Valoda slīkta - kā pērsštastiskā laicmātā. Tas conšānās un rāšiba bijuse iten eeverojāma. Pat tas ismēģinājies, kā man pats teica, no teudas dzesmaim sastādīt Latvju epu. Tomer arī tas ne-est isdevees. Tas pīrlungi B. Divi, kā' laika beets un miera puslādz tās pašos gatōs, kad Divi.

Tāds pats Arēšās jeb celstās ik, kas rapstneess ir:

1846-1909
 Rujenāts,
 Jānis Kārņanēts

7. Lapas štārtins, ^{labu} vīrs ar tam pašu štārtin, bet varbut maraku spēju, kņepreki glidenaku valodu nesā Štālberģis. Lapas štārtins tulcojis tadus "brēcniģis" romānus, kā: "Kaps, zetas Ursula, jeb: Ho kumšāim kaxāim"; "Linišānās us dzivību un navi, jeb: Belgrādes Bore. Nasts no Turku-Šārtu kara-lauka"; "Dzabella. Spānijas pādzitā kēnneene. Vesturīģis romāns is Spānijas jāunakeem laikeem"; "Don Karlos. Vesturīģi-romantīģis stasts is Spānijas jāunakeem laikeem"; "Kau, karīģis kalnās un Amerikas mēģās kussnesās. Štasti par kareem, laupitajiem un mēģšānām"; "Mēģāzēģi. Krimināl, stasts"; "Bordevibe greēz sev asas vīkstes. Krimināl, stasts"; "Austrāģijas mēģās"; "Baltā roze". Štasts; "Pādzias velns, jeb: Leelgruntrāces un viņa kalģps" etc., etc. Lapas štārtins

u Kā' arī R. Thomsona

ari kores per originalu saceršanas, kā: „Labam laba alga“ ^(Originalstasts.) Tei. ^{„cama leclakungs“}
 (Balt. Vestn. 1873); „Tautas meitina, kas kade tautas delu ap, un im draugs Gra-
 laimojise“ (1873); „Lai me pece nelaimes. Stasts is Rigas Lat, dina Ansv. Stasts
 veseu drives“; „Noreedzees, bet touer nevainigs. Stasts is Latv. is Latvešu drives
 drives u. c. Novellite „Mala sproga“ (Balt. Vestn. 1871.g.) gan Vidzeme
 vrs labaka no Lapas mastina pasascerjumeem. „Par uelki
 milets. Stasts is Vidzemes ceularceem“; „Otkars un Alvine.
 Stasts is Baltijas ceularceem“; „Tercams leclakungs“¹ - u. c.
 jebau ne pilnigi originali, tad taču smalti, is Baltijas, is
 Latvešu drives. Bet L. mastins ne veeu čarls stastitajs,
 bet ari it sutinats dzeomancees un proti tiri pa veeai
 modei „milstibas un milstibas gauduzirga“ sacerstajs. No
 fām isnāksuse I. un II. dala; kā ari: Dzeomunvārsne I. un II. sa,
 Ināms; ēpiska dzeija, Ināms un Anna, jeb: usticiga milstiba;
 „Dīdi dzedojumi is Vermana darza Riga“ u. c. Vestuoriga satura
 ir vīra „Kreem-Turku kara. kronika, jeb: Kreem-Turku karš
 1877 un 1878. Pēc karaprateju un vestuorigāne zinām. atbildem“.
 Lai peeminam no vīra jē dautē Citeem raksteeem vel: „Rai,
 bo grāmata, jeb Dānadi varsti pceesi tautas bibliotekām.
 I. un II. dala.“ ^{„Dānadi vīra sproga“ un „Dānadi“} Tas² pcedojiel sodeem pece „Balt. Vestnesa rups“,
 ņeeem un par vīru vīparigi var sacit: Ut deam vīres, tamon
 eet landānda voluntas. Arīca 8. apriļi 1909. (Cf. Dz. Vestn. Nr. 79 no 1909. gada).

Ļē čarls stastitajs L. Mastins, L. pat rozigs dramati,
 zefajs ir: X

8. Adolfs Alunans. Tas, kā Pēteris A. delš, dzimis 29. sep. 1848-1912.g.
 temberi 1848. g. Jelgavā. Cauri no Adolfs tapis par to, kas
 tas ir, to pati stasta savā drives aprastā: „milstības
 us dzeju vīnš mantoja no savas mātes, kā ari Baltijas dzej,
 neesca Roberta Grozevica, kurš vīra veeaku namā dautē,
 reiz veeojais, milstības us Latvešu tautu vāpava tēva

1) Kā garzabiji saca: „milstības smilcsteešanas dzeomun“

2) parīsam saravēljiš, tulkojīs jeb parīstradojīs kadu 100 leclaku un maraku gramatu.

brāļa, Burja, kurš daudzējādā ziņā bija viņa skolotājs, un drebta uz teātri pēc viņa attīstības kā laska, kād viņš pieņēma pēc sava vectēva, Jelgavas rātskunga Völtze, kurš bija leļļu teātra draugs un viņu bezi vien viņa līdz teātri. No ceļojuma viņa vecāki pretojās tam, ka viņš nododas teātrim, bet kād redzeja, ka viņa gars īpaši uz to dzēns, tad arī pieļāva. Viņa pirmais dramatisks skolotājs bij Ufr. Hanrijs. Pirmo reizi publi- kas projekts Alunans stājās Tēspatā 1866. g. kā Erards lugā „Aurikanta dziesmas”. Tad līdz 1868. g. viņš spēlēja Rīvēlī, Tēspatā un Norvā, pēc tam Pēterburgā. Vēl kā pašā gadā viņš ar Vācu galma teātera priekšnieku spēkām ve- sojās divus mēnešus Vīborgā, kur tas izrādīja jaunu milotāju un brāšu zēnu lomas. Jaunu varoņu un mīle- tāju lomās 1869-1870. g. sezonai viņu aizņņāja uz Rīvēlī, kur tas pamazām sāka pieņēesties komiskām raksturu lomām, kurās tad viņam visu mūžu palikušas galve, narkās. Ap 1870. g. to aizņņāja pēc Rīg. Latv. Teātra par teātera vadoni. Te nu viņš sagādāja, cik varedams, teātera spēkus un sacarstija vaj ^{iet} pārtulkoja kēem pa iespējai dažādus teātera gabalus, kā arī citus - pr. p. Plavenceru - usmūdināja uz čādu darbiem. Tam 1875. g. Tas ar savu sa- risoto grupu apceļoja cēveroņņamās Vidzemes pilīstās. Par Latv. teātra teātera direktoru A. palīca līdz 1885. g., pēc kēem isdabija atļāņu uz teātera isrādēm visā Kurzemē. ^{Tas mēro 1912. g. Jelgavā} Teātera darņņas Alunanam jē bagātas, īpaši kā komiskām. Tas ir arī dēergan isvēriņņo rāst- nēers - zobgālis - smādulis. Tam nenolēdzāmī roņņelni arī Latv. dramatiskā literatūrā. Tāds vīrs vēl uēbija nēdz Latv. dzīvē nēdz Latv. literatūrā parādījēs. Alunans

1) Cf. Alunana pašā dzīvesaprakstulur Dravm. Kōm. vārdn.
„Cēveroņņi Latveši. Otrā kurtlūca.”

beiga tēvs - lai gan nezinot - bij tas kabejs, es ta karstā,
apstrādājamā dzies., - viņa darbs mani locīja un formēja
pēc vajadzībām.

Kā „Pasa audzinātā” saturs, tā arī tani evestū per,
som raksturoi kādai noraksti jeb kopjās no Latviesū
dzives. Un mums Alunānam p. Luigi jātic, kad tas saka:
„Lugā karakterizētās personas ir nemitas taisni is dzives.”
Pau ~~izlab~~ lūdzinai nemitā vecla is ^{izlab} pēc sava laika, kā
aridz aris turpat rādītā kontrasta privileģa, interesanta
un visi mazel apstakli savienojas harmoniski, lai veenmes
isnāktu istena komika. Divi gabieni virzeeni bija Latviesūs, Latv. sabiedrība
kad tee no klausības tapa evabadi un savu dzivi sāka pat,
stavigaki sagorit. Veeni grībeja virās leetās palust pa
vecam, negrībedami nesko zināt no jauninunāsem dzivē, ca.
rasās, negrībedami nesko no skolam zināt. Vini grībeja pa
list „pasa audzinātā”. Otri turpreti preeksta pāgroriziju.
meem dzivē un senāsās un centās ceus skolam sagabavo,
tees preekō jaunem laskeem, jaunās dzives. Tee tee paši
virzeeni, ko politiskā dzivē apsimē par konservatīvismu
un progresu. Tos un mums isrāda „Pasa audzinātā. Original
joku spēle veenā celeenā. Rīgā 1869.” Jā ka ta pēc Elbervelta
mieginnūmeem ^{un D. Skaidā dzima} pirmā originalluga un veens no vīslabaksem
Alunāna rāčojumeem, kad aplūkosim to druscim sīkaki.
Tabula: Bakot Varna (sarmneeks) un Dārta (iā savs sarmneees)
entijūsi savu mestu, Lirinu, pīleatā skolā. Ta jau 19 gadus
veca un tā tad arī laiks preektees. Veceekem isti pa protam,
ka Puju sarmneeks, vees Vārnas paristams, caus vestuli savu
delu skīceli preektee par preekneeku. Lai preekneekus varetu
godam savant, lūta talim pūsi, Ansi, nokant telu. Kad
deenestmeita, Trine, ispaidta arā, akaidu paraudēt, kad

vecce veeni paši palikuši sanāks par nācamo znotu stādu.
 Tas izrādās jō joerģi tāpēc, ka tee nule kā bija jō milīgi
 bijuši. Stāds no tam celes, ka Dasta izdevuse, ka gai-
 damais znots, ^{esot} pāsa audzināts. Te vienāks Lizīna, kas bijuse
 bīzē pastaigātees un no kučas runas ar sevi pašū dabujām
 zināt, ka tai jau ir savs milākais, kēnesis Heručihs
 Krasting, ko jau kopš skolas gādeem pazīst. Nu cenāks
 Ansis ar zinu, ka telš nokauts. Lizīna nesko vel nezim.
 Ansis grīb tīk tad viņai visu ķerēt, kād ta opoļas, pē,
 runāt ķēvu, lai ļauj Ansim ķemt Trini. Lizīna dabu,
 dama zināt, ka precēesēi bus, nu cē Heručihi sagaidit,
 bet atbrauc pašū audzināts ģiķelis ar mīžās veģari,
 Kristaps Runģa. Vārna spēedams veesēem pretim, us,
 klup us Ansa, kas tam ais mūģras stāvejis, kād pa loģu
 skatijās pē precēesēem. Nu cenāks no Vārnas cevaditi:
 ģiķelis, mārš no anguma, ar pastaļām kājās, cēpvoī
 galvā, pipi mutē, cōstīnu pāduse un šnabja buteli paltraku
 kabatā — kā davanām pēesō ligasinas — un Kristaps Runģa,
 garš un kalns, ar zabakōs elbētām bīrsām. Runģa
 tīk pabalita ģiķeli dzēsānā un atģeanso katru ī ķerētū
 vārdu. Abi jau cēļā labi cēmetuši. Kād nu Vārna tos cēnā,
 kād tee dīrē pēdzēsūsi kā dubl's. Kamer ģiķelis vel
 Anās, kamer Runģa cēmeģ pē galda un Krae us nebedu,
 Vārnam ar ģiķeli sarunājōes. Kād nu Dasta ar Lizīnu
 cenāks, kād ģiķelis savā dzēsūnā samarna māti ar meitu,
 grībedams Dastu nosķapētīt un tai cēdot cōstīnu šnabja
 buteli. Mātē un meita epēj ais duosmām tīk ko savaldītees,
 arī Vārnam ļoti nepatīkami, tīk pašū audzinātais ģiķe-
 lis palees kāds bījis. Kād nopēķem ta davanas un tas
 arī mutītes nedabon, kād nonēmes mīžās resna lību

preest, kas katrā cenšas pēdīgi pēc galda, kā beetas Runga.
 Te cerodas Hlevnich Krasting, jaunus patikamus orķestrus, par
 ko Līvīna dabūjuse jau mātei stastit. Kad abi jānnee
 dabūjusi vecaku sveitību, tad nu modina pēdzerušās pree,
 neekas, lai brauc uz mājām. Tee arveet abi divi streipulo,
 dami, taču apgalvotāmi, ka tee lomes labi izguļējās.
 Kad nu Varna eeļej vīnu, kai vēdrestu uz jānuo lāvīnu
 veselību, te eestunjās Arsis, Frīni pēc rokas v. lādams.
 Uo Līvīnas pcerunu ari teem atļauj preecees un luga
 beēdas kā ar divu pāru derībām.

Fabula kā drīvē noskatīta ir pateesa. Situācijas
 kalpo nādomateem nolūkam – komiskajām, jēlīgajām.
 Rasotņoi pateesi pēc drīves. Raison – domas veselīgas,
 aplamība – lempība, rupjība un neusnešība statīta ietēnā
 garumā. Valoda darbigām personām peemārīga, pēc tankas
 mutes. Tani eestop mazāk rupju klāde – isņemot samarņu
 no „mans” un „cavs” – nekā velakās Alunana rasotāis.
 Stils ir cauredzams, skaidrs. Ar vārdu, pītēmā un veena
 no vislabākām Alunana lugām.

Pēc šī lārnīgā motēna (Pāsā audzināta, 1869) isnāks pēc
 drīvi gādēm, kas tas pa to oterpu tulkojīs lūdzēmas, kā:
 „Istaba ar divi gulbām. Doku luga 1 ceļēnā”, „Bānūvā 3. klases
 negaidamā istabā. Doku luga 1 ceļēnā” un „Icarstā Grcētina.
 Doku luga 2. ceļēnās”, – (1871) veena no viņa pašā sacerētāim
 ceļēlācām drāmām „Preekās un beēdas. Original-luga ar drē,
 dācām Frīs ceļēnās un eeīās bildēs. Rīgā, 1871.” Ar autora
 bildi preekā. Paņ tulim otrai pašā sacerētāi lugai eeļēst
 savu gīmotni, vaj ta nav klīvība? Bet gan. Bet Goethe runā
 soks „Wilhelm Meisters Wanderjahre” 3. kapiteli par klīvību
 kā: „Manu su² et wuff gānuu² katrunflaß: usus ift tann hat,

patikas tas sagādā publicai. Jo, kā arķeēri, var tur vel
slavēt, kur citus vainotu, un kaizni tādā cēlā tam arī
teesība un laima, laudis celīgomot un espreceet.

Preecōs un bedās rādīts, kā sarunveesi, melderis u. c.

rikojas, garšidami Kungu, kas līdz šim galvas priekšā mitis.
Tā Karlina savā larkā (Balt. Vestulei) pieminē, ka šis lugas
nosaukums ^{Preecōs un bedās} neesot pareizs, tur bijis atāvet „Kunga brauc”.
Pa nu tadēem sīkameem grūbetu pēsecētes, tad ēe būtu
istoni vebā, „Kunga gaidisāna”, ar ko būtu galvenais saturs
apsimēts. Tak, tur total fall ka. in Pünfangattal jīm; tur
jā vounigais ar omi Zupulla ~~komitē~~, um so byður ijt ar
saka Lesinš savā „Hamb. Dramaturgie”. Un „preecōs” rādīta
teesām leela laudīn dala tiklab krogu, kur tee spreceē
Kunga sagaidisānu, kā arī Kunga sagaidisāna, sarunisāna
un atvadas sveiki, ko melderis Dumburs sarīkojis mērcē,
kam Vanagam, lugas — tā ceit — labajam garam. „Bedās”,
gan teesa, parādas tik vena pake persona, skolmeisters
Schellenbergs, un arī tas tik us kadu larku. Do kad Vanag
no ta bedām, t. i. speedigēem parādēem, kurōs tas ceitējis,
līdzams šivi dēcem us augstskolu eet studēt un ^{Karolīna} ~~no~~ tam
^{aromotē} ~~navē~~ vel pirms studiju pabeigšanas nolaupejuse, dabu
zināt, tad tam laimojas, pēdabūt Kungu, ka tas tik,
lab Schellenberga parādus atveeghina, kā arī ta jaunako, trešo,
atlikušo delu, Kārli, pēnem par muižkungu. Pēdigi tā,
nags ar isdabu Kārli mēdēta mēstas, Annīnas, roku.
Mēdēsim gan bijis nādams, sevī mēstu ar pašū Vana,
gu saprecināt; bet Vanagam jān pašam ligavīna. Un
dabūams zināt, ka Annīna un Kārli mīlās, tas isdabu
teem arī mēdēta un mēdēceces atļauju. Tā Vanaga atva,
das sveiki pāveršās vīs pat arī vecajam Schellenbergim

sevilktu, stīgu. Bet 1872. g. tas aplaimo Latv. skatuvi
ar līdz tam parvam no jaunu, ar opereti, Mucenece
un Mucenece (1. cel.), kur galvenais ne notikumās, bet mu,
virkā mokolajams. Tad viņš kulko, ^{piestrada,} gan kopam ar Plavencetu,
gan veens pats, dažas joku lugas ar dzeedāsānu un veenu
komisku operi, Sādžu dakteris (2. cel.), no ka dažas (lugas)
paleik manuskriptā. Kad tas tad sacet vel pats šāda žānsa
rāžojumus, kā: „Sc.ys šozes. Original-joku-luga ar dzeed. 1 cel.”;
„Bēgata brūte. Original-joku-luga ar dzeedāsānu 1 celcēnā”;
„Skolotāja šupeles. Original-karakteru-luga ar dzeed. 4 celcēnās” un
„Džons Heilands. Original-dramatiska pasaka ar dzeed. 3 cel.”;
Kurām visām veela nemta no Tagānes, tad kas veeras (1888)
pirmo reiz pēe vesturīgās veelas un, ^{gata vas sacit} proti, no Latv. pagātnes,
grībedams pasmeogt drāmu lelelā plašumā ar nopēetnisku
saturu: „Kas tee tadi, kas dzeedāja? jeb: Klausības lairkōs.
Ikatu luga 5 celcēnās. Muz. ka Jvsjānu Andreja. Jelgavā,
1888.” Tādē Alunans neved vīs mums te procesōā kadu
sevisku vesturīgu gadījumu, kadu vesturē stāstītu un vīseem
parīstānu notikumū, kā to pr. p. Puškins dara ar Boris
Godunovu, Schillers ar „Dan Karlos”, „Vallensternu”, Goethe
ar „Goetz von Berlichingen”, „Egmontu” etc., ne, Alunans
grīb mums ar savu dramu, „Kas tee tadi” vādīt garaku,
veselu Latv. pagātnes lairkmetu, ^{aiņu} kurō, zināms teesa, nov
vel vesturē aprakstīts, apgāismots, un tā nevar būt vīs,
pār parīstānu, Tomē dāudz lairka beedveem gan caur pašu
stāstīnu, gan caur stāsteem no veeraku laurīu mutes, gan
caur dāreem uzīmejumeem veenā otcā lairknesctā vajētus
kur nojānsts un nav pilnīgi terra incognita. Tautas
dzeedānu „Kas tee tadi” etc. nenidams lugai tiklab par vīs,
rakstū, kā arī līkdams tāi tuc veedu veetām eskanētes,

autors parāks to skumīgo arda satversmi - tas jūsmas,
 ko „klausības laurci” aba saucel. Un Latv. klausības lai,
 kas grib šī luga atskaidrot. Launio un notikumi nēnti
 no pagājušā gadsimta 50. gadam. To vīstoklētā stāv:
 „Noties. Kursemē, gadus 30 pēc dzimšanas skolēnas.”
 Pēc tās taut. dziesmas Latviesi klausības laurci parādas
 tūri kā bāriņi. Kamēr jaunais kungs, grafs Kaurads,
 velkas arzemē, kamēr arzemnieces Hards, muižkungs
 grafa muižā, bociemīgi kalpona un spēr zemniecus -
 kēn klajas kā bāra ķermeņi t. dziesmā. Baltamns,
 oenizams sarunniecs tura līnu talcu. Te eroodas Har,
 ders, kurš par velti nopūlejšes viņa mētu Skaidrite
 sev par kalponi dabut no muižā un tā viņu pavest.
 Par tam un Baltamnam atceēdances tas (Hards) ijauc
 talcu, pavēlēdams tulin vīceem no muižā doties darbās -
 klausībā. Lik leela skāde cam tam arī Baltamnam no,
 keek, komar tas nevar peclēt, savas mētas, savas mi,
 rūsāts cevas veenīgās drivas peemīnas godu usklidu,
 iām, Pūsoni nolaupt. Navarā Skaidrite arģājuse mēšā,
 pceekš tēva dreedejamas kalcs selasit. Pannais grafs us
 mājām celodams konācis līdz tam pašam mētam. Tas
 palaidis kūceki un grib ar plinti no pleca cam mēšu
 kājām parēt, bet tas apmaldas. Kad tas noģatis us
 kāda celma apsedas, tas drīd ar skarstu balii dreedam:
 „Kas tee tati” etc. Driz tas eranga pašū dreedatajā, kas
 ne marak skarsta kā viņas balis. Kumans, isgl. tobs un
 svabads cevās noskatās, kurklāt jau no dabas drusku
 arkastuģ, tas noņemmas incognito pajokates. Tas kop
 no kam vel jō varak karinats, jō atkurigaki, daīlavki
 un īkstaki Skaidrite nosesas, to tūri kā apburdama.

Tas stājas tai pēcsēdā kā jauns muižā pēnēmts mež-
 kungs. Skaidri, tei to isvedot no meža no sava tēva mā-
 jān, kas tas vēlas pa nakti palikt, tas un dabon
 zināt, cik bedīgi ar ta zemnešceem. Tas dzird, ka zem-
 neški domā, ka viņu jaunais grafs arzemē nodevēes
 kārēn spēlei, dzeršanai un netīklai dzīvei, kauti viņa
 zemneškus muižkungs dīdā. Bet pamazit Rauradā sāk
 kvēlot karšlīga mīlestība pret Skaidri. Cik venkarī
 un tomēr cik spazīti ta viņu usnēmuse un eemajuse
 sava tēva mājās, tad kadā sām istabīnā vadījuse to pe-
 meera, pati līdz ar vīseem mājū laudim līdz velai nek-
 tīj palīdama kājās pē muižās ušdabā vespjāmā. Grafs,
 zināms bes meega kundams, dzird un tīklab talkus dzeesmas,
 kā arī redz un eevero savu laučū kreetno pratu un stra-
 dīku. Bet tee caus viņa vārmu tāču kāra bērni. Tas vi-
 nam kerās pē sūd. Tas nonemas, palikt par artu
 cilvēku un dzīvot savu zemnešku labklājībai. Siltu
 sironību un isturīgu apgarošanos tam pēstīcis mīlesti-
 ba, arveenu varak un garīvak ušleesmadama pret Skaidri-
 ti. Nu rādas vīrus pargrozījumi un parlabojumi pē jau-
 nā labīrdīgā grafa paša prātā. Flandros atlaistis, zemne-
 ški no spaidem atsvabruati ebe. Kad Baltāunās eoru
 pa veeam Dānu, tad evedas grafs savu laučū vedū.
 Atlaistais Flandros grīb grafam atreebtees. Ta' ka dārzneškus
 Gederts ar savu pēctību no Skaidrites atraidits un grafs
 pē tās laimīgaks, tad tas rādes v. l. t. g. j. am Flandros un
 pē ta atreebtas darba par eeroei. Flandros tam eedā
 navigas zales, kuras Dānu neksti Baltāunās grafam ee-
 leet alus kausā. Skaidrite no nejanīi dabu no āis atreebt-
 bas zināt un isglabj tā' grafa dzīvību. Abu mīlestība un

eesakņojas vēl vairāk. Bet nu saslejas pret abiem mī,
 laicēnu gādāntēnu vecākašpriedumu vara. Grafcenes dēls,
 māte, jaunā grafa māte, līdz ar visu apkārtnes mūžniecību
 un vērīgi pabalstīta no pa daļai visrupjākā mērināšanā
 un kums tā kurešu zemniecām un mūžās laudru, kuri vel
 tā ko nav pierēdējuši, ka visu kartas secēte top par
 grafceni, nsmācas grafam un tā milākai loti. Vecā grafcene
 savu vērīgo līdzētāju preekšgalā apseš kaisni Baltāunus,
 grafam Koneidam neesot skat, un goib skaidrīti pēdabūt, ka
 tā arbeg svešumā. Ši kā līdz nēvi vajata stīnīna sedzot
 un tāš pašas navigās zales, ko tā jānu nakti isnōma savam
 milākajam no rokām. Kad nu atstēdas milāis grafs, to glabāt,
 tad tā var tikai nu vel jau ar stīvu meli isdzedat: kas
 tas tādī, kas dzedāja — un nomirt viņa rokās. X

Ku kadas kortikas pērsīmas. Vispirms, cik interesanta arī
 šē fabula, tomēr tā nepretēsoši, ja pat neesotli sacēsta,
 skatoties no tragiskām beigām. Kusu caur beigām sapīgi sa-
 grabtā ^{ustruktā} līdz netop vis pedīgi apmēerinata, ilidzinata.
 Ne, tā top kaisni pušu skēlta. Tā ka mums visu laiku bijise
 skatu luga preekš acim, tad sagaidam arī laimīgas beigas,
 bet caur galvenās personas navi kopam jō vairāk pār-
 stēgti, jō stīpraki seruktīnati, tāpēc ka bedīgais gals nav
 dērgan dībīnats — motivats, nav sepreceš no tō arvadīti, nav
 sagatavots un tā tad nēk pilnīgi negaidīti. Alunans nav
 bijis pilnīgi skaidrībā par skatu lugas robežām un padarījis
 se tā neesot lecerenu tragiskumā. Raksturi pēc Alunans
 cerastās vīzes ar viņa bagatīzem līdzēckēm zīnati. Tas
 no pratošanas (raivan) un valodas nevar vis tō pašu kērt.
 Tāi zīnā stīpri trūkumi, kā nētā kādā estā viņa gabalā.
 Cūm no anachronismem un rupjām valodas kļūdām.

Dzeesmu daļas lugai nemitas no Circes, "Dzeesmu rotas" un tā tad kā m' vīst tas dabūkaris un rēvais, kas Lābiņa darnās tā' patīk. ✕

Tai pašā gadā iznāca, Lēlpiļs pagasta vecakce. Skatu luga 5 cēleņos. (Latv. skatuveļi sacereštijis A. Alunans). Jelgavā, 1888. "Tā luga līdz ar, Kas tce tadi, kas Dzedaja? jeb klausības laiskos" pieder pie vācēlcaļajām dramām, ko līdz ar "Lēlcom" Alunans ^{pausdaru} līdz s'm sacereštijis. Ta valdiz'not ar, "Kas tce tadi etc." ā paverzaki un pamatigaki iestrādāta un tā' tad vīspil, nīgākā no šī dramātiskā Dzejneka lcaļajām lugaīm. Ta neaīceļ mūs pagātūē, bet ^{patē} tagādūē. Tā' ka autors ē labaki orientēts, tad šim darbam mazāk kas pārmetams. No vīsas lugas izveš' ideja, kas ^{kācēn grib vādīt} mūnūt, karokā cīnūtā: gaismu ar ksunību, jauno laisku ar vco, progresu-liberalismu ar konservatīsmu, ^{pa} Dauslatvcešū ar Veclatvcešcem, spēsu ar vajību-nespēsu, krcetnumu ar nekrcetnumu, pceņācunū ar godkārību, cīnāsānu ar nerīnāsānu, usupurcēšanās spējību ar egoismu etc., lai galu galā ļautu parāst taidnu usvaru gaismai pār ksunību, patces'bai pār melcem un viltu, labam pār sliktu-launu.

Latvcs: Dr. Breedri nometes Lēlpiļs pagastā par ārstu. Tā' ka tas valda sava tēva mājās un ievādas par krcetnu un apdomīgu cilvēku, Tad pagasta labakce ļaudis, kam gul pie sirds sava pagasta labums, grib to vceļt par pagasta vecako. Bet Lēlcaļols, pagasta vecakais, nebūt negrib no sava goda, kas tam, loti cepaticces, atkaptces. Nebūt tam nav pie sirds pceandris pagasta labums, bet tīk paša goda pie sirds pceandris. Tam nav neveens līdzeklis, par daržu kā: balau nopirkšana, savas veenīgās meitas rokās iēcācācēšana, pat, tās pilnīga pastunšana etc. par daržu, lai tīkai savu

pretkandātu pārvarētu. Tā ka pagastā dzīvo vairas
 ļaunīgi ļautiņi, kuri darbi un nedarbi baidās deenas garšmu,
 tad ^{godīgā} Lielozola palīgi un abu postījū cīnītis kopā
 karstaks. Tēvīki kalsijs Lidiņš, kam kā pūstotajam
 Dr. Breedijs ne vien nepatīkams konkurents, bet oļas
 šem šo zālosianas amatu, ^{ar ko tas gūst nelaimīgu padom.} pavēstam nolēpt, un Helene
 Veinstein, kadas privātskolas preekšēcele us lausceem,
 kura kā nicmata milavā Dr. Breedi gūstī cīnīst un us
 šo negantako vājā, — šee Lielozola palīgā spēki vēle,
 šanu cīnīnā. Kad komer Lielozols iskrit cāvi un nu
 ari nelidz, ka tas savas meitas, šildas rokū, ko agrak
 nebija Dr. Breedi dēvys, nu šim persola, lai atkaptos,
 kad ~~tas~~ nelidz, tad Lielozols savā ismirumā grib vīrus
 sacelt kājās pret Dr. Breedi un viņa meita nu šācdama
 šaubītes par Dr. Breedi istenu mīlestīm ceklūst aid
 mīlestības rāzēm viltīgās Helenes Veinstein valgōs.
 Lidiņš no manīgās H. Veinstein vīdīts un kudīts isdara
 nu pat nocepmu. Kamēr jaunais pag. velavāis, Dr.
 Breedijs, ar deputatīju kavejas Pēterburgā, tas nodēdina
 viņa mājās. Bet Dr. Breedi isdodas driz nocepmēckam
 un tā intelektuelajai, kuditajai, H. Veinstein, us pedām
 nākt, tos nadat pelnītam sodam un ari šildu, ko Vain,
 stein čūska ^{gūdrība} ^{krasta} vīre šis ko gūbeja us tūstīku
 aiscākarat un tā viņas savenošanos ar Dr. Breedi aiska,
 vet, tam laimejas istenā laika vel preekšē sevis isglakt.
 Lielozols, no ka Dr. Breedijs noveris dzonatā Lidiņa pa,
 celto dūci un tā viņam ne vien isglakt dr. vīnu, bet
 ari mīloto bērnu, šildu, istravis no viltības valgēem
 un ševam atdevys, lai tas savās vecuma deenas nebūtu
 veens, Lielozols ^{is} nu Dr. Breedi pateicīgs, islikst ar šo

un ir nu pāreka laimīgs, kad Dr. apņemta meistars tas
to teasu nu jo laimīgaks, kur tagad ar šaubālam esunga,
kas par neganteem laudim to bijuši evolūsi savos
tiklās un dzimēes vna vajēbas isheetot preekā savam
egoistifāem nolūkeem.

Saturs, kā redzam, nems no pateasas dzives un šaubādas
neturkumības pagasta un lauku dīvē. Raksturi ir ^{patiesi pac} dzives-
pateesi un ar Alunana parasto paņūseem zīmēti.

Raison vīseem pareiza un valoda nav tik kludana kā
citās lugās. Notikumi norist gludeni un dzīvības pilni.
Lituācijas patikamas un dažādas. Pedīgi dzesmu per-
tiju-dalu, kas citadi tik retā kadā Alunana lugā trūkst,
še nav. ✕

Tad 1889. g. „Incidences. Dzesmu luga vena cēlonā. Pēc
cita padoma Latviesū skatuvei sarakstijis”, kas pēpcežas nākošā
(1890) gadā atkal kadam kēlakam originaldarbam „Šēi mari
bundzeneeki. Pautības luga ar dzeedāsānu un rotālam 4 cēlee,
nōs etc. Tamlidriji, kā vīnš to lugā, kas tee tadi etc. darijis,
nem vīnš arī šai dramā par pamata domu tautas dzesmu,
proti: „Šēi mari bundzeneeki

„Ēet pa cēlu bungodamī,

„Vīseem sešēem zīmī zīgi,

„Vīseem cauru cepurētō.”

Kā šī dzesmu, tā arī vīza ta drama ir humorstīga,
jāntra, jocīga dzesmu luga. Zīnana lauku zotte šai zemē,
kā sauktee pusvokaleceji, karklu Vāceēi, spalū Vāceēi etc.,
kop šē ismeeti. (Cf. Dr. Joffe's to Litt. Dramas). Arī šī luga sacēta
mums jau paristamā Alunana vāzglā mancerā. Kā pēc savām
cēlām lugām, tā arī pēc šīs Alunans nepzemirēt blānus dē,
matiskam drojņekam arī labi skolota režisora lomū spēlet.

Do p. p. Arhlab "Lešos maros bundzemeškos" ka'ari, "Leelpils, pagasta vecakos" šio esācumā peesimets: "Parime režisoru rungeem. Pea lugaš serikošanas, "Labā puse" un "Kveisā puse" jānosaka, režisnot no skatitaju kelpam". Tam allažim rūp ari jānkaš rituālijas, jānki serikoti porsonu pulci grupas etc., tā ka kadas leetas savas dramās, kur atrad par vejadriņu, režisoroem acurat uzeimē proekšā, kā, "Preenos un bedās" M. C. p., ceko, "Kas bee kadi etc." 44. l. p., "Lešos maros bundzemeškos" bergis 90. l. p. etc.

Kad "Misu pokals, joku luga" išanā, kad par to iscelās kritiķā leels troksnis. Alunans bija to par savu origi, nalu aprimejis, bet kritiķi to atzina par eskalizetu sul, kojamu no Vācu, Sprungweel un H. Klāger. Alunans at, bēdēja, ka savas lugaš fabulu nēmis no kadas anekdotēs eko, "Dāufļa Lofpulle". Tā varbut Alunans un Klāgers sme, lūši no veena avota. Bet nepatikami fabulā ari šī vejan, šā satikšanās. - Reiz padziņdēja, ka Alunans esot tragediju "Dmanta" sacerējis, bet tad tā leeta atkal aprlusa. Švi Neskatoties no dažādeem frūkumeem un paviršību, Alunans kaču lēdz-šim lees sānbēm ^{bija savā larkā} visveverojamākais Latv. drama, Arskais Drejneeks jau savas jo anglijās rāzības peē; jo viņa lugaš skaits sneedzās stipri (pāri par ^{20.} duci).

A. Alunana citi raksti.

Alunans visnotal peeskaitams peē anglijājeem Latv. rakstneekseem. Pea lugaš tas isdevis grāmatas, kā: "Dvevo, jami Latvēti" 2 karknekas, "Kupleja uestnesis" un starps Drejolu krajumeem "Katroš". Dažādi Drejoli, novelles un feletona raksti - daudzkart ar parastu "Dobelnēss" - iskaišiti pa dažādeem Latv. laikraksteem un kalendareem, pa "Ralt. Vestnesi" un citur. Savu zobgala kalendaru tas

*) Līdz 1905. gadā išanā "Misu senči". Tima iz senatnes, 3 celānis un 5 nodalās, pec paristama paranga Latvēiū skatuvei sarastojit Adolfs Alunans. Atvērta no Fr. Podneeca. Jelgavā, 1905. Tā pirma Aluna luga ritamā.

izdotā vel izdēnā ~~izdeva~~ līdz sava mūža beigām. P. P. ~~Pravoslav~~

Rīdzenešu rindā varam spoži nobeigt ar visceļo, jamačo žurnālistu, kas Latviešiem līdz šim bijis un kas B. Dīrķim līdzējis „Balt. Vestnesi” tā celt, kā nevēns cits. Tas ir:

9) Fridrihs Veinberģis. Kad 1869. g. vasarā kā kvartancēts nonācu Rīgā un vispirms arko uzcēlto Latv. Beedribas namu uzmeklēju, tad sastapu tur korēz trīs vīrus, kas man vel kā izdēnā drīvā aturnā. Tēc bija: R. Thomson - korēz preekšņēns vaj preekšņelka vēstņēcs, K. Saklberģis - tipografijas īpašņēcs - un Fr. Veinberģis - jaunus Arko no Jelgavas no Rīgij. parrācis advokats. Par Richardu Thomsonu jau esam runājuši, ^{par K. Stūlberģi, kas rima citā vēstā,} bet ^{bet} par Fr. Veinberģi nu kādi vardi jāmar. Fr. Veinberģis, kā man K. Berģs stastijis, ioglabz Thomsona un Baumana laiku reiz cauc savu apķeršu Rīgas Latv. Beedribu no elegānas. Tas bijis pa divi lāģēem „Balt. Vestnesā” redaktors jēk pastāvīgs līdzstrādņēcs. Pirmo lāģu zem B. Dīrķa re. dāccijas, 5 gadus pa rindai - līdz 1878. g. - par vispirma, ko pastāvīgu līdzstrādņēku un otru lāģu pēc B. Dīrķa naves - kādus desmit gadus - par galvenāco „Balt. Vestnesā” redaktoru - vadītāju - līdz 1902. g. vasarai, kur no „Balt. Vestnesā” spēests atkāptēs kas tulin izdeva paša organu „Rīgas Avīzi”. Abas reizas, kur Fr. Veinberģis pēc „Balt. Vestnesā” strādājis, īi avīze atypri zēdejuse un is. platijuse vel nepēvēdžeta vēidā. Fr. Veinberģs alca vēns no visceļojamācoem Latv. žurnālistācoem un pol. strācoem. Bez leela dāudkuma žurnālistikāco, dāžadu sevadu rakstu „Balt. ijas Vestnesi” un „Rīgas Avīzē” tas sarakstijis. ^{pārtulkojis, Latvieģu un bērģu māģa.} ^{Leģu - Latvieģu} ^{reģnā cēlēnā,} ^(pirms 1878. g.) „vestari”; atstastijis „Balt. Vestnesā” feletonā „Lermontova

7. Par jaunācoem p. cēlas kirkumāco Rīgā. Kats vards pēc Rīgas Latvieģācoem. (Pirms 1878. g.)

„Теронъ камеро брешену“ sacerejis Vaen valodā kadē po.
litizru brošūru u. t. p.

Maskavnecki.

Tropata, Pēterburga, Maskava — tās trīs veltas, kur K.
Valdemars ilgāk uzturējies — dzīvojis apus dzīvokļus. Kas,
kāvē tas nonāca, tā vēl kā pirmās balodis pēc leclajiem
ndensplūdeem, janvārī 1867. g. Pāris gadus Tam sarakoja
ta Melanchthons — Barons 1869. g. ^{arīdaan} Jan ^{arīdaan} ap 1867. gadu,
bija jau turp ^{roves} kadē ^{vel} Terevz / 10 jauns cilvēks, Fr. Treulands-
volakais Boivzemneecs, kas pēc tam ilgā laikā ar abiem
pirmajiem kopam istasija tā saucamu Maskavnecki
abolina lapu jeb triumvirātu. Tēu pēcebrojās divz
citi, ka: A. Bandrevičs, Školmeistars, studenti: K. Kalniņš,
A. Schloerins — savā laikā vajāti Pēlgavas Latv. ģimnaritē-
vakavnecki — pedigi arī Krūgers — Krūzncecs / u. c. Pēšū
tēu kolark — ap 1870. g. gadem — Maskavā nokādas for-
melas sabēdrības vēl nebija, tad Tomes tēc satikās,
sazinājās un katrs pēc savas spējas un gaumes arī lēlērū
risti nodarbojās: išteva Latvcašu-Kreem vārdrīcu, Krāja
Latv. tautas dzēsmas, pasakas, vīzādas Latv. gara mantas
isteva, rakstāja vēans otrs „Baltijas Vēstnesis“ un tā vēl. —
Valdemars ^{Spāģis} un Barons no mums jau aplūcoti. Pirms par
Treulandm-Boivzemneecu un tēu citēem Maskavneckem
ko vairak vēl mīnam, lai pakavējamos tē vīpoms
pēc kādas Latv. rakstnceces, kas šai laikāmetā ir pirmā
un atskatotēs us vēcako Latv. rakstncecekū, otrā secēctē,
ko līdz tam sastopam. Tā ir K. Valdemara māsa, Marija
Medinski, bijusē Nauman, dz. Valdemar. Kā Bormanu
Anna, kas dzīvojis starp XVIII un XIX gadsimtkoni un no
kurās 1809. gadā dzēsmu-gramatā usvēmtas trīs dzēsmas,
j) kāda sarmnacka mēsta.

P A Z I Ņ O J U M S

Latvijas Universitātes filoloģijas un filozofijas fakultāte paziņo, ka š.g. Ziemassvētku eksamenu sesijā notiks komisijas pārbaudījumi attiecīgos priekšmetos šādās dienās un šādām personām:

20.XII.1924.g. plkst. 10-os no rīta, stud. MIKELSONEI -
jaunākajā vēsturē.

Komisijā: dekans prof. SMITS, prof. TENTELIS
un prof. ARBUZOVŠ.

5.I.1925.g. plkst. 10-os no rīta stud. REINHARDEI -
senislandiešu valodā.

Komisijā: dekans prof. SMITS, prof. ENDZELĪNS
un doc. BLESE.

8.I.1925.g. plkst. 10-os no rīta stud. ĀDLEREI un stud.
CŪKUNDZEI - paidagoģijas vēsturē.

Komisijā: dekans prof. SMITS, doc. DAUGE un
doc. KAULINŠ.

9.I.1925.g. plkst. 10-os no rīta
stud. ĀDLEREI un stud. CŪKUNDZEI -
latviešu valodas zinātniskā
gramatika.

Komisijā: dekans prof. SMITS, prof. ENDZELĪNS
un prof. LAUTENBACHS.

10.I.1925.g. plkst. 10-os no rīta stud. REINHARDEI -
XVIII.g.s. vācu literatūras vēsturē.

Komisijā: dekans prof. SMITS, prof. LAUTEN-
BACHS un prof. NUSBERGERS.

D e k a n a v. *E. Blese*

15. decembrī 1924.g.

noskatama pēc pirmo Latviesu dzimma dzimmesē, tā
 Marija Medinski gan pirmā Latv. dzimma rakstniece.
 Lai un gan Marija Medinski nav taisni Maskavā dzīvo,
 juse un tā kesi nav Maskavniekiem pēskatama, bet
 ceverojošs tā, ka Marija Medinski pa daļai no sava brāļa
 Krišjāņa Valdemara mācīta, tā taisni Valdemara skolai
 pēvecojama, kurā šē Maskavā valdija un visvairāk
 no Latv. apskatni un sabiedrību cespēja, tad mums pilna
 kesieta Mariju Medinski nostatīt Maskavnieku pulcā.

1. Marija Medinski, bijuse Naumann, dz. Valdemar. Jā 1830-1888.

Dzimuse 1830. g. Vecpūrcuru mājās, ne tālu no Pasmakas,
 Tālu apriņķi, Kurzemē. Pēcā tā gājuse pāris gadus tā,
 sās, bet visvairāk tā mācījuse no sava brāļa Krišjāņa.
 Vecnu laiku tā zābija sava tēva pajūnī (Pasmakā?) par
 skolotāju, mācīdama meitenes visādās skolās zīnībās. Tā
 labi pēdzīvojuse, skatīdama 28 pavasari, tā apprecēja.
 ses 1858. g. ar melderi Naumani (Dzircemā?), bet sadri,
 vājuse tik 5-6 gadus kopā, tā šķīrās no šē vīra. Pēc ka,
 deen 6 gadeem (1870. g.) tā apprecjās pa otru laiku ar Lāšū
 Kemskopi Medinski. Vecnu laiku tā vādīvoja sava brāļa
 muižā, Novgorādas guberņā, pērraudzīdama un vadīdama
 Furcenes samniecību. Velāk tā arģāja no Kceviņas deen,
 vīdeem, kur tās otrās vīrs jau agrāk bija nometes no
 dzīvi. Tē tā arī nomira vel nēko īsti vecā netopuse,
 1888. gada pavasari - tad pat, kad Plavnieks - tik kādus
 58 gadus pēdzīvojuse. Tik savas otrās laulības dzīvē tā
 nāsuse kā rakstniece ar savēnu rakstēnu garšmā. Tē ir:

1) Ozols, vīra dzīve un gals, ko is kāda Vācu lasītrak,
 tā smeluse Marija Naumann. Rīgā, 1872. - Tē vīra lesta,
 juse vel savas pirmās laulības vardu. Stasta saturs: Ozols,

leces-patvarīgs mēdūceks (Miedziņš) vanga à la Hilt. Tēl pret valdošu kartību no savu rosen un patvaru usda, Tēcs un sanāks tā krīglīgā ceminā (konfliktā) ar sevi pašu grābedams nelikumīgā cēlā savu kultas brāļu apstākļus labot. Ta mīļākās ir: hinnuņa un Lietke. Tas atsvabina Reesst., kalna Andreju, ko tamlabād grūt teesat, ka tas nava savu pašā tēvu apšūdrejis. Banka (Laskangalv.?) kas Lieteti grūt dabūt, nodod Ozolu, kurš un nāc ceturmā. Te un vīnu apmeklē macitājs un arī mīļākā, hinnuņa, kurā tapuse arpratīga.

Šis reests nav veenkarsš kulkojums no Vācu valodas, bet brīvs, deergan patšāvīgs apstrādājums un lokalīze, jūms, kurā tā kas cēdvests no pašu latvešu dzīves un vīnu apstākļem, kas valdija ap to laiku Latvijā un kopš Pēterburgas avīžu laika kapa jū reputāmi. Jo laiku, kad šis stāsts isnāca, tā sacit, kā pirmas stāsts foreirējā Latv. rakstnece, kurš nebija veenkarsš kulkojums, kā vīsi agrāce, bet zināmā zinā originals, tad kas sacela deergan ^{luln} ceverību - rewsaciju. P. p. Krouvalds bija jū ap. meerinats ar to un Baltijas Vestnesi poradijās lulin (1872.g.) arī plāšāka atkriungā kritika.

2), Zemneces un muižneces. No Marijas Medinskis, ^(bijus. Kaumann) Rīgā, 1877. Šis rāžojums nes ^{un arī} rakstneces otrā vira vārdu. Debšu šis stāsts, kā leekās, vīrcaur pašas rakstneces sacerejums, tad komer kas isnākdams nebut vairs ne cernantoja Tadu vīrohu, kā pirmas. Nu jau arī Latv. literatūra nebija vairs tik tuklā no original-stāstiem, kā vel to, laik, kad isnāca „Ozols, vīna dzīve”. Tagad jau bija tā „Balt. Vestnesis” kā „Balt. Zemkops” jū ceverojaums, no

„ar jū interesantu preskōvārdu par „garn laiku” un „laka kasekli”, ko rakstnece nosauc par „launū garn”, par citu tautu netikumem un vojušiem, ko jūnargotkas, par tikumem un spēku pēņem”. Tur tāda gairma pateosiga, kurto vairs modes drēbīs vīen nomacli, tur kas augšm minētās jūnārcāt garš no katrām diviņm bejūs bejs:

Kaspars Daugulis dz. 15. dec. 1843. Maz-Salaces draudzes draudzes skolotājs, tad Terpales apriņķa skolotājs. Tad kā skolotājs darbojas Valdeberģu pagasta skolā no 1862-1868; pārgāja uz Zemgales, kopš tā laika, uzbūvēdams Daunu-Aleksāņu mājas, kur sabija līdz mūža beigām, mir. 22. jan. 1903. Ar labām gara darbinātām un zilu arī tas ^{neapmierināts} ~~neapmierināts~~ pēc iespējas izplatījis gara garšmu un beidzotāns garu, kā arī var raksturot, gu dziedāšanu. Tas līdzredzotājs pēc veicām. Pēterburgas avīzēm, "Cēla kordā" un "Mājas Vēstis". Ar revīzijas pēc "Pēterburgas" dzejas nodalī, kur nodrukata beidzotā viena dzejoli daļa. Viņa dzeija ir līdzīka ar citu pesimistiska nokrāsni. Vēlā tām noma karsni no dzīves un cetera revīzijas patināmā, tīrā valodā. Dāri viena dzejoli revīzijas Kaučikes, dzejas labdabās un Zuargula, dzejas pūvā. Daudz no dzejoleem nel ne-espēsti. Lai gan tee dārius gadu desmitas atpakaļ varēti, tomēr spēj ceļņi no, stābes blakus tā laika dzejai. Tāpat raksturotā palikis kerkela, Vānu Imantas Latv. tulkojums kerkela kerkela. Tās bijis arī garis dzeismu veids. Vēlā no mūsu garīgām dzeismām, Ar zvelys xams, Kas Tav usnem par vesi no Daugule latviski atdzejota. Ir, tuvaras zinas par vizi Balsis 1903, №7.

- Viņa dzija:
- 1) Līgavīņi Kik. 195 l.p.
 - 2) Daudz tautas pūvā 234.
 - 3) Viņa pūvā ... 367.
 - 4) Tas veids ... 425.
 - 5) Tā pasauktā ... 542.

12 70 <hr/> 840	12 80 <hr/> 960	12 90 <hr/> 10,80
	12 100 <hr/> 1200	

No veterānu institūta studentu

A. Eglits luhā 40 rubla pabalsts

H. Bite 35 — —

E. Aboltinsk 30 — —

Goldbergs veidē nav atbraucis,
bet jau īgaiskā purgetā luhā lē
elmebrōzāt.

Sveici.

L. Kumbiņš

29/I 1903.

Lapas. kabalina

pašu dzīves smeltus stastus (no Pusmīna, Laubes, Mateša u.c.) mēdzis. Marijas Medinski stastam, Fanncees un mūžņees un nācās grūti pastāvēt Leļakā sadensitā-konkurrencē, kāda „Orolam” vel nebija.

Tas lai nu kā. Harijas Nauman-Medinski stasti, kas abi iedoti sev-īkās grāmatās, neskatoties us dažcem Fannceem, nes tomēr dcerzan severojamas patstāvības zīmi un išdues’ spriegtu gara spēci. P. Lato. pirmā ceve, rojamakā rakstņeece tācu veeuner rāļojuse ko patstā, vīgu un severojamu un tūsta savā laikā par Latocešu George Sand. Lai nu šā vaj tā, ta tomēr sava ceenijimā brāla ceenijama mīsa. *P. L. manu Prantim.*

2. Fridrihs Trolands. Prīvzemņees. Pricis’ jeb, Pricis’ 1846-1907.
 Dzim. 20. oktobri 1846. g. Kurzemē, ^{Rokaišos,} Pricis’ putes tnovimā. Pric man stastiks, tad tā tēvs bija rēdņees un arī mazais Pricens ēo amatu ceenacijes. Tas ir Laubes Prīvica jauni-bas un arī skolas beedrs. Ta prēcān tas macijes Pricis’ putes aprīnka skolā un tā ka to laikā Kurzemē mēņeeski jeb „Levizari” spēleja severojamu lommu un daudz Latocešu jaunnecli par tādeem komceem veļejās kapt, kas dīvsteja pat pa labības lauceem bradab, tad arī Pricem šis amats ^{un taksācijas} ceenakās un tas arģāja us ģorku mēņeesibas skolū. Ši cestāde pavīlca arī tamdiel, ka rādijās, ka tur it kā varētū „studēret”, kā tolarx vel sacija. ģorku mēņeesibas skolū 1866. gadā nobēdris, Trolands devās us Maskavu. Tā ka tas arģapa tur puolidz ap to pašu laikā, kad arī K. Valdemars tur nonāca un tā ka šis jau Pēterburgā bija šicis veeun otru jaunu Latocešu vadit, tad Trolands kā tadu pašu centeem beens, esclūva, zināms, tulim Valdemara skolā, un vadībā un ģādībā. Tantas apģaismības ministrija

4756

Marija Medinska, šķir. Nauman,
dz. Voldemar
1830 - 1888.

Ta ir opozicionella,
Kautribu ta sūt pec volla;
"Ozols, vīna dzīv' un gals"
Ir ta laika draudu balss,
Ar ko rakstnēc' leccināja,
Ka ta brāļa ceonīga.
Lento-bah-Jusminis

(Pretendents)

1752-1844.

K. P. Bergensons

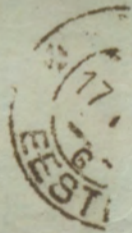
IV

Lambia

Trinkifoo

o. Mca

o

bija Valdemaram jau 1866. g. udevuse, sastādīt Krievu-
 Latvju-Vācu vārdnīcu. Šis darbs bija Treulands jū
 čakls un noderīgs palīgs un darbuveids. Vārdnīca iznāca
 no 1867-1871. gadam. Kad ap 1870. gadu Valdemars bija
 par „Hoskauffa Juntiffa Zeitungs” redaktoru, tad arī
 te viņam bija Treulands palīgs un līdzstrādnieks. Tad
 līdz ar citiem maskavniekiem - kā pr. p. Baronu - Valde-
 maram radās nodoms, Krievus separistinat ar Latvešu
 tautas dzēiju. Tam nolīkam viņš atrad atkal Treulandu
 par derīgu un izgādā tam nokommandējumu uz Baltiju ^(Krievu)
 10 mi. V. D. Z. un V. K. Z. ^{un V. K. Z. un V. K. Z.}
 (Ja iznāc 1873. g. no Treulanda izdotas Latv. tautas dzēis,
 mas ar Krievu burtiem un tulkojumu pēc J. Sproga
 krajuma, Krievu valodas mācīšanas metodisko zibrocēmba
 paranga. Līdz ar visu šo darbiem Treulands suspināja savu
 izglītību gan caur pašmacību, gan kā bīvoklausītājes
 apmeklējums maskavas universitātē un nolīka 1873. g.
 Vācu valodas ģimnazijas skolotāja eksamēnu. Tad vēl arveem
 jū čakli literāriski nodarbojamies, Treulands-Prorocem-
 neks sabija maskavā par skolotāju līdz 1887. g. vasarai,
 kur šo - Baltijā skolu reformas cevedot - eceela par lauku
 skolu inspektoru Lejās Kurzemē. Še viņš dzivoja kadu
 lauku Kuldīgā, tad Leepajā, līdz 1889. g. kas tapa par Rīgas
 un Rīgas apgabala skolu pārlūku, kurā amatā tas vēl
 sateca. „Ocenkarība un lepības un usprūšanās cenšāna ir ša vira
 jūnkarcās rakstora īpatības.”
 Treulandu-Prorocemneka raksti
 un krajumu iedevumi.

1. Vīna Latv. gara mantū krajumi.

a) Содружствъ антропологическѣ и этнографическѣ
сраженъ о Россіи и сьпанскѣ сѣ нприсемянскѣ, издана въ
В. А. Даниковскѣ. Курса II. (Лазунскіи народнии нрени).

1) Та кееина А. Шунанс саму, деевојаму Латвешу I. барука.
 Саб. Ауд. 1886. г. № 4.

1) interesējamies se,
 vīki par tautas-
 saimniecības, slatīti
 kas un vestures orat,
 nom.

(1907-1908?)

Москва, 1873. — Lai kraimnā irjam 1118 k. dziesmas, respektas ar Krievu burtiem un Krievu tulkojumu blakus. Grāmatas procesā ievērots procesiārs un parspēdums par Latv. kantas dziesi. Kraimna beigās piezīmes un išķarājumi pēc procesiājam kantas dziesmām, kur etno. grafs var atrast īsus aprādījumus no dažām kantas dzieses pusēm un dabu jeb raksturu, kā arī dažus tantu tipus.

Tad Brozemiņš pēc kādam gadem ķerās pēc sava līdz īm vislelākā kraimna darba:

6) Труды этнографическаго общества. Книга VI. Материалы по этнографии Латвийскаго племени. Подъ редакцией Императорскаго члена Императорскаго Общества П. Д. Стремландъ (Бривземнича), Москва. 1881. — Прок. іа plāsaiks 1880.g. gatavots procesiārs. Tad tāk tā, tura rādītājs, kā: II латвийскія народныя пословицы и поговорки — III " " загадки IV " " сказки и заклички.

Beigās: Donovskoid. Kā redzams, katrīgais kraimnā lai patā jau ar kantas dziesmām, I латвийскія народныя песни, usaktā rindā gājis īe tālak. Lai kraimnā at. rādem jaunā rakstībā ar Latvian burtiem līdz ar Krievian tulkojumiem: 1583 sakamms vārdus un patikas; 1571 mīklu un 663 pišāmus un rāvejamus vārdus. — Par īo kraimna ķirzānā bedrība iestādītājam respektē vārdāka medali.

Atkal pēc kādam gadem īsnāc Bivzemniča trešāis pravakarš kraimnu angļis:

7) Сборникъ матеріаловъ по этнографіи, издаваемый при Императорскомъ этнографическомъ музее. Выпускъ II. Подъ редакціей В. О. Шулера. (I. Латвийскія народныя сказки). Москва, 1887. — Іе (pārnēdē Krievu tulkojuma 148

1) Pēc Iovā vinyeska — I daļā (1885.g.) no Brozemiņa sēvēdota sarakstā o. Krievianā o. b. rādātā y latvijā.

Latviešu pasakas. Tās sadalītas sekošās 11 nodaļās: I. Сказки русологовскаго характера. II. Крещенскія преда-
вѣд. III. Сказки о символическѣ, расчлененнѣ и каменнѣхъ.
IV. О порозѣ и о дарованнѣ. V. О клѣдѣхъ. VI. О нукисѣхъ.
VII. О сибирскѣхъ, одорождѣхъ или волкодлакахъ и
дожджѣхъ. VIII. О коуджнѣхъ, вѣдѣхъ и укрѣдѣхъ. IX.
Богатыри, великаны и карлики. X. Романовскія
сказки. XI. Сказки покрестнаго и крестильнаго
характера. — Kadu mazu daļu no šīm pasakām velas
Baltzemnieks iedot originalā, t. i. Latv. valodā un citās
recah sevceļotas Lercha. Pārējās Latv. pasaku krājimās.

Kā redzam, Baltzemnieks joprojām strādājis, sevišķi Latv.
viešu gara mantas krājumā. Blakus krāšanas darbam tas
ari pūlejis, Latv. gara mantas par krieviski tulkojums.
Tas viņš arī parīstams kā joprojams tulkojums no krievu, arī
Vācu valodas Latv. valodā.

2. Viņa tulkojumi. Pie laska gan pirmās no Balt-
zemnieka tulkojumiem, kas raksti klajā, ir:

a) Fr. v. Schollera Pulverena dziesma, kas, kā jau zinām,
izdota blakus ar K. Beezharža tulkojumu K. Stahlberga
„Citu kantu rakstniekās” Rīgā, 1869. — Tad pēc pamatīguma
līdz šim vispazīstamākais un ticamākais Baltzemnieka
atdzegušanas darbs droši

b) Slavenais kazaku uadonis Tarass Bulba, krieviski
no N. Gogola. Latviski tulkojis Fr. Baltzemnieks. Rīgā, 1877.
Šāva tulkojuma precizitātā parcerlejs sniedz joprojām, kas
par Kazaksem, viņu vesturi un dzīvi un pēdīgi runā
kā: „Pie vestures rīnas ar tulkotu stastu salīdzinājot, ceļu.
lasītāji atrādīs, ka stasts par lielai daļai izdomāts. Bet tas
viņa augstu vertību nemarina. Visu, ko gaismots prats

9. Mūsu kantas pasakas I. lūka. Rīgā, 1887.

meslē krietni maksīgā, tautiskā sacerējuma, to atrodam Gogola nemirstīgā „Tarass Bulba”. Šis karaku garš, kolaišu dzīve, ceļieni un citas pamatīgas vestures rīpas, ko la. šitājs nemanošs cemauro, ir patīkamas pēdēvas.

Gogola rakstus, īpaši „Tarass Bulbu”, tulkošot ir grūts darbs. Gogols ir īsts Krievu tautas rakstnieks. Viņš ar savu ceršās un notikumus, leģēti vādus un tērkumus, ko tik Krievu tautai prats un ards pilnīgi saprot. Gogola valodu tā tulkošot, ka visi domu smalkumi un savādības pilnīgi atdoti tulkojumā - tas ir oriģināli grūti; Gogola valodu tā tulkošot, ka pēc tam pat visi oriģināla kosumi smaržotu is tulkojuma - tas nav neceenam iespējams. Pēti-ks pieņemot, ka slavenais Krievu rakstnieks dažās vēstās savā stastā pacēlas līdz tīrai gudrī jeb šaro Krievu tautas pvesijai jeb dzejai.

Savam draugam, neizmirstamam „Pēterburgas Avīzes” pacesīgākam stredņeckam, K. Baronam, sīrviņu pateicību par laipneem pādomāem, kas tulkojumu krietni labojusi?

3. Leišu tautas dzeija, Krievu slavenā vesturneeka Kostomarovova interesantais raksts „Мужобская вѣдьма и ѳизикъ”. No Kostomarovova tas sacerets 1860. g., no Brivzemneeka tulkošot un cespests Austrumā, 1885. g. 499. Pātala - palaga aplamē

3. Pāsa sacerējumi un apraksti. - Te mirnami pirmā ve, tā Brivzemneeka kerance dzīves-apraksti: „Авготи Крес” un viši iz remas kartas. I. Ломоносовс. (Rigā, 1874) un II. Никонс. (Turpat Rigā, 1878). Katrs islaris seviškā isdevu, mā. Tad Brivzemneeks vel rakstijis gan „Балтијас Вестнеси” (kad tas bija vel nadelas avīze), gan Austrumā, ^{„Авготи Пагис”} pr. p. j. Франс Аксаковс, „Нај Латвееšem дивас денас авīzes нар пастāвет.” un vel šādus šādus virpāriņus politiskus apskatus par Franciju etc. Turjāna dāva, Zemē laišu laime jeb Kholatovs (apgādāta), ar Turjāna dāva dzīves aprakstu no Fr. Brivzemneeka. Arī Krievu avīzem Bro. Čacli rakstijis, tā Katkova vadītā Maskavas universitātes orgānā, „Московскіѣ Бродохоѳи” un Aksakova, „Рѳет.”

Arī mūzai - Līgai viņš kalpojis. Gan dzirdējam, ka
tas parcelā Šhillera, Pilsstēva Dzeesmu? Tas isleivis arī kāds
sacerdjuņš, kam mūzika no A. S. Varlamova, — "Māte un
mēta. Dzeesma pirms zopraņa jeb tenora, ar klavēru pa,
vādiņiem... 15 kap." Viņa, Kurzu vīri, Latoju deli arī saskatoti.
Dzejolu Brivzemneskam gan nava daudz, bet Tee paši ir sirs,
nīgi, jebšu arī veensarī. Visnotal Brivzemneska latviski
sacerdtee raksti eeverojami vel caur savu jauko, daīreiz
it dzejirsko valodu un labo stilu.

Kā redzam, Treulāds-Brivzemnesks krajis, rakstijis un
pulejees daudz un daīadi par un pirms Latviesam. Visos viņa
rakstos un darbos nojūtami karsti neatklaidīgi, stipri us,
ticami kautiski centeni. Tas nemitigi stradajis pirms
kautas un vīspāribas, pirms cilvēces un cilvēcības. Kad
viņš pirms Latv. kautas dzives nopietnā pārejas brīdī us,
ņemās kautas skolu inspektora amatu, tad viņš dzedaja
(kadā vecā butnēcā vaj vaideli) kaīn savu galbja dzeesmu,
sēskaldams savas sirds spēis un karstā aizgrābtā savu
kokli un iskerdams, ka nu kam nava vaīrs ne valas, ne
larva dzedat. No te brīža tad arī viņa "Līga" apklususe,
bet saceem kautiskem centensiem tas palicis un gan
palikus noticams līdz naveri. Brivzemnesks peedot paa
Latoju "vīseverojamaceem vīcēm"; tas, ir veens no po-
pularakajiem Latviešu kautas delem, — veens, kuīra vārdam
kautā vīslabavā skane, kas arī var sacit: "Vīslabo delu pulcā
man' kauta Madina".¹⁾ Parbaldjini

1847-1885. 3. Krīšjānis Kalniņš — kā tads Krouvalds, Arv. estadavā
ziņa? Krīšjānis Kalniņš dzimis 14 jūlijā 1847. g. Kurzemē,
Dzēpļu ķemalu pagastā, Kalniņu mājās, netālu no Baus,
kas. Belgavas ģimnarijā apmeklēdams, tas peedereja līdz

¹⁾ Sk. Austo. 1892, № 3, sal. arī "Latviesu Dzejas Pagalms. Dzēvot
Fausēvskis, Rīgā, 1901.

ar cīteem jau pērnmetēem un vēl pērnināmeem Latvešū
 tautcešēem pēc Belgavas ģimnazistu, Rakstniecības vākareem?
 No Belgavas tas aizgāja vajadzē līd' ar daļēem cīteem un has,
 kavu ģimnazijā (?) un študējā pēc arī Maskavā Beesas lektu
 zinātni. Arī viņš nāca līd' zināmam mīeram Valdemara
 skolā. Šau študents būdams, tas nodarbojās rakstu darbeem
 Latvešēem par labu, pēc „Kreevu-Nācu-Latviju vārduicas”
 līd'strādādams un arī daļēus rakstus - visvairāk juristska
 saturā - presē „Balt. Vestnešā” (Koreizijas nedēļas lapas) sa,
 cerādams. Savas študijas pabeidzis, tas pārnāca 1872. g. no
 Maskavas uz Rīgu, kur atrada otru dzīvutēni un isto darba
 lauku savai slavai un nopelneem presē Latvešū tautas.
 Šau arh. J. Baumana, R. Thomsona un O. Krauvalda lauku -
 pa Latv. pirmajēem vispārīgajēem dzēd. vētkāem viņš ņem
 jō drīvu daļēus debātēs. Neeset ilgi un jau 1875. g. sākmū
 viņu cecl' par Rīgas Latv. Beedribas preesēneesē, kurā
 neveeglo nastu viņš nu nera no vēetas, jebūn bijā tik
 ceenits un meklēts advokats, ka runas štundā nevarēja
 pēc ta ne klat tapt. Deemžēl tas dabujā tikai preesēneeska
 amata 10 gadu jubileju nosvīnat un kādu garāku arzenes
 celojuumu robeņgt, kad atrā naves štundina peesterižās.
 Savēem teicamēem darbeem Kr. Kalniņš meta meesru 13.
 decemeri 1885. g. Nu tik vīri - tā draugi kā eenaidneeski -
 atrina un iscaejā, ka tas bijis „leels mīrs”, ka caur ta ar,
 eesānu Baltijās drīvē cerādees leels robs.!”

Valdemars Vīna darbība.

Kā Krauvalds mār būdamā rakstijis, šomar caur sa,
 vām runām un patriotismu atstajis Latvešos jō drīgu ee,
 spaidu, tā arī Kr. Kalniņš caur savu darbtu, tiehtu, val,
 dību un no mazāk patriotismu ne raicstucee has, bet prak.

Niskas dzīves laukā - vadīdams un valdīdams. Pēc viņa
 nares viņa darbībai pārkāpa Tadu senmi Latviesu
 atbilstība, ka ^{mac.} ~~pat~~ P. Zanders nēmas 1888. g. ^{put.} kadu Latv.
 literatūras vēstures laukā ar Kalnu aprīmet.
 Viņš saka: „Tautskajam periodam tās gadu desmiti: pir.
 mais Burga Alunana, otrais Kronvalda, trešais Kalvina.“
 Da nu mī nebūtu pilnīgi tā, komer kāds atpazīdams no
 viņa praktiskas - rīcīgas darbības bus arī pamatam ^{Latv.} tā
 laika literatūrā. Mazākais K. Kalvins pilnīgi aprīma,
 jās par savu stāvokli un udevumu. Pēc otrajam viņš pāri,
 gājējam Latv. dzēd. vēstures, kurā presēneses viņš bija
 bijis un kurus us viņa usailinumu es bija aprakstījis,
 pastāigājāmes vīr kadā jaunā savestībā, kas viņa namā
 bija sarādusās, pa viņa rāli roku rokā, pēc tam gan
 jānoti, gan nopietni patērkdamies. Pēc tās rīzas, zināms
 pus pa jokam, arī solījāmes: viņš - rīkot un vadīt, es - ap.
 rakstīt un dzēdat. Tā ka mīs sarakstījāmes, tad man da.
 zās jō interesantas vēstules uzglabājās no viņiem ar viņu
 laukiem. Tā ka draugu beedrihā 1880. g. beigās taurijās
 sevās rēdēs Latviesiem jō sivi usbrūst un es par tam Kal.
 vīnam bijī cevaicājās, tas man atbild: „Lai, lai!“ šes
 jān arī pošāmes un tīnām cevas zobenus. - Tad nāca
 tā saucamā schisma, ko ar es kā vīess pēredzēji un pē.
 dzīvoju. Dāri beedri, kā p. p. mac. Heulauts u. c. ^{Latv.} negai,
 su pēredzējami, bija palikuši mājās, citi atkal, kā
 p. p. mac. Anuvs, bija nākuši izstāt asas kultas
 pret ceveem laukā brālēem. Un vīrs šes notika ar tā
 cemesla, ka Latviesi negribēja laukēes, jō projam arī gārgi
 uedzīnātes. Anuvs pārmeta Latviesiem, ka šes domājot esam
 l'etat c'est moi, ne, viņi - mac. taji - esot l'etat etc.

Kad kā ilgaku laiku bija Latviešiem un viņu laukrakstāiem un citseneem sivi, nepateisi pametumi issaciti, vālejš Kalnuš vardu. - Bus, kunge, esat viņu laiku kā spoguļi rādījuši, kā mēs isskatāmies; bet nu paklausīties, kāds isekats jums - kā jūs isskatāties. - Kos negribam, mēs ne gribam - blauj viņam spēdīdāmes un kēparādāmes no visām pusem preti. - Tā? vaj gan mēs vainīgi, ka jums tads gūnis, ko paši negribat redzēt? -

Ār katra svarīga darba sarāam kantešēem par labu Kalnuš štāveja štādneeku pirmajā vīndā un gandrīz visur tika eccelts par preekšneeku vaj preekšsedetāju, tadu ustieku viņš bija maz gadu laukā zinājis sev ee, gūt ar savu krecētuku un štūngstuku. 1) Tā viņš bij arī par Latv. otro vīrp. dzēd. Svētiku komitejas preekšneeku, par „Austas“, kugneecības beedričā, valdes preekšneeku etc. Kad Latv. deputācija kapa us Peterburgu cūta, kad delegātu štāpā bija no Rīgas Latviešiem isredzots K. Kalnuš a. k. pr. Bet ne tikai štādneeku pirmajā vīndā viņš veemur štāvejis, arī tadu pašu vedu eevēmis, kad vajādeja cūntees un aistāvet. 2) Ar kadu drošību un vīrestību viņš to darīja, to jau redzejam, pēemīnadami par schismu, draugu beedričā: K. Kalnuš bija drošs, ne, atbaidams štātas un štēzemes aistāvetājs un štādneeks, kā pr. p. Štēža štāstamente Latviešiem par labu štāzita - arī Kalnuša darba un aivūna auglis. X X

Viņa raksti.

K. Kalnuš, zināms, nebija dzimis rakstneeks, bet gan advocāts un preekšneeks un - kā senca grieķi sacīta - δρῆς ποδῆτικῆς, δρῆς ὄψεως. Tik kā vēs pēbneeks gan parādās A. Almans, kad tas rāsta: „Pak Kalnuša oklācei

1) Doku dēļ viņu Latvieši darīvēis aprīmeja par savu dzeloškāncleku.

2) Sr. Rota, 1886, Nr. 1.

Kalnuš, šī vīri uzleida un Deboos
pats izstājas no, draugu
beedričā.

tas ir šīs štātas,
kā to vīstīvēis
- un pēti nosauca,
kad nojauši gūgu gar
Kāleija varatvīru štāja,
vīst.

prātība, neka pulks tā dēvētam Lito. rakstniekiem un
dzejniekiem. Par tam var katrs parlecina, katrs no šī
leģendā referē, kas lecinā arī par Kalvina veselību, arī
zinātniski spējīgu spriedumu.

Kr. Kalvins - "kreatīvs un stingrais Latvešis".

"Kalvins" bij ceļojams un godājams ^{rakstnieks} karakters, virs reti
daudz enerģijas, kas cenida uz visu līkšu celus, bet šīs
taisni un speciģi uz savu reizi nospraustā mārci. Taisni
arī bij katrs viņa spriedums, katrs viņa vārds, it īpaši
praktiska un auksta viņa daba un apbrīnojama viņa
varēja darba spēja. Rīgas Latvešiem viņš bij repre-
zentants un dīšīgs arstāvis, katru labāku nemaz nevar
domāties, tā ka pat viņa pretinieki viņam šai ziņā
nevarēja leģt savu apbrīnošānu. Kā preekšņēks viņš
prata ātri un bez maldīšanās situāciju uzskert un pēc
tās ceļus zolus spērt, kā viņš arī organizācijās bija
nepāspējams. Kā isekt bez Kalvina vadīšanas, bez viņa
ismanīgas taktikas un organizācijas, to mums decemrēl
jā bedīgi atgādāja tulīt pēc viņa naves Latvešiu Ri-
gas pilsētas vēstnieku celšanas cīņās. Tālak Kalvi-
nam visuleclāvece nopelni kā Rīgas Latvešiu biedrības
preekšņēkam. Kā neveenam no viņa preekšņājejeem,
Kalvīnam idēvās, stingru rosmi cirk neliro sakurēt kopā
prestīģos elementus biedrībā, preekšņēcības sedēs - ar un
romas viņu sapulcēs viņš daudz autoritātes zināja cegā,
dātees savai personai. Viņa vārds bija klaušits un ve,
spektets no katra. Savus pagārejinmas Kalvīns zināja
kā reti cits katr arstāvēt un cauri isvest, reapiņcēt
viņš varēja pūlēties, kamēr viņš saoneēra, pēc ka viņš
cīņās. - -

Kam bij ceļavītiels ar Kalnu un amata darīšanās,
 kas laicam bus panēmis ceļavīti lidz, ka šis klinšu
 ceļavīti ir personificēta noņemība. Vidūveja, ple,
 cīga auguma, kalnons bij iss un strups savos jautā,
 jumōs un atbildēs, - viņa vaigā nekustejas neceļos
 muskulētā, viņa acis līkojās cauruļveidīgu asumu,
 - tā bija figūra, marmora ausēstuma." Bet cik noņemtas
 kalnons bija savs amata darīšanās, tik pat jautos un omu,
 ligs kas vareja būt privātā dzīvē - savestības. Tāds bija
 šis - "Kreclnais, strupais Latveclis", kurš arī pēdveja pēc
 Latvijas dibināšanas filosofiem. Varaidošu Tūdētis

1845-1892.

4. Andrejs Šhloeciņš jeb Kreclin-Kuivn Andrejs. Tas
 dzimis 16. oktobrī 1845. gadā, Kurzemē, Bauskas pieminētās
 Tūdētis mājās, kur viņa tēvs kolark bija par sacunētku.
 Vēlāk viņa tēvs aizgāja uz Kreclin-Kuivn mājām, ko An-
 drejs Tēva-tēvs bija dzīlā mēžā uzcēlis ar Bauskas pi-
 minētās parvaldniecība atļauju. No 1. augusta 1858. g. lidz
 decembrim 1860. g. Andrejs gāja Bauskas (Vācu) elemen-
 tar-skolā, no kurās tad ceļavītišs turpat apstākškolā.
 Bauskas apstākškolā sagājis no 1861 lidz 1863. g., An-
 drejs - Latīnu un grieķu valodu mācīdams - satar-
 jās uz ģimnāziju. Tad 1864. g. janvārī Tas ceļavītišs Tel-
 gavas ģimnāzijas 5. klasē (vīnētā). Ģimnāzijā uztāpis
 līdz otrai klasai (sekundāri), ^{vīnētā} tad ištejās no tās 1868. g.
 decembrī. Nākamā, 1869. gadā A. Šhloeciņš devās uz Mas-
 kavu (kāpat kā Kalnons), nolika tur abās vecajās valodās
 mājskolotāja un 1871. gadā, jūnijā, Maskavas I. ģimnāzijā
 abiturienta eksamē, un ceļavītišs tad turpat Lazareva
 institūtā, studēt austruma valodas. Tas dzīz veen, 1872. g.,
 viņš pārgāja pāri uz universitāti turpat, studētams

Kreem
slavu filologiju. Kursu beidzis kā kandidats, tas dabūja
1. jūlijā 1876. g. Rīveles guberņas ģimnāzijā veltu kā
Kreem valodas un literatūras vīrskolotājs. Rīvelei kā studentu
1877. g. pavasarī cauri braucdams, te ar viņu pirmo reiz
esparinos vaigu vaigā. Kā skolotājs Kocins bija no sa,
veem amata beedzem un skolencem jo ceenti. Te viņš
arī nodibināja savu laulības dzīvi, savu ģimnāzista-milako
no Jelgavas parvezdams. Tak šī laime viņam nesmaidīja ilgi.
Ligādina, veenu meitāru atstājuse, divi nomira. Un
un kreemajam sirds vīram bij isti pa pratum, ka vareja
Rīvelei jān pēc 9 gadem atstat. Ar 1885. g. jūnijā sākot,
to ceela par nodalās cenzoru Rīgas cenzūrijā cenzurā.
Bet jān pēc 7 gadem šo vel spīngto, zaloksnigo vīru,
kurš bija jo ceentu stāvokli seguris, tālā nare nokree,
ka 1. jūlijā 1892. g. Aunsburgā, kur tas bija tepat kā B.
Drozd arceļojis, vesalibu meklēt. 1)

A. Schloerzina literatiskā darbība.

Darī nelabvēlīgi apstākļi jān no pašas jaunības noce.
tināja viņa dabu, stiprināja viņa garu un valodāja ciet,
giju, kurai tam jāpatcīcas, ka pedigi sasneidz to ceeni,
to stāvokli, ko sava mūža beigās deivē ceņāma. No
Bauskas apriņķskolas tas nonāca kopam ar divi c. teem
jauneklēem, K. Kalnīnu un tagadējo vīrskolotāju
Dāni Grūnberģi ^{us Jelgavas ģimnāziju.} Tān kā ģimnāzists Schloerzins ceela
precisē tautas un valas brīžos centīgi nodarbojās ar Latv.
vesturi un valodu. Tas sadēvās kopam ar Form c. teem
ģimnāzistiem - K. Kalnīnu, Pļavonēicu un A. Veķeri -
lai reizī nedēlā - sestdeenas vakarās - nodarbotos ar Latv.
veesū valodu un rakstniecību. Arī kā students Kocins
(jo dedzīgi) nodarbojās ne tik ceen ar savām studijām, bet

ari nekavejās savrat dažu labu zelta graudu presēs Lat.
 vecās avīznecībās. Šāp 1872. un 1876. gadu Schlockeris
 pasniedzis „Ball. Vestnesi” dažu kodolīgu apcerējumu par
 seno Latv. mitoloģiju, kā: „Praurimas svetnicas isel,
Ļānās, „Par kara deevu bōdū” u. c. Tad viņš maškasas
 Latv. pulcēna vārdā – svinot 19. februārī un atgādīnoties
 šīs deenas svaru – islaida mašcinumu, rakastit 1) fiži,
kas un 2, dabīgas (?) geografijas (kopam ar kosmografiju)
 grāmatas popularā valodā, ka ari teem, kas mazak
 mašijisēs, betu grāmatas par cevevojamašēnu dabas
 spēšēnu. Par katru grāmatu isolija 150 leelu godalgu.

Kā skolotajs, kas savu nidevumu jō nopēctni uskōna,
 tas gan nepatapa neko rakstīt. Kant ari nelasū kā
 cenšoram tam nopēctnās amata darīšānas prasijū daudz
 laska un darba, tomēr tas ari donaja un pūlējās par Latv.
 rakstnecības koplinašānu. (Kad vasarū Rīgas jūrmalē,
 kur kas medra asturētes, to apmēclija, tad atrada to
 veemēr pēe kada raksta. Pēc apovešēdīnūma tas ludra,
 lai ļauj tam usakto labo donu jēb teikumu nobeigt.
 Tad viņš nāca pēe sava veša un nu esākās jōku pēna,
 omuloga sarunašānās.)

Viņa svarīgākais darbs: „Skēsts par Ūgora karāšēju,
Ūgora, Svētoslava dēlu, Olega dēla-dēla. (Слово о ѳзвѣку
Узореѳа, Узорѳ, сѳма Чѳзрѳеналѳдѳ, бѳуѳка Сѳвѳрѳа.) Tul.
 kojims iz sen. Krievu valodas ar pierīmejumiem. (Krie.
 vīn. Kuivū Andrejs) Rīgā. 1888.” – Tas jō pamatīgs tā
 rakstnecība kā filologa darbs. Kā jaunci, tekoši un drojiski
 latāšānpr. p. Saroslavas rānda 17. un 18. p.: Saroslavas
 balss skan: kā veentule dzeģurē viņa agri kēsko: kā
 dzeģurē, saka viņa, es ar hīdīnāšos us donam; Kājālas

upē apmierēšu bebrkāzoka piedurkni etc. Tad otrs
 patstāvīgs iedevums ir viņa: „Patriotisku dziesmu Vācē
 līte. Atvelta Latvešu tautas skolās lelat kā līdzīci pie
 Latvešu valodas mācīšanas. (Zalosijis Kevzaru-Kurvu tū,
 Drojā Rīgā, 1891. "Je sakratas tiklab sevīku (jaunlaicēn)
 Dzejniecēn - kā tautas-dziesmas, kurās atdēnatas ustēi,
 kas jūtas pret Kevzaru un viņa namu. "Tadās evētas pa-
 trokšiskas tautas jūtas, - tā sacīts, pēscōvadā" - kurās
 kā kāda īpēsta lēsmā kvelo katra īspadevīga Latveša
 kontis, mīnu apdārnatakece un kveetnacece tautas deli un
 arī pate tauta aptīmīgi kelojēsi un jāntēi atbalsojēsi
 sevōs patriotiskōs gara rāžojumōs, savās patriotiski
 jūsmīgās dziesmās." Tai interesantai grāmatīnai trīs daļas:

I. Kevzaram un viņa namam. Dzevs dād mīnu Kevzaram

Irīnu mīžu nodzīvot.

II. Tēvijai. Us ežinas galon līku, Targaj' savu tēvu-zemi,
 Labak manū galon viņa, Nēka manū tēvu-zemi.

III. Karam. Kāsīnai lēla glava, Karā kants bālelīnō!"

A. Šloerzīnam bija zināma dzēijas ādēne. Tā viņō raudzi,
 ja arī sadrupusās isās tautas dzēsmas sakopot lēlakās
 savēnojāmōs gabalōs, kā p. p. tās, kurām par satūnu
 dēenas-mītus. Labus gadus atpaskal viņō uslaka arī lē.
 Caku vēstuvīgu darbu: „Dzēmtbušanas atēclšana Baltijās
 gubernās," kurū viņō bija nodomājis nobēigt un lērt
 klajā kā pēemīnu dzēmtbušanas atēclšanas 75 gadu ga,
 vīlu vēstvēem. Dēemzēl nenovēlīgais lēktans nēbija
 to lēmis. Bālā nave partāncec darba bēngas.

Kā cilvēks satvīsmē ar paritānceem un drānceem
 Šloerzīnō bija tik pat svōsmīgs, jāntos un bagāts attāpi-
 gēem jōkēem, eik amata darīšanās atvīngs un uelōkams.

Kad 8. jūlijā 1892. g. viņu glabāja Rēvelē ar leelu godu
 blakus ligavimai, tad step citam darādu beidzbu re.
 presentanteem bij arī klat trīs Letonijas delegāti, kas
 issaeja dargajam arsgājējam savu kommitotou uadeomā
 dzēli sejustu pateicību par milastību un draudzību, kuru
 kas katrā iedevīgā veltā un leetā veenmer parādijis
 Letonijai, kuras pēlsteris tas - tāpat kā K. Kalniņš -
 bija jau no Rēvelē laikeem. Nemaz nevarēja es tad būt,
 ka omulīgais Šloerins nebūtu Letouu vidū.

5. Garam zjot isi jāpeemir vel kadī trīs ta laika maskav,
 neesi. Tā ir: Krūgers, Krodzeneks, Skolmeisteris un A. Ban,
 Drevičs. Krodzeneks arī maskavā studijis, bija līdz ar Šloerinu
 kadu laiku Rēvelē par skolotāju; tad tapat Liepajā un pa
 otou laigu Rēvelē, līdz arsgāja atpakaļ uz maskavu, kur vel
 zodeem. Tas rakstijis visvairak par Baltijas vestures jau,
 tajumeem; Tas nav līdz šim vel nesko sevīki iedevis.

3. Skolmeisteris tapa Latvešiem paristams no Zerku-Turku
 kara, kurā tas kā savvalmees nēma dalību un padīgi
 sarakstija kadu grāmatu par šo karu. Tas preesē darāem
 gadeem nomira maskavā kā grāmatu tirgotijs. A. Ban,
Drevičs emijās ap 1872. gadu, kad Ulmana sardnica isnāca,
 "Balt. Vestnesi" par Dura Nerkana nopelneem, bija telegra.
 fa (?) eorednis un ir tagad Rīgā par Balti par Krūger,
 eibas nodalas vadītāju, peē ka paradas vel veenmer Val,
 demara maskavas laiku skola.

Reebaldroni.

Vec-Reebalga jau ta vesta, kur G. Herkels reiz kā
 mars zāns dabija promo espaidu, kas viņu velaskōs
 gādōs modināja uz lidoceetību preesē Latvešiem. Pirms
 Promwelds atnāca, bija šē jau znama gara dzīve pa,

(nu 2.)
 modusis. "Je bija gan jau A. (Kathmunderi pulcējušos,
 isodams⁽¹⁴⁾ Vec-Peebalgas draudzes mācītāja Ferd. nand Fr.
 Schilling draudzajumu"; (2). "Kaslu, kā Kolumbus lelu
 zemesdalu Ameriku uigāja. Ar bēldi." un "Kaslu dzes,
 mas." Tapat šē bija jau preskōā P. Pilsatneess, un brāli
 Kaudztes. ^{un ar A. Pumpars vīspīrmo mī mērcēnos šē sastopums.} Lāns augstaku no Peebaldzeneem dibinatu
 skolas estadi, pee ka Kronvaldu araicēnāja, un caur
 Kronvaldu tur seveteem jāntajumu uakarcem, gara
 dzive tur stypri mōdrejās. Pau pirmajōs vīspīrigajōs Latv.
 Dzed. veltkōs Vec-Peebalgas Dzedataju kōrtis ispeluujās ar
 godalgu.

1. Pekabs Pilsatneess, meldera katiza Pilsatneeca
 dēls, dzimis 19. augustā 1838 Dzerbenes Nētkēnu zudma,
 lās. Pirmako skolas mācību daleujis Vec-Peebalgas un Vec-
 Gulbenes (Alt-Schwaneburg) draudzes skolā. No 1856-59 gadam
 tas mācījās ^{Valmieras} ~~Fēpātas~~ pirmajā skolotāju zemsnārā, no 1859
 līdz 1864 g. bija par skolotāju Vec-Peebalgas draudzes skolā;
 no 1864-78 tur pat par palīga skolotāju. P. Pilsatneess
 bija ~~kad~~ Vec-Peebalgas Dzedataju beedribas līdzdibina,
 tajs un kadu laiku arī tās preskōneess. Bet 1878. gadā
 tas arsgāja uz Koknesi par skolotāju pee muižas ēliza,
 betas skolas un nomira tur jau 11. septembrē 1879. g. To
 glabaja un lelu godu Vec-Peebalgā, kur tas bija 19 gadus strā-
 dājis, to glabaja tur blarcus Kronvaldam un Dr. Burjānu.

Pirmo un arī beidzamo reiz notalem P. Pilsatneesu kā gūrnaristi (torcēn.)
 redzeju un dzirdaju ^{patēr} pirmajōs Bielensterne rīkolās Kus,
 zemes dzed. veltkōs Dobelē, 1870. g. pavasari starp doļēm
 jau peristameem vīrcem. Kad - torcēn Luberim - mācītājs
 Zakranovičs no tribūnes bija runājis, kā: "Tam esot tois kōni,
 seo dāvnat, Pirmo tas dāvnat Latv. arajem, otru Dzedata.

Pec minēti tam
 atklāja 20. septembrē
 1909. gadā.

ņem un dzeidatājam un trešo - (svētku) vadītājam un val.
 d. tojam; kad redaktors B. Dīkīšs bij iisacijis sveicinā-
 mu no Rīgas, ka tur arī šovakar sapulcējoties Latveši,
 apspriest savas skolas labklājību - , kad pirmsēnēns
 mac. Bieleskerns kā trešo runātāju slatija preeciā
 P. Pilsatneeku no Vidzemes. Nu uostajās, isteni daili cil,
 veks. Šalta auguma, augstu peeri, (palisku), antiķi klasisku
 daļoni, is vīna reini spiguloja dūšība un energija, ap vīna
 lūpām imineja ironija. Tas runāja: Vaj Kurzemneeki esot
 Vidzemneekisus aismuršūsi? Tēc jau esot brāli. Vaj Daugava
 vīnus šķīnot? Rādotees gan, bet tones vīnš nesot labo-
 nas no Vidzemes etc. Tas bija P. Pilsatneeks, kas budams
 jaunras dabas labprat pedalgās preecīgās sapulcēs, it ipaši,
 kur dzeidāja - , "Dzoli vel Baltijā!" - . Vēns no tādem
 dzolcem - , seka A. Alunans - , Baltijā bija P. Pilsatneeks,
 kas neveen kā skolotājs audzināja jaunno pa-audzi istenā
 kultūrkā garā, isaudzināja muus Latvešus, bet kas arī bij
 vēns no pirmajam celmu laurējam jaunajam, spēžā,
 jām vitam, kas ap 1870. gadu seka aust mūsu milotā
 kēvjā. Kur vajādeja pulcētes us teicamsem kopdarbam,
 tur Pilsatneeks bij pirmais, kas vēžēloja netā laurca,
 nādž pulcēns. Savīci Vec-Peebalga zinās no tam ko sta,
 stik un vīnai arī bij esmesls, vīnu sapigasi apraudat
 nelaurca agro navi, jo tur vīnš it ipaši vēicnoja tam,
 4-ško atmošānos us jaunū un preecīgaku dzivi."

P. Pilsatneeks gan maz ko rakstijis, bet dzeijiska
 dzesele tas droši bijis. Feminara aprakstā²⁾ tas aprimets
 par "Phillipus Druffus". Debsū maz zinams, ko vīnš dzeijojis,
 un maz arī tas šķīkai var būt dzeijojis - Zarnū kīdliš
 min kā "arģājeja pašā dzeesmu: Neatstāj man etc.", ko

1) "Eversojami Latveši" I.

2) "Subwittkopfflerle Parochiallappne - Seminar in Walk. Riga, 1898.

viņu kopā dzēdajis Pilsatneca bērīs, un, Nu sverci,
brāši, kas šē kopā esam ite. ir veenigā viņa paristamā
dzēdama, ko Lato. studenti dzēd svīnigās brīvās. Bet ja arī
tā šē veenu dzēsmu veen lūtu Pilsatnecas sacerejis,
ir tad viņš pelnītu, ka viņu godam pēemru. Ka J. Pilsat,
nees dzēdju no veen pēe sevīs, bet arī pēe Cīteņu - sareem
skoleņem - pēecopis, pēe tam arī leecina viņa bijuši
skoleņi K. un P. Cerņi, kuņi Tam nolika pantinās, ci,
presu zaruņ' us kapā? Un Cerņi Pēteris idevīs velak
paša pravasku dzēdolu krajam. Jā arī tē tada zinama
dzēsmenceisu skola. *Dzēdumceisu*

2. Brāši M. un R. Kaudzites.

a) Kaudzites Matīzs. ^{devīnīs gadus} Tas gan drusku jaunāks par brāli
Reini, bet taču, kā rādās vairak paskolājies par vecako
brāli un tā viņa pa labai daļai kopīgā rakstniecības
darbībā kā tā vairak teorētiskā puse jāusskata un tā
tad arī pirmā veetā mīstams. Matīzs dzimis Vēc. Pēc.
balgas hādarēs 6. augustā 1848. gadā. Tas nav gājis ^{tapat kā brālis} ne
kadā ^{augstākā skolā} zemnācā; bet sagatavojies no savu roku pēe pēcē
skolmeistara amata un bija no paša sākuma un vel līdz
sai deenai savā ^{no, it veem gadem atņaval} dzimtenes pagastā - valetī, Vēc. Pēc. balgā,
pēe skolmeistaru. Savu skolas darbu pēecopdams Kau,
dzites Matīzs jō ēarli arī celajis spalvu Lato. rakstnec.
estā, gan veens pats, gan ar brāli, Reini, kopā ko
sacēdams, rascotidams.

^{t. i. gadu pirms dzēdola,}
Dau kopš 1872. gada, tas kop paristams kā dzēsmē,
nees; jō tad isnāca „Kaudzites matīsa dzēsmenceisu, Rīgā,
1872, — Kreevu un Latveešu grāmata un bēlžu spēctavā
pēe K. Stahlberga. Šis gan originalu, gan tulkojumu papra.
vair krajums rāda tā kā Dura Klunana skolu jau ar savu

vīrobracstu — „Dzeesminas” un ne „zīnges” vaj „rīmes”,
 kā agrāk bija parasts. Kronvalds Turpatas studentu rakst,
 neesības vakarās šīs Dzeesminas apspriedams, īsaucās,
 ka nu esot reiz „kartupelu Dzeesmiām” gals. — Kad pa pr.
 majam vīr. Latv. Dzeed. vētkuēem man kāds kadu garu
 kalsnu jaunū estveku ar garuēem matuēem statija par
 Kaudziti preekšā un es tam dažas glaimas saciju par tām
 „Dzeesmiām”, tad tas preekšā it vīru un es tīkai pēc
 dažuēem gaduēem pārleccinajos, ka tas bija Reris un ne
 Matīrs, ka vīnotāl divi Kaudzīti un ne veens veen,
 kā es solāru vīroju. Bet jau tad bij aprādis, veens brālis
 nemt otra brāla nopelnus par saceem. Matīrs, maraks
 par veeko brāli, gašēem matuēem un tadū pašū boridū,
 ir nopēctū seiju, pastūps gestikulācijās un valodā,
 kamec veekais brālis Reris, stalta slarka auguma
 un mūžam laipnu vaigu. ¹⁾ Dažūs gadūs velac (1878?)
 isnācis, Kaudzītes Matīsa Dzejoli. Otrās krajums. Kā
 trešais viņa līvīkās Dzeijas darbs noskatams gan „Smadīti
 un asaras jeb Dzejneeka labdeenas”, kas ^{bi} ^{laikam} pirmā
 tādā antologijā Latv. valodā. Ja pēdzīvojušē tagad
 jau otru pavairotu īdeovumu. Angstāku veatu, nekā
 Dzejneeks, Kaudzītes Matīrs ceņem kā ^{parcelēji un} rakstneeks. Tas
 tulkojis, kā: „Kur vī laime?” (pirms 1877.g.), tad: Tērs,
 zes dēls jeb: pārvasi launū ar labu! Daunai pa-audrei
pēc harigatā (ap 1881.g.); heers mājā! Ikatu luga / eelce,
nā (ap to pašū laiku) u. c. It ēverojams, viņa ³⁾ vesturīgais
raksts, Brālu draudze Vidzemē. Līnas par brālu draudzes
 celšānos un isplatišānos vīspāri, bet īpaši par viņas darbu
 starp Vidzemes Latveešēem un par sa-eešānu-ēkām it katrā
 draudzē? Tas sastādījis arī dažādas skolas grāmālas, kā:
 „Vadons ortogrāfijas macibā tautas-skolām (1878.); „Vosturc
 1) Daži saka, ka abi esot mazi jozūiti. — P. Kļavins.

pagastu skolām: "Veci lauci", "Vidus lauci" un "Jauni lauci" u.c. Zem pēcnemta vārda "Kalnencēsis" tas sacerejis: celojumu aprakstus, daudz pārspēdumus par dažādām sadzīves jautājumiem, kritikas u. t. pr.

b) Kaudzītes Raimis ^{dzimis Vec-Peebalgas Madarās 1839.g., tā tad} varbūt ~~Ar~~ kadus gadus vecāks par Matīzu, puslīdz ar tadu pat. (varbūt Ar Drušķu māza, ~~ku~~), izglītību, kā šis, dzīvojis arī tur pat Vec-Peebalgā kā zemkopis, ~~bet~~ ^{bet} pārkopa arī pēc ceļpiņas rakstnes. C. bu. Tas pēdējais kā Vidzemes zemnieku pārkoptāvis pēc dažām deputācijām etc. Tas

Vecis pats tas, kā vādāis, idevis: „Bībeles stastus paga, sta skolām”; „Garigs skolas draugs. Pēc Cēsu aprūka evan, geliskā laukskolu garīga pārlūka, Vec-Peebalgas mācītāja B. Gulskē pādomeem sastādīts. Pirmā daļa: 1. Kātkismsis.

2. Bībeles pāršas. 3. Dziesmas. 4. Meldiju pāršas. 5. Baznī, eas-gada svētdēnas etc. svētki. 6. Bībeles grāmatas. Otra daļa: 1. Baznīcas stasti. 2. Tērtu ēpiras. 3. Dēveroājama,

kece gadu skaitli is bībeles- un baznīcas stasteem. Šis skolas grāmateles isdotas pirms 1881.g. Zem pēcnemta var-

da „Vidzemesēsis” Raimis sacerejis (un vel sacer) dažādām avīzem, kā: „Balt. Vestnesis”, „Balsis” u.c. dažādažādus rak-

stus pēc praktiskas dzīves jautājumiem. Tēc rasesti daž-

reiz lēzchi us veemu vaj otau vairigaku osetu latvešu sadzīvē. Ne veem politiskus, bet arī šādus tadus citus

jautājumus tas kustīnājis (no kustina) pe avīzem. Tā pāceks kadā lauce (1902) tas ceļpranda „Balsis” kadu jo

garu rasestu par Duri kļenu. Vīna valoda ir visvai, rak smaga, stipri neveikla un neglītota. ~~X~~ ^{bet} speciālu, tautisku, pabalojumu islononi.

c) Abi brāli kopā: Brāli Kaudzītes. Kopā kee celojūči, kopā kee arī kā ^{sacerejis} sacerejis. Teesa gan, Matīzs - Kalnencēsis

ir vīvairak tas celojumu aprakstītājs. Tas zīmē trešus ap-

1) Tas darbojas ^{arī} ilgu gadus kā skolotājs Ģyrenu skolā un pagasta pašvaldības ceštādē, ^{Dzīvotājs} turpat ^{U. Paa.} N. Paa. ^{balgā} arī kā ^{arī kā} arī kā ^{zamu} zamu ^{kopis} kopis ^{tas} tas ^{neko} neko ^{komer} komer ^{rakst.} rakst. ^{neeci} neeci ^{tas} tas ^{zi} zi ^{voja} voja ^{arī kā} arī kā ^{du lai} du lai ^{ku se} ku se ^{Rīga.} Rīga.

2) Tas darbojas ilgu gadus kā skolotājs Ģyrenu skolā un pagasta pašvaldības ceštādē, turpat arī kā zamu kopis tas neko komer rakst. neeci tas zi voja arī kā du lai ku se Rīga.

3) Tas darbojas ilgu gadus kā skolotājs Ģyrenu skolā un pagasta pašvaldības ceštādē, turpat arī kā zamu kopis tas neko komer rakst. neeci tas zi voja arī kā du lai ku se Rīga.

4) Tas darbojas ilgu gadus kā skolotājs Ģyrenu skolā un pagasta pašvaldības ceštādē, turpat arī kā zamu kopis tas neko komer rakst. neeci tas zi voja arī kā du lai ku se Rīga.

5) Tas darbojas ilgu gadus kā skolotājs Ģyrenu skolā un pagasta pašvaldības ceštādē, turpat arī kā zamu kopis tas neko komer rakst. neeci tas zi voja arī kā du lai ku se Rīga.

6) Tas darbojas ilgu gadus kā skolotājs Ģyrenu skolā un pagasta pašvaldības ceštādē, turpat arī kā zamu kopis tas neko komer rakst. neeci tas zi voja arī kā du lai ku se Rīga.

7) Tas darbojas ilgu gadus kā skolotājs Ģyrenu skolā un pagasta pašvaldības ceštādē, turpat arī kā zamu kopis tas neko komer rakst. neeci tas zi voja arī kā du lai ku se Rīga.

8) Tas darbojas ilgu gadus kā skolotājs Ģyrenu skolā un pagasta pašvaldības ceštādē, turpat arī kā zamu kopis tas neko komer rakst. neeci tas zi voja arī kā du lai ku se Rīga.

9) Tas darbojas ilgu gadus kā skolotājs Ģyrenu skolā un pagasta pašvaldības ceštādē, turpat arī kā zamu kopis tas neko komer rakst. neeci tas zi voja arī kā du lai ku se Rīga.

10) Tas darbojas ilgu gadus kā skolotājs Ģyrenu skolā un pagasta pašvaldības ceštādē, turpat arī kā zamu kopis tas neko komer rakst. neeci tas zi voja arī kā du lai ku se Rīga.

Tas pēdējais kā Vidzemes zemnieku preekšotā, vis pēdējām deputācijām etc. mira 21. augustā 1920. g. Vec-Paabalgas Kaibēnās 81 gadu vecumā, 29. augustā to apglabāja dzimtomes kapēs.

Skolas eelā ~~25~~ 25 dziv. 28.

Missouri,

Ramos Antas-ēlā N 4 dz 20

Smidts Albert-ēlā N 5 dz 4

gabalus un cilvēkus jo dzīvām krāsām un tā apraksti
 dcezgan patīk arī jau laudēt, ka tas kvešām kušānu
 ruzām štata preti kelojums no pašu Lato. dzīves. Bet
 arī Rernim - Vidzemeskam ne vien kā avīžu raksti,
 tajam sava slava. Visvairāk kā sava brāļa literatūras
 līdzstrādnieks tas greeris us sevi vispārīgu ceveību. Bo
 pateesā slavu savā zinā abi brāļi emantaja ar savu
 kopā saceršo visvairīgāko darbu, Mērnesku laicī. Štats
 is kautas dzīves no Kaudzites Rerna un katrā. Felgavā,
 1880. Otrais idemums inācis Vec. Pēbalgā, 1891. Latvešu
 draugu bedrība' pēsprēda šim štastam 1881. gadā godalgu.
 Tas pārcelts - jeb esākti pārcelt Dācu un arī Kreesu valo,
 dā. Tam tā tad ^{kar norceņģājis Latvijas} pirmā štats, kam kulin arī etas kau,
 tas pēgrēcuzā savu vešm. ^{1913. gadā, tas inācis ar ar illustra}

Pē šī štata mums nu vel drusein ilgāci jāpauca,
 vejas. - Brāļi Kaudzites ar savem, Mērnesku laicēm -
 'dzīves bildēm' - ja nu ne romānu - jo pēcsē Fada team
 trūkst varona - sacerģūsi, tad tomēr Latvešu štastu ar
 literatūru ecluši zināmā mērā, esēndami gāši noski,
 rānu štastu, kas no pašu Latvešu - visvairāk gan šam,
 Latvešu - dzīvi mērkota, Lato. rakstniecībā. Tā ka
 vis raksts satas pa mērnesku laicēm kadās Vidre,
 mes apkārtnes Latvešu dzīves neticamu norakstu -
 kopiju, tad caur tam arī saprotams visai lelais, kai,
 lais realisms, ^{jeb vispārīgāki naturalisms,} kas arī ne idealisma jausmai nav lā,
 us tur esēsties. Pēcsē tam - pēcsē idealisma -
 Kaudzitem trūkst sparum, ko lidot, sparum, kadu pr.
 p. Materam un varēm eteem Lato. štastu rakstnee,
 keem pilnā mērā, sparum, kas Kaudzitem kulu līdz,
 jūsi, caur pašu domību - fantāziju, pē pašu ideala

Kā tie, tad Rēnis deva Tos dziesmas un
 matīso peclis teem savu saskumleto pratošanu un
 tā isceles šis jaunam laiku ^{darbības, šis} meestāns, kārcešu laiki.
 Matīso arī paristams kā tērcam, dzejisku ražojumu
 tulkotājs. „Apo viņa karoga tad arī lasijusies visi tie
 dzejnieki un dzejniece, kuri vaj un negribeja, vaj arī
 nespēja serot celajem, angsti aizgrabtajem kaut šķa,
 jcem dzejnieceem. Tā Cerim Pēteris, Blaus. Zilais, Pau,
 Ciniš, Reemelu Jānis un daži citi pēder veirak vaj ma,
 rak pe kārcešu matīza skolas. Ar vārdu, brāli Kau,
 dzīvi peclidzīnami tadem rakstnieceem un rakstotājiem,
 kas ir labi pasnecēji neapņikuši laimāstlās labas
 mācības savai tautai, kā arī ražojusi citādi derīgu rak,
 stus, kas isnācusi sevī kā grāmatās, kā p. p. kārce,
 ku laiki abu brāļu ^{neilgā laikā, melnā laikā} smagācā grāds Latv. darbības,
 nēcības apērcēni. 2/11/1894

Atsevišķi stāvēši dzejnieki

II. Peterburzdzejnieku pulcins.

Vairāki no tiem Tērpates studentiem, kas 19. februārī
 1870. g. bija līdz sapulcējusies, lai sūtītu Rīgas Latv. biedri,
 bai us gada deam telegramu un tā līdzējusi Tērpates stu-
 dentu rakstniecebas vakarus dibināt, aizgāja Tulin pe
 Tam us Peterburgu, Tur savas studijas turpināt. Tie
 bija: stud. jur. J. Klavins, stud. philol. K. Gailiņš, stud. philol.
 J. Grünbergis, stud. jur. F. Grossvalds, stud. jur. A. Vobers. Kā
 viņi bija sākusi Tērpata tūreces kopā, tā viņi beadro,
 jāš arī Peterburgā. Peterburgā viņi atrada jām citus Lat-
 vēcī studentus, kā: filologus K. Remmiski un Treši,
 precēši. Velak nonāca us Tērpates tur vel astronomus K.
 Klusins un juristi P. Gutmanis. ^{un J. Dreimans.} Teem pabeidzojās tad jauni
 studenti, kā: juristi B. Skujenecis un A. Šerste un skolotāji,

1) Sal. Alunana „Ecozrojāmi Latveši I. un

2) Sal. Panševska „Latvešu Dzejas pagalmus.

izveļakais Tērpem pa
 Lāris locēns, tad
 pērcēši paligs,
 tad adokats, tad
 Kotājs un, varbūt
 veģartors

Stanis, Baumane Kārlis, Morkus, Krogzems,

kā: Krogzemju ģimēnis. Ausēkļos un Pelcs. Kāņoku Davi. Īe visi draudzīgi
Kadas sevīškas Latvešu beedribas ap to laiku gan Peler, ^{Kadas}
burgā nebija; jo tagadējās Ļvences beedribas, kā: „Lat.
vešu Labdarības beedriba” un „Līvstarpīga Pēlior”-bas beedriba
dibinājās tik velak un sevīški caur mūketā Peterbūdž,
neesu pērpalidētā, kā pr. p., „Latvešu Labdarības beedriba
ap 1878. g. Kada, Latvešu Maršlencēku beedriba” radusis
tur tikai ap 1902. g. beigām. Tā kā tādā šī Peterbūdž,
neesu pulcēna orgāns usskatāmas P. ģimēņa isdotās
ģimēniskas. brošūras: „Dunduri”, „Dunduru pats”, „Dāmi
dunduri”, „Dunduru pērnākāmi”, „Dunduru padeli” etc.
no „Baronā” (Kampā a’ Ausim). ^{to jau mūketā studentēm un skolotājām}

Latvešu gan Lāso.
vakaros Pēlmes
telpās, gan draudz
kapulcēs, gan dīn
gan bijātne mūketā
otra dzīvotā.

Šorip šē jau mūketā vadām sastop gan ceveroja,
mus īnvalstus, gan rāstotnekus.

skolotājām un
reklis gan beetraki
gan rēstāci, tomēr
reānētā draudzīgā
sātkas gan Lāso.
vakaros Pēlmes
telpās gan draudz
gā kapulcēs, gan
dīnātne, gan bijāt
nē vienā otrā dīn
voni. šorip šē mūketā
ceveroja un tur
ģimē draudzīgā
Baumane Kārlis

1. Pārs Klavins kā sarmēka dēls dzimis 2. okt.

no 56-61 privātskola pē
bevi 1843 kadalcenas draudzē (in Sissgal) Vidzemē, gāja ^{Teranda vadībā}
ģimēniskā skolā, tad no 1862-65 Valcas ^{kadā}
ģimēniskā skolā, tad no 1865-67 par skolotāju ^{privātskolā}
zemīnārā; bija no 1867-68 par skolotāju Valcas skolā,
Laudonā, tad no 1867-68 par skolotāju Valcas skolā,
ģimēniskā skolā (kur vīna mācāms pēscōmets bija
vestuse). Pēc tam vīns a’ gāja uz Tēspāli us studentu
eksāmi sagatavotā. Hol, ka tē 1869. gadā abiturientu
eksāmi un cestājas un studēja Ļvences unīversitātē un studēja
(1869-70) Ļvences unīversitātē; turpējā no 1870-75 savas
studijas A. Peterburgā, tapa 1876. g. par cand. juris, sa.
bija no 1876-78 par Ļvences unīversitātē par Novgorodas
apgabala tiesas prokurora, arī par prokurora sekretāru
vēctnešu un īmēklēšanas tiesnesi; ^{aprecoja 1878. g. septembā} no 1878-79 par
īmēklēšanas tiesnesi Kārnā, no 1879-82 par Kārnas
kriminal- un civil-tiesas palates locekli; no 1882. g.

1) Tēspātā nonācis, tulim apmēdēja Kromvaldu, kurā rakstos bija lasijis, un ar vīnu kopā
parādēja sēdēšanas sakarus, 70. g. 19. febr. aprunujas ar Kromvaldu, salāsija Tēspātes studentu
starpā ap 20 pūrakstu telegramai, ar kuru apveicināja Rīg. L. B. nama esvētīcānis svētībās.

priekšsēdētājs - un kopš 1883. g. arī tāies. advokāts Rīgā.
 Kopš 1884. g. Tas pēdējās varak žurnālists, vai, is,
 dodams un vadīdams no 1884-1886 bīdām pūskotai
 žurnālu, "Rota". Tad tas jāiet atkal pēi tešas, sabu,
 tadams no 1886-88 par Kurzemes prokurora palīgu,
 5² mēnešus par guberņas prokurora vietnieku Jelgavā,
 1888. g. par vitspēkstēšas advokātu Jelgavā. Ap to pašu
 laiku viņš te ir par Latv. beidzības Rakstu. Nedēļas
 pēiēvēšanu, tad 1889. g. jāiet par ievērdinātu advo.
 kātu atkal us Rīgu, top ēe par Latv. beidzības
 mūzikas komitējas pēiēvēšanu, nēndams Driou
 dalību pēi tautsēkšam darbiem. Krona deenestā bū,
 dāms, tas top pa angstrināts 1888. g. par pilspadomnieku,
 dabou 1882. g. Stauroslava III. iēiēras ordeņu un 1888. g.
 Annas III. iēiēras ordeņu. Visāru 1901. g. tas dēbrnāja
 Frēio nedēļas deenas avīsi, "Vardn", kurš deenitēl pēi
 viņa rēdaktora un dēbrnātāja naves (Janvārī 1902) ³ ~~4~~
 ko gadu pastāvējis, beidzās 1902. g. vasarū, tadams par
 "Rīgas Avīsi" - kā rēdram, J. Klavīnam bijis deergan
 varba un apkārē ievēdita. Dīve. Ka viņš bijis pa savu
 studiju laiku ēe, ^{deināko gūvaldē} Tērpakā (II.) Latviesu rakstnieces
 vakarū vitpēimākas pulcētāis, par tam jān mēnēts,
 un ^{bus vel ruma} kur par ēeem vakarēem savīēi rumašim.

Jān Klavīns nav nekāds rakstnieks bijis, arī ne,
 kāds jō eevērojams žurnālists. - Savu žurnālistiēgo
 darbiem tas usiācis "Ball. Vestneš" ^{un "Baltis"} ar kādeem ar
 "Koscelu Gedartu" zīmētāem rakstāem. Tas divi organus
 tas dēbrnājis. Kad "Pagalms" apstājās, tas nāca klajā
 ar savu "Roku" un kād "Deenas Lapa" sēka iēkolitēes,
 Tad tas zem jō gūkšēem nosacijumēem dabujā konceptijā

1) pēi kāam zandēja 3000 sab.

1) bet nu tam ap-
 stiprināts par re-
 daktoru J. Vain-
 berga.

„Vārda” izdošanai. Lai arī Roka” beidzās savā cetur,
 Tā gadā (1887), izdevēju segnodama parādās, kas sūc,
 Dzas pēc 4000 - 8000 rub., un „Vārds” jau pēc gada pār,
 Franca savu garšu, — tomēr nav ceļdzams, ka Kla,
 viņš viņšiski pūlejš, savu turību un spēju ziedo,
 dāms, lai Latv. rakstniecībai līdzinātu ceļu un gādātu
 pajumti arī no savas puses. Pa mums būtu daudz
 tad nesavtīgi darbinēsim un usnēsim, tad Tālu
 tekstam. Pilsdomnieks J. Klavins bijis tālceklis,
 pārceļnāts patriots, došs vīrs ar taisnu prātu un va,
 lodu un tērcams, mīļš bērns un draugs un jo pati,
 kasms un jautrs jaunus lauku sabiedrībā. Tas bijis
 vīrs un tālceklis ar labu sirdi un bez veltus. Ka tas
 nebija par velti savu mūžu pūlejš, savu mantību un
 savus spēkus tālās apgaismībai ziedodams, par tam
 ceļojuma viņa bērns, kurās 17 tūnas sūtas.

2. Aleksandrs Vebers - Varaidošu Landers kā māte
 — leivkari — dzimis 1848. g. (Kurzemē?), apmetojis Jel,
 gavas ģimnazijā, (tur Jelgavā) no. 24 ar K. Kalnu, Plave,
 nēsim un A. Schloer un dibinādams ģimnaziā Latveš,
 šū lasāms vācāms. Penzija būdams pēc P. Alunana,
 (Pura Alunana brāļa) kuroš mīra 25. jūlijā 1903. g., ar tā brīdēmu
 kopam usaugdams, Tas seņvirs šai namā savu Latvešu
 patriotismu, par no Vebers ^{tas pats} māle pēc Petra Alunana kapa
 ar atmiņu issacījes. Savu abituriju beidzams Vebers
 no svešķu arku ģimnaziā turējis par Kurzemes Ceļkungu
 Dekabrū patriotismu vīru. Ap 1870. g. Tas nonāca Jēpkatā,
 serakstījis no jūrisprudencijā, bet nodedās arī vesturē un
 valodniecībai; pargāja tad līdz ar J. Klavins un Fr. Gross,
 valdu, J. Grünbergi un Fr. Gārti no Peterburgu. Kā Peter,

burgas students tās 1872. g. novāca uz Rīgu, lai jū dzīvi
 un čakli nemtu dalību "Balt. Vestnešā" redakcijā. (To
 pašu gadu februārī caur Rīgu braukājam, atrādam viņu
 - pirmo reizi redzējam - slēmu, bet drošākat ar jū dzīvu
 interesi preekā "Balt. Vestnešā" un Latv. leetas.) Tā pašā
 gada vasarā viņu sūtija ar' uz Maskavu, kur bija Tolstais
 leela iestāde savinotā, kā "Balt. Vestnešā" korrespondentu,
 par kuru gadījumā viņš tad izlaida sev īpašu brošūru.
 Tā pašā brošūvē viņš sacerēja arī dārus patriotiskus
 drejplūs, kā: Latvešu dzija, Slava tam, slava Latvju jām,
mešām, Ar jūru, uz jūru u. c., kas visi parādījās Balt.
 Vestnesē. Savas studijas pabeidzis, tās nometās Rīgā par
 advokātu, dobrnaja tulku 1878. g. savu nedēļas avīzi "Baltis",
 ko tās tad nepārtraukti vadījis līdz tās beigām, kur un
~~1884~~ 1903. g. vasarā tērās no tās atkāpties. Tās bijis pēc
 B. Druka naves kadu laicu arī par Balt. Vestnešā redaktoru.
 Ilgāku laicu tās vadījis par Rīgas Latv. leedy, kas Fin.
 Komisijas preekšneicu, bijis arī kadu laicu ^{30. aug. 1876. g.} Rūs,
 zemes brīvības sēstān preekšneiks un vadonis, tad
 pilsētas vēstneiks Tukumā un Rīgā. Ar vārdu, tās atli,
 stījis jū dzīvu darbību kautas un tēvzemes leetas. Caur reu
 Luciju tes dabu
 jū stipri cīst, atito
 dāms dārtens un
 aīceļodams uz Val.
 zemi pēc Rārnas
 npešēlavīlā), kur
 ar vēsturīgām itū
 dījīm nodarbda
 mēs tas mīva 30.
 1910. gada (14), kur
 viņa mīvas radēdā
 naja un to pelmus
 pūcda un glabaja
 Rīgā.

Basaka, ka Varaidošu Sanders-Debersija vairak runa,
 Fajs nekā rakstneiks. Nava nevēna gadījuma, kur Ve,
 bers klat būdams nebūtu Furejis kadu jūsmīgu runu,
 runu ar spēnu un sparū. Viņa rakstneicīgā darbība neco
 nesnēdzas pēri par žurnalistīcu. Ta viņu tācū goit
 kā rakstneicu cevertot, tad viņš nolūkojams dīrka
 kā populārī. zinatnīks, nekā kā belletristīgs rakst.
 neiks. Gan viņš rakstījis pr. p. par Latvešu rakstīdā
 (sk. Rakstu kr. II. 1884. g.); + Kadās galstnēs, jāmu rakstītu
 "Maskavas Blitexniska iestāde. I. grāmata, ar Petera Leela b. ldi" (No
 Varaidošu Sandersa).

rakstot, betu jālecis garuma ziņes (ib. III., Rīgā, 1885); „Par
 Rīgas Latv. Biedrības Zinību Komisijas darbu un us,
 devumaem tuvākā nākotnē” (ib. I., Rīgā, 1895); „Par senācu
 Prūsācu (ib. ? kurā sejmā? vaj Bāli) u. c., bet precisā belle,
 traktākas – romāncem, stāstiem, novellēm – viņš nav pat
 neka rakstījis. Te atļiek tik daži viņa draižoli – patriotisms
 sedvesti. Viņa darādu gādijumu runas iskarītas pa „Bāli”
 un „Balt. Vestnesi”. Piemēneēn ē tāizui tik veem, tā in:
 „Runa, runata no Zin. Komisijas preekšneka. I. Webera,
 no Zinību Komisijas evinetais trīsants gadu jūbīlejas
 svētkus atklājot”. Ja rakstīs cepeesta II. Rak. krojūmā
 (Jelgavā, 1888.). Ik. viņa dekologu ēis „Norddeutsche Zeitung” 1910, Nr. 78.

Lai nu tagad par A. Webera politiskiem vaskateem
 ipēcē kā grīb, tomēr jā atīst, ka viņš bijis unis vel
 jo ceverojamus darbīnekos Latvceiū kultūras gaitā. Jā
 tas tad arīdian ceclts par gada beedtu Rīgas Latv. Biedri,
 tā, kurai par labu tas dauda un darādi atrodajis. (Iri
 Lettonijas gādīlīstors tas) ^{Laija runā Beigās} ^{Latvijas} ^{tas atrodajis} ^{pec Latv. revolūcijas}

3. Pēteris Gutmanus – „Pīcā, ori, Baronsv. Kamp i Austm” –
 jān isi peminēts, kur bija runa par Jērpakā Latv. stu,
 dentu jeb Konvalda vakarēem. Tas dīms vīdāmnekas 1872
 Pabedris Rīgā gīnāmīju, tas stūdija Jērpakā no 1871 – 1873 ¹⁸⁷⁴
 1874. g. Jēsu lētas, ar gāja tad no Peterburgu, kur kapt
 kā A. Klusīnš nolika Vācu valōdas skolotāja eksamīn.
 Bija sākumā par skolotāju Petrozavōdskā, pargāja pecl
 pee real. skolas Pīkavā, kas tas vel saceam. ^{cais 1913. g. 1914. g. gādā mīis}

Jērpakā stādēams, Pīcā sacereja darīns līvīskus
 draižolus, no cepeeda Tola. k „Balt. Vestnesi”, kapt ori
 parādīju no Schillera pulkstenā dīesnu ar nosaukumu
 „Biedrības nams”, kas zmejas no jūkam, kas Tola. k

Latv. revolūcijas
 vēstures grībe
 dāms apgāst
 aplamūs ipre
 dāms, kas
 izlānī kadi
 Vācu līv
 tīrā. K.
 Kīndīnš per
 vīnu jē plāi
 rakstījis
 J. J. J. J.

bija pamatu pamats Rīgas Latv. beidzītā. Labs zīmētājs
 budams, tas illustroja un rediģēja kādu manuskriptā
 izlaidumu, Tērpas Latv. studentu pulcēšanai nodomātu
 joku lapu. Uz Pöteborgu aršēdams, tas nodēvēs tur
 kādu laisku vienīgi humora un zārtarai, iedodams
 rakstos vairāk brošūras, kā: "Dunduri", "Dunduru",
 "Duri", "Dunduru pēcnāciami", "Dunduru padeli" un
 "Dunduros pats", zem pseudonyma, Barons. Kamp à Musini.
 "Pagalmam" iznākot, tas pasceidza tur 1884. g. kādus Amerikas
 rakstnieka Bret Hartes sacerejums, Tulkojuma. No
 B. v. K. a. t. "Pediģi 1885. g. "Rota" P. Gutmans pasceidzis
 Polu rakstnieka Krasneca stāstu, "Kunigas' ar nosau",
 kumu, "Dauvais varonis. Nouvelle is Latv. Latvešu
 senatnes." No tā laika tad it kā iambidams par
 caou ar nūnu un epiju, preekō Latv. literatūras stra.
 dat, tas metis spalou nost un un nodarbojas blakus
 savam Vācu valodas skolotāja amatam ar bīskopu un drau.
 necību, būdams par bīskop. kas beidz tas, draucēsas
 ilggadīgu preekōniecību. Kārtīgi tas arī specializējas no
 senā mecestra, lat. metus, daršānu. X

1850-1879.

4. Krogzemju bērns. Ausēklis, viens no cevarojā,

maksam sava laika Latv. Drejnecāem, dzimis 6. septē,
 bērī 1850. g. Ungurp. l. Špolu mājās Vidzemē. Pirmo skolas
 mācību tas baidīja Alojās, Drēlu un Bogle draudzes
 skolās, tad ceštājas Valcas draudzes skolotāju tēmuvarā, tad
 1868. g. un beidza kurbu 1874. g. jūnijā. Nu tas sēdīja
 trīs gadus par skolotāju Vidzemē. (Dau. Pēchalgā divi mēnāri
 par palīga skolotāju pirmajā pusgadā 1872. g. to atkāp par
 palīga skolotāju Cēsu draudzes skolā par Zechodes, tā pēis
 1872. gada otrajā pusgadā tas arģāja pēe skolotāja Nēlanda

ja kā sarmnāca šēis
 ar ar sarmnāca šēis
 nas dēls. framatu un
 nam mācīja pate
 māle un gādās nāku
 sam, un nodēvēja
 Alojās un velāku
 Drēlu draudzes sko
 lā. Tā tad

Lis krajums, kā jau Terzts, satur 19 oriģinālus un 32 tul-
kojumus. Tā beigās Karīonu Dāvis savā iedevumā pie-
sprautis garāku dzejojumu, "Dūra", kas sacerēta pēc Schillera
pulkstena Dreesmas. Tad nāk, "Ozolu vaināki". Kļavenu
kautas vīru kapeem. Anselms grābejis tos iedot cilvēkiem un
12 ozolu vainākiem ispreznotām lapām 1875.g. Tur atrod
peamiras pantonus pr. p. I. Skenderam, Vateonam, Flugenam,
Bergeram, Wickelam, Florderam, Ulmanam, II. Alunam
Duram, Kronvaldu Atam, Lvargu un Dēkabam, Spagu
Andrejam, Cinres Dāvam un Naredzīgajam Dēkabam.
Peelxunus: Kollam un Abramam Lincolnam.

b) Otrās dzejolu krajums. Iebū ne iedev, tad tomēr
estabijis pati Dzejneks ori šo krajumu. Pedejam dzejolu
oriģinālos parakolits: "Taru deenās" 1876.g. Šai krajumā
atrod nedus 36 oriģinālus un 29 tulkojumus. Padzi
"Pēdikums" aptver 12 oriģinālus un 20 tulkojumus.
Tā tad pavrsam Anselms sacerējis 67 oriģināldzejolus
un pērtulkojis 81 no estām valodim, pavrsam tas atslūjis
143 dzejolus. Dzejolu beigās sacerēti. Mitolog. zai isskai,
drojumi" ar arvadījumu ar "Kajas Vēsa" 1856. un 1858.
gadājimū.

Iebū Anselma dzejoleem nav vis viscaur korekta
valoda un pantoni, Tomar sava spara un patriotiskuma
dēl, tee tēpaši jō populāri. Viena dzeija ir dērgan daila
un oriģināla, lai ori nekādē bagata un kupla. Tā patiest
pr. p. mar estu kadu, kā vēnigi tēvijas mīlestība.
Pat saceem tulkojumcem vīnō šad subjektīvu neksturu.
Tā pr. p. Schillera, Hektors Rēppin vīnō tulko: Margera
atvadrēnās, Ertdams Andromachēs un Hektora vēktē
Seva un chargers. Poprojām. Die Spilung tar fōtā. Kā:

1) Citadi spēez Līgotun Dēkab, "Latv. Avīzē" Šastu nodalā
1902.g. N. 78 n. kopmak.

„Nepūt, jū die Balt. vīnā Zeus von pīnau Gōfau
Den Wlauffen z²; nepūt, jū soll nūar pīn.“

„Le reme jūms! eauc Porcon, tēvs no vresla

Uš e. loxceem; kas gōb, nāc cēmato!“ — Tva vel raitop, Krivā un

Tā ai vīnā savās tulkojumās cēperis vordus, kā: Šten, „Romavi“

ders un Allunans (sk. Nemvskiba, 20. l. p.) un „Kaunis

un Duenas“, „Milda un Mēra-māte“ (sk. 22. l. p.) Tā vīcāuc

savā dzejā Auseklis jō subjektīvi un pādroši vīkojās.

Zināms, ka vīna mitoloģiskce iškardrojumi vīrai fantā,

stāj^{ti}. Tur no kāda zinatniska pamata nav ne jāusmas. ^{9) jebkā nācīkops}

Tac vīz tas nēko nekāit, lai Auseklis vīras vēstīskās ^{10) skolama lapot dzejgojās, ka Zuko vīra. Tam sanet jō cēperis dēmas, kas, tomēr labas}

galv^{tas} nās sporotas par nepāropejamu dzejnecek. ^{11) vīcām Jūms dōm jō}

2) Prozaiski raksti. Tur vīspirms kād' 10 rakstēem, ^{12) skolama vīna. Kā Dēn} gava vārda

kas rakstīti daīradam avīzem. Pr p. kādas vēstules is

Leelvardes (I-IV), is Cesm (viena). Šorp c. teem tur evāi;

gacce gan tee rakstēem, kā: „Ps Latvceiū sadzīves“, „Par

dzeedāsām pee Latvcešēem“, „Mūn Latvceiū dzejās

nodala un vīnas vīrtīka“, „Vel kād' vord' dzejās leetā“

un citi pārocedumi. Poprojam tur cēveetota vīra

„Paidagoģiska gada grāmata“ ar „Atbildi J. Zēdina

(dr. Bulla) vīgam.“ — „Gan grāmātinai“ — saka Kāzoku

Dāvis — „1876. gada pirmajā pusē isnākot, bij savas vai,

nas, bet vīna nebij pelnījse tik barga zoda, kā to

spreeda Zēdins (velakais daktors Bullis) Baltijas

Vēstnesi un tad vīndēmitu un vīnaldēitēu no tam,

tes, cēvīski no skolotāji puses: grāmata pa leelcaicai

daļai palīca neīspīcēta, tā ka Progzemjam vel nācās

panest vīcēt nūs nāudas zandējumus.“ — Pedīgi nāk

„Baltijas grāuntneeku cāimneeku, pagastu vald' tū u. c.

kalendārs 1879. gadā“. Te atmeets kalendarijs un paturēti:

1) Šk. Senēn dēvi pavarai 10. l. p.

4) Tur vesto prescā remeers, kas - kamēr es, ti cet barnicā - pagem
arvui, cet us mešu, sak lidumu list un uscel tur, ceo pedigi
māju.

„Prescānerdi“, „Lidumneers“, „Par konstantem vardem“
un „Apskats par svarigakeem notikumeem“. Hūs ē
var intereset tik vel „Lidumneers“. (Kasts is Latvēcū
senaknes), ar ko Ansekli Latvēcū staktu literatūrai
- lai gan maru, tomēr it jaunū gabalu pasneeris. Tik
nav teicama ta morale, kas šī stakta varovim pae,
īksta. Rakstneers stakta to mums kā labi netiegu
jeb beedee-ogu prescā, lidams tam (kā zemneekam)
no tam, ka citi eet barnicā, neka neturek. Stakt us,
skati nav deobrijigo Latvēcū stakta literatūrai vī
eetervami un par prescāzumi ņemami.⁽¹⁾

(1) Je sastopama
ta rīca, kas tagad
pa Latv. rakstneerību
stipri plāndas.

Lai arī kā. Ansekli ar savu Dreijisko, rakstneer.
cigo darbtu atstajis Latvēcū dzergan manamū cespai.
Tu, jo visem vīnā literatūroem rāzōjumeem bija
sautisks vīroens un arī vīnā prozaiskeē raksti ir
Dreijiski, kas veen tas eevit. Ansekli agri lida ar
vīta zvaigzēni, ansekli, parādīdamcs Latvēcū sautiskā
rakstneerībā, (hijis (un paliks) teicām tas, ko jām vīnā
vards issaka:

Karōka Dāva isdevuma I. daļai prescā Drejniska
grimekne. Par vīnā isskaku saka A. Mlanans: „Es ne,
zinu, vaj es maldos, bet manim mīsu Drejniska
intelligentas vaigs arveem algādinaja nelarka Bava,
vijas karala Ludviga II. kassto veiju, scada ta bij vedā,
ma vīnā larku nobildijomās.“ - „Nu vīnā jām lān sa,
trūdejsa, šī vīds, kas tik karsti puvsteja prescā teirjas
un prescā vīsa, kas Latvēcūm dargš un saets! Un kad
Rīgas Latvēcū, nelarka Drejniska lipi caur Rīgu pava,
dot, tam parādija tik daudz gada, tad ne saka tamā
faužu drosmā, blākus manim, katš nepazīstams
savu karneiju jāntaja, caur kadēem darbeem nelarkis

1) Je. Beerojami Latvēcū I. 8. l. p.

katu slavu iepelnījis un nesaprasās prozaiskā, veenal,
 Džgā atbilde skanēja: „Vins' rakstojis katu kalenu
 daļu!" Ka Anselms savā irā mūžā taču vairāk gau
 kā kalendāru rakstojis, to nu zināmu. Un patēriņa
 tanta tam cēluse arī jau pērnusēkli. X

5. Pēleis-Kaļoku Dāvis (Pēleis) dzimis 1850. g., 8. augustā
 Vidzemē, Smiltēnes Kaļoku mājās, kur viņa vecāki bija
 par samuncseem. Smiltēnes draudzes skolu apmeklojis, viņš
 cēstajās Rīgas II. aprinķa un trogotāju skolā (^{veloni} tagadējā Pētera
 reālskolā), kurās mācību noberdza 1869. g. Ļemdamus privat,
 stundas, Pēleis kārtojās uz ģimnaziju, bet roerbai trūkstot
 iespēja izvēst savu nodomu un nolika nu mājaskolotāja
 eksāmi, matemātikā un pēcņēma 1870. g. mājaskolotāja vēstu
 Tveras ģubernā, kur sabinja divi gādus. Tai laikā kā arī vēlāku
 viņš cākli mācījas Kreevu un Slāvu-bārnīpas valodu, līte,
 vaturu un citus ģimnazijas mācības pceekšmetus un bija
 no 1873-1878. g. par skolotāju (Tūmēra privātskolā Peter-
 burgā, tad pa gādām Keizeriskā bārnīnu institūtā ģaciņā
 un Peterburgas Kātrīnas bārnīpas skolā. Pedīgi 1880. g. no,
 Cē. Vācu velodas ģimnazijas skolotāja eksāmi, tas dabuja
 vēstu par skolotāju Peterburgas Vāselijā salas sēveesū
 ģimnazijā un vēlāk arī Pētera komerc. skolā, kur ~~skolotā~~
 vel lida sūm. Turklāt tas divi pēcdalījās Peterburgas
 Latv. Labdarīgā biedrībā, ispididams tam dažādus amatus. 2
 No Peterpils 1903. g. tas pēcņācē uz Cēsim savas vēlāma. Deenas par
 viņa raksti. Te arī tas mira 1913. g.

Savus pirmos rakstus Kaļoku Dāvis lēitis klajā „Balt.
 Vestnesē”, sēkot jām no 1871. g. Velāk tas rakstojis „Baltī”
 (Krogzemju šikrus. l. un skola nevrologs un Latv. III. v. v. p.
 Dzeed. zvešņu apraksts), „Rokā” (Birnūtas kalni), Krogzemju
 šikrus, Pāidagogiskā gada grāmatā (Par sakameem vārdeem),
 Barona v. Kampā. lasim, Daudurōs (dažādus šikrus)

1) Sk. ib. 11. l. p. — Aukst. 1892. g., 4311. p.

2) Sk. Aukst. 1894. g. Nr. 5.

3. Freibergs-Porvakaļuks 1854-1904

2. Karlis Blaus 1853-1905

Krašņevičs 1849-1898

Hellmans 1848-1892

Tauksēns 1854-1897

J. Kundziņš 1857-1913

113

1. Hliters 1851-1889

Roberts Fansonis 1864-1899

J. Lāva 1860-1887

Ē. Freibots 1865-1897

J. Gube 1869-1899

Ē. Porsmans 1860-1900

J. Karklavalks 1867-1902

J. Vermsmans 1867-1913

Brenberga Jānis 1862-1890

Fredenbergas katoļi 1868-1894

Lech-Pučkaitis 1859-1903

Purapuke 1864-1903

Ē. Verdenbaumis 1867-1892

Poruca Jānis 1871-1912

R. Blaumanis 1862-1911?

Karlis Zemītis-Persietis 1862-1901

1875-1900

I) ^{Lettonijas} J. Jūratas ^{Latv. vācnieki:} K. Blaus, Freibergs-P.

2) 1) Karlis Blaus 1853-1905 ^{Letonijā}

1) 2) Freibergs-Porvakaļuks 1854-1904

3) 3) J. Lāva 1860-1887 ^{Letonijā}

6) 4) Ē. Porsmans 1860-1900

4) 5) Freibots 1865-1897

3) 6) J. Karklavalks 1867-1902

3) 8) Vermsmans. Parvassars J. 1867-1913

3) 8) J. Gube 1869-1899

9) Hellmans Gaimons 1848-1892

10) Krašņevičs 1849-1898

11) Tauksēns 1854-1897

12) J. Kundziņš 1857-1913

II) ^{Letonijas} J. Jūratas ^{Latv. vācnieki:} Pipralonža

4) Ē. Verdenbaumis 1867-1892

III) ^{Letonijas} L. Lauņģi Poruca Jānis

IV) 1) Lech-Pučkaitis 1859-1903

2) Brenberga Jānis 1862-1890

3) Zemītis-Persietis 1862-1901

4) Blaumanis 1862-1911?

5) Rob. Fansonis 1864-1899

6) Purapuke 1864-1903

7) Jūratas katoļi 1868-1894

8) Poruca Jānis 1871-1912

9) Jūratas katoļi Valdmešs 1871-1912

26

Technisches Geschäft

P. Lall.

Furjew-Dorpat, Livl., Gr. Markt 2.

P. P.

Hiermit beehre ich mich Ihnen an
d. J. am Grossen Markt Nr. 2 (vis-à-vis)

Magazin m

etabliert habe und empfehle div. elektr
Telephone, Glocken, Elemente, Draht,
„Osram“ u. „A. E. G.“ für 110 u. 220 V
div. Lehrmittel u. Kleinbeleuchtungs-Ge
Lupen etc., etc. Ferner: Taschenfeuer
steine, Gasolin (Benzin) Glühlicht-Lampe
Glühkörper, Zylinder, Kuppeln etc., etc.

Installationen und Reparaturen e
Anlagen, in der Stadt und auf
prompt au

Die Solidität, die gemässigten Preis
Geschäfte werden gewiss nicht ohne Ih
und berechtigen mich zu der Hoffnung
wertgeschätzten Aufträge mein Unterne

Hochad

Pirm 28-9. Latv. lit. vesture (pastures) — 2 st

Svētā Bīdēn 28-9. ~~Seminarā (Latvju Latvā)~~
evanģēlija valdīmeņa

Trešdēn 28-9. Angļu lit. vesture (2 stundas) Seminarā 1 st. Kēlītē
evanģij (Ciktād. un) punktā 28-9. Angļu lit. vesture (1 stunda) Angļu.)
104 p. ~~Angļu lit. vest.~~ ~~Arabiān lit. vest. metodoloģijā~~
Svētā Bīdēn — Angļu lit. vest. 2 st
Arabiān lit. vest.

P. Ind. Latv. lit. vest. 2 stund. no 28-9.

Trešdēn Seminarā: Latvju darīn un staloān lit. vest. 2 st. 28-9
Punktā Angļu lit. vest. 2 st. 28-9

3 5 27
4 4 5
4 0

Klusiā
J. Frabergs

K. Mīhlsboeckes

K. Blaus

Prof. J. Ozis ✗

J. Lova

E. Leibots

J. Gabes

E. Brūmans

K. Kārklovalds ✗

J. Vērsimāns. Pavecaor Jānis

V. Oļavs. Rēta

K. Kungins, Laučars, H. Zeborgs

Ar. Neestā ^{ko man katā bērnā}

Ang. Gēlīni ^{stādījā}
Rogēns Appata ģdāvējs

Steins Dzejmeāns, visu bībeli pauts savānā

Paušēns

Tripata I. Doole-Kurone: pūras ismelianas beedriba
Lato. Latv. Tauts. literatūra no 1850, 1860-1870
I. Waldemāra vakari: ...
organi: 1856 unax hajas Vesis,
Paburņa (1860) Seta, daba, pasaule. P. Alunans

II. Pēterburgas Lato. literatūra beedriba: organi:
Pēterburgas noxas 1862-1865 (tautiski centeni)
Valdemars, Barons, P. Alunans, A. pagis
Pretstova Drangu beedriba: R. Schultze's

III. Ri. Danceni
Lato. beedr. d. binasana
Baldijs Vestucis 1866 (B. Danceni) P. Alunans, K. Klavins
Lato. beedr. d. binasana (B. Danceni) P. Alunans, K. Klavins

IV. Tripatas Lato. rakstniecibas vakari (1870-1875)
Lato. beedr. d. binasana (K. Klavins, P. Alunans)
K. Klavins, K. Klavins, K. Klavins, K. Klavins

V. Maskaoneksi: Valdemars, Barons, Poris,
remneeks / Lato. t. d. 1872) Lato. vardneka
statumi: K. Kalvins, A. Schloesinck, petigi
Kuzers, K. Dancenis, citi: Skolmeistars,
Bartrevis etc. Marija beedniskir
bijuse Naumann

VI. Piebalga
VI. Piebaldzeni (Rau herkals), no 1873. g.
Kronvalds, kur jau Ralmunderi, Rleak.
neeks un Kaudze.

VII. Otrais Peterburdzneeku pulcenis no 1871
K. Klavins, K. Klavins, K. Klavins, K. Klavins
Ries, Chasenks, Karoku Lato etc.

VIII. Tripatas Lato. rakstniecibas vakari
K. Klavins, K. Klavins, K. Klavins, K. Klavins

IX. Tripatas Lato. rakstniecibas vakari
K. Klavins, K. Klavins, K. Klavins, K. Klavins

Telgava

VIII. Telgavneksi
(Telgavas Lato. rakstniecibas vakari)
nops 1870-) Frid. Alunans, K. Klavins
Adolfs Alunans, Kates, P. Alunans
Teodors Alunans.

IX. Drangu beedriba rakstneksi
divi maeritaji: Kroors un Flearvagens.

X. Arpus jebkadas beedribas
divi skolotaji: halbesys un spress,
A. D. Kozajs, P. Alunans

XI. Tripatas Lato. rakstniecibas vakari (1874-1882)
Dreesmu Komisija. K. Klavins, P. Alunans

Domas par tautiskas dzejis nodibinatanu
K. Zaeborgs: "Ceni savu tautu" (drama); A. Klavins
Jans (Gerg) Zaeborgs 1854-1904; K. Klavins, P. Alunans
S. Velme, K. Klavins, J. Sanders etc. Dzinu dzejs,
mas gan vel nersdwa, bet sadibnaja kot.
proaliju.

Plebers - bolanviss - skolotajs, pedagogs,
A. Silons, P. Alunans.
K. Klavins.

Jannremju Jans. Apvinn Dekals
J. V. Ulpi, Dravins Dravneks.
Putinu Klavins, Robert Fanson

XII. Tripatas Lato. rakstniecibas vakari
Korporacijas Letonijas paspasne.
(Lato, daba, pasaule, Latvji tauta, dringu dzejsmas)
muni: Lato, Dregue, J. Kots, Gube, P. Alunans, K. Klavins
valks, mac. Zaeborgs, Kozajs

Справка.

Сія справка дана Ірмету Тамбову Лоске, студенту срізико-математического факультета в томі, що він відігравав роль эндемичної урви вночі гасити конкурсово центральній и получив андурацій отиски: по аналитической хеміі $4\frac{1}{2}$, по срізико 4 , мінералогіі 4 , кристалографіі $3\frac{1}{2}$.

Лодзь, 12 X 1903.

Справку надає секретарь
Університетского Травені
Т. Шурко

M. Kgi.

Mēs nodarbojamies šē ar Latv. tautiskā literatūras literatūru, kas sākas no pagājušā, XIX. gada sākuma otras puses.

Kā ētu tautu rakstniecības, sevišķi tautiskās literatūras, sadalītas reizām pēc rakstniecības veidībām, pulcējiem un skolām, tā mēs to vaudzīgi darīt ar dānu ar Latv. tautiskās literatūras vēsturi. Līdz šim aplūkotā šādi literāriski vakari - pulcēji - beedriņas etc. kā:

- 1) Tāpatas pirmie Latv. vakari jeb „Valdemara vakari” (1856-1860): Valdemars, Paris. Alunans, Barons, Friedmanns, J. Alunans, ^{Lavranovičs}
- 2) Peterburgas Latv. lasāmā beedriņa (1862-1865).
P. Pirmā Peterburgas Latv. pulcēja rakstniecībai:
(Valdemars, divi Alunani, Barons un Friedmanns)
A. Spāģis, J. Zvaigzuste.
- 3) Daži arpus pulcējiem slāvoši tālraķa rakstniecībai: K. Berķberģis, P. Kerkens (peedriņu iten draugu beedriņai), Kaspars Daugulis
- 4) Atskats - tautiskā lasāmā J. Celcens. ¹⁸⁷¹⁻¹⁸⁷²
II. Celcens tautiskajā lasāmā. ⁽¹⁸⁷⁰⁻¹⁸⁷¹⁾
- 5) (3) Tāpatas Latv. rakstniecības vakari (1870-1873)
a) Tā saucamā „Kronvalda vakari” (1870-1873):
A. Kronvalds, P. Pļavencecs, (brāļi Grūntarģi, Schmidtchens), K. Müllers, Tarnis, Mag. Zammers), Beedriņ-Bojencecs, K. Kūdins, Klusins
- 6) (4) Ridzniecībai (1869-1872): B. D. rīvis, R. Thomsons, Landes Indrups, A. Spūda, A. D. rīvis

K. Stahlbergis, Lapas māstīnīs, St. Alunans un
Fr. Veinbergis.

7) (5). haskavnieki (1867 Valdemars, 1869 Barons,
palecšānās iekās ap 1870: Valdemars, Barons,
Trenlants-Boivzannieks, K. Kalsons, Schloerins,
Rūgers-Krodznieks, Bantrevēšs, Školmeistars —
(Karojūstāunau) ^{agrak} brāli Rathamūderi,

8) (6). Peebaldzeni (1873): (Kronvalds, Pileat,
nieks, brāli Kaudzites — ~~Remis, Tress,~~

9) II. Peterbūrdznieku palecēšs (1871- -): J. Kļa,
vins, A. Vebers. Dava. Totis, Gutmans. Pīcs, Ausēplis.

5) Skatnā luga 40s eelē
rōs.

ar parakstu K. D. jeb Karševs), Austrumā (hīsu rakst, mēstbas kavēclī 1886.g., Šveši cespaidē mīsu valodā 1894.g. u.c.), Zīnu Komisijas, Rakstu krajumā (I. kr. „Dautajēni” - Ko nozīmē Vidzeme etc., III. kr., Par vektu nosaukumēem, VIII. kr., hīsu rakstu valoda un mīsu šveši valoda) un padīgi Krievu žurnālā, Menecece oipa, zobroicē tas cespaidējis dažus rakstēnus. Šveškos ide, vumōs no Karševu Dāva isnākūi: Šveškos (1877), Nāra (1877.g. - Puškina, Pjčalkā) un Krogzemju krovs (Ausekla) dzīves gājums, kurg lide ar precēvortu atrodas 1888.g. viņa izdotōs, Ausekla rakstōs.

Kā redzam, Karševu Dāva pēc savas spējas sacerejis gan dažādus rakstēnus dažādēem laukrakstēem un ind, vumēem, krajis dažus materialus, isdevis, Ausekla rakstus un pasnēdzis arī dažus grābalus - kā „Šveškos” un „Nāra” - lai arī tix tulkojumōs - Lato. dar. literaturai. Arī šē parādās „palerna” cespēja us savēem locēkļem. Tā pr. p. Karševu Dāva pats atrisk kā kopizē darbu savu „Nāru”, kurg, krai Auseklim, Turjamu Andrejam un Šveštu Andrejam palidzot, dabujuse tix daru formu.”

“Kā garām ejot jāpēminā šē ri:

1852-1921

G. Šveštu Andrejs, Tas dzimis 1852. Vidzemē (Pēbalgā. 2); studējis tā ap 1878-81, 82 St. Pēterburgā Tēscēstu zinātni. Gatavs ticis par grāmetu studentu, Tas tapa kulin pēsko, mandets 1883.g. zenatōra Manascina revirizai Baltijas gabernās. Pē Tas bij ievērets par redaktoru jaunajai, di. ti. nojimai deenas avīzei, Deenas kapa. Tomer tas nenotika, jo Švešte tapa ilgaki dabrnats jau pērninētā zenatōra Manascina revirizijas komisijā, usnēmis tad partukrot jaunos Tēsu likumus, pē tam, kad St. Pētersterna

1) Sk. Ausekla raksti I. XXI. l.p.

tulkojums isrādījis par nederīgu. Pedīgi šķēste apme,
tas par advokatu Jelgavā, kur viņš ^{1872 g.} ⁽¹⁹²¹⁾ kā zvardi,
nats advokats un darbijs loceklis Turcijas Latv. biedrības
Rakstniecības Nodalā, 1908. gada tam nolikuma krogāša nolikums: pašā

Jelgavā
1906 g. bija palīdžs

Kā daudz citi tautceši, tā arī A. Šķēste jau savos
studentu gados nodarbojies ar rakstniecību. Kā students
tas sastādīja: „Latviešu valodas mācība, sistematizēts kurss.

Pirmā daļa: Etimoloģija. Rīgā un Tērbatā, 1879. — Otrā un
Trešā daļa: Fonetika un ortogrāfija. Rīgā un Tērbatā, 1880.

Pamūs gadās tas sacerojis arī dažus drōjulus, pr. p. „Tev
drōli acis eskatījis” drōdeja savā larkā drōdam. Tulko
jis kadu teatra lugu, kopam ar Kaudētes materiālu, tas isde
viņ arī kadu lasamu grāmatu tautas skolām (Citādi tas

Fagad no darbības rakstniecībā atstājies. Nu, 1913. g. no viņa Franču
1855-1897. F. Šķujņevska - Vārsu odvārts dzimis 9. oktobrī 1856.

1855-1897

g. Leel-Pesavas (Loda) pagattā, Dobeles apriņķī, Vārsu mājās
kā sarmneka dēls, gājis Jelgavā un Kuldīgā ģimnazijā un
studējis A. Pēterburgā teeslektu zinātnē, pēc tam sākdams jau
darbotes rakstniecības un žurnālistikas arādōs. Savas stu,
dijas beidzis 1884. gadā, tas bija pēc par Valikas apriņķa
proceksōneka palīgu, (Drīs bijis par otro redaktoru par „Kri,
math” un „Baltijas Vestnesā” — pēc pedējā divi lāgus. Pēc
tam tas strādājis kā veivēls un ceverojamis epēks un žus,
nālists pēc darādēem citcēm Latviešu, Krievu un Vācu
la. rakstneam līdz robeidra epēka p. lāo dzīvību 13. mājā
1897. gadā. — Paraudoti un nožēlojami ir Šķujņevska paratītes
gadi Smoltenē, kur viņš bija kroņa deenestā, pēc apriņķa
proceksōneka palīgu. Tas paši gati bij arī varnīgi pēc drōj,
neka pēpēnās, agrās naves.”

Ed. Šķujņevska raksti noķirās prozaiskōs un drōjiskōs.

pašā
dēls aris neuzsma,
un tas ar plēvdi
to tā cēva, nojā
ka bija veena
kaja jānoms
tū mīra maistā
21. jūli. 1901.

„Tēla un Šķēla” Austonimā tas
no viņa: „Pār,
vats par jānāem
L. kamaam. Nosa,
c. jami par pa,
sem. (1893; 1894
-)
4) Les nation
c. tes
Jelgavā un

1) „Lat. Aust.” 1897. g. № 6. un Jansēvska, „Latviešu Drōjas Pizalmu” 88 c. p. —
„Pamības drauga” № 4. — „Pamības Rāzās I. burtneku.

pec arī mani, reiz satēkoties (1892?), skubināja, ņēmu
larkēm savās stastās piegrēsties.

6) ^{L. un K.} ~~Dzeiņotā~~ raksti.

Kā larkis Vensku Edvarts jābija būt neskatams
par Latv. Herui. Kad Pavasaru Dānis nāca ar savem ma-
zēm larkēm dzeijotiem klajā un daudzi viņu noturēja
par Latv. Herui, tad Vensku Edvarts drangu starpā — arī
reiz manā proskā tam pretojās, kašu baididamies savu
teesību uz Latv. Herui šlabu un vardu pazaudēt. Varetu
teikt, ka Vensku Edvarts, kā dzeijoties nav, piemēģi pat,
stāvīgs un oriģināls: tas turams vairak tik kā citu
domu laimīgs nokarejs un atdzejotājs, kas vēšus espai,
Dus ar savem sakautē un pae tam islectā jau isstra,
datu formu sev par labu, tak tā, ka tēlu jeb glesnu
pirmatnīgais spilgtums un jismu sprogtums un tirs,
nigums caur tam nebet neceš. Visvairak, mīlestība
ir tā leģā vēsmīna, kas viņa dzeijas ceetum plīvina,
No zedona tā šup dves un pār napsēm un bed. bencem
lidīnas. Vīna mājā dabā un lauru namos, aplido rozēs
un ožu laustikajās. Tā lūse is dāvā Vensku Edvarta
dzejola, kā zedu lapas pampuka. Lidz šim sevīškās
isdevumās isnākušī šādi dzejolu krojumiņi:

1) Dzeesmu pavasaris. Dzejas no Vensku Edvarta.

Otrā drukā. Rīgā, 1893. To darīnājis, Savai Dromai Karelde.

„Tev, daiļā ligavīna,
Tu zvaigzne spozajā,
Pī dzeesmu rekvīzīna
Ir atkal davata.”

Rīgā, martā 1893. — Tā arī pirmā drukā bijuse ligavīnai
davānata. Šis krojums satur des „davajuma” I. Dzeesmu, nas

3 P. Stodbra apcerējumu. Dāmnāclāžā I.

— 38, „II. Dažāda satuna dzejoli” — 13, To starpā 4, kaulas
 Dzeemas; „III. Epigrami” — 19 un „IV. Citu kautu dzejneeki”
 ar 14 dzejoleem.

2) „Faunas dzejas no Vensku Idvanta. Riga, 1893. Ja
 davajums skan: „Terbatas universitates doctorum cand. phil. Cos.
 J. Lantzenbacham (Sismunam) kā atzīšanas un cēnīšanas
 zīmī dāvā saceretajs”. Davajumā „Bestnamsis pautins”
 skan: „To mūžā vīto vārnagu.

Es tevīm dovaju.

Par Ligu un par Vidontu

Kā mazu pēmsim.” „Davoijums.”

Riga, 18. februari 1893. „Saknos, I. Dzeemas” — 25; „II.
 Dažāda satuna dzejoli” — 14; „III. Pasacinas un miklas”
 — 7 numuri un „IV. Citu kautu dzejneeki” ar 25 numureem.
 To starpā tulkoši 9, dzejoli is dakna romana. Ciniņš
 Romas dēļ.

3) „No Skujinceka pates pec dzejneeka naves isdots
 vel kads kraujums dzejolu, kas man vel ^{ar vīstvasstū: Vensku Idvanta} ~~nav roka nācis~~
Pastarites. Cesis, K. Galvina upgadibā, 1898. Par šo krauju
 mūnu, kas 95 lapu puses beezis un 30 kap. maksā, pceess,
 vardiš kersels tā: „Ieva nelaisa vīra drauceem un pari,
 stamcem darimū kadu dalu vīna dzeju, kurās vīna papi,
 rās atradu. Pec tam, kad es leclacu skatu dzejie un tulko-
 jumū, kurus mans vīrs pads par marvērtigam tureja,
 nošķienu, atlikās vīnu pas maz pašā sejmā savcekotās
 isdot, bet tā ka es negrobeju, ka vīnas pa Carvoststeem
 isklidusās parustu, tad vīnām pceecenoju no vīna
 vcecakajām dzejām tās, kurās par libakām atradu. Lēdž
 šim vel nenodvaukatas dzejas ik ar trim vvaigronitem
 upsimctas” — „Šo kraujumu aplūkojot, atradam, ka tas

pa 145. klasai daļai daudzi sastādīts no abiem jau pē-
 minētiem agrākiem krājumiem, Dziesmu pavasari un
 „Sauņas dziesmas”, kā arī pēc L. Skujenieka rīdzes presesdar-
 ciešu būtu jādomā, ka tas salasīts no vēl ne-iespēstiem
 vaj pa laukrakstiem iskarzītiem dziesmoleem. Leclokā
 daļa arī no tiem ar kuriem dziesmoleem aprīnātiem
 un par vēl nekur ne-iespēstiem isdotiem dziesmoleem ir
 arī jau klajā nākuši gan laukrakstos, gan kalendāros,
 tā p. p. 10 gabali Pūrisā, „Latvijas kalendāri” 1894.
 g.; ^{Dziesmoleem} „Latvijas pēminas dienā” bijis iespēsts jau divi
 laikus „Balt. Vestnesis”. Tas ir arī tulkojums un ne ori-
 ginals, kā krājuma minēts. Atļau šis kā 5, 6 dzei-
 joli, kas laukam vēl nekur nav bijusi agrāk iespēsti.
 Tā ir radās, ka L. Skujenieka rīde, ko pats Ed. Skujenieks
 man par istu „Blaustrumpf” aprīnēja, nav tādi bijis
 iespēstoši orientēti par savu netaika vīva dziesmoleem.
 Tā trūkst arī poem. tāi krājuma peicamais episkais
 dziesmole „Cilvēks”, kurš šis zīmigs, atbēstēts us netaika
 dziesmoleka listeni un kurš bij iespēsts „Austrumā”. Tis
 daudz par „Pastaritām”.

II. Publicistiskā, žurnalistiskā raksti.

Jau savīs studenta gados Skujenieks sācis publicistiskā-
 žurnalistiskā nodarboties. Pa šo laiku tas it daudz strādājis
 par valdībai tuvu štavošā Krievu laukraksta „Hoboežu”,
 lai valdībai darītu uzmanīgu us trūkumiem Baltijas
 zemnieku likumu un skolu lietās. Skujenieks daudz
 strādājis it īpaši likumu saprošanās lietās, kad cēvēda
 jaunās tiesas. Kā jau teikts, viņš bijis par otro redak-
 toru par „Kosmāti” un „Balt. Vestnesi”; bet tam viņš
 strādājis par daudziem citiem Latviesu, Krievu un Vācu

latvraakstem, kā arī pēc Latvešu žurnālaem: „Pagalmā” „Rotas un Austrumā”, kur cepeesti daži viņa kritiski ^{publicistiski} dzejiski rakojumi. „Pagalmā” p.p. 1881.g. no Skujenes, ka nāds dzejolis un 1882.g. kritika: „Laines pulgosa Rota”, 1885.g.: „Vēstules, par fantāzijas izmantošanu”, „No Vensku valodas”, „na no „Austrumā” p.g. Latv. beedības Līn. Kōmuni; tija. Rakstu krajuma IV.: „Belletristiķes rakojumi Lat. vešu rakstniecībā 1886.g. Rapsats no B. Skujeneska: Savīcās grāmatās no Skujeneska nācaši klajā iādi publicistiķi. žurnalistiķi darbi:

1) „Par šo un to” (1893?) , kur stāp cīlu jō intre, centi top pārunati daži Latvešu klajas dzives laun, nūmi, mari emiži” etc. un

2) „Teesu kalendars” 1894.g. – pirmais iāds pasākums Latvešu rakstniecībā.

Ta būtum Skujeneska - Vensku ēdvesta darbu beigās. Kā apdarināts žurnālists un ķercams Latv. literat. nēlārkis paliks cēvarksts mūsu literatūras vēsturē. Skujenesks bij cēveroģāni laipnāks, saticīģas un omu, līģas dabas cilvēks. Viņa paši pedīģee, maz britiņu pēckō nāves udrakstīķee vārdi skan:

„Dzezin, vaj viņa (vīni) atnōks

Ur mana kapa lūģt,

At pūķitēm tō pūķot

Un mōnas zāles plūkt.”

Nēlārkis atstāja atraitni ar cētreem nēpēcīgāģēem bēvēcēm pakal vādām. Tas: „Tas nēvistamākais no mūsu Skujeneska darbu vārnāģēm ir viņa maro dzimtenes pūķiņu vārnāģiņō – viņa dzeija”.

Belgavnieci.

Kad Āris Āters (tā ap 1870. gadu) nonāca Jēlgavā,
 tad tur - izņemot tik Latv. ģimnāzijas pulcišanās zāvē
 zināms lasāmās vakarās - nebija vel it nekādu beedrihu.
 Šo nebija vel pās Latvcešu zemi sagādējais beedrihu gars
 nācis. Tur pastāveja tolark tik kāda Vācu. Kurzemes
 bīskops tas beedriha (Pēteris Pēteris Pēteris - Alunans).
 Taja vīns, divs cestajās, bija tai ilgaku laiku par preskō,
 nekā, velak par goda-beedrihu un pāverta to no Vācu
 beedrihas par Latvcešu. Caur vīna centrā un vīpītu
 no tās isaugātri velu vispārīga Jēlgavas Latv. beedriha
 ar savu Rakstniecības Nodaļu. Savas darbības augēt,
 mūs atvārdamies, Āters kā šis beedrihas - kurā kadu
 laiku excensās ar 30. augustā rīkojamēem Kurzemes bīv.
 lasānas svelkēm, kurā preskōgalā stāveja P. Alunans un
 A. Vebers - , Āters kā šis Belg. beedrihas preskōnieks
 istīkoja tās isbraucēmu no Prōna - Vircavē 1879. g. Taj
 gadu pēc tam - 1880. g. - Āters nar jau vairs Belg.
 Latv. beedrihas preskōgalā, bet par tās preskōnieku
 ir zaimnes, Kēnmanis. Kā vīns, tā arī šē Jēlgavā beedri
 hāi - beedrihām nabvīnokes iselās darād' aini,
 kas tācu padigi, nebij no lauru, bet darveir ir labumu
 darija. Nar bija tolark vīnotal un Belgavā sevīsi no,
 derigu darbēnesē. Teem bija pomarit jāsang, jā. at,
 tīstas. Tokēru ja varak bija tad jāstādā teem vel jo
 reti sastopamēem spēēm. Pa nu par darveem Jēlgavas
 ta laika darbēnesēem - rakstniecēem šē sevīki runājam,
 tad varam darūs no teem, kā jau no citurocēt mums
 paristamūs, tik garām ejot pēnēmet. Te ir:

1) Indriks (Ho. vīch), Alunans, kas jau pēdēnejis pēe

pirmajiem Tērsatās Latviešu jeb Valdemāra varoņiem un pēc pirmā Pēterburgas Latv. pulcīna — no 1864. g. kā Pēterburgas avīžu līdzstrādnieks, par ko viņu jau agrāk savā vēstā bijīse runā. Tad vēl tagad ^{Belgavā} kā grāmatu bāndnieks un apgādātājs ^{tas} piedalās tuvinātes beedribās, sākot no viņu dibināšanas.

2) Kārlis Štālbergis - Titāna. Veculis Tapa aplūkots jau Pīdzencēnu vidā. Rīgas Latv. beedribai dibinoties, tas dzivoja Rīgā kādu laiku kā tipografijas īpašnieks un pirmais Latv. rakstu apgādātājs dzimis Latvietis. Tad viņš sāka ar izdot „Citu laulu rakstniekus”. Tas savu spēestāvu pakāudojis, tas atgriezās atpakaļ uz Tel, gāvu, kur bija jānūds gādās īmacijies par grāmatu iespēj. daļu. Te nu viņš nodarbojās Pēterburga Tipografijā, it īpaši tulkojams dažādos jaunības rakstus. No 1881. g. „Pagalmam” iznākot, tas bija pēc šī pirmā Valdemāra puškotā Latv. žurnāla pastāvīgs līdzstrādnieks. Vēlāk tas nūmās izdot savu Titāna. Vecula kalendāru, sev Bonjāmanu Francīnu par pēterizīmi Turēdāms. Ziņams, ka viņš pēdējoja arī Belg. Latv. beedribai.

3) Adolfs Alunans arī jau apskatīts „Pīdzencēnu” pulkā. Tas jau Latv. teātra tēvs un jo vāzīgs Latv. teātra lugu rakstītājs — sacērtājs. Tas arī jau no pašā sākuma Telgavnieks, te dzimis — audzis, te teātri spēlījis un spēledāms. Te nu ~~tas~~ ^(27. jūlijā 1903) ~~tas~~ ^{nomira} arī viņa tēvs, P. Alunans, par ko vēlāk kādus vārdus.

Šar Team esītem Belgavonciekem — Belgavas dohenes, ņcem — rakstniekem, par nūcem vel nav sevīski runāts, nu mums jāecēs. To vidū stāvēdāms un caur savu darbību tā dzīvē kā rakstniecībā stipri pācēdāms,

vispirms no sevi grieķu vārdu: X

1845-1885. Hj. hateru Jurijs. Tas dzimis 1845. g. Kurzemē,
 Lēcpajas apkaņē (Chiterōs.?). Savu pirmo un arī oco,
 nigo mācību, kā tas man pati reiz stāstīja, dabūjis muižā
 privatim. Tā snēguses, kā viņš domāja, līdz klasiskas
 ģimnazijas tercijas (tagad 5. klāsas) kursam. Velac tas
 camo čārcļu ^{grāmatu} lasīšanu no savu roku - autodidaktiski - bija
 fādā mērā dažiādas zināšanas equotā, ka nekautrejas tur,
 kur viņu nepazīna, izdoties par studentu viņu. Savā dēz,
 gan dažiādā un rāstā dzīvē hateris cenēmis arī dažiādas
 amatus. Tas bijis kādā lārcē par skrīveru ^{Rezumē un} hāndānā,
 par rātes sekretāru Piltēnē, par tādu pašu sekretāru
 pēc Kāmborkunga Kuldīgā (1867. g.) Tā es kā ģimnazistis sastāpēs
 redzēja un ožrādēju viņu rātes rālē ^{vestājmēs} klajā runā, kas zīmē,
 jāis no Baltijas būsānām. Pēc tas aizgāja no Jelgāvu,
 tapa tur par translateeru ģbernāas valdē, bija kādu
 lārcē Kurzemes ģbernāas valdē, P. v. L. Lienfeldha, labā rokā
 un padoma dāvejs. Pā to pašu lārcē, 1875. g., tas dībi,
 nāja Latv. lārcrakstū „Baltijas Zemskopi”, ko dīvz pār-
 vērta par politisku avīzi ar bagatīgu literāru spē,
 līkumū un zobgātū. Tas savā „Zemskopi” pārsprēda orzā,
 dīvz radzīves jautājmūs, cīk tālu šee atleccās no Latvācīn
 tāntū; viņš strīdējās ar visām Latv. lārcrakstēm, bet īpaši
 ar „Balt. Vestnesi” (kas bija foris vel nedēlas lapa) un „Latvācīn
 Kurzemē”, ne īk reiz āmalni no pārcēntū skatīdamēs, oīsā
 sarāstīja arī brošūru Vācū valodā pret kādu Rīgas Vācū
 avīzi; nstrūka „Latv. draugu beedribai”, pārsprēda neāis,
 mīrstāmās „tēzes” par Dānu-Latvācīcēm. Tā strīdēdamēs
 un cīnīdamēs, tas bija palicis par Latv. tāntūko cōntēnu
 dīšīgāco aizstāvētāju. Tas nevēnu netaupīja, bet arī ne

no ^{veca} nebaidījās; tas nebūka katram, kas viņa "Balt. Zemkopis" aistīka jeb tam ko pārmeta; "viņš ilgi neapdomājās," - raksta "Rotā" 1885. g. viņa draugs, Lūnbes Indriņis - "kad bij jādodas spalvu kara, vecu, alga, vaj bij jāarstā Ciglera mašīnas, vaj jāpreto, jāstāstīna superfosfātam. Tādās cīņās un strīdīnās, kā pats par sevi protams, ik reizes nevarēja vienīgi karamība ~~bet~~ ^{un} viņa pusē; bet to neceus nāleģa, pat viņa celakais pretīceus, ka katram trūcis dūšības un veselības strīdu rakstās.

Bez šāveem polemikas (strīdu) rakstēm pašā "Zemkopis"; viņš īpaši savā "Zobugalā" graizīja savus pretīceus, trāklab politikos, kā personīgos, vecu alga, vaj tas tik daudz bija palnījūši: vaj ne, ne ik reizes istīdams personu no lētas, satīru no pastīlas."

Kad "Balt. Zemkopis" pargāja citu rokās un zinā, tad katers dibināja lauksarstu "Teesu Vestnesi", bet nau, ^{pašā} das trūkuma dēļ tas apstājās jau savā pirmā ^{pat} gadā. No parādīceiem dzēnats, katers kade gadu nodrovoja kā putns zara galā; kade larku zaudēja ^{pat} asi savu personīgo brīvību ("kāra mūžā") paradu dēļ. Cits būtu issamīris, ne tā katers. Tas pa to larku pārtulkoja privatīkumu grāmatu. No tam ^{un} lēmjams, ka šis darba ^{šāps} gars mājāja katērā.

Viss rakstus pārvarājis, tas nomatās pedīgi at, kal Belgavā, šoreiz par privatu teesas pretīju un drīz pēc tam sāka paratom lāgu isdot savu "Teesu Vestnesi", trīs mēnešus par velti savu lapu pēesūtīdams bijū, šēm abonenteem; kas otrā gadā apstājās atkal. Nenogroušajam vīram bija ceības, savu "Teesu Vestnesi" pa

trēšu laikā izlasīt, bija par to jau sarunājies ar kādu
 tipogrāfijas īpašnieku, bet tie 23. janvārī 1885. g. viņu
 pārsteidza (Jelgavā) bālā nāvē. Tas guldīts tūs Jēna baznīcas kapsētā.

Māters bija savā laikā labs dialektisks, runātais,
 ioveidīgs žurnālists - redaktors un ticams romānu-
 stāstu sacerētājs. Še aplūkosiņu ocl drusku uzrāki viņa
 publicistisko un rakstniecisko darbiņu un šē atļecamos
 rakstus. ✕✕

I. Publicistiskie ^{darbiņa un žurnālistiskos} raksti.

Kā jau zinām, Māters dibinājis divi literārusklus
 un bijis tieš par redaktoru, izskaidrojis likumu us, rak-
 stijis par tieš un tulkojis likumu kraujumus. Tas di-
 ūigi arstāvejis pats savus, kā arī tautas nos centcenus,
 sivi erudīcences un līdē pedīgām spēkādamies ar sa,
 vceem paša, kā arī tautas pretīncencem un skaucēm.
 Kā gandrīz visi viņa raksti, tā sevišē publicistiskie
 un žurnālistiskie nīcēšē klajā visvairāk viņa iedotās
 literārustās, Baltijas Zemkopis un Jēsu Vestnesis. Lai
 zinām šē tieši dārus no viņa viscerērojāmākēm žū-
 nālistiskēm rakstēm, Balt. Zemkopis, kā: Teodora Ro,
Sanda vestules, kurās viņš līdīgi ^{Romāņu - Franču} ~~Germanu~~ ķētesmai,
 nājam varonim „Rolandam” karo par savas tautas
 labu, Latv. draugu beedribas ¹² ķēses par Jaun. Latv.
 vcošēm. Šis draugu beedribas izlasītāis 12 ķēses Māters
 ar savu aso loģiku un verkle dialektisku paorvam sagā,
 za un padarīja par smeevīgām. Kadā ķēšē pr.p. kā
 labs līdēklis bij ēterēts pret Jaun. latviešiem skaidrs
 Deeva vārds, no tagad vajagot macitājām sludināt. Ma,
 pers us tam ironiski sevaiējās: no tad macitāji līdē
 šim darījūšē? vaj tie līdē šim Latviešiem sludinājūšē ne.

maidru Deava vadu? — Levis, šos ideomās isnāca, kā:

1) Kāda maza brošūra, sarakstīta Vācu valodā, Pāne, maldot kura vīns Tamlidzigi polemizē ar savā laika Krouvalds savā „Krouvalds Krouvaldymā” pret „Zeit. f. St. u. Ld.”

2) „Liecumi un nosacījumi par pagastu valdīšanu un policiju Kurzemes guberņā”. Pārtulkoti no J. Maters. (1874). — Caur šo liecumu grāmatu Maters novērza aculū trūcību, un, ko sapīgi sajuta visvairāk zemnieki, un ispelni, jāš šo lauru karstu paterēbu.

Tie būtu Maters publicistiskā raksti. Gan reti cits kāds rakstēts ir ar tadu sparū un besbarlīgu vīra dūšu atklāti precē savas kultas karojis, kā to darījis Maters. Ar šo savu kautrsko darbu un centību vīns nostāpams ^{kat} katā vīnā rindā kāti bija ^{Latvianians} ^{Latvianians} (Pier. Alunans), (R. Spagis), Krouvalds ^{un vel rets cits.} Ar drošu, nesāubīgu sirdi un auzstāmu auzstāmu Maters grieza savas kultas pret katru, kas edrošīnājās kaut kādā rindā nābrukt Latvīēm. Vīns nekaroja vis ar zobenu, bet ar ispelnu. Cīk asa un griezīga bija viņa valoda pietīnēšu auzstāmu, tik silti un patīkami tā sildīja un spīdētāja Latv. zemnieku nospeestās sirdis.”

II. Belletristiskie raksti.

Blakus savai redaktora darībai Maters parās divi vi pae stāstu raucēšanas. Jā vīns darīnājis savai kau, kāi dārus original-romanus un veenu jo teizāmu stāstu, cenēdams ar Zeem Latv. daļē literaturā jo go. dāzānu veetu. Maters rakstīja, kā tas man pats veiz teica, spēlēdams „Spēlēdams” — to lai usevārot, kad veiz

par vīru rakstot. (Sarunā dzēja, 1879. g. pavasarī). Vis-
 ceļrojamākais, jebšu pats pirmais, ir viņa romans
 1) „Tadzīves vīlmi”. Original-Romans is Baltijas adri.
 Divās daļās.
 Ves. no Theodora Rolanda. Vispirms tas iznāca „Baltijas
 Zemkopī” (1879. g.), pēc tam arī sevīskā izdevumā, māksa,
 dāms 1 rub. 25 kop. — Tas, ko šis romans stāsta, notiek
 Upeslejas muižā (zināms fringets vārds) Kurzemē ap 1869. g.

Saturs: Barons Kronšilds, Upeslejas īpašnieks, bijis
 dažādās angstās reģona deņestās. Tās ir humāns vīrs un
 laiprāt ceranga Pļecnu samnieks — sava pagasta vecako-
 tā 20-gadu nopelni dēļ. Tam — Pļecnu — mirstot, tiron,
 šilds pēģreš savu mīlestību bārdņiem, Pļecna betneem:
 Marijai un Eduardam Felšberg. Marija barons leik kopam
 ar savu pašā veenigo meitu, Klotēdi, neaudzināt; Edu,
 ardu tas sūta ģimnazijā, pēc trešama abiturija us ar,
 zemi, studēt zemkopību. Marija pēc apprec Dr. Raehu
 Upeslejā un dzīvo ar to savās jau sen nopirktais tēva
 mājās. Tās brālis, Eduards, top pēc epohi pabeigtām stū.
 vijām par kāda kņaza muižu pārvaldnieku Kreevija.
Romans nu esācās ar tam, ka šis Eduards Felšbergis
parnāc sava labdapa, barona Kronšilda, muižā — Upes,
lejā par muižkungs — pārvaldnieku, tā kāpāms par
ši romana varoni. Kā viņa skaugi un pretneeci,
kas baidās savā līdzārnāja varā būt esauoti un vāji,
nati, usstajās līdz šim vīsu varenais esodvers Fichten-
berg, Ventinū pagasta Kraucku mājū kalpa, Pētera Pēdes,
dēls, barona „labā roka”; šis, skrievra ceļskungs no
(savas) samnieces, Tīnes Raekstīn alvas Tina Nussbaum
isziņdejis, ka Ed. Felšbergis nāk par muižkungs, top
vāj arprātigs. Viņš jau Felšberga tēvu mīdējis un nu,

Kwie tas pirms kāda laika no tā māsas, šarvijas dabu,
 jis kurvi jeb garu degunu, tas no tās deenas vairs
 Felsenbergs censt no irsdlibena. Tas skēdros tulku
 pēc Jāzepa Frejmana, "virsmedneša" (Obrjūngas), "kams
 barsularna un berona, otras labās rokas". Tok per is,
 bailēm to nesatop. Tas pret savu līdšinojo cerādumu
 gājis kungus pēc vakarīnām aptenat. Tā tad Fichten-
 bergis, ee. cedams sularna istabā, neatrad, ko meklē.
 "P. kēris, Frejmana, labā roka", bija nolieces Pāu Jura
 alvas Georg Esche gultā, bet vivapeerjo vārdināta kungu
 pamanijis, tas usleccās slāvus kā svece. "Kur Frey-
 manis?" "Vins ir pēc galda." "Kur Eschis?" "Eschis-Eschis
 ir pēc Frejmana!" "Kams, tu sepo!" "Ne, cenigs tēvs,
 nūdeen Frejmanis ir pēc dā." "Laps." Duvors arceris
 Fichtenbergs ātrēm solēm arģāja. "Nūdeen, vīri ir
 fraki", vins nūdeja. "Frejmanis ir kai tad est pēc
 galda, kād vesi, atadi dšis to isdara. Todeen vescu
 nav un tomor tas ir pēc apdeenesānas. Anāksiu
 pēc vakarīnām, jo zināt man vajaga, kas velus
 naticis." - Frejmanis katat cenida Felsenbergs. Tam
 proti nebij isdeves, šarvju Felsenberg epreect Fichten-
 bergim un tā nēdaluja vīnam no Fichtenberga per
 tam solitas 300 rub. Ku ori tas - Frejmanis - grubeja droši
 iszināt, vaj sagardamais jaunais pavoaldnešes patēsi
 ū Pleena dēls. Tas bija pirmsi vīna no leela evara,
 lai pēc laika lids ar c. teem muižas laudim, kas bija
 zam vīna vaktas, aprunatas, kā usetatees vīcem kopā
 pret io "pašu cepto jaunungu", lai tas, savu degunu
 nūcētu pa dand augsti? Piti muižas laudis: leelais
 vagaris širkelis Lācis, klēiu vagaris Ulpiņakis, pavars

Petersile, skaidrā palīgs Peters alias Bruckhaus, mui-
 žas cirņnieks peldvābelā Pottwara laulātā ceņa, unāze
 dzim. Līpa, veņemot ar „Bankava sprediķu un vece-
 dzeesmu grāmatu padusē: „jauna māsiņa, veca svetulē;
 viņas tuvākā mīļākā draudzene, veca jāmprava“ kāb
 šo gadu veceš familijas inventārs ar devīnēnu krustam.
 varoēnu, sausta pa laicam Anna Wohlgeruch. Vīsi
 šee lautiņi leen - spraget no adas arā, Drīdēdani, ka
 Pēcenu sarimneka dēls nāk par vīnu muižkungu
 un kuzklat, ka tas pašā kungu namā dzīvošot un
 līdz ar baronu pee veena galda ēdīšot. ^{Leidi izveidiba sa-}
^{stūrīnā!} ~~Pagāit jau kads~~
 larks, kopsī šd. Telsenbergis Ulpsleji par ^{provasimam} ~~mācīšungu~~ šons.
 ma Klotildes dzimundceņa, kur usstajās divi deputācijas
 veena sarīkota no šd. Telsenberga un pagasta loeckleem,
 štra vadīta no Anlēzes Potivarenes, Wohlgeruch, Fichte-
 berg, Heymann etc. Veena pusē isti Latveči, štra-
 pašu cepti Vāceši. — Vecais Jānis pirms mirst istasta šai
 pašā dzimundceņā. Kadu noslepumu, pec kurā šd. Telsen-
 bergis šradāis par kunga delu. Šo intresanta arī ta epizo-
 de, kur mēžkungš Neumaiss ar savu pati un divi mai,
 tām - arī pašu cepti Vāceši - sagaida un saņem jaunuo
 muižkunga ^{veceš} (Telsenbergi).

Kritiskas pēerimes. Pamanāma e šadi jo labi vīne,
 šā šd. Telsenberga ^{konkretā} ~~konkretā~~ nosaušana šai zōnā, ka
 tas mīl Klotildi v. Kronsild un šlzu Orol - šava pēeres,
 gājaja mērtu veena reizā; šapat šlasama nosaušana
 vīšā šī romana tendencē: rakstneers grīb pirmak mums
 štatit pēeresā ēvevojāmu šaur pašā špoku - davanām
 no angļu šepušu Latveči - šd. Telsenbergi -; tomē, šedgi
 vīšā cenšās šīnu muižneeka dzimumu šradīt. ^{špūt}

ari tai zinā citādi jo apdaruatā autora trūcām, ka
 Tas nezin isti, par ko liet angsti isglītoteem vidzīķeem
 un sevīķeem sarunātees. — Lai arī citādi romāna kom.
 pozīcija, kā arī dažas rītnalījas nav pilnīgi īsdovīāis,
 tad tomēr visu saņemot kopā īis romāns leelna
 leelu, neparastu atstīvānas spēju un spēku.

2. „Patriotisms un mīlestība”. Šis romāns ir ^{Arī šis romāns ir} ^{parstāts Mieru...} ^{Latvian} ^{of Latvia}
 virovājākais literatīrais rāzījums. Tani viņš grib atrebties
 saceem ēdomāteem cenāndneķeem Rīgā — Latv. beedvībā,
 kā Ks. Kalnīnam u.c. Laubes Dītrīķis par īo romānu
 saka: „Leelā mērā paskvīla pārspej rātrīnu un humoru
 viņa romānā „Patriotisms un mīlestība”. Butu labāci
 bijis, ka viņš īo romānu nebūtu sarastījis. „Griķu Dītrī
 lasīdams „Rīgas Lapē”, viņš to nosauca par neģēlīgu pask.
 vīlu un pāri gadu uclak pats sarastīja vel leelaku.
 Citādi spēcīz Laube ar leelu atvīnību par māteru tā:

„Ne pītnus četrīdesmit gadus dzīvojis, ne veslu gadu
 desmitu stradājis rārstneēbas laukā un tāču ilgāci
 dzīvojis un vairak stradājis par tīkstošēem c.ķeem,
 kas dzīvo vīnu veemnu, tāpec kā māters nav velti
 dzīvojis, bet atstājis darbus, kas vīnu ilgi ustures
 lauvīn atvīnā. Lai gan unīversīlatē nebija sīnu garu
 isglītojis, pat ne gīmuarījā jeb vīdīzi angstā skolā mā.
 eījes, tomēr viņš pāstrādājis mačīta vīva darbus”

3. „Pirmā un beidzāmā ballē”, Jēsu Vestnesī 1884.g.
 māters pats to nosaucis par novelli. Ozols jo vīetus
^{Arī šis} ^{kaufmāns} (Telgavā?) aparīetas kādā ballē ar jo skaitu
 un tīknu mīates mētu. Dīvz pec tam viņš to uostūnā,
 bet dabon kurvi vīenīgi ar tā cemesla, ka viņa bagāta
 un domā, ka Ozols tīk pec vīnas mantas kāro. Jēcelas

leels ugunsgrēks. Otolu ar Divības brosmām isglab' sō
savu sirdsmaitu; bet pēc tam nēēlgi apodzis un gul
no naves gultas. Ta - kārotā ligavīna un vīnu kopj.
Tē top pāris. Ikrasto Otolu ta nenēma, bīdāmās, ka tas
tik vīnas mantu pree; bet no uguns sarkoploto ta
nu nam, ne but vaiss nēāubidāmās par vīna istu
mīlestību.

Jis stasts ^{zēt} un ne ^{pats} novelle, kā autors maldidāmees
to nosaucis, ir pēc satura un formas uelūkojams par
vīslabako un vīspēlūgako angli, kas no katera cebrē,
dis Latv. stastu literaturai.

Bīrotats sagatām gara davanām, katera Durs bija
ne vien veikls rāstnieks un redaktors, bet arī labs
runātājs, un tas pastrādājis, kā nu zinām, jo cevaro,
jannus darbus un atstājis tos sevai kautai par pēmiņu.
Tasaka, kas cejis ar jō dīzēnem pānākūnem kautas
druvā. Po.: Daba vīnu bij isrotājuse apbrīnojūnem
gara un meesas spēkēm; - ēe parādijās vīna baudi,
šānas isturībā - tikai bīkēns nebija vīnam lēnis,
pacētees pašos maēbas un isglītības augstūmās, kur
sasneēz īto mēru karstībai un pašībai, kur goda
patu īciv no godkārbas, kur pašā labumu nēēsavu,
ga pas vīspārigo Tāzūnā un patēstību tura par
augstako mantu. ^{Arī šādas dāvas būtu to spēkā} Pēc savēnu spēkēm un davanām
katers bija mīlētis, no veece grēki nosauca par ti.
kann; strādājos un c. notees, cešot un bādot, vīnam
nēpētika ikdēnšpāgais mērs, darbās un preecās pa.
šādijās vīna mīlru daba. Pēc kāda darba arī vīnš
nēpēkēpās, vīnē to īdērijā ar vīra dūšu un spēku?
Bet bīkēns deēmžāl agri laurā vīna dīzēnus gara spēkus

un nospeca da energiju, ka jau pee nule ka usaseta darba - Teeru Vestnesa - kapā bira.

Beres istorkoja Kurzenes Biskopības beedriha, kurās godabeedros tas bija. Vairak tūkstotiu cilvēku, pa laala, kai dalai Latv. Zemnieku, pavadija viņa meetas līdz pedigai dusas veatsnai Jelgavas Jāna bānīcas kap, zētā. - Jelgavas Latv. Lauksaimniecības beedriha cēla tam peemnesli tūpat 1896. g. - shatens strādajis ka vīrs un emijees ka varonis un daudz labuma viņa darbi atmetuši Latv. tautai un rāstīneelobai.

Garām ejot jāpeem un vel tādī Jelgavnesi, ka:

1821 - 1903.

5) Pēteris Alunans. Pēteris, Andreeva A. vecakais dēls, dzimis Laukā 2. martā 1821. g. Viņa pirmās skolotājs bijis paristamais Vācu dzejnieks Lenzs, kas savam audzēknim un vīrs mūžu apotājis idealismu. Velāk Pēteris A. apmācējis ģimnāziji Rīgā. P. Alunans peedri pee tiem retam darbinēknim, ko aprīnī par pirmam celmu laužoju Latv. Druvā - un tautai vīrs dzinis pirmās vāgas blakus darbinēknim, kurū vardi slave, naki. Tas slāvejis tuvu sakarā ar tiem vīrcim, kas dibināja pirmās „Pēterburgas Aizies” un bijis arī pats šo aizies līdzstrādnieks. Tā tad P. Alunans cēdācis savu darba gaitu jau tāi lārkmetā, ko aprīnī par pirmo tautiskās pamošanās laiku, - un pee tam savā ilgā mūžā peedrivojis un isbaudījis vīres tās kustības, vīres tās strāpas un tos vīrcēklus, kati šis peedri voti līdz pat jaunajam laikam. Sava mūža bestrānīs gādēdesmitās pestāviģi Jelgavā peemīdams, tas savu ne, noģustoso darbu isplatīja Turzenes Latv. beedrihu dzīvē, kuc viņa vardi aizveca bija sastopams cārlāca strādnieku

1) Bet vīrs kapā kopīja neapģopta, līdz renei nomīta, ka to atēda 1906. g.

pulcīnā. Tā vinnu ceranga kā reti darbiņu censoni ar spīgtu garu, Latvcešū Beedribā, „Ēlgavas Lauksarņņceebas beedribā”, „Kurzemes Bīškopiabas beedribā” u.c. Pēteris A. veeņmōr dzīņcees Latvcešūs veit us kopības ceļu. Savā jaunībā tas redzeja vel apbrēvētās bīriības larkas, kve cinijās jaunās dzīves rīka blāsmā ar dzimtkuāšanas nctais, nību un tumsību. Tas mira Ēlgavā 27. jūlijā 1903. g.

P. Alunans bijis ne veen arveenu dzīvs darbineeks Ēlgavas Latv. beedribās, arī rakstņceebas laukā tas nodarbo, jēes, lai gan ne sevišķi seveerjami. Ka tas bijis līdz ar savu brāli, Juri Alunanu, „Peterburgas Aodžu” līdzatradņcees, to jau zinām. Tas rakstājis arī preekō „Balsi”, pr. p. la. būs gādus atpakaļ tās feletonā. Valīnas Lapīnas - jo garu rakstu virkni. Tak tā kā tā stāv Pēteris Alunans Latv. rakstņceeku sabedribā: neveen tā brāli, Duro un Indriķis Latvju rakstņceeki, Pēteris isaudzīņajis arī delus: Adolfa, Teodora un Nikolaja, kā arī mairu Lūizi, Skuje, neeka atraitni, kas vīsi sastopami Latv. literatūrā. Ne veen tas, ar st. Veberu - Varaidoti (par ko jau agrāk runāts). P. Alunans isaudzīņajis patriistiskā garā. A. Vebers pats pē Pēteris A. kapa 21. jūlijā 1903 runājis: „Par to mīle, stības sīeļu, ko vīns veisi manā jaunajā stīdī sījis preekō tēzemes un vīņas beveem, par to uguni preekō tās nības un humanitātes, ko vīns manās koutis ce, dēdzīņajā, arī es esmu vīņam paterības parādā.^{1,2)} Alunana teiva vards bij īvēcēnam mīlō - Kuvakajis ap, vīndis, bet labi paristams - vīzā Ēlgavā.³⁾ Tā Vebers.

6. Teodors Alunans, Pēteris Alunana dēls, dzimis 12. mairā 1850. g. Dobeles apvīncē kōnā Makās Sēvās mūrīzā, Kurzemē. Par to mums ē jāceņmās kmlabā,

1) Lat. Balsi 1903, № 32.

2) Ibid.

3) Ibid.

ka tas sulkojis dažus romānus, kā arīdzan it sevišķi
 lugas, no kurām savā laikā visvairāk izrādījās: „Kadls
brīdis kantori” un „Neaicināti viesi”. — *Nikolajs Atamanovs*
 dz. 22. novembrī 1859. g. komponisti un muzikas kritiķis Dzirviņi Rīgā, kas

Ēskams pēc beedvītam ^{Latv.} tautiskos rakstniec.,
 kas aplūkojam kalak pēģerzīmīnu nu savu vērību
 dažiem arpus jebkādas tautiskas sabiedrības stāvošiem
 darbiniekiem.

Arpus jebkādas tautiskas beedvības stāvoši
rakstnieki. m. X ^{Latvešu draugu} brīdīnā

Līdz no XIX. gadsimtenā vidus ussākas tauts,
 ka kustība Latv. literatūrā, te pamazīt sāk no tās
 iznast netautiski jeb vācu dzimma rakstnieci-
 malīteji, kas agrāk Latv. rakstniecībā ceļnāma pirmo
 veltu. Tautiskā strava gadu no gada arvien augstāki
 saceldamās, ar spludināja tā sakot vecos veenalozģos
 „dabiskos vadonūs” kā šogtā pavasara vējā prajam
 tā, ka tik reti atlikās, zināms tādī, kas daudz maz
 prata jaunam latveem, jaunām vajadzībām, jaunai
valodai peemēroties. Dvi tādī vecās stīgas darbi-
 neeki mums te godam mināmi, Tee ir: Kroons un Keeswagens

1808 — 1894.

1. Kārlis Gottfrieds Georgs Kroons (Croon), Kārlis Gottfr.
 Kr. dzima 4. novembrī 1808. g. Vidzemē. No 1826 — 1829. g.
 Tas studēja Tērpātā teologiju, ko nobeidza kā graduēts
 students. Pēc tam tas bija no 1835 — 1838. g. par mācītā,
 ja palīgu un tād no 1838 — 1872. g. par mācītāju Liel,
 vardi un Liel. Dimpuravmūžā, kur arī viņa tēvs,
 Dtonizis Gottfrēds. Latv. draugu beedvības” līdzdabī,
 nātājs un paristams citīgs Latv. grāmatu isdevejs, bija
 savu laikā par mācītāju. Kārlis Gottfr. sakalpoja kādus

45 gadus zovai draudzei. T. k. sirmā vecumā, kā 72 gadu
veca sirmgalvis, tas devās pēc pelnīta mēra, savam
za vakarai palaidams Rumbatā savu pēdēriņu starpā,
kur nodzīvoja vēl 16 gadus, cēkams kā 88 gadu vecis
savas acis ardarīja pēc ilgu gadu svešīgas darbiņas 3. mai,
jā 1894. g.¹⁾

Gan pa sava amata laiku, kā arī vecuma valā Kroons
jā čakli nodarbojies ar rakstīšanu, izlaidams daudz rakstu
tā reliģiska-garīga, kā laicīga saturā. (Gan paša sacēlums, gan tulkojums).

I. Reliģiskie-garīgie raksti.

- 1) „Kanaanas-zemes aprakstīšana”. (Pirms 1877. g.);
- 2) „Krievu cilvēka vecas deenas, vāc. no Hlfelda” (pirms 1877. g.);
- 3) „Krievu draudzes karš ar pagāniem. Latvīski pēc
Dr. Gerharda Uhlhorn, „Pommes der Götterwelt gegen
den Judentum”. (Pirms 1878. g.)
- 4) „Libanus kalni un Damascus un kā Turki šē
Krievu lauvu asins islejuši”. (Pirms 1878. g.)
- 5) „Kalpi un kalpones, jeb: Kas kalpo, Tē laj kal,
po cēs tā kunga. — Divas spožas deenas krievu
cilvēka mūžā. — Betu un nespeiba un kapec deens
tos daudzreiz t. k. arī pēc sēvru nem. — Patīvs, pa,
māte un pabēvi”. (Pirms 1878. g.)
- 6) „Krievu mājas bušana. Davana jaunlaulāteim
no Dr. Friedr. Hlfeld 40 kap.” (Pirms 1879. g.)
- 7) „Droņpādemit garīgas dzeestmas un peļķūms
... 15 kap.” (Pirms 1879. g.)
- 8) „Cēlš us debestīm. Sprēdīku grāmata. 1 rub. 25 k.”
(Pirms 1880. g.). — Tūmlat k. Kroons pēdēreja arī pēc bībeles paslab. Romu Tejas.

II. Laicīgie raksti.

- 1) „Sēdesmitastomas pasakas” jeb fabulas, kurū starpā

¹⁾ L. A. Austr. 1894, № 6.

dažas no Bropa. (Pirms 1878.g.)

2) „Viramāte un vedekle.” tko.

3) Grottes, „Boolisarna fees ar to dzeltes roku.”

4) „Eduards Hildebrandt Indijā.” (Pirms 1876.g.)

5) “ “ “ Kinā I. d.” “

6) “ “ “ “ II. d.” “

7) „Veentulis Landanē.” “ “

8) „Reinārs lapsa, veca pasaka divpadsmit dzēss,
mās.” (Pirms 1879.)

Kā dzirdams, tad sapat, kā savā laikā mācītājs
Danjels Vārs, ^{pea Klopitorka (Pez. ades,} Kroons strādājis pea Komeru epu
Tulsojuma. Atputas laiks viņam nebija vis bezdarbība,
bet rakstniecīga darbība. X

1817-189-

2. Ludvigs Heerovagens - Leonardis Karlis Ludvigs Heer-

vagens, pseudonymā Gaujmalnecers, dzimis 26. janvārī
1817.g. Cēsīs, bija papcevis par mācītāju Alojā, tad
no 1849.g. Gaujanē. Tas bij ar cēvēlots Vidzemes mācī-
tāju komitejā, kurai nācis no jauna apgādāt Latv. bi-
beli un katoļuismu; 1876.g. Tas atkāpis no mācītāja
amata un apmetās uz dzīvi Rīgā. Tē viņš sornēja 1897.
gadā savu 80. dzimundeeņu. Arī tas līdz savai beidza,
mai mūža deenai nodarbojies ar Latv. rakstniecību, lai
gan acū garšums tam beidzams gads bija zudis. Nāva
ilgi, ka tas mūra ceclā vecumā.

Heerovagens no XIX. gadsimtena vidus - no pēckēsuī,
tājēem gadēem - sākot, strādājis līdz tā beigām Latv.
rakstniecībā. Bet liela pulka sevīķu idēsumu tas
strādājis pea lasrakstēm, kā: „Latvešu Vidzēm”, „Tau”,
tas beidza”, „Araja” un sevīķi pea „Mājas Vēsa” agrā,
kōs gadās. Pa īm arzēm viņa darbība severošana

svētsīci marģgruntniecības veicināšanas zinā; gadu des.,
 miteem tas caur pazinotāja un paskaidrotāja rakstiem
 pūlejšs sai' laukā, pēstēdāmees Voelkersauna idejām
 par gruntniecības isplatišānu starp zemniecēm. —
 Šai Hcerovagena raksti nodalās garīgās un laicīgās.

I. Garīgie raksti.

- 1), Zinai un Jēlgata — bībeles stāstu grāmata, is,
 platījuses 32,000 eksemplarās (cēpcesta 6 reiz);
- 2), Mātrina Lutera katcisms ar isskaidrojumeem,
 dzeesmu, un bībeles pantēm un 2 peļtūmēm;
- 3), Drīva māizē, kur cēkšā ismekletas dzeesmas
 un dzeesmu pantēni no Vidzemes dzeesmu grāmatas,
 ar daīradām lugšanām un zinām — 64,000 ekss. jau
 8. isdevumā. Pēc šīs grāmatas Hcerovagenam bijis ļoti
 Teicams, praktisks nolūms: lai ta daudz lēta ka bu,
 dāma ispiloditu dzeesmu grāmatas veetu mājās un
 barnicā — laudim nebūtu lēli idevoni. Un vīna
 pašā draudzē ilgu laiku dzēdats barnicā, skolā un
 mājās tikai no šīs, Drīvas māizes.

Bes tam Hcerovagens saracetijis daīrus spredikus
 Bercholea sprediku grāmata un grāmātu par M.
 Lutera.

II. Laicīgie raksti.

Starp teem atrod daudz un daīradus tulkotus derīgus
 stāstus, kā:

- 1), Baleers un Spricis. Stāsts. 1860. g.
- 2), Kaimiņu bērni. 1861. g.
- 3), Sarcanais. 1862. g.
- 4), Kad udens mutē nāk. 1863. g.
- 5), Heraugi vīru pēc cēpures. 1863. g.

6) „Barnicās Zaglīs”. 1868.g.

7) „Skolmersters un viņa dēls, jeb: pēc kēcānas nepa, līdz čānlam lūt”. (Pirms 1877).

8) „Janīna grāmata”. (Pirms 1879). kārta 5 kap.

9) „Auprēci”. ⁽¹⁸⁸⁰⁾ ~~1880~~ ^{1885.g.} jeb kā tussā kalpone pa, lēksi par sarmucei. (1880). — 15 kap.

10) „Pakrēslā”. (1880). — 15 kap.

12) „Pecms un fabrika”. (1880). — 20 kap.

13) „Blidungas Guntaris. Stasts is tie, las atjāuno, iānas lārceem”. 1880.g. (1881). — 20 kap.

14) „Aiprōs grōzās”. (1881). — 15 kap.

15) „Medneks uz zava pašā rokū”. (1881). — 15 kap.

16) „Nibelungu ķerka”. 1883.g.

Bes tam Hecrovagens isdevis „Skolas māizi” jeb otru daļu „Schatza lasīšanas grāmatai”. (1877). Pirmā daļa no šīs lasāmās grāmatas „Skolas māizē” isnākuse līdz 1894.g. jau desmit isdevumās jeb 26,000 eksempla, rōs. Otrā daļa „Skolas māizē”, kuča isnāca velak, espee, rka 1880.g. ori jau Frein laigu un isplatijuses 15,000 eks. — Abas šīs grāmatas, bāndija savā larkā ar patvēcānu un sātu gāndrīz visās lausen skolās” sevīrēi Vīdze, mē. Tās šīs grāmatas bija, kād isnāca, un vel tagād ir savā zina” isti ceverošanas. Tajās ceveetoti gan dēvigi un vīreetni stastu un pāceku gabali un dēsi, jōli, gan ori visadas pamaerbas dabas zinātnu, vēstures un geografijas laukā.

Hecrovagens ar savām grāmatām sekoja vīenmet larkam līdz, tā sāturu kā valodu pastāvīgi labodams un pīemīrodams larka vajādribām. Tur cevevīta, tur vīnš ar šo pašu „Skolas māizi” grēzās pēc labāceem

1860-83

Bilēstains (1826-1907) 5346

Studējis Tērpētā - Strimpala draugi - māc. Tamm - Aueā, tad
Dobelē vācu draudzē, no 1864-1895 Latv. dr. loodribas prescīnāks,
latv. valodas un senātnes pētītājs. - Die lett. Spr. 1863 n. 64. g. Hant.
brak die lett. Spr. 1863 un Elemente der lett. Spr. 1866. Ein Kur.
trubiēs Doblen. 1871. Latv. taut. dz. 1874 n. 75. g.; 1000 lett. Rāth,
sel 1889, Naber des Volkemärdhen; Baltijas līcuma tulkojums
neigdivos (1894?) Die Grenzen des lett. Volkstammes
1892; Die Holzbauten der lett. u. Holzgeräthe der Letten
I. 1907 un II. 1920. - R. Lules, Brāze un Bilēstains
sadarbūē ar latvānu centāneem.

Bilēstains karstījis arī par mūsu Tāncem, polemizējis
ar Kronvaldu par mūsu tautas dziesmām. . .

Копия

Министерство
Народного Просвещения,
Управляющий
Департамент Высших учебных заведений.

30 апреля 1913 г.

№ 6585.

г. Рига.

По множителю в Министерство Народного Просвещения сообщением в отношении из Университетов осенью текущего учебного года чтение лекций было начато во второй половине сентября месяца. По обязанности начальства Университета такая отсрочка занятий была вызвана необходимостью произвести дополнительные полукурсовые испытания, что конечно не могло являться препятствием для своевременного начала занятий, тем более, что в упомянутом Университете подобные экзамены в предыдущие годы не велики за собою такой же отсрочки начала чтения лекций.

В ответ на сообщенное письмо от 20 сентября 1913 г. № 6585.

to lauku Latv. pedagogiem, kā pr. p. Kronvalda un Tērauda,
 pēc padoma un palīdzības. Citi viņa amata biedri piem.
 no Kronvalda neaprobeja Toreiz ne dzirdēt, bet Herovagens
 savā plašā, objektīvā, no arspredumēem neaprobežotā
 garā, neko nebedadams par estēmu ^{skaidru} ~~skaidru~~ ^{aprindas}, pēcpra,
 sa un dabou no Kronvalda rakstus savai lasamai grā,
 mātai."

Līdz ar savu plašo rakstniecīgo darbu L. Hēr,
 vagens ir bijis sironīgs Latv. gruntniecības veicinātājs.
"Hēr varena stāvokli pret Latvešu tautu — svecda
Balt. Vestnesis, kad Virngalors 1897. g. svinēja savu
 80. dzimundēnu — noprotam visšķaidrāk no zinām,
 kurās viņš daudz gadus no uctas laida latvrakstos par
 to, cik zemes vērtības Latvešu zemnieci par dzimtu
 apsvēnū. Viņš skaidri atzina, ka gruntniecība, pa
stāvīga dzīve un līdz ar to cerama turība ir tautas
 garīgās un laicīgās labklājības virzītājs pamati.
 Pēc šīm zinām viņš mēdza peerspraut dzīgas pama,
 estas un usmudinājums, ko tauta lai cevero savā
 laicīgā dzīvē. Vis las peerāda, ka Herovagens ir
 bijis vios ar talu skatu un plašu redzes aploku, bet
preesā Latvešu tautas pakess labvēlis un labdaris. ^(2) x)
 Pēc Drangu Būvības rakstniecēm un skolmeistari. Sk. A. Gurvici.
Sam Arveem Vidzemes mac. tajcem un sa pus.

līdz pēc lauka divi Kurzemes tautas skolotāji. Katos
 zinams pēc savas dabas un spējas. Tie ir:

1823-1907. 1. Friedrichs Mählbergis. Tas dzimis 20. decembrī

1823. g. Dundagā un pceder gan pēc pirmajiem uidez,
 neem Polavas ^(1840 g.) pānāturkā zemīnarā, košā Abās līcī.

Zemīnaru pabeidris, Fr. Mählbergis darbojies tad kā
 skolotājs varrakās skolās, tā: Dundagā pēc sava lauka-

1) Lat. Austr. 1897, Nr. 2.

2) Sk. ibid.

bedra, arī dzesmeneceri, z. Dūnsberga, tad Rīgā, Dīr-
gale un pediģi Teeē, kur sabijis par skolmeistaru
veselus 40 gadus. Turpat ^{1869. g. Jūlija mājās} tas un paradijāklusumā
savas vecuma deenas — romantiskās Daugavas un
un Aeksmannā Staburaga tuvumā, kurus abus pēc
vairākārt ^(tik jāucē) apdzēdājis. ^{1872. g. 18. februārī 1904.} Tapat arī mira 18. februārī 1904.
Pebū F. Hälbergis visu savu mūžu bijis skol-
meistars, tomēr tas, cik man zināms, tapis parietams
veeniģi kā dzesmenecers un ne vis kā kadu skolas
grāmatu sastādītājs. Viņa dzēija ir ēpiskas un liriskas
dabas. Vispirms tas nācis klajā ar savu pirmo dzei,
jēko ražojumu:

1). Staburags un Leesma. 1869. g. Ja ir ^{garais} īpašā ^{poēma},
ko stud. philol. Jorinu Kārlis, Balt. Vestnesi 1872. g. ap-
spēda un e.ldrāja. Tāturs: Vel neteēja Rātģava, vel
nespēdēja saule, kad jau dzēli zemē Lemes-māte dzēmdēja
delīnu, ko par Staburagu nosauca. Māte to kopj un
mīlo ļoti. Tas dabou domanta kurpes un raga soarsus
un nāk, lēls un audzis pēc uguns-deeva (Debeskalā) svetkās.
Tas viņš ceranga raksto Leesmuru, uguns-deeva meitu.
Tee tulim samilās. Bet Pludonis jau sen pēc Leesmuras
Akojis, bet Leesmura to negrib un arī lēvs nav varejis
līdz šim viņas pratu pēgrocēt Pludonuru. Pludonis
redzēams, cik daili Leesmura ar Lemes-mātes delu daij,
ranāk dūsmās ais greznerdības. Svetkēms bet dzotēms,
Pludonis istasta ^{Debeskalam} ta meitas mīlestību pret
Staburagu. Tēvs un samān meitu. Tomēr ta mīl vel
arocēnu slēpē Staburagu un ne cerēdz Pludoni. Kad
visi seldā meģā, tad vrodas Leesmura un Staburags
kopā. Bet Pludonis ar nenovidības un greznerdības

1) St. Fausēvska, "Latvešu Dzejas Pagalmis". 1901.

nomodā būdams, ņemē uzglīn un pasaka Lēsmuņas
 tēvam un nu garās abi - ^{Debeskalns} Debeskalns un Pludoni - Sta.
 būragam vīriņ, apdraudēdami to ar vībenēm, putām
 un bangām tā, ka Šaburags top artrauts projam un
 visa zeme nodarb. Bet ^{Uģmodbesam} Debeskalns nu jaunās rūpes:
 mēsta ar vībenēm. Ar vībenēm tas radusmōjas pret vī.
 ņigo Pludoni, pocsolidams šim mūžīgu atreibību un
 naidu. (Šis mūžīgais dabas pamatu - elementu ^{uzgums, veldens un zemes-} ^{esams}
 notika zemes dziļumos). Šaburags beidams usīāvās augšā
 līdz zemes robežam, līdz zemes virsum un pār to pāri;
 bet Lēsmuņa pacelās us debess, kur tā Lēsmu-deli vel
 veevmer mīlēdama, lej tās karstas asaras, ka tās pār
 vērsās vībenēs un tai kalpo. Vībenēs nāk pēc tās
 vīta vībenēs, tūskelē, kas talu vakarās lejīs un tur ī,
 mīzū Šaburagu vēdzējis. Lēsmuņa to dzirdēdama, dodas
 tulim projam pēc sava mīlākā un palaiž abi ^{scopā} tūmīgus
 brīvūs. Tās ne.cet lgi. Trakais Pludoni tos atkal ceram,
 dziļīs un brīvās dūsmu pēlēs no jauna Lēsmu vīriņ.
 Kamēr Šaburags ar Pludoni cīnās, ar vībenēm zīgļā Lēsmu,
 na augšam savā pēlī un moca Pludoni ar karstām
 reules stāvēm kā ar adātām tā, ka tas sāk no Šaba-
 raga atkarstēs un kā vībenēs dziļmēs un lejās ar vī-
 cet. Bet pēc tam tas aplaupā Šaburaga rošūnu.
 Tās tā ka Pludoni ar atkāpētes un begot top naita,
 no tas sev no Šaburaga dargumēm uskrāvēs, par
 grītu, tad tas atokaj ^{tas} Cēlā, kā pr. p.: akmenis, zemes
 kartas, zīli, zīnu, rūdu un citus dargumus, kas pa-
 lēk zemes vīriņ iskarvīti gūlam. Lēsmuņa issuta tad
 savus starus, lai pēc vīnas drauga mantas sang. Še
 vīnas pratu ispidēdami, padara daudz brīnumu.

kratidams un nendances ar vira spēku, līdz pārvarēja
 Jansību un atsvarināja Gaismu. Tā atsvarināta apķēra
 mīlestībā Lārcu kā arī Patcesību un skulptēja abus
 pateicīgi. Nu tēc vācējās tā: Gaismai bija vīrs vest
 gaismā, Patcesībai bija Teasu turet tur, kur Lārcs lai
 valdītu. No tēcm lārcēm tad radusos gaisma, apgais,
 mīta. — Tis ne vīrs leclat, bet dcezgan intresantais dcei,
 jojums ussācās: „Del Līga manu garu nesi,
 Kur nakti vel apkļaj tumšūmus” —

Ar jāmbi - nava tautisks vītums.

2) „Dzejas skanas no Fr. Mählberga. Rīgā, Pīcēzū Godebka
 apgādācēnā 1880.” Tas ir uleclis dzeijolu krajums. Pīcēzū
 mājā uodālā: „Dzeesminas” un otrajā daļā: „Pasacinas”.
 Pa visleclakai daļai īai krajumā gan kulkojumi, Fak
 autors dcewzēl nav pceerimejis, no ka kulkojis, nēnis.

a) „Dzeesminas”, tik ^{nozās} pceeris isņemot, nav no nekādas jo
 leclās vertības, jebšū tur atrod arī dašū it patīkamū
 dzeijoliti. Mählberga dzeijoli iselpo lenū sīrīnību un
 rānību. Karšlība vīnās nekvela. Viscaur tek lena
 meevīga valoda, kalū atstati no patos' (varena isēli,
 ga cespaida), kas ^{gānībā} tik pceer leclā spēka un pāspļustošās
 karšlības sastopams. Nemsim p. p. 70. l. p. To dzeesmi,
 nu „Tēras”. Pa loqu skatas jāunava,

Tai vēsma matūs pļovsma;
 Zūd dceenas gaisma, krēsle tūmst,
 Ja īēlu dzeesmi dzeedot skumst.
 „Ar mīlākaj, vaj cīnīnā
 Tu vīt's salā tvešumā?
 Kaut' īēl' te man vestītu
 Par kēsm kadu vārdu!”

4) Te, kā Vidam, sastopama tik rāma apcere, kā tu vecumā parasta. Kairība, aizrautība te neizpaužas, jebūn pēc vooles ta ša bija sagaidama. Te tikai remdenas, jeb apsleptas mīlestības jomas un skumijas izteicas, it kā tautas dziesmīnā.

Pa Deos man tev' parvestu,
Kaut kropliti' un gaudenu,
Tev' koptu un tev' mīletu,
Kā savu pāin' dzīvību!"

Kur slauciņi, asarinas,
Kur es gāuši noraudāju,
Gan zināja pārdmēkšite,
Kur slauciņi asarinas."

Tai žņaudzot baltās roces,
Pār vārķuņem rit asaras,
Ikan dziesma žēli tumsūmā,

Skumst veentulste lodzinā. 4)

Mälberga dziesmīnā

Te nebeidzas vis ar
Kur te ir epilgtu poenti. Kur Texas beigās tas, kas ko
lolo jāma ^{trāslīga spēka pilna}
~~ceļoj un parak~~ ^{ar} ~~pe veselā cilvēka sirdi un pe vese~~
lām dz. lām jūsmām. ^{Je nav} Kur te efektā. Pe temata
te bij us vrsatu viki to parāct; jo šis temats, mīlestība,
jau ir vrsas litviskas dzējas īstēnais pamats un vrons.
Lix varēni ~~pa p~~ aizgrābji pr. p. tēgas Vācu dzesumā, Drai
Lubepu vru spēves". Kats kontrasts tur; kā tur stajās
notikums pret notikumu. Kames mīlavājs dzer ar
savam draugam talumā ligavinas veseli un glāras
saskandinot vru glāze sapliet, kamēr atskan ķēvjā
kapsētes zvani, ligavinu us mūžīgo Jusu galdinot
dzestā romes klepi. Je kopam skumīgi pārsteigti un
dzēli aizgrābti. Bet kas mūs aizgrābji Mälberga dzes.
mējas beigās? Kurā pārsteidzeja doma jeb notikums
je beigās atrodami, kas butu kā pedejais grašnumis
dziesmīnā, kā useeltai šķai vrons vrsū? Kamēr tur
Vācu dzesumā ir skanas, ko tik Deova aidiņats dzēj
neeks var skandinat, kamēr je ^{un nav notikuma, nav daršības, ir tik stastis} nav nekā sevīko
iskercts. Un tadu ^{lema jūsmu} dzesmīnu pe Mälberga
it daudz. Vru, Dejas skanas" ir upites un strautiņi, kas
pār zaļām abmatam ^{un vrsu vrsu} kēvj. Dzejas skanu" secētajā ¹⁾ tik
Kroslinu dzesmu medu beudijis. Ka tas tā, par tam

Un-aiešor stipri un spēcīgi jūsmu stigas, pe vru tās nav kas,
stanna un elektrības pilnas, jeb tas neopij aizraut, vjigi mat, jeb tas

var pārceematees ^{arī} (ielasot vīna Schillera zvana tulko,
 jūnu. Tas Schillera zvana dzēstums, kas līdzīga mūžīgai
 straujai, nūga kalnus pārplūst un klientis gāz, pār,
 vēstis pēc naigu upīti. Šarp abem dreijencesem jau
 tik laela šarp, ba kā šarp sauli un raku plavas pu,
 ritās. ^{gabir lemu, tomēr} Tak pēemilīgu vīnaibu idves' dāri hālherga
 Dreijolīti. Visjaukce pr. p. gan tē:

Virbulite. Pirmā virbulite plauka
 Dabas mates dāsternā,
 Vēentesīga Tones jauka
 Lavā nenoreadrība.
 Vēentesīgi usskatīju
 Nevainības stādīnu,
 Nevēlīns tūs cerandzīju
 Pārī zīlu aktīnu.

Burvīgi, gan ne bes vīnas,
 Tās no mani lūkojās,
 Nogrīmus nu esmu vīnās
 Virbulites aktīnās.

Te jau ^{arī} Pēzilaka Dzija!

Actīnas. Gan lonce makonovi
 Kāis' leetus laertes,
 Gan brīžam karsti vīpi
 Ar žanda dzirksteles.

Gan lenās aers žēli
 Tuv asarīnām plūst,
 Gan atkal teek par vēli,
 Ka vīnās jā-iskust.

Arī jauki! Te jau aišp...

Devītees. Aotīnā burtulē skatī,
 Klusīnam upīto tūs eet,
 Zēnis cel slavence dārti,
 Klusumā melīnās reed.

Meerigā upīte dzīla,

Burvīgo ir meisturu skats:

Leklē kas Nārsim vīla,

Dzīlamā sevīlās pats.

Pats rāstis cit pās

Te taču zavs košs dziesmu medus krāslis, jo šee
dreijoloni ir tik patīkami laest, kā kad skaidras
upītes un mūndri strautiņi burbulā pār zālām pu,
karnām utmatām. X

b) „Pasacinas”. Kas it īpaši Chälberga lausis, preekā
kurā tas kā radīts, tas ir fakalu jeb „pasacinu” lausis.
Tas vīna rāmais raustības veids, vīna pasā daba un
pekosā valoda kā īstena veidā. Vīslabakais, ko „Drejas
skanēs” atrodam, ir „pasacinas”. Tas varbūt gandrīz
it vīras šukojumi, bet tee ļoti teicami. X

Chälbergin arī vel citi dreijojumi, pr. p. kā:

1) „Sēris un Nāra”. Aust. 1886. g. Nr. 2. Tas ir garais
ēpisks dreijojums vēsturiska-mitiska saturs: Danga,
vas vena pusi, Sēriks pili zied Kunga Sērija va,
nigā meistura, Nāra. To prec otopus Danguvas Sēriks
ītra deks, Sēris. Kad Sēriņi Kunigarkāsts no Nāras
atraidīs, ustruk sabedzidā ar Polaci Sēriķai pašā
kāzu bridī, top atsvēti. Sēris nogarī navē kunigarkābi.
Polacs atvelkās atpakaļ un ustruk Sēriņi, kuņš
ar savu ligarīnu pār Danguvu celas pari, elpen.
Sēris gan nekauj vel Polaci, bet vrit tad arī pats, ka,
mev vīna mīlaksā nogrīst Danguvā un top pār
nārsim. Pirmā romāniskā rakstus. Tās balades rakstus.

2) „Vidols” ir dreijojums par kadu veetas-terxui
Vidola kalnu un Vidola ezeru: Latve cet Puiņ kalnā
ogās, top kas no Deeva dēla, Nāra, pērguleta. Dzēndē

delu, Vidola, kas Top par laulu, ķerkmāru varoni: gūsta
 Raja' devinūs vālcus, un „Baltini” jādams net Deeva laistus
 eraras un krīt pabrīgi Gaujas atvarā. Te atkal kā, Stalburaga un Lestins
 kantņas Normog
 mēst. sk.
 Dzej. Pajūnā

Iebūn Hälbergis jau it augstu uccunur, 84 gadus, pēc.
 Dzvojis, tomēr tas nava bijis neko vāzīgs. Līdz ar šēem
 jau mūnētem marumnceem tas nav, ^{bet} ~~bet~~ ^{ar šim} ~~ar šim~~ ^{neko}
 daudzi varrak klaja' laidis, kā šis vel kadu maru etatu:

3. „Plata' ūna. Anna (bilde) is senajiem klausības lai-
 keem.” Aust. 1885. g. N. 8. Stastinam sešas maras isas
 nodalīnas. Tur rādīts, cik netrūli, negēligi un bezdevoigi
 rīkojas pārvaldneers, „disponents”, arzēnneeks Grols
 Anavas muižā, meitas pēsmēdams, pēcguledams, tad
 tā ar nevarnīgeem pāršēem saprēēdams un ar mājām
 apdaurnādams, bet sarūnneeks ar klausībām us bērdā,
 mo idrīdams un bērdamajā nabadzībā gourdams.

Hälbergis esmu raudzījis ^{karaktēri} ~~karaktēri~~ ^{zēt} ~~zēt~~ jau pēēkō
 varrak kā 40 gadēem, kad „Pagalmu” redīgeju un patlaban
 bija Hälberga. Dzejas rīknes ināksūās, ^{varstīdams} ~~varstīdams~~, kā:
 Fr. Hälberga dzejā ^{mar} ~~mar ^{atrad} ~~atrad ^{spēerģu spēerģu} ~~spēerģu spēerģu~~
 c. lasānu, un isplešānu un lepnu lidīnāšanas un laisānos
 pret sauli augšā. Da daudz, kad vīns pacelas no druvām
 un atmatām šis līdz egļu un ozolu galēem, no marām,
 tem un varoneem ^{šis līnīkants es maigi} ~~šis līnīkants es maigi ^{Big} ~~Big ^{deēdāms} ~~deēdāms~~. Iebēnam Dzej-
 neekam vajāga, ^{vairāk spēerģu un siltumģu, tam vajāga} ~~vairāk spēerģu un siltumģu, tam vajāga~~
 vīnu c. lēēci savas rūtīs, lavā vīdī
 nost, tam jāsaļūt ^{un jāpārdeē} ~~un jāpārdeē~~ vīnas c. lēēcs eļpas un rāzes, jāparīst
 vīnas pēēci un hēdas, vajāga parīt c. lēēku parāzīri
 un olli. No vīra ta ^{speciģām} ~~speciģām~~ ^{atradām} ~~atradām~~ pēē Fr. Hälberga neko jeb ^{šis} ~~šis~~ ^{mar} ~~mar,
 vīns no vīzām ^{vairāk spēerģu un siltumģu, tam vajāga} ~~vairāk spēerģu un siltumģu, tam vajāga~~ ^{rādās} ~~rādās~~ ^{esam} ~~esam~~, it kā
 vīns nav ^{nebūta daudz} ~~nebūta daudz~~ ^{no} ~~no ^{deēsmu} ~~deēsmu~~ ^{putna} ~~putna~~ ^{medus} ~~medus~~ ^{plāt} ~~plāt~~ ^{bāndīģis} ~~bāndīģis~~.
 Lūģis Bet tomēr mēs vīnā pēēskārtāms pēē labākajēem~~~~~~~~~~~~

šajā laikā, klausības laikā, rīnmeņu laikā
no mūsu tā saukto Dreijnesku bara. Citā jau sevā Pagalmā
nodotum pār viņa, Dreijas skaidrām "kritiku".

Zināms gan, Forciz esmu šim Dreijneskam stingru
un dauseiņ varēt pa leelu mēru peeliis; Tomēr Tas
arī tagad ne-attaržams, ja gribam ^{celt} Latv. daļē literatūru,
cēl nas būtu patēsi šī vārda ceeniga. Latv. Dreijas Pa-
galmā šis Dreijnesks raksturots tā: "Sebiņ bes kāda ipaši
mirnāma otrceena, bes kādas sevīši severojamas kautrēses
nov-rāsas, šālberģis is tomēr prilungi? patstāvīgs(!), kuņa
talents audris un attīstījies elusumā, turotes var rak no-
malus kantas leelajiem notikumiem un pārgrōzījumiem,
aprobešojoties ar savu iaurako apkārtņi un sirds un
jūtu pasauli bet tamdēļ arī iz viņa labākēem Drejo,
kēem dvēš pretim pateesas jūsmas un nebesulota
zivnīka, katn pēe tā larka Dreijneskēem "neti kur sa-
stopam. Speere un Allegorija, teiksma un tenka
ir viņa Drejas visbešāki apmeklētais darba lauss, bet
vēstām tomēr istā, šivā lorka - jūsmu Dreja islavā
sev ceļu cauri vreeem aperejumu un līdz, ten aivžago,
jūsmem un kā koša, dzidra upste, jāutri čalodama
un burbulodama plust pa kēvijas lauskēm un lejām,
pa dzimtenes druvām un daržem." - Tā kad, šis 20
gadus velak nodotais spēedums savrit tā puslīdz
ar manu kopam. Mana sarakstisnās ar Mālberģi. Tūm soro

^{Šonberģis, Dānija, Kautlins, Dānija, Kautlins, Dānija}
Kamer kantas skolotājs šālberģis paristams šiv
kā Dreijnesks, tomēr viņa beedrs, spress, paristams
šivkā kā skolmeistors - skolas grāmātu sarakst, lapj
1820-1896. 2. Panis Spiess. Tas dzima 10. februārī 1830.g. Kur,
zemes Rētersāptes ¹⁸mušonēelēbas Kūrcu Mar. Pērsiņu
mājās, kā kurēnes sarimneka dēls. ATX. gadotmēna

1) Lat. Pagalma 1881.g. №3.

2) Dzīvotā Tausarņeis 1901.g.

trīsdesmit gadu beigās vīteršāftneerki vīkojas ap cēstādi,
 no kurās lai gaisma nāk. Tie līdzēja celt Bolavas ze-
 mināru, dodami naudu, pēvēdami materiālu, suti,
 dami leceņneerki. Jan 1840. g. vareja atvērt skolu,
 tāk vīspīrums ne kā zemīnaru, bet kā „vītesāftes skolu
 ar pa-angstīnētu mācības programmu”. Šī bija vīter,
 šāftneerki pagasta skola. Starp pirmajiem bērņiem, ko
 vīteršāftneerki atveda uz šo skolu, bija Janss Spress.
 Tas samacijs šē astoņus gadus, papneeršū kā pagasta
 skolens pirmmacības bāudīdams, tad pas skolmei-
 stāru sagatavodamēes. Šā Spress bija zemīnara, kad šī
 cēstāde atrādās vel pirmajā atbīstības larkmetā, mee,
 vīgi un netraucēti strādādama un uz vīdām pusem
 sēgadama labvēlību. Macības spēki, ar rūpību ismeklēti
 un darīti no tāleenes ēnup dalēti, bija spīrgti, cētrīgi,
 uz larka kustībām modri. Mērķis bija cēcī aprīnēti,
 līdzēti bija pēe rokas, programma bija garā, cētrīki, ar
 brīvu pārkēerību nodībīnata, ne no vēena neapškārta
 un neapkarota. Šōs meerīgajōs gadōs vareja ap uzcēltām
 ēkām jānkus darvus dēstīt, turās Abavas krastus un
 sīvā preežu mēra takus iskopit, vareja brīvi mācīt,
 gar vēelas isvēli galvu nelawrot. Meerīgs un isdeerīgs
 bija šīs pirmās sējamās larkes, kad preekō Kurzemes
 zemneerki isglītības ēaka grāndus zemē karzit. Viss šīs
 plāšūms, kas preekōšā guleja, likās meerīgi garām, lai to
 apstrādā; vīrs sneedrās preti, patō atvērās, un no dēbe,
 sīm slacīnājās rassa vīrsū un bija anglīgi larkī gai-
 dami. Šādā vēlīgā larkā bija Spress iskopēes ^{isglītības} par vīco,
 lotajū un tas palīka savu mūrū tas, par ko bij is-
 aundzīs. Vīna isglītība un valoda bija Vācu; lai gan par

viena darbotas laukā bija norādīta Lātv. skola un Inau,
 dre. Tā kā viņi pēc tam maz ko varēja gūstīt, esotāda,
 mees 1848. g. pēc skolotāju un ēģelnešeru Zemīte,
 kur palīka līdz mūža galam, mirdams 13. novem,
 beši 1896. g." 66 gadu vecā kapiņš

Spieša skolas darbība un rašanās.

Pēc sava amata Spiešs ķerās ar dēdīti un apzinīti.
 Kavekli, kas tie viņam radās, bija derīgu mācības grāma,
 tu trūkstums. Viņš larkās bij apstacīli tādi, ka gribot negri,
 bot katram Latvešom, kas gribēja tālāk tāpt, vajadzēja
 Vācu valodu pēssavīnāties. Viss un visi tālāk bija kā
 no vācīnāšanā sagatavota drūva, tā arī Spiešs un
 viņa amata beedri. Tā ka vīras skolas bija tad Vācu,
 tad stipri nodarbojās arī pagastu skolās ar Vācu va,
 lodu - tānīs tā saucamās vācīnā skolās. Pēt trīska
 labas Vācu valodas mācītu grāmatas. Spiešs nēmas
 Fātu sarakstīt.

1) Viņa „Pārtulkotājs” isnāca 1863. g., kad vācīnāšana
 bija nākuse pašos reedīs. Grāmata sastādīta uzstoma,
 trīsī ar vācībuleem un īseem no vēnas valodas otrā
 tulkojameem ķeikumeem, vēnu vārdu īkōm pa otrai,
 vēnu formu pa otrai cauri ejot.

2) „200 uzdevumi” (1870. g.) ir „Pārtulkotāja” turpi,
 numis ar Vācu un Latvešu gabaleem tulkošanai no
 vēnas valodas otrā. Šī grāmata jān praktiskāca. —
 Tā mācīja pēc pārlabotas metodes Vācu valodu, līdz
 tāi pēnāca gals Lātv. skolās. Pēt ne vēnu par valo,
 das mācītu, arī par citām skolās grāmatām Spiešs
 gādājis. Tas izdeva:

3) „Geogrāfijā” (1871. g.) Šī māzā grāmata, ma bij is.

platīta vaj vrsā Kurzēmē. Tajā sakopoti ģeogrāfiski vārdi un dāti. Lai šos cenzētu galvā, precēs tām grāmatona īsti nodereja. Zināms, kadu leelaku skaidrību par kadu zemi šē nedabon; no acīm izlarsis pēdāgogrāfiskais ģeogrāfisks: vest no tuvākā pēe attālākā, no paristamā pēe nepari, stamā. — ^{bet} Ne veu par ģeogrāfiju un vācu valodu Spress rūpejes, asi par tēva un mātes valodu tas gādājis. Pēc tam kad tas bija sastādījis grāmatonu:

4) Donu raksti pagastu skolām (jān 1867.g.), nāc tas gaisūā ar:

5) Latvešu valodas mācību grāmatu skolām (1881.g.), kad tur mēģināja pēestikt jān ar tēva un mātes valodu veu. Asi tās ir derīgas grāmatas, jebū nav tuvāmas par ne, zin kā „metodiski izstrādātem parādātem”. Spresa grāmatas radas arš leelas vajādātas un noranga vīš, celānt celu kadai metodei”. Spresas labprāt ceveroja etu padā, mus un labojumus ik kurā jānā isdevumā. — 6) Meldrini pēestis, Draconu

Nēba gur skolās lectām veu Spress nādarbojas. Tas dzīvi intresejās asi par etām dēves parādēm, nēmadā, lēbu asi pēe laskrācoteem. Tāvu mūvū tas tūvejās pēe „Latvešu Svīzemē”, budams šī laskrācote ēulāksis pabalstītājs. Vīnš asi veens no pītmājeem tautas gara mantū krājejeem, noverodams ļāvū valodu un vēstā stus. Vīnš pēegādājis labu tēsu vārdū Ulmana vārdū, cai un dažas mīklas Billensterna isdotām mīklām 4000 ltt. Rūffl. Tas krājis asi Latv. sakamūs vārdus.

Caur ēaklu darbu un darbu Spress palīka spīgtā līdž savam veenumam, caur darbu tas ar atturējas preti darām vētrām, kas šo dzīvē vēra, bet nenolēdija. Tān, tas dzīvē snēdras jān vesla pa-audre, proti tautiskā pāri par to, pēe kurās pēedereja Spress. Vēlako pācūdūn

grāmatas Luterā draudzei? Pagastā skolām un draudzeem par labu. Pēz dzeemas vārdam 20 kap. At dzeemas vārdem 15 k. (1881)

centēms Spiess koreija zaprast. Man vel dzīvā atūrnā
tas brīdis, kad Spiess pirmo un arī pēdējo reiz redzēju.
Tas bija 1881. g. decembrī Jelgavā. Gājām reizā vel ar
cīteem kungeem ^{Latv.} draugu beedribas sedes, kad šis beedri-
bas vadoni bija patlabam ar Latv. kantskocem vadoceem
stipri iekelšēes. Spiess, labais gada cilvēks, bija par
šiem notikumeem kā apmulšis, samīšēes, it kā nobijēes
vaicādams: "Ko nu?" Nu vel isteni usņemt airu ar "dabīs,
keem vadoceem", Tas gāja pār viņa spēceem un rapra,
tīlu. Bet tomēr viņam nebeedzams nopelns, ka arī
viņš šos velacos larkus - ar Latv. isgl. t. hu - ir lidē,
jis sagatavot. Kadus gadus pēc tam tas pats atsūtija
taču savu delu pēc kantska karoga, "Lotonija". Un
tā Spiess uslūkojams par koctnu Latv. apgaisnīcas
darbeneerku. Viņija tadū karmīgs Latvotis.

Nu muus pēc maestajceem un skolotajceem aplūko,
jamē ie vel divi vīri, no kurceem viens ir pirmacais ^{evoroj}
Latvju gara mantu krajejs no pašu Latv. vīdus un otrs
kantska dzeemenees. Teas ir J. Sprogis un A. Pūmpurs.

1835-1946.

1) Pānis Sprogis dzimis 1835. g. Pēlajuē mājās, Stuk-
manu pagastā, Vidzemē. Savi isgl. t. hu Tas dabuja
Rīgas garīgā seminārā, kurū nobēdza 1859. g. ar pirmās
šķiras studenta gradu. Tai pašā gadā, us semināra pēcei,
neces, bas nolēmumu, to arssūtija angstakas isgl. t. hu
del us Pēterburgas garīgo akademiiju, ko nobēdza
1861. g. Nu tas dabuja vispirms vektu Pēterburgas kei,
zarīskā publiskā bibliotekā (1863. g.) un pēc tam (1864. g.)
to parveda us Vīlnas macības apgabalu par arštata
skolotaju, bet gadu velak tas tapa eceelt par Vīlnas
centralarheiva arhivara pelīgu. Pau pēc pēceem

gadēem (1870.g.) Vilnas mac. bas apgabala kurators (progr.)
 izdevēja par locēkli Vilnas Archeogrāfiskā Komisijā,
 kurī senlatīņu aktus vāra. Tāi pašā laikā secēla vīru
 par archivaru un precēšneeku Vilnas Centralarchivā,
 kur usglabāja Vilnas, Grodnas, Minskas, Kaunas un Lubli-
 nas gubernas senlatīņu aktu grāmatas. Še Sprogis darbo-
 jās vel ^{lielā daļā savājam darbam} gadēem. Centralarchivā darbeem tas zēdo savā
 laikā lielāko daļu. Archeogrāfiskajā Komisijā viņa
 darbība saņemojās ar vel triju beedru un precēšneeka
 darbību. Komisija izdeva katru gadu pa aktu vārumam,
 zinātniska satura, zinās smēla no centralarchiva aktu
 grāmatām?

Sproga raksti.

No darbeem, kurus Sprogis pats us savu roku izde,
 vis, jāmin še vīspirmā veidā:

1) Памѣтки на Латышскаго Народнаго Ученства
 Рубрика, 1868 г. Tas ir prass Latv. tautas dziesmu kra,
 jums ar 1857. doinām, 52 mīklām un trim, precēšneekam
vadēem, t. i. sakamēem vadēem. Grāmatai kreem caļo,
 dā precēšneekds, kur aprakstīta Latv. tautas dzēijas īpa,
 šība. Darinām blakus kreemiskis tulkojums; tās sadalītas
 5 nodalās, kā: Отдѣлы пѣсней. Роды, возрѣнь, сѣна
 и времена года. Отдѣлы вѣснѣй. Предмѣты пастушескаго,
 сѣн. а) Деревья. б) Трава, вѣснѣ, вѣснѣ и разныя домаш,
 ния расрѣдѣ. Отдѣлы жрепѣй. Предмѣты изъ царска
 двубожнаго. а) Роды. б) Настыкомѣй. в) Мѣснѣй и домаш,
 ния пѣснѣй. г) Мѣснѣй жвѣри и домашнѣй двубождѣй.
Отдѣлы развѣржѣй. Теловѣкѣ. Разныя возрѣдѣй его муж,
 ни, развѣржѣй вѣржѣй и разныя родѣ двубрѣдѣ,
 поеснѣ. а) Младенскаго. б) Молодосѣй. в) Среднѣй возрѣдѣй.

2) Спарокс и сирокс. 3) Рогубо. 4) Обицеубенное по,
лосмерие. 5) Роды и предмежи закарпи. 6) Кароды,
города и мори. Оздити и нѣзи. Миря севернубеубери,
 нѣи. 1) Бовъ. 2) Латвиская мисологид. Тас и њ интре,
 сенто ии вѣстиг Латвию дарну крајумс. Саво ко спрагис
 есвѣлис прѣекс Латвию дарнѣм ии то крашанас, кад оинс-
 јѣбѣн ап то паѣн латви ган Пелебургѣ бѣја, кад тус
 јанне Латви ^{латвиске} сентони палеѣјас — Томе, ка' рѣдас,
 латвискем сентенем прѣсем ставејис Томе ка'
 друсеи сѣнис? Виѣн есвѣдѣја ии дрѣна, прѣгрѣст верѣн
 Лат. дарнѣм ии етѣм тѣтас гара мѣтѣм, јан патс мѣтес
 клѣпис; виѣн мѣте Мѣа (Анна) та бѣја та, кас виѣн
 лолојот прѣекс Там есвѣдѣја ии свѣра мѣна 1849
 велѣмѣ 1889. г. Савѣ јанѣбѣ та прѣдѣреја прѣ виѣпа,
 вѣстѣмѣм дрѣдѣтѣјѣм — тѣѣјѣм виѣа апкѣстѣнѣ
 ии таи бѣја патѣри вѣсѣла дрѣсѣмѣ вѣцѣлѣтѣ. Јѣбѣн тѣс
 мѣвѣја пѣдѣјѣс дѣсѣмѣт гѣдѣс то мѣѣјѣтѣс брѣсѣмѣгѣс гѣлѣвѣс
 сѣпѣс, Томе та вѣл арѣвѣнѣм усгѣлѣбѣјѣсѣ тѣлѣм крајѣм,
 ии јанѣко тѣтѣс дарнѣ. То савѣс мѣтес мѣтес, ка'
 ари но савѣс вѣѣкѣс мѣсѣс ѣдѣс, куѣа ар' аугѣстѣм вѣлѣм,
 ии прѣдѣрѣвѣјѣсѣ ии куѣа бѣја сѣѣмѣгѣа савѣс мѣтес
 прѣнѣѣја ка' дрѣдѣтѣја — тѣѣѣја, спрѣгис смѣлѣс, нѣклѣм,
 сѣјѣс виѣс тѣс дрѣсѣмѣс, куѣа иѣдѣвѣс прѣѣмѣнѣтѣ
 крајѣмѣ. Мѣсѣмѣ-рѣстѣмѣјѣи дрѣдѣтѣјаи, куѣа патѣ прѣ
 парѣдѣмѣ савѣс дрѣсѣмѣс сѣвѣа прѣс нѣкѣлѣм, пар
 блѣнѣм дрѣсѣмѣм, тѣс тѣѣѣѣт, сѣѣт гѣндрѣвѣ арѣвѣнѣм
 сѣсѣрѣс нѣвѣлѣс вѣтѣјѣсѣс прѣ вѣгѣѣм. Та арѣвѣнѣм
 тѣѣкѣсѣ: „Нѣдѣѣн, ка' сѣѣ тѣс дрѣсѣмѣс стѣштѣ, тѣлѣм
 рѣдѣт гѣѣѣс? Таи тѣд вѣрѣја ар' паѣн тѣтѣс дрѣсѣмѣм вѣрѣѣт:
 „Кѣс тѣ вѣнѣи то дрѣсѣмѣмѣм Кѣс абѣѣнѣс стѣпѣнѣја?
 „Кѣс дрѣдѣѣи то вѣрѣѣнѣ, кас тѣѣ тѣлѣм вѣнѣи стѣн?
 /A. 23.

Un tā lešām lutu ar tautas dziesmu atbildejuse:

„To vardinu idziņdeju vrupus upes kandinās,

„Kā pēlites tos sevērū ovdā dziesmu kamolā.” (l. m. 23)

Sprogis no savu roku vel idevā: *

2), Теоретическія Словеса древней Монашеской земли XVI. вѣка. Вусьва, 1888 г. - Islektodams Vīnas centralarchīva bagatīgs materiāls, Sprogis varejis islasīt šo plašo ^{materiālu} ~~krājumu~~, košs zinīku vīreim ļoti noderīgs. Doprojam - un tas gan pīrmais, ko Sprogis idevā, ir:

3), Назвменко-Русскія Календари гвѣ Русскіхъ Назвменъ (no 1866-1876. g.) un

4), Русская Трапеза Дед Назвменъ:

Bes tam vīnš rakstījis darūs zīkaskas rakstus laivkrakstiem. Jā ka vīna darba lauceš nav vīnš, pašā dīvīntēnē, tad arī saprotams, ka Sprogis šis nazak bija paristams, nekā zinātņu vīru aprīndās. Maskavas Archeologiskā Beedriba vīru īvēleja par savu kotre, spondetajū beedru (1873), Peterburgas Kerkariskā Kreevu Geografiskā Beedriba īvēdeja to par lidestrādneku-beedru (1888); Maskavā noturamo Kasplautvisko Kongresu Organizetajā Komitējā 1890. g. to usacīnāja, peenunt Komitējās locekla peenākumūs un vēreinat vīras nīar, kus; 1891. g. jānuarī Peterb. Archeologiskā instituta direktors Andrejevskis, parīnoja Sprogim, ka instituta, ta padome to īvēdejuse par savu beedru-lidestrādneku. Sprogis ^{līpa} ~~līpa~~ ^{gēlmg} ~~līpa~~ padomnekes un 4 ovdem kavaleerū. Tak vīna lealakarū gots un oadens nīešu acīs šē ir vīna Tāhīpīnīku-Latvju darūn krajuūs. Jīk eaus to vīnam nopelūs Latvju tautas dzeijā un literatūrā.

1841-1902. 2, Andrejs Pumpurs. Tis dzimšanas dienu 10. sept.,
 1841. g. Vidzemē, Lielvārdes draudzē, Liel. Jumprā,
 vas pagasta Keivanu Meža mājās. Skolas mācību sau-
 dijis pēc skolotāja Benevskā Lielvārdes draudzes-skolā,
 kur gāja no 1853. līdz 1856. g., līdz kāpa ceļotājs un
 nu nēnās izmācīties par mērnēku. Tā ka ap 1860.
 g. Vidzemē sēkās „mērnēku lārvi”, tad Pumpurs sa-
 strādāja kā mērnēks Rumbatā, Ozres muižā, Jumur-
 dā, Katrinā, Erglās, Taurupē, Croskās, Vec- un Jaun-Pee-
 balgā un Līmanos. Šeit Pumpurs to lārvi - tā ap
 1867. g. - bijis bezbedīgs, jāntos, nodzīvotājs jauniecīlis,
 kā jau tā lārvi mērnēci, Tomar tas pratis ar savu
 isturēšanās cēmantot satrēsmē rumpatiju un mīlestību,
 ne vien draugu starpā, bet arī pēc sarunēkēlem. Tas
 mīlejis jāntribu, omulību, deiju un arī dzēiju. Tā
 dzēsmēnēks tas kāpis paristants ar savu dzēsmu
 „Stasti manim Daugavina”, kurā Pumpurs ka kāru
 darānu pasnēdzis Peebalgās apgabālā kādās kāzās. Vec-
 Peebalgā tas beeri tieces ar Ratmīndromu un Pērkšu
zīmenam. Viena dzēsmas-dzējoli - sāka parādīties
 klajā ^{ar} „Balt. Vestnesā” isnākšānu (1869. g.). Mārnēka
 amatā atmetis, tas isaku lārvi laja par muižās pār-
 valdnešu Jumurdā. No šējenes tas g. gāja 1874. g. uz
 Rīgu pēc tā vīra, kas pats ^{un patriots} ideālists, būdams pulcēja
 un grībeja palidrot sarēem trūpat maz praktisēem
 draugēem - ap to pašu lārvi bij ar’ kuseklis tā pa-
 sparne - pēc Richarda Thomsona, pēc fabrikas pār-
 valdnešu un pēc Cīdstrādnešu pēc viņa izdoda,
 māš „Vaspas”. Bet - kā jau zinais - Thomsona darādu
 apstākļu dēļ, drīz krita ar sarēem usnēmumēem un

Pumpurs atvēra nu 1875. g. grāmatu pārdošanu... Jau Ērnie bija izrogoties ar audeklu bāksēm. Ar grāmatām izrogoties stāv dziejņeckam daudz tuvāk. Ap to pašu laiku (1876-1875 g.) Pumpurs izraudzījās no pēcbaldzniecēm un parveda savu ligavruni. Bet kad viņam arī grāmatu vorkals ne, atdevās, tad tikko pirmos mēdus mēnešus, palaidis, kas mēdus vorkalu, pameta arī ligavruni un devās nebedzīgi projām svētumā. (Tas elpoja tā laika Latviešu pavarasa garu). Tas grībeja katru dziesmu sacerisānas ucetā un us, sēkt pašu dziejisko, brīvo dziesvi. Vīnā raksta: „1876. gadā augusta mēneša 6. dienā izbraucu ar pūmāni no Rīgas līdz Maskavas. Arīgas Dāna vorkcem, kur tad pūmāni atļaidu un ar manu oclā zomuru mugurā kā, jāim devos gar Daugavas malu pa veko Maskavas keel, oclu us Klop, un dzolseela itaerjā, no kurienes biju no, domājis pa dzelzeclu braukt us veko Krievijas galvas pilsētu, us tālo Maskavu.

Bij silts, bet apmācces augusta mēneša rīks. Pla, vās darbojās strādneesi, druvās labība jau sāka nogatā, vortees, rudens kvoojās... Manum, staigājot gar Daugavas malu, domas un jūtas nebija nevādas jāutoās, bet it kā apmācces rīta debess, apklatas ar miglāvneem ma, koncem...? Dzerin, vaj vel kadreiz redzēšu Latvijas ares, dzirdēšu Daugavas vīlu krakšanu, orin kark, un pilno valodu? Un komet cāus vīrām iedām tē, rīgām domām un dzimtones žēlabām cāuri spēdās ka, das paeildinošās jūtas tai aprīnā, ka esmu brīvs un tado šī vārda p. l. nā zinā? Manu, kur palcek sartes, kas ar ligavruni savstītas? mums jāprasa. Bet tas sāka: „No vīrām šim bīrzen, druvām un

plavām man nepēdēt ne mazākais grābiņš — tadēļ
 arī nesarīta nekāds pienākums pēc viņām, es esmu
 brīvs kā putns zara galā! Trešās klases vagonā
 eskapis, skatījos caur logu. Neveena parīstama,
 neveena roka nesnēdzās man ardešu ķerēt, ne,
 veena cepure nepacelās, neveenus lakāts ne pa-
 vēdinājās... Trešais zvans, skarbars lokomotīves
 svilpeens, un garais vilceens rit uz priekšu, leini,
 tad ātrak un ātrak... Taj bešām Latvījis arē pa-
 līcs priecē manā aizsegta us mūšū? Jā domāju
 un — pēris asaru arstucēdams, nosēdos us vagona so-
 la... Jā raksta pats dzejineers, dzimtene pārīnālis,
 savās atmiņās, kādus divdesmit gadus velak. — Tas
 bija nezīnamā svešumā doves ar 3. klases biljēti
 un nepilnēem pēcesem rubulēem kabatā, bes kādām
 rekomendācijām, nepraddams ne laza Krievu valodu.

Pā to pašū laiku jau plōsījās Zērbu-Turku karš. Itvīzē
 jau bija lasāmas ziņas par Skolmeštarn, maskavnešu,
 kurš jau cīnījās kā savvalncešu offīcers tāi karā.
 Pimpuos grubeja sekot viņa priekšīmei. Ar dašu
 maskavnešu palīdriku tam izdōdas par savvalnce-
 šu oetapt Zērbu-Krievu armijā. Tas arbrauc pēc mē-
 nesā us Krievu un no turienes us Zērbiju. Cilvēces
 brīdība tam bija tikpat mīla, kā savas pašā tau,
 tas. Kad Zērbu-Turku karš beidzās, tad viņš 1877. g. zēmu
 atēlaja Zērbiju tik pat pēks, kā atnācis, jo Zērbijā
 nēdeņetai čīnai nebija nekāda vertība Krievijā. Pim-
 puos nu eestajis par veenkarēnu zaldatu Krievu armijā
 jā un pēc tam apmekleja Odesas junkurskola. Te eegu,
 vis offīcers, ^{lestin} tas tapa 1878. g. eestls par visnešu

kadā pulkā Krīmā, tad jūn 1880. g. pārcelts uz Rīgu
 pēc 15. rezerves bataljona. Pēc tam tas darīns gadus bija
 pārkomāndēts tam pulciņam, kas Tārpata stāvēja (no
 1886-1888. g.?), tad atkal atpakaļ Rīgā un Dvīķi.
 Kara dienestā tas uzcēneja līdz itabskapitanam, tad
 vecuma dēļ bija jāatstājās no frontes. Pēc 4. vīsp.
 Latv. Dz. svētkiem 1895. g. vasarā uz viņa uzdevumu
 aizbraucu tam līdz uz Dvīķi lēģerī. Te vareja pār-
 lecināties, kā tas bij samēlts no sava ^{beidzēnu} kamradzēnu.
 Drīz pēc tam, no kāda labvēla ^{atcerēšanos} to ceļa
 par sevīku udevuma ērēni ^{Daugpils} Dvīņkas intendantu,
 turas valdē. Šis amats bija gan interesants, bet ne veģls;
 jo no kara-kraujuma kletim, kas stāvē ^{Daugpils} Dvīņkas inten-
 danturas pārziņā, apgādāj. Krievijas armijā Strijā un
 citās talacēs apgabalos un Pumpuram bija ļos intē-
 jimas pavādit. Kad ar viņu 1898. vaj 1899. g. Rīgā pe-
 dijo reiz tikos, tad tas mani laspni usācēja, pēc
 iedevības viņam pa kādam zemes gabalēnu līdzcelot.
 Tas šee tālee pastāvigee celojuumi, gan pa Strikaspiju
 un citām talām veštām saka karstet jūn gādās stāvō,
 ja vīra veselībai. Tas esāka sūgt ar udevnasti un
 pēdigi bija jāleucas no gulu, līdz pēc neilga laika,
 evētdēnu 23. jūnijā 1902. g. bālā neve padarīja galu
 īi labīrdīgā vīra cešanām." X

Vīna rausti.

Pumpura raustīnecece darbi parādījās, kā terrets
 vīspoms, Balt. Vestnesi, ¹⁸⁸⁰⁻¹⁸⁷² jūn palos pirmajās gādājū,
 mās, un proti, vīsvarrak dzesmas un tīk kadī reti,
 īsi prozarski raksti. Pēbiņ Pumpurs pēc savas dzēij.
 neeka dabes ir vīsvarrak līvīkū un proti, nekādas angūtas

1) Sal. ori ilustr. 1899 Nr. 10.

- 1) R. Thomsons 1834 - 1893.
- 2) A. Spunde 1839 - 1891.
- 3) J. Laube 1843 - 1889.
- (4) K. Danguels 1843 - 1903.)
- 5) Fr. Veinbergs 1844 - 1924.
- 6) M. K. Kēdinski 1830 - 1888.
- 7) J. Spooģis 1835 - 1916. XVIII.
- 8) J. Laksanovičs 1836 - 1908.
- 9) A. Kronvalds 1837 - 1875.
- 9^{1/2}) J. Kļavins 1843 - 1903.
- 10) E. Krumhofs 1843 - 1906.
- 11) J. K. Māllis 1844 - 1910.
- 12) K. Libecis 1846 - 1904.
- 13) M. Kļavins 1847 - 1907. XIX.
- 14) P. Plavnieks 1850 - 1888.
- 15) J. Plōģis 1845 - 189 (XVI),
Kriev. 1846 - 1907 (14).
- 16) K. Kļavins 1848 - 1907 (14).
- 17) A. Vabars 1848 - 1910. (XVII)
- 18) P. Gutmanis 1848 - 1913 (14).
Briģģemurģģ
- 19) J. Pilsētnieks 1838 - 1879. (XVIII)
Pēbalģģemurģģ
Vēstis

20) Felgavneckeri +
Materon Insis

universitate.

am,

Dzeijas, bet drīzāk veenkāršās Dzeemas saceretājs, to,
 (tas nāca ^{relācija} ~~ar~~ pirmo reiziņu izdevumu, kas pēskaitāms
 episkāp, precēš rūgas tām nerādas esam nēdz darāam,
 nēdz pēstēkosās ucolas un izglētibas. /

5. Lačplēsis, Latviju tautas varonis. Tautas epus. Pēc
 tautas teikām saceretis Pumpurs. Rīga, 1888. — Kad tā pēša
 gada pavasarī, kur Lačplēsis isnāca, ar Pumpuru ^{izpauš} ~~reiz~~ se, Bernu
 darāā, precēš Barclay de Tolli kēla, satikos, tad tas nirs,
 dzosām acim man stastija, ka osot Lačplēsi paberdzis,
 pēc tam usvērdams, ka kur nākot arī „deevu sapulcē”
 precēšā. Precējāmees abi kopā loti pas panākumun, Tas
 domājū pēc sevis: kamlabad tās nav tātū evarģiju dātū
 pirms pādāvīšanas rādijis veenam otrām, kas no kādām
 lektām ko saprot un precēš tām intresejās? Tas tak
 lektai pašai tik pēc labu nāktu. ~~Pa trešajāam virz.~~
 Latv. dz. evētkoem, no to pēim pavasarī svēneja, mums ar ^{Pumpuru}
 abem gar B. Drīva grāmatu vorkalu garām braucot,
 eeteceja Pumpurs cešā un isnasa man veonu esesemplā,
 un no „Lačplēšā”, kur nule kā bij isnācis, B. Drīva
 un beedru apgādā. Tad E. Skujenecešs, kas Tolait bija
 pēc „Balt. Vestnešā” galvenais spēks un „Lačplēsi”, tā veit,
 redigējis, no tā bija pēluzgi pārnēmts, kā no kā specifiski
 latviska un rakstija arī tamlīdzīgi „Balt. Vestnešū”.
 Vācu avīzēs nāca iss satūsa atstastijams, bes kaut kādas
 pēcziņas. Pēdīgi Fin. Komisija usaidēnāja mani, tai
 esonegt par šo „epū” kritiku, ko grēlot negrēbot arī
 dariju. — Kā itusoklis pirms saceresanas nēso nē esot
 no saveam rārojūmāem citēem rādijis, tā arī Pumpurs
 danijis ar savū Lačplēsi Jēpētā dzvodams, Bēbūn jāat,
 rīst, ka abi iēc dzejnēceki bijūti ar jo ceverojam dzejij.

nosku darvanām, tad Tomes ar vajāt pašu attīstības ceļā,
 šānās, ar neiecēlas izglītības un arversšanās procesā, tēmu,
 kas būtu varējusi vērēt noskaidrot paplašināt un garu
 glītot, tie nospējusi nēko pēnīgu ražot. Vaj tas nav
 2. ^{zāģu darbs} skaide procesā Pūmpura Falakas gara iskopības, ka tas
 pa to laiku, ko Jospatā palaida, gan parādījās jauno
 studentu sapulcēs, bet ne nopietnā gara darbībā, kur
 tāču vīri avoti būtu procesā atvērūšes? Kad tas
 reiz (1888. g. otrā pusgadā - vaj 1889. g.) mani apmekleja manā
 dzīvokli un es us viņa vēlēšanās ceļu gabalus no Kē.
 Dzirū Vidvanta procesā, tad nu gan atprātās, ka tā varēja
 ar Lačplēsi darīt, bet bija jau par vēlu. X

a) Lačplēša tornas saturs: Lačplēsis jeb Lačānsis ceļes
 no laču mātes, ko katš mežā sev parādinajis kā ceļu.
 Usaugdams par staltu jaunekli, tas no mātes mantojis
 lačā ansis un stiprumu. Darnekla gadās tas istrijis
 tēva mājas apkārtnē no plesigēnu zverēm, tos veen,
 kovīi parplērdams un tā dabudams vardu „Lačplēsis“.
 Vēlāk tas ceļojis apkārtnē, darbu meklēdams, bet vīru
 dotijis ar parleeku lelu stiprumu, salauzdams vīrus
 darba laetas. - Reiz tas bijis par pāvīleleju pē Dauga,
 vas¹⁾. Kad tam aires salurūšās, tad tas arrejis ar plauk,
 stin un isglabis tā plostu („celtūvi“) ar laudim, kas būtu
 ceļanti strauņē un cēdragati. Pē tas cēderojis pē
 kāda kunga („kungā“) par pūsi un isdara vrsāvus gūntus
 darbus: ar ar lačēem, mal, velna dzirnavās kolesus, us,
 cel, nogrimušū pili, arēzen milān etc.²⁾ Taban par tam
 pedīgi kunga meitu par ceļu. - Ar 7 jūriam dzīvo bres,
 munga ragana. Tāi³⁾ vels ar trim galvām, kurš katru
 ritu vaica matei, vaj tas stipra kais vīrā zomē. Tā atbild

1) Tē pēvānu pē leclā Kristopa tēnas.

D. Te tāda mārā) vecumam ar „jā”, bet pēdīgi zeka, ka ar 7 jūrām Drīva,
 analogija ar Vācu jūt nu vel stiprāk, „Lacplesis”. Nu mātei caur savu
 pasākumu, „Mūsdienu” velna skolā jāstāda, ka Lacplesis var pārspēt. Ragana
 „Mūsdienu” nu skrej pēc vīzēm velneam, līdz pēdīgi pats Licēpurē
 („Licēpurē”, „Lucifer”) pamāca, ka Lacplesim spēks au,
 sis. Ja tās nocērtu, tad spēks zustu. Ragana dēla
 nu skrej, ka vētra sacelās un vīras straužes dau,
 gava šnāca briesmīgi. Lacplesis devas briesmoniņu
 preti. Tē sastopās pēc Daugavas. Lacplesis arta pto,
 mais ar smagu zobenu, nocērdams ragana dēlam vecum
 galvu. Tis cirta pretim, nocērdams Lacplesim labo
 ausi, - kulin labā roka zaudēja stiprumu, novārdama
 turet zobenu. Lacplesis sacēra zobenu kreisajā rokā,
 nocērdams ragana dēlam otru galvu. Tas nocērtā
 Lacplesim kreiso ausi. Nu kreisā roka zaudēja sti,
 prumu - smagais zobens nokrita zemē. Bet arī ra,
 gana dēls pazaudējis divi galvas un tapis par divi
 krodalām nespeģgaks. Tē nu rakampās rokām, sāk,
 dami lausties. Tē laukās līdz pat uakaram. Krēslai
 metoties, teem slīdēja kājas, abi eģgais no krasta
 atvāra Drēlmē.

Ti teka, ka Pumpurs zeka, ^{bijs} ~~pat~~ dinamā ar Leļos,
 des un „Impūvāru” apgabalu”. Bet tā ^{ko jāsaka} tikai variānte
 no „Lāčaugaina”, kas uzņemta Vāzēnē, Bruocēnē, un atro,
 dās „Pivzemneka” 1887. g. izdotā krēvu valodā pārtulcokā
 Lāto. pasākū kraimā, ko Pumpuram gan vajadzēja zināt.
 Bet tas ir ^{charakteristiski} precīsi vīna pavērtības un nevi,
 zības, ka to nev zinājis. Kāda cita vel plašāka variānte
 ir „Lāčādels”, kas cespēsta ^{Krošfjūn dāna} „Lāčvācu” teikās is „Mālcenas”.
 III. kusturcā. 1891. g. Tā Pumpurs pats aridzān aprunājies

par opus" nepateceitu, rakstidams tā "beveidumam" kā:

Lačplēša ķerka, kurā kā pirmo mūginājumu savai
 tautai pasniedz, nav opus tadā zinā un slāvoķi, kā tas
 tiek no tautas un saceretaja protis, tas ir tikai marums
 ir bagatā Latvju tautas ķerku vājuma, cik vengam(?)
 cilvekam bijis iespējams sadzirdēt un noklausīties tāu-
 tā, tadēļ to prasti nosauce par "episku dziesmu". Bet
 te apģadotaji neaicinoti tam esied: "Kevaram peestit
 im saceretaja domām. Atbalstīdams us Fordana virdi
 savu saceretajumu nosauce par "episku dziesmu", tadēļ
 ka tam apstradata tikai dala no tautas ķerkām. Arī
 Nibelungi ir tikai dala no Germanu ķelās ķerku ba-
 gatības, un Tomar to Fordans pats nosauce par tautas
 epu: "Katos opus, kurā seturs vents ir tautas vestures
 un dzives, ir tautas opus, tadēļ arī Lačplēsis katā zinā
 palna io nosaukumū". Ta apģadotaji, ^{neiz no zinādami neiz domādami} ^{pr. p. tik} ^{par mūķoj.}
 katrā zinā palna io nosaukumū, to velak redzesim.

Pemirnetais seturs apstradats Lačplēsi dāds dze-
 dajumōs un ^{saceretajis} seturēdams tam: I. Dzedajums dze,
 un rapulei. II. Dzedajums. Lačplēša pirmais varona
 darbs - Lačplēsis dōdās celā uz Rostneķu pili - Ariz,
 krausla meita - Velna ķedre - Stabu - radre un vinas nei-
 tina - Koknesis. III. Dzedajums. Kangors un D. ķerķis -
 ķilzīs Kalapuisis - Kars ar Iganneem - Kogrimsē Rost-
 neķu pils - Ķerķas un maķības Rostneķu rakstu ķilok,
 lās - Velu naktis - Ķarindota parūd. IV. Ķaupā pēe tētajā
 ķēva Romā - Rīgas dībinašāna - Ķarindota ^{no ķerķim} no ķlosteri
 - Ķoknesā un Ķarindotas begšāna iz ķlosterā - Lačplēsis
 Ķemēļa jūrā - Ķemēļa meita - Ķumpurņi - Ķamcs mala -
 Ķomanta kalns - Ķplēvta jūras sala. V. Dzedajums. Uz

^{juvas}
 aplūkotā salas - Trīs Doti - Veca ragana - Spīdala -
 Laidota un Kokneis - Iatkošanās - Laimīga atgriešanās
 apkaļ un Tevju. II. Drečdajums. Ligo svetki, Ligos
 narts - Virsaiņu sapulce - Lačples ar beedreem sapul,
 cē - Kāras - Kārš ar bounececeem - Lačples Leelvār,
 de - Kangars un Dterichs kā uodeveji - Lačplesa nave -
 Pērgas. - Kā tai terkā Lačplesis padzi cinas ar raga,
 nes delu, tā sai) ^{Pumpura} episkā sacerejuma - ar "Tunšu" brune,
 neeku - kādas ragana delu, līdz abi cegaņas un noņemst
 Daugavā. Vel iodeen, Laiki no larva laivoneesi,

Braundamī pa Daugavu,
 Pusnakti redz devus vīrus
 Kāva vāstā erholtes (!? cirstances). - "

Pamats no epus
 Lačplesis
 Dodam

Laidoneesi tie, ka reizi
 Lačples savu naidneeku,
 Vecem pašu leji gaudis,
 Nosliecās atvārā! - "

1) Deevu sapulce
 2) Rīga 18. l. p.
 3) aplūkotā jūras sala un diments
 naldāležiņi ar
 magnētā rādām
 atkānu jūri (lebonmā)
 Kācu terkā par leel -
 kungu izsūtā

Sacerejuma ir pavisam kādas 4,800 rindīnas. X
Triska. Tiesa gan, patē dreijneesi, kā jau dzirdējam, at,
 zinās, ka šis vīra sacerejums tie, episkā dzeesma "un ka ap,
 gādatoji to tie nosauc par, tautas epu". Tēem apgā,
 datajēem un vīscem tēem, kas nav par epus, tautas
 epas īpašībām skardrībā, mums jā-attēld, ka neper,
 teek vis vel ar tam, ka "sāturs nemts is tautas vīstā,
 res un drives" lai butu tautas epas. Vispirms jāpēc,
 mū, ka episkai dreijai, epam ir ^{īpašas} īpašības, caur
 kurām isīpīraks no dzeesmas - liriskas dreijas un dramas
 etc. Pirnā īpašība ir epas lechums, plāšums, pīgkos.
 Pau greesi - Aristotels - zināja, ka epam jābut morālas
 divrai tie garām - Declam kā dramai - un Lačplesim

veca mācība. (Kāds talskojums) "1869. g.", "Austrums" (1869. g.),
 "kā Indeesī procesā 2000 gadem dzēdaja" (1869. g.), "Lāpniš"
 (1869. g.), "Bezļa atnākšana. (Kāda atzemes dziesma. 1869. g.),
 "Mīlākai vakarā" (1869. g.), "Kur aug mana ligavība? —
 Stasti manim Daugavība — " (1869. g.), "Uz Daugavas
 krasta" (1869. g.) etc., parīsam no 1869. gadu imān 15 dzies,
 jojmī. Nākamais, 1870. gad, ar ~~sešām~~ dziesmām, jau
 nav vairs ne pa pusei tik bagāts, kā pirmāis, tapat
 ar 7 dziesmām 1871. gad^{trīs}. Tad vēl no bagātākām gādēm
 mān tik 1874. gad, ar 9 dziesmām, kamēr vīri e. ti gadi,
 kas snēdas L. V. 1889. gadam, pāleek tālu sevīši
 pirmajām, 1869. gadam, un arī īēm (1870., 1871. un 1874.)
 pakāļā. Pa 20 gādēm, kurās (1869-1889) Pūmpurs dzies,
 jojis, salāsāis parīsam (pēc šī krajuma) 67 dziesmas.
 20 Taurpigi ražots. Neismān nēko vairāk par 40m
 dziesmām no gādē.

Pi. "dziesmā" krajuma "Dziedumam" ir par motto:

"Vaj man' mātē iņpojūšē
 Dziena kaltā iņpoli?
 Dziesmām varbi smarķi,
 Mans mūvīnš vel raibaks!"

Tad dziesmāers tur omā par dažādām laicīca starpām
 tautu attīstībā: karstām, reindēmām un auzestām;
 "ikkatrāi laicīca starpei ir savi notikumi, kas no lai,
 keem pāleek lautiņ atmuņā un vīras kopā tās sātāis
 tautas vēsturī, vīnas varbo mūvī. Š. lētās laicīca star,
 pās ir manāma jō dzīva kustēšanās vīdā tautā; Tad
 ātri attīstās un pāceļas darīi karaktēri jō augsti pār
 iedzēnētīkeem un eam savu pāekšīnīmi ar kustīna ar
 citus tautēis - ". Arī mūsū marājā Latvīešu tautā

ir bijusi tādā silta laika periodē, kur arī viņa savus
 pirmos garšmas un brīvības cīņtājus laukā laidusi. *Dis pulcins bija pieejušs*
 „Viņu pirmājai lai ir darītas arī šīs dziesmiņas, kā *25 gadu laikā tā*
 tā laika gara angļi; šīs dziesmiņas guleja līdz šim iska, *nosauktae Dain,*
 šīs lauknastu vecās gadu gājimās, līdz ar citām, vel
 rokstās ne-espēstām, arī viņas dīgūšas tā laika sil-
 tajās saules deenās; 20 gadus atpakaļ tās apdzied savas
 tautas grūtumus, cīņus un cērtības, turklāt viņu
 nolūcis bija pamudināt tautes, atnest viņu, kas
 svešs, savast pašu tautas mantas un tūmat un dziedat
 pa latviski.”

„Veletos kaut arī pēc tagadējās pa-audzes šīs dzies-
 miņas un raksti nepaliktu bez cespaida, jo lai gan
 20 gadās mūsu tauta daudzi us pieešū gājusi, tad tomēr
 vel mūsu jaunajem spēceem daudzi būtu ko strādāt un
 lūdzināt tautas dūvā, bet leokās, ka neskatot us to, pēc
 mūsu tautesēsem īmī laukā jau ir sestajusces rēndonā
 lauka starpa; — divz var pēnāst i aukstā. To nādriest
 pēclāst, jo darba vel tik daudz, tik daudz. Tādēl, nem,
 sm par pieešūimī mūsu pirmos garšmas cīņtājus
 un viņu to lauku tekumu, ko tēc veens otram us,
 sauca, tas bija:

„Brāli, us pieešū, us pieešū!”

Rīgā, 19. septembrī 1889. X

Tād dziesmu kraujums cedalīts tā: [I.] Tērtā - mīto,
 loģija - vēsture [II.], Tauta - tēvija - brīvība. [III.], Daini,
 kas jānsmas - mīlība. [IV.], Tādīve - tērtā. [V.], Tērtā,
 mā. [VI.], Deverožamās deenās - svekās. [VII.], Tautas
 dziesmas - tekas. — Kā redzam, seturs jō bagāts. Un
 tās tik skanošās frāzes, ko lasam pēc A. Alunana par

Pumpuru „Bevejojamoš Latvaišs (I), kā: „Un es viņš
velak esēt, šis šķ bagati apdavināts dzejnieks, kuram
poezija pate likās peeri noskupstijuse, - kā apstākli
moeja šo mūsu mīluli, kamēr viņa kokli notūkka
veena itiga pee otras un tā pavīsam apklusā.“

„Kizi jautāju Pumpuru, vaj tad zem nekādeem
apstākļem viņš varis nebūt pēdabonams, neent
atkal savu kokli rokā un dūšigi kustināt itigas.
Bet Pumpurs vukti pasmejās un moarim isi atbil,
deja: „Dreedat uos, kamēr jauns. Kas šķ krietni,
kā es, pārlecinajes, ka e lveka mūžam nepemīt
it nekādas poezijas, tas šķež savu kokli pee malas.
Lai dreed jānnekli nenolaupitām esībām!“ Šo talak
pats slunans atkal saka: „Kas pee tadēem vardeem
spreedis, ka Pumpurs varis nespēj dreedat, tas šķpri
maldītos. Šau varis reži esmu pārlecinajes, ka
mūsu dzeesmuveeni mājā vel tas pats dzejas gars,
kas viņam gādāja jaunības gādās šķ daudz apbrīno,
Taju un draugu. Tikai, ka šis gars apspeests ka
deensīcīgām raizem un rīpem. Bet kad Pumpurs
atrodas ligsmu draugu starpā, kad glāzes satkau
un gardais alutīnš puto, kad atseku jāntros drees,
mas un pasaulis negu un raizes pēemot, tad
arī Pumpura acis šķvero pēesmu leesmās, tapat
kā viņš jaunās jaunības deenās - -, tad gāisi pee,
kāda, ka senākais dzejas gars vel arveenu mājā šīs
pārbandītās kontis un šķ jēbkādas sagatavošānas
teet tek no viņa lūpām improvizācijas, šķ jaunās
un poezijas pilnas - “. Kā nedram, frāzes un šķkai
frāzes. Un slunanam frāzē parat, kāds ^{daži šķ} šķgotnu

1) P. Filson par māšinu, kaza vel atrodama, kas šķ dūšīvas lū
itū

Pumpura celojuma apraksts ar viņa pēdējojuumu
Iarlu-Turku kara (1876-1877).

Tas butu līdzim viri patkāsigi isdotee Pumpura
raksti. Ja nu peeminam vel kadus pāri prozaiskus
rakstēnus - kadu Balt. Vestnesi (staop 1872 un 1876.g.)
par seno Latvešu dzīvi, kas bijuse vīcāur dzeijisca,
un kadu Austrumā, ^{un protā} "Par Induseem" tad vel pāra
dam dzeijolēm, Balt. Vestnesi, "Mājas Vēsi" un "Au-
stomā", kas nebutu peeminētā dzeijolu Krajumā se-
velotē tāpec, ka tee dzeijneka pašās berdramajās ga-
dās butu sacereti, tad ir arī viss, ko Pumpurs sevā
raibā mūrā sacerejis. —

kurviga.
*) Leivulāvece
in kantu precēs
vesturigis lark
mets. Pe Bran,
cova kistu valst
vestuses, Ilzopija
Izjotckaro rocy
dapezba (1892 II,
18.-387. l.p.)

Pumpuram dzimstot bija Latv. literatūra (vecā
Skendera pectēn) zēdu larks - tad mirdzeja Hugen,
bergars u. c. Latvešu tautiskas literatūras pamosānās
larkā viņš nostajas un dzeidaja joprojam tās zēdu
larkā. Pīs larks pastāis vel tagad, kaut gan pats
Pumpurs jau nobēris. Pumpura larkmets ir Latvju
tantes atdzimšanās, ir Latvju Tantas pavasara lark,
mets. Pumpurs ir veeus no visu idealistiskakajiem
tautiskā larkmeta dzeijnekeem. Dāri sarka, ka Pum-
purs ais jaunības espardeem pelicis par sepuotaju;
bet nepateic vīr, kad tee espardi bijuši. Viņa mēs-
kis esot - radit, atdziminat tantes dzeiju! "Brāvi,
nāc mājās! Tur tad ir tās, tantes dzeomas", tērkas,
pasakas, sakami vardi, mīklas etc., ko viņš butu sa-
cerejis? Teesa tēk ir, ka Pumpurs sevai dzeijai pa
vīstlakai, smalsā veldu no teikām - tantes gara
mantām - leclarkais peemē ^{prece} tām "Lačplēsis" - un
ka pāris no viņa dzeomām drusku peeskan pee tantes

1) Ja Jodors mald. Ik., "Latv. Avīzes" N: 50.

Dzeesmāim'. Arī tas ir Teesa: „Pa Pumpuru nes
muzikāliska sajūsmā, t.i. ja tas sacer dzeedamas
dzeemas, — tad ir dreija. Pa vajāga telot — dzērbu,
rakstus — tad drejas nav. Vinam trūkst — drejnee,
ka rūtinas? Vinš bija par māt izgl. kots. Nav Teesa,
ka Pumpurs svešus paraugus nebūtu, pceeks aerm
Turejis. Tam jau runā pretim vairaki Talscajumi
jau pašā pirmajā dreijošānas gadā (1869). Teesa ir, ka
Pumpura dreja nebij tikai romantiska. Aplama
frāze ir, sacit: „Nekad nebij Latviesū dreja ar dzīvi
Ar kūvā sakarā, kā toreiz”. T. i. kad Pumpurs dzīvoja.

„Pumpurs bij savā laskā reti skartis cilvēks. —
raksta st. Mūnams savās dēver. Latviesūs I. —
„Galun drusku pašapziņīgi paccels garā, vrtsmēsas
pastēpdams us pceeksū, — tā vinš nedra stargat un
tas v. nam deva drusku varonisku iskatu, pee kam
zinams maz pcepseja viņa mīlgs, smardu bagats
vaigs skartī zilām aerm, iz kuram labvēdība
un ligsmita spulgot spulgoja. Pa vel pceemū,
ka Pumpurs ir garī dreltancem mateem un staltu,
garu un kaplu baidu, tad viņa portreja gatava.”

Bet mums šo šovā ir viņa
portreja, kada tā atspoguļojas
viena dzeesmā, ja šānemistiga?
Ja tā ir viņa portretē
beidz. Kaimiņos

III. Tēspatas literāriske vakari. (1874—1882). (Dairu dzeesmu komisijā).

Kad Konvalds 1873. g. pavasarī no Tēspatas atgā,
ja un šejenes studentu vakarīnceerbas vakarī palika
bes sava eerastē vadona, tad cestējās pirmajā laukā
tā kā tad nedrošūms. Radās tā kā rivalīcešana
pceeksūnceerbas dēl (pr. p. starp K. Kundzinu un Broe,
di- Brojenceeru); daži atgāja ^{atkal} (no Pēterburga kā: M. Klusins,
un P. Raomē, un Pumpursi etc.
P. Gutmans un J. Drejmans. Vakari saca tā kā nīst.

1) Sal. ibid.

2) Tā tix var muldet tadas izglītības laudis, kā Teodors ibid.

Te ar 1874. gadu sākot radās gadu pa gadu jauni speci
 klat, to starpā jauns, jo dederis pulcētājs, stud. theol.
 Prostrantu Pānis. Tēc citi, kas reizi ar vīnu cestājas,
 bija: stud. philol. Fr. Zeebergs, stud. med. A. Brašņevics, stud. math. F. Treumans,
 stud. theol. A. Koppe un stud. med. A. Dīrvis, stud. philol.
 Fr. Zeebergs jau pēc pusgada aizgāja uz Pēterburgu filo,
 loģiskā institutā. Tēc citi palīka, līdz istudeja, un
 bija jo divi un čārli vakaru beedri. No tēem jau
 miruši A. Brašņevics, kā daktors Suvlēnē un A. Kops,
 pe, kā maistājs Sūnundā. (Šis bija leels humoristigu
 sunu turētājs). Ar 1875. gadu pēnāca atkal jauni kom.
 mil. toni, kā: stud. theol. Lautenbachs - Dūsmānis, stud.
 theol. K. Zalīte, philol. A. Gēlins ^{stud. philol.} un K. Treumans, kurš
 berdzamais pēc kāda laika atkorta (tas esot tagad Ame,
 +kā). Tēc citi palīka par becekļiem līdz berža sasas
 studijas. No tēem miruši K. Zalīte ^{īstapa} kā maistājs N. Z.
 naja? Bulankā (Lībrija) un skolotājs A. Gēlins Faltē.
 Tad 1875. gada otrajā pusē pēnāca vlat ^{stud. philol.} K. Mūhlen,
 bašs, stud. theol. V. Kaspars, vel velak stud. theol. Bek,
 mans, stud. med. vete. Hellmans - Garsmons, velakas
 magistros (+ Pēterburgā), stud. gr. comp. F. Volme ⁽¹⁸⁷⁷⁾, tagad
 lektors maskavā - Austruma Dībernātajs un ilggad,
 gais redaktors - tad ^{1880.} gadu: stud. med. K. Pēlaus,
 stud. theol. Dīsterns, stud. theol. P. Sanders un daudz citi.
 Pēc III. - trešā Tērpatas studentu rācstnece, kas vakari
 skaitami no 1873. II. līdz 1882. I., kur vīni nāca kor,
 porācijas Lētonijas pajumtē. Vīni itāv, kā sākot
 „Dzīvū dzesmu komisijas” zīmē, jo šējenes Lātocešu
 studentu dzīvei arveenu plāstak attīstokes, radās vāja,
 dzīva pēc latviskām studentu dzesmām, „Dzīvū dzesmām”.

Lai tādās dzešanas krātu, pat ierēķu, un iedotu,
 tad sastādījās (tā ap 1879.gadu?) prokā tam sevišķa
 nodala, „Dzintu dzešanu komisija”. Tai bija pastā,
 vet no 5 izvēlētiem locekļiem, kurām bija gan pašiem,
 kam prokā tam spēja, dzešanas jāsacer, gan jāusmeklē
 derīgas jau pastāvošās dzešanu krājumos, gan jāsa-
 rakstas ar dažāiem dzēnecekļiem un komponistiem etc.
 Šī komisija strādāja ar dažāiem pāstraukumiem -
 locekļus marvidama daudz gadus pa rindai. Atmi-
 nos, ka reiz šī komisija (1880.I.) pastāveja no tā-
 deam locekļiem, kā: stud. med. A. Brivis, lektors
 Lautenbachs, stud. theol. V. Kaspers, stud. med. J. Kundrins,
 Forcīr bija jāuzkratas kādas 200 dzintu dzešanas.
 Gan šai Terpatas Latv. studentu rakstniecības vakaru
 periodē (1873.II. - 1882.I.) dzintu dzešanu krājums uel
 meidnāca, tāk otrs ceļš un svarīgs darbs - kopā-
 racijas Latvijas dibināšana - tapa galīgi iedarīta.

Kundrina, h. Klusina
 un citiem, kas jau agrāk
 aplūkoši,

Nu sīkākī par šiem šo vakaru locekļiem, kuri, bet K.
 gan tad, kā arī uelau dzīvē rakstniecīgi nodarbojū,
 šies. Chronoloģisko rindu pec viņu rakstu klajā nāk,
 sānas sēverojot, kā primāri minams:

1) Jakobs Lautenbachs - Insmīnis. ^{ieslēgts jau tajā laikā} Taisni no "Kuldi-
 gas ģimnazijas nākdams," no 1872.I. - 1873.I. pec "Pron-
 valda vakarām" pēdalidamies, Forcīr sevišķi studentu
 dzešanas saecerams, pasāk savu rakstniecīgo darbu
 jau 1872.g. ar kādu paziņojumu no Sabiles "Balt. Vestnesi".
 Forcīr tas dabon, ^{jau} arī savu uelako rakstnieka vārdu, Insmīnis
 no stud. kirt. J. Frūnberga, kumās stāvoš stud.
 astr. h. Klusina, stud. jur. P. Putmanam un stud. ochem.
 D. Ballodim. No 1873.II. - 1874.II. "Kurzemē" par māj-

* Tolaik Terpatā vaju acudēl, uelredamies.

571 + Jēl ved mani līga vāļ šķavas lējā
Un ardi man atstāt no Sabīles ceļā:
Lai minam, kas labs ir, ar pratu jo jāstā,
Bet nekārtībām lai dodam ar ļaunām.

skolotāju sabrījis, Tas uztāka kā stud. theol. savas studijas
1875. g., I. semestrā, tulim arī, rakstniecības vakarās" zēsta,
damees. Te viņš cēl jau februārī savu pirmo stāstī
"Valtīns" preeksā, kurš cenās tulim pēc tam, Balt. Vest.
nesī (1875. g.) pavasarī. Tapat gadu pa gadam viņš tur
lasa preeksā un tulim islaiž Balt. Vestnesī (1876) ^{pirmo Latv.} roma,
nu, Zilās acis ^{Tad kadu iznominānu no Sabīles} un 1877. g. stāstī "Varnas un latīne".
Jau 1878. g. (Tas ceceļts par Latv. valodas lektoru un tura
savu uztasānās runu, Ziņš Juffiffa tur latīffim gramma
trk (ceespēsta seks. Neue bürgerliche Zeitung" un sevīski), Tomer
pabeis nu kā pasēvs locekli ar "rakstniecības vakarēm"
veanadā rakarā, 1879. g. Tas rakstī Balt. Vestnesī ^{ceļojuma ceļpārdu, No Jāņa} par "Kā" ^{tas - pār jūnu - lēi}
stāstī tautas romancēm, islaiž tur arī kadu dzeeda ^{Kurzemei un}
jūnu no epas Indulis rauda; 1880. g. islad Līgas I. dalu ^{lietku un epas}
(davīnālu Latv. II. vrs. dz. svetkēm, 1881. g. isnāk p. r. ^{ku dzejolu vrs.}
mais Latv. bīdēm pūskots literārisks zinātnisks tur,
nals, Pagalms, kuram Lamberbahts par redaktoru. Sīku
mus neeverojt Fani no Bismūne ^{Prospectis} Parudu
šais Kātrines dālderis, stāsts; Pa Jāņuju Gotz Lōterza
ram, ceļojuma apraksts; Latvešu grammatikas vesture,
Lēši-Latveši Kēevojā, Pār C. Lōvka balsi un tās apso
bein, Pasaule eet gan vrs no preeksū - zinātniski
raksti; Dzejas skanas (no Fr. Hālberga) un Tautas skol
neers - kritika, Par vesto brīnumu - ^{paforzejums}
pedīgi ballādes un dzejoli. Tai pašā gadā ^{it pārī rak. jāj 1880. g. beigās} turpat stāstī Latvešu leika
poema "Zalkša ligava", kurā no Latv. draugu beedribas da.
bija godalgu. Arī "Pagalma" otrajā gadgājumā no vrsna
dandz rakstī, kā: Preekstājumi par Latv. mitoloģiju, ^{1. gadgājuma} Parudušais Kātri
šais dālderis, ^{nes dālderis}
Arī pirmā mīlestība - novelle u. d. c. kā Bismūris bija
pēc Balt. Vestnešā un Balt. Zemkopja" pēdalījes, pr. p. Balt.

1) un Latv. II. vrs. dz. svetku komitejas udevumā šo svetku apraksts:
"Latv. otrs vrsparīges dēdatānas svetki Rīgā, no 17-20. jūnijam 1880."

"Nestnesi" 1883. g. ar garāku rakstu zēriju, "Konorsu deenas",
 tā viņš 1884. g. "Rotai" iznācot, arī tai sacerēja rakstus,
 kā: "Rota" (un daži dzeijoli 1884. g.), tad 1885. g.: "Debeska,
lejs", "Deavs un Velns", - kurš iznācis arī zēriki - "Margāris
 un Banuta" un "Vasla", 1886. g.: "Tar veco Latviesu rakstu",
 "Par veco Latviesu dramu", "Līgā-svetki" - drama, tad
 daži dzeijoli un 1887. g., kad Lautenbaehs bijis pats
 šī žurnāla redaktors, no viņa: Praksīslasījumi "Latviesu
literatūras vēsture". No 1885. g. Austrumam iznācot, tānī
 bes daudz dzeijoleem un balladem espeesti pa dažādem
 gadu gājimeem stasti un stastoni; kā: "Vecars sproancuris",
 "Nedēļu pee pasta", "Puces un krooni", "Dzēdatāja", "Grē,
notāja jānneklē", "Strupes zvani" un "Nabažu elende", tad
 daži polemiski - kritiski raksti. Līvisku un episku
 dramatisku dzeijolu krājums, "Līgas II. daļa" izdota
 1889. g., pee tam, kad gadu espeest, 1888. g., iznācis atkal
 svetskū komitejas udevumā apraksts: "Latv. Trešēl
vispārīge dzēdašānas svetki". Ar 1891. gadu iznāc, "Hee,
drīzū V.Donck jeb varenū vīru darbi Latvijas senatnē.
 (Tas ir tautas spēks) 24 dzēdājūmās. Gadu agrak (1890):
 "Der dialect der mittleren Abau (Kurland). No. träge zuo
Kunde der indogermanischen Sprachen". Gadu velak (1891):
 "Loni, jeb stasti, romānu un novellu krājums. Rīgā,
 1891. - Uzpeku uz Pee šēem vīzvarak literatīskū rak,
 stēem espeesti vīzvarak tīri zinātniski 1) Rīg. Latv.
 beedribas Zīm. Kom. rakstu krājūmā, kā: 1886. g.: "Se,
vedūms Latviesu mitologijā jeb veco Latviesu tiebā" (IV. kr.);
 1893. g.: "Par Dupi" (VIII. kr.); 1894. g.: "Par līktna-dovībām
 jeb tīm lārnīmām" (IX. kr.); 1895. g.: "Par Līvū-Latviesu
pētījūmēm" (I. kr.) un 1898. g.: "Par Latviesu pavasara dēvi,

vain" (XII. kr.). - Oчерки изъ исторiи ливонско-латвiи-
скаго народнаго зворсезва. Параллельные тексты и
изслѣдованiя. I. Народный песни. Ученый записки
Императорскаго Юрьевскаго университета. 1896. - вѣ
стиски издавна. Дорвоянъ, Селавинъ, Арземе село,
Юма аракотъ" (Balt. Vestnesi, 1897). ~~Туминуръ~~ въ латвiи-
 ской императоръ. Ротъ, произнесенная на зорсезвекъ,
ночь собранiи Имп. Юрьевск. университета 20-го мая
1899 года. Въ Ученый записки ст. Юрьевъ. 1899. №5;
Туминский сборникъ, издаваемый Императорскимъ Юрь-
евскимъ университетомъ по случаю сзозвнѣнъ годовъ,
ицены дня посиденiя А. С. Тумкина 26 мая 1899 г. и
ордольско. Юрьевъ. 1899. - "Is kalajem zemelēm" (Baltis,
 1900. g.). - Ueber die Religion der Letten. Magazin, heraus-
gegeben von der Lettisch-Lituanischen Gesellschaft. Lvaiv,
2yten Bandes zweites Stück. Mitau, 1897. Tai piā gadā
Baltis: "Vecais Usmenecks", stasts, un "Par Latvešu litera-
turas vēsturi" ^{attīstības} "attīstības", klāja lekcija, Turība Krievu
literariskā sabiedrībā Rīgā un Jelgavā (iespeesta ar latv-
vešu tekstus). Pedigi 1903. g., Baltis, Jevabz Lvaivz,
rite, kautrskā laskmetā pirmā ceļena rakstnecks" un "Friedriķis
Danjēls Vārs "Hidromes Latvešu usticams dzives beids un
gara darbnecks". Vēl ne-iespeests tā vasaru saceretāis stasts
is Rīgas jūrmalas peldu-vešu dzives (ap. 1880. g.), Graci-
ellā jeb Rozītes nostepums. "Apskatā" 1903. g., "Leišu
raksti un rakstnecks" - referats par Leišu Literatūras vēsturi
"Krišjonaš Donelaičis, Leišu dar" Literatūras leivs"; "Di-
vības udens" poētisks stasts pec kāda lantveša pedzivo
jūnceim Palestīnā un "Tēvzemes noputa". Pedigi lantoru biogrāfijās
ceks biogrāfijās Cirobapt II, 1902g.

tai piā
 raksti 1902
 iznācusi par
 Torovs u. Mū.
 Koberiņi

X, Keredz, gais
 Indriķis, Amuln
 māju dziesme
 necks (Baltis
 1901. g.).

"Grāda L. N. Tolsto
 ja domas par
 kotru?"

Krievu
 Ojgom unoban
 empapypu; . la
 žāmeckā dziesm
 pit; Odancapypu
 . Lotta. lit. slēdri
 j. Zur Parōmiologie
 Vēsture dātive
 vslaspoesien. jāt
 un. lēja, lēta kalna
 lēgava

1) Sk. A. Alunana "Bevarojanēt Latvešu" II. - Austrija 1893, 472. l.p. -
 Pielācīa Kalenderē, 1894. - A. De Gubernatrs "Dictionnaire International
 des Ecrivains (Etrangers)" ^{pona} - Druku mānēdī 189- - Biogrāfijā,
 ceks Cirobapt II, 1903. z.

2) Jānis Parstrauts - Leopards Dz. 1851. g. 1. 29. augstā,
 stā, Kņozemē Jaun-Lovlaukas (Gaikvederņu mājās), skolā
 gājis Jelgavā aprindskolā, ko pilnīgi pabeidza, tad tur
 pat ģimnazijā, ¹⁸⁷¹ pēdējās mācību gada beigās par
 labu vakarcešu, ~~pa~~ ^{pa} ~~se~~ ^{se} aizgāja 1873. g. uz Lēpaju, dibināja
 tur tadus pašus Latv. ģimnazistu vakarus. Atstājot
 par Lēpajas Nikolaja ģimnazijas kā ekskursus nolēcis,
 atnāca 1874. g. janvārī šē teoloģiju studēt. Kā jau mi-
 nists, arī šē viņš bija dzimis Latviešu pulcētājs un pedi-
 gi korporācijas dibinātājs. Pie ⁽¹⁸⁹²⁾ pabeigtām studijām tas
 nolūrojā savu pienesu gadu laikā par ģenerālsuperintēn-
 dentu, švertu, šim pa arzemi ceļojot, arī kadu laiku
 patstāvīgi ta amata darīšanas veidams. Kopš 1895. g.

Parstrauts ^{sabija} par mācītāju savā pašā draudzē ģimnāzijas
 flūrē, Sēvijas gubernā. ^{1873. to 1909. gada aizskatītajā un Lēpajā par mācītāju} Parstrauts nesavtīgs, ideāls
 patriots, kurš ^{abundāro} ~~abundāro~~ tāstien un vesclību ilgi pēdējās
 tautiskai lietai. Šebū viņš viscaur praktiskus dabas, tad
 tomēr tas sacerējis kadu Latv. literatūrā it severoja,
 mū darbu, proti: „Domas par tautiskās drejas nodi-
binātānu. Rīgā un Jērpātā. 1881.” Tani viņš ne vien
 polemizē ar kaudztes štārtu par „Lālcās ligavu”, bet
 kas tas visvarīgākais - viņš ievā tur cauri reforma-
 ciju vēstārdi un - vien, iet - rakstīšanā Latv. valodā,
 kas no ta laika tad vispārīgi pieņemta.

3) Friedrihs Liebergs, ^{bijušais virskolotājs un kadu laiku arī} tagadējais sejeenes studentu in-
 spektora palīgs, arī mēģinājis rakstniecībā. Tas sa-
 rējis kadu 5 cēleņu skatu lugu, kas deemžēl, cik
 zinū, vel nav nekur ievādīta, tāš tituls: „Cēni savu tautu”.

4) Arturs Dīvīkis, B. Dīvīka dēls, dz. 10 septembrī
 1855. g. Vidzemē, ģimnazijas mācības baidījis Rīgā,

Tas 1874. g. sāka šē - Japātā - studēt medicīnu, kurā
 beidza ar sudraba medaļu un ārsta gradu 1880. g. Pēc
 tai pašā gadā tas noietas par ārstu Smiltēnē, ^{bet jau} 1881.
 gadā atgāja uz Neretu Kurzemē, un 1883. g. noietas
 uz ilgācu laiku Rīgā. Šē - Rīgā dzīvodams, tas jopro,
 zigi pēdējās pēe Rīg. Latviesu Biedrības un Tas da,
 žado nodalē darbības. Šē Par šīs biedrības runas ar
 Tas salija 5 gadus, par Rīgas Latv. teatra kommisijas
 prezēsneeru - 2 gadus. Zin. komisijā tas bija veenu
 laiku par mūzejās pārsini, bet jau 1888. g. Tas at,
 stāja Rīgu, arsedams uz dzīvi Ogrē; no šejenes 1891. g.
 pārceļojās uz Pskōli un no šejenes pēdigi uz Ro,
 pārcēm. Dr. A. Drōvīš ir teicams beenu ārsts, bet
 arī Latv. rakstnesēbā Tas čakli strādājis.

Vīna raksti.

Savu literārisko darbtu A. Drōvīšis usācis ar da,
 zēm rakstiem „Balsi” un „Baltijas Vestnesi”; pirmā,
 jā, „Par Diferenti” un pēdējā - feletonā tas derzgan
 beeri pārunājis dažādos medicīniskus jautājumus.
 Pēdigi tas ilgācu laiku (1890-94?) arī redigeja „Bal,
 tijas Vestnesā” feletonu. Līdz šim vislelākais no A.
 Drōvīša rakstu darbcem ir „Baltijas kaulu kostoni”,
 esestols Zin. Kom. Rakstu krajumā VIII. Rīgā, 1893. Beo
 tam viņš krajis vārdus, kuri Ulmana vārdnīcā vaj ne,
 paverzi tulkoiti, vaj pavrsam ne. atrodas un kuri līdz
 ar tadem citu krajumem despeesti Zin. Kom. Rakstu
 krajumā II., kā arī sacerējis „Lugumu, Hāicēnājumun
un lugumu R. L. B. mūzejās ceatā” sk. III. Rakstu vr.
 Dr. Drōvīšis bijis ārsts un rakstneses veenā reizē. Tik
 tagad, kā beekās, viņa epalva pavrsam apritumse.

1) Tagad tas ir par arstu Kerkavā, kas 12. februārī 1910. g. viņēja savus 30 gadu
 amata ceļus. Nu atkal Rīgā. Zin. Kom. h

Jusmina Dzejoli:Ligas L. dala1869 — 1 dz. Ligas konke

1872 — 2 "

1873 — 1 "

1876 — 2 "

1877 — 1 "

1878 — 2 "

1879 — 14 dz un 5 ballades.

1880 — 3 dz un 1 prolog un epilogs

1888 — 1 " un ballade

36

Tami gletaja un gleisu dainas

Tulkojumi:

18

Bachmanni kofid

1876 pēc Goethes — 4

1876 un 1880 " Sillosa — 2

1879 " Haines — 2

1876 " Mörives — 1

1879 " v. Prenska — 2

11

1879 { Katalanu tautas romances — 3

} Portugalesu " " — 3

1880 Kor. letaja atvadas. — 6

I. dala

→ Burtnecken kokle

1879 — kokle 5

1880 — " 2

II. dala

	<u>Ligas kokle</u>	<u>Burtnecken kokle</u>	
1873	1 " 2		
1874	1 "	1880	2 Dzygona
1875	4 "	1881	1 "
1876	3 "	1882	1 "
1879	1 "	1885	5 "
1880	5 "	1888	4 "
1881	10 "	1884	} 1 kantas drama
1882	2 "	1886	
1883	2 "	1888	
1884	3 "		
1885	5 "		14 Dzygona
1886	1 "		
1887	1 "		
1888	8		
	<u>47</u>		

Fröndin no 9-11. 40 Rl.

Pirkkoin no 9-11. 40 Rl.

Pirundin no 10-12.

23. sept. 1925 g.
sajuntai goza
kati: 1787 luti
50
rubli 8 935 0 rubli

100
50

5000
10

50000

3500
4600
50000
350

89350

5. Swis (Georgs) Freibergs - Brivkalnecks (Zimis 18. aprīlī
1854. g. Vārmes pagastā, Kurzemē, kā pagasta skolotāja
dēls. Kuldīgas ģimnāziju pabeidzis, studēja ^{vecklasisko} filoloģiju
Tāpatā no 1874 - 1881. g., pastarpam būdams par mājsko-
lotāju; 1885. g. nolika zinātnu skolotāja eksāmi un pēc
tam bija par mājskolotāju Vidzemē un Ēkē-Kreevijā;
Tad no 1890. g. par skolotāju pēc Heines privātskolas
Valmierā. No šejienes aizgāja uz Peterburgu, pedigi uz
Omsku. Zibitijā, kur vel ^{bija} taga skolotāja amats, līdz Omskā
mira 3. maijā 1904. g. Vina raksti.

Swis Freibergs rakstījis daudzrakst, gan tulkojums,
gan patstāvīgi sacerāms, zem pseimēta varda, "Briv-
kalnecks", pedijā larkā it īpaši kāpdams paristams
kā jo centīgs alkohola apkarotājs. Vina pirmie raksti -
tulkojumi - kļuva garšmā, "Pagalman" itnācot. Tur atrod:

1) Pēc Luciana tulkotās: "Deevu sarunas"; "Karons
jeb pasauls aplukotāji" un "Prometejs", "Pagalma" pirmā
jā gadgājuma 1881. g.; Austrumā (1889); "Timons jeb hīzantrops".

2) Bo teicams patstāvīgs filoloģisks apcerējums "Kur
Latvešu valodā pēc negācijas jāleto akuzatīvs, kur
genitīvs". "Pagalmā" 1882. g. Tad Rakstu krājuma:

3) Tapat "Par Latvešu partīcipem un "ot" un "dau"
no G. Freiberga". R. L. B. Fin. Kom. Rakstu kr. II. Jelgavā,
1884.

Vel tas tulkojis no Merkela "Vecē Latveši" (Balt.
Zemk. peclīkamā) un sacerējis divi brošūras¹⁾ un rīka,
ceopaidis alkoho, kas rakstus par pārlēzīgu alkohola baudīšanu, kā
lam us erlvešu - arī darus rakstus "Pagalmā", "Austrumā", "Balt. Vestveši"
visvairāk tulkoj, un "Sēvijā". Neskatoties uz Brivkalnecku kā pirmo
sistemātisku alkohola apkarotāju starp Latvešiem, tas

1) Ar pr. p. "Dāršanas cerāšā, aplūcota no veselības un tautsaimniec.
cības stāvokļa. Pēc prof. Dr. A. Jorela". (1894, 373. n. 490. l. p.).

daudzināms vel kā tads, kas pēc K. Beerbārda atkal
ņemces Latvešus separistinat ar vecklasiskās litera.
turas ražojumeem, ar Luskiana tulkojumeem, Pagal,
mā un Austrumā. *X. K. Beerbārds*

6) Kārlis Hübnerbaeks - Ligeemneeks dz. 1853 Kandalav.
neesen, ^{maizlozags} Skūtu mājās, ^{tas, p. 101, 102} Kutsemē, kā zaimneeka pirmas
dels, gājis Belgavas ģimnazijā, ko beidzis ar zelta me.
dali, ^{tas, p. 101, 102} studejis Sapata vecklasisko filologiju no 1875 II.
- 1881. g., pēc kam ispeļnijas atkal zelta medali; bija
Tad ilgaku laiku ⁽¹⁸⁸¹⁻⁸⁹⁾ par privatekolas preekšneeku Tal,
sōs; pēc ⁽¹⁸⁸⁹⁻⁹⁵⁾ skolotāju Belgavas ģimnazijā un pedigi no 1895. gada
Rigā pēc Aleksandra ģimnazijas par Vācu valodas
skolotāju, kurā amatā ^{budama tas} vel tagad ^{marta} mira ^{par not, fruct, fungor} janvārī 1917. gada Veravā, kur
Aleksandra ģimnazijā bij evakuēta 1915. g.

Vīna raksti

Savu rakstniecīgo ^{dorbtis} Hübnerbaeks usiāka ^{Pagal mā} (ar rakstneem
Latvešu valoda. No Ligeemneeka. (1881. g.). Uclak tas
un sevīci tagad vīns it ēacli rakstījis un raksta
par Latvešu valodu tā Austrumā kā Balt. Vestnesi.
Pedejā pr. p. 1903. g. vasarū set caur va-rak numureem
Isis pārskats par Latvešu dzejas valodu, kur atrodama
jo intresanta nodala: II. Latvešu dzejas valoda kautis,
kajā? latkmētā (N: 125). Sapat „Balt. Vestnesi” no vīna
beidramajōs gadōs it daudz rakstīts un referēts par Lato.
valodas isloksīnu petījumeem, R. L. B. Zin. Rom. sari,
potās ekspedīcijās. Tad, Austrumā atrodami pa varra,
keem gādģājumeem isaki vaj garāci isskaidrojumi par
Lato. valodas jantajumeem, kā: „Rada gabals” (1899, N: 10);
„Rātis un leemnees” (1898, 303. l.); „Par Latvešu parunu
krajuņu un isskaidrojumu” (1899, 64. l. p.); „Par dandzskait.
la ģenitīvu” (1900, N: 1); „Par apozīcijas ģenitīvu” (1897, N: 11 u. 12);

1) Ueber die historisch-ätymologische Entwicklung des lateinischen Verba: ulot, fruct, fungor, polire und vescor.

„Duala jeb divskaitļa pēdas latviešu valodā“ (1894, 58. l. p.); „Par mūsu ortogrāfiju“ (ibid. 582. l. p.); „Par prepozīciju „peel““ (ib. 282. un 379. l. p.); „Genitīvs pee infini“, tīva jeb, labaki sakot, pee supina“ (1895, 29. l. p.); „Par ar trukul“ (1893, 444. l. p.); „Par prepozīciju ar“ (ibid. 76. l. p.) un „Par romantisku, realismu un idealismu“ (ib. 1445. u. 555. l. p.); „Dziesmas par Latviešu kompozītiem“ (1892. II.); „Dziesmas par vārdu kartu“ (1892. I., 188. l. p.); „Kāds vārds par deminutīvuem jeb pamarīnāšanu vārdeem“ (ib. 46. l. p.); „Par vārdu „izsalst““ (ib. 393. l. p.); referāts: „Latviešu literatūras“ beidzības rakstu krājuma 19. sējuma 1. daļa (ib. 362. u. 431. l. p.) — Tādā ^{veidā} ^{un} secinājumus līdzīgu valodas jautājumu, mūs šūhlenbachs apspriedis ^{ar} ^{nu idejiski} pašā sevīkās idejvūmās, kā: „Darī jautājumi par latviešu valodu“ ^{Dr.} ^{nāksnās} ^{gan} ^{divas} ^{daļās} ^{catras} ^{burtiņas}. 2. burtiņa, Selgās, 1897. Tapat viņš ^{īdovis} ^{sevišu} ^{gramatiku} ^{par} ^(Latviešu) Terkumu (1897. g.). Bet precēs mums ē visintresantākais un kā daļlīteratūrā severojams ir tas, ka šūhlenbachs nēmees Romānu pārtulnot Latv. valodā. Kāp 1890. gada tas islaidis pa burtiņām vairāk dzeeda, jumu. Danožēlo tik, ka visi apas vel nav isnācis, ka no ta īdoti īdēt sim, ja nemaldos, tik kati dzeedāju, mi. Homosa speci pasaulos literatūrā tats svars, kā rasi neveenam citam literatūrā ražojumam un anglim. Tapee japrecejas, ka šis dzejneeku primatnīgais tips, Homosa, dabou veetu ari Latv. literatūrā. Vīleelake geniji maei jūces un maei ees no viņa speci. Seviši Latv. dzejneekum klatos nodzīvinātes īs grecu epu dzejīgumā, kad ēa noprastu, kas īsta dzeija. Tak neveen dzejneekum tae sevēlam, ari visēem c. tāem, Kūseem

+) Citi vīna raksti cācu zīmālos: „Fido.germ. Forstem,
 gen' na „Beiträge zur Kunde der Fido-germ. Spra-
 che“ — „Ueber die vermeintlichen genitive ^{oder} Ablative
 -o- u im Lattidien; „Des suffix -uus im Latt.“;
 „Zum Wechsel des Wurzelanlauts im Latt.“

Крoевu zinatun akademijas izdātās „Uzbrucidī:
 „Объ изъясненіи подругаго рода насаго бисофо
 буниферскаго въ славянскатоу языкатѣ“; „О састѣ,
 гадѣ двойственнаго числа въ латинскатоу языкѣ“;
 „О латинскатоу зборугаго рода насагоу нно,
 мездвеннаго числа на -amis и подругагоу
 нне картонидѣ“; „О редугубѣ“.

Вітомъ вѣтры, вітомъ буйны,

I Вітомъ вѣтры, вітомъ буйны, ахъ
деревохъ тучуцъ. О якъ мое
Головъ сердце а слезы не втрачу!

II. Трачу лета въ потливъ жары, и
кисель не бажу; Милыи товы
подарки, якъ вышкочъ поплачу

III. Не поправляю слезы счасья -
сердце леве буде; Кто счасливимъ
буде насоромъ, но вѣкъ не забуде.

IV. Єще єе слезы, що и мой забуду
голи: Ты счасливаче та бѣлишка, що
росе у поли?

V. Що на поли, на тешадъ, безъ росы
на сонци? Милуєо зривати одинокій
и въ своїи смаронцяхъ

Ar religiozot savu garu ar istu, augstu dzeiju. Mātk,
 tenbacha tulkojums līdz šim tik labi ideves, ka tas
 var katrai literaturai būt par krošņu rotu; jo tas la,
 sas ir gludni un tekoni un valoda īpaši un īst. Laboce,
 ūn, dzīva tautas valoda. Arī jaunus vārdus karot,
 talcotojānu pa lelakai daļai labi laimejās." Balasi,
 sim pēmeorām II. Dzeidojumu 1. - *Viena mūža darbs ir Latv. valodniec.*

7. Fēkabs Valme dzimis 1855 g. Rujenas apgabalā, Vid.
 zemē; gājis Bernavas ģimnazijā, studēja no 1877-1880 g.
 šā - Jērpata - salīdzināmu valodniecību, bija tad kadu
 laiku Rujenē par kādas privātskolas vadītāju, līdz
 arģājas ^{par skolotāju} uz Chaskanu (1882 g.), kur Tapa ^{ar} pēcēts par Vācu
 valodas lektoru pēc universitātes, kāds amats tas vel
 šodeen. Jan 1885 g. Tas sākaidot "Zinības un rakstnes",
 Cības mēnesraksti, "Austroņus", ko tad neizreiz Feica,
 mi redigeja līdz 1903 g. vidum, parītam kadus 18 gadus.
 Pēc tam viņš izādījas par tik neauglīgu, ka jākantre,
 jas vīnam vīsnokā rakstneska vārdu dot. Jan vel itū,
 denta gadās Tas pārtulkojis Lesina, Thoma von Bara,
Helmi. Pēc tam tas sacerejis kadu recenziju, Baltijas
Vestneša feletonā (1878 g.), Tad Austroņā no Vīna
 tulcoti kati Turgeneva stasti, kā: "Nesavaldamais" un
"Gvīletajas mīlestības dzeisma" (1885 g.); A. S. Puškina dramaturģi gabali
"Skati is brunninceku cerkeem" (1887 g.); joprojam Tas tul.
 kojis kādas ^{paris} Lariu tautas dzeismas - dārnas, kā: "Šodeen
alu dzeisumu, Rītā iseclozumi - (1885 g. Austroņā) un "Si
zalo, zalo Klavina darca (ib. 1887 g.), ka arī kāda zem
 pseudonyma talcota "Tevija" (Austro. 1885 g.). Viņš sacerejis
 arī kadu parīdagoģisku rakstu, "Kāds swars spēlēm pēc audzi
našanas" (Austro. 1885 g.); Vel kadš vārdinš tautības laistū (ib. Ridacejās);

1) Lat. Aasts. 1892, № 6. Redigi kopā ar Endzelnu 1907 g. Latv. gramātica. Vārta raksti par
 valodu tā Vācu kā Prēcnu valodā.

„Dziskas iz vecām arāšām un mānu kr. las” (ib. 1886.g.);
 „Latvešu katra lektā” (ib. 1887.g.); tad: Vestules par va-
lodu un valodniecību (rakstu vārdi, kas cit caur Austri,

ma 1885., 1886., 1887. un 1888. gadu). Tā redzam, Austriņa
 pirmajās gadās Velma bijis diezgan čaulis rakstītājs, bet
 vēlāk viņu ne pavaram vairs nesastop viņa paša redi-
 getā žurnālā. Vel tās filologiskus rakstus tas gan vēlāk
 sacerčis, bet ^{divi no} Rīg. L. B. Žin. Rom. sapulcēs celti precīzi
 un iespēsti arī tās iedevumās, kā: „Par Latvešu par-
 ticipiem” (III. R. kr., 1885.g.) un „Par Latvešu vokālu tre-
 jado gammu” (IX. R. kr., 1894.g.), kamēr tik trešais vār-
 protis: „Par daudzskaitļa otrās personas galotni” iespēsts
 Austriņa 1893.I. No vīra lemjamo, ka Velma var rak-
 stinvisks, nekā žurnālists un rakstnieks.

8. Karlis Blau's dz. 4. augustā 1853.g. kā zarmnieka
 dēls Vogļu Daun-Dalbu mājās, Vidzemē. Pirmo skolas
 mācību tas baudīja Vogļu draudzes skolā pie Jēvan-
 da, pēc tam pie sava brāļa Daun-Breškā, kur šis
 bija par mājskolotāju, līdz 1875.g. nolika abituriju un
 sāka studēt tautas-zarmniecību (Tērpata) sagatavojās
 uz Rēzarnes ģimnaziju pie Cērum, kur sabija četrus
 gadus; nādas trūkuma dēļ isstājās no skolas, nolika
 pilnietas elementārskolotāja eksāmi un bija nu gadu
 par skolotāju pie Rīgas krona elementārskolas, 1876.
 g. nolika abiturienta eksāmi un aizgāja nu par māj-
 skolotāju Lēzēs, kur sabija pusotra gada, līdz devās
 tāp uz Tērpata medicīnu studēt (1878-1883.g.). Tad,
 dzims tas ispelnijās 1882.g. zelta medāle kā godalgu par
 „Die Gedächtnis an den Absterben bei Vorlesung derselben.”
 Pa 1882.gada vasaru tas ispedīja daudzu māzīgu vecu

Rapnā, kur pēc tās reizas sadomnājās ar tūscenes ap,
 teekara ^{Reizenera} meitu, savu nākamā ligavīru. No 1883. g. līdz mirtībai
 1905. g. ^{sabija} šai deenai tas par astu (draudres arku) Lecerē-vid. 1905. g.
 zemē, kā arī tūscenes Lato. beedribas preekšņecku. ^{1905. g.} 1905. g. gadu veid.
 Paradija cava nivi savj. ^{1905. g.} laulato draudzēni, preejas otr-reiz, apzīmēna kadi von Leon

Vīna raksti.

Bau no studenta laркеem ^{šais} Blau ^{šais} citīgi nodarbošes
 ar Lato. rakstuceeritu un nav vel ^{nenogura lida mīra bergam} coolen pārdamgu.
 Vīna raksti nošķiras mēdievniškōs - arōduceerjōs
 un literatiskōs.

I. Mēdievniške raksti.

Savus arōduceerjōs rakstus tas ussaeis ar jau pceemi-
 neto medalas rakstu. Tad kā ārsts budams, tas apitra,
 dajis dažādus mēdievniškus jāntajumus, kuži tad
 klajā lasiti dažādōs lairkrakstōs un žurnalōs, tā
 „Rotā”, kā: „hils' cerādums” (par tabaka pipesimū); „Olpo”
 „Ēna” un „Plaušu dilonis”; „Balsi”: „Kadi nopestui
vardi mūsu oemātēm” un „Mūsu apgērbis”; „Austru”
 „mā”: „Kas ir dzīvība?”; „Pār meegū” (1885. II); „Opiumis”
 (Austr. 1892. g. 349. l. p.). Pēdigi no vīna isdota sacareta
 un isdota jo keicama grāmata: „Pādomi seevām un
mātēm” (1891-1892?).

II. Literatiskae raksti.

a) Belletristijee. Tas ceerit „Atvinnas iz gana dzīves”
 kas cepeestas „Pagalma” 1881. gadgajumā un est cava se.
 ūem numurcēm, kur autors jo dzīvi stasta, ko pee,
 dzīvojis cūkas ganādams etc. Tas jo intresants, humo-
 ristijgs apcerajums ar tasām nodalām, kā: „I. Tēva mā”
 „jāsū”, „II. Ivošūmā”.

b) Dramatiskae. Vel kā students budams, „Blau”
 „Karlis” saraspēdija un cela studentu literatiskocem varca.

no Peterburgu pee Ferus barūcas par macitajū, kur
Fas vel iādeem. ^{1) [31. jūnijā 1880]} norvīnija lavas sūtība karas ²⁴ jāvā. 1910 c. ²⁵ jāvā
 25 gadu amata iestāms

Vīna raksti.

Kā jau dzirdējam, Zanders - Pumbuss jau agrī, kā
 gimnāzists, nīcācis rakstniecīgī nodarbošes un ēo
 darbitu tas Turpinājis Arklab kā students, kā arī kā
 macitajis. Vīna raksti gan belletristīga, gan garīga, gan
 arī valodniecīga un tamlīdzīga satura. Kad "Pagalms"
 1881. g. iznāca, tad ^{tas veen} tur ^{aparārijās} no Pumbura kulin pirmajā
 gādājumā varak liiski dzeryli, kā: „Līgavīnas
svaiceens“, „Aerūdijina“, „Sapnī un patercā“ un „Sar,
gašana“, bet arī kāds garaks pašā sacerets stasts
 „Sarvnceeka merta“. Pagalma otrajā gādājumā, 1882. g.,
 no Pumbura cevechods Latvešu literatūras vēstures ^{iss} ¹⁾ ²⁾ ³⁾ ⁴⁾ ⁵⁾ ⁶⁾ ⁷⁾ ⁸⁾ ⁹⁾ ¹⁰⁾ ¹¹⁾ ¹²⁾ ¹³⁾ ¹⁴⁾ ¹⁵⁾ ¹⁶⁾ ¹⁷⁾ ¹⁸⁾ ¹⁹⁾ ²⁰⁾ ²¹⁾ ²²⁾ ²³⁾ ²⁴⁾ ²⁵⁾ ²⁶⁾ ²⁷⁾ ²⁸⁾ ²⁹⁾ ³⁰⁾ ³¹⁾ ³²⁾ ³³⁾ ³⁴⁾ ³⁵⁾ ³⁶⁾ ³⁷⁾ ³⁸⁾ ³⁹⁾ ⁴⁰⁾ ⁴¹⁾ ⁴²⁾ ⁴³⁾ ⁴⁴⁾ ⁴⁵⁾ ⁴⁶⁾ ⁴⁷⁾ ⁴⁸⁾ ⁴⁹⁾ ⁵⁰⁾ ⁵¹⁾ ⁵²⁾ ⁵³⁾ ⁵⁴⁾ ⁵⁵⁾ ⁵⁶⁾ ⁵⁷⁾ ⁵⁸⁾ ⁵⁹⁾ ⁶⁰⁾ ⁶¹⁾ ⁶²⁾ ⁶³⁾ ⁶⁴⁾ ⁶⁵⁾ ⁶⁶⁾ ⁶⁷⁾ ⁶⁸⁾ ⁶⁹⁾ ⁷⁰⁾ ⁷¹⁾ ⁷²⁾ ⁷³⁾ ⁷⁴⁾ ⁷⁵⁾ ⁷⁶⁾ ⁷⁷⁾ ⁷⁸⁾ ⁷⁹⁾ ⁸⁰⁾ ⁸¹⁾ ⁸²⁾ ⁸³⁾ ⁸⁴⁾ ⁸⁵⁾ ⁸⁶⁾ ⁸⁷⁾ ⁸⁸⁾ ⁸⁹⁾ ⁹⁰⁾ ⁹¹⁾ ⁹²⁾ ⁹³⁾ ⁹⁴⁾ ⁹⁵⁾ ⁹⁶⁾ ⁹⁷⁾ ⁹⁸⁾ ⁹⁹⁾ ¹⁰⁰⁾ ¹⁰¹⁾ ¹⁰²⁾ ¹⁰³⁾ ¹⁰⁴⁾ ¹⁰⁵⁾ ¹⁰⁶⁾ ¹⁰⁷⁾ ¹⁰⁸⁾ ¹⁰⁹⁾ ¹¹⁰⁾ ¹¹¹⁾ ¹¹²⁾ ¹¹³⁾ ¹¹⁴⁾ ¹¹⁵⁾ ¹¹⁶⁾ ¹¹⁷⁾ ¹¹⁸⁾ ¹¹⁹⁾ ¹²⁰⁾ ¹²¹⁾ ¹²²⁾ ¹²³⁾ ¹²⁴⁾ ¹²⁵⁾ ¹²⁶⁾ ¹²⁷⁾ ¹²⁸⁾ ¹²⁹⁾ ¹³⁰⁾ ¹³¹⁾ ¹³²⁾ ¹³³⁾ ¹³⁴⁾ ¹³⁵⁾ ¹³⁶⁾ ¹³⁷⁾ ¹³⁸⁾ ¹³⁹⁾ ¹⁴⁰⁾ ¹⁴¹⁾ ¹⁴²⁾ ¹⁴³⁾ ¹⁴⁴⁾ ¹⁴⁵⁾ ¹⁴⁶⁾ ¹⁴⁷⁾ ¹⁴⁸⁾ ¹⁴⁹⁾ ¹⁵⁰⁾ ¹⁵¹⁾ ¹⁵²⁾ ¹⁵³⁾ ¹⁵⁴⁾ ¹⁵⁵⁾ ¹⁵⁶⁾ ¹⁵⁷⁾ ¹⁵⁸⁾ ¹⁵⁹⁾ ¹⁶⁰⁾ ¹⁶¹⁾ ¹⁶²⁾ ¹⁶³⁾ ¹⁶⁴⁾ ¹⁶⁵⁾ ¹⁶⁶⁾ ¹⁶⁷⁾ ¹⁶⁸⁾ ¹⁶⁹⁾ ¹⁷⁰⁾ ¹⁷¹⁾ ¹⁷²⁾ ¹⁷³⁾ ¹⁷⁴⁾ ¹⁷⁵⁾ ¹⁷⁶⁾ ¹⁷⁷⁾ ¹⁷⁸⁾ ¹⁷⁹⁾ ¹⁸⁰⁾ ¹⁸¹⁾ ¹⁸²⁾ ¹⁸³⁾ ¹⁸⁴⁾ ¹⁸⁵⁾ ¹⁸⁶⁾ ¹⁸⁷⁾ ¹⁸⁸⁾ ¹⁸⁹⁾ ¹⁹⁰⁾ ¹⁹¹⁾ ¹⁹²⁾ ¹⁹³⁾ ¹⁹⁴⁾ ¹⁹⁵⁾ ¹⁹⁶⁾ ¹⁹⁷⁾ ¹⁹⁸⁾ ¹⁹⁹⁾ ²⁰⁰⁾ ²⁰¹⁾ ²⁰²⁾ ²⁰³⁾ ²⁰⁴⁾ ²⁰⁵⁾ ²⁰⁶⁾ ²⁰⁷⁾ ²⁰⁸⁾ ²⁰⁹⁾ ²¹⁰⁾ ²¹¹⁾ ²¹²⁾ ²¹³⁾ ²¹⁴⁾ ²¹⁵⁾ ²¹⁶⁾ ²¹⁷⁾ ²¹⁸⁾ ²¹⁹⁾ ²²⁰⁾ ²²¹⁾ ²²²⁾ ²²³⁾ ²²⁴⁾ ²²⁵⁾ ²²⁶⁾ ²²⁷⁾ ²²⁸⁾ ²²⁹⁾ ²³⁰⁾ ²³¹⁾ ²³²⁾ ²³³⁾ ²³⁴⁾ ²³⁵⁾ ²³⁶⁾ ²³⁷⁾ ²³⁸⁾ ²³⁹⁾ ²⁴⁰⁾ ²⁴¹⁾ ²⁴²⁾ ²⁴³⁾ ²⁴⁴⁾ ²⁴⁵⁾ ²⁴⁶⁾ ²⁴⁷⁾ ²⁴⁸⁾ ²⁴⁹⁾ ²⁵⁰⁾ ²⁵¹⁾ ²⁵²⁾ ²⁵³⁾ ²⁵⁴⁾ ²⁵⁵⁾ ²⁵⁶⁾ ²⁵⁷⁾ ²⁵⁸⁾ ²⁵⁹⁾ ²⁶⁰⁾ ²⁶¹⁾ ²⁶²⁾ ²⁶³⁾ ²⁶⁴⁾ ²⁶⁵⁾ ²⁶⁶⁾ ²⁶⁷⁾ ²⁶⁸⁾ ²⁶⁹⁾ ²⁷⁰⁾ ²⁷¹⁾ ²⁷²⁾ ²⁷³⁾ ²⁷⁴⁾ ²⁷⁵⁾ ²⁷⁶⁾ ²⁷⁷⁾ ²⁷⁸⁾ ²⁷⁹⁾ ²⁸⁰⁾ ²⁸¹⁾ ²⁸²⁾ ²⁸³⁾ ²⁸⁴⁾ ²⁸⁵⁾ ²⁸⁶⁾ ²⁸⁷⁾ ²⁸⁸⁾ ²⁸⁹⁾ ²⁹⁰⁾ ²⁹¹⁾ ²⁹²⁾ ²⁹³⁾ ²⁹⁴⁾ ²⁹⁵⁾ ²⁹⁶⁾ ²⁹⁷⁾ ²⁹⁸⁾ ²⁹⁹⁾ ³⁰⁰⁾ ³⁰¹⁾ ³⁰²⁾ ³⁰³⁾ ³⁰⁴⁾ ³⁰⁵⁾ ³⁰⁶⁾ ³⁰⁷⁾ ³⁰⁸⁾ ³⁰⁹⁾ ³¹⁰⁾ ³¹¹⁾ ³¹²⁾ ³¹³⁾ ³¹⁴⁾ ³¹⁵⁾ ³¹⁶⁾ ³¹⁷⁾ ³¹⁸⁾ ³¹⁹⁾ ³²⁰⁾ ³²¹⁾ ³²²⁾ ³²³⁾ ³²⁴⁾ ³²⁵⁾ ³²⁶⁾ ³²⁷⁾ ³²⁸⁾ ³²⁹⁾ ³³⁰⁾ ³³¹⁾ ³³²⁾ ³³³⁾ ³³⁴⁾ ³³⁵⁾ ³³⁶⁾ ³³⁷⁾ ³³⁸⁾ ³³⁹⁾ ³⁴⁰⁾ ³⁴¹⁾ ³⁴²⁾ ³⁴³⁾ ³⁴⁴⁾ ³⁴⁵⁾ ³⁴⁶⁾ ³⁴⁷⁾ ³⁴⁸⁾ ³⁴⁹⁾ ³⁵⁰⁾ ³⁵¹⁾ ³⁵²⁾ ³⁵³⁾ ³⁵⁴⁾ ³⁵⁵⁾ ³⁵⁶⁾ ³⁵⁷⁾ ³⁵⁸⁾ ³⁵⁹⁾ ³⁶⁰⁾ ³⁶¹⁾ ³⁶²⁾ ³⁶³⁾ ³⁶⁴⁾ ³⁶⁵⁾ ³⁶⁶⁾ ³⁶⁷⁾ ³⁶⁸⁾ ³⁶⁹⁾ ³⁷⁰⁾ ³⁷¹⁾ ³⁷²⁾ ³⁷³⁾ ³⁷⁴⁾ ³⁷⁵⁾ ³⁷⁶⁾ ³⁷⁷⁾ ³⁷⁸⁾ ³⁷⁹⁾ ³⁸⁰⁾ ³⁸¹⁾ ³⁸²⁾ ³⁸³⁾ ³⁸⁴⁾ ³⁸⁵⁾ ³⁸⁶⁾ ³⁸⁷⁾ ³⁸⁸⁾ ³⁸⁹⁾ ³⁹⁰⁾ ³⁹¹⁾ ³⁹²⁾ ³⁹³⁾ ³⁹⁴⁾ ³⁹⁵⁾ ³⁹⁶⁾ ³⁹⁷⁾ ³⁹⁸⁾ ³⁹⁹⁾ ⁴⁰⁰⁾ ⁴⁰¹⁾ ⁴⁰²⁾ ⁴⁰³⁾ ⁴⁰⁴⁾ ⁴⁰⁵⁾ ⁴⁰⁶⁾ ⁴⁰⁷⁾ ⁴⁰⁸⁾ ⁴⁰⁹⁾ ⁴¹⁰⁾ ⁴¹¹⁾ ⁴¹²⁾ ⁴¹³⁾ ⁴¹⁴⁾ ⁴¹⁵⁾ ⁴¹⁶⁾ ⁴¹⁷⁾ ⁴¹⁸⁾ ⁴¹⁹⁾ ⁴²⁰⁾ ⁴²¹⁾ ⁴²²⁾ ⁴²³⁾ ⁴²⁴⁾ ⁴²⁵⁾ ⁴²⁶⁾ ⁴²⁷⁾ ⁴²⁸⁾ ⁴²⁹⁾ ⁴³⁰⁾ ⁴³¹⁾ ⁴³²⁾ ⁴³³⁾ ⁴³⁴⁾ ⁴³⁵⁾ ⁴³⁶⁾ ⁴³⁷⁾ ⁴³⁸⁾ ⁴³⁹⁾ ⁴⁴⁰⁾ ⁴⁴¹⁾ ⁴⁴²⁾ ⁴⁴³⁾ ⁴⁴⁴⁾ ⁴⁴⁵⁾ ⁴⁴⁶⁾ ⁴⁴⁷⁾ ⁴⁴⁸⁾ ⁴⁴⁹⁾ ⁴⁵⁰⁾ ⁴⁵¹⁾ ⁴⁵²⁾ ⁴⁵³⁾ ⁴⁵⁴⁾ ⁴⁵⁵⁾ ⁴⁵⁶⁾ ⁴⁵⁷⁾ ⁴⁵⁸⁾ ⁴⁵⁹⁾ ⁴⁶⁰⁾ ⁴⁶¹⁾ ⁴⁶²⁾ ⁴⁶³⁾ ⁴⁶⁴⁾ ⁴⁶⁵⁾ ⁴⁶⁶⁾ ⁴⁶⁷⁾ ⁴⁶⁸⁾ ⁴⁶⁹⁾ ⁴⁷⁰⁾ ⁴⁷¹⁾ ⁴⁷²⁾ ⁴⁷³⁾ ⁴⁷⁴⁾ ⁴⁷⁵⁾ ⁴⁷⁶⁾ ⁴⁷⁷⁾ ⁴⁷⁸⁾ ⁴⁷⁹⁾ ⁴⁸⁰⁾ ⁴⁸¹⁾ ⁴⁸²⁾ ⁴⁸³⁾ ⁴⁸⁴⁾ ⁴⁸⁵⁾ ⁴⁸⁶⁾ ⁴⁸⁷⁾ ⁴⁸⁸⁾ ⁴⁸⁹⁾ ⁴⁹⁰⁾ ⁴⁹¹⁾ ⁴⁹²⁾ ⁴⁹³⁾ ⁴⁹⁴⁾ ⁴⁹⁵⁾ ⁴⁹⁶⁾ ⁴⁹⁷⁾ ⁴⁹⁸⁾ ⁴⁹⁹⁾ ⁵⁰⁰⁾ ⁵⁰¹⁾ ⁵⁰²⁾ ⁵⁰³⁾ ⁵⁰⁴⁾ ⁵⁰⁵⁾ ⁵⁰⁶⁾ ⁵⁰⁷⁾ ⁵⁰⁸⁾ ⁵⁰⁹⁾ ⁵¹⁰⁾ ⁵¹¹⁾ ⁵¹²⁾ ⁵¹³⁾ ⁵¹⁴⁾ ⁵¹⁵⁾ ⁵¹⁶⁾ ⁵¹⁷⁾ ⁵¹⁸⁾ ⁵¹⁹⁾ ⁵²⁰⁾ ⁵²¹⁾ ⁵²²⁾ ⁵²³⁾ ⁵²⁴⁾ ⁵²⁵⁾ ⁵²⁶⁾ ⁵²⁷⁾ ⁵²⁸⁾ ⁵²⁹⁾ ⁵³⁰⁾ ⁵³¹⁾ ⁵³²⁾ ⁵³³⁾ ⁵³⁴⁾ ⁵³⁵⁾ ⁵³⁶⁾ ⁵³⁷⁾ ⁵³⁸⁾ ⁵³⁹⁾ ⁵⁴⁰⁾ ⁵⁴¹⁾ ⁵⁴²⁾ ⁵⁴³⁾ ⁵⁴⁴⁾ ⁵⁴⁵⁾ ⁵⁴⁶⁾ ⁵⁴⁷⁾ ⁵⁴⁸⁾ ⁵⁴⁹⁾ ⁵⁵⁰⁾ ⁵⁵¹⁾ ⁵⁵²⁾ ⁵⁵³⁾ ⁵⁵⁴⁾ ⁵⁵⁵⁾ ⁵⁵⁶⁾ ⁵⁵⁷⁾ ⁵⁵⁸⁾ ⁵⁵⁹⁾ ⁵⁶⁰⁾ ⁵⁶¹⁾ ⁵⁶²⁾ ⁵⁶³⁾ ⁵⁶⁴⁾ ⁵⁶⁵⁾ ⁵⁶⁶⁾ ⁵⁶⁷⁾ ⁵⁶⁸⁾ ⁵⁶⁹⁾ ⁵⁷⁰⁾ ⁵⁷¹⁾ ⁵⁷²⁾ ⁵⁷³⁾ ⁵⁷⁴⁾ ⁵⁷⁵⁾ ⁵⁷⁶⁾ ⁵⁷⁷⁾ ⁵⁷⁸⁾ ⁵⁷⁹⁾ ⁵⁸⁰⁾ ⁵⁸¹⁾ ⁵⁸²⁾ ⁵⁸³⁾ ⁵⁸⁴⁾ ⁵⁸⁵⁾ ⁵⁸⁶⁾ ⁵⁸⁷⁾ ⁵⁸⁸⁾ ⁵⁸⁹⁾ ⁵⁹⁰⁾ ⁵⁹¹⁾ ⁵⁹²⁾ ⁵⁹³⁾ ⁵⁹⁴⁾ ⁵⁹⁵⁾ ⁵⁹⁶⁾ ⁵⁹⁷⁾ ⁵⁹⁸⁾ ⁵⁹⁹⁾ ⁶⁰⁰⁾ ⁶⁰¹⁾ ⁶⁰²⁾ ⁶⁰³⁾ ⁶⁰⁴⁾ ⁶⁰⁵⁾ ⁶⁰⁶⁾ ⁶⁰⁷⁾ ⁶⁰⁸⁾ ⁶⁰⁹⁾ ⁶¹⁰⁾ ⁶¹¹⁾ ⁶¹²⁾ ⁶¹³⁾ ⁶¹⁴⁾ ⁶¹⁵⁾ ⁶¹⁶⁾ ⁶¹⁷⁾ ⁶¹⁸⁾ ⁶¹⁹⁾ ⁶²⁰⁾ ⁶²¹⁾ ⁶²²⁾ ⁶²³⁾ ⁶²⁴⁾ ⁶²⁵⁾ ⁶²⁶⁾ ⁶²⁷⁾ ⁶²⁸⁾ ⁶²⁹⁾ ⁶³⁰⁾ ⁶³¹⁾ ⁶³²⁾ ⁶³³⁾ ⁶³⁴⁾ ⁶³⁵⁾ ⁶³⁶⁾ ⁶³⁷⁾ ⁶³⁸⁾ ⁶³⁹⁾ ⁶⁴⁰⁾ ⁶⁴¹⁾ ⁶⁴²⁾ ⁶⁴³⁾ ⁶⁴⁴⁾ ⁶⁴⁵⁾ ⁶⁴⁶⁾ ⁶⁴⁷⁾ ⁶⁴⁸⁾ ⁶⁴⁹⁾ ⁶⁵⁰⁾ ⁶⁵¹⁾ ⁶⁵²⁾ ⁶⁵³⁾ ⁶⁵⁴⁾ ⁶⁵⁵⁾ ⁶⁵⁶⁾ ⁶⁵⁷⁾ ⁶⁵⁸⁾ ⁶⁵⁹⁾ ⁶⁶⁰⁾ ⁶⁶¹⁾ ⁶⁶²⁾ ⁶⁶³⁾ ⁶⁶⁴⁾ ⁶⁶⁵⁾ ⁶⁶⁶⁾ ⁶⁶⁷⁾ ⁶⁶⁸⁾ ⁶⁶⁹⁾ ⁶⁷⁰⁾ ⁶⁷¹⁾ ⁶⁷²⁾ ⁶⁷³⁾ ⁶⁷⁴⁾ ⁶⁷⁵⁾ ⁶⁷⁶⁾ ⁶⁷⁷⁾ ⁶⁷⁸⁾ ⁶⁷⁹⁾ ⁶⁸⁰⁾ ⁶⁸¹⁾ ⁶⁸²⁾ ⁶⁸³⁾ ⁶⁸⁴⁾ ⁶⁸⁵⁾ ⁶⁸⁶⁾ ⁶⁸⁷⁾ ⁶⁸⁸⁾ ⁶⁸⁹⁾ ⁶⁹⁰⁾ ⁶⁹¹⁾ ⁶⁹²⁾ ⁶⁹³⁾ ⁶⁹⁴⁾ ⁶⁹⁵⁾ ⁶⁹⁶⁾ ⁶⁹⁷⁾ ⁶⁹⁸⁾ ⁶⁹⁹⁾ ⁷⁰⁰⁾ ⁷⁰¹⁾ ⁷⁰²⁾ ⁷⁰³⁾ ⁷⁰⁴⁾ ⁷⁰⁵⁾ ⁷⁰⁶⁾ ⁷⁰⁷⁾ ⁷⁰⁸⁾ ⁷⁰⁹⁾ ⁷¹⁰⁾ ⁷¹¹⁾ ⁷¹²⁾ ⁷¹³⁾ ⁷¹⁴⁾ ⁷¹⁵⁾ ⁷¹⁶⁾ ⁷¹⁷⁾ ⁷¹⁸⁾ ⁷¹⁹⁾ ⁷²⁰⁾ ⁷²¹⁾ ⁷²²⁾ ⁷²³⁾ ⁷²⁴⁾ ⁷²⁵⁾ ⁷²⁶⁾ ⁷²⁷⁾ ⁷²⁸⁾ ⁷²⁹⁾ ⁷³⁰⁾ ⁷³¹⁾ ⁷³²⁾ ⁷³³⁾ ⁷³⁴⁾ ⁷³⁵⁾ ⁷³⁶⁾ ⁷³⁷⁾ ⁷³⁸⁾ ⁷³⁹⁾ ⁷⁴⁰⁾ ⁷⁴¹⁾ ⁷⁴²⁾ ⁷⁴³⁾ ⁷⁴⁴⁾ ⁷⁴⁵⁾ ⁷⁴⁶⁾ ⁷⁴⁷⁾ ⁷⁴⁸⁾ ⁷⁴⁹⁾ ⁷⁵⁰⁾ ⁷⁵¹⁾ ⁷⁵²⁾ ⁷⁵³⁾ ⁷⁵⁴⁾ ⁷⁵⁵⁾ ⁷⁵⁶⁾ ⁷⁵⁷⁾ ⁷⁵⁸⁾ ⁷⁵⁹⁾ ⁷⁶⁰⁾ ⁷⁶¹⁾ ⁷⁶²⁾ ⁷⁶³⁾ ⁷⁶⁴⁾ ⁷⁶⁵⁾ ⁷⁶⁶⁾ ⁷⁶⁷⁾ ⁷⁶⁸⁾ ⁷⁶⁹⁾ ⁷⁷⁰⁾ ⁷⁷¹⁾ ⁷⁷²⁾ ⁷⁷³⁾ ⁷⁷⁴⁾ ⁷⁷⁵⁾ ⁷⁷⁶⁾ ⁷⁷⁷⁾ ⁷⁷⁸⁾ ⁷⁷⁹⁾ ⁷⁸⁰⁾ ⁷⁸¹⁾ ⁷⁸²⁾ ⁷⁸³⁾ ⁷⁸⁴⁾ ⁷⁸⁵⁾ ⁷⁸⁶⁾ ⁷⁸⁷⁾ ⁷⁸⁸⁾ ⁷⁸⁹⁾ ⁷⁹⁰⁾ ⁷⁹¹⁾ ⁷⁹²⁾ ⁷⁹³⁾ ⁷⁹⁴⁾ ⁷⁹⁵⁾ ⁷⁹⁶⁾ ⁷⁹⁷⁾ ⁷⁹⁸⁾ ⁷⁹⁹⁾ ⁸⁰⁰⁾ ⁸⁰¹⁾ ⁸⁰²⁾ ⁸⁰³⁾ ⁸⁰⁴⁾ ⁸⁰⁵⁾ ⁸⁰⁶⁾ ⁸⁰⁷⁾ ⁸⁰⁸⁾ ⁸⁰⁹⁾ ⁸¹⁰⁾ ⁸¹¹⁾ ⁸¹²⁾ ⁸¹³⁾ ⁸¹⁴⁾ ⁸¹⁵⁾ ⁸¹⁶⁾ ⁸¹⁷⁾ ⁸¹⁸⁾ ⁸¹⁹⁾ ⁸²⁰⁾ ⁸²¹⁾ ⁸²²⁾ ⁸²³⁾ ⁸²⁴⁾ ⁸²⁵⁾ ⁸²⁶⁾ ⁸²⁷⁾ ⁸²⁸⁾ ⁸²⁹⁾ ⁸³⁰⁾ ⁸³¹⁾ ⁸³²⁾ ⁸³³⁾ ⁸³⁴⁾ ⁸³⁵⁾ ⁸³⁶⁾ ⁸³⁷⁾ ⁸³⁸⁾ ⁸³⁹⁾ ⁸⁴⁰⁾ ⁸⁴¹⁾ ⁸⁴²⁾ ⁸⁴³⁾ ⁸⁴⁴⁾ ⁸⁴⁵⁾ ⁸⁴⁶⁾ ⁸⁴⁷⁾ ⁸⁴⁸⁾ ⁸⁴⁹⁾ ⁸⁵⁰⁾ ⁸⁵¹⁾ ⁸⁵²⁾ ⁸⁵³⁾ ⁸⁵⁴⁾ ⁸⁵⁵⁾ ⁸⁵⁶⁾ ⁸⁵⁷⁾ ⁸⁵⁸⁾ ⁸⁵⁹⁾ ⁸⁶⁰⁾ ⁸⁶¹⁾ ⁸⁶²⁾ ⁸⁶³⁾ ⁸⁶⁴⁾ ⁸⁶⁵⁾ ⁸⁶⁶⁾ ⁸⁶⁷⁾ ⁸⁶⁸⁾ ⁸⁶⁹⁾ ⁸⁷⁰⁾ ⁸⁷¹⁾ ⁸⁷²⁾ ⁸⁷³⁾ ⁸⁷⁴⁾ ⁸⁷⁵⁾ ⁸⁷⁶⁾ ⁸⁷⁷⁾ ⁸⁷⁸⁾ ⁸⁷⁹⁾ ⁸⁸⁰⁾ ⁸⁸¹⁾ ⁸⁸²⁾ ⁸⁸³⁾ ⁸⁸⁴⁾ ⁸⁸⁵⁾ ⁸⁸⁶⁾ ⁸⁸⁷⁾ ⁸⁸⁸⁾ ⁸⁸⁹⁾ ⁸⁹⁰⁾ ⁸⁹¹⁾ ⁸⁹²⁾ ⁸⁹³⁾ ⁸⁹⁴⁾ ⁸⁹⁵⁾ ⁸⁹⁶⁾ ⁸⁹⁷⁾ ⁸⁹⁸⁾ ⁸⁹⁹⁾ ⁹⁰⁰⁾ ⁹⁰¹⁾ ⁹⁰²⁾ ⁹⁰³⁾ ⁹⁰⁴⁾ ⁹⁰⁵⁾ ⁹⁰⁶⁾ ⁹⁰⁷⁾ ⁹⁰⁸⁾ ⁹⁰⁹⁾ ⁹¹⁰⁾ ⁹¹¹⁾ ⁹¹²⁾ ⁹¹³⁾ ⁹¹⁴⁾ ⁹¹⁵⁾ ⁹¹⁶⁾ ⁹¹⁷⁾ ⁹¹⁸⁾ ⁹¹⁹⁾ ⁹²⁰⁾ ⁹²¹⁾ ⁹²²⁾ ⁹²³⁾ ⁹²⁴⁾ ⁹²⁵⁾ ⁹²⁶⁾ ⁹²⁷⁾ ⁹²⁸⁾ ⁹²⁹⁾ ⁹³⁰⁾ ⁹³¹⁾ ⁹³²⁾ ⁹³³⁾ ⁹³⁴⁾ ⁹³⁵⁾ ⁹³⁶⁾ ⁹³⁷⁾ ⁹³⁸⁾ ⁹³⁹⁾ ⁹⁴⁰⁾ ⁹⁴¹⁾ ⁹⁴²⁾ ⁹⁴³⁾ ⁹⁴⁴⁾ ⁹⁴⁵⁾ ⁹⁴⁶⁾ ⁹⁴⁷⁾ ⁹⁴⁸⁾ ⁹⁴⁹⁾ ⁹⁵⁰⁾ ⁹⁵¹⁾ ⁹⁵²⁾ ⁹⁵³⁾ ⁹⁵⁴⁾ ⁹⁵⁵⁾ ⁹⁵⁶⁾ ⁹⁵⁷⁾ ⁹⁵⁸⁾ ⁹⁵⁹⁾ ⁹⁶⁰⁾ ⁹⁶¹⁾ ⁹⁶²⁾ ⁹⁶³⁾ ⁹⁶⁴⁾ ⁹⁶⁵⁾ ⁹⁶⁶⁾ ⁹⁶⁷⁾ ⁹⁶⁸⁾ ⁹⁶⁹⁾ ⁹⁷⁰⁾ ⁹⁷¹⁾ ⁹⁷²⁾ ⁹⁷³⁾ ⁹⁷⁴⁾ ⁹⁷⁵⁾ ⁹⁷⁶⁾ ⁹⁷⁷⁾ ⁹⁷⁸⁾ ⁹⁷⁹⁾ ⁹⁸⁰⁾ ⁹⁸¹⁾ ⁹⁸²⁾ ⁹⁸³⁾ ⁹⁸⁴⁾ ⁹⁸⁵⁾ ⁹⁸⁶⁾ ⁹⁸⁷⁾ ⁹⁸⁸⁾ ⁹⁸⁹⁾ ⁹⁹⁰⁾ ⁹⁹¹⁾ ⁹⁹²⁾ ⁹⁹³⁾ ⁹⁹⁴⁾ ⁹⁹⁵⁾ ⁹⁹⁶⁾ ⁹⁹⁷⁾ ⁹⁹⁸⁾ ⁹⁹⁹⁾ ¹⁰⁰⁰⁾ ¹⁰⁰¹⁾ ¹⁰⁰²⁾ ¹⁰⁰³⁾ ¹⁰⁰⁴⁾ ¹⁰⁰⁵⁾ ¹⁰⁰⁶⁾ ¹⁰⁰⁷⁾ ¹⁰⁰⁸⁾ ¹⁰⁰⁹⁾ ¹⁰¹⁰⁾ ¹⁰¹¹⁾ ¹⁰¹²⁾ ¹⁰¹³⁾ ¹⁰¹⁴⁾ ¹⁰¹⁵⁾ ¹⁰¹⁶⁾ ¹⁰¹⁷⁾ ¹⁰¹⁸⁾ ¹⁰¹⁹⁾ ¹⁰²⁰⁾ ¹⁰²¹⁾ ¹⁰²²⁾ ¹⁰²³⁾ ¹⁰²⁴⁾ ¹⁰²⁵⁾ ¹⁰²⁶⁾ ¹⁰²⁷⁾ ¹⁰²⁸⁾ ¹⁰²⁹⁾ ¹⁰³⁰⁾ ¹⁰³¹⁾ ¹⁰³²⁾ ¹⁰³³⁾ ¹⁰³⁴⁾ ¹⁰³⁵⁾ ¹⁰³⁶⁾ ¹⁰³⁷⁾ ¹⁰³⁸⁾ ¹⁰³⁹⁾ ¹⁰⁴⁰⁾ ¹⁰⁴¹⁾ ¹⁰⁴²⁾ ¹⁰⁴³⁾ ¹⁰⁴⁴⁾ ¹⁰⁴⁵⁾ ¹⁰⁴⁶⁾ ¹⁰⁴⁷⁾ ¹⁰⁴⁸⁾ ¹⁰⁴⁹⁾ ¹⁰⁵⁰⁾ ¹⁰⁵¹⁾ ¹⁰⁵²⁾ ¹⁰⁵³⁾ ¹⁰⁵⁴⁾ ¹⁰⁵⁵⁾ ¹⁰⁵⁶⁾ ¹⁰⁵⁷⁾ ¹⁰⁵⁸⁾ ¹⁰⁵⁹⁾ ¹⁰⁶⁰⁾ ¹⁰⁶¹⁾ ¹⁰⁶²⁾ ¹⁰⁶³⁾ ¹⁰⁶⁴⁾ ¹⁰⁶⁵⁾ ¹⁰⁶⁶⁾ ¹⁰⁶⁷⁾ ¹⁰⁶⁸⁾ ¹⁰⁶⁹⁾ ¹⁰⁷⁰⁾ ¹⁰⁷¹⁾ ¹⁰⁷²⁾ ¹⁰⁷³⁾ ¹⁰⁷⁴⁾ ¹⁰⁷⁵⁾ ¹⁰⁷⁶⁾ ¹⁰⁷⁷⁾ ¹⁰⁷⁸⁾ ¹⁰⁷⁹⁾ ¹⁰⁸⁰⁾ ¹⁰⁸¹⁾ ¹⁰⁸²⁾ ¹⁰⁸³⁾ ¹⁰⁸⁴⁾ ¹⁰⁸⁵⁾ ¹⁰⁸⁶⁾ ¹⁰⁸⁷⁾ ¹⁰⁸⁸⁾ ¹⁰⁸⁹⁾ ¹⁰⁹⁰⁾ ¹⁰⁹¹⁾ ¹⁰⁹²⁾ ¹⁰⁹³⁾ ¹⁰⁹⁴⁾ ¹⁰⁹⁵⁾ ¹⁰⁹⁶⁾ ¹⁰⁹⁷⁾ ¹⁰⁹⁸⁾ ¹⁰⁹⁹⁾ ¹¹⁰⁰⁾ ¹¹⁰¹⁾ ¹¹⁰²⁾ ¹¹⁰³⁾ ¹¹⁰⁴⁾ ¹¹⁰⁵⁾ ¹¹⁰⁶⁾ ¹¹⁰⁷⁾ ¹¹⁰⁸⁾ ¹¹⁰⁹⁾ ¹¹¹⁰⁾ ¹¹¹¹⁾ ¹¹¹²⁾ ¹¹¹³⁾ ¹¹¹⁴⁾ ¹¹¹⁵⁾ ¹¹¹⁶⁾ ¹¹¹⁷⁾ ¹¹¹⁸⁾ ¹¹¹⁹⁾ ¹¹²⁰⁾ ¹¹²¹⁾ ¹¹²²⁾ ¹¹²³⁾ ¹¹²⁴⁾ ¹¹²⁵⁾ ¹¹²⁶⁾ ¹¹²⁷⁾ ¹¹²⁸⁾ ¹¹²⁹⁾ ¹¹³⁰⁾ ¹¹³¹⁾ ¹¹³²⁾ ¹¹³³⁾ ¹¹³⁴⁾ ¹¹³⁵⁾ ¹¹³⁶⁾ ¹¹³⁷⁾ ¹¹³⁸⁾ ¹¹³⁹⁾ ¹¹⁴⁰⁾ ¹¹⁴¹⁾ ¹¹⁴²⁾ ¹¹⁴³⁾ ¹¹⁴⁴⁾ ¹¹⁴⁵⁾ ¹¹⁴⁶⁾ ¹¹⁴⁷⁾ ¹¹⁴⁸⁾ ¹¹⁴⁹⁾ ¹¹⁵⁰⁾ ¹¹⁵¹⁾ ¹¹⁵²⁾ ¹¹⁵³⁾ ¹¹⁵⁴⁾ ¹¹⁵⁵⁾ ¹¹⁵⁶⁾ ¹¹⁵⁷⁾ ¹¹⁵⁸⁾ ¹¹⁵⁹⁾ ¹¹⁶⁰⁾ ¹¹⁶¹⁾ ¹¹⁶²⁾ ¹¹⁶³⁾ ¹¹⁶⁴⁾ ¹¹⁶⁵⁾ ¹¹⁶⁶⁾ ¹¹⁶⁷⁾ ¹¹⁶⁸⁾ ¹¹⁶⁹⁾ ¹¹⁷⁰⁾ ¹¹⁷¹⁾ ¹¹⁷²⁾ ¹¹⁷³⁾ ¹¹⁷⁴⁾ ¹¹⁷⁵⁾ ¹¹⁷⁶⁾ ¹¹⁷⁷⁾ ¹¹⁷⁸⁾ ¹¹⁷⁹⁾ ¹¹⁸⁰⁾ ¹¹⁸¹⁾ ¹¹⁸²⁾ ¹¹⁸³⁾ ¹¹⁸⁴⁾ ¹¹⁸⁵⁾ ¹¹⁸⁶⁾ ¹¹⁸⁷⁾ ¹¹⁸⁸⁾ ¹¹⁸⁹⁾ ¹¹⁹⁰⁾ ¹¹⁹¹⁾ ¹¹⁹²⁾ ¹¹⁹³⁾ ¹¹⁹⁴⁾ ¹¹⁹⁵⁾ ¹¹⁹⁶⁾ ¹¹⁹⁷⁾ ¹¹⁹⁸⁾ ¹¹⁹⁹⁾ ¹²⁰⁰⁾ ¹²⁰¹⁾ ¹²⁰²⁾ ¹²⁰³⁾ ¹²⁰⁴⁾ ¹²⁰⁵⁾ ¹²⁰⁶⁾ ¹²⁰⁷⁾ ¹²⁰⁸⁾ ¹²⁰⁹⁾ ¹²¹⁰⁾ ¹²¹¹⁾ ¹²¹²⁾ ¹²¹³⁾ ¹²¹⁴⁾ ¹²¹⁵⁾ ¹²¹⁶⁾ ¹²¹⁷⁾ ¹²¹⁸⁾ ¹²¹⁹⁾ ¹²²⁰⁾ ¹²²¹⁾ ¹²²²⁾ ¹²²³⁾ ¹²²⁴⁾ ¹²²⁵⁾ ¹²²⁶⁾ ¹²²⁷⁾ ¹²²⁸⁾ ¹²²⁹⁾ ¹²³⁰⁾ ¹²³¹⁾ ¹²³²⁾ ¹²³³⁾ ¹²³⁴⁾ ¹²³⁵⁾ ¹²³⁶⁾ ¹²³⁷⁾ ¹²³⁸⁾ ¹²³⁹⁾ ¹²⁴⁰⁾ ¹²⁴¹⁾ ¹²⁴²⁾ ¹²⁴³⁾ ¹²⁴⁴⁾ ¹²⁴⁵⁾ ¹²⁴⁶⁾ ¹²⁴⁷⁾ ¹²⁴⁸⁾ ¹²⁴⁹⁾ ¹²⁵⁰⁾ ¹²⁵¹⁾ ¹²⁵²⁾ ¹²⁵³⁾ ¹²⁵⁴⁾ ¹²⁵⁵⁾ ¹²⁵⁶⁾ ¹²⁵⁷⁾ ¹²⁵⁸⁾ ¹²⁵⁹⁾ ¹²⁶⁰⁾ ¹²⁶¹⁾ ¹²⁶²⁾ ¹²⁶³⁾ ¹²⁶⁴⁾ ¹²⁶⁵⁾ ¹²⁶⁶⁾ ¹²⁶⁷⁾ ¹²⁶⁸⁾ ¹²⁶⁹⁾ ¹²⁷⁰⁾ ¹²⁷¹⁾ ¹²⁷²⁾ ¹²⁷³⁾ ¹²⁷⁴⁾ ¹²⁷⁵⁾ ¹²⁷⁶⁾ ¹²⁷⁷⁾ ¹²⁷⁸⁾ ¹²⁷⁹⁾ ¹²⁸⁰⁾ ¹²⁸¹⁾ ¹²⁸²⁾ ¹²⁸³⁾ ¹²⁸⁴⁾ ¹²⁸⁵⁾ ¹²⁸⁶⁾ ¹²⁸⁷⁾ ¹²⁸⁸⁾ ^{1289)</}

Krievs Rīg. Latv. biedrības Līn. Komisija sarīkoja
 1886. gada vasaru (sk. IV. R. kr.). Ap to laiku Zanders
 bija noņīnājis sarakstīt pilnīgu Latv. literatūras vēsturi;
 Tas arī nevalas un pārlecinajies par darba ledumu,
 Tas lēdz šim palicis tik pie labās noņemšanās. Kad
 tas 1896. g. sāka izdot garīgu mēnesrācstu „Baltijas
vestnesis”, tad jau uzsāko Latv. literatūras vēsturi
 vest galā palika par trešām no. iespējām. „Balt.
vestnesis” iznāca no 1896-1902. g. kur tas pārvērtās
 par laicīgu satura nedēļas laikrācstu „Apskatu”.
 Savu lēdz šim vīslālasco rakstniecīgo darbību Zan-
 ders atstājis „Balt. vestnesi”, sevīši tālākā,
 kur tas viņam pēdējo un nebija mac. tajam Jūs.
 Notēnam vel pārdots. Tās tad no Zandera paša
 dauts un dānādi - gan garīgo gan laicīgo satura - raksti.
 Lai tie par mac. Zandera stipri oriģinēlo dabu
 un rakstniecīka darbību, ko turēdami, veena lēca ja-
 atrist, proti, ka viņš ideju bagāts cilvēks. Tik ne,
 izdodas viņam ik reiz, šīs idejas realizēt. //

No cīteem, kas pēdērejūši pie šī pulcīna, kas stā-
 veja, tā sacīt, „Dr. un Dr. komisijas” tīnē (no 1874-1882),
 pēdēvodami un sornēdami Turpatas Latv. studentu
 rakstniecības vakaru 10 gadu vētkus (vēsinot no Kron-
 valda laicīem (1870-1880. g.) un kaut ko vaj un to
 laic, vaj velas amata būdami rakstījūši, mīnami
 vel: dakteris A. Brašnevičs (ar kadu rakstu Pagalmā
 „Par vīni un tā sastāvdalām” 1881. g.; Tas bija students
 būdams jo čārks preskōeļeļs par arādēm is medicīnas);
 mag. K. Hallemaus-Garšmanis (kas pie studiju gādēm
 io to avīzēs - sevīši „Palt. Zemkopī” rakstījis, tad velas
 // Še atgalim tik viņa nādāmē labīnēt ar garīgu drēsmu
 mēlīnēt un šīs decēris-novembri 1903. vīna pēcesī. ven,
 un, ka cēvēst jaunā ortogrāfijā (Rīgas Avīzē).

Pēterburgā kā eksperimentēlas Pasteura nodālas preekš.
 nekas par senāšiem pētījīs un rāstījīs, zēdāms caus
 Tam savu dzīvību); mac. P. Paukšens - varak skolas
 gramatu (religiška satura) savakstājs; skolotājs A.
 Gelinš - isdeva vel kā ģimnazists kodu joku kraju
 minū, tulkoja pē amolā budams „Stātes mīlestībī”
 kadu garaku stastu etc. Īē visi četri jau atpūšās
 kopš ilgaka laika zem zālām velenam. Citi, kas vel
 stāp dzīvajem un īē tīk ar vardu minami, ir, kā:
 dok. H. Zeebergs, kas študents budams sacereja jōcīgu
 stastīnu „Ko man kāds līkis stastīja”; dok. J. Kundrīns
 ori kant no sacerejis, tā „Pagalma” 1881. g. „Par Zībēni” etc.;
Fridolīns Gelinš, pārcēdams no universitātes velak no
 Lāto, teateri Rīgā, tulkojis dažās lugas, ko stāpā
 Shakespeare'a: „Spītneces pēcības” (Šīn bīzāfūda Nīdau,
 franstīz) u. c.; pēdīgi mag. math. P. Kadīcis rāstījīs
 pēdīgā lāskā „Apskatā” pē Vōla pūk an taml. dzīgi.
 Viss īis Tēpatnešiem pulems, kas stāveja, kā jau beivts,
 idzīnu dzeesmu zīmē, sagatavojās - no apstākļem spēests,
 no ko tolarik jō leelu. Gan vīnš nepaspēja vis vel dzīvu
 dzeesmu kraju, kas bij jau no 200 dzīvu dzeesmu
 sakrats, isdot. To pē tam pārtrauca kāds ģitaks
 darbs, preekš kā bija jākopo vīsi materielee un intel,
 lektuēlel spēeki. Kas kronvaldnešiem bija tīk kā talš
 jāures sapnis lidojīs preekšā, to īis pulems pēdīgi
 isveda dzīvē: tas dibināja korporāciju, „Letoniju”, dodams
 saveem literārisķiem vakāšiem un pestāvīgu paspar
 ni (1882. g. vasarā, 14. maijā). X No Voldemāra Lāto vīsit kārles.

1. Pagalma 1881.

1851-1889. 1. Pānis Istāsts, ori, vēcāš Dāngavmālektīs. Tas dzīvu. 2. maijā 1851. g.

1. H. Zeebergs
 2. F. Kundrīns
 3. J. Kundrīns
 4. P. Kadīcis
 5. P. Kadīcis
 6. P. Kadīcis
 7. P. Kadīcis
 8. P. Kadīcis
 9. P. Kadīcis
 10. P. Kadīcis

Vestienas ģretes mājās, Vidzemē. Tā laiku, vidzemnieki
 nel maz vareja domāt us augstākām skolām. Tadel, ori
 Jānim Ilsterim bija jāpēctēn ^{zemnieki} tikai ar zemākām mācībām.
 Pēdēsmītās gadās ~~domāta~~ us lauceem Vidzemē augstākā
 skola bija draudzes-skola - tad bija jau daudz, ja kāds
 tēvs savu bērnu sūtija skolotāju seminārā us Valku.
 Tā mazākais bij Ilstera draudzes apvidū. Tāreiz tāi
 apgabala vislabākā draudzes skola bij Ērgļos, kur par
 draudzes-skolotāju atradās velākais Valkas pagastskolota,
 ju zemnara direktors it. Terauds un no draudžu drau-
 dzem te sanāca skolēni. Dārs labs te ^{un Valkas draudzē} baudijs mācību
 no Latv. jauniešiem, kas turplīkam tapuši ceļojāmi,
 ceļendāmi veltu Latv. rakstniecībā, kā: B. Ivaigunte,
 adv. B. Klavins, Kroņpilsu ģretis (Inselis), Burjānu Andrejs,
 Dr. K. Blais u. c., bet it īpaši daudz tad, kas velāk nav
 gājuši nekādās tālākās skolās. Pēc pēdējiem pēdēreja
 ori nelatīša Ilsters. Pēc Tam, kād tas bij isu laicīnu
 mācītees Vestienas draudzes-skolā pēc skolotāja Tāņa,
 sagāja viņš trīs gadus (no 1864-67.g.) skolā pēc Terauda
 Ērgļos. Tad palika mājās un gāja vairāk kā gadu pēc
 vīseem māju darbeem. Tomēr jauniešiem nesis prats
 us ko citu, augstāku. Tā ka skolmeistara amatā pēc
 Vidzemes zemniekiem kolāik bija visnotal augstākais,
 ko vareja sasniegt, tad aridran Ilsters drinās us to un
 seviķi tamdēl, ka viņa gars jau no laika gala bija tāds,
 kas mīloja ar ķermeem nodarboties. Dau nāsoju gadu
 Tas aizgāja us Leepkalnes koloniju pēc Assmus vga
 par mājskolotāju, kur sabija trīs gadus. Tā pašū laiku
 - 1871. gadā - Ilsters nolika pēc Cēsū aprīnka skolu pār-
 valdes, resp. garīgā skolu pārlūna, māc. Keuslera, ori

pagasta skolotāja eksāmi. Tad viņš vrsilgako laiku sa,
 bija Dzolcema (Eichenhermes) bārnun patversmē, pēc
 Rīgas, kur bija pat us divi lāģem (no 1875. g. janvāra
 līdz 1876. g. novembrim un no 1878. g. februāra līdz
 1882. g. jūlijam, t. i. katrs 6-7 gadus pavisam). Vēl citur
 viņš bijis pēc skolotāju: Vestēnas draudzes skolā pēc
 R. Fridona par palīgu, Leezeres pagasta skolā (187 $\frac{1}{2}$. g.
 ziemā) un no 1882-85. g. Stukmanās pēc stacijas preek-
 nēša Rozenvalda kga - kā mājskolotājs. Tad pēdējos
 trīs gadus - līdz 1888. g. rudenim - viņš sadzīvoja tur,
 pat Stukmanās pēc kurgotāja Vēlma kga par rasi-
 vedāju. Šo pēdējo veltu viņš pieņēma tamlabā, ka sko-
 lotāja veltas tam negādījis. Stukmanās dzīvodams viņš
 us beigām sāka slimot. Maudams, ka ar veselību varis
 ne-ees labi, tes atstājis pēdīgi no veltas un devās us sa-
 vām mājām, Grotēm. Tur tad viņš sirga no rādons līdz
 pavasarim, 23. aprīli 1889. g., kad saulīte laidās ar kalvina,
 bāra bērnu seldidama, šķīrās no šīs pasaules šis bāra
 bērnu draugs; kad paradījās pirmās pavasara pušķes,
 tad viņu cēnštājs un kopējs teica tam jau: ar Deevu!
 Pasa kurga jeb kšona deenā, kad gājeji ^{laidis} māma savas dzī-
 ves veltas, Dlēters mērnija arī savu, ar zēdams viņā
 saulē. Tas mēra visai retā slimīkā - sarīdārs ar Anu-
 rjisma Aostae, t. i. ko 38 gadus veeš Topis. X

Bānis Dlēters sīkaki aplūkojams trojādī, 1) kā paida-
 gogs, 2) kā botanīkis un 3) kā dzējnēses.

Ad 1. Paidagogs. X

Kā paidagogs, skolotājs jeb bērnu audzinātājs Dlē-
 ters bijis ļoti eerojams. Tas pēdarejis pēc team paid-
 agogēm, kas eēnās bērneem mācības padarīt patīkamas.

1) Sal. Aostae. 1889. g. Nr. 6. 7 u. 8.

2) ar arterijas - dzīslas netīkumu - uzpūpumu jeb vīplēšanās.

*) 1883. (vai 1884. g.)
 vasarā ar viņu
 eoparinos ķemare,
 kurus veselības au-
 tus ar viņu ap-
 to laiku bij us,
 mērlājis.

pērvēlīgās tā, ka tee nemanot, tīri rotāladamees tās
 pēsavinās. Vār sacīt, ka Dlesters bijis dīrnis pēdagoggs
 - tīrē loti tās nodēvās bērneem. Tās centās, bērnu uktā,
 ret allā jautos, garā spīgtus, ori pa valas brīvēem or
 tēem rotāladamees un ispreccadamees. Pēe vīra ta vīrē
 tomēr ustureja pēe bērneem leclavē cēsmību pret sevi.
 Arē mīlestības veem pret vīru bērni tā pēe vīra pēe,
 kerās, ka katrs dērnās vīram īdarit pa pratam. Dlesters
 Starp bērneem bijis veenmēr jautos, runādams or tēem
 gan nopēctun, gan jautun - pēceigu valodu, jūdamees
 dārkast līdi, kā bērns. Tikai nopēctus, dāili nopēctus
 var skolotājs but veenīgi pret pēe-augušēem macēkļem,
 kadš ^{bijis} p. p. Kronvalda Atis, bijis kušē Vē. Pēebalgā vīdā
 savā skolus larkā tīrkai kādas dīvi reizas klase ^{par vīram} cēsmē,
 jēs. glūri māksēm bērneem zem kādas strūgras nopēct,
 n. b. s. butu jāret bojā. Un Dlesters bij īpači pēekš mā,
 zeem bērneem dērnis skolotājs. Rēvz kāda mācētāja
 kundze, kurā Dlesteri tūvaki pēarīnuse, Tam kērkuse:
 „Lēl, ka jūs neesat kundzene, tad jūs kulin vēmtu
 pēe savēem bērneem par boni.”

Dlesterā atstātās rakstās atrād daudz lodu sacēseju,
 mu un kraujumu, kušōs domats us bērnu jautribu un
 gara pal. l. b. u, kā: „Dzejīgs vadons pa dabas valstē
tēvija”. Salokts un sakartots pa leclakai dalai iz mīnsu
tantās kērkām un nostastēem, dzeesmām, mīklām un
parunām, - par pal. l. a. ū un jautribasānu pēe dabas
vestures macēvānās skolās, kā ori par tīrkāmū īslasēvā,
nos bērneem un leclakāmū mājās; „Par dabas vēsturi
mīnsu tantās skolās”; „Veco Latvēcēū rotālas (spēles)”;
 „Kulka zemneces (Auzis)”; Latvēcēū valodā īstrādātā, dīn

matizeta šī paristamā pasaka, ko Bleters reiz L. pa,
 gasta skolā heis skolencem isrādīt, un tā vel citi. No
 pēvestā, sevīski no. Drejigi vadonā' lēmjam, kā B,
 sters domajis par mācības pasūecgānu berneem skolā
 un mājās: ka tā nav jāpasūeds sansi, bet, kā terkt,
 ar dreiju apterpta, pativami, ka berna vel kruslais gars
 netop noquordinats, bet naturēti arveem jautos un madrs.
 Un šī mācības metode vel arveem pareizā, sevīski pē
 marseem berneem. Bletera domas par audzināšanu at,
 rodamas arī kadā viņa vēstulē, ko tas 19. Dec. 1884. g.
 rakstijis Aronu chatizam, tam' issaidamces vīspārīgi
 par berne lasamū grāmatai un sevīski par Kaudz, tes
 un Berstes, Pētū un Pēcolū tā: „Es domaju, Kaudz, tes
 chatizs reiz rakstija, lasamai grāmatai vajāgot būt
 kā zaļam kalniņam, kas apaudzis dažiādeem augeem.
 No savas puses tikai pēemunctu, ka lasamai grāma,
 tai vajādzetu būt kā loti jaunam, milgas saulites
 apspidētām un putuņū dziesmām skanosām kalniņam,
 pē kuņa berne vīdīs kavēdamās arī kēdsām smelas
 jautību, dzīvību un spēcu. Bes milgas spožas saulites,
 tas ir, bes jautrās puses šis kalniņš nav domajams,
 bet tas ir arī jāpvelc kā ar sētū, lai tur ^{kaut} (kad' kēmi
 un spoki netivtu cēriā un nepādaritu to par daudz
 nemēcignū un troksnigū. Tāi kalniņā jāee-elpo bīvri
 veseligs un tīrs gārs un jāredz kas jauns, nevainigs.”
 — „Man ceercās, ka mīvētā grāmata, eik' jauka arī tā,
 pēesō marseem drusku par nopēctū.” Pēdigi par
 Bletern kā labu skolotāju lēcinaja ap viņa vārda deem
 „Deenas Lapas” 1889. g. 141. nrā starp citu kā: „kadā ceere,
 reesū mātē' starp citu, kā: „man paristamū daudz skolo,

1) Šk. Aronu chatiza, „Apskats par Dāņa Bletera dzīvi un darbi,
 bū' Austr. 1889. g. Nr. 7.

tāji, bet nevēca nepazīst, kas tadā mērā bērnu mīle, stāstus, ceņstus un vēstīstus būtu ispelnījis, kā Jānis Bļesters. Un šo viņš parāca tikai caur laipnību un no darbosānos līdz ar bērnuem. Viņu mīloja jau mazākais vāpulis? — Jā! Ceereceste.

„Bet kā skolotājs nelaiķis paristams tikai šaura, kāš aprindās, tajās draudzēs vai pagastās, kurās tas strādājis. Tikai vecāki, kas savus bērnus pēc viņa skolā sūtījuši, un bērni, kas pēc viņa skolā gājuši, viņu viņi augsti ceemīt kā skolotāju. Tee viņu šai vīnā gan nekād neapmīstis.“ Jā! raksta Aronu chatz, veens no viņa bijušiem skolēniem.

Ad 2. Botanikis.

Plasākai publīkai Bļesters paristams ne kā skolo, tājs, bet gan kā citads kreetus, preekšzīmīgs darbenecis, proti, kā botanikis. Kā tadš viņš paristams vīzā Latvijā, pat pāri par to. Kā B. Bļesters no laika gala ar ceverojamu ceņstību, ceprātību un istustību nadeoces īpaši dabai, dabas vēstures laukam, ka daba ar savēem radījumiem, redīki kustoneem un stādēem, bija tā, ar ko viņš vīzu savu mūžu centās tuvak ceprātēes, preekštam nebūs bes cešpaida bijuse un palīkuse viņa dzīvi, tenes jāukā apkārtve ar savēem dabas krašņumiem. Celā no bogļēem us vēstēem, ap Stronas krogu, nāš jaunus kalnācns aprindus. Vīstūm avš Stronas kroguš us Vēstēnas. Talkas mūvīzās pusi divi kalni šuk keeli, ka keelcelš, kas no vēena kalna eet lejip un otrā augš, up, isleekās ~~sneždrāmees~~ ~~steepsjamees~~ kā no garšēem lejā un no lejas garšās. Tik grava vēen kalnēem šajpā. No Stronas kroguš us deenoideem vēdrāms dišēclam

sams cits kalns ezermalē ar bēsi no audzis. Un šī kalna
 pacēlas mājas, gretes, kuo - kā jau zinām - Rāna Dletera
 šūpolis karajies. Mājas agrak gan bijušas lejas ezermalē,
 lē, tik velavās larkos pārcēlas pa šā kalna galā. Un
 vrs Vesteenas apgabals bes šaubu pēdes pēe darīlākam
 Latvijas videem. Tur vispār, manās kalni, lejas ar jau,
 keem licīšēm. Dankas bēstālas un pēgāras pa kal,
 neem, lejām un ezermalēm bagatīgi svetības dārdāra,
 dām pūkām. Visuo atklājas dabas dīrums un vareni,
 ba, gan arī veenkāršs krašņums. Vaj šadi dabas jau,
 kumi nevas isaudzemat, nevas erozinat botaniski?
 Teesām šī dīvēnā daba un tās krašņumi nepalika
 bes espaida us juteligo zēm, bet to pēvilka un val,
 Dīrnaja kā ligavņa tautceči. Še krašņumi pakēsītadi,
 kas jutīgām cilvēkam us vru mūti var espeestees
 un droši is espedusēes prākā un devuši centīgajam
 jāuneklun tā darbības laukā to sevīška virzeem, kam
 droši sakars ar šo krašņo dabu. Tā' Dletera pa valas
 bēstīšēm pa lauku pastāgadāmes, meklejā tur kadus
 kukarņižus vaj šadīnus un tūjaja pēe vīnu nosau,
 kameem, kā ar' aprakstīja tos. No vras plaišās dabas
 zinātnes viņš pērkopa it sevīški botaniku. Šai zinātnē
 ar laiku viņš bija tā' estādājes un espūlījes, ka pēeks
 bija rediet un dārdet, cik smalcī viņš pārzināja Bal,
 Fijas šadus, sevīški savas dīvntenes (Vesteenas ap,
 gabala) un Daugavas pēekrastes floru, pēdījo īpaši
 tai apgabala no Stukmanēem līdz Roknesei. Teesām,
 apbrīnojama bija viņa zināšana botanikā, kad sevoro,
 cik maz spolas maibās šes baidījis. Tās bij eserojams
 autodidants, kura gars turklāt loti nesās us botanikas

lausan. Kā viņš bija dzimis skolotājs-pedagoģs, tāpat arī dzimis botaniķis. Viņš siltin esīca, ja runa uztapa no stādēm, jeb bija laukā, kas mērcēja un pētīja savas pušķītes. Deenam tas varējis būt botāniķis un pa kalneem un lejām, plavām un purveem, un to, kas par tam veermees būdams preecigs un jaunrs.

Īsters savā laukā nebija neveeru jō citiģs botāniķis, zetaģis, bet arī rūpiģis latvīsku štādu nosaukumu kraģis. R. Latv. beedrtības Īin. Kommissijas II. un III. Raskitu skrāģimā no viņa ceveetoti un sakartoti jō bagāti štādu nosaukumu kraģumi. Īinams teesa, Īsters atrada preeksā jān dātus kraģumus no Īleischer, mac. Ka, valla, Schulmana, Uvedemana u. e., bet teģ bija vel nepeteekoģi, par maz sijāti, jebīn arī krekti graudi. Turklāt agrakajōs kraģumōs bija sverarāk Kuzeme un maras Vidzeme ceveetota. Īik Īel, ka Īsters neda, bija savu latvīsko štādu nosaukumu kraģumu pīl, niģi nokartot. Kā otrs svariģs, rasi svariģakais darbs, ko Īsters botāniķas dravā paveiciģs, ir viņa „Botāniķas tautas skolām un pašmalcībai”. Rīgā, 1883. Īa isnākusē Īūciģu Ģedertā apģādītā ar Ģlīteem zimeģuneeem. Baraka, ka ar to Latv. botāniķas literatūra koģi kīpliģnata. Botāniķee kromni teħniei te atronami Ģik ceelā skaitā un ar apdomu un ceģpratību samokleti, noklausīti un israudzīti tā, ka kīpmaķeeem Latv. botāniķas apkoģoģeeem vairs nebus jāsvīst pēe ceģlmu laudānas un cīģu isģvīģānas botāniķas laukā. Īistera „Botāniķā” atrōdās Ģik 30 štādu monogrāģiģas, bet kas Ģās verīgi cauri Ģāģis, Ģas ceģuroģ jō plāģu isģvīģi botāniķas laukā un tā Ģoģs Ģoģ ceģrosināti preeksā Īis zinatnes.

It no visa izjut, ka to rakstītis īsts lēlpratojis, kurš
 tūklāt pēc sava darba bijis ar vādi un dvēseli. Pats
 autors raksta grāmatas precīzvaldīs: „Pirms šo darbu
 uzsāku, eskatījos pulka metādēs, isēprastīju daudz bo,
 tauriskus rakstus, salīdzināju vārus ar Latvešu vajādi,
 bām, pārdomāju šur un tur, un isvācums bija tas, ko
 šē tagad domu”. Grāmatu nu usņēma ar presu un tro,
 nu hatirs pa savai dūskun eksaltētai ^{dabai} vāci raksti,
 ja „Palsi” (1884. g. sākumā) par to arvārdījumu, grāmatu
 jo silti cēstēdams tā skolām, kā pašmacēbai. Šij
 savai „Botaniskai” Pleters sarastījis arī līdriņu „Coolo,
 gijū”. Deemriēl tā vel rakroastā. Pleters laida klajā
 daudz rakstu arī laskroastās, kā: „Darbā”, „Balt. vēstnesi”,
 „Balt. Zemskopi”, „Palsi”, „Rotā” un „Deenas Lapā” un
 stradaja savā laskā arī par „Zistematiskas Botanikas”,
 kurā atstato papiru starpā deemriēl nozūduse, jebūn
 vinas pilns vārs rakstā atrodās usrakstots, kā: „Prak.
 tiska botanika. Zistematisks kurss. Pastādītā it sevīpi
 mūsu zemkopju lētosānai, bet derīga arī katram stadu
 draugam”. Pleters vel pats kopam ar Rīgas-Dinaburgas
 dzelzcela kontrolēri A. Strensen iedevs vadoni cēlota,
 jeem, sevīpi laivā braucot no Sūkmansēn us Kok,
 nesī. Tas rakstots Vācu valodā: „Zusammenhang des Dün-
 nfeld von Stockholm nach dem Rokenhuser. Nach einem
 Parte des Dünnefeld und einem Aufsatz des Offizier Roken,
 huser im 1700. Günstigstfeld für die Lottkühn zuspruchen”,
 gyskult von J. und P. Riga. Abv. St. veda, 1887. „Šai vado,
 ni” arvādīts us vāzām cēverojamām vēstām šai apgabālā
 veenā un otrā pusē Daugavas. — Vel 1889. gada sākumā
 Pleters pēcstījis „Palsij” rakstu par vasaru cēpreksē

kopam ar Dr. Lehmani Polu Vidzemē isdarītu botanisku
 ekskursiju. Deunīel strabīgais autors nedabūja vis to
 vel espektu redzēt. Raksts iznāca 4rk pēc autora
 naves „Balss” 1889. g. 19. nrā. Pedigi no Ilstera atstāteem
garākām vaj isakeem rokrosteem jāmn vel; 1, Cools,
grjas term. urologija, 2, Botaniskas term. urologija, 3, Putnu
nosaucumi Latvijā, Vācu un Latvešu valodā, 4, Lūko,
pība, 5, Lopbarības stadi un 6, Mūsu alus meēri. Tis ir
 garš istrādājums, kas cēdalīts tā: bevadījums par mee,
ieem; kādas alus meēru sugas un zortes pēc mums
derīgākas; rēme meēreem; par maslosānu; kādai vaj,
ga but zēklai etc. Po bagāti arī Ilstera herbāriji. To sa,
 krati parīsam 18 leeli sejmū. Daugavas pēskastes
 stadi veem eņem 8 sejmū. — Dr. Lehmanis, (Rozeknē,
 Vitebiskas ^{Latvāli} gubernā), ar ko Ilsters reiz Polu ^{Latvāli} Vidzemē kopā
 botanijēja, sauc to kādā vestulē par „mūsu dargās
botaniskās zinātnes usticīgu mācēli” un vēlās zinās
 par tā atstāteem botaniskēem rakstēem, herbārijeem
 etc., kurus viņš rasi sakatolu un izdotu, lai butu
 „jāmas pēeminevlis nelarkim” un bijušais Tērpakas
 universitātes privatdocents, ^{Dr.} F. Klunge, kurš ar
 Ilsteri reiz ticās un čāslī sarastījies, pats būdams
 it eevērojāms Baltijas botaniskis, isticēis, ka Ilsters,
 „savu dēdruo botanisko studiju dēl, ar ko viņš Baltijā,
 sevīki deunūdus Vidzemē, nopūlojies, stāstams eevēro,
jāmu Baltijas botanisku vīndā”. Tād tas izlūdas no
 nelarna veceem tā biogrāfiju, lai eevēlotu grāmātā,
 ko grībot par Baltijas botaniskēem rakstīt. Mums jāat,
 zist, ka Ilsters ir pīmais Latveclis, kas, jēbūn kā auto,
 didants, tāēn ar leelu intēsi un eprātīku nāvees eevīti.

botaniskai. Suprotams, ka Hlsters iegājis ar' us Latviju zem,
kopības pacelšanū. Tas jau lemjams no viņa rakstiem,
kā: Praktiska Botaniska -- mūsu zemkopju lectošānai;
par lūkropību; par alus mežiem; par lopparības sta.
deem u. c. Arī avīzēs tas rakstījis par zemkopību un rupniecību un grūbja paa

Atd 3. Dreijneers.

Ka pēc viņa sava prātiskā vīzēena Hlsters bijis
ari Dreijneers, to lūd' zi darbīgā viņa bergām gan ne,
veens neringaja. Tik pēc viņa naves usgāja viņa at,
statās papīrās brangu krajumimū Dreijolu, iur kur
uzsimeku, ko tad viņa skolens, brografs un karsts
ecenitajs un apbrinotajs, Aronu katras, kulin veselā
krajumimā ideva zem vīzraksta: „Sirovites magoni.”
tes jeb: Dreijas zeedim' no J. Hltera. Rīgā, Pūcīšu fēdēta
apgadībā, 1889. 42 l. puses. Šee Dreijolīzi išdveš deergan
jauksuma un sīnsības, var sacīt ari - prata, kurās var
ziinat jau paristamo botaniski. Šee sacereti vīzva rak
1877. gata vasarū. Tad, kā šķēst, Hlsters bijis vīzdzei,
jiskars. Ap to pašū laiku viņš sacerojis ari savū bo.
taniski Dreijjeko rakstu, „Pastargāšanās pa vasaras
svetkocēm” (Balt. Vestnesi, 1877. g.) un cesaris rakstīt: „Ap
Pānu laiku” (Arona išdots Aust. 1889. g. 6. urā). Tāk
darš Dreijolītris sacerets ari velak, darš pat vel naves
gadā. - Hltera Dreija, kā seprotams, pa leclakai dalai
kavejas gar dabu - laiku, mežū, puķam etc. un ir jāntras,
līgsmas dabas, pat par mīlestību dzeedot, kur cēti
Dreijneeni dandzest top sēriģi - un Hlsters palīka ne,
precījas. Taču ari pēc viņa atood darū eoru Dreijolīti:

Pr. p. „Pagātnei”: „Aj, arsmirstības jūpa, vavts necildī,

„Ko grūti, grūti tevās dzelmēs greidēju;

„Šel nemet malā, šlepi sapju bēdi,

Rokas vadīt zem
kopības nodalu.
Tāk deenīel tā
apitajas.

„Ko leoni dodamo, savu sirdi sēdēju.

„Vai saul', vai mīnesnīca, sēdzi klusu

„Visdārgo pērlī, — dsen vergušām lauj!”

Plsteram līdz ar Ceļu praktiskumu pieņemta arī jo lela ideāla puse, kas iegāja uz visu, kas veicu bija darīti. Tas jau no tam noskarstams, ka viņš varen mīloja purķes, tās devēdams par „savas pēra, dzīves jāucunēm”. Kas darītos dabas bērums, purķes, var mīlot un pēe tam atrast pērcen, kas visu apmēc, un — tadam cilvēkam vajag but arī dzēijiskam — tadai sirdij pateesība arī vajag but daļai. Un patec, šam arī kā cilvēks mīlājis Plsters bija darīti. Dāi, kums vīkstot plūda is vīna virdi, mutes un darbesm. Vīnš pats bija lenas, klusas, tairnas, nopēctnas da, bas. Tomar ne veenīgu veizi arī jāntība smardīja us vīna lūpām un vīnš teica atjautīgu, zobgalīgu var, dus.”

Šten kā pavēredams sava mūža galu Plsters sa, vam brālīm (Astrm) us eesvetišānas deenu, bapocē 1889.g. pieņemtas grāmatnā eerasstijis dzēijoli pas cilvēka „mūža gartu”, kas laivam pēdjee vardi, ko Plsters rakstijis savā mūžā; jo tos usrakstot vīnš nogibis. Šee vardi plūdusi tairni no Plstera pēdri, vajūmeem, no vīna deergan varbā mūža un rāda ekaidvi vīna dzīves usskatus. Šee ekan: — sk. Austr. 1889, №3. ♪

Pēdīgi lai eeparīstamas vel ar dzēijolu, kas apraksta dzēijneera tēva mājas ar apkārtni un vīslabaki raksturo tīklab vīna dzēiju, kas iādoes lenu līvomu kā arī ne, leedzas atkal un atkal rādīt tās sacerētāju kā neivmstōžu dabas draugu un botanūzi. Pats Plsters issacās šai

Kael zelotaj's greib taklu zela' dotees
Un eet no mahjam, draungeem, faraejeem,
Tad apelomigi fahn tas gatawotees,
Apaftees peederumeem roaj'elfigeem:
Tas sumä eleez zela nakhti ikhtu,
Kas rahela zelu, gala nolukhu,
Ksem wifu yitu — nu lei weens nekli'khtu —
Tad raug' mehl zela beedri siyamu.

ii

Tas swarigakais zelych ir mupfcha gaita,
Ko parfshakwigi tu nu ftaigafi:
Ja war sew palikt dikhkama mi reita,
Ja ween, ko roajaga, lihel panemfi.
Ja newed ween pa rafem ni pa laurem,
Kur ftaigat weegli nu besru'kpiigi.
Ja et pa dardfcheem ar, pa laipam fshauram,
Kur jatwikhft, jaxihwas buks nopeetmi.

iii

Kem lihel'fi wihra praektu flingrii krukhtis,
'kas wahju fauelf' pret flipru atgaimas,
Kas zel'neentem, keid monakht zela juhtis,
L' ftaifni rahel' kur kuhliu jagreefshas.
Kam metikh karwetees pee faldteem neekiem,
— Tee zelotaju tikori lutina —
Eet kas ween debrwe tik par ikhtleem preeknem,
Kas mehrkim zelotaju krowida.

iv

Kä zela nakhti leyi zela sumä
To jauno, fnechtu Kristas siyibu.
L' drapchi wifax raiba dsihmes' louwä
Tero rahelis zelu to normaleliq.
Par zela beedri nemees pafchi Kristu,
Kas temi mahjis, pazels, spirofinas,
Un zela gala kaihjas kael apuksta,
Tero' jawä nama mihtsi aiyinäs...

Dzejoli, "mana mājiņa" par dabas jaunumam, kas ap
vina tēva mājam arangami it raksturīgi, kā:

I, kur marnās kalni, lejas
Ar jaunam līcīšiem,
Tus mājiņ' mana celās.

Ar zemem palodeem. — — sk. Austr. 1889, № 7. ¹⁾

Tik daudz par Dāņa Dlebera dzejī, dzīvi un darbiem.

Visu kopā saņemot, jāsaprot, ka viss, kas tik maz siko,
las mačtu baudījis, kas šoklat vīrā savā mūžā bi,
jis spēests, cēsi dzīvības ustura dēl cēnītes, kas deem,
zēl nedabuja vis, kā kārāja, kadu brīvlaiku fermamī.
jas kalnus un lejas apskatīt, kas tik paspēja us kur.
zemi, us Raudavu, Ventu un apkārtui ar celot, — tomēr
savā ne vīzai garā gadu skaitā, tik 38 gadus vees tap.
dams, sarņēdzis tik daudz zināšanu un pastādājis tik
daudz darbu, ir gan reverojams gars, teicams cēnsou, v,
kas nava pēeskatams pēe ikdeem, zēkem laudim un
gareem."

2. ~~Pēteris~~ M. Silins. ~~Pēteris~~ Silins 22. 14. augustā laikam tā' ap
1845. g. Vecsalvā Vidzemē, kā sarņēceka Rēnā Silina 1845. gadu var.
dēls. Pēe tam, kad bija pirmās mačtas bāudījis privātā but Vīnsēncos
celā, kas cestājas Tēspatas (Vācu) skolotāju zemīnarē, kur Ruzemē. Kadu
mačijās no augusta 1870 — jūnijam 1873. g. Tad palīka tā isglītība tas bāu
pašā 1873. gada beigās par mājskolotāju un 1874. g. par dījis, nav man
otro skolotāju pēe Kēevīskas elementārskoles Tēkab, tagad zomams.
mestā, atkal par mājskolotāju 1879. g. Drnaburgā. No Vaj tas gējis Dr,
1880 — 82. g. sabija par 2 klasīgās Latv. labdarības beedribas ^{vsj Rēlīcī}
2 klasīgās meitusskolas vadoni Rīgā, tad par Kēsteri, ^{lavas, zē mīnarē}
erģelneeku un skolotāju Vitebskā. Zēemū 1883. g. bija ^{nevaru paterī}
par zinātņu skolotāju Vec. Salu zemīkopju skolā Ruzemē; ^{jo tairni šo}
^{skolu audrēnu}
^{zavaksta man}
^{nu pēe to}
^{kas. Studijis,}

1) Sal. Aronh. Austr. 1889, № 7 u. 8. un 1890. g. № 6.

Ta flakno uskalna gala
Stakp jaukam birstalam;
Tui leja efermata
Ar puku leknemeju.

III

Schai mahjinai wiffirma,
Stef faulit' jaurin riht'
Un wakaros wifilgan
Wehl minas loyos spihel.

IV

Tur apkarht milno druwos,
Ka efers palejai.
Chis leuकेem planwas smwas
Chirdf feedu krahknuma.

V

Kael semelwehji kaigee
Grib mahjai smuu kluht'
Graag, grawa koki flaikee
Tad atpanat tos fuht'.

VI

Chis jaukas grawas mala
Sem kokestr weelina
Kur dauelpreis darbo kad gala'
Stau jalata smucina.

VII

Tui blanus dairfinsch roelās
Ar ogeim, akhaldeim.
Tur bites feelās doelās
Stf jarweim mahjonleem.

VIII

Kam flakpft, was spirdfinajai
De fraidra amosta.
Kas mirt nokad nistahjās,
Taj seema, wafara.

IX

Kas puxein draugs, to eeluhel
Glihits' dairfinsch pegalma
Tas krahkhuji feed nu nesuhdf-
Tenu ni khei hopeja.

X

Mu šelpās pašemīgās
Ir d'šihvot ehtīga.
Kuru d'šihvot geru netihvās,
Kur šaketa makjina?

XI

Šho makjina Deus glabā
Mu šos, kas' viņā niht!
Leu jaunums šakets, kā dabā,
Ar' mamā ceņščā špihel!

cik ziņas, kas
kļuvis par. Tas
gan visvaro-
autodidaktis, kas
vēlās valodas un
pat sanskritu kan-
cik persvarojies
us savu roku.

Ku pat tas cenšs,
kas pats veic
savu darbu us abi,
turin sagatavot.

1884. g. pirms par Krievu valodas skolotāja veltas izpildi,
tājn Friedrichshofes aprindskolā, tad par otro skolotāju
Bassmana bārnūnāma elementarskolā līdz septembe-
m 1885. g. No 1. jūlija 1886. līdz 1. augustam 1888. g. par
otro skolotāju pēc laudas apgaudinības ministrijas nor.
cik persvarojies malskolā Bulduri (Baldarna). Kopā ta laika Rīgā.
— Tadas ziņas atrad par Pēteri Piliņu pirmā Terpetas
skolotāju seminārā (Das erste Doppatzche Lehrer-Seminar.
Dorpat, 1890.) aprakstā. Cik par rakstnieku Piliņu ziņu,
tad šis ziņas jo labi zīnijas us viņu, izņemot tik
to, ka tas rakstas M. un ne P. Piliņš. Vaj šai aprakstā
„Pēteris“ ir speestavas kļūda, jeb vaj tee divi dažādi
Piliņi. Tad celas jautājums, kas šis M. Piliņš izglito-
jies? vaj Baltijas skolotāju seminārā, kura mācību
aprakstā man trūkst? Bet konies būtu būvums,
kā tad Pēteris Piliņa dzīves apraksts tik labi sakrīt
kopam ar M. Piliņa biogrāfiju. No M. Piliņa, kas pēc
ilgākas klusu ceļšānas un jo divi atkal pa Latv.
laikrakstiem kurtas, man šķiet, ka tas bijis ^{Medeja} larkā
vijas cēkšējās guberniās, drusku cēkšājes, Rīgā tagad
paša namuņu ceļāvis un uodarbōjas nu veenīgi lēta,
vīsci. Tas vīcs varetu arī labi zīnietes us Pēteri P.
Piliņu. Tik daudz no viņa dzīves apstākļiem.

M. Piliņa rakstniecīgā darbība.

(Ja nemaldos ļoti, tad) M. Piliņš tapa vispirms kļā,
ji paristams ar savu Latviesu Indriķa Kronikas tul-
kojumu. Kad 1885. g. sāka Austrums iznākt, tad M. Pi-
liņš jo čakli rakstija šī žurnāla pirmajos gadajūn-
mōs, parādīdamses tānis arī kā dzejnieks. Kadu lai,
ku pēc tam iznāca arī kāds viņa jo oriģinēlu dzejolu

4) jeb labaki, to kur
zemē uvertis, tad
us Rīgu arsvēdis
un tur nosēlis

Krajaunus. Tad 1888. g. Tas saka ^{Rīga} (isot savu „Atbalss
Kalendari”. Ši kalendara literariskā peelikumā J. Lins
nostajas pirmo reizi vi kā jo oriģinels elatium sace,
retajs: „Ko es pēdēreju un pēdērejoju. Šasti par lau,
žu sādrivi Baltijā. h. J. Lina pastastiti. I. krajuus:
1. Cēlā. 2. Hājā. 3. Huižā. Tad šai vīna, Atbalss ka,
lendarī 1896. gadam peelikumā evecototi: „Tas bij tos
larkus (nostasts is Rīgas sādrives); „Pagasta teesas na,
mā (nostasts is Kurzemes laucimeesu sādrives)” u.c.
Lins ar isgatovojis Latvijas zemes karti: Vidzemepriepā,
riģi un no jauna pārmērotem celcem līdz ar Augstun
Lejas-Kurzemi” u.t.t. (vevā leelā lapa). Ap šo larku
h. Lins ar pārtulkojis un idevī „Dzileba Alupēkes
Rimju kroniku”. (Šo larku h. J. Lins ušod kā savu
adresi: Kurzemi cauc Remti Vīnšķenkšs.) (Ja h. Lins
buta Kurzemneess, tad tas butu tomēr cits, nekā P. Lins,
kas no vektalvoas). Visjaunākā larkā, (h. š. p. 1909.
g. vasarū) Lins celis Rīg. Latv. beedv. Zvīnītu Kommi,
sijas sepulcēs par Herodota Nīreem proekšā un jo
čakli rakstā gan „Rīgas Hvižē” gan „Balt. Vestnesi” par
dēvādeem kulturovesturoigēem jautajumeem, gan no
Latvju dārnām, gan c. teem veeem dokumenteem un
zinām atbalstidamees, ^{tas kas jābrēdas metodes} h. Lins is jo oriģinels tā
niskatōs kā valodā. Varetu teikt, ka tas pānak cenšās pec
savōdības, nekā to laba gaume var panest. Jācū veeemes
tas kerees pec augstām leetām, kā pr. p. arī pec Virģila „Aīneidas” pārtulkošāmas.!!

3. Peteris Blaui-Filars. Tas dzimis 10. septembērī 1856. g.
Ogres Vec. Preekšānōs. Bijis pirms par skolotaju, Tas is
tagad par pagasta skrīveri Duglōs. „Kā dzījneeks Tas
nostajas larkam vīspirms, kad „Pagalms” saka isnānt

U šo vīp saka klajā larkū zem vīrovanstā: P. Virģilija „Aīneida. h.
grājuus Latvcaū kēnsametois. Rija, 1885.” Tam proekšā 20 lapu pu,
ses beera biogrāfija par šo Romcaū epīni.

U revolueija pēdērejos

1881. g. ar dziesmu „Noveemādas vespejas“. Vair teikt,
ka viņa dziesmas ādese tom jo sīkstī; jo nel iodeen
tas nava spējis nekādu kraujmīru isdot. Ja dziesoli
iskaiziti pa daizādeem laukraksteem un „Dainā Rānā“.
Tā droši varrak glaima, nekā objektīva kritika, kād
Dančevska „Dzejas Pagalmā“ par P. Blauna „Zilā caure“,
jūnsem teiktis kā: „Blauņa dzeja ir tikla, daira see,
vete, īsta, īķirka svetnicas merta – klusu sirds jutu
ismanitaja un nosleptu sirdsdomu ukminetaja“.
Tās trīs bildes, frāzas jeb verskas, kas maz ko is,
skaidro. Viņa dziesm dabusim gan drošāki usceest un
skaidrāni nojaukt, kād lasisim kādus peemētus,
kā: „Milestība“, „Apnievata milestība“, „Parauges,
ko puces dara“, „Kronu pīneja un cilinēts“ etc. Pe.
teek, ka tā trīs garām ejot viņu peeminam.

1847-1919

4. Juris Kalvins, varrak skolotajs nekā varakstees,
dzimis 8. decembei 1847. g. Arcema Kānādžos, kur
viņa tēvs bij atnācis iegātās, apprecēdams Jūņa
Kerkena māsu. Juris K. apmācēja 4 gadus no vettas
Dielu draudzes skolu, bīvlairkā peemēdams Dielu
mācītaja muižā pēc savas mātes uccaksem, kas pēc
sava dela, Jūņa Kerkena, palaida vecuma deenas. Pēc
tam 2 gadus Līmbažu apronyskolā mācījies, Juris
K. eestajis 1865. g. Valtas draudzes skolotaju zemina,
rā. Še viņam bija par skolotajiem J. Cīvire, H.
Zile, J. Klavins un mac. Ullmans. Kurzu pabeis,
Juris, Kalvins kapa 1868. g. par palīga skolotaju
Laudones draudzes skolā un 1870. g. par draudzes sko-
lotaju Vastalvā. Še caur viņa pūlīnem nodibina-
jās 1870. g. beedriba, kučas kora vadonis Kalvins

Mālbūrgis

Spices

Spices

- 1, Flešters 1857-1889
- 2, Juris Kalniņš 1847-
- 3, Lechis Puškaitis 1859-1903 ~~x~~ nr. XXVIII
- 4, Esenberģu Jānis 1862-1890 nr. XXVII lēt.
- 5, Perscutis Kārlis Zemītis 1862-1901 nr. XXIX lēt.
- 6, Roberts Jānsone 1864-1899 nr. XXVI lēt.
- 7, Pivapulle 1864-1903 nr. XXVIII
- 8, Friedenberģu-Šteins 1868-1894 nr. XXVII lēt.
- 9, Wald Eliass Jansoniņš 1874-1892 nr. XXVIII

Ticco da Molina (1170-1578)

ilgu laiku bijis. Ar šo kori viņš pēdējies pēc Frim
 pirmojoem un pāriņojoem Lato. dzied. svetkām, ispel.
 nīdames otrējās svetkās pirmo un trešajās trešo
 godalgu. Tā ka viņš skolotājs būdams rakstīja ied
 un tad kautrīskām laukrakstām, tad 1881.g. - kad
 Vācu spēks bija nel stiprs - viņu atcēla no amata,
 apvarnojoj, ka viņš pas avīžu korespondentu bu.
 dams, isceļis plašu agitāciju etc. Bijis Tauri, "Pagalma"
 redakcijā, kad Kalniņš un ar' us Jelgavā pēc vā. līes,
 laiska atnāca, vaj nevarētu šē veetu dabūt. Tad Rīgas
 Lato. Labdarības Beedriba sevēleja Kalniņu par savas
 mēstenu skolas preekšņeeku, pēcak Stukmanu pa
 gasts, tad Donatana Beedriba par savu skolotāju, bet
 nekus viņu neapstiprināja. Velāk, 1883.g., tas dabu
 ja veetu par otru skolotāju Sausnijas parvārtiengo sko.
 lā un 1886.gada beigās kurators Kapustins to apstipri
 nāja par Vēstalvas divklasu apgāismības ministrijas
 skolas preekšņeeku. Tomēr arī šē viņš nepalicka oisai
 ilgi, 1892.g. tas nolicka pēc Rīgas mācības apgabala eccā
 minācijas komitejas mājskolotāja eksami, un ^{bija} kopš
 jām ilgāka laika līdz šim pēc "Balt. Vestnesi" darbā.

Viņa raksti.

Jebū J. Kalniņš savu teenu - varbūt arī daudz rak.
 stījis "Balsī" un "Balt. Vestnesi", tad tomēr par rakst.
 neeku tas nav turams. Arī žurnālists tas nav nekad.
 Kad viņš pēc "Balt. Vestnesi" pēstējās, tad Laubes
 Indriņš teica: J. Kalniņš gau veetns skolotājs, neba
 tas viņu padara par veetnu avīžu darbeneeku. Lēl
 noskatīties, ka cilvēks nav savā veetā. Tā puslīdz
 par viņa žurnālistigo darbību spēcēda Laube. Unāca

1909.g. R. L. B. žurnālu Komisijā
 Dr. int. Vestn. un 1887
 ja preekšņeeku
 Vel 1914.g. gūdu vācu
 vācija žurnālu
 Komisijas ca.
 sacas sapalēs. Tā
 izceļas pasaulē
 kaņš, pa kurā
 laiku tas d. mīnī
 bet kad šo ne
 etnu vel satanājās
 Tasmiris 1919.g.

no sakamvārdu: Pēcā, kur zosis jeb: *Apusturo klāb* vai
torunam *Luipau*. Psnāc arī tas pats spēcūmums, kad
 tuvarā eskatās J. Kalvina izdotās grāmatās un rakstos.
 Viņš rakstījis, proti, šādas grāmatas, kā:

- 1) Vadonis rakstveidnīs tautas skolām. Jelgavā, 1881.
- 2) Debas maclības pirmās kursa tautas skolās. Trešo
 reizē espeests, Rīgā, 1888. g.;
- 3) Geometrija, I. kurss, Rīgā, 1890.
- 4) Latviešu valodas maclība, I. kurss, Rīgā, 1890. un
- 5) Latviešu rakstveidības teorija, Jelgavā, 1892.

Kā redzams, visas šīs grāmatas nodomātas maclībai,
 skolai. Tās sastādotas stīvā, rausnā valodā. Ar beidza,
 mo, „*Latv. rakstn. teorijā*“, tas pat ķerecs pēc precēs,
 meta, ko pavorsam necevalda un raksta par to, kā
 acis par krāsām. Tur redz, ka Kalvins pat verin dar-
 tilus no trochajiem ^{un} noīpēt, un tomēr udrošinas
 rakstveidības teorijā sactātīt. Jā tad šai grāmatā
 veenīgi labs tas, ko viņš tur no citeem izrakstījis.
 Arī no tam ne oras derīgs, kā pr. p. vīzai novecoju-
 šees usskatā par Latv. valodu un tās patapirumneem etc.

Pedīgi Juv. Kalvins tulkojis Shakespearā bedu
 lugu „*Otello*“, bet tas palcis, lik zinu, vel rokrakstā
 un atraujas tā mīsu aptpēcēšanai. Tā, 1903. g., šāsumā
 idota kāda grāmata par Juv. Alunam, kur cevectoti
 Fris precēsnesumi par šo drojnesem un tautas vīru
 no A. Vebera, B. Versmana un Juv. Kalvina. Pedojais
 tur aplūko J. Alunam kā tautas pirmnesem — —
 Visnotal Juv. Kalvinau trūkst ķercošas, gludenas, skai-
 stas valodas un gara lunkausības, kas ir īstenam ģurua.
 Citam, nele rakstneskam, nepecešāmi. Tapat arī

Juv. Kalvinau arī tas nopelns, ka viņš pagorjētā, 1903. gada, beigās
 idēvis A. Pūmpura rakstus, visus sakoptus veenā sojumā. Citādi

viena brālēm, Jānsom, negroļo, spalva isti teet. Studzjās pabeidzis, tas pēstajās 1888.g. pēc Balt. Vestnesā par pastāvīgu līdzstrādnieku preekō arzeniju zinām un cārada rakstiem, izskat daudā rakstija par ceerņecību, rūp. mecerību etc. tā, ka dabuja palamū Seorkalvniš; tak nebij aridraun istis, bet smags, neverēls žurnālists. Dau pēc divi gadiem 1890.g. meta žurnālistiku, esōrdams pastāvīgi nu ar advokātuonu nodarboties, pērcērnadomēes, ka vēkse, lus pēdrit ir seeglaki un ceenesgaci, nekā jāuski la. samus rakstus saceret. Anos Lērbis. Pūtkaitis

5. Jauņzemju Jānis - Apvērū Jēkabs. Tas dzimis 26. no. vemberi 1858.g. Līsumas Kalangōs, Velēnas draudzē, Vid. zemē. Pirmās mācības Jānis baidija no sava tēva, kurš bija mūrēto māju ceerņecis un pagasta skolotājs - pirms Līsumā, tad Mālu muižā un pēc Līnolē; no 1869-1872.g. sagāja Velēnas draudzes skolā un tad ee, stajās Cēsu apvērēskolā, kurū nobeidra 1874.g. Pēcāk, nākoīd gadā pēstajās tēvam par palīgu Līnolē pa. gastskolā, kurē sastrādaja līdz 1878.g., vasaras briv. laiku izlētodams lāgeem pēc māju darbeem tēva mājās, bet leelako daļu budams par palīga skolotā. ju Velēnas draudzes skolā. Tā pamatīgi sagatavojces us skolotāja amatu, tas kā cesterus nolika 1878.g. eksami Valkas draudzes skolotāju seminārā. Tak, grī, bedams vel dažā zinā pap. lēdnatces, viņš un pats no sava prata cēstajās us veem gadu šai patā re. minakā. Te viņš dabuja nu baidit vecā Cruse ma. Cības un ceperitces ar ta (, vesaligo, spirdgto) garu, kas gan nepalika bes cešpaida us B. Jauņzemja turp, maro dzives gartu. No seminara iestājes, Tas nu tapa

1) Lat. draudņeca Konv. vārds.

2) Citi pavidagogi tagād lās domās, ka Cruse bijis elvsts audzēna. Tājs pavidagogs, ka tās pr. p. cārēem mūcēlcēm - zemnar. steem ceptojās Cēsu nespūrtās garu.

par palīga skolotāju Rujenes draudzes skolā, kur sabija
no 1879-1881. g. un separānās un sedraudzējās ar J. Vel-
mi, kas nule savas studijas Turpatā pabeidzis, Rujenē
nometāis ar' us kādu isu laiku pēe kādas privateestā,
des par skolotāju, līdz us ikaskavu arģģija un velak
par „Austuma” redaktora tēpa. Ar 1881. gadu Dauvre,
nis pēenēma ^{palstāvīgu} (vectu par Kokmūižas pagasta skolota,
ju un gadu pēe tam (1882. g.) tur apprecējās. Tai' vectā
viņš estradaja līdz 1893. gadam, kād arģģija us Gulbe,
ni par draudzes skolotāju un pēolīgi no šejenes pēe
kāda laika us Rīgu par skolotāju, kur vel iodeenama
tā. — Pēe Dauvreņa Dāna jeb labak Apsīru Dēkaba,
kā viņa pēenēmts rakstneeka vārds un kā viņš kā
rakstneeks veenīgi rakstās, esam atkal rīta notāpu,
īi pēe istena, arēnata rakstneeka un proti vajvee,
nīgi stastu saecereļaja.

Viņa rāžojumi.

Dauvreņu Dāns - Apsīru Dēkabs laidis savus
pēemos rakstus caur manu roku un redakciju; jo
viņš esāka rakstneekas laukā nodarbotees, Ar 1881. g.
Pagalmanī isnēkot, us pēemos evingronādames ar tul,
kojumeem tā prozā kā dzejā. Pērmee viņa rāžojū,
ni „Pagalmo” bija vizvartak Tulkojumi no Dānu rakst-
neeka Andersena pasakām, un daži dzejoli, bet arī
jam kādi originalu meģnūmi, kā pr. p. „Veģošana”.
„Pagalma” redakcijā Dauvrenis man atstēja kādu kra-
jumu līvīsku dzejolu, salkotu no Lenai'a, Kārnes
un daudi eiteem Vācu līvīskem, ar lūgumu, lai tam
risakot par to savas domas, ko arī darīju. Cik atmiņnos
starp citu viņam teicu, ka nav sevēlamus, unūtees no

7) Tur slatīts par kādu jaunu pāri, kas pret vecāku gribu iedzīvojušies, šķērsojot un nu no vecākiem
pastūms. Svešos laudis paribis nometas, smagi nodams šīs vai nu kopā kā vecāki mājās (rimē)
širdes, ko ir pārvērtējis bernija nāve padara tā ticam un mabi, kā vērtīgam un vecmātei, vārd pēdī
pēc isl. dīnāšanās šāp berniem un vecākiem. Bērni draudis deolvija, kas valda tiklab vecāku kā
bernu namā, ir šē par pamatu psiholoģiskiem motīviem. - Kas rada ceļojumu tālruni
visvirsādeem dzēryneceem tulkot, bet ka jāpēzgrēkas

uzvar rak tādēem, kas pašā dabai vīstuvaki, lai tulko
jums vīstevamēk isdotos, kad viņš man atbildeja, ka
pēc viņa dabas uzvar rak esot Lenai's. Pēc tam kad
viņš, cik zinu, ar līvisku tulsojumeem maz nodevēs.
Viņš jau tik arī dzimis slatītājs. „Pagalmam” 1882. g.
caus apgādātāja, D. Svēslāca, kausrotu apstājoties, sāka
nu daunremja no tautas dzīves nūmte, pašā sacerstee
slatī parādītes „Ralt. Vestnesi”, kā: „Krustkēvs Adams”
(1883), „Atpatīgais” (1883), „Karmīni” (1884) un „Bēgāt,
mā” (1885). - Dau iee slatī greiza no sevi veotū tiklab caus
deezgan laba, tīra, dāta valodu kā arī caus veelu,
kas nūmte no pašū Latvešu dzīves. Tēkošais stils un
deezgan tīvamee teļojumi rādija, ka sacerstājs ne tik
vērtīgām acīm pašū dzīvi noskatījis, bet ka tam arī
brangas slatītāja daranas. - „Austrumam” isnākot,
daunremis nu vērtīgi tam pēšpīra tā savus tul,
kojimus, kā pašā sacerstėjums. Tur jau pirmajā gad,
gājumā (1885) no viņa ^{- Apriņi Deceba -} tulkotī slatī, kā: „Slato,
vrāteka „Paregone”, Turgeneva „Brauceens us garū”,
Tad dāri dzējoli, „Larmes epoks” ¹⁸⁸⁵ un „Vestules is t.
vijās” - ar parakstu „Apriņi Deceba” ^{etc.} otrajā gād gājumā
(1886) isnāca viņa tulkotais „Slatooratska slatī, „Lādža-
postasā”. Ar brangi teļotām acīm no tautas dzīves
un sādzes „Austrumā” klaijā lausti sacerstėjumi, kā:
„Svešos laudis” (1888), „Is tautas brlūn galerijas” (1889),
joprojam, „Bēgati rādī” ¹⁸⁸⁶, „Pēc pagasta teesas” ¹⁸⁸⁵, „Lis pīlsetū”,
„Baruicēna” u. c. Par daunremja vīseceļojamāco slatī
tura slatī „Bēgati rādī”. „Leviškās isdevenmīs lausti
klaijā tulsojumi, proti: Andersena „Pasaku vīstevu

tautas dzīves zīmēda
nā un telos ar no
pēstū tiklabu cen
tību. Turklāt vāc
karsū, jo psiholo
ģi dēce dz. vespatē
lee notikumi ar
kēvami pēstū to tēc
dabas aprastēem
reemā.

4 Vestules parak
slatī ar „Deceba”

1) Teļojumā, „Kur sap?” (Aust. 1898) top pagastamat vīru dzēšana grozīta.
Deemīel sacerstājs est parak plāšumā, pr. p. aprastē dāms dzēsecla bran,
ceem, kas ar galveno nolūku nēmar nēstāv sarkarā.

1) Tur nu gan dažādi
 jātajumi par tautas-
 dzīvi, pr.p. par dabu
 un alpānu, taču un
 tie, un, tautas labklāji-
 bu etc. Tur griezta arī
 parcerus procerus:
 rēkātājs, dziedātājs si-
 senis - tu pelni ^{tešnu}
 ka tevī nem par šīs
 andres simbolu! Naba,
 gā klusā skudrinā-
 cik vel ir to, kas kraj-
 mantas lādij un ga-
 ram, ko ne kodī nedz
 vada maritā?! "No ti-
 cītas pirkts: „Tēva
 cēdod mums pātesu
 dzīves un pasaules ar,
 iratu, vīna padara pat
 to vīmarāte maicito
 par florozi". Tas
 būtu tur tas ceva,
 rojamakarī. Citādi
 bez tuncēsem - -

I. un II. daļa (1885. un 1887. g.) un Polu rakstnieka Kra-
 ševskū „Podneers Desmola (1886). Kad bērnamā lai,
 kā Rīgas Latv. Beedrihas Derugu gr. apg. Nodala nēmu,
 ses isdot dāšus Apsišu Desaba stastus sevīškās bust,
 nicās, tad tas gan Terdami; bet terdami vis nav, ka
 ta lapat ar' isdevuse vīna „Vestules is Terijas“. Kas tad
 tur atlee veunkaršām lasitajām? „Kas tad tās „Vestules“
 vīnotal sevīšks cešā?“ Bez tuncēsem vīpārīgumeem
 tur nav gandrīz nekas sevīšks istevts, uel, it jaukas
 un veselīgas domas par dažēem dzīves jātajumeem.
 Rakstitejām nav nebut dūšās savās vestulēs kaut
 ko pee vārda saust, ja grib izmetes us saderes gar,
 mas un cīnas pusem un graizit kadus dzīves lau-
 numus. Izkastot šīs „Vestules“, var citādi salib, ka Jann,
 zemis prot labasi nekā vīri citi ar vīna isglītības hori,
 centu isvīpotee Latv. rakstneeki noturētes tās robe-
 žās, kurās vīnš pātesī pārvalda un tā tad veen pā-
 teesi jāukus, harmonisks stastus varēt. Vīna vajās
 puses būtu pirmkārt vīna valoda. Cik daudz vīri arī
 spēdeji un spēdeletēji c. l. d. n. a. j. vīna, šīru, dāļu
 valodu un „kercoļu stļu“, tad domes karsnībai godu
 dotot, jāsaka, ka Jannkēmja valoda nav viscaur rakstu
 valoda, jo vīnš spēj - kā man pats atzīnes - rakstīt
 Irk savas dzīvēnes isloksnē. Tāpec tad pastāvīgi
 genitivi pec negacijas it kā Kreevu valodā un uel
 citi nevcevadūmi, kas nesastit vis ar klasisko rakstu
 valodu kopā. Otrkārt Jannkēmja atproums nava
 stasta kompozicija. Tas ēdē žim nava parābījeas
 spējigs, stastus - romansu sacvet ar kompliketu, lee-
 lisku, atbrinajam kompoziciju - ar vairak daļu -

ari varas sajumū stastsem, kā pr. p. pēc Vāccem Gustavs
 Freitag's. Baunzemem vaj nu nav it nekādas kompozīci,
 jaš jeb it vīrai veentesas, veensarīas, bet kādas intreses
 par sevi. Vīznotal vīna talentem nepēemīt nekā no
 jebkāda lech. skuma. Var sacīt, vīnš nav vīr līdz ¹⁸⁰⁰ pama,
 teem argrabejs, bet tik mīeremī kustinatajs, puslīdz
 veenmar veenadā ar dzeatversmē noturētajes, vīrklis
 stastitajs. Varetu vasi teikt, kas dzeesmu sacerētajs stāp
 līvīzem, tas Baunzemis kā stastu, stastim rāstojajs
 stāp epīkem un romānu rāstītājem. Bēbim Baun.
 zemja dabā un rāstās ari maz kas no pārplustotās
 dabas, leelas varslības un angela pātosa, tad tai veetā
 pēc vīna valda veenadā darl. jūtība un vīnš Top varbts
 no nepārcpīlētā pātēesības gara, ja vīnš darševiz ari
 epīgtām krāsām Telo kautas - laudēm dēvī, kurai
 tas ar nopētatū un veigām veem sekojis. Pa, vīna
 sacerojumōs vīzar sajūtams jeb nomānams tas gars,
^{veemīgī} kas tantu natura dēvī, veselu un spēcīgu un tu vīr,
 st. prakā un teicamākā puse pēc Baunzemja vīr,
 notal - tas gars, kas pamatojās trochikā un dēvībijībā.

Pedroji kābī pēemīri no vīna dzeijas. Sv. Dzejis Pēgaluā.

Tas Baunzemju Jānis, Apsīzū Bēkabs veenmar pēestkai,
 tams pēc ^{vīr?} ceverojamakcem Latv. stastu sacerētājem. X

6. Bānis Vilams Ulpe dzimis 20. janvārī 1858. g. Jaun-
 Pēbalgā kā draudzes skolotāja Pētera dēls. Vīspornis
 Bānis mācījās pēc savā Tēva jām pēemtnētā Jaun-
 Pēbalgas draudzes skolā, tad gāja no 1873-76. g. Valkas
 seminārā. Tulin pēc pabergta kurza tas palīva savā
 dzimtenē Jaun-Pēbalgā par draudzes skolotāja pa.
 līgu; kopš 1883. g. tas ir vēstevs, ārgelneecs un draudzes

1) pēc Latvīcem Dēglast.

skolotājs turpat; kopš 1885. g. Tas ir arī Jaun-Peibalgas
Biedrību biedrības kora dirigents.

D. V. Ulpe ir gandrīz vienīgi skolotājs un šē starp
rakstniekiem to pēcnamam garām ejot, cēdams
pēc iespējas pēc bagātīgām, pilnām zinām par vi-
šiem, kas kaut kā sēmeņi Latv. valstis.

Vispārums tas rakstītājs ^{skolas} vajādābām, kā to liecina:

1. Sautājeeni un atb. loles par ištāna Lutera maražo
katehismu; 2. B. beles stāsti tautas skolām un var,
bet arī 3. Kokle, garoņu kora krajumā. Pēc jau droši
arī skolai nodomāti raksti. Vēlāk tad darbi, kas
ceļot darī literatūrā, ir: 1. Ēsomu cilvēcs - Tas ir pēc
Georg ūbersā romana, "Homo sum" tulkojums un 2. Fris
svetku stāsti, par kuru ^{Latv.} tagad nemāksu pateikt,
vaj tee tulkojumi, vaj originali - laskam gan par
marais.

7. Pēkabs Dravins - Dravinsas dzimis 11. septembrī
1858. g. Koku kalnā (Kokenberg) pēc Valkas kā nom-
neka Jāņa Dravina dēls. Valkas aprindskolu pabe-
dzis, tas mācījās no 1877-1879. g. Turpatas I. jeb pilie-
tas elementārskolotāju zemnā. Šo skolotāju estādi
pabeidzis, tas kopā tulim lai paā (1879) gadā par sko-
lotāju pēc evangeliskās bērnuas skolas Tiflā. Pēc
bija par zinātnu skolotāju kadu laiku Vec. Latu Tūm-
kopības skolā un pedīgi Jelgavā pēc bērnu skolas
par skolotāju. Tad viņš uņēmās grāmatu apgādātāja
veikalu un pēc tamajās ar Austruma izdotānu, kurš
žurnāls viņa laiku visvairāk neplauka. Bet driz
berda šo jo raknigo darbu; arbraucis us arāmi ves-
lības un ir tagad, ja nemaldos "Paltijas Vestneša" darbe.

Zelaba Drawneeka 50 gadu darbafwehiti.

Zelabs Drawneeks, weens no muhsu eevetrojamakeem walodneekem, awischneekeem un kulturas darbineekem, 12. martā atskatas uš 50 darba gadeem tautas garigās kulturas druwā. Ta ir reta jubileja, reta preekšrozība, kašbu liktenis mehds peekškirī tikai nedaubseem gara darbineekem. Zelabs Drawneeks peeder schein laimigeem: Wefelu puš gadufimteni wiņš stingri, nenogurstošī stahwejis sibrwajā darba frontē, energiski zihnotees lihdsi daščados laikos un laikmetos par latweešču tautas kulturas idealeem un mehrkeem, gan kā redaktors, gan kā isdewejs, tad weikls šurnalisti, nopeetns walodneeks, rakstneeks, audsinatajs un t. t. Wina darbiba iswehrtusees ne tikai plaščumā, bet arī dšifumā; arween wiņš bijis tur, kur wajadšiba wisnepeezeešamaka, bet šlawas un paščlabuma wismasak. Tapehž wina raksteem peemihī neatpjerama isglihtošā nosihme, toš tautas gars kašri usfuhzīs un apaugšojīs, dodot taħlak nahl. audsiem.

Zelabs Drawneeks dšimis 24. septembrī (j. št.) 1858. g. Pabpini Bejas-Drawneekos, Smilteneš draudšē. Pehž Jurčenas školotaja seminara beigšānans 1879. g. D. ašbraiti uš Kaukašu, kur Ešifā, tad Selendortas wahgu kolonijā peenem školotaja weetu. Tašču napeeradiščam Kaukaša līmata, winam drūš ween jaatgreesčās

dšiantenē, kur tas wairakās weetās: Wefšahos, Zelgawā, Palangā un g. nodobas audsinataja darbam. Ar rakstneezību D. hašis nodarboetes jau agri. Wina pirmee žagerejumi: šurnalistikas peefihmes un g. raksti atklabībā parohdas jau pirms 1876. g. Sahkot ar 1883. g. D. nodobas pilnīgi oemihlotam rakstneezības darbam, strahdojot „Leosu Wehšinesča“, „Deenas Wapas“, „Austruma“ un „Semlojpa“ redalžijās. Wehla! paleel par diwu pehbejo isdewumu atbildigo redaktoru un isdeweju (1893.—95.). Jau piems tam kašh isdat sawas „Mahžības wehštules par freemu walodu“, kuras teel loti popularas Seguhos šohjektus D. isleto deufatowos un grammatweilala nodibinaščonai Zelgawā. Šah laikā wiņš kašh plaščī rihrotees ar latweešču rakstu isdoščonai, apščadabans daufšas kreetas grammatas, staw žihu „Konwersažijas Bahrdnižu“ (W. B. burmizas), D. wairakšahri apščo adresemes, wehla! pahmaħ Rīgā, kur strahda pee latweešču lastrahsteem, sneedot fewiški wehrtigās rakstus par walodneezību. Tapat wine ispalwai peeder pulks gludu hullojumu no žitautu rakstneekem un originalstabihi („Bruhtis mešerāje“ (1886.), „Wanis un Wihšini“ (1888.), no kuru w. dāščī parahdijūšehes sem pšeidonima Beh. wehls un Žušimini Teodora Drawneeks to mponējis arī dāščas dšeešmas: „Pee strautina“ (fewiščā isdewumā) un „Wiš ures loščā kalnina“ („Austrumā“), Katram pašstamas ir wina „Dewēdžwahndu grammata“, „Wahgu hūks“ wahgu-latu un freemu-latu wahrdnizas. Drawneeks arween sawos ušstatos paligis progresiws, simpatisti spriets un jains. Ropelnu bagotam darbineekam wehla! dauf darba preela un auglu

neeris.

Paa 1881. g. Paalimā kadī pāris rakstini no Ūrma
 ceļpēti, to starpā Žukovska, Trīs brīvanai parādī;
prīās māsas tulcotas. Lai gan Dravneers arī sacere,
 jis kadu stastu, Brūtes merclotajs. Lauka bēlde is Bal-
tyjas sādruvos. (Paša apgādeņa). Belgavā, 1886. — Tad to,
 mar pas rakstuceeru vīnā ^{gint} nav turams. Jis pats stasts
 uskratams pēo albaidamū pēemīru Lāto. stastu rakst.
 neeribā. Viss šira makulatura. Sacerclotajam patīkās
Arvai netruklus tēvīrus vest tūo lasitajam pēerēšā. Tas īdeers arī kadu
Dravneerā nopelni merclotajam vīnā apgāt, tas darlībā } „Pāidagogiska ga-
 „Austruma” kuplinašānā un Komerciacijas vārduicās } daigrāmātū.
īdošānā. Deevam žēl, ka no tās īsnāca šis pirmā
 daļa. Pēo tam tas sarakstījis un īdeers kadu grā-
matīru pēo smalku nevēšanos un kadu sveīnādu
grāmātīru kā arī Kresou ^{un Vācu} valodas macības vestulas pēo Toussaint-
Bēl tēo jū vīnos neerēt tā. X 1903 Langenscheidta
metodes.

J. Puorru Klāvs, arī Lectuvertis, dzimis 28. novembrī
1858. g. Vesternā, Vidzemē. Tas studejis kadu laiku Rīgas
 politehnikumā īkuceclamū jēb būvīnatūi — us archi-
 tēntu sagatavodamces, bet deevīžēl studijas nepabeidra.
 Nu tas sāka ar rakstuceeru nodarbotces, īsdadams jūn
1883. g. kadu dzeījolu krājīru „Rotai” īsnākot, Tas
zem nosaukuma „Lectuvertis” tūo šo-to rakstīja tā
pr. p. par „Pīchi” ^{un Broz} kadu arbrādījūru pēo māim, Deēt
un Velns ¹⁸⁸⁶ n. v. citu. Ap šo laiku, kad vel nebija „Ro-
 tā” īsnākerse, Tas sapnoja no kadas „Latvijas”, ko grī-
 beja īdot, bet Rotai īsnākot, ar tam apklusā un tēpa
 pēdīgi 1895. g. pēo līdzredactam pēo „Baltijas Vestne-
 īā”, kurā amātā vel īdeem, jēbēn pēo savas ceļpējas līdž 1905. gadā.
 Tad tas ceot bījis pēo kadas Vācu avīzes darlībā.

kopi 1909. gada par Latvian Avien redaktoam, un pautitam maerbam ne isteni vas to, ko no dee nas avises redaktora prasa.

Vina raksti.

Ka rakstnieks Purinu Klavs meginajies gan liriska, gan dramatika un stastu nodala un visu atspoguļojas daudz jeb. 1. Jan 1883. gada vins naca klarja ar savu no

marz tautiska laik, mēta centien.

1) Pirnaja stasta nase ves maer tajs pectra, kam maz patise jauno laiku tautiska centes ni un kas savas domas par tam issaka. Tam stajas peti jauns ama ta brālis, dzimis Latve. Ar, kas atradidams veca visa tekannus sakca: „Bet jās jau me ra negribat, jās gribat nardit un karēt! Jūs gribat stigi stept, ledz vina triseot. — Brrādas, ka maer taja stapa diri partijas, Vācu - konservatīva, kas visu tautisku ni cina un latveem - pē gresva, kas kalpo tam, tiskam centacemem.

mams jau peemonele dzeyolu krajumim, kam devis virsrakstu „Kocle”. Tam tadi dzeyoli, ka: „Latvijai”, „Pie laudas koutim varenamim” un vel orti, kas pectekoši labi lasas, jebšu jasaka, ka tee gandriz vri varak ar pratu nekā jismām sacereti. Ka Purina dzeyas drava tada pasausa, to rāda ari vina berdzamās (1902, 1903g) gadās „Balt. Vestnesā” peelkumā iād un tad cevekotke „Ceti rak sti”, kas hri bes jebkadas dzeyas un ari prata asuma.

2. Purinu Klavs savarastijis ari dārus stastus, vaj pat romanus, bet ari tee tadi pasausi, jebšu nav leedzams, ka vins ari tuc, ka it visos savās rašojumās, grib but patriots un ka tads rīkotels. Lavis stastus tas prasē dāxam gadeem isdevis ari

est atvērinos, kadā sevīxā krajumā: „Stasti no Purinu Klava. Jel ^{steko} 3. Berzrojamaes gan, nekā liriskis un stastitajs, Purinu Klavs kā devim dramu sarakstītajs, maza, kasā pee Danševika „Dzeju Pagalmā” tas izmeti ka veens no mūsu labakajiem lugu sacretajiem”. Tas cide im saceretis parivam tris lugas, kā: „Leel, Kungu pusdzenas”. Ipatu luga (Joku luga?) 2 celecēs, „Zveedris”. Bedu luga 5 celecēs — un pedigi „Kau da” — ta ari bedu luga 5 celecēs. Pirnajā lugā

2) Oros stasts vma no nozednāca, Labo, kas labi maeris, saku mā divo satirigi ar maer team laudin. Tad isstajās no atih, tu lavis vrdus, apprec neskolotu neitu, ari est us Kankarija un divo tur laumigi.

3) Trešais stasts „Gaismai austot” bedzlas ar var deam, ko kāds jauns daktora kgs, Latveabz sakca: „Plekti jān ma, butu, ja manai nāxodāi kais, devizajis kodols. Es nēmim kodolu, lai ari kas bulu bes vīta ariga gresnema. Di negribu bet jān, divs mironi”. Valoda iās stastās bedziga un notikumi beicami saistiti.

gavā pee Dravneca, 1893. — See stasti gromas ap maerim Latveem dzivi un sacereti, var, klā, jaunā, valodā. Vestim, tenicne druska parspilēt.

atrast tautiskās dziesmas nākotnī? Pa šē sacīts, ka
 Purviņš ir, bez romantisku svīnīguma un asgrābības —
 tad tas savukārt ar tam kopā, ko mēs pēc viņa apzi-
 mejam savā valodā par saņemumu. Un ja Purviņš grib
 pateesi veenīgi, tagadnes reālā dzīvē (?) un viņas centes,
 un daļadība grib atrast tautiskās dziesmas nākotnī, tad
 mums viņš jātuva par šādu mazu strāvēncēnu, kas
 šauj objektivitātei un pateesībai garām no veenpusību —
 subjektivitāti un ceļūst parak leelā zaurumā, kas
 nevar nāst par labu nedz stabilitājam, nedz sevišķi
 dramatiķim. Pēc šādu centēncēm un šādas iegli,
 Frīdas šis saprotams, ka Purviņš par tautas dziesmu — taut-
 sas dziesmām nebūt nav skaidrība. Jā pr. p. Līgas I.
 daļas ballades apspēcēdams un atrārdams, ka tās bez
 atskanām saceretas, tās bij, ka tās pēc Latv. tautas
 dziesmām saceretas. It kā tautas dziesmu formā būtu
 veenīgi vaicēsturīgais atskanē Frūkums. Tam nav ne
 jēgas no Latv. tautas dziesmu savādā rituma un tas
 ne par šam ne apkravas, ka pēminētām ballādem pa-
 teesām cits ritums un ka tās sacerot nav nebūt
 ne domāts pēc Latv. tautas dziesmām. Tapat Purviņš
 reiz „Balt. Vēstnesī” (1883—1886?) aplam spēcēda par grie-
 ku literatūru. Vārbūt vīslabākais un ar viņa izgēti,
 bū saucamošais ir kopš (1902.g.) kāda laika tagad is,
 nākošās „Būv- (un mācīnu?) skolas būstnīcas zem
 Purvina redakcijas, jo šis veen var istikt ar viņa
 īpatnīgo saņemumu un „reālo dzīvi”, bez romantisku
 svīnīguma un asgrābības —, kas pateesam dzējniec,
 kam nepēcēšami. — Vārbūt, ka Purviņš būtu labāki
 bijis politēkonēnu — Zēlonu — pulcēnā aplūkojams, šis

tā ka maz zināms, vai tam arī kādi literāriski va,
kasi, un tā ka tam nav - rasi trīs ^{vel} draubum izņemot - "ēn? kas? kmeta"
gandrīz nekādu literārisku reprezentantu, tad P.
mūs šai reizā dabūja šē pēc mums apus jebkāda
literāriska pulcēna veetu.

9. Roberts Jansons. Tas dzimis 1864. g. Jelgavā. Kad
tas nāca skolas gādās, tad ^{no 1879-1881. g.} apmeklēja Jelgavas gim.
naziņu līdz vidus klasām un pēc izgl. tojas talax no 1881-1882. g.
šē - Terpatā -, kur viņa tūpat originalais brāl's bija
veterinārinstituta students, bet nodarbojas ar valo,
dām, visvairāk ar sanskritu, grībedams veenā reizā
līst abiturienta- un grādual eksami valādveesībā,
bet kā staop divi krestkam nuseidamees, deunīel ve,
panāca nedz šo, nedz to. Pēc tam kād arī Roberts
līdz ar brāli bija šē kādu laiku par velti ar sans.
vortu laurijees, tad tas peenōma kaut kur us kādu
laiku mājiskolotoja veetu. Kad pēc Tom Rob. Jansons
tapa par pirmo varonū lomū telotāju Rīgas Latv. teātrī,
tad tuc nebija nekāds brīnumis, jo jau gim.
naziasts būdams, tas bija Jelgavā ^{1880. g.} pēedālijees pēc tu
veenes Latv. beedribas teatera ^{Preiļiņka vadībā.} isrādām, ^{trīdžan ar}
vareestveesitun Tas jau ussācis kā gimnaziasts no,
darbotees. Tas ^{1882-1883. g.} pārtalcojis, proti, Shakespeara, Vene.
cijas tūrgotāja un isrādijis to 30. augustā 1884. gadā,
ar gimnaziastu un realskolonu palīdzību. Pēc tas
sabrīja veenu gadu par Jelgavas Latv. beedribas teate,
ra vadoni. Grībedams isrādītāju maršlu tauri is,
maestees, tas pēestājas 1886. g. pēc Jelgavas Vācu Tea.
tera, kuš' bija tolaik ^{licenklēra} būmļa Riharda vadībā, pas
otro vareestveesitun un epīrōdes lomū telotāju, bet jau 1887. g.

Originalu Staatu rakstgrāji

- 1) Zvaigznīte
- 2) Barons } Peterb. Križu
 } laika
- 3) Herkens — Cēle beedra
- 4) Lapas katons
- 5) Lantunbachs. Harminis
- 6) Venēru. Edvards. Krūņnieks
- 6te Sūskis
- 7) Kateru Lūsis } Raldj. Zemkopī
- 8) Lankes Indriķis } Tiesa Vēstnesis
- 9) Zanders. Samlurs } Pajalma
- 10) Apriņa Jekabs } "
- 11) Porsens Klāvs —
- 12) Deglans — "tat me nāre
 darāti paimatā laika

Rīga, 1898.

J. Rogožova Mašīn.

V

Z. K. Konda rakstnesis.

Rožogova J. K.

53.

Nm.

~~3 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10~~

~~x 4 3 2 1 5 4 3 2 1 = 36 4/12~~

~~3~~

~~3 4 5 6 7 8 9 10~~

$$\boxed{(34 + 54)(-35) : 4 : (34)} =$$

34
+54

88
-35

x

5.2 | 4
4 | 13

12 x 34
12 | 91

39

48 |

nogremdējies šādos rakstos, kuri vispirmsakā veidā
 ticami issādem. Tā Shakespearē Venēcijas prec.
nees jeb Tirgotājs - kā ^{Sansons} ~~vīns~~ to norāucis -; šarl no
 cīteem vel klajā nelasīteem raksteem tulcotās lugas,
 kā: Shakespearē, Richards III. un pēdīgi divi Schol.
 lera dramas, kā: „Laupītāji” un „Mesinas ligava”.
 Zināms teesa, Sansons ir vārtak makslecees, isrādi,
 tājs makslecees jeb iratupēletājs; bet tā ka vīns arī
 tik ticami centes Latoceiņ dramatisko literatūru
 ar šādem - jebū gan tikai tulcoteem - klasiskem
 dailes rāzījūncem pēc savem spēkem nuplomat,
 tad nevarojam nebut vīnam šē pavīsam vīsu ceer,
 dāmi paest garām. X

Tarpas Latv. studentu rāstnecības vakari
korporācijas Letonijas pasparnē.

Kad rektors Tarpas Latv. studentu rāstnecības
 vakarus neapstiprināja, bet padomu deva, lai to locēli
 dibinot labāk korporāciju, tad vīseem apstākļem grie-
 tot no tam sabinot, bija pēdīgi gribot negribot šāda
 pātesī jadibina. Un tā tad svineja Letonija 14. maijā
 1882. g. savu pirmo dibinuma deenu un Tarp. Latv. stu-
 dentu rāstnecības vakari nāca un šīs korporācijas
 pasparnē. Bet tee, kas toreiz šo korporāciju no apstāk-
 ņem spēsti apstiprināja, cereja to pēc nākamās i-
 devības atkal isardit. Lai tas nenotvaktu, tad un jau,
 nās korporācijas locēlem bija jāusņem jo ass un
 grūts un asināns cīņūš savas sabiedrības pastā,
 vesānas dēļ. Un tā pagāja pirmce gadi tīri kara
 un atgarnāšanās troksnī. Saprotams, ka šai larkā no
 literāriskeem darbcem nevarēja but ne runas. Tik

Kad pēc daudz asins plūšanas bija stāvoklis ievēnīts, sāka nemešu lauku veltā pamazām celties meša lauki un nu tikai vareja atkal pēģerēties meša darbam savas Latv. literatūras pēģerēšanai. Vispirms sastādījās atkal „Dzimu dziesmu komisija” un paepēja jau 1888. gadā pa trešajam vīr. Latv. dz. velt. Keim islavst no spēstības pirmo Latv. studentu dziesmu grāmatu „Dzimu dziesmas”. Tulin nākamajā, 1889. gadā, kēriās pēc periodiskā, tradicionelā rakstu krājuma „Sēta, daba, pasaule” turpināšanas. Kopš 1873. gada, t. i. vēl krouvalda laukem, kad isnāca „Sētas, dabas, pasaules” IV. burtnica, nebija neveena vairs isdota kopuse. Nu, 1889. g., islaida Latvijas rakstniecības va. kari V. burtnicu²⁾. Tad no 1891. g., ar VI. burtnicu isnāca gadu pa gadam, vēl turpināšanas burtnicas: 1892. gadā — VII. un 1893. gadā — VIII. — Tās vīras ar jō vīestnu un intresantu saturu. Vel estas butu turpinājās, ja deenīžēl cenzura nebūtu likuse nepārvaramus šķerslus celā. Pēc VI. Sētas, dabas, pasaules burtnicas issāica isē pašī Latvijas literatūriskē vakari vel jō terdamu darbu, proti tadn sevīžēn enciklopedisku rakstu vīrskni par Latviju tantu isdot zem vīrsvaksta „Latvija” arī no tās isnāca jau varoak burtnicas: I. Par Latviju vēsturi (1892),³⁾ II. Par Latv. literatūras vēsturi (1892?), III. Latv. franiskā geografija (1893) un IV. Par Latv. kugniecību. Šis redzam, ka šai pulcēnā jō se, vīžēi čākli stradats un arī tantu it daudz jō rāžēgu un rožēgu darbuēku: dzējnieku — rakstnieku. Res jau agrak peeminēteem lai aplūkojam nu pēc espejas chronologiski vel tos, par kviēem lidn im nav vīma

1) Dzimu dziesmas. Sakratas notikānē. Rīgā 1888. Par motto tai lēts: „Lai dzējam, lai dzēdam, lai issākam dēst —” etc. Lasi arī pēcksvārdū!

2) Lasi „Pēcksvārdū”.

3) Sal. „Pēcksvārdū”.

biņuse. Zēlums metās, viņu rindai acis usmetot. Labs pulcēns no teem jau atdusās drestrā zemes kļepi.

Te ir pēc rindas, kā mīnūši, proti: stud. theol. J.

Lāva, ^{stud. theol. Droņģe} mac. bd. Leibots, stud. jur. Gube, ^{mag. pharm. G.}

Brismans, ~~mac. cand. jur.~~ ^{mag. pharm. G.} F. Karšlival ^{mag. pharm. G.} ~~mac. J. Fra. bergs.~~

1. Dānis Lāva. Tas ir pirmais, kas no ģēim no bilās naves ^{dzimis Kurzemē 23. jūlijā 1860 un} kā puse jāmbā noplauts. Viņš bija pabeidzis kuldīgas

gimnaziju, ^{1884. g.} Tas atrada ~~imp~~ Deeva vardu mac. un studēt.

Tas bija jo pravs konstdelu pulks, kurā slāka Dānis

Lāva atradās un kas viņi cestājas jaunajā korporā-

cijā. Tajā corbu pilnars jāunskrs nea jān naves digli

savās kņatēs, pēc pāra gadu jān ar diloni sasvrgdams ^{26. oktobrī} un ^{1887. g.} augustā ^{1887. g.} nomirdams.

Lāva rādījās esam līviskas dabas. Tas bija jān kadu

krājumu un līvisku dreijolu sacerējis. Te nū jān bija

prones kuceni, kas jāslīcma; jo viņu sacerētājs nebija

vel dabūjis pilnīgi attīstītes un nogatavotēes, jēbšū

arī darš no teem jān isnāca laudis. Jān viņa corro,

jāmakais darbs ir „Andersena bilēn grāmata bes bil-

dem”, kas corro manū ~~reku ejt~~ ^{reku ejt} ^{1887.} cespēests „Rotas”

gadagājūmā, kād bija ūim īnvalūm par galveno re-

daktoru. Ši „bilēn grāmata bes bilēm” sadalsta vakarās,

kā: „Pirmās vakars”, „Otrās vakars” etc. Tā kā žurnals

deunīel driz beidzās, tad nav varrak sneegts, jēb Lāva,

salak kaptš, kā trīkai līdz „Pestajam vakaram”; bet

jān no šī mazuma var lent, ka Andersens atradis Lā-

vā jo teicamu, poietisku tulku. Lāvam droši bija kas

savai milai kautai teicams; jo vel naves murgos tas

bija par to gaudējis, saukdams: „Trōfkat, trōfkat manū

Elogijas par šo jaunno drejnēku atradam B. Leibota „Laulitē un pavēnī” 50. l. p. un Lauten. barb. Insmuna Līgas II. daļā 26. l. p.: „Kā da par jaunno drej, nīka nāvi”

1) zemi pseudonyma „Grīgulis”. Korporācijā Lāva bij esaukts par Krīvi, jān viņa savādības un lenas deobijības pēc.

2) Kopā ar drejmanu Pētari (veterināru) Lāva tulkojis Turgenēva ^{1887.} „Pūmns un Daburins”, kas cespēests Austrumā 1889. g. otrā pusē (1159-1409. l. p.).

Otro, kas tapat pāraņā agrī savu esību pilno jaunā dzīvību beidza, ir:

2. stud. theol. Dzeguze, ko jaunā korporācija savā krāsū spožumā glabāja dzīvīgas smiltīs. Ka arī tas gribēja marakais precēs Latv. zinatnes kaut ko darīt, to leceņa viņa dērgan pamatīgais atskatavs pētījums Latv. mitoloģijas lauskā.

3. Edvards Zerbots jebū gan aridzan agrī miris, tad tomēr dabūjis savu izglītību pabeigt un šo to varak pascadāt. Tas dzimis 25. jūn. 1864. ^{ka šur dzimēja deķis Pālmārcē} Vidzeme, gajis 2 gadus lauru ^{gas draudzes skolā, tad} Rīgā ^{pilsētas} ģimnāzijā; pēdējais tūc pēc Latv. ģimnāzistu vakarēm. Kadās sadursmes pēc ar Vācu ģimnāzistiem atstāja priems arbiturija Rīgu, dabūja savu gatavības lecerbu šē Teopatas vācu ģimnāzijā. Tad tas študēja šē Teoloģijā ⁽¹⁸⁸⁶⁻¹⁸⁹¹⁾ jō dzīvī dalību nēmdams Letonijas dzīvē un literāriskās vakarēs. Pēc pabeigtām študijām un nokalpotā proves jeb kandidata gada, tam laimējās tulin arī Slokā kapt savā patstāvīgā mācītāja vietā. Tulin tas tūc parvēda arī savu ligavīnu, študenta mi, lesterbu un egzorijas un jō patikami. Draudzei kal, podams, tas ir šē neapnirsa savu dzesumu kume, fu. Dēvējēl tūc dažus tadus laimīgus gadus tās da, buja nodzīvot; jō arī tō, kā Trešo, nokuceba dilona serga, 1897. g. 15. septembrī.

Viņa dzeija.

Pēc Ed. Zerbota nēpērgama liriska, episka un belletri, stiska dzeija. Jan Rotā tas ussācis ar saveem sacereju, meem nāst gaismā. Jā tūc marakais jān no 1885. g. sastop no viņa vairakus dzejiohus. Sevišķās krajamī, nōs tas nēmās tos īslāst ar 1891. g. Jā pr. p. isnāca:

4. "Saulotē un pavēni". Drojoli no Ed. Zerbota. Felga, vā, 1891. — Šim kraļmīnam pec nedaudz gadu se, kojis cits, kā:

2. "Saulotē un pavēni". Drojoli no Ed. Zerbota. II. Kra. jums. Rīgā, 1897. — Šebīn Zerbota Dreijoleem nav lecla dzoluma un stipras karšības, tad komer šee it pa, tikami, skanigi un veegli lasās. X

Se sacot vīna "Atari" ^{senatnes, tūns} ^{ceveetoti vadi} ^{šis uestuoriski} ^{episki dzeoda} ^{jumi, kas isdo} ^{ti veenā grā,} ^{matni. 2}

Vīna episkā Dreija palikuse tik pasākumos, ^{šam un dreijoleem Zerbots varrak pērkopis un klaijā laidis} ^{stātus un stastinūs.} ^{Tā vīnš pasāka — jā stpri ne,} ^{maldos — vel Rotā isdot kadus „Ausekla” stastinūs;} ^{kadā kalendri no vīna respests stastinūs, „Lirds,} ^{balss, kurā tas larkam rīnējis savu pašā nīlestību.}

4 nav jāsa, jāne ar rotā, veenu šu, seklī.

4. Dz. Latvešu ceemeem. (Stastinī no Ed. Zerbota.) (Ar autora bēldīgumēni). Spgādajūši Kalurjūš un Deuēmaurs.

Rīgā, 1897. karsā 40 kap. — Še sacopoti vīzi Zerbota sta, stinī, kas bij iskaršiti īn šis pa lastkrastem un citus. No kraļmīna nosaukuma — titula jān leinjams, pas ko šee stastinī ipasi pavūž, proti, par Latv. ceemu dzivi. Kā jān pate zi dzive veenkaršā, tā arī šee Zerbota stastinī varšās pa leclakai daļai veenkaršī, bet patika, mi un pamacāmi. Šur top runats par ceutigeem, šreleem, deevbijigcem laudim, par kadeem Latveši vīs, pār paristami. Dažā stastinā ismanams, ka saee, retajš vēlejees tānī ceļst kadu pamacību, tendenci.

+ 150 lapu puses; bērs: idem...

Tak jo kalak stastitajš top savā stastišanā, jo skai, staki varšās vīna stastinī un stastišanas paņēmeem. ^{Še sacot vīna berdramee divi stastinī: „Vecuma dee,} ^{nās” un „Septinī rubli” nālūkojami kā divi māzi} ^{meistara darbnī mūsū beletrostiskā literatūrā.}

Tā pec satvora un valodas ps. p. stasts „Vedecla” in tats, ka par to var pilnīgi preeca, šees. Tur pateesi vīss pašā laukā noklausīts.

6/96

7. izdevums. Latviete

1. Pirmajā dzējojumā, Sastonte ir Ramkava, Ram-
 kavas pils ^{vīna} ~~ķimīģa~~ skaistā māsa. Ringolts, Leišu
 ķimīģa kōstis karojis pret Krustnesējiem - brunēem,
 ņēem zem Volguina vārbes un Tos pae Bauskas
 sakaris. ^{Latvešiem, kas ar viņi} Brunēem kara pulkā, Leiši karīši.
 Usvaras mētkōs nonāmais Ringolts, lai ar ciltiņde
 ņēemem, Latvešiem, isli dzinatos, precēt kādā ^{vīna} ~~ķimīģa~~
 mētk. Divi Latveši, kas viņa padomē,
 slavē Sastontes skaistumu un Ringolts suta Tos,
 lai tee parvestu dandzinato skaistuli. Tee dodas
 uz Ramkavu un laupa tur Sastonti. Ramkavis
 dzēnas parat begļem pa gauju lejup un pār
 jūru līdz Lētevas krastam, tomēr nepanāk
 begļus. Nu tee cet ar savu spēku pa zemes ceļu
 uz Ringolta pili. Pscelas cūcūs, kurā abi pult,
 ņēeki sastopas. Tā ka tee spēkōs ņēnabi, tad
 tee top draugi. Tagad isīdādas, ka Sastonte nav
 pili un Leiši un Latveši savcenojās, to cet mor-
 let. ~~Arī vis~~ pareģo, ka ta ~~ar~~ jūras septitā de-
 mē atrodama. Turp Ringolta sūtņi ar skaistuli,
 līdz miltzām Svētģarām (nokļuvuši), kurš viņu
 kā kalponi ķimīģā kura kādā alā. Savcēnotee
 Latveši un Leiši sastopas sestā salā ar miltzēm
 Zilācēm, kas patlaban gat tairas uz karu pret
 miltzēm Melnācēm septitā, karmīnu salā.
 Ļimī cet nu viņi reizē Turp, usvar, nokauj Svēt-
 ģarū un atsrahina Sastonti. Tad viņu karas
 Ringolta un Sastontes karas Ramkavā.

no dziesmu varas, atkāpjas atpakaļ, Talivalda
krīstas un dod savu vērtību sadzīvatējum.

No šiem 4 dzērojumiem izpatināma,
ki, "heizotnes roze" un "Talivalda mēsta". Vis,
dzējumsaka ir "heizotnes roze" tāi vēstā, kas
no dziesmu neska prec. bas (rund). Tā dan,
tāli, kurās šis ~~dzējums~~ dzērojams sacarets,
dzējumsakam ne allaž labi izdodas, kamēr
jāmbi, kurās tee c. 7. dzērojumi Terpi, kas
vīnam veģlasi.

leela verskala, kur dotu Latvešiem dabu un vēstas, seproja no leela nama, kurā gēvelē būtu lasamā jo leeleem būteem vīna forma etc. Un pateesi, to vīns arī drīvē panāca. Tas eorvoja Rīgā leelu zālu pēču torgotavu, eeguva arī pēdigi pašā namu ar tālu saredzamo formu; Latvešu eelu nosaukumu uslika us sava nama stupa etc. Tak neizēlīgā nāve negaidot pētrauca ū jo centīgā jaunā Lato. vīsa vētrigo darbību. Tas nomira nevu abmūcesu cestatē pēssi ^{15. aprīlī} pēri gadeem (1900. g.) Aleksandra augstums pē Rīgas.

naucē bijas pēlētos
 tēvēm par tam ja.
 tēfajas...

Ka Brismanis bij arī savā zinā dzējucēs, to lecina, dzim dzēsuni grāmāta kur arī no vīna pa dzējolm. Pē savā magistēra vansta Tas sarakstījis vel, Materiali Latvešu tautas medicīnai. Pēspree dums (no E. Brismaņa) Rīgā, 1895. Tani pēspree Alpšņa, Wlntaw veltam gīvo lutt. Wolksambieim, gadu velar Brismanis idevī: „Latvešu etnogrāfiska is, etāde. Latorijas arstneceibas etādi vīati un istābīti no Mag. E. Brismaņa apteivm pēču torgotavas. Rīgā, 1896. - Arstneceibas etādi, ko citi apteivcari no arzenes apstelli, centās Brismanis vīat pēšu dzim, tenē un dot pēšu laudm pēlmu. Tas bija vīrs ar jo vīdu tautēša vīdi. E. Brismaņa vopelm, ka špazijus dzim vīdu vīdu vīdu.

gācaks
 raksts
 „Ude mī,
 kur tas
 top pama,
 tūgi pē,
 mēnēts.

E. Frīcis Karkluvaldes in sestais iai agri arģājū, iio Lato. literarisku dabvēcesu vīndā. Tas dzimē Dūndadz neģvōs, Karklu majās, 26. jūnijā 1867, Ventspils apriņķī. ģājis Talsās R. Mūhlenbacha augstākā parvatskola, tad 1886 II Fas studeja ī, Jēpatā, tēskēdu zinātņi; beidza to ar kandidata gradu; arģāja us Rīgu, Balt. Vēstneša redakcijā, no sejeenes us Pēterburģu kara mākslība, tapa par rezerves oficāeri.

eastajas tēģu
 vāģ gūm,
 sekundā;
 beidza gūm,
 2. jū 1888 I,

vētē kad

savos beidzamajos gados apalš tapis, kā - cik man zi-
nams - gan nevecns dreijneks). „Teestestu kalendars“,
ko Karkluvalks kā savu pirmo isdevu ar advoka-
ta G. Klavina gimetni un dzīves aprakstu, ir arī vec-
nigais ^{vīna} ~~levisks~~ vīna isdevums. Tas rakstija ^{des 3. D. P.} visvairāk
laikrakstiem. Vīnā rakstijis „Austumam“, „Balt. Vest.
nesim“ un „Vardam“. Starp vīna īsās isdevumos ceļee-
stem rakstiem ir arī dažas biografijas (pr. p. Austu-
mā par Lautenbach - Zusmuņu), bet visvairāk žurnāli,
stigi ceevad raksti pr. p. par Kouo. vādnieu, „sveti-
tām ģimelijām“ etc., kas ne ikreiz atrada vispārīgu
peekrišānu. Arī dažas kritikas no vīna ceeretas,
kā par ispārīgu un citas, kas deenīzēl tepat pa-
vīrsās, kā visnotal vīna rakstu zime ir daudzeiz
pavīrsība. Vīna kritiķis ceļeeceis veizām personība
un subjektivitāte. Tak vis tas itāv ziņamā ceekarā
ar ātro, itēdramo publicistīgo darību. Lai arī kā,
Tomēr tas nav noleedrams, ka Karkluvalks nebūtu
bijis jō produktīvs žurnālists. Ja Karkluvalkam
būtu vairāk dreijolu, ja tas būtu isdevis savai uoda-
mato „Dreemū altari“, tad tō varētu tā puslīdz,
mutatis mutandis, turēt par Dreijneku citā isdevu,
mā. Abiem šiem žurnālistiem - ceerējameem pub-
licistiem - ir jō veegla spalva. Da, teem ir gan veegla
spalva, bet arī deenīzēl tixpat veegla daba. ^{Pavīrsam jāms}

*) No šo agrī catur navi atgājušō laika beedreem sa,
skatams arī kāds pūdūcis literārisku darbneeku,
kas peedot šām pašām Lētonijas rakstneecības va-
kanceem un citā vel īdaceu savu spalvu Latv. literā-
tūras dūvā. Starp teem darīs jō ceerējams garīgs
„Baltijas Teem Kalendars“. Pāvīsam peeci gādģājimī (1899-1903).

x) Ģarām ejot vel peemi-
nami no Lētonijas
mūruceem beedreem,
kas savā laikā no rak-
stijis: Fr. Kornets,
no kura „Senlatveem
kām ceerās“ (J. D. P. 5.
būtu.); tas mira kā ģe,
Tavs tieis teologs; tad
mac. A. Freibergs „Per
svatorolu. Kultūreestū-
rijs apraksts“ (it. 7. būtu.);
tas mira Lētonijā 1904.
gadā sakumā.

darbeneris, ~~es~~ bū pilns varstneses. Vīnu rindu us,
sāk: Jānis ~~Herz~~

- Olaus

1. Vilis Olaus-Plutte. Tas dermis Kurzemē 6. maijā
gajis Jelgavas ģimnazijā, studēja te, Jērpakā, deo,
vairu mācību, bet nodarbojās pēc tam arī sevīcī
ar savu čemiletu arodu, vēsturi 1867. g. Bauskas pil-
mūžas Olausu mājās. Pirmo mācību baudīja Bauskā,
Berner kundzes meiteņu privātskolā, kur uziņma arī
30-40 puiseņu. Tad Olausu Vilis cestajās kuseenes ap-
riņķskolā un tās kuseņu pabeidzis Jelgavas ģimnazi-
jā, ko beidza ar I. numuru. Te, Jērpakā, studēdams
deevvairu mācības, tas nodarbojās pēc tam arī sevīcī
ar savu čemiletu arodu, vēsturi. Teologisko fakultāti
beidzis ar grādueta študenta grādu, tas nomētas Rīgā,
kur noturēja savu proves gudu pēc St. Jāņa bāzni-
cas vīrsmaestaja Th. Meyricha. Turklāt tas cestajās
arī par ticības mācības skolotāju pēc vairak skolām,
kā: Nikolaja I. ģimnazijas, Lomonosova (meitu) ģim-
nazijas un Latv. četrklasu meiteņu skolas, 1895.
g. 30. aprīlī to ordinēja par palīga mācītāju pēc Lu-
tera bāznicas Torņa kalnā un no 1. jūlija 1896. g. tas
ir par ticības mācības skolotāju pēc Keizara Pētra I.
realskolas. Bet tam vīrs divz pēc tam cestajās par
študentu Rīgas ^{sejenes} politehnikā, matematiskas nodalā. (ko 1903. g. nobeidza?)
Teologija veen nespēja šo čentigo garu apmēstvat.
Tas būtu vel labprāt vēsturi študējis, kā arī, ja ar
šo negāja it īpaši pēc jūrsprūdencijas ķerees, bet tā
ka še vīrs rādas nepāsvarami šķereli, tad tas pēc
ķerees pedigi matematisķai politehnikā, kur
zinatni ^{ar kandidata grādu (com. res. m. m. x.)} tagad arī jānu beidzis. Tas 1909 gadā bija nodomājis
filozofiju študēt. Pēc Rīgas evakuācijas 1915. gadā tas nomētas
Pēterpili un dzīvi, kur bija par beģļu Centralkomitejas preeķšņācēnu, 1916.
gada beigās šo vēctu atstāja aiz noveceķības, airbranca un Lomija, kur mira
16. martā 1917. gadā. Pagaidam apbedīts Pēterpili, 22. martā

1888. g. Tērpata svaā otrā pusgadā tas sarakstīja. Talaku
Drumtenšanas aktivtāsānos, seģūdams par to otrreiz
 Remberga godalgu. Pīs raksts svecēlots „Setas, dabas,
 pasaules” I. burtneā, kurā isnāca zem Olavu Pluttes
 redakcijas kā pirmas īi periodiskā raksta kraujuma
 tūspūnums īai Tērpata Latv. studentu (jeb Lētonijas) rakst,
 necēbas vācārū lērcmetā. Suvā ceturcājā studijū pus,
 gadā vīnš isstrādāja ekseģētisku darbu „Die Bekāmpfung
 des Heidentums bei Jesaja”, par ko no fakultātes is,
 pēlnijās sūdraba medālu. Suvā pēdējā studijū pusgadā
 Olavu Vilis isdeva kā dāvānu us Lētonijas 8. gadu. vētkēem
 „Latvju Sautas” I. burtneicē: „Latvju vēsturi līdz XII
 gadsimtēna beigām” (Tēlgavā, 1892). Rīgā nonākdams,
 tas pēriās tūo tulim kopam ar Fr. Karkluvalicu pēc
 tūrcēnes Latvēcīn Beedrihas 25 gadu vēstures sastādī,
 šānas, ko isdeva zem vīvrsaraksta: „Rīgas Latvēcīn beedri,
 bas XXV-gadu gārta” (1893). Pēdijās gārās (tūi kopš 1900.g.)
 tas pēgrērcēes skolas grāmatu isdošanai. Jā vīnš sarak,
 stījis: „Latv. ^{skolu un skolēnu} Bebeles stastūs”, „Deeva valstības vēsturi”,
 etc. Bes tam vīnš rakotījis īi daudz pā žurnālcēm
 lērcvārstēem, kā: „Austrumā”, „Balt. Vēstnesī”, „Pēter.
 burģas Avīzēs” etc. Kā vēdzam, Plutte-Olavs īi vīscārū
 praktiskās dabas darbēncēes. Jan Latv. kultūrā un
 mākslī vīnū darī literatūrā cēvot vīnā darbi. Darīli,
 teratūrā vīnš līdz īim tāsīni pēdālījēes Fr. ar da,
 īcēnu dzejīlēcēm, kā: „Orols” (ko kas stastīja, Austrumā)
 u. c.; Tad ar savū īo īnteresantū cēlojuma aprācēstū
 („Pāv. Norvegijū”, „Balt. Vēstn.” feletonā) un kādas
 drāmas mēģīnūm, kas vel rokkrastā. Jāgad dāvīd,
 ka vīnš pēc A. Webers ^{vīnš māca} nāksot pēc „Rēlis” redaktōrū.

+), „Kālpū stā,
 vordis” („Setas, da
 bas, pasaules” I.
 burtneā, 1891.g.)

+ jeb bārcēas.
 vīvrsarakstū „Austr
 is Krīstījis Drā
 Dēd vēstures. Rīgā,
 1901. Tē dots īst pē
 skats par bārcē,
 cas vēsturi. grāmat
 īo dāvīga pāgūta
 skolām, kēo pērcē
 īi arōda mārcē,
 ka. Nav īe lēns
 stastīts un bārcē
 netop ar maītkē
 mve. ti. Vīsklēlāro
 svārū autors lēc
 us reformāciju un
 prot drumtenes bārcē

ricas vēstori skolēnām dīvī vēst pērcēšā, mēnēdams vīvrs, kā: Kēllēru, Kāncēlī; Tū,
 ēvori, Dāni Frēchēri, Eronēt. Glīcēki, Stēndri, Vālcēri, Ulmāni, Cēncēi un pēc tēem īlgā kā,
 ēdāncēes. Labas bēldos (48) vādā galvāncēos notīcēnūm un cēvārojāmācēs vīnš bārcēas
 vēstūrē.

no vīna tā „Latv. Avīzēs” kā arī kadā sevīškā proesē,
 celumu būvniecā krotisks apcerģums pas Dvī. blu.
 nannun, „Latvešu Avīžu” redakcijas no 1903. gadu izdotā
 „Māju Kalendārā” dzīves apraksts „hacertajs dr. Augusts
 Brelensterms”.

2. Vīna Dzejiskā raksti: a) Līvskel. Kā tas pa
 laiskam parasts, arī Pavasaru Dānis stājies visproum
 atklātībā ar dzejībēm. Cik atmiņos, tad šee sēka
 visproum laudis parādīties „Letonijas literariskāem
 vakarcēm” turpinot „Štas, dabas, pasaulcs” iedevumus,
 kvi starp estu kupa ar’ eespeesti pīrmee Pavasaru Dā,
 na Dzejjoli (Jan V. būvniecā). Pēc vīns tos pavaro.
 kus isdeva sevīškā kraujumrā, ar nosaukumū: „Zeedo
 na rapni. Dzejjoli no Pavasaru Dāna” (Belgavā, 1893).
 tri velak Pavasaru Dānis sacerejis un isklaidis pa dzei.
 jolū gan „Latv. Avīzēs”, gan arī estus. Tak, kā rādās,
 vīna pīrmā lēlakā rāža ar „zeedone” sapneem bergu.
 ses. Vispar var sacit, ka Pavasaru Dāna dzejija, kurai
 lide ar esteem patrotiskāem dzejneekcem bij jaistura
 (traskā) Dansonā nepareizi nobrukumi, ir ar gludenu
 ārceni, it sēri salda un maigi sapuarna. Vīna nava
 pilna „dervskoloias” launības, nēdz arī „dzīlu” bedu sa.
 Freekta un issanīšanas ploekta” mārgums, daigums
 un mīligums vīnas galvenā īpašība un šai zīmā
 vīna sesnēdz veti redzetu pilnību (proum. Vakarā),
 pilni dabiskas pātesības, jūsmu un pat argrabtības
 it vīna dabas apraksti (p. proum. Dzeimtenes māis, „Lūs,
 kartim”, „Durnalā” u. e.).

„Zeedo”
 „Latvju zellēmīem”
 un iskan jaunki
 dzeemineova
 pāda
 sacerekes, kā
 ar K. K.
 nes dzeemīn
 Fei.
 mee 44
 kulrojumi.

2576

b) belletristikā. Cik stastūm Pavasaru Dānis lide
 ūm sacerejis, to tagā nemaku pātesit, bet varak
 Dājus stastīnes
 Tas sacerejis
 Dab. Pānšvīka Dzejas Pagalūm.

kā vācnu vīns, doši, sarakstījis, vaj nu „Lato. Avīzēm”
 vaj no tās redakcijas izdotās „Māju Kalendārās”. Tajos vācnu
 Fads stāstījis „Pasaules alga. Skice is mācenas dzīves.”
 no viņa ievērotā piemēnētā kalendārā no 1903. gadā.
 Tāmi it veicli aprādita pagasta skolotāja, Galdīna, dēsts,
 gan sīrā dzīve. Pagasts tam bij no 20. gadu jubileju
 dāvinājis jaunās kamamas un arī tīsi pēc nelaiumi
 nabaga skolmeistars bija no sava nelaiķa brāļa, „pār,
 Atkuša uskupčā”, mantojis leelu lačādū kažokū. Dzir
 tā kamamū kā kažoka dēl sāka pēc laudim celtes
 skandiba. Kad pirmo reiz nabaga skolmeistarins lep-
 nija kažokā savleces brauca jaunajā kamamās,
 te tulim dzirdēja: „Rē, kur barons brauc! Tāsargees
 tik, ka tevi nesabrauc!”

„Ja, ja,” preekšveics peebēlda, arī ne vīsi laspni,
 „tam putrinām sāk ta ceoste pārak augstu celtes
 — kad tik nenolauž!”

No tās deenas Galdīna labā slava gabenees dila
 kā pavasara sneegs. Arim kur vīsas tās valodas celās

„Vaj tad mūsu skolmeistaram vīsi velas beumus
 usraudzit: jābrauc tik vīzinātes lepnajā kamamās!”

„Nu, kas tur ko usraudzit: kād velak peeker, pee
 kādeem nedarbeem, nemās tikai dautit!”

„Vaj tad vīns no tevi, celveem, maz vīsi vīsi
 skatīdes: oet ceputees savā barona kažokā.”

„Tik i nu bij! Pulcraja, pulcraja mūsu beumus
 no to pašū dēdāšanū, teica, ka tā vīms vajagot at,
 turēt no krogu ešānas un ešām bļēnām, bet kas nu
 galā isnāca: vaj nu nav garši kā deena, ka grībeje
 tikai to penākt, lai viņam pašam ešu skandinat

godā dziesmas no „jubiliām”. Pēcēš laida gan ne grāša
nevajādēja dot!”

„Ja, un tur pēc tās dziedāšanas arī neesot parīvam
mekadās kartības. Tā mana šķīle, kad tā mule arī sāka
est us dziedāšanu, gribējuse, lai to leek pēc pirmā bal,
za; bet neza, lai jāest pēc otra. Tāsi nu, sarunneku
berns, un jādzied pēc otra balsa.”

Tā runāja un edas gar nabaga skolmeistaru, līdz
tas tresāja gadi pēc eis fatalās jubilejas nomira.

Kā redzams, Pāvaram Dāvram arī stastjānā it labi
veicas. Viņš ir nopectūs rakstneeks ar ^{darīgan} iskoplu paš.
Kortinu, zolids darbenneeks ar ^{stut} nodibinātenu usskateem. Pate. Olavs

3. Andreas Nēdra no sinta stravenneka, var kerst
iscinijes cauri ^{neveer} līdz labam rakstneekam, ^{bet es} Students un ^{vairu sikt} līdz siktam, ^{politizom.}
dams, viņš svarstijas us veenu un otru pusi, līdz
dzivē estadamees isvādijas ^{padu lauzis} taču varak par idealistu
neikā realistu. Dan viņa studenta gadi bija leecnājūsi,
ka viņš vīnepraktiskakais cilvēks pasaulē, kurš tā
sakar pats par savu ēnu klup. A. Nēdra dz. 27. jan.
vārē 1871. g. Tīzas Douksānās, Vidzemē. Tas macijās
pēc K. hūllera - Zārnu Karla Vec-Peebalgas augstakā
klasā, nolika ta jau to laiku sakdams dzējot. Pēc
Tas nolika kā exsterns abiturienta eksami Jelgavas
gimnazijā, studeja tad Terpatā Teologiju. — Kadu deenu
atnāk pēc manā manā runajāmā stunda ^{julekā usvalējā} jaunus vidu,
voja auguma cilvēks un ludz, lai viņam cerādu, kas
viņam kā Teologam apleekams. Tas bij A. Nēdra.
Dsiņu rutiju pēc stud. th. D. Parstranta. No Aronu ka,
tiza, kā man Nēdra pats stastija, Tam bija peeko,
dinats, no Deeva puses Letonijā ne. estatces. Bet kad

Parstrants, ar kuru Ncedra pirmo pusgabdu zem vena
 pajumta dzivoja, to paņēma reiz līdz no Letonijas
 Krievu valdības, tad tas Ncedram bija taču tā
 patīcis, ka būtu cestajā korporācijā un sacereja
 kadu stāstītu, par godu sevam kristīgam Par-
 strantam, kā viņš pats sacījis, ar viedu, kas emelta
 no tās pašas studentu dzīves. Letonijas 10 gadu svētkos,
 1892. g., Ncedra dabūja arī krāsas, bet nāsošo pus-
 gadu tas jau palika par mājskolotāju Puse, kur,
 zemē. Pēc kāda gada ^{ies tīri} us tērpatu pēc studijām at-
 pakal griezdamies tas bija no korporācijas istājes
 un centās un kopā ar studiju med. klasni, kam
 arī kāds Rīgā (Pārvaldnieks) bij cerinājis, korpo-
 rācijā Letonijā ne-cestāces, ap sevi pulcēt dažus
 kommitētus un dibināt kadu jaunu biedrību.
 Bet no tam nekas neiznāca, vienlaik ar Ncedras
 nepraktiskās dabas un otrkārt ar rivalizēšanas
 ar klasni vadonībā un treškārt ar nel. etem ce-
 mesiem. Nu Ncedra nožēloja, ka bija no korpo-
 rācijas istājes un ^{gan kā pīnārs apprecējis} pabeidza savas studijas klusā
 darbībā. Tad tas dzivoja kadu laiku Rīgā, gan kā skolotājs
 gan kā žurnālists, bija ap 1901. g. par palīgu ma-
 cētāju jeb noturēja savu prozes gadu Kocnesē pie
 mac. Holluera; tad 1902. gadā „Pēterburgas Avīzēm”
 iznākot viņš sabija to veenu gadu par šīs avīzes
 literāriski pēlbrūnma vadītāju un nu no 1903. g.
 berģam tas ^{bija} apstiprināts par „Austru” redaktoru,
 kurā žurnāla īpašnieks viņš bija jau agrāk tapis.
 Kopš kādam gadam viņš sāka slēgt ar Jiloni, ais-
 celoja (1901) us atņemam meklet veselību. Tai deva

tas dzimšana katru laiku Celis un apskatnē; tas viņu eccela par mācītāju
 dod, ka viņš to būtu pilnīgi atradis. Tāpat viņš dzimst Celis katrās,
 to šis veetas tas un airgajis c. l. u. c. par mācīt. domaju, un Veetalm par
Vina raksti. mācītāju.

Tā ka Nēdra pēn. gs. air. nats vārestneeks, tad
 viņš pēscopis air jān ^{gandrīz} it vrsas dzēijas šķiras. Tā
 viņš jān parādījes kā liriskis, stastu, romānu ca,
 ceretajs un pat kā dramaturg. Tā ka ^{lielā mērā} Nēdrām daudz
 lcelarca, pat vispirmākā nozīme ir kā stastu sacē,
 retajam un ne kā liriskim vaj dramaturgim, tad
 mums viņš vispirms air kā tās aplūkojamō.

1. Stasti, romāni: Pau savōs skolas gādōs Nēdra
 ķeres pēc stastu sacērsānas un laidis dākus air kļā,
 jā kā: „Pomū duncis”, „Dzeivantis” u. c. (Balt. Vestnesis).
 Ka tee vel zali, no. cenāksnēels, nepēcbrēduši angli, ve-
 dzams jān no tam, ka viņš raksta un fantazē par
 kādu lēti. Lēšu varoni, „Dzeivanti”, nomata neap.
 ķerdamēels, ka Lēšu valodā kāda skana kā „dz” ne
 būt nav. Studenta gādōs no studenta-krustdēla divies
 smelto stastu jān pēsmūnaju. Pau nopēctnākōs
 gadōs sacerēli un vrsas, rās cēverojāmi šādi stasti
 un stastijūni, kā: „Bez pasa pagātnis”, „Neispeesga
dvēsele” un par vrsām lēctām „Liduma dūmōs”. Tee
 vrsi isnāksnēi „Austrumā”, beidzamas - „Liduma dūmōs”
 jo cēverojāms romāns - 1899. g. un pēc sevīškā isde-
 vumā, kā air Vācu tulkōjūmā „Dūna Zestungā”. Pēc
 nāca autora sacēmsāna un cēlōšāna us arzēmi ar
 lasītōju - pēskriteju pabalstu. Ar 1902. gadu pēc „Pēter
burgas stovzēmi” pēstājōkes, Nēdra sacēreja un tūs
 ilāida stastus: „Kad mēnesis dilst” un „Zemneeku
dēlō”. Faunu laiku pasarca. Kā vrsjannākē vārojūmi
 mūnami: „Basēnis Būnā” (Der. go. Nōdālas isdevumā), „Skaidra sirds”
 (pirms ^{tas} 1903. Jēlgavā, pēc J. Landsberga).

4 lēti. varēda tik gēivantis lēkt

3, 8. lētkā rakstura. studija (R. Blaumanim dāvnetā, Aust. 1898.)

un „Bads un mīlestība”. Te piemērams pedigiāri
kāds tulkojums no Heedras, proti Pūskina, Kānu,
Zanckad dorka, kas apspēsts (1899. g.) Ēim. Romni,
sijas itdolās jaunības rakstās.

Ku par dažiem angļā mūnckem ražojuņcem drusku
sīkasi. ~~Ar~~ garais stasts, „Nespeerza dvesels” nav laime,
ies jeb itī itdvees. Tas apatistina ar kādu āriģi un
seesāriģi vcentulu katvešu teologu. Arā dala, kas
notizinas Rīgā nav draija, bet novēlsums ^{ies fotografis} no pa,
teelas dšives, kādas avīžu ^{parionijas} polemikas atkartojums
belletristigā satuntulojuma jeb veepli-massā. X

Ar Stasts jeb romans „Liduma dumōs” ir, var sacīt,
pilns spredisešanas un gaņa, ne vīrai dabīgu disputu
jeb dšivu sarānu. Romans sesakās ar pārspeedumu
par kādu spredisi, ko kandidats Krautmalis kā pirmo
savas drūntenes draudzē sacijis, vecajam maestajam
un mūzās ^{leclungam} ~~leclungam~~ klat esot. Spredikotājs aprāda, ka
„grandupesēem” veena, proti, dveseles ignuma trusstok.
Vīns tur saka draudzi ^{āukla} ~~patēstbu~~ acis, proti, ka vīru
mērtas topot no leclunga pēsmectas, pēgulefas. Pēc
ar veco maestaju us majām braucot, sensors kandi,
datam saka, ka tas, ko spredikotājs attēcinājis uz
veenu (leclungu), varot veeģli kapt ismantots pret
vīru kartu. Kad lidumu leņot un dedzinot, tad lai
pēlinscojot, ka vīrs mērs netopot ar ugnus breesmāim
aplāsts. Nelax īi pate līdība ^{reiz} ~~top~~ ^{ka} ~~grecsta~~, it kā
Vācu kultūra būtu jān apstrādāts tīrums, bet Lat.
vešu kultūra un centēni tīk vel leenams lidums,
kur jāstrādā vel liduma dumōs. Caur Tīrīckem
rāesturcem un ~~loti~~ ^{loti} interesantās - lai arī ar reizām parak

garās dialogos saceretajs isvēd curoi darītos problē-
 mus un konfliktus jeb iedusmes, kas bez karsti-
 bām nevarēdamas isēt, Tešām peeldzināmas dū-
 meem. Blakus kandidātam, kas visveidāk nodarbo-
 jās ar Trilības un iedzīves (roevaleem) usdevumeem-
 jantajimeem, etāv tā brālis, inženiers, ar neparastu
 darbaspēku un pektību, kups no apavās isēt
 vīru un un prot un uslūcojams kā paraugs jeb
 tips no orkononiski-techniskas spešānās us preekšū.
 Trešais brālis, kas palieis mājās, ir isakumā dzerejs,
 bet velak arī saņemās. Isēm pretim, otrā pusē at-
 rodām "von Sandenn", kups ar savu gudrību allaž
 pārvalda apstākļus, prot pee saņem zemneekem
 peeglanstees un Isēm patīkt, bet tas Trilībā vojs
 vīrs, 2, veco baronu ^(Mastfalu) pakeem augstmani ar augstu
 c. locekļu pratu, 3, baroneeti ar parasteem kartas.
 ar speedumeem un veikām, 4, jauno baronu, jau,
 nekli, kups savā atzenjū augstskolu gudrībā lēti
 farsa vīrāus meliorācijā - paslabojimū planus,
 bet arīdram ar ²¹⁻²² maksīkeresānu nādodas, kamēr in,
 Ēencers, etrautmalis, pūlas kadu parovu ismantot.
 Debū ar saceretajū nevaram vīrās veektās but vee,
 nro protis, Tomer to varam teikt, ka še mums
 preekšā loti nopēctni nemams, satuca bagats ar sirds
 asinim rakstils darbs, kas dod domak ne veenā ismā
 veen. Valoda vīspāis veenot laba, bībīarna, sevīki poekiska,
 bagata, jāuski aprakstot darbu un dzīvi mežā, puvā
 un fabrikā un arī ^{isā} laurū valoda, kuro zemneeki ru-
 nā. Tik pārmetams, ka rakstneeks pati - kā vīra
 isglītotee runā isloesūnu - laurū - un ne rakstu valodu.

šavēlas ar lulu vātrak notikumu. Top vātrak
runāts, nekā vajadzīgi, p. p. ka Lāto. literatam
un viņa Vācu sēvai pavāram utīkroti jādzīvo,
jot, kapec na ne us veenu pusi nevarot pilnīgi
pieslēties. Kamlabād tā! Tas bija tuvak aprādams.
- Tadi nodilūi romann panēmeeri, kā: maelasti,
dzedatajas, apreibšana, kulises etc. vareju aridraun
ispalvat, bes ka manstun jebkad trūkumū.

ex. Stastam, kad mēnesis dilst. ²⁾ raudrijis Teodors
pa savai vīrei nekāunīgi un viltīgi ušbūest. Itis,
rādu ie tikai us to; nevarēdams ie vīrus Nedras
slastus sīkaki aplūnot, pakavesos ie tik vel pee
di, Zemneeku delis. Mūsū laiku pasaka. - L. P.
Bolsuiga, 1902. 84 l. p. maksā 30 kap.

Šim slastam, acim redzot, Nedra nēmis par
parangu ^{šano} tautas varoni Vidvutu, Dlinu, Nedriti,
Ulvoropuniki etc., jeb veenkārši Nedru un Vidvutu.
Pec šī paranga top ķirsmārnā mitrā vērda
rādīta jaunās Lāto. pa-āndres cēnsānās. „Zemneeka
delis” israuj no tā pirmatnīgās veentesības kaods
vēšņeeks, sacīdams, ka vīras leetas pasaulē ap,
lūkojamas no divi pusēm. Nu, Zemneeka delis is,
eet pasaulē, lai no šī vārda patcesības pārbe-
cīnatos. Un patcesi: veenā pusē tas otrād, redz
darba panākumū, gromes lārnū, ķirzemes mū,
leestū, otrā pusē - no vīra šī vīru otrādi. Neap,
mārināts tas jāj us mājām. Tāču pec kāda laika
sirds to dzen atkal arā pasaulē, - atkal tas meklē
pec patcesības un laimes. Kads aringalors tam saka,
ka šis leetas tik pee Deeva, kads cits - dabaspētneess -

1) Cf. Protokoll der lett.-lit. Gesell. 1899. "Le mac. Erdmāna
spēdums par šo romann.

2) Pēterburgas Avīziņi apgadībā. - Nedras rakstnieciskās daromas ik Protokollē 1903, 58 l.

ka tās tīkai dabā, kāds tēvs, ka tās tīkai darbā
atrodamas. Ar šo tēvu un sametas, Zemneka dēls
kopā. Vini sapeln un sekraj naidu par labu naba,
geem un nospeestem; bet cāns šo pašu naidu
iscēlas viņu starpā cenāds. „Zemneka dēls” nav un
nav laimi atradī. Gan tas velak top pēc goda un
bagātības, bet ne pēc laimes un meera. — Valoda
ir drēijas, lolkuma un spēka bagāta, lai arī trūkst
šim stāstam apmierināmu beigu.”

Ex Severojans Nedras romans, „Skaidra lirds” (Aust. 1898. g.)
Sakurs: Kāds pagasta vecāks no pagasta lādes iscēlis, noēcēbis
4000 rub., lai liktu savam dēlam studēt un lai varētu savas
paša jaunības sapņus savai fantai par labu invest. Tūlu pēc
tam top visa lāde ^{kādam kalējam pēdēlotes,} ar vērtīpapīrcēm, noragta. Tas kalēja ar
manslenceca davanām apbalvotam dēlam jācēš zem ardo,
mas, ka tas ar zagtu mantu usaudēriats. Pagasta vecāks
dēls, par jūrtu ismacijēs, grib pēc gādēm šis zādības is,
meklēšanū no jauna likt useakt, lai savu draugu, kurš
brūklat viņa māsu nūl, atsvabinātu no ardomas. Pēc
tam tas pamana, ka arī paša tēvs bijis zaglī. Nu
tas atrodas konfliktā. Vaj un tam bus pateesības - tās mības
resp. drauga labad gūst tēvu todā, māsu un pat drau,
gu sirdstōs un paša ligavīnu paraudot? Cāns tēva atzi,
žānos, kurš tad arset un drīz nosalēt, top viņš pār šo
grūtību pāri, atsaka ligavīnai Tam labad, ka les melem
to no viņas tēva nevarēt dabūt. — Illness draugu beidrība
spreš: Saceretājs ir varrak domatājs nevi drējneeks. Pēc,
kurst nevaru viņam arveem, arī pr. p. Tai domai, kas vada
viņa varoni: „moraliska lirdsbals” esot viņam, vosenīgā un
sositēti. Tadū autoritatu kā Deivs, sabēdrība, tam neesot.

4) katrā, Drangu be, "kan ja-issīcis katrs jautājums pašam". Tas esot besmerīg-
 drībā 3. dec. 1903. gadā ne-erobērots (Hronkaulopus) subjektīvisms, kas maldīgu
 referē, spēcīgams; ka, aprīnu nemaz neskaitot. Da agrākais K. r spēles. Dvāndres
 mar stāts grozās ap teesnesit von Labrens pret nolīku, vairīgo tēvu pērā,
 zārtības gādījumu, ^{Heedras} dit, issakās: tad nevainīgi: manta, ligavainis etc. cēestu
 stast. Lāja dāvanas nepa, lidz - Tad tas skaust vairak pēc advokata runas zverina,
 radās vīdā gāimā, bet gan, Tu preekšā. Domu attēstā pr. p. par Latvešu norcedznee.
 stāta otrā pusē, kur pa, ku tipeem, esot reizām jo interesanta, jētiē arī ne tā, ka
 gāsta vecānji stāta va, nevarctu nesco pretim cēbilit. Tik šķēstot pa veselām
 un dzīves gājumu un se, elējām drīzak cēvadarakstu nekā romānu lasam. Da,
 vīki tās redzamas dela nevarctu nesco pretim cēbilit. Tik šķēstot pa veselām
 dvesles aru attēlojuma, elējām drīzak cēvadarakstu nekā romānu lasam. Da,
 Te dzīvi rādīts, ka vīsi, žāsn personāla pr. p. Labrenam, arī varonim, esot pa maz
 eimās, neminādams vaj meesās un asinīs. Pastiski telot - to sacerclājs varētu
 savu bēcēmīgu atrād, maactees no R. Blaumana. Tas būtu arī blārens per,
 un cēst gāimā vaj ne, mactees no R. Blaumana. Tas būtu arī blārens per,
 Bēvījo dvesles eim, zoniām, kā hagdai un stāstotātam, meginājis ar dāžcem
 attēlošanā parādas vīlēseem dōt verdu un krāsu. Vislabak esot idēvu,
 Heedras dīrenums, ses, pēc Hōllnera domām, tā nodala, kurā pagasta vels,
 Cf. Lat. br. pēclēn. kai's savas dzīves un varnas vēsturi stastot. Tas esot
 un un, Potoskoll 1903, no dzīves nēmts un kapeļ ar asgrābijot. Un mac. O. Brōdmanis¹⁾
 1) Bes pašā pagātnes (ibidem) kā „ētirka rakstura stū,
 dijā" aprīmēta, apraksta kadu teologijas kandidātu, kurš
 - nevar citādi kernt - sliemīgā vīrē nododas bībelei. Pāldā,
 mees alus bodes kelmoreeni vest pee jaunās dzīves, tas ap,
 grīkojas pee vīnas pats, par ko tas issamīst. Vīna drāngs
 - gan pašā autora domas pārstādams - tam tuva preekšā:
 Tam ne-ēst nekāda t. r. līga spēka, tam dēl ka tam no-
 esot pasa. tikumiskas pagātnes". Tas ne-ēst nekād pec
 pašā sūdšbales prasijis. Pats tu neesi dzīvojis, tadē tev
 nav pagātnes. Ko citi dzīvojuēi un jutuēi etc. to tu gribēji
 pedarīt par savu pagātnei. - Ja problema atrīsimums, kā
 pašā pēdzīvošana attēccama us to, kas dēvīgi un c. l. v. e. i. g. i.

mūsu procesā un par mums pēdzivots, novārot caur šo rakstu kāpt vēstulās. Jo vienārt no autora aprakstā virziena arstāvētajā esot kā jāpāpilds, ka tas derot vairāk par psihiatrisku nekā etisku karakteru studijā procesā. Otrkārt ar strauju aut-aut procesā stāp arigo autoritāti, šē bibelē un reliģijā, un indivi-
duālu pēdzivotānu, beidzamais vārds nav sakams. Pē-
pēdzivotānu (tal konfolarabaut), pē- pārdomasānu (konfolarabaut,
konfolarabaut) isklidzinātajās domās ne-esot ceļrotas. Vaj tad saceretājs vēloties, lai katos indivi-
dēs ar savudzinumu, daenu leek pasaulē vesturēi procesā vīna esākties? Bes,
vesturība, kā tā šē kopot sludināta, esot vienārt pašā
pēdzivotānā (Subjektivität), otrkārt pašā sakroplojums
(Subjektivität). Tikpat maz kā katos par sevi
valodu isdomājot, tas etvot savā garīgā un tēlīgā dē,
vē pavirsam no sevi nostatīts. Par cēla rādītāju varot
šē saceretājam Goethes vārdi derēt:

Wahr ist wahrlich von dem Menschen nicht
falsch, es ist, um es zu bezeugen.

Tas esot atseceņams ar' us tēlības tēveem. Valodas šē,
nā daīs kas nepatīkami abduktēes, p. p. vīna valdūtā,
ba - sīms vārdūtības, severprīma. Pronoms, es' varēt
būt kaupīgāci leetojams.

Jo intresants politiska satura raksts in „Moritur“ (Pēter,
burgas Avīzēs, 1902). Tani Kēdra parēd Vāccem neaktūra,
mu ismirstību Baltijas provīncēs. „Rīgas Avīzē“ par šo
rakstu spēcīgāma domā, ka gan tipiskē Baltijas Vāccēi
esot „moritur“, kamēr Vācu elements kā tādō mīndzēm,
senē vel ilgi pastāvēšot.

2.) Dzejoli. Kopam ar R. Blaumani Kēdra islaidis

1900. gadā Dreijolu Krājumu zem nosaukuma „Pela malā”:
 — „Kēdras dreja aisl. do zpožā kalumā un nenotiekās me,
 za enās, kur jūk istenba un sapni. Tomar veena leeta pa
 leek ista un pateesa: drejneeka dēisanās un tviksāna pee
 kant ka. Tas nav nekās pēedrejots, nav nekās maksīgi
 pceņemts; Tas veiz tviks un nedod meera, kamet kant
 ko ja un neis dara tad iedrejo. Kēdra ceņes mauslā ne,
 veen savus makslīneeka dēanulus, bet visu savu neispro,
 tamo ceņsanos”. (Ja Bansevōkis pee Teodora). Palasīsimēs
 un darus viņa Drejolu, kā: „Prinos es”, tad „Gaujas
 malā”, „Kēra gūā un „Calenceka kaps” (Dr. Pagalus 293 l. p.).
 Drejolīzi lasas it jauki; Tak ne Kēdrām kā līvīim-
 drejneekām tada nozime, kā kā stailu un romānu
 rakstneekām. Bansevōkis pēēitīje viņam pat kā kri-
 tīkim laelaku nozimi, nekā kā Drejneekām.

3) Kritika. Mes Kēdrū kā kritīki parietām tik
 no darīem rakstēem un airādījumeem avizēs, kā:
 Par Līgas II. daļu - airādījums, ^(Balt. V.) tad kāda karakteristi-
 ka pee Asparīju un tās Dreju - Drejas - spēju (Austromā),
 joprojam kāds preekōcelums pee Pimpura opu Lač,
 plesi un pēdīgi Pēterburgas Avīzem sēkot 1902. gadā
 isnākt, kas bija kādi visparīgi kritīka principi un us,
 skati īsterkti, kas nebūt tik ķevami nebija. Pēdīgi

4) Drama. Kopš 1903. gada Kēdra ustājēs arī kā
 dramatisks rakstneeks. Tas proti savu ceverojamāko
 stastu, „Liduma dūmōs” vēmees dramatisat un saee,
 net lūgu „Zeme”. Sakumā ka kapa Rīgā isrādīta ar 4 ce,
 loceņem un isrādījas kā p. lūgi nepabeigta. Tā arī bija.
 Pee tam autors to pārstrādājis 5 celceņōs. Ta bija kāda
 sarāda betu lūga, kas varonys pateek pee dzīvības, Bet

un parstrādājuma tas tomēr nam galu. Dramas saturs,
 kura espeesta Austrumā 1903. g., isuma šāds: Kāds jauns
 Latvešu inženieris, kurš P. Birijā sapelnījis kādu leclaku
 zummu naudas, nom us nomu no (vecā) barona Nordhauzera
 kadas dzimavas, ar to nolūgumu, ka baronam jāpēgādā
 tik daudz malvas, cik inženierim vajadzēsot. Nordhauze,
 na znots, barons Rapps, bēdina savu cevas. lēvu no in-
 ženera, bet kād tā bēdīnūmu ne-severo, tad tas us,
 eel, pats sacensības (konkurences) fabriku. Pau rādās, ka
 Rapps nove, ks inženieri, bet pēdejais glabjas, apprecēdams
 kādu bagātu muižas īpašneka meitu, kurklāt nādeg arī
 Raffa fabrika. Tagād leekas, ka inženieris butu loti tu,
 vu savam mērķim - nolūkam, kurš pilnīgi eskan ar
 parēdzelo aprēķinānu: lai apmēerīnātu inženiera pra-
 stbas, tad barons izērtis jau visus savus mērus un tu,
 vojas beuvrotam. Dvīz butu jāpēt barona muižai
 inženiera rokās un šis to tad īdāl, tu stārp zemnecekem.
 Bet zemneeki vīnu nesaprot un atraida vīna preekōli-
 kumu, eel ar vīnu rokā rokā. Tas un novel pēē kātā,
 strofas, kur inženieris isturas kā arpratīgs (V. celesnā 7. uca,
 tā). Tas spēlēs visus savus vērtspāpīrus, ar revolveri rokā
 apdraudēdams katru, kas vīnam to leegtu darīt, un tad
 eelec upē.

„Drama lasās viscaur ar leclako intresi, saistit
 saistā dailē, de, ldomīgā un glesnainā valoda. Bet dāri
 trūkumi nav tomēr nolēdzami. Atvādišu šē us dāžēem:
 Inženiera raksturvā grūti saceenojams vīna īdēlais prats
 ar apzinīgo vīlīgo isturesānos pret baronu. Nesaprotami
 arī, ka pēdejais tā us ātru roku ļauj sevi eevīlmet
 lamatās no eilveka, kurū tas nēmar sīci nepazīst. Nav

ari glūži ticama zemnieku laimības, ošot inženieru,
kurš teem apdola lelu un drošu pelnu. Teatrāliki
ne-itu cespaidu atstāj pedejais ismūsuma un revoluc.
ra skats, kurš, kā no avīzem redzams, dramu usvedot
no skatuves, ticis atlaists.

Neskatoties no šiem trūkumiem, Needras "Zeme" nodod
jaunu leccību par viņa leclajām literariskajām daruām
un dod mums drošas cerības, ka arī dramatiskajā laucā
mēs saņemsim no viņa smagas vāspas. (Cf. Mac. O. Šrō,
mana referatu "Draugu beedribā" 1903.g.).

4. Tāms Frensdzimis kā samnieca dēls 17. jūlijā
1855.g. Umurgas Tegā-Pīku mājās, skolas macību
būdijs Umurgas draudzes skolā, no 1873-76 Valcas
zemīnarā; bija no 1876-77 par mājskolotāju Skultē
(mūirā), no 1877-78 par mājskolotāju Rotenbergā pie Rīgas,
pēc tam veenu zemestri par skolēnu gubernas gīm,
narījā Rīgā, no 1879-85 studeja Teopātā dcevardma,
cību, ko nobeidza kā graduets students, no 1885-89
zabija par macītāja palīgu Kormuldā, tad kadu laiku
par stundu-skolotāju Līmbaļu pilsata skolā, kopš
1889 par palīga-macītāju Pleskavā, pēc tam par maci-
tāju Kaukazā, tad no 1902-1903 Tukumā par skolas
preekšnieku un nu - no 1904 - Belgavā (par skolotāju!).

P. Šerks ir vātrak originals nekā paristāms
drejnieks. Letonijas literariskās vakarās viņš ar savu
runu jeb preekšcelumu nostājās reir tā: Šerks, vakar
šerks! - K. Clause, ko Šer paterks Šerks! Šau pirms
Letonijas dibināšanas Teopātas Lāto. vakstn. vakarās ee
stajoties Šerks man rādija kadu drejjojumu "Rijā". Tas
bija tik pat originals, kā pats drejnieks. Kad par

4) Bēli un tēvi. Jelgavā p. Stappenbaga. Līvi dzejolu krājuma otrajam daļu korektūru grozīti. Parzina dzejoli slāvi
6-juši loraun: oemā vojotrā lauravistā. Dzejolu dzejiskā vestība nav veonada. Cf. Protokoll 1901, 43. l.p.

Augstā por vrolostaja Terakabitatē
Kijevā -- šo. To raksta, sacer. Tas nosauka zem pēnoma
vanda, Pabērs' dārius rakstus laist klaijā. Tas sacerējis
veemu - otru dzejoluš, iodevā, Keredzīgā Indrika dzeesmas
„Dorign gr. Kodala”; „Famības draugā” 1902. g. no vīna cespēsti
apcerejums „No senacās rakstnesētas”; Austrumā 1899: „Fz L.
Tolstoja dzives. Reperatr... Tas rakstijis arī par „Tautas dzeesmu
pantnēru”, mitoloģisku apcerejumu par Jeevū un par Chr. Tiv
ecēri (Christophorus Turockerus (Austrumā?) u. c.) (No H. Lotina, 1900. g. Remar. 4. l. p.)
Vīna dzejolu krājums, Čēli un tēvi ievā, (Lito. Dzeijas Pajēma)

Tagadeja mērcmā. „Lētas, dabas, pasaules” 8. burtnica: Kēlmata
F. Freibergs. Pro vektorolu (J. D. P. VII). Pēji F. Dorens žurnālists, iedod kopā kādā pē sarunā, Parvitas Vestnesi,
ceļpāids no Vegetacijū. Pēklitū parav sīkumos, ja vaudrētū parvata par „Apokali”
vīrus tos kommitotoms somesket, kas no šī pulcēna stājū. Tas iedod arī „Famības
šēes pēe vācstisāmas. Nav tik sacil, ka vīru ir daudz un ja, draugū.”
gaida, līdz vīru dēve un dabī abvīnās un novīnās.

Nu par kādu rakstnesku dzejnesku vīru,
kurš drovojuši arpus jebkāda literāriska
pulcēna. Tē vīri jān mīruši.

1. Friedbergis Jānis
1. Jānis Friedbergis - Mevins dz. 26. decembrī 1868. g. Mežot,
nes Maz-Rūtinu mājās Kurzemē, pirmo mācību baudīja kurpat
pēc J. Grūvalda Sesavā un tad pēc sava brāļa Gedarta Friedbergza,
kurš kolark apmekleja Jelgavas ģimnāziju un pēc tam studēja
šējenes universitatē medicīnu, bet mira jau 1895. g. Apmeklējis
Jelgavas sešklasu realskolu, Dānis 1896. g. estājās tirgotāju
Talak. izglitotānās institutā Rīgā, bet drīz vīns noprata, ka
šis nav vīna istais dabā laurcs, tas noskarta, ka vīna gars
nēnesas no tirgotāju veikaleem. Tā tad Dānis Friedbergis
istājās no šī instituta un aizgāja uz Kuldīgu, kur vēlāk dabūja kā registratoru
(1882)
cerēdņa vēstū aprīnka polierjas valdē; Tē vīns arī nodzīvoja
līdz sava mūža beigām, kas dērnūl tam pēnāca pordaudz
agri. Tas apklusa no savas darbotānās, beidza skandināt savu
dzeemīnēka noskli. Šī vēsts, kas drīz isplatījās, bijā tikpat

1) p. p. „Varona domas” - „Famības draugā” 1902. g. Nr. 11, 35. l. p.
2) no 1871 - 1878. g. audzēis pēe mātes māsar Sesavas Dzečēs,

neticama, cik ka māca pēpēri un negaidīti. Un Tomēr ne,
 laika drangu un tuvāko pēderīgo starpā jau labu lai,
 cīnu agrāk nebija varis nekāds noslēpums, ka "Kecēns"
 sirga ar vairīgu krūnī karti, kurā beidzamā larkā tapa vel
 grūtaka, tā ka nebija varis cembas isveseloties. To zīnot
 un jūtot un - kā runāja - arī no mīlestības mocīts, viņš
 esstīga arveem varak grūtīdībā un beidzot ismirumā
 esāva sev ar revolveri lodi galvā un mira tā 23. maijā
 1894. g. na pilnus 26 gadus vecs. X

Kecēns nebija vairs svešais Lato. Drejnecis pulcīnā,
 kād bālā neve viņu tā pēpēri un tā bēdīgi romantiski
 agrava projam. Viņa drejās gars bija jau brangi mōdes.¹⁾
 Drejnecis bija Kuldīgā atradīs ista dzīves viedu, te krāt
 najās Ventas krastōs viņa pacēltais gars mādējās un
 viņš sacerēja te daudz darbu un jusmu pilnu drejolu,
 te viņa kokle skan esākumā tik dzidri, jautri un cēli,
 ka to manīt mana, lasot viņa pirmā larkmata sacere,
 jūmus, viņa "Līgas skani" 1. daļa. (1890. g.); otrā daļa īnāca
 1891. g. Ja no sākuma Kecēns dzēd tik žvgti, kā to rāda
 drejoli kā: "Zēdeja darzīnā" un "Jantajūms" (sk. Fandevska
Dz. pagalma 268. l. p.), ja te viņš vel isjūt dzīvības un dzīves
 jreku, tad jau velascōs drejolōs tās vīrs zūd un vīst. Kā
 rādas, tiklab nelaimīga mīlestība, kā arī larkam jau sa.
 justī slīmības digli pādārija velasku viņa garu un dreiju
 drūmaku. Viņa velascōs drejolōs jau gaiši nomanams
 dzīves apņikums, kas neparasts pēa tik jauna cilvēka.
 No dāzēm viņa drejolēm isdveš kāds pesimisms, kas
 cilvēkam tonas gan tikai no ismiruma jūsmām. Tīri
 it kā savu dzīvi, savu larkem viņš apdzēd rāžojumōs,
 kā: "Kodapni redzeju" (ib. 264. l. p.); "Beidz mīlēt" (ib. 266. l. p.);

¹⁾ No 1887. gada sākot viņa drejoli parādījās dažādās Latviesū
 laikrakstōs.

„Pee ezara” (ib. 267); „Beidz ilgokas” (ib.); „Peezina” un „veenigā laime” (ib. 269. l. p.) un „Es esmu slims un novardis”.
 Tā' eet ar šo liriski dzīz no bergām; Te sastopam trā-
 gisku, kas pee ^{visrotal} māmo jo ^{un it spēsi} veta tīnīs gadās. Jauševskis par
 šeerina dzeju spēcē tā: „šeerina dzeja maz pāstāvīga
 un stipri relatīva, atkarīga no c. teem: domas, jūtas, ce-
 spaidi un eedvisme beži veen segūti maksliģi - kasot
 citus dzejneiskus, teem pascal jūtot un domas un espai,
 dus no vīncem arsmemotēs. Tadam nolūkam vīnam kal-
 po veenreiz Kaudzites šatīrs, otrreiz Loubenbachs, trešo-
 reiz Ēerne, ceturtoreiz Latv. kantas dzeesmas u. t. t. Tālab
 arī vīna dzejā tada nenotekta un neveenanādība domās,
 jūtās un usskatās. Vīna pašā galvenā īpatība ir, citu sa,
 jūdumus un espaidus spīrgti pascal just un veikli un
 veegli tos istekst (vī. Dz. Pāgalma 263 l. p.). Tā šeerina
 dzeja pa labai dālai tada, kā vīnu Jauševskis vīme, tas
 raprotamo dzejneeska jāunuma, kurš vel glūži jāuneklis
 un nevar jān kā tads pee dzezin kādas patstāvības
 klūt. Tas no vīna jo šecāni, ka vīnš turejces pee labem
 parangeem, no teem maaidances tā formu glūdenumu,
 kā domu islikumu un peenenudams istas dzejas vīrceem.
 Butu pas dautē šektis, ka šeerina „domas, jūtas, espaidi
 maksliģi veen segūti”. Kā no mums aplūkotee dzejoli vāda,
 vīnš apdreed bes šaubām arī pašā espaidus. „Nenotek-
 tāība un neveenanādība domās, jūtās un usskatās” lioiskās dze-
 jolās nav peclidzināmi dzejneeskam pas klūdām. Kā nevee-
 nam etam, tā vīnam ir briv te raudat, te smectēs - -
 Tik us kam jāskatās, vaj tas, par no dreed, stātās arī nojaušā,
 mās gleznās, nošķīrāmās bēldēs preevš mīsu gara acim.
 Mac. Jā. Dōbners 1890. gadā Draugu beidzās sedē veenā vīzā

par Pumpuru, Tevji un svētumā un Friedenbergas-hercoga, Līgas
 maņai spēcīgams, saska tā: Abi šie kraujumi kā patriotisma,
 ko šie izdovē, ir atbalsts no išķucējušā larkka, ir repositivāci-
 jās (agraku larkku arstākāna) bez kāda mēķa. Vīnu larkku idē,
 abem nav nevādas rozinas vārs, jebš ori Pumpurs calā
 pcecišumā vīnu maldzīmus neakstis, un domā, ka šie vai-
 rak panākusi, neska lejis cerams. Bet kāds ideals rakstnes,
 kam tācu esot turams, lai tā būtu reliģiozas drīves atbisti-
 ba jeb skaitas ~~svētdrīves~~ ^{un līgas} ~~prekopība~~ ^{skolības} jeb garīgas
 isglītības pcecopība, lai tā būtu sautes materiālas lab-
 klājības un veenpratības veicemāšana. Šās laukās atro-
 doties atrodoties bagāta vclā rakstneecīgas apstrādības
 isvēlci. Jā Dōblers. Jā, kemas udošana ir šie lēķa. Dzej-
 mekam, rakstneskam brīo par vīnu dzedat, rakstīt, us ko
 vīnā tik jūtās acinats. Vīnam jādzed (kā Goethe dzed) kā
 putuņam roku zētās un kā Schillers sēķa: *Mane jūf nīn*
nūd mīnūre fut bagabau, šūe vcllūn mīnūllat nīn.

Friedenbergas-hercoga vārds nāca paristams no dažēem dzejokem,
 kas bija rakstās respesti dažādās larkrakstās, kā kultūmā
 un cetur. Friedenbergas-hercogis visvairak līvīķis, kurā sacl-
 rejuņsem ne tik veem dēzgan dzejiska, glīta valoda, bet tānīs
 atrod arī ^{siisnīķu un} dažas „jaukas domu kopās”, kas ceterptas jūsmu
 usvalkā. No rādēem un Fuvasēem drangeem Tam celts pce-
 mīnēķis 10. augustā 1903. g. 3. Lēķis. Pēķēķis.

2. Boenbergas Pānīsdzīnis 28. martā 1862. g. Ruzonē, Dobeles
 apriņķī Leel-Pēķes pagastā. Vīna tēvs bija diivkastiģis amat-
 neķs - goldueķs un dzeimānis. Jau it agri sāķa pamostēķs
 māxā Pānīšā garī. Redredams vēcaks laudīs grāmātu lasam,
 Tas agri laurās us grāmātu, stādams vēcākēem cērsū, lai māķa
 tam grāmātu. Jā ka vēcaki rēnam pavlausija, Tad Pānītīs

1) Kpes. Pceķura-Dailu māģis.

nu dabuja — kas arī tā savadi — ne ābeči, bet vecu Kurzemē
 larka grāmata rokā un zemalijas divi nedēļas jān it brangi
 lasīt, būdams tik 5 gadus vecs. Septītā gadā tas uzsāka jān
 skolas ceļu¹⁾. Tik trīs gadus viņš varēja eēt skolā. Tad
 tam bija kādus pāris gadus no skolāsešanas jā-apsēstas. Bet
 nu tas mācījas pats no grāmatām, kas bija viņa mīļākās
 draudzenes, no kurām reti kād iķirās. Štasti par slavo,
 ņem kara vadoņem nodarbināja viņa pratus tā, ka tam
 rādas nodoms, par kaķiwi palikt. Kā jān dārdzen rēni
 to dara, tas uštāisija no zoss-špalvas bīsi un mācījās
 nu ar kartupeļu lodem iānt mēstī. Bet šis valīgais
 bērnis larkas divz noberdās līdz ar jauko sapni; jo
 1873. g. tam bija jā-^{līdz vecākiem} ~~atstāts~~ Rīgu un jā-estājās Torņ-
 kalna pilsetas pūvēnu skolā²⁾. Še viņš pēc divi gādeem
 pabeidza kursu, iegūdamis teestību no karaklausības at-
 veeglinānu. Jān centīgajam rēnam būtu prats nesees
 vel us augstākām skolām, bet nabadzība, līdzekļu trūkums
 kavēja viņu, tāpt paa plašākas, augstākas gārtmas; ais,
 lēdinātees jāncajā sapnu valsti tāču nevarēja. Jā ņsenbergu
 dānim nekās eētš neadliskas, kā apstādītees paa veetas,
 kur nopelnit savu deeni šķu māziti. Tās nu paaģeeras
 praktiski dzevei, kadā zāģetavā³⁾ eestādānces un ismaei-
 dānces paa koku brāķeri. Debsū darbs še nebija nekāds
 veeglais, tāču jānuam vel pilnīgi veselam cilvēkam
 tas negāja paa spēkam. Veselība šim bīdīm bij ņsenberga
 vecnīgā manta. Deemīl launais, skāndīgais lēktenis negri,
 bija pat ne to jānueklum atstat. Tik trīs gādu zāģetavā
 sabijusām paa pēči uštuka varīga slimība — karsonis,
 tīfs, kas jānuo cilvēku 2 gādu vārdzināja gultā. No fabri-
 kas tam, nu, zināms, bij jārstājas un viņa dīves pava.

1) Lēl-švētes pagāts skolā.

2) paa Behomana.

3) paa Pūchlan.

sarī nu mētās rūdēns. ^{Lāvus} (Dāunības pavasari sacēretos dze,
 jolīšus tas nosauc par "rūdēns lapinām". Tomēr vēl reiz
 viņš sapņo no kaņģināja gaitas un mācas Franču un Anģe-
 lu valodu, lai varētu jūnskura skolā cēstatēs. Tam viņa
 jauko nodomu izjauca atkal nemovēdīgais līktenis, kā
 smags spēcēns to kārdams, proti, zem māra isrādijās,
 ka Esenbergam koutis pa šaurām un ka tas tā kara dē,
 nestam nederīgs. Ar to vēl nebija gan. Šīs pašās kara
 klansibai šaurās, nepēteekošās koutis, kurās slepas taču
 arta, jūsmu pilnā ^{dzimēnka} ~~līdē~~, launais līktenis bija nu nema,
 not destijis jo nīkmas kaštes digli, kas prasija viņa
 vēl jauno dzīvību par zēdu.

Respeests šam boloto nodomu atmest, Esenbergu šāms
 pēgreczās nu tam dzīves mērkim, pērkš ka tas līkās
 isti kā dzimis. Viņš cēstajās 1880. gādā proti Rīg. Latv.
 teātrī pē teātra par arkteri un sāka varstīt - tulkot
 lūgas. Pēcok viņš palīca tur pat par zuplēeri. Bet šis
 amats nevarēja būt viņa vārigai veselībai par labu.
 Kad A. Alunans, pirmais Latv. teātra direktors, 1885. g.
 atkāpās no Rīg. Latv. teātra vadības, tad no šī teātra
 atstajās arī B. Esenbergis un oclōja nu savam vadomim,
 Alunanam, līdz pa Kurzemes pilsotēm: Jūskumū, Kul-
 digū, Talsēm, Brusku. Tada celōšana nebija vargalim
 par veselības pērkopšānu: tas sa-ankstējas un sāka splaut
 asinis. Tāču centīgais jāunclis nerima: 1887. g. Ar re,
 dzam atkal pē Rīg. Latv. teātrības teātra par zuplēeri.
 Nemeers, nepatīkšānas, bedas - žēlabas par daļēem bedi,
 geem gīmenes atgādījūmēm, vrs tas vargstošā jāunā
 cļoeka kaite - slimību ne marīnāja, bet vairoja tā, ka
 1889. g. tam pēbot negēbot bij jā-atstaj zuplēera vcepa
 J cēstajās arī pē paristamā poručēka, Arsupja, maclā,

un jāmet mees. Pusotra gada velac, 8. novembrī 1890. g.,
 dziesmnieks izdēja, beidzas ar Diloni. Susprat Rīgā savā 28. gadā.

Vīna raksti.

Jānu rakstnieka gaitu Esenbergis uzsācis jau ap 1870.
 gadu kā 18 gadus vecs jauneklis un pēc tās pēcturejaes
 10 gadus, līdz izdzīšanai. Ap to laiku iznāca no manas va,
 dītāis „Pagalmis”. Jānu pašā pirmajā ^{gadgājāmā} mēnesī Mālbērga dzejū
 apoprecedams, biju it sīku analīzi par līvisku dzejoli,
 tā sastāvdaļām etc. pasūdzis. Šī pirmā krasatniskā dzejas
 kritika, kāda pēc Latvešiem vēl bija pavisam sveša, at,
 raduse, kā liekas, pēc Esenbergu Dāma jo verīgu mačekli;
 jo savus dzejolus saceredams tas it stingri kurās pēc li,
 kumeem — t. i. poētiskas lūkumeem, kas Pagalmā mēstā
 rakstā izskaidroti. Tā Esenbergis uzsācis virpītus ar dzejo,
 leem nākt klajā: „Mājas Vestā”, pēc „Latveši”, „Rotā” un
 „Deemas dopā”, velaki, „Baltijas Vestnesi” un „Austrumā”,
 kurās iespēsti sevišķi daudz vīna dzejoli.

Atkēcotees us Esenberga līvisku, jānaka, ka tas, rakstījis
 Arkaī mīlestības dzejolus, domājis Arkaī „sirds-domas”, ucka
 jānna un sevišķa nav atnesis” (cf. Danševski Latv. Dz. Pag.).
 Tak vīnam it sīka zirds pceesā dabas jānkumeem un parā,
 dibām; vīnam it dzīva, it dedzīga fantazija un no vīna
 zirds isplust itkistas, Aras jūsmas, jebī vīnam veizām
 ari neturēt sarikasma, kam laukam vīna meesiga nīku,
 lība par celoni. Jānu kodolīgas un skanīgas ir vīna līviskās
 dziesmīņas, tak dažreiz tām nav tā kā tads sausums no,
 ledzams un izmāna it kā nolūku, lai tās dziesmu tāt,
 sītu, pat kaltu. Dilonis it kā dzītu dzon us dzejolu sa,
 cerešānu, kamēr tās veen vas un spēj. Je jānu dzirdam at,
 balti no vīna jānības radens, no vīna agrās naves jānmas.

pr. p., Rūdens migla (sr., Jansmas drauga* 1903. g. 4 nrā, 137. l. p.),
 „Lauks”, Rūdens jansma, „Rūdeni” un „Mans kaps”, jebšu trīs bei-

dzance dzējoli atprie peeskan Lautubaha-Busumna dzējoleem
 Līgas I. u. II. daļā, kā: „Vaj redzat tur bruvās lapas”, „Peemi”,
 „nekls” u. c.¹⁾ Par Esenbergas mīlestības jeb mīds-domāmu leceņa
 dzējoli kā: „Ilgosānās” (Jans. Latv. Dz. Pag. 121. l. p.), „kes esam
 it klusi” (ib. 132. l. p.), gan vīskošakars mīlestības dzējas zedīnīs
 ir „Mans mīds” (ib. 133. l. p.), vel citi peemiņi: „Lapsis” (ib. 137. l. p.),
 „Līgavai”, „Makonitis”, „Fredzentiņš” (ib. 134. l. p.) Kā redsam, Esen-
 bergim netrūkst domu un jūtu daļama, jebšu to acurat
 nevaram teikt, ka viņa dzējā vīss mīds un laistas. Tik
 kam varam peekrot, ko Jansēvskis saka: „neka jaunā
 un sevīka nav atnesis, un komer vīns (Esens. Jāns) ceenam
 ceenjamu veltu starp Latvešu līvkēmi”. Tas kairni tei-
 cam, ka Esenbergis nav rādījis kaut ko „jaunu” atnest,
 jo tad tas būtu droši us neceem nācis un pār savu
 izglitību, pār savu spēkem pāri sūdzees.

Kā jau zinām, kopš 1895. g. Esenbergis peestaja (par
 ruflesri) pe Rīgas Latv. Teatra un, būdams šai veltā, tas
 tapa spūtnats tulkot, lokalizēt lugas. Vecglums un
 veiktība, ar kādu Esenbergis tulkojis - parstrādājis ope-
 retes un dzesmu lugas, padara viņu par otru Pāvelu
 Plavcensu, t. i. ^{isteni} pār Latvešu teatra dzejneku jeb lugu
 sagādātāju. Ja vīns tulkojis, vaj arī pārstrādājis - lokalī-
 zējis pavrsam šādas lugas: „Mans Adolfs”, „Pes bedām”,
 „Domās palicis leklus sargs”, „Zakrīša meitas” (Zupmanovs Zupfer),
 „Pagasta nabags”, „Kornevilas zvani. Romantiska komiska
 operete 4 ceļēnīs. Dzēdasānās teests latviski no Esenbergu
 Jāna”. (Rīgā, 1920), „Mīljona dēl”, „Peviltais anglotājs” (operete),
 „Cilveces naidneeks”, „Kas grib precētes”, „Anna raud, Ansis

„Lauks” (Dz. Pagalm. 132. l. p.) un tee trīs citi dzējoli (ib. 145. l. p.).

1) Tad dzējolīs. Pe
 negarā un „Rūdens
 migla” u. c. atrod pat
 vārdus, glermas, atska-
 ņas, kas nāc ^{no} Busumna
 dzējas.

1) Pe Busumna Laut
 „Dzejneka līds”.

smej" (operete), „Krustkēva noslepums" (operete), „Vāciski un latviski, jeb pilsetas galva", „Redaktors" un „Vasarasnakts sapņi". Tās būtu 15 lugas, starp kurām atradamas 4 operetes. Bet tam viņš esāka pulkot Goethes „Faustu" (kā operi?) un „Wildschütz, jeb Dabas bals"; bet decembrē nedabuja šīs glūti pabeigt. Tā teatra darbības piekrit arī viņa kuplejas, ko tas arī sacerejis labi daudz. Esenbergis rakstojis arī dažas epigramas, kurās slepijās daļa laba doma tā arī zarkasms, pr. p. „Kas meerijs ceš" - (Lk. Famības Draugā 1903, H: 4, 135. l. p.) u. c.

Esenbergim ir arī daži belletristiski raksti; tie ir viņa originalraksti prozā, tie ir tā kā novelles, kas izkavitas pa „Baltijas Vestnesi", kā: „Baltā roze" (ibid.), „Noslepumaina komēdijē" (ib. 1888), „Izgaidīts" (kur pat tāi pašā gadā), tad: „Zemneku skurcīts" (ib. 1889. gadā) un „Mūsu tēvs debesis" (ib. tāi pašā gadā). Tie Esenbergā prozaiskie raksti nav vel pārmerkti, ciktal viņi originali. Pa latvroskošiem izkaviti, tie grūti rokā dabos, nami. Lai arī kā. Tā zinā visi veenis pratis, ka Esenbergā stiprums un vada paristums nav citus mekle, jans, kā viņa Līvā.

2. Pāris Friedenbergis-keerns - -

3. Anss Lerchis-Puivkarts, pazistamais Līv. pasaku krojējs, dzimis 21. augustā 1859. gadā Rūzē, Talsneku Līvulās, pirmo mācību - kasisānā - kā parasts bārdija mājās; tad 8 gadus vecs budams estajās skolā Tālās (1867) par Deprē kundzes, kur solavku zināms Vācu valoda bija par mācības valodu un tā tad esacejam bija deergan moku, kamēr elausijās 4. k. kalu, ka vareja mācībām serot. Divi gadus tē sagājis, Anss 1869. gadā

Kanab	-	32	r	Fanis Kalnina 22. 1847
Kõne pinn	-	23	d	R. Jansons - 5 1862-98
Kuort	-	35		J. Fideberg-koorist 1868-94
Kalad	-	18		Erenberg, Fanis 1862-90
Munant	-	17		Lodis Paikant 1859-1903.
				Jansonius Voldemar 1871-92
				Volb Elias }
				Parapuu 1864-1903
				Pessotis
				Karlis Lemmitis } 1862-1901
kokku		125	r	

15
20
300

319.02
318.57
51

15,60

[Signature]

Ēc-ejas kartē
un akadēmisko vakaru

Latvijas Augstskolā,
sēdceņ, 23. aprīlī 1921. g.,

plkst. 9. vakarā.

Vakars veltīts profesora
Čša pieminēti.

estajās turpat Talsos pēc Feltmaņa skolā. Deņevič šī
skola bija pa daudz pārspildīta skolēnu. No Talsiem
aizgājušām, Ansam nācas atkal nodzīvot pēc vecāku
majās kādu gadu, līdz kamēr dabūja veltu par norak,
stītajū pēc apriņķa kcesas jau minētā pilsetinā. Pa
tām starpām atvēra Talsos apriņķa skolu, kurā nu tūs
Lerchis estajas un palīka, līdz nobēdza kursu. Nodoms,
gimnarijā est, nevarēja isvest air naudas trūkuma, un
tā tād vēdram Ansu sagatavojamies us skolotaja, pagasta-
skolotaja ^{amatu} estamī pēc Dīnskotes (pagasta) skolotaja Vaide,
mana. Eksami nolics, Lerchis nu visproms sabijā gadu
par palīga skolotaju. Annas muižā un pēc ^{ar} par palīga
skolotaju pēc Veinberga Dīnskotē, līdz pedīgi eccēla
par skolotaju tur pat sudumā - Lancencenu skolā (1883).
Pē Lerchis - Puškaris un stradaja kādus 20 gadus, līdz
sava deezgan agra muiža beigām, mirdams ar diloni
julijā 1903. gadā, kādus 43 ^{gadu} vecs.

4) Jā pr. p. Austrumā 1890. g. I. Lerchis - Puškaris jau no paša sākuma ķerces pēc pa-
atvādas tādas pāc saceretis
kā "Dā Lums" (97. l. p.), "Deba sakām, ne veen tās no ļāvīn mutes noklausidamies,
un attīstīta" (357. l. p.) un "Norastidams, vradams, ne, ori mēginadams pats sa.
"Gaismīna" (611. l. p.) II. 66) ceret pasakas. Citīgi ar tautas pasaku usrastīšanū
"Kiprons un Tīkla" (371. l. p.) un vrasānu nodarbodamies, Lerchis - Puškaris ņemās
1891. I., "Barenites asarā"
(224. l. p.), "Dzīoni akme, pedīgi pasaku veidīgus status, kā: "Ojāru", "Vodīu"
no" (93. l. p.) II. r. "Pāc, un citus saceret. "Caus Pusmīna", "Deers un Velns" "Preckī"
mītā vods, "Kecībā" "Je, "Tautas epas ecintrosets, Lerchis - P. savēra pēc tautas tei-
nelas" (1131. l. p.). "Lapsa, "Kāim un pasakām savu episku nostastu, "Kurbads senlatvju
"Kūmīna un vīlcs" (1257. l. p.) "varons". Pēc tautas ķerām, pasakām un dziesmām sacerejis
un "Latums un Lau-
kums" (1527. l. p.). Tās
vīdas, kā jau no otrā, Ansu Lerchis Puškaris. Jelgavā, 1891. Raksta saturs skrivit
vārstem, ķemjams, all, "Frijās dalās: I. Deers darbi ecprecks "Kurbada. II. Kurbada
govīscas pasakas. vecarsi. III. Kurbada darbi. Autors nebija pēc savinajies augstaku

4) Ap 1880. g. dācēn tapa dāudz kustnats ar jautājūms, vaj "Labocēsem
is epros. Šo pašu jautājūms jūn 18. gadā ķemī ar 7 kustnacijs "Lippels svā romanā
"Latums un vīlcs" in "Aufheigantur Līnī" un 1874 "Rielantķeris savās. "Volksmīnīnī".
Tad es - un Pūmpors ar Laīpleši 1883. g. nāca skolā ar opianu.

formas maksu. Ja tad šis vairs bija sacerēts prozā. Kuc.
 bada teksts ir daži zīmā kā variante no tautas varoņa
 teksts, kāda ta parādās „Nedotē”, „Zlunā” jeb „Ulvuotpu-
 nīkē”, kuš ar Vidvanta tekstu saņemots un no manis
 apstrādāts „Nedotē” ar Vidvanta ap to pašu laiku 1891. g.
 Ja precēš šī Latvešu tautas varoņa eksistences vajadzētu
 pierādījumu, tad „Kurbats” ir viens tads.

Ap to pašu laiku, 1891. gadā, Lorchs-P. izlaidis I, II,
 un III. daļu „Latvešu tautas pasakas”. Tad 1893. gadā iznāc
 IV. daļa. (Variantu kraujums, pēcledamies I, II. un III. daļai).
 V. daļu, ja nemaldos, apgādāja vīriam Viszendorffs; tad VI.
 daļas pirmo un otro pusi, kur sacerēti Bielensteina,
 Boivzemnecka, Rig. Latv. biedrības Fin. Komisijas un
 pašā Lorchs-P. kraujumi — manas kraujums Lorchs gan arī
 vēlejas dabūt, bet man nebija vālas, tos vīriam nosūtīt —
 izdevuse Rig. Latv. beadr. Fin. Komisija, Riga, 1896.
 Piedīgi arī beadrāmā VII. — variantu kraujums — apgādāts
 „Kurbat”. Ja tad redzam, ka Lorchs-P. rakstniecīgās darbī,
 kas svarīgs meklējams it īpaši viņa kcelajās „Latv. tautas
 tekstu un pasaku” kraujumos. Še v. v. n.š. pēcskaitāms pir,
 mājēem vīredevojamākajiem Latv. tekstu un pasaku
 kraujēem. Bet precēš vārtas kā 10 gadēem, t. i. 1893.
 gadā saskatīja, ka viņš līdz tam uskrēstījis parvāram
 kādas 800 pasakas, no kušām esot izdevis 450 jām 4 kraju-
 mūs. Lai un saskatā, kam tik, cik ar vīriam variantēm
 un beadrāmājēem kraujēm kopā iznāksē caur Lorchs-
 P. šī tautas gara manta. Kā čaklā kraujēja pūlīnī nav
 šinī zonā palikuši ne-evevoti, redzam jām no tam, ka, „Latv.
 literatvīkā beadrībā” tam pēcpreēda godalgu (1893?) un piedīgi
 eccēla to par savu korrespondētāju locēkli.

1) I. sejmā. Kraujumi krotījis un pēc veelas sakrā ar eprecešājām sešām
 daļām edaljis Anes Lorchs-P. Pūskatīs. 1893. Rig. Latv. Beadr. Fin. Kom. 1903.

Tagad katrī vardi par kadu jo jaunu, bet kaču jo čamku rakstnieku, kas stājes tās pašas skolas pēdīs, kas ir:

4. Voldemars Elias, tikai pazīstams zem sava rakstnieku varda „Fausmīnu Voldemars”. Tam šis pieņemtais vārds rāda, ko viņš ņēmis par precēzīmi, kam griebejis parat stāģēt. Elias-Fausmīnu Voldemars dzimis 4. janvārī 1871. g. Lauņņejas pagasta Mātkalniņās Vidzemē, bāudija skolas izglītību Vec. Pē. balgas Draudzes skolā un Dr. Harnacka privat-gimnāzijā Cēsīs. No pēdējās skolas tas bija pēspēests līdzekļu trūkuma dēļ isstāties, kursu nepabeidzis, un satīja un laicīnu par māji skolotāju. Tam kā 15 gadus vecs jauneklis Fausmīnu Volde- mars pēgrēcees rakstniecībai, ar to pamazām nodarbo- damies jau 1886. gadā vel Vec. Pē. balgas Draudzes skolā ee, dāms, kur rakstīja dažām avīzēm. Deemžēl šim jaunimā- jām rakstniekam bija pōrak is mūis laimts, jo jau 12. ap- rīli 1892. g. naves iskapts tō plāva kā jaunu steebrīnu un tā tas tapa arsaicēnāts no šīs pasaules jau sava 21. gada pavasarī.

Kā jau kerēts, Fausmīnu V., it kā savu vīdai iso mūiū pēcēdredams, ussāka jo agri rakstīt - sacerēt, vel ^{skolas}benča sededams: 1886. gadā tas rakstīja dažūs eevāda rakstus „Baltij” un „Deenas Lapai”, kurā tēk ko isnāca; pirmo stastu „Kapa kopīna pēedulājā” tos sacerēja 1887. gadā kā 16 gadus vecs jauneklis. Fausmīna Voldemara Arklab garakce kā isakce stasti un stastoni isnākuši vīna mūiža teidzama, jōs četrōs gadōs, t. i. no 1889-1892. g. „Baltijas Vestnesī”. No teem mūnami: „Mājas dēļ”, „katu sproga” - zem šāda pēša nosaukuma islaida novellēti Lapu kārtnē 1872. g. - „Čigana mīlestība”, „Caur ērkōķēm un dūzēm” u. c. Bas tam vīdō sacerējis gan dzejolus, gan arī citus sīvakus rakstus.

Kopus esentijis varrak laicrakotem. Laba daļa no viņa
 ražojumiem atbilstes vel rokrakstā. Zināms, ka viņi
 šee varsti ušlūcojami tik kā vaji mēģinumi, rakstniecīca
 jānūma dēl. Tomer šee sacerejumi vāda, ka ko rātiota,
 jānū metoūcis gara davanū, ka Jansmīnu Voldemars būlu
 ar laicu varrak smēdzis, kōdolīgais angļus nesis, ja lūc,
 fens tam būlu lāvs ilgaki dēlvot un varrak attīstītes.

5. J. Purapūce dzimis 1864. gadā Bīrzgales Mucencēsu
 mājās, Kurzēmē. Savu bernību tas palaida Krūcīgās apstākļos,
 anga kādas muižas kalpu mājā, kur augu decnu dzirdēja kalpu
 seeru sīdošanos un lamasānos. Astons gadus veeo būdams,
 tas esāka ābeci mācītes. To it veegli ismācītes, tas pec
 tam apmēkleja varrak pagastskolas, tad 1879. g. Purapūce
 cestajās Rastijas zeminorā, ko beidza 1883. g., 19 gadus veeo
 fapis. Tad viņš sabija dažus gadus par palīga skolotāju Stuk,
 manū pagasta skolā, velak - Striveru pagasta skolā. Pec
 kāda laika, 1898. gadā, tas saslima, tas velak drusku atve,
 seļojās - atlabojās, bet deenvēl tapa atkal no jauna slimis
 un dzivoja tad Ariskāncles Bognatu mājās, kur līdz sa,
 vām beigām ar stastu sacerešām nodarbojas. Frūtās apstāk,
 lās nokļuvušajam stastu rakstītajam sarīkoja 9. septembrē
 1902. gadā Rīgas Latv. biedrībā no Literatūras fonda puses -
 „Purapūces vācari”, lai rakstniecēcu pabalstītu grūtā brīdī,
 bet jau driz pec tam tas nomira - 1903. g. - 39-40 g. v.

Purapūce jo agri nodevees rakstniecībai. Jau devīnus
 gadus veeo būdams tas esot sakavstījis kādu „stastu” par „ulu”
 bungu”. Zināms, ka tas bija bes kādas vertības, bet taču
 leacionaja par beerna esānos un dabīgo fantāziju. Jau Pura-
 pūce ir, kā tulim redzēru, veerīgi stastitājs, bet lomē tas
 vispirms klajā nācis ar pāris dreijas veidā kēpsem ražoju.

meem. Tāx no tēem jau noskarstams nākamais stāstitejs un proti, zātirisks, garzobīgs stāstītājs, pat reizām ķengatājs. Pirmais ir dzejolis „keegs”, kas esot kļajā paradīzēs jau 1891. g. „Austrumā” to atrod espeestu Ar 1889. gadā, nrā 3 (374. l. p.), kād saceretājs bija jau 25 gadus vecs. Ē, „Austrumā”, vispiemāk sastopam vīna poietisku, t. i. saskandinātu stāstīmu „Līzi preece” (1889, 2. nrā, 246 l. p.). Tāu atskanas, kas nebūt negrb labi veicētes, leccina, ka no Purapukes nav gaidāms dzejneeks, bet gan stāstītājs. Un pateesi, jāu tā pašā Austrumā gadgājuma turpmākās numūntās (4, 5. un 6.) lasāms vīna stāsts „Līzū svebtālū grecejs” („Ēz lēzū sēzīves uzrakstijis J. Purapuke”). Tās pēder pē vīna labākēem rāzōjūmēem; tas dāzā ^{veikā} romantiski iskrāsots, savā larkā tāpa lōli jūsmīgi unemts un dāzija espaīdu. Jāu 1891. gadā Purapuke isdod „Latv. original-rakstus” 1), „Humoreskas un stāsti”; 2), „Veepurīs preece un bēdās” — (humoreskā) un 3), „Bez paraksta”! Pē pēemūm „Balanstai vīdij” (humoreskā). Gādū pē tam (1892) isnāk vīna „Humoristisks — zātirisks” stāsts „Divi draugi” — pā vīna vērtību vclak. Atkal gādū vclak (1893) Purapuke islaidis stāstu: „Pasaules lapitājs”. Jāntos stāsts is Latvju jāunākēem larkēem. J. Purapukes Latvju original-raksts. It kā senāk, pīems kautiskas literatūras pamosānās us ir katra kulsota stāsta vīka bija lasāms: „Jāntes stāsts”, „Ķoti jāntes stāsts” etc, tā Purapuke šo savu rāzōjūmu nosauc pā „jāntou stāstu is Latvju jāunākēem larkēem”. Purapuke bija tā paristāms kā jāntou stāstu rakstītājs, — bet ko vīnā ē stāsta, kē vārs nav jānti notisūmi, bet pāteesi bēdīgi. Pāts vīnā saka eevēdānās vārdās: „Esūm lūkojis rakstib tā, kā dzīvē notēk. Fakti is pāteesi, jā ari masēoti.” — Latvūs stāstam lods: Kāds

bagats kuroņceks pilsatā savu vceņigo delu gauži islotina; viņš
 eer to usaudzinat pēc vīskocetnako cilvēku pasaulē, par
 pasaules-lahotaju, jeb, kā viņš savā kuroņceca pratā sakā:
 par „pasaules-lāpitaju”. Bet no dela isnik vceņigi viltu,
 meeks un bledis. Tā tas pa pceesēu pilsatā isvil laudim
 naudu, un pceeks us lauceem, kus vīna no tēva mantotas
 zemneeku mājas. Akli zemneeku vīnu eevēl vel par tē,
 sas-pceekšēdetaju, un nu tīkai tas isti keem issue naudu,
 un kuroklat vel vīra bārinu nauda vīna voka. Gan skrive,
 un vīnam pee bledibām palidzigs, tak slepen skandigs pre-
 tinceks. Beigās gadās, ka nedarbeem moklē pakal un nu
 „pasaules-lāpitajs” aizheg us Ameriku; skriveri atrod noga,
 linatu kuroņmōs. — Tē, pee tadas veelas, jocīga stastisāna
 nevceetā un ta nepatik nopceetnam lasitajam. Kaurū Pura-
 purce savam stastēem nil peellikt klat „original-vakots”
 un kamlidzigi, Tomar isti originali stastit vīnam nevceetās.
 Vīna valoda jau ori maot^{vīscamē} originala. Dažreiz pat jāsijut,
 it kā viņš dzīvok pa vāciski, vaj etadi kā, domatu, bet
 ne pa latviski. Tomar etadi šis saecejums ir gluži labi
 isdevees un laudim ir ori ko maektees no tada etasta. —
 Tāi pašā 1893. gadā Austrumā (5nrā). Dakotijņš — stastijņš.
 „Speekis un divi suni (aridzan „Austrumā”) ir „stingri isturets”
 — kā mūsu kritiki saka —, maksas datte, kus nav nevcees
 vards par daudz, nevceena zilbe par maz. Tān ar pašu pirmo
 kuroņumu Purapake te lasitaju eevēl īo maza lautinu
 pceekšētāju dzivē, kuru kek lasitajam divi sajist līdz
 pašem berdzamcem vordēem. Tapat ar eevēpojams^{„maksas”} starbs
 ir „Savs kaktiņš, savs sturitis zemes”, kas saturs gauži bildi
 par mūsu berzemes lautiu lirtoni un vīnu censānos pee
 sava „zemes sturisā” un pūlom pee tā. „Kains” (Jaunā rārā I.)

būtu turams par vīslabāko stastu, ko tur sastop, ja beigās
 tur slepkavības nemotivēti pārauc ļoti nesakratos. Kad
 ar laulības zēns top jau skolā cēdams pas nozēdnešiem
 un grimst pilsētā kāda ubaga skolā ar ocaņu dzīlāk. Rak.
 stāsti asi zīmēti, lasītājs top ocaņiem pēvīlēts un valo,
 da no pašas ļaunū mutes noklausīta. Tak pat ubags ja.
 ka: „tas nokvistu”. — Be tendenciozēm rakstēm pēdēt
 „Jaunā itāvi”, „Modernās jaunavas”. Sevīši pārsprēctas
 dažas no viņa „humoreskāmi”. Tā „Nelaimīgais izšķojums”
 („Humoreskā”, 1899) — plans darbs; „Tads ed un dzēs par velti”
 („Lustr. jūr nelāga pastāvils, tur katos ķerķums ne-estētisks
 —veebigs. Tādōs rakstōs Purapukce rīkojās tvi kā prasts
 smērētājs. To vīnō savus varonus nem ar matēm, varā
 tos pa dažādām netīrumu bedrēm un tad kāda lasītājam,
 cik tee netīri. Tā tad dīrōs Purapukces darbōs ledlako dalu
 cenam lamāšanās, ko vīnō, kā vīna audzināšanā redzējam, vel
 pūka būdams, macījēs no muižas kalpu sevām. Tādē zinā
 Purapukces vardu krojams ir tad, ļoti bagāts. Prockī katra jē,
 dzēna vīnam ir savs piemēvīgs un īsti latvīskas vards, kurā
 zinā daudz no latv. tagadējiem tā dēvētēm rakstnēcējiem
 varētū eet skolā. Tā ka arī Purapukcem būvēst augstakas
 īgltības, tad vīnō, kāpat kā brāli kāudrītes, vīslabākā
 gadījumā spēj sneegt tīc pāterās dzīves kopiju, it kā rakst.,
 neeka nēdevums veenīgi būtu, dot stingru norādētū, kopiju
 no dzīves prastībām, nemaz nevējēt no dzīlaku dzīves ad,
 tēlojumu vīrōs vīnas pakapeenōs, reizām arī rādīt, kādai
 vajādzētū dzīvei būt. Purapukces stīlā tā kā manāms gija
 de kopasana, maksīma fortvīja un itāona Čēkova esprīds.
 Karakaitis formās zinā jāleccina, ka Purapukce — isņemot vīna
 humoreskas un dažūs sīkakus stastīnus, ir maksīlenceks.

Var teikt: Aelošana ir Purapurķes atpūstā pusē.

Pēc satura Purapurķes rakstus var sadalīt kādās divi šķirās: zobgalīgās (humoristiski-ratīviskās) un nopietnās. Zobga-
līgie jeb garzobīgie vaj arī: „humoristiskie un ratīviskie stāsti,
pēc kurām pr. p. pēskaitāmi: „Talaustā vīstas kāja“, „Divi
draugi, ^{Janna Kēnsa} n. e. nav darīcis ne cāus c. tu, kā beskaunību, ceveso,
jami. Atīrādu us to paskvilu, kas sacersta us kadu Tēpatas
studentu, kuram tā nelaimē bijuse, īo garzobi-keņgataju kaut
kā atskaitānāt. Purapurķes zobgalīgie darbi drīzak apzāna-
demoralizē lasitāju, nekā viņu glīto, attīsta, tiri viņa este,
tīsko gaumi. Te nokas nav manams no Jan. Paula, ^{voj Fogola,} „~~stāsti~~
leem asarās“, smēcānās par kaut ko nopietnu“. Arī to sava „
do, ne vīrai aso zobu, ko pr. p. pēc Marka Tvena, arī Čehova, Kaudzītān (ker. l.)
n. e. atrādam, pēc Purapurķes velti meklejam. Viņu ^{darbi} ~~stāsti~~
rāda dzīves ērmību (komēdiju), Purapurķes (raksti) saskrīve,
jumi-ērmus, dzīves jeb tīrgus komēdijus. Labakē no vi,
seem Purapurķes ^{clabegum} rakstēem ir viņa nopietnē raksti. Tēc ir
dauzkrat objektīvi dzīves telojumi, pēc kurām pēskrit pr.
p. „Savo rakstīs“, „savo sturītīs zemes“, „Strādneeks“, „Kēiņ
svetbrēžu grezejs“, „Divi slūmneeki“, „Speceks un divi zumi
n. e. Par tendencozem rakstēem usskatāmi „Jannā
strava“, „Moderņās jannavas“ n. e. Jan ^{arī} te īis vaj kas pār,
spīlets, Tomer ar ceņību ja-artist, kā tā saukta „jannā
strava“ nav vrs, kā dauz c. tus Purapurķes aprindas lau,
dis, varejuse pēemānīt, tai paral stēet un paral kēmo,
Tees; bet gan vīriēkīgi pret to un tās netikumēem us,
stātes un to grāitīt. Vīspārīgi jāsavka: Purapurķe vaitak
mīl un cenšās telot, aprastīt sēdzīves netīrumus, vīseem
paīstāmus, t. i. vīsvairak dzīves ēnas puses, kamēc pāte,
sēvā tāpat rakstēceka usdevums ir, mūs ce-parīstīnāt arīdžan

Īis, stāsti pēder par labokājēmu rāpājumaem Latv. literatūrā. Tāsī apr. Latv. nojū dzīve, bet
zomes lauru kaistīgā cenšānās pēc „savo rakstīs, savo sturītīs zemes“, vīņu pulcētī un apvī, ar kādam vīri
to lura, kād segvīsi. Te parādas Baltijas arāju dzīve 80. gādīs, sakarī starp zemneekem un mūrīndekem n. e.
Purapurķes telotāja spēja te saslāpama vīrā savā pīlīnbā. Īis stāsti luraus par P. Labako darbu.

ar viņas garšām pusām, kā celotājam rādīt jaunās izredzes, var rak apgaismot nepazīstamas, mazāk cēvērotas parādības; zīnēt ne vien netīrības, bet arī tīrības ceļus; lasītājus ne vien launumās nogrendēt (ko jau pate dzīve dēdzgan dara), bet tos arī pacelt uz launumam, pēe garšmat, ar vardu, arī rādīt, kādai vajadzētu dzīvei būt.

Purapūce bij arī skolotājs un kā tādā tas darbojies ļoti dedzīgi un ar mīlestību. Jau pašos pirmajos smata gadās tas divi pēdēlāji pēe arī pēe sabēdrīstīcās dzīves is, kopšānas, rīkojis dēdzēdātāju korus, nēmis dalību pēe jau, tajūmū iskāidrosānas vakarcēm, kur ar spāstību un leolāko dēdzību arstāvējis savus naskatus, kāpēc arī ne reti tam nācces cēst dāzādas nepatīcānas - no strāvēncēcēm.

To laiku dāzi skōivētāji cilāja sevīcī jāntājūmū: Kuram vīrōcēmam, realīsmam vaj īdealīsmam dot vēctū Latvīcīū lītōrātūrā? Purapūce - un tas pēe viņā ļoti atzīstams, tas rāda, ka viņā (cēkš vīnā) pātēsi kas angetāks bijis - pēlūngi cēstāji pēcē īdealīsmā. Jīs domas tas tad vāisak kārt īsācījis tā jāntājūmū vācātōs, kā arī dāzōs savōs vācātōs.

Arī pēcē pāidāgōgīkās Purapūce ālājis savu spēlū. To lēcīnā, Baltījās skolotājs. Pāidāgōgīskū rakstū krājūmā. Jēdōts J. Purapūces vādībā 1. burtū. 1894. gādā, 96 lēpū pūres bēzā. - Tāi burtūcīā nēcēt īādus rakstōcēmus, kā: Gribā, - Pār pēomīnās kopšānū, - Rōkālās, - Pārāngā nōzīme āndzīnā. šānā n dēivē, - Konfūcījā slāvēnā mācībā, - Tīpī nō skōlas solā, - Arīnās īs lānkskolotājā un vēctūcēnā sādēives, - Tīcīmī, - Skōlū ādreses. Kā redzams, vēclā īsāndzīta vīscām ar lēctprātību.

Kā cilvēks Purapūce bijis stingrs raksturs. Tas nekād nāv

baidījies otram pateesīšu kriet acīs, caur no tas pr. p.
 kadā aizupņēku zafumballē Vareebes kalnā tikko nav
 percenu istavris. Taj savus nskatus tas veenmes us to sting,
 rako arstāvejis. Iatēkotēes ar cīteem tas bijis jantos un-
 kā jau dzirdējam - dažam labam nepatīkams sava humora
 un savas zātiras dēļ jeb savas uvdzēbas un garzobības dēļ.
 Slimība vīna jantoo pratu un ceeto, nelokamo gribu ne-
 esot vrs vajinājuse, bet gan vel stiprinājuse. Kā dārdēen,
 dzives saigums isti mōderiēgs zobgalibai. Ka Turapukes garce
 zobi dažā labā ceertušēes, par tam jau laecroņaja arī kads
 nepceklajēgs darbs no Turapukes pretineeku puses, kuri
 cems agitacijū un demuncijām bija ceertušēes isjaukt "vīna
 no literatūras fonda puses sarikoto vācāru. Pedigi jāsaka,
 ka Turapuke kā rakotneeks - stastitajū savā pirmā laikā
 sacerejis ļoti daudz rakstu, kadēļ - ais daudzrakstīšanas arī dāzi
 no teem isnācis pārak pavitēs. Pedejōs gadōs tas rakstijis
 mazāk un tā tad arī varejis soteesū savus rāzōjumus is,
 strādāt pamatigaki - rūpigaki.

^{Literatūras vēsture}
 Literatūras vēsture - „Pipkalonija”.

Jā savādē cēkot, ka mums šī pusgāda Latv. literatūras
 pārskats par pagājušā XIX. gadsimtena beidzamo gādaesmitu
 jānobeidz ar šo pulcēnu, kas visvairāk paristams tik
 zem šīs palamas. Šis pulcēnš savas negatīvās tendences
 pēc puslīdz peeldzināms Gōtingenas dzejneeku sadrau,
 dēibai, kurai bija palama „Kārū” - bīrte, „Hainbund” - bīr-
 zes, bīrstālas, (vīnū) sadraudzība un kurā zobas gēerdama
 dēedaja pr vācu upi: „Die Zyvonnen Rofte blūt, die Zyvon-
 nen Jūnaffe blūt, die Zyvonnen blūt, die Zyvonnen blūt,
 die Zyvonnen blūt fūēbēla sēma blānū (Hallen)... Lai
 nu gan Latveēiem pašū dzimūma Tivani vel nav, jeb maz

usstajūšies, kad tomēr arī Pīpkalonijs ir tā rīcojās, kā kad
 arī tai būtu pret kādu tiraniju jāusstājas. Ja ~~grieķos~~
 pa daļai dibinādams no daļcēm no Letonijas atstādina,
 ņem un citiem nepieņemīgām jaunām laudim, paagrām
 drīves apspriedētajiem, griežas vispārums pret Letoniju,
 tad katru nerevolucionāru Latveci un pat pret valdību,
 kamēr labākie viņas elementi (kā Dzolins, Aleksis), kas ne,
 bija tik viegli maldināmi, istajas un tā Pīpkalonijs
 kapa kā piemēnētā Vaicu studentu-poetu-razstrāpēju ra,
 beidzība "Flam" pēc neilga laika beidzas - isnīka, kapa
 isnīcīnāta. Deenīrel te bija paklīdis darīs citādi kreatas
 spēks, (kā Kasporsons). Pirmajā laikā, kad tuc pēdēreja
 spēki nā: Kaulins, Brūmans²⁾. vel šī sabēdriba noturejas
 1) darīs, kā darīs. Romm. cik nevis us ceļa, līdz velak pavīsam paklīda. Tāi sa,
 korgis pāncārās... beidzībai nu pēdērejis arī veens Dzejneeks, pēc kurā
 tagad drūscem kavēsīmees. Tās ir:

Edwards Veidenbaums, Dz. 21. septembrī 1867. gadā Vid,
 zemē, Cēsu flārņecku cēsmā; visai isā laikā pabeidzīs ap,
 vīnka skolu un gimnāziju, tas studeja šējeenes univērti,
 katē pēsolectu zinātni, bet pēc tam arī literatūru pēsokop,
 dāms. Līdz drīz bij jāstajas pēc kurā pabeigšānas, te
 tas nomēra, kā jau darīs jānēklis, ar d. loni Maura-mui,
 šas Kalāčos, 12. mājā 1892. gadā, kadus 25 gadus vēs tēpis,
 laikā, kurā isti tīs dzīvot. Vīna trātī apglabati Lēepas
 Kapsetā, Cēsu apriņķī.

3) Tikai 1896. gadā, tā tad Čētras gadus pēc Dzejneeka
 naves, iznākušās klajā vīna, Dzejas un varīvak ka desmit
 gadus pēc vīnām, vel sam nēmeera laikā aespaidēem, Ivargulu
 Edwards (Trenmanis) izdevī vīnus Veidenbauma rāšojumus ar
 tā drīves-aprakstu. Bet šis izdevums sastādats tadā martā, ka

1) un šī sabēdriba īdēva arī ar citureenes studentu pēdali. Tānos savu orgānu, Pārs
 darīnāts un pēsoleits ar populāri zinātkoem apcārējumēem". Rīgā, 1891. gadā.

2) Veidenbauma pirmais rakstis espēstais rāšojams ir: "Loda lēxumvattīstība un vīnu filo,
 2ofiskais pamats". Tīrā, 1891. gada 67 l. p.

cenzura un policija to pulgoja un airleedza. Veidenbaums ir pirmais "pesimists" Latvešu dzejnieku starpā un tā ka Zvanguļu Edvards ir puslīdz tādā pašā virziena peecopijs un turklāt vēl socialistiskos novārsas, tad saprotams, ka pēc tas itēni stājes paa Veidenbauma rakstu izdošanas.

Tagadejais Rīgā dzīvošais doktors Kasparsons, kas līdz ar Veidenbaumu pa studiju laiku pēdēja tai pašai sabiedrībai, spēcī tā: "Kopētais pasaules un sadzīves ap, ceretājs ir Veidenbaums. It īpaši satiriskais un humoristis, kais elements viņam pa prātam. Savās dzejlīs viņš nod, das ļoti kopētnaem apcerējumeem, satīrai un humoram. Nav sacīt, ka viņu saceretāju lasītājs noturotu vaj par otr, tik vecu, nekā viņš bija patesībā. Viņa dzejoli esindina, mi glūri sevīškā, jo eeverojamā liriskas nodalā."

Mums jāzaka, ka šai, jo eeverojamai liriskas nodalā" jā, leese par vīrsraskotu, "Pesimisms". Ši nodala jo eeverojama vīstīm tamdel, ka tās dzejoli izdveī pesimismu un rezām pat cinismu. Satīra še arī dīzrak sastopama nekā humors, ja zem tā grōb saprast smeešanos zem asarām jeb bergalīgā pārveesānu galīgā. Sec āriguma, formas un valodas, Veiden, bauma dzeja it nebut neatīkīgas no citu viņa laska beedru dzejas. Jaums tikai, ko Veidenbaums Latvijā dzejā eemes, ir pesi, mismus un cinisms. Nu skatotes uz autora jaunību, tas ir pateesi tads savads heroisms, (ko tik jaunākā, ^{Latvīā} - vānetu te-rit - cinismā - Vīrza pārspēja). Nu arī saprotams, ka pēc tik tāt laskā, kas Latvešu rakstniecības lauskā sāka visadas strāvas plātītes, kas vīrs, kas tik šīrts un ļauns, kā dīnās udeni, sāka uz angšu greetes, paceltes, - arī Veidenbauma dzeja, kas sāku, mā' nemaz nebija pamanīta, eeverota, nu nāca slavā, tapa celta nepolnītā angstumā. Bet nācas tik noskumēt, ka tās gadās,

kur katrs cilvēks ir pilns dzīves prieku un cerību, jau krūtīs
 pērnis pesimisms. Deemīel ar Vandenbaumu patiesi tā ir.
 Tas ir pēc gādēm vel jaunākis, bet aiz saiguma par dzīvi īsa,
 misis vecis, kam nav jau starp robežu. Tas parunā cauri
 pesimists. Tas dzied:

Kā sparnos skreen slandas, skreen skandīgais larks,
 Un dzīri pēnāks tas brīdis,
 Kur vedēt mūs Kokitus udeņi stiegs
 Un beidzēs bus dzīvības sprīdis, "...

Un šo dzīvības sprīdi viņš cenšas uz savu ^{veidā} vīri izieļot,
 dziedādams: „To es zinu, to es māku:

Alu eedert, uzdzēdat.

Saulēi ejot zūpot soku,

Saulēi lecot vel es klat.

Citam nav nekada dala,

Kad man patik dzīve zala.

To es zinu, to es māku:

Ar tas mīlet, mutes dot,

Un pēc tadām labprot nāku,

Kuras mīlestību prot.

Lodeen skarstuli es skauju,

Rīdu citam vīru ļauju.

To es zinu, to es māku —

Nedusmojces, taisnais vīrs!

Lai meka ar nepanāku,

Bet no vaizem esmu tīrs.

Kada gan tur citam dala,

Kad man patik dzīve zala? "

Var jau gan patikt „dzīve zala” un to var arī baudīt; bet
 tāču arī jālieto, ka ko panāk, ka ne-aiņiet savu tēviju ne,

airmaksajis, ka nepaliek pēderīgum, sabiedrībai, tautai pa-
tādā. Neidenbaums saņēma arī stipendiju, (ko viņam arī reiz
izmaksāju). Tā tad citiem bija gan daļa gar viņa zālo drīvi.
Un pats Drejnecis jau sāk arī par sevi iebaudīt:

„Es atminos, īpaši reiz celās
Un gudrību avotus smelās,
Un zīnību spožajā gaismā
Tik varoņās iebības plaisma.”

Tad tas drīz apņūcis stradāt... Veltīgs ir darbs... Vis
blomas un neeks.

„Tumsa un mugla
Pasauli redz.
Mīļīgās rūpes
Drīvē tik redz.
Velti ir stradāt,
Veltīgs ir darbs:
Galā tak zemē
Gauž tevī tarps.

Laimības sapni —
Blomas un neeks!
Nava vrs zemes
Ilgaidams pēks.
Cesānas, sāpes
Iirds tikai jūt.
Noladets luktens
Cilvēkam būt!”

Finans, īsts pesimists ir jau ^{ar} īsts materialists. Tik meša
un air tās varak meka. „Galā tak zemē gauž tevī tarps.”
Visuvarenais šē tik tarps. Ja varai, tam par bāršu meša,
meesīgais cilvēks padots. Tam? nav meka cita, kas nebūtu tarpsam.

māiģo zīdu

pe-estams. Kamer kops neatmināmsam laikiem cilvēks un
skatīts par radības kloni; kamēr pat klainā un cecīā ne,
mirstīgais, kas viņu dzēn pēc nozēguma palikt par tekuli, par
pasaulē; kamēr Devs pats neturēja par laupījumu taft par
cilvēku; kamēr cits dzied: *Wer immer strebend sich bemüht,
den können wir erlösen* [Kas allaž cenšas, pulejas, to varam
gan mes pestīt] u. t. p., — kamēr šis kleedz izsamsumā: „No,
ladets brāteris cilvēkam būt!“ — Cita loka, tarpam būt!
Ja tas spītu smētees, tad no tā isti varētu sacīt: Kas bei,
dramatis smejas, tas smejas vīslabav. Cilvēks viņa meclāts
un ar to beigas.

Ja nu Veidenbaums dzied:

„Ak, uz visas pasaules platas

Itav neveens, kam laime zēd!

Tad mums te jā-eebild, ka ir gan veens. Tas ir tarps. Tēc
ši dzejnēka laime ir veenīgi meesiga bauda un baidīšana
un tarpam tās taču paplūnam. Bet deenīzēl ne ikkatram
meesas baidītajam tā allaž preesē deguna. Jā tad jādzēd:

... „Caur rūpēm tik retam spīd laimības stars,

Un kopā gūstot carības straujas.

Un isrādas galā, ka viss bijis nees,

Ko carību pilns tu reiz vīrājis.

Ka darbs, ko te stradājis, mūksīgs un leeks,

Viss beidzēes un postā tas gājis.” *ka vēsinumu*

Arī baudas mar ko līdz. Caur vīru *pedīgi* veltē leeku,
beeru vīru nave. Rau, rau!

„Tad atdarot acis un skatātees: rau!”

Bez rīnānas, iskapti trītu,

Spērenu nave starp drīvajem; kīlu tev nav,

Ka nemirsi šodeen vaj rītu.”

Te tad nu, kur jau nāve tā sacīt zobos, starp zobem, au,
 toram rodas kads garšāks, nopeetrāks bridis, kur tam cilvēka
 dzīves uzdevums ļaujās prātā, kas spēcīgā šādās distichonās:

„Daudz varam runāt un spēcēt, kads uzdevums cilvēka dzīvei,
 Tomēr pēc gala nekad netīkšom, tici man draugs, —
 Ikdorbu mirstigam prātam ir slepusi augstaka vara,
 Cerēt un mīnēt var daudz, seprāt un zīnāt — nēko.”

To pašu irsaka vel šee pantoni:

„Grāmācu kaudzes
 Vēlī tu šķīsti;
 M. rūsās audzes
 Pēti, līdz mirsti.

Zinību nēski
hulksus lai bāro!
Pasaulos pēski
garšāki staro.”

Tak kaut ka jaunā un originalā te nāw nēka. Fausts jau
 saka: „Und sehe, dass wir nichts wissen können!”

Das will mir schier das Herz verbrennen.

(Un vēdu, nēnēka varam zīnāt!

Das gib ^{man} ~~it~~ wōdi sadēdromāt).

Un nododas arī pēc tam baudu vēllam. Bet Fausts nāw ne
 būt pesimists. Tani allāž acū pēcēšā augstāki, mūžīgi wādē,
 vūmi. Šir vīņa augetās, mūžīgās cēnsānās un darba cēnās
 pālēsk pedīgi vēlls un baudas kaunā. Pulks studējis, pulks
 dzīvi isbandijis, vīns[”] pedīgi pēcgrēzās vīspēdērigam dabām,
 gādā zemi tautai, nododas vīspēigam labumam un pedīgi no
 augšas tēramo cēsoni apzveic: „Wer immer strebend sich bemüht,
 den können wir erlösen (ikas allāž cēnsās, pūlējas, to varam
 atpestīt). — Nēka lēla, nēka pacilosā nāw pēc Vaidēnbaumā.

Viņš neredz nekas nekādu atsvabinātāju, nekādu priekspecu,
 Gan viņš runā no kveļošās sirds, bet tomēr tā viņu ne,
 silda, nēdrošina un neglabī no sastinguma; tam pasaulē
 tik mužīgs salis. Nekas viņam nelīdz; arī "gaišās rožu ainās"
 nē. Tas dzied: "Un gaišās rožu ainās gāz' skumjās dvelēli;

To kāpā sen jau grimis ir latnes laiks un prieks,
 Un kveļošo sirdi sedz zeemas aukstais sneegs."

Viņam nebūt nav speka un leelas aprīnas, kas sauktu: mana
 kveļošā sirds taču kausēs "zeemas auksto sneegu". Es stipri
 ticu, ar' man būs paraspāns, kur vrs plaukst un zied. Bet
 ne. Tas pēc pesimista nav un nevar būt. Tas redz vrs
 veenīgi ierūcību, nēvāna. Tani bez kādas atturēšanās tas
 grūti nogrūt. Bet tas tik ātri neiet; karīcīvi viņš jau
 negrūt. "Vel desmit, divdesmit gadu — (jagaida)

Un ļūgai bus pērnācis gals;

Naj slinkojis būtu, vaj cantees,

Reiz trūdet sauc liktena balss.

Un tomēr te dzīvē sapnots

Pār mužīgām lēstām treks:

Pār laimi, par slavu, par godu, —

Un kāpa grūti laurus lai lēks.

Bet lauri un gods un slava

Līdz ierūcst, kā bēdzes tu pats.

Un tālāk un atkal tālāk

Rit sāsmīgais mužības rats.

Te nu bij! Hic haeret aqua! Līdz ir pesimists ticojis un
 macijis, ka vrs ierūcīgs; bet te nu viņš atdurās pēc muži-
 bas rata. Tas nu neceerit vrs stropās. Tāpēc tas tad
 "sāsmīgs". Ja ir kaut kas pastāvīgs, mužīgs, tad tāen ir
 arī mužīgas vērtības, labs-launs etc. Tad veenaldrība, ir,

niciba ir prasta maldisānās. Tā lūk pesimists un pesimisms
beidzas izmisumā. Tam nav neka vairs, pēc ka pērcēties un
rast glābību, tas un iebriees kleedz:

Es redzu, ka nāvē ^{jam} mani skauj,
Ka grabj mani cieti un lidzi sev rauj,
Es redzu, ka berneeki barnicā zēt
Un dzodu, ka zvana un šīri dzēd;
Un preekšā rēgojas tumšais kaps,
Preekš mūžības drīvonklis satašis labs.
Fau navē man quušās acis bāl...
Lūk, miledams pasauli, tiku tikē tal...

Zēlums un imisums. Labākā atrisāna raduses par
velu. Launee, vāriģee speki nav taupiti, bet izšōvsti mee,
sigā, zemā pasaules baudā. Nu nav arī ko cerēt, ka
"Nāks zēdoms un jūkses plaunks,
Mē kapenem tās zēdēs,
Mans miteklis bus kluss un jauks,
Un meers tur sāpes dzēdēs."

Kapenu meers dzēdē gan meesas un kaulu sāpes, bet
un mōdušās par izīķersto, pazaudēto drīvi dveseles sāpes.
Un tās ir nomirstīgas, tapec ka tās garīgas. Fragissko
gals. Nav šē izlidzinašānās, atpestišānās. Pesimists šē bei,
dzas, kā Angļu dramatiķa, Harlo, Fausta, ellē ar elles
mokām. Tada dzeija (veselam, spīrgbam) nav baudama. Tā
nepaceļ, nedara svabadu, bet paremina, nospēē, dzen izmi-
sumā. Kas uz meesas sēj, tas plauj no meesas samaitāšā,
un. Vaidenbaumā mājō gleivs gars, kas nebūt nesaslejas
pret listēna gūtībām. Pat mīlestība, kas pat arī vajus
spēkus atina, tas paleek veonaldziģs, vajš. Tas net. klī saka:
"Todeen skanduli es skauju,
Ritu citam vnu lauju."

glevs viņš ir, glevs viņš pakees. Viņš negrib nekādu krustu,
 nekādu nastu uz sevi, neņt un nest kā vīrs. Raižes, kas
 katru istu drejniecību dara leelu un dzīļu, izaicinādamas, tām
 gūst preti varonīgu vīri, raizes Vaidenbaums pēc katru
 cennu grib nokratīt no sev. "Lai nekā ar nepanāku, Bet no
 raizem esmu tīrs". Tas viņam neder par iecīstīšanas ugunīm,
 viņš pakees nesīcītīts. Targalvīgi tas saka:

"Es preecajos, ka naves balss
 Man' projam aizsane jaunū
 No pasaules, kur mūžīgs sals,
 Kur dzird un redz tik ļaunū."

Kā jau teikts, Vaidenbaums ir glevulis. Tam viss veen,
 alga. Tami ne parīsam nemostas svetas dusmas pret ļaunū
 un ļaunūmu, uelē vēlēšanās, pret to uzstātes un cīnītes, jeb
 nožēlošana, ka viņam nav spēca, ļaunūmam vīri' preti
 gūst. Viņš tam bez kādas pretošānās ļaujās un pakees
 ne-atsvabināts, nesīcītīts. Tas ļemjams ori tai gadījumā,
 kur cits viņam atņēmis līgaon. Tas ^{negan} atūm'vklī it kā saspejas,
 bet tad tulin arīdram atslābst. Klaucaites, ko viņš saka:

"Arīis man' dusmās vārās,
 Mu kaut vrdi sāpes gūzē,
 Bet ar'z atrebšānas kāvās
 Dure nāža spēlu spēzē."

Viņam jāmirst! Steigšus gāju,
 Te man' uzsauc draugs: "Kur nu?
 Besveedīsim čēla kāju,
 Nāc man' līdz uz kabacu!"

Loedam, sveedam, vīts jau ausa,
 Arīmirstis viss, kas rūpes darī,
 Kājas, galvu knapi klauca,
 Zūdusās bij' dusmas ori.

Tādēļ tagad katru reizi
 Gedzēru, kad skumīgs prāts,
 Un jā kājas eet ar' greizi,
 Tas jau nava grēks nekāds."

Kā redzams, visur parādās caviun cavi vājō raksturs,
 kam trūkst jebkurās enerģijas un spara. Tāda tad
 arī viņa dzeija, kas nesāve neceļajās, ne-ceskanās par
 no augstācu, par lootām, kas paceļas par izūicību un tru,
 deoru. Kāds tēvs, tādi bērni. Esam pēc Veidenbauma
 dzeijas beigām. Ja nu vēl mūnet kādu vārdu par viņa
 valodu, tad jāsaka, ka tā - kā varam redzēt - ir jo veen,
 karšā, nemešlota, negludināta, it dabīga un nemākslota.
 Ja nebūt ne-otāķīrās no tā laska c'tu rakstneeku valo,
 das. Pēc viņas nav vel it nekā no stravemeeku valodas
 nedabīgiem skullojumeem piejauktā? Veidenbaums ceeto
 veenkaršus, indeemškus, pat daļēriņ it prastus vārdus.
 Viņa līvīkā atrod veetu pat vārdi, kā: nazis, kabaka, krogs.
 Kur cits išturotos smalkāci, brūņveecigaki, - lechotu dunci,
 tur Veidenbaumam preteek veenkarši nazis. Tas nexo
 nebēdā par tam, ka nazis varonis ir kas jo zems. Pēc
 ka augsta Veidenbaums jau arī necensās. Tas nav arī
 viņa dzeijā. Ja griezās visvairāk ap kabaku, krogu u. t. l.
 Ran vel veens piemērs:

„Domāju es domas dziļas,
 Kadēļ laime mani nīd?
 Viss, ko daru, viss man vilas,
 Visās veetās kājas slid.

Citam nav nekāda darba,
 Nauda kā no gaisa birst;
 Man ir drīve asa, skarba,
 Fabadojās, kāmes mirst.

1) Tas doši ir rakstneekam par labu taicams.

Nar pee dvēseles ne graša,
 Prasi kadam, — kas tev dos?
 Labak vovveiz nare asā,
 Nekā drīve nabagōs.

Erers lojā spīd metāli —
 Eekšā tur — bus raizem galō:
 Nu ar Deenu, bēdu brāli,
 Neskanēs vairs mana bales.

Celō vel garām ved uz krogu,
 Eekšā danco, dzied un smeji,
 Un caur apgārtotu logu
 Redzu, alus glāzēs leji.

Naj tad es jau tiri bešā?
 Roka ātri vārkōs ķer, —
 Desmit kapeikas vel ķešā,
 Tās preekō naves jānodrē!

Steidzot eekšā, veenu glāzi
 Desvežu, vel veenu, vel...
 Un ar katru alus lāsi
 Pabeek drīvības man žēl.

Atliks mūsānu uz rītu.
 Lodeen vēlu staigat tuop.
 — Krodzņeek, dosi vel uz krītu?
 Dožu! — Duci alus suop!

Tas būtu te veenigais humors, ko pee šī autora sesto,
 pam; bet tas jau arī vairak drīves sarkasms, nekā hu,
 mors. Cik grūta arī nebūtu drīve, tomēr neveens tiec
 lēti nedodas ^{navos} ~~vairā~~ varā. Tā jau vāda Eropā pasacina, kur
 smagu malčas nastu norodams nogurūšāis vecis vēlas nāvi.
 Bet kad tā vrtam pceestajas un prasa, ko tas vēlas, tad tas

Tik lūdz, lai tam palīdz smago nastu uz pleciem uzcelt.
 To pašu leccina arī Lesing'a dziesma „Der Tod“, kur jaunrais
 plitnešs kauļojas, lai nāve viņu atstāj. To pašu nu lee,
 cina arī šē mūsu pesimists.

Pavasaru Lānis spēcīši par Veidenbaumu tā: „Doma,
 taja gars, karsta, pēc dzīves pūcekam slāpstoša, bet no sāpēm
 sapļota sirds — tee ir tee avoti, iz kurēem Veidenbauma
 dzeja izvirusi. Tēlums sētozas sirdi, lasot pa leclawai
 daļai īsos, sparigos, īstaujā, dzejiskā valodā plūstir plu,
 stošos dzejolus — tēlums nu līdzceotiba ar bagati epdavi,
 natei, bet drūmas grūtārdības mocītu un postītu jauniesli.
 Prižām dzīves pūceks izsānjas spožā leesumā, bet tad at,
 kal nolaižas jo tumša izsamisuma nakts, no kurās dzej,
 neeks redz veenigo izēju — navē.”

Mums jāleccina, ka Veidenbaums ne pavirgam nav bijis
 domatajs, bet tikai glebs šķendetajs. Ja viņš būtu bijis
 domatajs un viņu būtu vadījis „domataja gars”, tad viņš
 p. p. nebūtu varejis cešanās un sāpju dēļ izsaukties: „Ne,
lādets lietenis cilvēkam būt.” Domašana viņu būtu māci-
 juse, ka bez cešanās un sāpēm nekas nav; ka cešanās
 un sāpēs rada dzīvību. Ceš cilvēks, ceš tarps, katrs ku-
 stonis, visa daba ceš; ceš un sāpēs mocas kritušais engelis,
 ja, pats Dievs ceš. Tik pēc cešanās nāc apskaidrošana;
 per aspera ad astra. Tik pateicības cešanās radusē tada
 angsta, lecliska dzeja, kas ved caur eļli, šķīstīšanas uguni
 uz paradīzi, uz debesīm. Caurs cešanās, sāpēm un nāvi
 atpestīta vīra cilvēce. Par visu to dzied un dzeodamas sla-
 vas dziesmas. Tik nevižotājs domat, garā nabags, sirds, ^{pārak} ~~veen~~
 pusīgs dzejnešs var šķendēt par cešanās un sāpēm,
 neatprardamees, ka tas caur tam parandē visu pamatu

zem savām kājām, noliedz savu domeni, savu darba lauku.
 Kurš ir tas avots, no kurā izvairās lioka izvard? - Vai
 tās nav cecānas? Un kurš ir tas sarkanais parādēns, neat,
 laižamais elements vrsaugstakajā dzeijas šķirā, tragodijā,
 ja ne cecānas, sapes un nave? Veidenbaums nav apdoma-
 jees un uzin, ko viņš dara. Viņš ir kā ēkas ceļis, kas
 pats sadedzina ~~ēkas~~ kokus, no kā ēka celama. Viņš ir pesi-
 mists, nihilists, bet ne konsekvents. Viss, pat „zūnības”, ir
 viņam „blemas un neeci”. Nu butu sagaidāms, ka viņš no-
 grims kvietismā, bet ne. Viņam tāču ir arī kas, kas nav
 „blemas un neeci”. Tē ir „pasaules pērci”, sevīšči rūpja,
 meesīga banda. Un te autors atkal ne-apdomājas, ka pēc
 tadas bandas nāc pagiras un sapes, cecānas. Bet kas
 darīja? - Pats darīja. Ja negribi cecānas, sapes panest, tad
 atsakes no baudiānas.

Nav arī parīzi sacīts, ka šis „dzejneers redz veenigo
 izoju navē”. Tas izklausas tā, it kā viņš butu patnavību
 izdarījis. Tā tas nav. Viņš izend tik par navi, ka ta iz-
 jāuc viņa „zālo drīvi”, viņa nāvās bandas. Viņš ir, kā jau
 zinām, pesimists, nihilists, neticīgs, kas aiz naves nesko
 citu neredz, kā iznicēt. Pats viņš, kā butu gan sagaidāms,
 navē ne-ec. Pērcs tam trūkst viņam dūcas un spēka.

Bet viņš naves pēstāšanās gan veicina, savu vajo meesu
 caur bandām sabojādams. Gan viņš pēc gadeem jāuns,
 bet gan aiz pērcēcīgas izdrivošanās un meesas izbaidi-
 sānas izskatās kā 75 gadu vecis, kā to viņa bilde rāda.
 Tas vrs arī no tam, ka šini cilvēkā, kā rādās, nav nekā
 angsts jeb kaunkas, kas vilktu uz augšu, apskaidrotu ~~dotu~~
 uzturētu jaunību, kā to redzam pēc citiem dzejneeriem,
 p. p. pēc Klopstoka - un daudz citiem - , kas viņā vecumā

vel rāda jaunību. To dara idealisms, ideāli, kas nenoskum,
dina, nebedē, nekāvē. Bet pesimistam to nav un tas
nīkst tik ko armetees. Tas ir berdeers, tam nav Jeeva,
kas veen dod dzīvību un dzīvošānu, mūžīgu dzīvošānu.

Ka Veidenbaums tad, ar tādēem nolēdžejeem uskaceem,
tur pa labai daļai bus vainīga ta slāpetāja atmosfera, kuŗā
tas pa saveem studiju gādeem kustējees. Ta, kā jau zinām,
meclējamatā sauktajā „Pyskalonijā”, ar tās paclīdušēem,
uz meclā tapušēem beedveem. Te voetā sakams vards: „Taki,
ar kam tu saejees, tad es tev sacīšu, kas tu esi.”¹⁾

Atkal daži arpus jebkuŗa pulcma itāvoši
rakstneeki.

1. Perseetis (-Harlis Lemitis). Tas dzimis 4. aprīlī 1862. g.
Krona. Irān Siljānōs, Cēsu apriņķī. Sac šo ne visai angliģo
dzejnceecu nav nekas daudz zināms, kā tik, ka to dzīve
īurpu-turpu mētājuse. Tas bijis par mājapoloģāju, grāmat,
vedeju, izpildijis pasta, dzelsoela-, teesu-oredņa veetu. Pēdi,
gi bijis kādus gadus Turaidā par skriiveri jeb rakstvedeju,
kur tad arī nomira 15. martā 1901. gadā, kādus 39 gadus
vees tapis. Viņš it kā lieis sev šādu epitāfiju:

„Ja gadās eet

Gas āito sinām segto kapu,

Tad kādu zeediņu vaj lapu

Tam, lūdzu, uzmet eet.

„Tūs, Bevas meitas dailās, cēlās,

Bet tikai tad, ja vārds to vēlās,

Šo neder leekulot pret mirušēem...

„Ta tik — pret dzīvajēem!”

¹⁾ Ed. Veidenbauma kopoti raksti. II. daļa. Dzejās. Izd. no Ed. Treumana.
Walmecrā. S. Krastin. 1908. Maxsa 50 Kap.

Vinš jo reals savos ražojumos, taisni it kā dzīvi ap-
raksta, kopē. Ta' tad pēc viņa vispirms sastopams, kas
dzīvē visdrīzāk pamānams: zobgalīgas drūmslas, dažādas
domas, atjautas u. t. pr., kas viss ietverts maz vaj varak
veiklās pantinās. Ta' lasam pr. p.: „Vi, miļā, tā jau šei,
tan eet.“ (Sk. Janševska Latv. Dzejas Pagalmā 145 l. p. u. turpmāk)...
„Tēdes un vrdis“, „Latviešu loģika“, „Paskati un ieskati“, „Kā
butu, kungi“, un citi jau no virsvacsta veen leev uomanit
sansu dzeiju. Un pats dzejneers pēdigi saka: „Nav ko eeverot!“

„Kritiski daudz tadi,

Ta ko neizprot,

Ti nolemj šādi:

„Nav ko eeverot!“

Nislabāki Pērsētim veicas ar fabulām-pasacīnām.
Tāi rīzā viņš butu Halbergim blakam statams, kasproti
dzejā, kas pēc Halberga arī šicīna, bet tak sirsniņaka,
miļīgaka, viņš šo nesusnēdz. Savas pasacīnas Pērsētim
Lemītis rakstījis zem otrs pēdējā vārda „Mēlgālis“.
Pr. p. „Keparīti rīteni“, „Strauts un Gauja“, „Līdaka“ un
„Ak, Devs, ko līdz“... (sk. ib. 149 l. p. u. turpmāk). „Tās ir
isti tās, kas Latviešiem no viņa uz ilgeem laikiem paliks“
(Teodors). Kā gala vārdu var tekst, ka Pērsēša-Mēlgāļa-
Lemīša raksti ir tadi, kas rāda cešu sakaru ar viņa
irglītību, dzīvi un raksturu.

2. Rudolfs Blaumanis, dzimis 20. decembrī 1862. g.
Erglās Vidzemē. Vispirms tas apmekleja Rubiemu An.
nas privātskolu Ogri, tad Rīgas aprīnkskolu. Tās
kursu nobeidzis, Blaumanis iesākumā mācījas par tir,
goni, velak par zemkopi. Tak neatradis arī pēdējā

1) Karlis Leonids

2) t. i. Ergļu muižā

arodā savu isto darba lauku un apmērimumu, viņš atgriezās atkal atpakaļ uz Rīgu un strādāja nu pēc Vācu avīzes, "Zeitung für Stadt und Land." Šī avīzē saspēda viņa pirmo literārisko ražojumu (1881), tā ka šis rakstnieks jo agrī, jau 19 gadus vecs stājies atklatībā; tur iznāca vēlāk dažas viņa novelles, kuras tad atnāmas "Balsi" un "Baltijas Vestnesi". Tāi pašā Vācu laikrakstā ("Zeitung für Stadt und Land") Blaumanis evertēja darus savus Latviesu tautas dziesmu (dainu) tulkojumus. Kad zem Pluttes-Plava vadības iznāca no jauna "Peterburgas Avīzes", tad Blaumanis aizceļas uz Pēterpili par minētās avīzes joku nodaļas vadītāju. Šim organam apstājoties, Blaumanis pamāca atpakaļ uz Rīgu un strādāja padīgi pēc "Latvijas". Sava mūža beigās tas dzīvoja gan Rīgā, gan uz laukiem Vidzemē, strādādams kā rakstnieks un žurnālists, līdz no diloņa nomāktis mira savā dīm, tenē, ja nemaldos, 1912. g.

Viņa raksti.

Kā jau terets, Blaumanis jau it agrī sācis ražot un proti ar novellem tas nācis v. p. p. g. m. Viņa ko. p. tēce raksti, I. sejums. Stasti. Jelgavā, L. Keimann, 1909. 240 l. p. Maksā 125 kap. Agrāk tēce iznāca zem Nodras everteta nosaukuma "Pēc skala uguns". Stastu, novellu Blaumanim leels pulks, kā: "Kerāle", "Pekona negāiss", "Laudupeete", "Bietula prieksts", "Nauda zekis", "Kapek, ka, pec?", "Spijonōs", "Rita salna", "Smiltēnā", "Purva bridejs", "Dancis pa trim", "Andriksons", "Kopsis" u. c. Tad Rudolfa Blaumana stasti: "Purva bridejs" un "Salna pavasari". 1902. 63 l. p. Maksā 15 kap. Apgādājusi Rīg. Latv. Bēdr. Der. Gr. Nodala.

No teem novelle „Purva bridejs“ (ar pirmo godalgu kroneta) iznāca 17. aprīlī 1898. gadā „hājas Vēsa mēnešrakstā“.

Saturs: Stalla puisis Ēdgars, arveem dailak lētdabīgas dzīves purvā cestroigdams, cer savu savi mīlestību pret šķīsto istabas meitu Kristīni, kura pēc tam no kreetnas dabas un kurai tas tik visai uzmanās, no posta izglabtees. Ēdgara labad Kristīne atraida kadu labu precencesu un grib Ēdgaru gadu izprovet. No sākuma šis turas. Bet kad tas sāk tomēr krist savā kaitē atkal atpakaļ, tad viņa leik atkal nākt atraiditajam tauctectim. Taj, viņai savu brītes štātē uzprovejot, cenāk Ēdgars un tiklab šī izmērsūšām lugšānām, kā savai seksōkīgai balsij, kas tai saka: „mīli!“ klausidama, peņem Ēdgaru atkal. — No sākuma līdz beigām top lasitājs valdsināts, gan caur galveno personu smalku dveseles analīzi, gan caur nēdardz rīnīgeem vil, ceenceem garšī raksturotām blakus figurām, deonest, laudim leelajā mūitā ar to darīšāun un runāšāun air muguras, gan caur knapeem, bet taču peevīlīgeem dabas apraksteem, gan caur sīkeem, smalkēem situācijskatu rīmejumeem, gan dzīvi mainīgām jomām noteekoīš gadījūmōs, stūper dialogu, dažū branžu līdzību, kā pr. p. „Zogam, ko prāts uzceļ, jūtas veegli kapj pāri“. Taj, uz valodu attēcotees, jāzaka, ka veenkāršā lauzū valodā nav veetā vārds, kā: „situācija“ un datīs germanisms šē arī paspeuk. Arī dažū aprakstu na, turalismā nevajādzeja autoram tik visai sīkumōs ce, la, stees, kā to pr. p. viņš Ēdgaru stastā per Margitu dara. Raksturojūms arī jau bez tā peetroekoī garšs. Tas ir it kā pavairak piparu, kas dažām, kam laba

garša, iznāc par rīktu.¹⁾

„Salva pavasarī” saucas minētā izdevumā otra stāsts. Tajā saturs: Kāds jauns kalps uzrunā kādu meitu un dabou viņas jā-vārdu. Tulin pēc tam atbrauc kāds vecs bagāts saimnieks pēc viņas uz precībām un viņa, viņa bagātību atsaucoties, tam izdodas tā meitu pēdabūt, ka tā ar viņu saderinas. — It teicami minēta šē meitas dvāseles cīņa, tepat ar' atstātā ligavainiņa skumība. Šē sastopama ista veonkarša laukū valoda.²⁾

Bez šīm divi pēc Blaumana labākām novelleim vel peeskaitamas: „Raudupeote”, „Nauda zekē”, „Bēsta, la pirstē”, „Spīgenōs”, „Smilteenā”, „Dancis pa trim”, „Andriņsons” un „Kopsis”.

Nē marak čakls Blaumans bijis lugu sacerēšanā. Viņa pirmais rakojums šai laukā ir: „Zagli. Original-joks ar dreedāšanu divōs ceļēnōs, kas iznāca (Pāša apgādibā) 1891. gadā. Kādi uz Deks-Kreceviju aizgājuši zemkopji pārbrūkusi savā dzimtenē, lai nolūkotu līga, viņas un vestu sev līdz uz jaunuo dzīvi. Pēc tam notiek vairak pārmaiņu un pārpratumu, pēc kam arī līdz Abrams spēlē savu lomu, kas viss sacel' dzerģan smecklu bez kaut ka cita dzilaka šai original-jokā”. „Launais garš”, tautas luga trijōs ceļēnōs, ir viņa otra rakojums Dramatiskā dzēijā, iznākdams drīz pēc „Zagleeni”. Tas rakstōs espees R. Ruetra apgādibā. Rīgā, 1892. gadu pēc tam iznāc Blaumana „Pārduņšais dēls”. Bedu-luga pēc cōs ceļēnōs. Rīgā, 1893. gadā. — Par šo lugu runasim vel vēlāk. — „Trīnes grēki” (76 S. 40 Kop.) nina postu ofna kinfaran Gafolt ind vaftran Gūmms, peerime Drangu beedribas

1) Protokoll der 70. Jahresversammlung der lett.-litr. Gesellschaft 8. Dec. 1898. 69. l. p.

2) uk. ibid. 11. Dec. 1902. 44. l. p.

Vidzemes direktors mac. Hillners tās sedē 1897. gadā.

„No saldenās pudeles”. Tokū luga 4 celsenos. Rīgā,
1901. g. Brigādera apgādībā (84 l. p. 40 kap.). Kada meitaman,
tenece dod nepatīkameem precencekem no rīntas butē,
les ūēla kāju. Vīna labprat vēletos, ka puisis mārtinš pec
vīnas precetu, bet taču kautrās pate to uzrunat. Pedigi
vīni dabonās tomēr. Martinš dabon so saldenās pude,
les. — Valoda laudis noklaubita, gandrīz it sveika no
rupjībām. Bet isteni dramatiska drīviba šē mar no,
manama. Ari blakus personas nav šorcis isten izdevu,
tas. (Sal. G. Hillneri.) Tada pate veighe joku luga ir „Skroderdenas
Silmačos. Laela dzēdasānuz luga 5 celsenos (6 bildēs). Augrka no Aleksandra Būmana. 2
„Sestdienas vakars”. Luga veenā celecnā. Rīgā, 1909.

Brigādera apgādībā. (15 kap.). Ši veenceleena lūdžina sa,
cereta istenā laužu garšā. Darbības vidū nostalīts paga,
sta nabags Bungotinš, kas ik nedēlas eet, ^{šē kop vēstā,} no veenam
mājām uz otrām. Febžu tas katrās mājās paleek orsu
nedelu, taču tam nav iespējams pirti tapt, pec ka tas
tik visai ilgojas. Pedigi atnākuse ta sestdiena, kuras
vakarā rōdas cilvēki, kas vīnu vedis pirti. Vīna ilgā
ir pēpilditas. Bet vīnš saslimst un tak netop pirti.
Nu redz tas karsoni-drudzi, kā kāds vecis to laipni
aicina, eet uz pirti; jo ligsmīgi Bungotinš uz tam
pošās. Štāv jau ari durvīs kada seevete brutes groznu,
mā, ar tīru kreklu un pirts slotu rokā. Ja ir nare, Nu
būšu tīru tīrs? esaucās Bungotinš un mirst. — Pec
tīribas, pec mīlestības tas ilgojas. Nu top tās vīnam
par daļu angstakā nosimē caur nāvi, kas vīnam tu,
vojas kā atpestitaja vara. Citas personas ir tik šē staf,
faža — pēdevas šij galvenai personai. Pagastanabaga

1) sk. Protokoll, Jan 13. Dec. 1901. Direktora mac. G. Hillnera referats.

2) Ari tā rāda lancencekem dzīvi no jāutrās puses.

grūtais līktenis, domašana un jušana šē simeti, isi, skicē,
 pirmakōs vilceņōs un tomēr asi. Zinams, šī veenceles,
 na lūdzina nav nekāda svarīga varena, varonīga drama,
 bet tā lūdzīga mazai veenkarsāi lauka pukītei. Bet tāis,
 mī ar savu veenkarsō dabīgumu un pātesīgumu tā pa,
 nāk espaidu. Šis lūdzinas urbūve ir ļoti laba. Draugu
 beedribas direktors, mac. Gross, spreā tā: "Es ist mit dem
 „Lestdeenas vakars“ wien mit so manjam Ojoruffial Blau,
 mans, liast morn es spnall, so woffant es ūnbūdāntent,
 wostiaft morn sij in dūspulba, so findat morn in Grundlung
 mit Dirlay arna farma, wuffillte pōnfia."

Nevaru šē vītas Blaumana lūgas sīkaki aplūkot.
 „Latvešu Drejas Pagalmā“ spreests tā: „Vīna lūgas „Purudu,
 šais dēls“, „Potivara nams“ un „No Saldenās pudeles“ le-
 cina, ka vīnš tīkpat eevērojams bedu, skatu, kā arī joku
 lūgā. Pirmak minētā lūga (Parudusais dēls) vīspāri teek
 urskatīta par mīnsu labāco dramatisko ražojumu? —
 Šis spreedums leccina, ka Latvešēem vīspāri trūkst kā īstē,
 nu kritiķu, tā arī pareizas sapratības par dramu, t. i.
 tragodiju — bedu lūgu. Ta pēe, Parudušā dēla' peceekam
 to mēru, kāds no Aristotela vīšā civilizētā pasaulē eevē-
 sees, tad mīes sastopams šē ļoti vaju, klūdainu bedu-
 lūgu. Blaumanis nav apkrēees, ka dīrulis un zaglis (kāds
 ir pedīgi Krustiņš — Parudušāis dēls), nekād nevar būt
 tragisks varonis. Tragisks varonis urstojas veenmar par
 ko augstu, ideālu, leelisku etc. un wīt par to aiz ka,
 das mazas klūdīšanās, nodod par to savu dīvību. Pēe
 īstena tragiska varona saslejas veens pasaules urskats pret
 otru, camr ko izceļas konflikts. Bet kas tā par tragiku.

ja laupitāju, zagli nošauj? Tas taču tik prasts norēdzums,
kas peln savu sodu un pas^{ko} (maz ko žēloties. Kas tas par
tragisku varoni, ko tadš dīrulis, lupats, neņēga (kadš
Pūlišu Pauls) var pavest? Tragisku varoni pat vells
nespēj peemānit, peevilt, kā pr. p. Meffstofels Faustu.
Kur te dīrvids? Kur te *χαρακτήρις*, *ἦδρ*? Ari margla
savilksunā nav Blaumanis veikls. Kad pr. p. Koplai,
nis (Koplains) nošāvis savu delu, tad tas it meerigi saka:
„Nošāvu zagli”. . . Un mes kadā agrakā skatā topam
parleerunati, ka, ja esvilt, var ari (pašā) delu nošaut.
Un pēdigi ari te Blaumanis^{top} (tik pas joku Peteri, atdo,
dams trakai Ažai beidzamo vardu: „helnais gailis
dzēdaja”. . . Lūk, tada ir Blaumana tragodija un ar
vīsklūdainako valodu! Kums jāsaka, ka preekš tra,
godijas sacoresānas ir Blaumanis par veaglu un bez va,
jādzigās izglitības un nodziņinasānas. . .

Kopsetnu dramu - tragodiju pee Blaumana ar vī,
labako grību nesastopam. Viņš spēj ka jo tik pacel,
tees līdz comedia commovēnda - Rūurdrama - co,
medie larmoyante, kā pr. p. viņa „Indrani” un „Lest.
dienas vakars,” kuram beidzamojam gabalam gan,
divā veenigajam no Blaumana lugām ir savs dzi,
lums, kamēr gandrīz vīras citas pee satura seklas un
pee formas pavīrās, nepilnigas. Blaumanis peelidri,
nams tādēem dramatikēem kā Vācu ^{England} *Bords*, *Spiffer* un
citi, kam preekš literatūras maz vertības. Salīdzinot
ar mūsu teatra tēvu A. Alonanu, jāatrist, ka ari to vīrās
nesasneēdz satura plašūmā. Kamēr Alonana lugās dimeta
vīrvaicak visa Baltijas dzīve, tamer pee Blaumana pavaišak

1) Francū Hardy, kas savu lugu daudrama del, saukts par Francū Šekspīru.

tikai sika māju dēvē. Kaut Allunānam parmetami daudzē
germanismi, tur Blaumanu — Dialecticisimi (izloksniņu,
mi). Klasiska valoda nav sastopama ne pēc vācena, ne otra.

Blaunus novellistiskiem un dramatiskiem ražojumiem
Blaumanis sacerējis arī dažus lietišķus dzejolus, kas tapa
izdoti kopā ar A. Needras dzejoleem kraujmā ar nosau,
kumu „Cēla malā” (1900. g.); kuri gan nav plūduši no
dzilas cēkšējas dzinas un ar pīrmatisku dzejas spēku, bet
vairāk severojami tikai caur savu maigumu un daļumu”.¹⁾
„Bez tam B. „Ztgā f. St. u. L.” parādījes kā izveicējs latv.
taut. dziesmu pārtulkotājs”.²⁾

Ar savu humoru, savam jokeem Blaumanis atgādi,
na pēc Purapukes. Tēc laudis un kritiki,³⁾ kas Blauma,
ni preskaita pēc Latvešu klasiskiem, nezin, kas zem
klasika saprotams, ko klasiskis nozīmē.

3. Docu Attis, dz. 4. janvārī 1861. g. Dzelzavas muce,
maeku mājās. ^{Cēngpīnģi} Tas apmeklējis 2 zemas veetājo pagasta-skolu
un pēc tam trīs gādus Cēvaines vāndres skolu. No 1878—
1887. g. Docu Attis sabija Dzelzavas pagasta-skolā, kur pats
bija reiz mācījes, par otro skolotāju. Tad tas (no 1892. gada?)
nodarbojas tēva mājās ar zemkopību. Kā jau dažs mūsu
nabaga rakstnieks, tas saslima ar diloni un slimoja ilga,
ku laiku ar šo nežēlīgo kaiti, līdz turpat savās tēva
mājās nomira 14. novemberē 1903. gadā, kādus 42 gadus
vecs tapis. Viņu paglabāja 21. novemberē Dzelzavas kap,
sētā.⁴⁾

Kā dzejnieks Docu Attis kļuva pazīstams gan caur
tulkoeteem, gan arī caur pašā sacereteem dzejoleem, kas
izkaisiti gan pa „Latvešu Avīzes”, gan „Mājas Vēstis”, gan

1) Sk. „Latv. Dzejas Pagalmā”.

2) Sk. Dravneka „Konvers. vārdnīcā”.

3) pr. p. Aronu Matīša „Dzimt. Vēstnesi”.

4) Sk. „Balss” 1903, nrā 262.

„Rotas” gādājumiem, kā aridzan izdoti sevišķā gramati,
 nā. Leela daļa no Doka drejoloem atrodas vel rokkrastā.
 Starp pedejem esot kads gaņaks originaldrejojums „Leela
kanja”.

Bez tam Doku Attis arī paristams kā stastu raksti-
 tajs. Tas tulkojis daudz stastu un stastinu, kas espresti-
 gan „Latv. Avizēs”, „Mājas Vēstā”, „Māju Kalendārī”, kā
 arī 1890. gadā Austrumā — „Laulati vīri un laulatas se-
 vas”. Tak ne veen tulkojis, bet arī pats sacerejis stastus
 Doku Attis. No viņa sevišķi ceverejami tādi original-
 stasti: „Brāļi” („Latv. Avizēs”), „Bēdribas svētki”, „Divas
 Jānu decnas” un „Vēstis” (Austrumā 1889, 1890, 1891
 gādājumā). Pedigi „Pauņureši” gul vel rokkrastā.¹⁾

1) Sal. Bravņeca „Kons. vārduicu”.